

ЗМІСТ

Вступ	4
I. Нормативно-правове й організаційне забезпечення діяльності університету	7
1.1. Робота вченої ради університету	10
1.2. Робота ректорату	13
II. Система підготовки фахівців із вищою освітою.....	1
2.1. Процеси ліцензування та акредитації	15
2.2. Формування контингенту студентів університету	21
2.2.1. Профорієнтаційна робота в університеті, на факультетах	21
2.2.2. Робота приймальної комісії у 2015 році	23
III. Організація та науково-методичне забезпечення освітнього процесу	30
3.1. Організація освітнього процесу на факультетах	30
3.2. Моніторинг якості освіти: рівень успішності здобувачів вищої освіти	5
3.3. Практика в професійному становленні майбутніх фахівців	61
3.4. Перепідготовка спеціалістів, підвищення кваліфікації, стажування на базі ЦДПО	78
3.5. Державна підсумкова атестація випускників	79
3.6. Система працевлаштування молодих фахівців. Одноразова грошова допомога	86
IV. Кадрове забезпечення освітнього процесу.	90
4.1. Контингент студентів університету. Педагогічне навантаження професорсько-викладацького складу	90
4.2. Характеристика науково-педагогічних працівників	10
4.3. Підвищення кваліфікації, стажування викладачів університету	108
V. Матеріально-технічне та інформаційне забезпечення освітнього процесу.....	112
5.1. Автоматизований режим управління освітнім процесом	112
5.2. Дистанційна освіта в системі підготовки майбутніх спеціалістів	113
5.3. Наукова бібліотека університету як інформаційний та культурно-просвітницький осередок навчального закладу	114
5.4. Виставкова діяльність університету в системі інформаційної освітньої комунікації.....	122
5.5. Гендерний мейнстрімінг в інформаційній діяльності університету	124
VI. Науково-дослідна діяльність і міжнародне співробітництво	128
6.1. Результати науково-дослідної роботи університету. Видавництво наукової літератури.....	128
6.2. Підготовка наукових, науково-педагогічних кадрів.....	141
6.3. Наукові здобутки Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених.....	143
6.4. Розвиток науково-дослідної і творчої роботи студентів	145
6.5. Динаміка міжнародної співпраці.....	149
VII. Виховна, спортивно-масова та спортивно-оздоровча робота	152
7.1. Основні напрями виховної роботи в університеті	152
7.2. Студентський волонтерський рух	159
7.3. Інноваційні форми виховної взаємодії	161
7.4. Спортивні здобутки студентів університету.....	164
VIII. Студентське самоврядування в системі функціонування ВНЗ	166
8.1. Студентське самоврядування як невід'ємний складник громадського самоврядування університету.....	166
8.2. Фінансування органів студентського самоврядування	166
8.3. Функціонування органів студентського самоврядування: напрями, проблеми, перспективи.....	167
8.4. Соціальна робота, соціальний захист студентів, аспірантів	169
IX. Фінансово-господарська діяльність університету.....	172
9.1. Фінансова діяльність навчального закладу.....	172
9.2. Господарська діяльність університету	178
9.3. Ефективне використання державного майна та його збереження	181
9.4. Соціально-економічний розвиток і соціальний захист працівників	182
X. Відокремлені структурні підрозділи університету	183
10.1. Філії університету: особливості функціонування, перспективи розвитку	183
10.2. Професійно-педагогічний коледж Глухівського НПУ ім. О. Довженка.....	188
ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	217

ВСТУП

Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка – вищий навчальний заклад IV рівня акредитації, який 141 рік поспіль є еталоном якості української педагогічної освіти, оскільки забезпечує висококваліфікованими кадрами всі освітянські установи – дитячі садки, загальноосвітні школи, коледжі, училища, технікуми, інститути, університети, академії тощо та разом із ними виконує основну державну функцію – формування свідомого громадянина-патріота Української держави; надання якісної конкурентоспроможної освіти; забезпечення особистісного розвитку людини згідно з її індивідуальними здібностями, потребами на основі навчання впродовж життя.

Поважний вік Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка, пишання статусом Глухова як адміністративного центру колишньої гетьманської України, завдяки чому 25 жовтня 1784 року було відкрито перший учительський інститут в Україні; відповідальність перед містом, що є символом боротьби за українську незалежність і мир та привертає до себе увагу світового загалу; безмежна вдячність своїм випускникам за благородну місію – навчати і виховувати справжнього громадянина-патріота; довіра студентської молоді, що нині здобуває педагогічну освіту в університеті; самовідданість освітянській справі, неперевершена науково-педагогічна творчість і майстерність професорського-викладацького складу; цільовизначеність усього трудового колективу навчального закладу – запорука успішної діяльності патріарха педагогічної освіти – Глухівського НПУ ім. О. Довженка.

У 2015 році – першому після знаменної 140-ї ювілейної дати – Університет працював під **гаслом**: «Палкою жагою колективу творити добро, любити рідну землю, зберігати мир і спокій; невичерпним прагненням ушляхляти Вітчизну педагогічними надбаннями і національними традиціями; омріяним бажанням розвивати й вибудовувати освіту в незалежній, самобутній, заможній Україні». Основна **мета** діяльності вишу – *формування професіонала-патріота України, який чітко орієнтується в сучасних реаліях і перспективах соціокультурної динаміки; підготовка висококваліфікованого спеціаліста педагогічної освітньої галузі, формування фахівця-педагога, практика, науковця інноваційного типу мислення та культури, здатного проектувати культурно-освітнє середовище й успішно реалізовувати в ньому свої знання, творчі здібності, професійні вміння; узгоджувати завдання інноваційного змісту й власні життєві програми у процесі професійної педагогічної та наукової діяльності, самовдосконалюватися впродовж життя; спроможного на засадах компетентісного й особистісноцетрованого підходів виховувати соціально активне молоде покоління, що усвідомлює свою належність до українського народу та європейської цивілізації.*

Орієнтований на державні та європейські стандарти вищої освіти Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка у своїй структурі має 6 факультетів (дошкільної освіти, початкової освіти, педагогіки і психології, природничої і фізико-математичної освіти, технологічної і професійної освіти, філології та історії); професійно-педагогічний коледж; 3 філії (Барська, (м. Бар, Вінницької обл.); Кременчуцька (м. Кременчук, Полтавської обл.); Сумська). У 2015 році ліквідовано ННІ Гуманітарної освіти; Сосницький НКЦ, Севастопольський НКЦ, Могилів-Подільський НКЦ, Конотопський НКЦ.

Освітній процес в Університеті забезпечують 18 кафедр. Випускові кафедри очолюють доктори наук, професори: Абакумова В. І., Бірюк Л. Я., Горшкова Л. М., Качурик І. І., Курок В. П., Лівінський О.М., Логінов М.І., Луценко Г. В., Міщук Л. І., Новиков А. О., Пономаренко Т. О., Полішук В. М., Рудишин С. Д., праця яких є гордістю навчального закладу.

Структурними підрозділами вишу, робота яких спрямована на високоефективну організацію й діяльність освітньої установи за всіма напрямками, є: відділ наукової діяльності та міжнародних зв'язків, наукова бібліотека, навчальний відділ, планово-фінансовий відділ, бухгалтерія, відділ кадрів, загальний відділ, спортивні комплекси, оздоровчі бази, прес-центр, видавництво, виховний відділ, молодіжний центр, центр допрофесійної та післядипломної освіти; центр міжнародного співробітництва, розвинена господарська інфраструктура.

У звітний період Університет провадив освітню діяльність за 2 галузями знань, 7 спеціальностями освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст»; за 3 галузями знань, 16 напрямками бакалаврату, 14 спеціальностями освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст»; 4 галузями знань і 15 спеціальностями магістрату. Окрім цього, за 10 спеціальностями Університет

здійснював перепідготовку фахівців освітньої галузі; за всіма акредитованими напрямами (спеціальностями) у вищі можна пройти підвищення кваліфікації, стажування.

Сьогодні в Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка вищу освіту здобувають 4700 студентів.

Університет має ліцензію з підготовки громадян до навчання у ВНЗ. З 11 жовтня 2015 року центром допрофесійної та післядипломної освіти організовано роботу підготовчих курсів для випускників ЗОШ міста, району з предметів, що виносяться на державну атестацію випускників та є конкурсними під час вступу на навчання до вищих навчальних закладів. На курсах навчається 87 абітурієнтів.

Зважена кадрова політика навчального закладу – основа його розвитку й становлення. У 2015 році в Університеті продовжували працювати аспірантури за спеціальностями 13.00.02 «Теорія і методика навчання (українська мова)»; 13.00.07 «Теорія і методика виховання»; 10.01.01 – «Українська література»; 13.00.02 – «Теорія та методика навчання (українська мова)»; докторантури за науковими спеціальностями 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» та 13.00.02 «Теорія і методика навчання (українська мова)». У звітний період відкрито аспірантуру зі спеціальності 19.00.01 – «Педагогічна і вікова психологія».

В аспірантурах Університету навчаються 28 молодих науковців, із них 9 вступили на навчання у 2015 році. До докторантури на місця державного замовлення вступили 3 особи. В аспірантурі та докторантурі інших вищих навчальних закладів підвищують кваліфікацію 19 науковців.

Результативно функціонувала спеціалізована вчена рада К 56.146.01 із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата наук зі спеціальності 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти», яку очолює доктор педагогічних наук, професор Курок В. П. У 2015 році успішно захищено 7 дисертацій.

У звітний період науковий ступінь кандидата наук (PhD) здобули 8 осіб. Атестат професора отримали 2 науковці. Атестат доцента – 12 викладачів. Окрім цього, 56 викладачів університету пройшли підвищення кваліфікації з технологій дистанційної освіти; з вивчення англійської мови.

З огляду на імплементацію Закону України «Про вищу освіту» в Університеті у 2015 році здійснено модернізацію освітнього процесу на підставі нового положення про його організацію; розроблено нові експериментальні навчальні плани для вступників 2015 року з визначенням вибіркового дисциплін, поєднанням спеціальностей і спеціалізацій.

Загальний якісний показник успішності студентів Університету склав 48%, абсолютна успішність – 93,6%. Упродовж року студенти отримували 5 іменних стипендій та 5 стипендій Президента України. Підготовка спеціалістів для національної системи освіти відповідала вимогам державних стандартів, стандартів навчального закладу.

Незважаючи на анексію Криму Університет не втратив баз з виховної практики в літніх оздоровчих установах. Підписано нові угоди про співпрацю з оздоровчими закладами м.Очаків (Миколаївської обл.), м.Скадовськ (Херсонської обл.), м.Одеса.

Освітній процес у навчальному закладі забезпечували 193 штатні науково-педагогічні працівники, із них 15 докторів наук, професорів; 98 кандидатів наук, доцентів, 80 старших викладачів та асистентів. 7 науково-педагогічних працівників університету удостоєні почесного звання «Заслужений працівник освіти».

З метою інтеграції Університету в науковий простір Європи, його популяризації серед установ, організацій та закладів науки світу, пошуку партнерів для міжнародного співробітництва у 2014 – 2015 н. р. укладено нові угоди з навчальними закладами Туреччини, а саме університетом Афьон Коджатепе та Карабук; освітніми установами Польщі (Вищою лінгвістичною школою м. Ченстохова; університетом Вшехніца Польська). У вересні 2015 року Глухівський НПУ ім. О. Довженка підписав декларацію про його входження до Європейської асоціації безпеки.

Уперше випускникам Університету було видано дипломи європейського зразка.

Значною подією для навчального закладу стала участь доцентів, кандидатів наук О.Мельник, І.Кореневої, Л.Загородньої, І.Данильченко у другому конкурсі програми Еразмус+: напрям Жан Моне, на який було подано 261 проект з усього світу. Україна виборола 8. Горді і щасливі, що серед них – проект Глухівського НПУ ім. О. Довженка з теми «Реалізація стратегії екологічної безпеки: інтеграція європейського досвіду», грант якого складає 20.160 євро.

Кафедри Університету значну увагу приділяли участі студентів у науковій діяльності,

конкурсах наукових робіт, олімпіадах. У 2015 році 4 студенти стали переможцями II етапу всеукраїнських студентських олімпіад; 9 – призерами всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт.

На факультетах функціонували 7 науково-дослідних лабораторій і виконувалося 20 кафедральних та ініціативних індивідуальних науково-дослідних тем. При лабораторії кафедри теорії і методики початкової освіти виконувалася держбюджетна тема «Формування соціокультурної компетентності майбутніх учителів засобами інформаційно-комунікаційних технологій». Науковий керівник – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри Собко В.О.

Фінансово-господарська діяльність Університету у звітному періоді здійснювалася відповідно до вимог Бюджетного кодексу України, Закону України «Про вищу освіту», Статуту Університету тощо. Варто зазначити, що в умовах складної економічної ситуації, значного підвищення тарифів з оплати комунальних послуг, програми й плани з фінансово-господарської діяльності, схвалені ректоратом, ученою радою виконувалися в повному обсязі.

На виконання ст. 40 Закону України «Про вищу освіту» та з метою ефективного функціонування в Університеті органів студентського самоврядування ухвалою вченої ради навчального закладу було передбачено кошти в сумі 43,3 тис. грн.

У повному обсязі студенти забезпечувалися академічною та соціальною стипендіями, доплатами за напрями, здійснювалася індексація стипендії в терміни, визначені законодавством, передбачалися кошти на соціальний захист студентської молоді. Під постійним соціальним захистом перебували студенти з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування (65 осіб).

Значна робота приділялася процесам працевлаштування випускників Університету. Одноразову адресну грошову допомогу у 2015 році отримали 46 осіб.

Протягом звітного періоду здійснювалося всебічне впровадження в діяльність Університету Концепції виховної роботи, провідною метою якої є національно-патріотичне виховання майбутніх фахівців освітньої галузі. Питання гендерної культури стали складником загальної системи виховання.

Університет був учасником двох міжнародних спеціалізованих виставок у м. Київ.

Загалом завдання, поставлені колективом Університету у 2015 році, виконано. Однак простежуються проблеми, які потребують розв'язання, про що свідчить рейтинг навчального закладу за різними показниками. Серед ВНЗ у рейтингу «Топ-200 Україна» – 183 місце; у рейтингу за показниками наукометричної бази даних Scopus – 123; у вебметричному рейтингу університетів України «Webometrics» – 211 місце; 206 місце в консолідованому рейтингу ВНЗ.

Діяльність Університету у 2015 році відбувалася у складних умовах, що спричинені багатьма чинниками: це насамперед складне економічне і політичне становище, в якому опинилась держава, зміна нормативно-правової бази – передусім прийняття Закону України «Про вищу освіту», що стало основою зміни багатьох освітніх положень, спонукало до перегляду й вибудови особливої траєкторії функціонування навчального закладу, спрямованої на оптимізацію структури Університету, високоякісну підготовку фахівців освітньої галузі знань на засадах модернізації освітнього процесу, розроблення системи внутрішніх стандартів (переліку спеціалізацій за спеціальностями; варіативних складників освітньо-професійних програм, освітньо-кваліфікаційних характеристик, засобів діагностики якості освіти; навчальних планів, програм навчальних дисциплін); підвищення рівня наукової й науково-дослідницької діяльності учасників освітнього процесу; розширення міжнародної співпраці; підготовку фахівців вищої кваліфікації; економне використання бюджетних коштів; додержання фінансової дисципліни, збереження матеріальних цінностей.

Таким чином, суперечливі цивілізаційні процеси, складне політичне та фінансово-економічне становище в країні, трансформація національної системи вищої освіти, і педагогічної зокрема, спонукають колектив навчального закладу до функціонування в контексті викликів часу, до проектування раціональної діяльності, спрямованої передусім на підготовку висококваліфікованого вчителя, від якого залежить подальший розвиток українського суспільства.

I. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ Й ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ

Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка засновано на державній формі власності й підпорядковано Міністерству освіти і науки України (код ЄДРПОУ 02125527). Навчальний заклад має правовий статус суб'єкта юридичної особи.

Місцезнаходження установи за КОАТУУ: 5910300000 41400 Сумська обл., м. Глухів, вул. Києво-Московська, 24.

У структурі університету без права юридичної особи функціонують: професійно-педагогічний коледж (код ЄДРПОУ 26265606), Барська філія (код ЄДРПОУ 6285483), Кременчуцька філія (код ЄДРПОУ 26219339), Сумська філія (код ЄДРПОУ 26265581).

Діяльність університету ґрунтується на нормативно-правових та дозвільних документах (свідоцтва про право власності на нерухоме майно, свідоцтва про право власності на нежитлові будівлі, державні акти про право постійного користування земельними ділянками, довідки про визначення грошової оцінки земельної ділянки, паспорти санітарно-технічного стану, технічні звіти тощо).

За звітний період освітню діяльність ВНЗ проваджував на підставі ліцензії Серія АЕ № 527662 від 25.11.2014; витягів із рішень Акредитаційної комісії України (протокол № 113 від 25.11.2014, № 115 від 31.03.2015, № 116 від 28.05.2015, № 117 від 30.06.2015); сертифікатів про акредитацію напрямів та спеціальностей, сертифіката про акредитацію Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка (Серія РД-IV №1926587 від 28 липня 2014 року), Статуту, розробленого відповідно до Положення "Про державний вищий навчальний заклад", що затверджене Постановою Кабінету Міністрів України від 5 вересня 1996 р. №1074, та згідно з наказом МОНУ від 5 лютого 2003 № 60 "Про затвердження примірного статуту вищого навчального закладу". Статут університету схвалено Конференцією трудового колективу 19 червня 2013 року, протокол № 11 та затверджено в порядку, передбаченому ч. 6 ст. 18 Закону України "Про освіту",. Проект Статуту університету, розробленого відповідно до вимог нового Закону України «Про вищу освіту», розглянуто й схвалено на засіданні трудового колективу навчального закладу(протокол №1 від 18 березня 2015 року) й подано на затвердження до Міністерства освіти і науки України.

Окрім цього, у своїй діяльності університет керується Конституцією України, Законами України «Про вищу освіту», «Про освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про професійну освіту», «Про післядипломну освіту», «Про колективні договори та угоди», «Про оплату праці», «Про охорону праці», «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», Кодексом законів про працю України, Національною стратегією розвитку освіти в Україні на період до 2021 року; Правилами прийому до Глухівського національного педагогічного університету імені О.Довженка, Положенням про приймальну комісію, Положенням про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів, Державною цільовою програмою «Молодь України» на 2009-2015 роки, Планом заходів щодо розвитку вищої освіти на період до 2015 року, Планом роботи університету у 2015 році; постановою КМУ № 1134 від 17.08.2002р. "Про затвердження нормативів чисельності студентів, аспірантів, докторантів, здобувачів наукового ступеня кандидата наук, слухачів, інтернів, клінічних ординаторів на одну штатну посаду науково-педагогічного працівника у ВНЗ III –IV р.а. та ВНЗ з післядипломної освіти державної форми власності"; наказом МОН від 07.08.2002 р. №450 «Про затвердження норм часу для планування і обліку навчальної роботи та переліків основних видів методичної, наукової й організаційної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів», наказом МОН України від 24.12.2003р. №847 "Про затвердження Ліцензійних умов надання освітніх послуг, порядку здійснення контролю за дотриманням ліцензійних умов надання освітніх послуг", Положенням "Про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затверджене Постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 року № 978; наказом Міністерства освіти і науки України № 16 від 14 січня 2002 року "Про затвердження Положення про експертну комісію та порядок проведення акредитаційної експертизи"; Положенням про експертну комісію та порядок проведення акредитаційної експертизи, що затверджене Наказом Міністерства освіти і науки України від 14 січня 2002 року № 16; наказами Міністерства освіти і науки України від 29.11.2011 № 1377 "Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 24.12.2003 № 847"; від 13.06.2012 № 689 "Про

затвердження Державних вимог до акредитації напряму підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу" від 13.06.2012 №689; від 17.09.2012 №1021 "Про затвердження примірних зразків документів, що додаються до заяв, для проведення ліцензування освітніх послуг у сфері дошкільної, загальної середньої, позашкільної, професійно-технічної та вищої освіти", «Про затвердження кваліфікаційних характеристик професій (посад) педагогічних та науково-педагогічних працівників навчальних закладів» від 01.06.2013 р. №665, «Деякі питання поєднань напрямів (спеціальностей) з додатковими спеціальностями і спеціалізаціями, за якими здійснюється підготовка педагогічних працівників освітньо-кваліфікаційних рівнів бакалавра, спеціаліста, магістра» від 13.05.2014 №586, «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 06.11.2015 № 1151, затвердженого постановою КМУ від 29 квітня 2015 року №266, іншими нормативними документами МОН України, Департаменту освіти і науки Сумської області.

Окрім цього, з метою імплементації Закону України «Про вищу освіту», ефективної організації роботи університету в навчальному закладі за звітній період розроблено, розглянуто на вченій раді університету й затверджено наказами по університету 24 положення (див. п. Діяльність ученої ради університету).

Ключові напрями роботи університету у 2014-2015 н.р. та перспективні напрями організації освітнього процесу в навчальному закладі у 2016 році було визначено наказами «Про діяльність університету у 2014-2015 н.р.», «Про організацію освітнього процесу в університеті та планування навчального навантаження професорсько-викладацького складу у 2015-2016 н.р.» (від 13.05.2015 №145).

У 2015 році МОН України затверджено Акт узгодження переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за ступенями (ОКР) молодшого спеціаліста, бакалавра, спеціаліста, магістра та ліцензованого обсягу.

Основним документом, що захищає права та інтереси усіх працівників університету незалежно від їхнього членства у профспілці, є *Колективний договір*, який укладається між адміністрацією університету та його трудовим колективом відповідно до законів України "Про колективні договори й угоди", "Про оплату праці", "Про охорону праці", "Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності", "Кодексу законів про працю України", законів України "Про освіту", "Про вищу освіту".

Вищим колегіальним органом громадського самоврядування в університеті відповідно до п. 5.1. Статуту є Конференція трудового колективу. Вона скликається за потребою, але не рідше одного разу на рік. Делегати конференції обираються на зборах структурних підрозділів університету за квотами, встановленими вченою радою вищого навчального закладу. Загальна кількість делегатів не повинна перевищувати 200 осіб, із них 75% науково-педагогічних працівників.

Порядок організації діяльності університету щодо виконання мети та завдань із підготовки фахівців освітньої сфери встановлено *Регламентом* Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка, затвердженим ученою радою та наказом ректора від 07.08.2013 р. № 253.

В університеті дисципліна ґрунтується на свідомому і сумлінному виконанні працівниками та студентами своїх обов'язків і є необхідною умовою організації ефективної праці й навчального процесу. Документом, що врегульовує права та обов'язки суб'єктів навчально-виховного процесу, господарської, фінансової діяльності тощо, засвідчує тривалість робочого дня в освітній установі, типи і види заохочень, стягнень, формулює порядок прийняття на роботу, звільнення, зарахування, відрахування студентів, є *Правила внутрішнього розпорядку* для працівників і студентів Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка, затверджені конференцією трудового колективу 30 вересня 2013 року, протокол №1.

У Глухівському НПУ ім.О.Довженка на підставі положень діють наглядова рада, учена рада університету, науково-експертна рада, учена рада інституту (факультету), науково-методичне управління (рада).

Наглядова рада сприяє розв'язанню перспективних завдань розвитку Глухівського НПУ ім. О. Довженка, ефективній взаємодії вищого навчального закладу з державними органами та органами місцевого самоврядування, науковою громадськістю, суспільно-політичними та комерційними організаціями в інтересах розвитку вищої освіти; здійснює громадський контроль за

діяльністю навчального закладу. Порядок формування наглядової ради, строк її повноважень, компетенція і порядок діяльності визначаються Положенням про наглядову раду Глухівського НПУ імені Олександра Довженка та Статутом університету. Очолює наглядову раду навчального закладу Президент Національної академії педагогічних наук України Кремень В.Г.

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» (ст. 36) колегіальним органом університету є *вчена рада*, яка утворюється терміном на п'ять років, й визначає стратегію та перспективні напрями розвитку освітньої, наукової та інноваційної діяльності навчального закладу. Її чисельність, склад затверджено наказом ректора.

У звітний період було проведено 16 засідань ученої ради Глухівського НПУ ім. О. Довженка, спрямованих на імплементацію Законів України «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність». Зокрема, розглядалися питання щодо внесення змін до нормативних документів із питань організації освітнього процесу, а саме: розроблено й схвалено нові експериментальні навчальні плани з обсягом 1 кредиту 30 год., переліком вибіркових дисциплін; затверджено перелік спеціальностей і спеціалізацій, їх поєднання; затверджено засоби діагностики якості вищої освіти напрямів підготовки (спеціальностей); схвалено норми педагогічного навантаження викладачів тощо.

До складу вченої ради входять представники структурних підрозділів університету, безпосередньо пов'язані з освітнім процесом, і студенти. Повноправне членство студентів у вченій раді посилює роль студентського самоврядування і надає раді повноваження ухвалювати відповідні рішення за їхньою згодою, що робить діяльність ради демократичною, відкритою.

Щорічно розробляється і затверджується план роботи вченої ради на навчальний рік, де увага акцентується на розвивальній функції діяльності ради як колегіального органу управління закладом. Рішення ради є вирішальними у процесі затвердження тем дисертаційних робіт, рекомендацій до друку навчально-методичних і наукових праць викладачів університету, присвоєння вчених звань, надання іменних стипендій, висунення студентів на здобуття державних премій, затвердження нормативно-правової бази університету, його структурних підрозділів тощо.

Ухвалені вченою радою рішення контролюються. Про хід їх виконання вчений секретар ученої ради університету доповідає двічі на рік.

Науково-експертна рада є колегіальним дорадчим органом з координації діяльності підрозділів університету, які забезпечують організацію освітнього процесу, добір сучасних технологій, змісту, форм і методів навчання та кадрового забезпечення. Одним із основних завдань діяльності науково-експертної ради є проведення експертизи підручників, навчально-методичних посібників, програмних і дидактичних засобів щодо їх відповідності сучасним вимогам; наукових проектів державного та госпрозрахункового фінансування. Порядок формування науково-експертної ради, термін її повноважень, основна мета, завдання, компетенції, форми звітності визначаються Положенням «Про науково-експертну раду Глухівського НПУ ім. О. Довженка». У 2015 р. науково-експертну раду університету, на підставі рішення вченої ради університету, очолила доктор педагогічних наук, професор Бірюк Л.Я. Результати діяльності науково-експертної ради щорічно заслуховуються на вченій раді університету.

Учена рада факультету є дорадчим органом, функції якої полягають у визначенні загальних напрямів наукової діяльності факультету; обрання на посаду таємним голосуванням асистентів, викладачів, старших викладачів, доцентів, декана; ухваленні освітніх програм, навчальних планів; вирішення питань організації освітнього процесу. Рішення вченої ради факультету вводяться в дію рішеннями керівника (директора) інституту, декана факультету.

Науково-методична рада Університету є колегіальним органом щодо керівництва і координації діяльності науково-педагогічних колективів факультетів, кафедр і навчально-методичного складу підрозділів у галузі розроблення проблем вищої школи, наукових основ організації і керування освітнім процесом, сучасних технологій, форм і методів навчання, удосконалення педагогічної майстерності науково-педагогічних працівників. До її складу входять перший проректор, який очолює раду, завідувачі випускових кафедр, провідні методисти та науковці Університету.

Для вирішення поточних питань діяльності Глухівського НПУ ім. О. Довженка створено робочі та дорадчі органи.

Робочі органи:

- ректорат;

- деканати;
- приймальна комісія.

Дорадчі органи:

- педагогічна рада коледжу;
- методична рада;
- стипендіальна комісія;
- товариство молодих учених.

Положення про робочі й дорадчі органи затверджено наказом ректора університету відповідно до Статуту. Їх діяльність у 2015 році розкривається у відповідних розділах звіту.

Контроль за додержанням нормативно-правового й організаційного забезпечення здійснює адміністрація університету спільно з юридичною службою навчального закладу, профспілковим комітетом, громадськістю та у тісній співпраці з контрольно-ревізійними управліннями, соціальними службами, державними установами, Міністерством освіти і науки України. Додержання фінансово-господарської дисципліни Глухівським національним педагогічним університетом імені Олександра Довженка за останні три роки у 2015 році перевіряла Державна фінансова інспекція в Сумській області.

Нормативно-правову базу Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка висвітлено на офіційному веб-сайті.

1.1. Робота вченої ради університету

Провідним колегіальним органом Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка є вчена рада, що визначає стратегію і перспективні напрями розвитку освітньої, наукової, фінансово-господарської, кадрової, виховної та інноваційної діяльності вищого навчального закладу.

Протягом 2015 року проведено 16 засідань ученої ради Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.

За звітний період були реалізовані заходи, спрямовані на імплементацію положень Закону України «Про вищу освіту», вдосконалення **освітнього процесу**. Зокрема було обговорено такі питання: «Про організацію освітнього процесу відповідно до нових вимог Закону України «Про вищу освіту»; «Про роботу відокремлених структурних підрозділів та перспективи їх розвитку (НКЦ, НКП)»; «Про діяльність професійно-педагогічного коледжу Глухівського НПУ ім. О. Довженка в сучасних умовах та перспективи його розвитку відповідно до Закону України «Про вищу освіту», «Про стан працевлаштування випускників університету в 2015 році та система організаційних і правових заходів щодо професійної зайнятості майбутніх фахівців освітньої галузі». Внесено зміни до нормативних документів університету з питань організації освітнього процесу: розроблено й ухвалено навчальні плани; затверджено засоби діагностики якості вищої освіти напрямів (спеціальностей); затверджено перелік спеціальностей і спеціалізацій; схвалено норми часу навчальної, методичної, наукової та організаційної роботи для науково-педагогічних працівників; затверджено голів екзаменаційних комісій з перевірки підготовки фахівців та присвоєння їм рівня вищої освіти в Глухівському НПУ ім. О. Довженка.

На засіданнях ученої ради постійно заслуговувалися питання про результати акредитації та ліцензування напрямів підготовки та спеціальностей (6.020302 «Історія*»; 8.18010020 «Управління навчальним закладом»; 8.04020101 «Математика*»).

У 2015 році робота вченої ради була спрямована на досягнення стратегічних завдань **наукової та науково-технічної діяльності** професорсько-викладацького складу університету. Відповідно до Законів України «Про вищу освіту», «Про наукову та науково-технічну діяльність», Концепції державної цільової програми «Наука в університетах», державної програми «Вчитель» на засіданнях ученої ради було:

- заслухано й обговорено підсумки наукової роботи професорсько-викладацького складу Глухівського НПУ ім. О. Довженка у 2015 році та основні завдання на 2016 рік (протокол № 6 від 25.12.15 р.);

- приділено увагу міжнародному культурному обміну та стажуванню за кордоном для спільного впровадження програм, спрямованих на практичну реалізацію державного курсу на

інтеграцію України в європейський простір та Закону України «Про загальнодержавну програму підтримки молоді» (протокол № 5 від 09.01.15 р.; протокол № 6 від 21.01.15 р.);

- створено науково-дослідницьку лабораторію з проблем розроблення і функціонування електронних навчальних засобів у сфері мовно-літературної освіти (протокол № 6 від 21.01.15 р.);
- схвалено впровадження в Глухівському НПУ ім. О.Довженка проекту «Реалізація стратегії екологічної безпеки: інтеграція європейського досвіду» (протокол №1 від 31.08.15 р.);
- заслухано й схвалено проміжний звіт щодо виконання 1-го етапу фундаментального наукового дослідження «Розроблення системи формування соціокультурної компетентності майбутніх учителів засобами інформаційно-комунікаційних технологій» за рахунок державного бюджету.

З метою виконання комплексної перспективної програми розвитку Глухівського НПУ ім. О. Довженка на 2010–2020 рр., забезпечення потреби університету в кадрах найвищої кваліфікації, створення умов для розвитку наукових шкіл, що функціонують в університеті, на вченій раді було схвалено рішення про відкриття аспірантури зі спеціальності 07.00.07 – Історія науки і техніки (протокол № 3 від 28.10.15 р.).

Протягом 2015 року на засіданнях ученої ради затверджувалися теми дисертаційних робіт здобувачів наукових ступенів доктора наук (Євтушенко Н.В., Кореневої І.М., Ткаченко Н.М.); кандидата наук (Вовка Б.І., Любивої В.В., Редька С.Ю., Литвинова А.С., Гричаник Н.І., Самілик В.І., Жеби Н.О., Волосяк Т.В., Осадчої М.В., Авраменка О.С., Бабенко М.О., Перунка О.М.).

На засіданнях ученої ради було схвалено рішення про присвоєння науково-педагогічним працівникам учених звань професора (Бірюк Л.Я., Курок В.П.), доцента (Біліченку П.Г., Благодислову О.С., Бобилевій Я.В., Гоменюк О.В., Заремському М.Й., Ігнатенку С.В., Іващенко М.В., Коломійцю М.Б., Корнієнко Т.М., Ткаченко Н.М., Цюкало Л.Є., Шовкопляс О.М.); рекомендовано зарахувати науково-педагогічних працівників до докторантури Глухівського НПУ ім. О. Довженка зі спеціальності 13.00.04 – Теорія і методика професійної освіти (Бріжату І.А., Долинного Ю.О., Кореневу І.М.); надано дозвіл здійснювати наукове керівництво аспірантами і здобувачами викладачам, які мають науковий ступінь кандидата наук: Зінченку В.П., Ігнатенку С.В., Коломійцю М.Б., Кузнецовій Г.П., Поліщук С.А., Собко В.О., Шевелю Б.О.

Рішенням ученої ради було рекомендовано включити кандидатуру кандидата біологічних наук, доктора сільськогосподарських наук, професора, Заслуженого працівника освіти України, завідувача кафедри біології та основ сільського господарства Горшкову Л.М. від Глухівського НПУ ім. О.Довженка до складу авторського колективу претендентів на здобуття Державної премії України в галузі науки і техніки (протокол № 5 від 09.01.15 р.).

У 2015 році вчена рада продовжувала процес моніторингу видання навчально-методичних матеріалів професорсько-викладацького складу університету для забезпечення освітнього процесу. Протягом звітнього періоду на вченій раді розглянуто й надано рекомендації щодо друку *монографій* – 1; *підручників* з грифом МОН України – 1; *навчально-методичних посібників* – 28, *навчальних програм* – 9, *методичних рекомендацій* – 4; *матеріалів і тез виступів на конференціях, збірників наукових праць* – 2. Затверджено оновлені вимоги до змісту й оформлення наукових робіт для публікацій у «Віснику Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка» (протокол № 12 від 17.06.15 р.), рекомендовано до друку й розміщення в мережі Інтернет «Вісника Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Серія: Педагогічні науки» (№ 27, 28, 29 за 2015 р.), збірника наукових праць «Історичні студії суспільного прогресу» (випуск 2, 2015 р.), електронного збірника наукових праць «Актуальні проблеми лінгводидактики» (№1, 2015 р.).

Протягом звітнього періоду приділялася особлива увага вступній кампанії, формуванню контингенту студентів на виконання держзамовлення. Відповідно було розглянуто питання «Про готовність факультетів до вступної кампанії 2015 року» (протокол № 12 від 17.06.15 р.), «Про організацію, проведення та результати вступної кампанії 2015 р. у Глухівському НПУ ім. О. Довженка» (протокол №1 від 31.08.15 р.); затверджено Положення про Приймальну комісію, Положення про апеляційну комісію, Правила прийому до Глухівського НПУ ім. О. Довженка у 2016 р., програми та матеріали вступних випробувань для абітурієнтів за всіма освітніми ступенями і рівнями (протокол № 5 від 10.12.15 р.).

З метою виявлення та підтримки талановитих молодих науковців, сприяння професійному

зростанню наукової молоді, розвитку системи морального і матеріального заохочення молодих учених на вченій раді університету розглянуто й рекомендовано кандидатури для призначення стипендії Кабінету Міністрів України серед молодих учених (Максимчук-Макаренко С.О.), стипендії Президента України (Лузан В.В., Оникієнко А.В., Туболец М.В., Ткачова Л.Л.), іменної стипендії Верховної Ради України (Пехенько Н.М.), іменної стипендії голови Сумської обласної державної адміністрації (Нещимній Є.М., Палєсвій Т.К., Яворському С.І.).

На виконання ст. 40 Закону України «Про вищу освіту» на засіданні вченої ради було обговорено питання про роль органу студентського самоврядування в освітньо-виховній роботі університету та пошук шляхів підвищення ефективності співпраці адміністрації ВНЗ й органу студентського самоврядування (протокол № 8 від 25.03.2015 р.).

На засіданнях ученої ради було приділено увагу **фінансово-господарській діяльності університету**, зокрема розглянуто такі питання: «Про підсумки фінансової діяльності університету за 2014 р. та затвердження кошторисів і штатних розписів на 2015 рік» (протокол 7 від 25.02.15 р.); «Про виконання дохідної частини кошторису спеціального фонду КПК 2201160, КПК 2201040 станом на 24.11.2015 р.» (протокол № 4 від 25.11.15 р.); «Про відкриття валютного рахунку Глухівського НПУ ім. О. Довженка в євро з метою реєстрації та участі в міжнародних грантових програмах «Еразмус+», «Горизонт 2020» (протокол № 5 від 09.01.15 р.); «Про розміщення вільних коштів на депозитному рахунку (протокол № 2 від 30.09.15 р.)»; «Про затвердження кошторису вартості проживання в гуртожитку на одного студента» (протокол № 2 від 30.09.15 р.). На засіданні вченої ради заслухано питання про стан підготовки до експлуатації системи опалення, гарячого водопостачання та електричного освітлення в усіх гуртожитках і навчальних корпусах до початку опалювального сезону; створення сприятливих матеріально-побутових умов для проведення освітнього процесу; затверджено Програму енерго-, теплозбереження (протокол № 3 від 28.10.15 р.); передано з балансу Глухівського НПУ ім. О. Довженка на баланс професійно-педагогічного коледжу матеріальні цінності.

Заслухано й обговорено результати перевірки державної фінансової інспекції в Сумській області в Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка з 31.08.2015 по 09.10.2015 р. (протокол № 3 від 28.10. 2015 р.).

З метою виконання вимог нової редакції Закону України «Про вищу освіту» та підвищення якості освітньої діяльності на вченій раді університету приймалися рішення про внесення **змін до структури університету**: реорганізовано навчально-науковий інститут гуманітарної освіти й створено на його базі факультет філології та історії (протокол № 10 від 29.04.15 р.); ліквідовано підрозділи Глухівського НПУ ім. О. Довженка: Конотопський, Могилів-Подільський навчально-консультаційні пункти і Сосницький навчально-консультаційний центр (протокол № 11 від 27.05.15 р.); реорганізовано Барський, Кременчуцький і Сумський навчально-консультаційні пункти і надано їм статус філій відповідно до п. 9 ст. 33 Закону України «Про вищу освіту» (протокол № 12 від 17.06.15 р.); перейменовано кафедру загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти на кафедру педагогіки та менеджменту освіти (протокол № 2 від 30.09.15 р.).

На виконання Закону України «Про вищу освіту» на вченій раді було обрано деканів факультетів технологічної і професійної освіти, природничої і фізико-математичної освіти, дошкільної освіти, філології та історії, початкової освіти; директора професійно-педагогічного коледжу Глухівського НПУ ім. О. Довженка та науково-педагогічних працівників вишу (139 осіб).

Відповідно до новацій освітнього процесу на засіданнях ученої ради схвалено 24 положення університету (за напрямками його діяльності):

1. Положення про організацію освітнього процесу в Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка.
2. Положення «Про організацію практики студентів» (зміни і доповнення).
3. Положення «Про контроль і оцінювання результатів студентів, слухачів».
4. Положення «Про екзаменаційну комісію в Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка».
5. Положення про порядок надання платних освітніх та інших послуг, які надаються Глухівським національним педагогічним університетом імені Олександра Довженка (нова редакція).
6. Положення про організацію та діяльність студентської «Школи волонтера» Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.

7. Положення про докторантуру зі спеціальності 13.00.02 – Теорія та методика навчання (українська мова).
8. Положення про офіційний веб-сайт Глухівського НПУ ім. О.Довженка.
9. Положення про проведення атестації працівників наукової бібліотеки Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.
10. Положення «Про магістерські наукові роботи» (зміни і доповнення).
11. Положення «Про курсові роботи» (зміни і доповнення).
12. Положення «Про дипломні роботи» (зміни і доповнення).
13. Положення «Про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів».
14. Положення про порядок придбання товарів, робіт і послуг в рамках пілотного проекту щодо впровадження системи електронних закупівель.
15. Положення про Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.
16. Положення про центр допрофесійної та післядипломної освіти Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.
17. Положення про іменну стипендію Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка («Довженківську стипендію»).
18. Положення про порядок участі у виставково-ярмарковій діяльності Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка університету.
19. Положення про навчання студентів за індивідуальним графіком у Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка.
20. Положення про психологічну адаптацію студентів у Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка.
21. Положення про комітет з конкурсних торгів Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.
22. Положення про приймальну комісію Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.
23. Положення про апеляційну комісію Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.
24. Положення про науково-дослідну лабораторію з професійної підготовки вчителів технологій при кафедрі педагогіки і методики технологічної освіти.

1.2. Робота ректорату

Робота ректорату у 2015 році здійснювалась відповідно до затвердженого плану. Метою засідань ректорату Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка було оперативне опрацювання та розв'язання найактуальніших питань життєдіяльності навчального закладу, що передбачено Законами України, нормативними документами Міністерства освіти і науки України, Статутом університету. З огляду на це у звітному періоді було проведено **20 засідань** ректорату, де розглянуто такі питання:

1. Про готовність факультетів, інституту до організації навчального процесу у II семестрі 2014–2015 н.р.: основні завдання, проблеми, шляхи розв'язання.
2. Про план та організацію заходів з цивільного захисту в університеті та професійно-педагогічному коледжі у 2015 р.
3. Про роботу тендерного комітету у 2015 р.
4. Стипендіальне забезпечення студентів за підсумками сесій.
5. Стан виконання навчального навантаження професорсько-викладацького складу університету, професійно-педагогічного коледжу за I півріччя 2014-2015 н.р.
6. Про планування роботи факультетів, інституту в 2015 році відповідно до Закону України «Про вищу освіту».
7. Організація, проведення і результати профроботи на факультетах, в інституті, коледжі.
8. Оновлення роботи сайту університету.
9. Про організацію педагогічної практики для студентів-заочників, здобувачів другої вищої освіти.
10. Стан працевлаштування випускників університету.

11. Про дотримання студентами-контрактниками договірних зобов'язань.
12. Розвиток зв'язків університету з навчальними закладами Литовської Республіки. Результати і перспективи роботи Центру міжнародної співпраці.
13. Про виготовлення і закупівлю документів про освіту (дипломи, додатки до дипломів, свідоцтва тощо).
14. Внесення пропозицій до проекту Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді.
15. Про участь університету в щорічній виставці «Освіта і кар'єра – День студента 2015».
16. Заходи з оздоровлення студентської молоді коледжу, університету. Долучення студентів університету до оздоровлення, організації відпочинку дітей улітку.
17. Про готовність до захисту наукових студентських робіт.
18. Про організацію складання підсумкового контролю студентів-заочників, які проживають на території АТО.
19. Про подання кандидатур студентів університету на іменні стипендії (Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, губернатора).
20. Про хід та підсумки проведення державних екзаменів.
21. Організація освітнього процесу у філіях Глухівського НПУ ім. О. Довженка у 2015–2016 н.р.
22. Навчання студентів за індивідуальним графіком.
23. Рух контингенту студентів в університеті.
24. Робота наукової бібліотеки університету: проблеми і перспективи розвитку.
25. Інші виробничі питання, що потребували розгляду на ректораті і ухвалення відповідних рішень.

За результатами роботи ректорату окремі питання було винесено на **розгляд ученої ради**, а саме:

- організація, проведення та результати вступної кампанії 2015 року денної форми навчання в університеті, формування контингенту студентів та виконання держзамовлення;
- стан працевлаштування випускників;
- наукова та міжнародна діяльність;
- правила прийому в 2016 році;
- матеріально-технічна база та інші.

На виконання рішень ректорату і вченої ради було підготовлено **відповідні накази**, зокрема:

- 1) № 6 від 05.01.2015 «Про результати підготовки з ЦО у 2014 році та завдання на 2015 рік»;
- 2) № 14 від 21.01.2015 «Про організацію і проведення вступної кампанії 2015 (на виконання рішення колегії МОН України від 30.10.2014 рр.)»;
- 3) № 29 від 26.01.2015 «Про зміни до наказів «Про розподіл педагогічного навантаження у професійно-педагогічному коледжі»»;
- 4) № 39 від 06.02.2015 «Про зміни в складі комітету з конкурсних торгів»;
- 5) № 41 від 10.02.2015 «Про педагогічну практику аспірантів»;
- 6) № 113 від 16.04.2015 «Про прийом іноземної делегації з Німеччини та проведення Міжнародного науково-практичного семінару «Європейський досвід роботи і соціальної інклюзії дітей/людей із синдромом Дауна та аутизму»;
- 7) № 253 від 28.07.2015 «Про ліквідацію, перейменування навчально-консультаційних пунктів»;
- 8) № 92-СТ-А від 21.09.15, № 102-СТ-А від 22.10.15 «Про навчання студентів за індивідуальним графіком»;
- 9) розпорядження № 120 від 30.10.2015 року «Про проведення проміжної атестації на денній формі навчання»;
- 10) № 406 від 30.10.2015 «Про затвердження Положень» та інші.

У структурних підрозділах (навчальний відділ, відділ кадрів, деканати, загальний відділ та ін.) підготовлено відповідні розпорядження.

На контролі перебувають такі питання:

- Формування пропозицій щодо обсягів державного замовлення.
- Організація навчального процесу зі студентами філій.
- Стан заборгованості студентів з оплати за навчання.

- Рух контингенту студентів і приведення штатного розпису у відповідність до контингенту студентів.

- Оновлення офіційного сайту ГНПУ ім. О. Довженка.

- Результати успішності студентів за підсумками зимової заліково-екзаменаційної сесії.

Регулярні звітування на засіданнях ректорату керівників структурних підрозділів про результати своєї діяльності стали дієвим засобом інтенсифікації роботи всіх відділів, інституту та факультетів університету, підвищення контролю за якістю знань студентів, удосконалення навчального процесу.

Виконання всіх ухвалених ректоратом рішень перебуває під постійним контролем служби ректорату. Керівництво університету регулярно отримує звіт про стан виконання поставлених завдань і наявність проблем, що потребують вирішення.

Рішення ректоратів (протоколи) доводяться до відома кожного члена ректорату, завідувачів кафедр, керівників усіх структурних підрозділів, відповідальних осіб.

У цілому ректорат у 2015 році виконував дорадчі функції щодо управління навчальною, методичною, науковою, науково-організаційною, виховною, фінансово-господарською діяльністю університету, виконав план роботи на 2015 рік у повному обсязі.

II. СИСТЕМА ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ІЗ ВИЩОЮ ОСВІТОЮ

2.1. Процеси ліцензування та акредитації

Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка здійснює освітню діяльність із підготовки фахівців за такими освітніми ступенями (освітньо-кваліфікаційними рівнями):

ОКР «Молодший спеціаліст» за 2 галузями знань, 7 спеціальностями;

ОС «Бакалавр» – за 3 галузями знань, 16 спеціальностями;

ОКР «Спеціаліст» – за 3 галузями, 14 спеціальностями;

ОС «Магістр» – за 4 галузями, 15 спеціальностями;

перепідготовки спеціалістів – за 10 спеціальностями;

із підвищення кваліфікації за акредитованими напрямками (спеціальностями);

підготовки до вступу у вищі навчальні заклади громадян України, – відповідно до чинної ліцензії (серія АЕ №527662 від 25.11.2014), витягів із рішень Акредитаційної комісії України (протоколи №113 від 25.11.2014, № 115 від 31.03.2015, №116 від 28.05.2015, №117 від 30.06.2015), затвердженому Міністерством освіти і науки України Акта узгодження переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за ступенями (освітньо-кваліфікаційними рівнями) молодшого спеціаліста, бакалавра, спеціаліста, магістра та ліцензованого обсягу Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.

Код галузі знань	Назва галузі знань	Код спеціальності	Назва (напряму) спеціальності	Рівень акредитації	Ліцензований обсяг (у тому числі перепідготовка)	№ протоколу ДАК (АК України)
0101 01	Педагогічна освіта Освіта	6.010101 012	Дошкільна освіта	II	100/230	протокол №96 ДАК від 25.05.2012
0101 01	Педагогічна освіта Освіта	7.01010101 012	Дошкільна освіта	III	100/280	протокол №96 ДАК від 25.05.2012
0101 01	Педагогічна освіта Освіта	8.01010101 012	Дошкільна освіта	IV	25/25	протокол №96 ДАК від 25.05.2012
0101 01	Педагогічна освіта Освіта	6.010102 013	Початкова освіта	II	170/175	протокол №96 ДАК від 25.05.2012

0101	Педагогічна освіта	7.01010201	Початкова освіта	III	75/180	протокол №113 АК від 25.11.2014
01	Освіта	013				
0101	Педагогічна освіта	8.01010201	Початкова освіта	IV	30/30	протокол №113 АК від 25.11.2014
01	Освіта	013				
0101	Педагогічна освіта	6.010103	Технологічна освіта Середня освіта (Трудове навчання та технології)	II	145/115	протокол №96 ДАК від 25.05.2012
01	Освіта	014				
0101	Педагогічна освіта	7.01010301	Технологічна освіта Середня освіта (Трудове навчання та технології)	III	130/125	протокол №96 ДАК від 25.05.2012
01	Освіта	014				
0101	Педагогічна освіта	8.01010301	Технологічна освіта Середня освіта (Трудове навчання та технології)	IV	20/15	протокол №100 АК від 27.12.2012
01	Освіта	014				
0203	Гуманітарні науки	6.020302	Історія* Середня освіта (Історія)	II	50/50	протокол №115 АК наказ МОН України від 14.04.2015
01	Освіта	014				
0203	Гуманітарні науки	8.02030201	Історія* Середня освіта (Історія)	IV	25/0	протокол №115 АК від 31.03.2015
01	Освіта	014				
0203	Гуманітарні науки	6.020303	Філологія* (англійська мова) Середня освіта (Англійська мова)	II	75/65	протокол №88 ДАК, наказ МОНмолодь-спорт України від 01.07.2011 № 2487-Л
01	Освіта	014				
0203	Гуманітарні науки	7.02030302	Мова і література (англійська)* Середня освіта (Мова і література (англійська))	III	75/55	протокол №96 ДАК від 25.05.2012
01	Освіта	014				
0203	Гуманітарні науки	6.020303	Філологія (Українська мова і література)* Середня освіта (Українська мова і література)	II	75/115	протокол №96 ДАК від 25.05.2012
01	Освіта	014				
0203	Гуманітарні науки	7.02030301	Українська мова і література* Середня освіта (Українська мова і література)	III	90/120	протокол №96 ДАК від 25.05.2012
01	Освіта	014				
0203	Гуманітарні науки	8.02030301	Українська мова і література* Середня освіта (Українська мова і література)	IV	25/25	протокол №100 АК від 27.12.2012
01	Освіта	014				
0401	Природничі науки	6.040102	Біологія* Середня освіта (Біологія)	II	70/100	протокол №96 ДАК від 25.05.2012
01	Освіта	014				
0401	Природничі науки	7.04010201	Біологія* Середня освіта (Біологія)	III	60/60	протокол №96 ДАК від 25.05.2012
01	Освіта	014				
0401	Природничі науки	8.04010201	Біологія* Середня освіта (Біологія)	IV	25/5	протокол №96 ДАК від 25.05.2012
01	Освіта	014				
0402	Фізико-математичні науки	6.040203	Фізика* Середня освіта (Фізика)	II	45/-	протокол №96 ДАК від 25.05.2012
01	Освіта	014				
0402	Фізико-математичні науки	7.04020301	Фізика* Середня освіта (Фізика)	III	45/10	протокол №96 ДАК від 25.05.2012
01	Освіта	014				

0402 01	Фізико-математичні науки Освіта	8.04020301 014	Фізика* Середня освіта (Фізика)	IV	20/5	протокол №100 АК від 27.12.2012
0402 01	Фізико-математичні науки Освіта	6.040201 014	Математика* Середня освіта (Математика)	II	30/25	протокол №83ДАК, наказ МОН України від 29.06. 2010 № 1784-Л
0402 01	Фізико-математичні науки Освіта	7.04020101 014	Математика* Середня освіта (Математика)	III	50/25	протокол №87 ДАК, наказ МОНмолодьспорт України від 07.06. 2011 № 2128-Л
0402 01	Фізико-математичні науки Освіта	8.04020101 014	Математика* Середня освіта (Математика)	IV	25/0	протокол №116 АК від 28.05.2015
0102 01	Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини Освіта	6.010201 014	Фізичне виховання* Середня освіта (Фізичне виховання)	II	75/75	протокол №96 ДАК від 25.05.2012
0102 01	Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини Освіта	7.01020101 014	Фізичне виховання* Середня освіта (Фізичне виховання)	III	55/75	протокол №103 АК від 26.05.2013
0102 01	Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини Освіта	8.01020101 014	Фізичне виховання* Середня освіта (Фізичне виховання)	IV	15/15	протокол №109 АК від 03.06.2014
0101 01	Педагогічна освіта Освіта	6.010104 015	Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)	II	30/30	протокол №109 АК від 03.06.2014
0101 01	Педагогічна освіта Освіта	7.01010401 015	Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)	III	30/25	протокол №109 АК від 03.06.2014
0101 01	Педагогічна освіта Освіта	8.01010401 015	Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)	IV	25/0	протокол №115 АК від 31.03.2015
0101 01	Педагогічна освіта Освіта	6.010104 015	Професійна освіта (Будівництво)	II	50/75	протокол №82 ДАК, наказ МОН України від 10.06.2010 № 1611-Л
0101 01	Педагогічна освіта Освіта	7.01010401 015	Професійна освіта (Будівництво)	III	25/45	протокол №102 АК від 29.03.2013
0101 01	Педагогічна освіта Освіта	8.01010401 015	Професійна освіта (Будівництво)	IV	25/25	протокол №103 АК від 26.05.2013
0101 01	Педагогічна освіта Освіта	6.010104 015	Професійна освіта (Технологія виробництва і переробка продуктів сільськогосподарства)	II	75/105	протокол №87 ДАК від 25.05.2011
0101 01	Педагогічна освіта Освіта	7.01010401 015	Професійна освіта (Технологія виробництва і переробка продуктів сільськогосподарства)	III	75/90	протокол №102 АК від 29.03.2013
0101 01	Педагогічна освіта Освіта	8.01010401 015	Професійна освіта (Технологія виробництва і переробка продуктів сільськогосподарства)	IV	25/25	протокол №96 ДАК від 25.05.2012

0301 05	Соціально-політичні науки Соціальні та поведінкові науки	6.030103 053	Практична психологія* Психологія	II	60/50	протокол №103 від 26.05.2013
0301 05	Соціально-політичні науки Соціальні та поведінкові науки	7.03010301 053	Практична психологія* Психологія	III	40/75	протокол №102 від 29.03.2013
0301 05	Соціально-політичні науки Соціальні та поведінкові науки	8.03010301 053	Практична психологія* Психологія	IV	15/15	протокол №103 від 26.05.2013
1301 0101 23	Соціальне забезпечення Педагогічна освіта Соціальна робота	6.130102 6.010106 231	Соціальна робота Соціальна педагогіка Соціальна робота	II	30/20 50/70 80/90	протокол №110 АК наказ № 2642л МОН України від 15.07.2014, протокол №92 від 26.01.2012
0101 23	Педагогічна освіта Соціальна робота	7.01010601 231	Соціальна педагогіка Соціальна робота	III	30/55	протокол №102 АК від 29.03.2013
0101 23	Педагогічна освіта Соціальна робота	8.01010601 231	Соціальна педагогіка Соціальна робота	IV	25/25	протокол №109 АК від 03.06.2014
1801 07	Специфічні категорії Управління та адміністрування	8.18010020 073	Управління навчальним закладом (за типом) Менеджмент	IV	25/0	протокол №116 АК від 28.05.2015
Підготовка молодших спеціалістів (Професійно-педагогічний коледж Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка)						
0101 01	Педагогічна освіта Освіта	5.01010101 012	Дошкільна освіта	I	25/0	протокол №92 ДАК від 26.01.2012р.
0101 01	Педагогічна освіта Освіта	5.01010301 014	Технологічна освіта Середня освіта (Трудове навчання та технології)	I	60/15	протокол №97 ДАК від 06.07.2012р.
0101 01	Педагогічна освіта Освіта	5.01010401 015	Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)	I	60/0	протокол №82 ДАК від 06.07.2012р., протокол №115 АК від 31.03.2015
0101 01	Педагогічна освіта Освіта	5.01010401 015	Професійна освіта (Технологія виробництва і переробка продуктів сільського господарства)	I	60/15	протокол №97 ДАК від 06.07.2012р.
0101 01	Педагогічна освіта Освіта	5.01010401 015	Професійна освіта (Транспорт)	I	60/0	протокол №82 ДАК від 06.07.2012, протокол №115 АК від 31.03.2015
0102 01	Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини Освіта	5.01020101 014	Фізичне виховання* Середня освіта (Фізичне виховання)	I	25/-	протокол №92 ДАК від 26.01.2012.
0305 07	Економіка та підприємництво Управління та адміністрування	5.03050801 072	Фінанси і кредит Фінанси, банківська справа та страхування	I	25/-	протокол №102 АК від 29.03.2013, протокол №109 АК від 03.06.2014.

У 2015 році після проведення необхідних процедур здійснено плану першу акредитацію напряму підготовки (спеціальності) 6.020302 Історія* (014 Середня освіта (Історія)) (рішення Акредитаційної комісії України від 31 березня 2015 року, протокол №115); проведено процедуру

ліцензування та отримано дозвіл на здійснення освітньої діяльності з підготовки магістрів спеціальностей:

- 8.02030201 Історія* (014 Середня освіта (Історія)) галузі знань 0203 Гуманітарні науки (01 Освіта);
- 8.04020101 Математика* (014 Середня освіта (Математика)) галузі знань 0204 Фізико-математичні науки (014 Освіта);
- 8.01010401 (015) Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості) галузі знань 0101 Педагогічна освіта (01 Освіта);
- 8.18010020 Управління навчальним закладом (за типом) (073 Менеджмент) галузі знань 1801 Специфічні категорії (07 Управління та адміністрування).

На виконання вимог Наказу МОН України від 06.11.2015 № 1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266», Закону України «Про доступ до публічної інформації» було проведено:

- узгодження чинного й нового переліків спеціальностей, проаналізовано доцільність корегування ліцензованого обсягу поєднаних спеціальностей, сформовано й затверджено в МОН України відповідний Акт узгодження переліку спеціальностей та ліцензованого обсягу;
- створення інформаційних пакетів ЕКТС: *загального пакету* Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка, що охоплює інформацію про університет, перелік напрямів, спеціальностей, спеціалізацій спеціальностей, основні нормативні документи тощо; *пакетів освітніх програм*, що містять основну інформацію про освітні програми, анотації (змістові модулі) із зазначенням обов'язкових та вибіркових курсів, методики і технології викладання, залікові кредити, форми та умови проведення контрольних заходів, система оцінювання якості освіти тощо);

Означену нормативну документацію навчального закладу оприлюднено на сайті навчального закладу, внесено до Єдиної державної електронної бази з питань освіти; здійснюється її постійне оновлення з урахуванням усіх змін або уточнень.

Основні завдання на 2016 рік:

- внесення змін до освітніх програм спеціальностей (освітньо-професійних програм, освітньо-кваліфікаційних програм, засобів діагностики якості вищої освіти) відповідно до нового переліку спеціальностей, затверджених Ліцензійних вимог у сфері вищої освіти тощо;
- проведення акредитації спеціальностей 8.01010401 (015) Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості) галузі знань 0101 Педагогічна освіта (01 Освіта); 6.130102 (231) Соціальна робота галузі знань 23 Соціальна робота (1301 Соціальне забезпечення);
- здійснення перерозподілу ліцензованого обсягу з метою забезпечення якісної та раціональної діяльності філій у межах загальної ліцензії університету (за необхідності);
- підготовка до акредитації спеціальностей 8.02030201 Історія* (014 Середня освіта (Історія)) галузі знань 0203 Гуманітарні науки (01 Освіта); 8.04020101 Математика* (014 Середня освіта (Математика)) галузі знань 0204 Фізико-математичні науки (014 Освіта); 8.18010020 Управління навчальним закладом (за типом) (073 Менеджмент) галузі знань 1801 Специфічні категорії (07 Управління та адміністрування);
- переоформлення сертифікатів (напрямів) спеціальностей відповідно до нового переліку спеціальностей та згідно з проведенням планової акредитації.

Підготовка фахівців у відокремлених структурних підрозділах

Освітня діяльність відокремлених структурних підрозділів Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка здійснюється на підставі наказів Міністерства освіти і науки України від 29.05.2001 р. № 418 «Про створення навчально-консультаційних центрів Глухівського державного педагогічного університету», від 14.03.2002 р. № 191 «Про створення навчально-науково-виробничого комплексу при Глухівському державному педагогічному університеті», від 24.07.2015 № 807 «Про ліквідацію, перейменування навчально-консультаційних пунктів Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка» за погодженням з місцевими органами влади і згідно з ліцензією серія АЕ №527662 від 25.11.2014.

Барська філія Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка						
0101 01	Педагогічна освіта Освіта	6.010101 012	Дошкільна освіта	II	-/30	протокол №97 ДАК від 06.07.2012
0101 01	Педагогічна освіта Освіта	7.01010101 012	Дошкільна освіта	III	-/25	протокол №104 від 30.05.2013
0101 01	Педагогічна освіта Освіта	6.010102 013	Початкова освіта	II	-/35	протокол №97 ДАК від 06.07.2012
0101 01	Педагогічна освіта Освіта	7.01010201 013	Початкова освіта	III	-/30	протокол №104 від 30.05.2013
0203 01	Гуманітарні науки Освіта	6.020303 014	Філологія (Ук-раїнська мова і література)* Середня освіта (Українська мова і література)	II	-/25	протокол №97 ДАК від 06.07.2012
0203 01	Гуманітарні науки Освіта	7.02030301 014	Українська мова і література* Середня освіта (Українська мова і література)	III	-/25	протокол №104 від 30.05.2013
0301 05	Соціально- політичні науки Соціальні та поведінкові науки	6.030103 053	Практична психологія* Психологія	II	-/25	протокол №97 ДАК від 06.07.2012
0301 05	Соціально- політичні науки Соціальні та поведінкові науки	7.03010301 053	Практична психологія* Психологія	III	-/25	протокол №104 АК від 30.05.2013
Кременчуцька філія Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка						
0101 01	Педагогічна освіта Освіта	6.010101 012	Дошкільна освіта	II	-/55	протокол №97 ДАК від 06.07.2012
0101 01	Педагогічна освіта Освіта	7.01010101 012	Дошкільна освіта	III	-/55	протокол №104 АК від 30.05.2013
0101 01	Педагогічна освіта Освіта	6.010102 013	Початкова освіта	II	-/50	протокол №97 ДАК від 06.07.2012
0101 01	Педагогічна освіта Освіта	7.01010201 013	Початкова освіта	III	-/50	протокол №104 АК від 30.05.2013
0203 01	Гуманітарні науки Освіта	6.020303 014	Філологія (Українська мова і література)* Середня освіта (Українська мова і література)	II	-/15	протокол №97 ДАК від 06.07.2012
0203 01	Гуманітарні науки Освіта	7.02030301 014	Українська мова і література* Середня освіта (Українська мова і література)	III	-/15	протокол №104 АК від 30.05.2013
0101 01	Педагогічна освіта Освіта	6.010103 014	Технологічна освіта Середня освіта (Трудове навчання та технології)	II	-/15	протокол №97 ДАК від 06.07.2012
0203 01	Гуманітарні науки Освіта	6.020303 014	Філологія* (англійська мова) Середня освіта (Англійська мова)	II	-/15	протокол №97 ДАК від 06.07.2012
0203 01	Гуманітарні науки Освіта	7.02030302 014	Мова і література (англійська)* Середня освіта (Мова і література (англійська))	III	-/35	протокол №104 АК від 30.05.2013
0401 01	Природничі науки Освіта	6.040102 014	Біологія* Середня освіта (Біологія)	II	-/25	протокол №97 ДАК від 06.07.2012
0401 01	Природничі науки Освіта	7.04010201 014	Біологія* Середня освіта (Біологія)	III	-/25	протокол №104 АК від 30.05.2013

Сумська філія Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка						
0101 01	Педагогічна освіта Освіта	6.010101 012	Дошкільна освіта	II	-/30	протокол №97 ДАК від 06.07.2012
0101 01	Педагогічна освіта Освіта	7.01010101 012	Дошкільна освіта	III	-/30	протокол №104 АК від 30.05.2013
0101 01	Педагогічна освіта Освіта	6.010102 013	Початкова освіта	II	-/25	протокол №97 ДАК від 06.07.2012
0101 01	Педагогічна освіта Освіта	7.01010201 013	Початкова освіта	III	-/25	протокол №104 АК від 30.05.2013
0101 01	Педагогічна освіта Освіта	6.010103 014	Технологічна освіта Середня освіта (Трудове навчання та технології)	II	-/35	протокол №110 АК від 08.07.2014

На виконання вимог Закону України «Про вищу освіту», Акредитаційної комісії, зокрема рішення від 8 липня 2014 року, протокол № 110 з метою оптимізації й раціонального використання наявного ліцензованого обсягу було здійснено аналіз та проведено консультації з управлінням ліцензування та акредитації МОН України щодо процедури його перерозподілу між філіями Університету в межах загального ліцензованого обсягу однієї спеціальності.

2.2. Формування контингенту студентів університету.

2.2.1. Профорієнтаційна робота в університеті, на факультетах

На факультеті технологічної і професійної освіти профорієнтаційна робота протягом 2014-2015 н. р. проводилась відповідно до плану профорієнтаційної роботи. Зокрема, було здійснено таку роботу:

- виготовлення агітаційних матеріалів;
- проведення профорієнтаційної роботи серед учнів загальноосвітніх навчальних закладів I-II ступенів, підтримання зв'язків з відділами освіти;
- розповсюдження агітаційних матеріалів з Правилами прийому на факультет, а також до університету в цілому. З цією метою було закріплено викладачів факультету за районами Сумщини й Чернігівщини та конкретними навчальними закладами, складено графік, розроблено маршрути робочих виїздів профорієнтаційно-агітаційних груп;
- оновлення бази даних про загальноосвітні, професійно-технічні та вищі I-II рівнів акредитації навчальні заклади, управління освіти і науки, відділи освіти;
- співпраця з начальниками міських і районних відділів освіти, директорами ЗОШ, ПТУ, ПТНЗ, ВПУ, ВНЗ I-II р. а.;
- співпраця з викладачами (класними керівниками, завідувачами відділів, довіреними особами, що представляють ЗОШ, ПТУ, ПТНЗ, ВПУ, ВНЗ I-II р. а.), виявлення потенційно можливих абітурієнтів, вивчення їх успішності з конкурсних предметів, соціального стану;
- Робота з потенційно можливими абітурієнтами – випускниками ЗОШ, ПТУ, ПТНЗ, ВПУ, ВНЗ I-II р. а., запрошення на день відкритих дверей.

Тісна співпраця здійснювалася, як і кілька років поспіль, з такими навчальними закладами, як: Глухівський аграрно-технічний інститут Сумського національного аграрного університету; Індустріально-педагогічний технікум Конотопського інституту Сумського державного університету; Коломийський індустріально-педагогічний технікум (Івано-Франківська обл.); Рубіжанський індустріально-педагогічний технікум (Луганська обл.); Острозьке вище професійне училище (Рівненська обл.); Бердичівський професійний будівельний ліцей (Житомирська обл.); Недригайлівське вище професійне училище (Сумська обл.), Лебединське вище професійне училище лісового господарства (Сумська обл.), Синівський професійний аграрний ліцей (Сумська обл.); Кролевецьке вище професійне училище (Сумська обл.); Конотопське вище професійне училище (Сумська обл.); Конотопське професійно-технічне училище (Сумська обл.); Конотопський професійний аграрний ліцей (Сумська обл.); Реутинський професійний аграрний ліцей (Сумська обл.); Сумське вище професійне училищем будівництва і дизайну тощо.

З огляду на те, що на всі спеціальності та спеціалізації факультету технологічної і професійної освіти набір в основному здійснюється на базі ОКР „Молодший спеціаліст“, то співпраця з цими навчальними закладами для педагогічного колективу факультету є важливою і першочерговою.

Результатом проведеної колективом факультету протягом звітнього періоду профорієнтаційної роботи можна вважати виконання державного замовлення, а також наявність студентів, що навчаються за кошти фізичних, юридичних осіб.

На факультеті педагогіки і психології з профорієнтаційної роботи за 2015 рік здійснено такі заходи:

- підготовлено план профроботи на 2015-2016 н.р. рік;
- розроблено графік профорієнтаційної роботи викладачів кафедр, визначено відповідальних (на кожній кафедрі) за проведення профорієнтаційної роботи;
- підведено підсумки прийому студентів, проаналізовано недоліки в проведенні профорієнтаційної роботи, визначено заходи щодо збільшення контингенту студентів факультету;
- проведено аналіз населених пунктів, закладів середньої освіти та спеціальностей, за якими було досягнуто найбільшої щільності поданих заяв абітурієнтів. Відповідно до встановленої закономірності запиту на спеціальності в певних закладах середньої освіти проведено закріплення за ними відповідних кафедр факультету.
- залучено персонал кафедр до індивідуальної професійно-орієнтаційної роботи із відділами освіти, НВК, ЗОШ, училищами, коледжами, технікумами та персонального супроводу абітурієнтів на усіх етапах вступної кампанії;
- під час проходження практики студентами факультету організовано зустрічі з учнями загальноосвітніх шкіл, позашкільних установ;
- проведено спортивні, соціальні, виховні заходи, акції, соціальний ярмарок тощо з метою профорієнтаційної роботи;
- започатковано роботу щодо організації при кафедрі психології курсів для випускників загальноосвітніх шкіл та коледжів за спеціальністю «Психологія»;
- підготовлено й розповсюджено агітувально-інформаційні матеріали, а саме: інформаційні буклети, рекламні матеріали та оголошення із їх наступним розповсюдженням серед майбутніх абітурієнтів;
- опубліковано статті в регіональних газетах, орієнтовані на випускників ЗОШ.

Профорієнтаційна робота на факультеті дошкільної освіти в I-му півріччі здійснювалася згідно з планами кафедр за такими напрямками:

- 1) робота з випускниками загальноосвітніх шкіл;
  - 2) робота з випускниками коледжів, училищ, бакалаврату і спеціалітету ВНЗ;
  - 3) робота з вихователями-практиками, які не мають базової спеціальності «Дошкільна освіта».
- Протягом першого півріччя було зроблено:

1. Оновлено зміст рекламного буклету факультету дошкільної освіти.
2. Організовано і проведено:

2.1. Ділові зустрічі декана факультету дошкільної освіти Загородньої Л. П., завідувача кафедри дошкільної педагогіки і психології Пономаренко Т.О. з методистом Глухівського районного відділу освіти Костенко Л.В., методистом Глухівського міського відділу освіти Басенковою М.Б. з актуальних питань змісту, організації профорієнтаційної роботи серед працівників дошкільних навчальних закладів з метою підвищення їх професійної кваліфікації.

2.2. Виробничу нараду викладачів кафедри дошкільної педагогіки і психології з методистом Глухівського районного відділу освіти Костенко Л.В., методистом Глухівського міського відділу освіти Басенковою М.Б. з актуальних питань змісту, організації профорієнтаційної роботи серед працівників дошкільних навчальних закладів з метою підвищення їх професійної кваліфікації (Пономаренко Т.О., Загородня Л.П.).

2.3. Методичний семінар для вихователів дошкільних навчальних закладів Глухівського міського та районного відділів освіти, які не мають базової освіти зі спеціальності «Дошкільна освіта», щодо вступу до Глухівського НПУ ім. О. Довженка з метою навчання за означеною спеціальністю (Пономаренко Т.О., Загородня Л.П., Марєєва Т.В., Любива В.В.).

2.4. Профорієнтаційну роботу серед студентської молоді ГНПУ ім. О. Довженка (філія, м. Кременчук, м. Суми) щодо вступу бакалаврів до спеціалітету, спеціалістів до магістратури з метою навчання за спеціальністю «Дошкільна освіта» (Пономаренко Т.О., Цись Д.І.).

2.5. Профорієнтаційну бесіду з учнями випускного класу загальноосвітньої школи м. Шостки. Виявило бажання вступати до ГНПУ ім. О. Довженка 4 особи (2 з них на факультет дошкільної освіти) (Барсуковська Г. П.); з учнями випускного класу загальноосвітньої школи селища

Шалигине Глухівського району щодо вступу в ГНПУ ім. О. Довженка з метою навчання за спеціальністю «Дошкільна освіта». Виявило бажання вступати до ГНПУ ім. О. Довженка 6 осіб (1 з них – на факультет дошкільної освіти) (Барсуковська Г.П., Луценко Р.); з учнями випускних класів загальноосвітніх шкіл селища міського типу Краснопілля та сіл Самотоївка і Хмелівка Краснопільського району щодо вступу в ГНПУ ім. О. Довженка з метою навчання за спеціальністю «Дошкільна освіта». Виявили бажання вступати до ГНПУ ім. О. Довженка 14 осіб (6 із них – на факультет дошкільної освіти) (Тітаренко С.А.).

2.6. Профорієнтаційну роботу серед випускників професійно-педагогічного коледжу ГНПУ ім. О. Довженка щодо вступу в ГНПУ ім. О. Довженка з метою навчання за спеціальністю «Дошкільна освіта» (Данильченко І. Г., Барсуковська Г.П.).

2.7. Агітувальну роботу в районних відділах освіти, загальноосвітніх школах Сумської області та педагогічних училищ різних регіонів України, а саме:

- Лебединський район, Ворожбянська ЗОШ I-III ступенів, Штепівська ЗОШ I-III ступенів (Гордій Н.М.);

- м. Шостка (5 загальноосвітніх шкіл I-III ступенів), Шостинський район, 4 загальноосвітніх школи I-III ступенів (Савченко І. Д.);

- Конотопський міський відділ освіти (12 бажаючих навчатися в ГНПУ ім. О. Довженка на заочному відділенні (4 р.н.), (Савченко І.Д.);

- Середино-Будський район, м. С-Буда ЗОШ I-III ступеня №1, ЗОШ I-III ступеня №2 (Корякіна І.В.);

- Білопільський район, с. Ободи ЗОШ I-III ступенів, с. Павлівка ЗОШ I-III ступенів, с. Жовтневе ЗОШ I-III ступенів (Шовкопляс О.М.);

- Ямпільський район, смт. Ямпіль ЗОШ I-III ступенів №1, ЗОШ I-III ступеня №2 (Лісневська Н.В.).

2.8. Агітувальну роботу в педагогічних училищах:

- Лебединське педагогічне училище (Гордій Н.М);

- Барське педагогічне училище (бажаючих навчатися за ОКР «магістр» - 1 особа), (Гордій Н.М., Шовкопляс О.М.);

- Кременчуцьке педагогічне училище (Савченко І.Д.);

- Прилуцьке педагогічне училище (бажаючих навчатися за ОР «магістр» - 9 осіб, за ОКР «спеціаліст» - 1 особа, за ОР «бакалавр» - 21 особа) (Шовкопляс О.М.).

2.9. Проведено профорієнтаційні бесіди серед майбутніх випускників шкіл (11 класи), а саме:

- Липоводолинський р-н (с. Байрак, с. Синівка, с. Столярове) Цись Н. О. Виявило бажання вступати до ГНПУ ім. О. Довженка 7 осіб;

- смт. Короп (Чернігівська область) Юденюк В. М. провів інформаційну бесіду.

2.2.2. Робота приймальної комісії у 2015 році

Прийом документів для вступу на навчання в 2015 році здійснювався на основі наступних законодавчо-нормативних документів:

• Закону України „Про вищу освіту”;

• Умов прийому до ВНЗ України в 2015 році, затверджених наказом МОН України № 1172 від 15 жовтня 2014 року та зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 04 листопада 2014 року за № 1390/26167 №;

• Змін до Умов прийому на навчання до вищих навчальних закладів України в 2015 році, затверджених наказом МОН України № 615 від 11 червня 2015 року та зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 19 червня 2015 за № 731/27176;

• Правил прийому до Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка, затверджених Вченою радою Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка 11 грудня 2014 року, протокол № 4;

• Ліцензованих обсягів за ОКР „Кваліфікований робітник”, „Молодший спеціаліст”, „Бакалавр”, „Спеціаліст”, „Магістр”; а також ліцензованих обсягів перепідготовки фахівців (згідно з ліцензією АЕ 527662 від 25.11.2014);

• Обсягів державного замовлення на підготовку фахівців з вищою освітою у 2015 році;

• Плану роботи приймальної комісії;

• Планів профорієнтаційної роботи в університеті та коледжі;

- Положень про приймальну та апеляційну комісії університету.

Відповідно до наказу від 07.11.2014 року № 329 в університеті було створено постійно діючу протягом року приймальну комісію, яка розпочала свою роботу з профорієнтаційної роботи та прогнозування обсягів державного замовлення за ОКР „Кваліфікований робітник”, „Молодший спеціаліст”, „Бакалавр”, „Спеціаліст”, „Магістр” на 2015 р.

Профорієнтаційна робота, як завжди, стала основою організації та проведення вступної кампанії. Основними видами й формами профроботи були:

- зустрічі з дирекціями та випускниками НВК, ЗОШ, училищ, коледжів, технікумів у рамках укладених із відділами освіти договорів;

- відвідування центрів зайнятості, ярмарок професій, на яких було презентовано Глухівський НПУ ім. О.Довженка серед випускників шкіл Сумської, частково Чернігівської та Полтавської областей;

- відвідування у рамках співпраці міських і районних відділів освіти Сумської та сусідніх областей, а також з метою укладання або переукладання з ними договорів про співпрацю;

- розробка та розповсюдження агітувально-інформаційних матеріалів, а саме: інформаційних буклетів, флаєрів, плакатів „Запрошуємо на навчання”, оголошень про вступ за всіма ОКР, інформаційних стендів, кольорових маленьких і перекладних календариків, компактних і інформативних банерів;

- надання інформації про університет до довідників абітурієнта;

- проведення „Днів відкритих дверей” в університеті та коледжі;

- розміщення інформації на сайті університету;

- співпраця із засобами масової інформації: газетами, FM-радіо, телебаченням;

- відповіді на електронні листи, що надходять від абітурієнтів та телефонні дзвінки громадян.

У цьому році працювали підготовчі курси з **іноземної мови** (англійської) для вступників за ОКР „Магістр”, оскільки іспит з іноземної мови є обов’язковим для вступників до магістратури. Ці курси відвідували 40 студентів, оплата за навчання становила 250 грн.

Тісна співпраця проводилася з Путивльським педагогічним коледжем імені Руднева, Глухівським медичним училищем, Прилуцьким гуманітарно-педагогічним коледжем ім. І. Франка (Чернігівська обл.), Рубіжанським інженерно-педагогічним технікумом (Луганська обл.). Традиційно підтримувалися зв’язки з іншими вищими педагогічними, медичними, інженерно-педагогічними навчальними закладами I-II рівнів акредитації, а саме: Лебединським, Чортківським педагогічними училищами, Олександрійським педагогічним коледжем, Сумським, Шосткинським, Конотопським медичними училищами, Конотопським та Коломийським індустріально-педагогічними технікумами (Івано-Франківська обл.), Глухівським агротехнічним інститутом ім. С.А. Ковпака СНАУ тощо.

Реєстрація заяв вступників і зарахування абітурієнтів на навчання здійснювались, як і в попередні роки, у Єдиній державній електронній базі з питань освіти. Для роботи в якій було подовжено відповідну угоду між університетом та ДП „Інфоресурс”. Факти подання заяви, зміни статусів, власний рейтинг, а також результати конкурсного відбору кожен абітурієнт мав можливість контролювати на сайті університету, а також „Vstup info”.

Таблиця 1

Обсяги державного замовлення в 2015 році

Освітні ступені, ОКР	Денна форма	Заочна форма
бакалавр	387	118
2 р.н.	201	104
4 р.н.	186	14
спеціаліст	177	62
магістр	92	32
Усього	1043	330

Таблиця 2

Кількість поданих заяв до університету

Напрямок / спеціальність	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	Всього	Всього
Бакалавр (4 р.н.)	1185	60 (12 до філій)
Бакалавр (2 р.н.)	437	430 (285 до філій)
Разом	1622	490 (297 до філій)

Спеціаліст	335	441 (181 до філій)
Магістр	317	254
ВСЬОГО	2274	1185

Таблиця 3

Конкурс під час вступу до університету

Освітні ступені, ОКР	Денна форма	Заочна форма
бакалавр	4,2	4,2
2 р.н.	2	4,1
4 р.н.	6,4	4,3
спеціаліст	1,8	7,1
магістр	3,4	7,9

Таблиця 4

Кількість зарахованих на навчання до університету

Освітні ступені, ОКР	Денна форма навчання		Заочна форма навчання	
	Бюджет , у тому числі на старші курси	Контракт	Бюджет	Контракт
Бакалавр (4 р.н.)	186	46	14	245
Бакалавр (2 р.н.)	211 (9 на старші курси)	59	104	133
Разом	397	105	118	378
Спеціаліст	177	97	62	396
Магістр	92	105	32	112
Всього	666	307	212	886

Т.ч., всього до університету на денну форму навчання зараховано 973 студента, на заочну – 1098. Разом у 2015 році до університету зараховано 2071 студента (у тому числі на перепідготовку – 40 осіб на денну форму навчання та 29 – на заочну).

Географія набору цього року має аналогічний вигляд, як і кілька років поспіль. По Сумщині це: Білопільський, Буринський, Глухівський, Конотопський, Краснопільський, Кролевецький, Лебединський, Липоводолинський, Недригайлівський, Охтирський, Путивльський, Роменський, С.-Будський, Сумський, Тростянецький, Шосткинський, Ямпільський райони. Крім Сумської до університету зараховано вступників з таких областей: Вінницька, Волинська, Дніпропетровська, Житомирська, Закарпатська, І.-Франківська, Кіровоградська, Луганська, Львівська, Полтавська, Рівненська, Тернопільська, Харківська, Хмельницька, Чернігівська.

Аналіз наведених даних дає підстави говорити про ефективність проведеної профорієнтаційної роботи в різних регіонах України і закладає основу для планування профорієнтаційної роботи на 2015-2016 н.р.

Найбільше зараховано студентів із Сумської області, зокрема, із Глухова та Глухівського району. Традиційно на другому місці Полтавська область. На третьому – Чернігівська, на четвертому – Волинська, на п'ятому – Вінницька.

Особливістю цього річної вступної кампанії було:

- обов'язково враховувався пріоритет ВНЗ, що зазначався вступниками;
- завдяки введенню коефіцієнтів вступні бали рахувались за шкалою 100-200 балів;
- вступники на базі ПЗСО на денну та заочну форми навчання обов'язково складали ЗНО;
- на спеціаліста та магістра допускався прийом з інших напрямів.

У цілому серед вступників за освітнім ступенем „Бакалавр” денної форми (4 роки навчання) середній прохідний бал цього року становив 518,4 балів (у минулому році - **544,8** балів).

Варто зауважити, що цього року середній бал атестата про повну загальну середню освіту становив 8,62 (у минулому році - 9,68), а середній бал результатів ЗНО – 145,61 (у минулому році - 154,43).

Цього року, як і минулого, здійснювався прийом абітурієнтів за освітнім ступенем „Бакалавр” на базі ОКР „Молодший спеціаліст” за результатами внутрішніх вступних фахових випробувань за такими напрямками підготовки, як:

- 6.010101 Дошкільна освіта;
- 6.010102 Початкова освіта;
- 6.010103 Технологічна освіта;

- 6.010104 Професійна освіта (за профілем);
- 6.010106 Соціальна педагогіка;
- 6.010201 Фізичне виховання;
- 6.020303 Філологія. Українська мова та література;
- 6.020303 Філологія. Мова та література (англійська);
- 6.040102 Біологія;
- 6.040201 Математика;
- 6.130102 Соціальна робота.

Протягом всього періоду вступної кампанії 2015 року прийнятною комісією проводились моніторинги інтенсивності подання абітурієнтами документів до найближчих педагогічних ВНЗ, зокрема Сумської, Чернігівської та Полтавської області. Результати таких моніторингів зводились у порівняльні статистичні таблиці.

Результати прийому в 2015 році представлені в порівняльному аналізі (див. таблиці 5 та 6).

Таблиця 5

Порівняльна таблиця зарахувань у 2014 і 2015 роках

Бюджет

Форма навчання	Бакалаври на базі ПЗСО		Бакалаври на базі мол. спец.		Спеціалісти		Магістри		Перепідготовка		Всього
	Ден на	Заоч на	Ден на	Заоч на	Ден на	Заоч на	Ден на	Заоч на	Ден на	Заоч на	
2014	253	87	165	143	280	149	63	17	-	-	1157
2015	186	14	211	104	177	62	92	32	-	-	878
Різниця	-67	-73	+46	-39	-103	-87	+29	+15	-	-	-279

При цьому всього на денну форму навчання зараховано на 95 осіб менше.

Таблиця 6

Порівняльна таблиця зарахувань у 2014 і 2015 роках

Контракт

Форма навчання	Бакалаври на базі ПЗСО (з філіями)		Бакалаври на базі мол. спец. (з філіями)		Спеціалісти (з філіями)		Магістри		Перепідготовка		Всього
	Ден на	Заоч на	Ден на	Заоч на	Ден на	Заоч на	Ден на	Заоч на	Ден на	Заоч на	
2014	50	62	55	339	22	379	84	130	50	30	1201
2015	46	245	59	133	57	367	105	112	40	29	1193
Різниця	-4	+183	+4	-206	+35	-12	+21	-18	-10	-1	-8

При цьому всього на денну форму навчання зараховано на 46 осіб більше.

Результати прийому за освітніми ступенями та ОКР в розрізі спеціальностей наведені в табл. 7-12.

Таблиця 7

Порівняльна таблиця результатів прийому на денну форму навчання за ОС «Бакалавр» у 2014 та 2015 роках

№ з/п	Напрямок підготовки	2014			2015			Різниця
		Д/з	Контракт	Усього	Д/з	Контракт	Усього	
1.	6.010101 Дошкільна освіта (4 р.н.)	40	5	45	22	6	28	-17
2.	6.010101 Дошкільна освіта (2 р.н.)		6	6	15	0	15	+9
3.	6.010102 Початкова освіта (2 р.н.)	0	3	3	15	0	15	+12
4.	6.010102 Початкова освіта (4 р.н.)	35	5	40	25	7	32	-8
5.	6.010103 Технологічна освіта (2 р.н.)	20	3	23	26	8	34	+11
6.	6.010103 Технологічна освіта (4 р. н.)	15	13	28	17	1	18	-10
7.	6.010104 Професійна освіта. Технологія виробництва і переробка продуктів сільського господарства (2 р.н.)	32	23	55	35	28	63	+8
8.	6.010104 Професійна освіта. Технологія виробів легкої промисловості (2 р. н.)	15	4	19	15	2	17	-2

9.	6.010104 Професійна освіта. Будівництво (2 р.н.)	33	7	40	26	2	28	-12
10.	6.010106 Соціальна педагогіка (2 р. н.)	10	5	15	10	4	14	-1
11.	6.010106 Соціальна педагогіка (4 р. н.)	13	0	13	12	3	15	+2
12.	6.010201 Фізичне виховання (2 р.н.)	15	1	16	13	3	16	-
13.	6.010201 Фізичне виховання (4 р.н.)	25	11	36	22	14	36	-
14.	6.020302 Історія (4 р.н.)	13	0	13	12	0	12	-1
15.	6.020303 Філологія. Укр. мова та література (2 р. н.)	20	0	20	10	0	10	-10
16.	6.020303 Філологія. Укр. мова та література (4 р. н.)	15	1	16	11	0	11	-5
17.	6.020303 Філологія. Мова та література (англійська) (2 р. н.)	-	-	-	10	1	11	11
18.	6.020303 Філологія. Мова та література (англійська) (4 р. н.)	20	5	25	11	5	16	-9
19.	6.030103 Практична психологія (4 р.н.)	15	9	24	12	3	15	-9
20.	6.040102 Біологія (3 р.н.)	20	3	23	23	11	34	+11
21.	6.040102 Біологія (4 р.н.)	20	0	20	20	3	23	+3
22.	6.040201 Математика (4 р. н.)	18	0	18	10	0	10	-8
23.	6.040201 Математика (3 р. н.)	-	-	-	13	0	13	13
24.	6.040203 Фізика. (4 р.н.)	12	0	12	0	0	0	-12
25.	6.130102 Соціальна робота (4 р.н.)	12	2	14	12	4	16	+2
26.	Усього на ОКР «Бакалавр»	418	106	524	397	105	502	-22
27.	у тому числі на базі ОКР «Молодший спеціаліст»	165	55	220	211	59	270	+50

Таблиця 8

**Порівняльна таблиця
результатів прийому по м. Глухову на заочну форму навчання
за ОС «Бакалавр» у 2014 та 2015 роках**

№ з/п	Напрямок підготовки	2014 рік			2015 рік			Різниця
		Д/з	контракт	УСЬОГО	д/з	контракт	УСЬОГО	
	Дошкільна освіта 4 р.н.	15	5	20	0	7	7	-13
2.	Дошкільна освіта 2 р.н.	20	4	24	20	9	29	+5
3.	Початкова освіта 4 р.н.	15	1	16	0	0	0	-16
4.	Початкова освіта 2 р.н.	25	44	69	15	20	35	-34
5.	Технологічна освіта 4 р.н.	0	5	5	2	1	3	-2
6.	Технологічна освіта 2 р.н.	18	5	23	8	6	14	-9
7.	Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості) 2 р.н.	0	0	0	0	0	0	-
8.	Професійна освіта (Будівництво) 2 р.н.	10	6	16	4	12	16	-
9.	Професійна освіта (Технологія виробництва і переробка продуктів сільського господарства) 2 р.н.	10	4	14	16	17	33	+19
10.	Соціальна педагогіка 4 р.н.	5	1	6	4	1	5	-1
11.	Соціальна педагогіка 2 р.н.	10	2	12	4	14	18	+6
12.	Фізичне виховання* 4 р.н.	10	2	12	8	0	8	-4
13.	Фізичне виховання* 2 р.н.	10	20	30	7	18	25	-5
14.	Історія*	3	2	5	0	0	0	-5
15.	Філологія (Українська мова і література)* 4 р.н.	10	0	10	0	0	0	-10
16.	Філологія (Українська мова і література)* 2 р.н.	15	4	19	10	1	11	-8
17.	Філологія (Мова та література Англійська)* 4 р.н.	10	2	12	0	0	0	-12
18.	Філологія (Мова та література Англійська)* 2 р.н.	-	-	-	10	0	10	10
19.	Практична психологія* 4 р.н.	10	0	10	0	3	3	-7
20.	Біологія* 4 р.н.	6	1	7	0	0	0	-7
21.	Біологія* 3 р.н.	25	3	28	10	27	37	+9
22.	Соціальна робота 4 р.н.	3	0	3	0	0	0	-3
23.	Соціальна робота 2 р.н.	-	-	-	0	6	6	6
	УСЬОГО	230	111	341	118	142	260	
	в т.ч. на базі ОКР молодшого спеціаліста	143	92	235	104	130	234	

**Порівняльна таблиця
результатів прийому на денну форму навчання за ОКР «Спеціаліст» у 2014 та 2015 роках**

№ з/п	Спеціальності	2014			2015			Різниця
		Д/з	Контракт	Усього	Д/з	Контракт	Усього	
1	7.01010101 Дошкільна освіта	48	2	50	20	9	29	-21
2	7.01010201 Початкова освіта	30	0	30	36	8	44	+14
3	7.01010301 Технологічна освіта	20	1	21	17	4	21	-
4	7.01010401 Професійна освіта. Будівництво	25	0	25	16	5	21	-4
5	7.01010401 Професійна освіта. Технологія виробництва і переробки продуктів сільського господарства	20	2	22	20	6	26	+4
6	7.01010401 Професійна освіта. Технологія виробів легкої промисловості	10	2	12	-	-	-	-12
7	7.01010601 Соціальна педагогіка	13	6	19	15	2	17	-2
8	7.01020101 Фізичне виховання	25	5	30	18	13	31	+1
9	7.02030301 Укр. мова та література*	20	0	20	10	3	13	-7
10	7.02030301 Мова та література (англійська)*	18	2	20	10	6	16	-4
11	7.03010301 Практична психологія	9	0	9	7	1	8	-1
12	7.04010201 Біологія*	26		26	4	0	4	-22
13	7.04010201 Біологія* 7.03010301 Практична психологія				4	0	4	4
14	7.04020101 Математика*	16	0	16	0	0	0	-16
15	7.04020301 Фізика*				-	-	-	
	Усього на ОКР "Спеціаліст"	280	20	300	177	57	234	-66

Таблиця 10

**Порівняльна таблиця
результатів прийому на заочну форму навчання за ОКР «Спеціаліст» у 2014 та 2015 роках**

№ з/п	Спеціальності	2014			2015			Різниця
		Д/з	Контракт	Усього	Д/з	Контракт	Усього	
1	7.01010101 Дошкільна освіта	15	117	132	10	147	157	+25
2	7.01010201 Початкова освіта	25	105	130	3	86	89	-41
3	7.01010301 Технологічна освіта	18	11	29	4	17	21	-8
4	7.01010401 Професійна освіта. Будівництво	13	10	23	0	0	0	-23
5	7.01010401 Професійна освіта. Технологія виробництва і переробки продуктів сільського господарства	12	4	16	18	0	18	+2
6	7.01010401 Професійна освіта. Технологія виробів легкої промисловості	0	0	0	0	0	0	-
7	7.01010601 Соціальна педагогіка	5	29	34	8	9	17	-17
8	7.01020101 Фізичне виховання	10	16	26	0	26	26	-
9	7.02030301 Укр. мова та література*	14	29	43	3	30	33	-10
10	7.02030301 Мова та література (англійська)*	3	15	18	1	14	15	-3
11	7.03010301 Практична психологія	5	22	27	1	7	8	-19
12	7.04010201 Біологія*	29	1	30	14	15	29	-1
13	7.04010201 Біологія* 7.03010301 Практична психологія	0	20	20	0	16	16	-4
14	7.04020101 Математика*	0	0	0	0	0	0	-
	Усього на ОКР "Спеціаліст"	149	379	528	62	367	429	-99

**Порівняльна таблиця результатів прийому
на денну форму навчання за ОС «Магістр» у 2014 та 2015 роках**

№ з/п	Спеціальності	2014			2015			Різниця
		Д/з	Контракт	Усього	Д/з	Контракт	Усього	
1	8.01010101 Дошкільна освіта	5	7	12	4	18	22	+10
2	8.01010201 Початкова освіта	3	5	8	3	8	11	+3
3	8.01010301 Технологічна освіта	8	17	25	11	10	21	-4
4	8.01010401 Професійна освіта. Будівництво	7	11	18	6	7	13	-5
5	8.01010401 Професійна освіта. Технологія виробництва і переробки продуктів сільського господарства	10	14	24	8	16	24	-
6	8.01010401 Професійна освіта. Технологія виробів легкої промисловості	-	-	-	6	6	12	12
7	8.01010601 Соціальна педагогіка	4	13	17	8	3	11	-6
8	8.01020101 Фізичне виховання	10	3	13	8	5	13	-
9	8.02030301 Укр. мова та література	13	3	16	6	3	9	-7
11	8.03010301 Практична психологія	3	7	10	2	2	4	-6
12	8.04010201 Біологія	12	3	15	10	3	13	-2
13	8.04020101 Математика	-	-	-	7	4	11	11
14	8.04020301 Фізика.	11	0	11	5	7	12	+1
	Усього на ОКР "Магістр"	86	83	169	92	105	197	+28

Таблиця 12

**Порівняльна таблиця результатів прийому
на заочну форму навчання за ОС «Магістр» у 2014 та 2015 роках**

№ з/п	Спеціальності	2014			2015			Різниця
		Д/з	Контракт	Усього	Д/з	Контракт	Усього	
1	8.01010101 Дошкільна освіта	2	22	24	4	19	23	-1
2	8.01010201 Початкова освіта	2	3	5	3	9	12	+7
3	8.01010301 Технологічна освіта	2	13	15	6	9	15	0
4	8.01010401 Професійна освіта. Будівництво	0	14	14	3	10	13	-1
5	8.01010401 Професійна освіта. Технологія виробництва і переробки продуктів сільського господарства	2	20	22	5	9	14	-8
6	8.01010601 Соціальна педагогіка	0	0	0	0	19	19	+19
7	8.01020101 Фізичне виховання	4	11	15	3	4	7	-8
8	8.02030301 Укр. мова та література	5	11	16	8	17	25	+9
9	8.03010301 Практична психологія	0	0	0	0	6	6	+6
10	8.04010201 Біологія	0	5	5	0	5	5	0
11	8.04020301 Фізика.	0	4	4	0	5	5	+1
	Усього на ОКР "Магістр"	17	103	120	32	112	144	+24

Означене вище дає підстави для таких порівняльних **висновків**:

1. У 2015 році обсяг державного замовлення за всіма освітніми ступенями та освітньо-кваліфікаційними рівнями на денну та заочну форми навчання виконано в повному обсязі;

2. При цьому зберігається тенденція наявності вакантних ліцензованих місць за всіма освітніми ступенями та освітньо-кваліфікаційними рівнями на денну та заочну форми навчання;

3. Зменшення обсягів державного замовлення створює проблему для університету – наповнення ліцензованих місць за рахунок студентів-контрактників. Одним із шляхів виходу з такого становища є посилення профорієнтаційної роботи серед майбутніх випускників навчальних закладів, на базі яких здійснюється прийом, організація відносно нових для нас видів і способів

співпраці з навчальними закладами. Наприклад, організація більш масштабних профорієнтаційних заходів по школах, відділах освіти, центрах зайнятості; організація підготовчих курсів на місцях з одночасним забезпеченням привабливості їх відвідування учням ЗОШ і НВК (першочергове право на зарахування для таких вступників слід прописати у Правилах прийому); підписання з цікавими для університету навчальними закладами договорів із чітко визначеними взаємозобов'язаннями щодо підготовки електорату з одного боку та здійсненням прийому з другого.

III. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

3.1. Організація освітнього процесу на факультетах

ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ І ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ здійснює підготовку фахівців за двома спеціальностями: 014 Середня освіта (Трудове навчання та технології); 015 Професійна освіта (Технологія виробництва і переробка продуктів сільського господарства; Будівництво; Технологія виробів легкої промисловості). Підготовка ведеться за IV рівнем акредитації та передбачає освітні рівні бакалавра з чотирирічним або дворічним (на базі ОКР молодшого спеціаліста) терміном навчання, магістра з одно- та півторарічним терміном навчання, а також ОКР спеціаліста з однорічним терміном навчання, перепідготовка – за означеними спеціальностями.

Контингент студентів факультету станом на 01 січня 2016 року становить 455 осіб денної форми навчання (із них 106 навчаються за кошти фізичних, юридичних осіб) та 265 заочної форми навчання (із них 165 навчаються за кошти фізичних, юридичних осіб). Зокрема:

✓ за спеціальністю 014 Середня освіта (Трудове навчання та технології) навчаються 164 студенти денної форми (із них 26 за контрактом) і 129 студентів заочної форми (із них 91 – за контрактом). Бакалаврів денної форми – 124 студенти, з яких 46 – з терміном навчання 2 роки, 16 контрактників. Спеціалістів денної форми – 20 студентів, із них 2 контрактники. Магістрів денної форми – 20 студентів, із них 8 контрактників. Бакалаврів заочної форми – 75 студентів, з яких 56 з терміном навчання 2 роки, 57 контрактників. Спеціалістів заочної форми – 29 студентів, із них 25 контрактників. Магістрів заочної форми – 15 студентів, із них 9 контрактників;

✓ за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізацією Технологія виробництва і переробка продуктів сільського господарства) навчаються 149 студентів денної форми навчання (із них 55 за контрактом) і 101 студент заочної форми навчання (із них 52 за контрактом). Бакалаврів денної ф. н. з терміном 2 роки: 105 студентів, із них 40 контрактників. Спеціалістів денної форми – 25 студентів, із них 4 контрактники. Магістрів денної форми – 19 студентів, із них 11 контрактників. Бакалаврів заочної форми (термін 2 роки) – 67 студентів, з яких 41 контрактник. Спеціалістів заочної форми – 20 студентів, із них 2 контрактники. Магістрів заочної форми – 14 студентів, із них 9 контрактників;

✓ за спеціальністю 015 Професійна освіта (Будівництво) здобувають освіту 95 студентів денної форми навчання (із них 16 за контрактом) і 35 студентів заочної форми (із них 22 за контрактом). Бакалаврів денної форми (термін 2 роки:) – 62 студенти, з яких 6 контрактників. Спеціалістів денної форми – 21 студент, із них 4 контрактники. Магістрів денної форми – 12 студентів, з них 6 контрактників. Бакалаврів заочної форми (термін 2 роки) - 21 студент, із яких 11 контрактників. Спеціалістів заочної форми – 3 студенти, всі контрактники (перепідготовка). Магістрів заочної форми – 11 студентів, із них 8 контрактників;

✓ за спеціальністю 015 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості) навчаються 47 студентів денної форми навчання (із них 9 за контрактом). Бакалаврів денної форми (термін 2 роки) – 35 студентів, із яких 5 контрактників. Магістрів денної форми – 12 студентів, із них 5 контрактників.

Навчальний процес на факультеті забезпечують три випускові кафедри: професійної освіти та технологій сільськогосподарського виробництва; професійної освіти та комп'ютерних технологій; педагогіки і методики технологічної освіти. Очолюють кафедри професори педагогічних (технічних) наук. Штат професорсько-викладацького складу факультету: 3 професори, із них 1 док.

пед. наук, 1 док. техн. наук, 1 док. с. г. наук; 14 доцентів і 8 старших викладачів, із них 16 канд. пед. наук, 2 канд. техн. наук, 1 канд. с. г. наук; 12 асистентів.

При факультеті діє спеціалізована вчена рада із захисту кандидатських дисертацій. У 2015 році до аспірантури кафедри на навчання вступив один науковець. На сьогодні навчаються в аспірантурі 5 науково-педагогічних працівників. У цьому році ступінь кандидата наук здобула одна особа – Зінченко А.В. Завершили навчання й виходять на захист 3 співробітники. Над докторськими дисертаціями працюють 5 науково-педагогічних працівників.

Більше 14 років факультет очолює канд. техн. наук, доцент Гридякін Віктор Олександрович, прекрасний педагог, науковець, автор багатьох патентів на корисну модель.

Тема дисертаційного дослідження на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук: «Обоснование параметров технологического процесса очистки семян кенафа на вибрационной семяоочистительной машине» (25.01.1990 р., Харківський інститут механізації та електрифікації сільського господарства).

Освітній процес на факультеті організовано за змішаною системою, в основу якої покладено кредитно-модульну та традиційну. До шляхів його модернізації можна віднести перехід від заочної форми навчання до дистанційно-заочної, враховуючи широку географію вступників. Навчальні досягнення студентів висвітлюються в балах за 100-бальною та національною шкалами; шкалою ECTS.

Моніторинг якості освіти проводиться в декілька етапів: модульні контрольні роботи, проміжна атестація, семестрові або курсові атестації, державна підсумкова атестація. Навчання передбачає:

- теоретичну аудиторну підготовку, позааудиторне навчання (консультації викладачів, науково-дослідні лабораторії, гуртки), самостійну роботу студентів (у бібліотеках, читальних залах, спеціалізованих лабораторіях під керівництвом лаборантів, майстрів виробничого навчання);

- аудиторну (лабораторні та практичні заняття) та позааудиторну практичну підготовку (науково-дослідні лабораторії, гуртки). Навчальні плани також передбачають обов'язкові педагогічні та виробничі практики з метою вдосконалення професійної підготовки студентів. Базами практик на факультеті є: літні оздоровчі дитячі табори, ЗОШ, професійні ліцеї, ПТУ, ВПУ, ВПТУ, ВНЗ I-II р. а., провідні промислові підприємства та наукові установи. З основними базовими навчальними закладами, підприємствами та науковими установами підтримуються постійні зв'язки, оновлюються договори (угоди) щодо співпраці в освітній діяльності.

На факультеті постійно оновлюється навчально-методичне забезпечення: розробляються підручники, навчальні та навчально-методичні посібники. Періодично вдосконалюється інформаційне забезпечення освітнього процесу. На перспективу передбачається розширення та вдосконалення матеріально-технічної бази навчальних аудиторій, навчальних і спеціалізованих лабораторій, організація науково-дослідних лабораторій, ліцензування перспективних спеціальностей (з урахуванням специфіки факультету, його професорсько-викладацького складу, матеріально-технічної бази).

ФАКУЛЬТЕТ ФІЛОЛОГІЇ ТА ІСТОРІЇ. Стратегічна мета факультету – реалізація освітніх та культурних потреб громадян України, забезпечення якості підготовки фахівців відповідно до чинних вітчизняних і міжнародних освітніх стандартів та високого рівня конкурентоспроможності випускників на ринку праці, підвищення їхньої професійної мобільності та гнучкості; підтримка позитивного іміджу факультету в усіх сферах діяльності: науковій, освітній, економічній, громадській тощо; об'єднання зусиль колективу для збереження традицій набутого та створення умов для становлення факультету філології та історії. Головні напрями діяльності відповідають Закону України “Про вищу освіту”, Статуту Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка, Положенню про факультет.

Метою діяльності факультету є підтримка і зміцнення провідних його позицій у регіоні та країні як центру формування еліти філологічної та історичної освіти, здатної проводити фундаментальні та прикладні дослідження; пошук і залучення талановитої молоді до участі в розвитку філологічних та історичних наукових шкіл, розробки та впровадження інноваційних інформаційних технологій у професійній та повсякденній діяльності людини.

Для досягнення поставленої мети необхідно розв'язати такі завдання:
удосконалення та розвиток навчального процесу відповідно до потреб ринку;

диверсифікація освітньої та наукової діяльності, що передбачає відкриття нових спеціальностей і спеціалізацій гуманітарних напрямів, спеціальностей;

персоніфікована робота з абітурієнтом з використанням усіх форм комунікаційної взаємодії: агітаційні виступи, дні відкритих дверей, факультетський портал, мобільний зв'язок, соціальні мережі, залучення до студентських виховних і культурно-масових заходів;

відпрацювання механізмів щодо створення системи селективного відбору талановитої молоді;

удосконалення менеджменту факультету на основі сучасних комп'ютерних технологій, що забезпечують ефективне розв'язання завдань планування, обліку, аналізу й регулювання функціональної діяльності, що є основою рейтингового оцінювання викладача, кафедри, факультету в цілому;

постійний розвиток і вдосконалення баз виробничих і навчальних практик у системі професійної підготовки;

розвиток зв'язків із вищими навчальними закладами країни та зарубіжжя, розробка та реалізація механізмів обміну студентів з метою забезпечення подвійної магістерської підготовки;

використання наукових досліджень факультету у процесі навчання;

активізація діяльності провідних учених факультету у вдосконаленні процесів вітчизняної та світової освіти і науки.

Освітній процес на факультеті забезпечують 3 кафедри:

кафедра української мови, літератури та методики навчання (завідувач – доктор філологічних наук, професор Новиков А.О.);

кафедра історії, правознавства та методики навчання (завідувач – доктор історичних наук, професор Абакумова В.І.);

кафедра іноземних мов та методики викладання (завідувач – канд. педагогічних наук, доцент Ткаченко Н.І.).

Підготовка фахівців на факультеті здійснюється:

За освітніми ступенями «Бакалавр», «Магістр» та освітньо-кваліфікаційним рівнем «Спеціаліст»:

Шифр та найменування галузі знань	Освітній ступінь (ОКР)	Код та напрям підготовки бакалаврів (назва спеціальності)	Ліцензований обсяг		Термін дії ліцензії
			Денна	Заочна	
01 Освіта	Бакалавр	014 Середня освіта (Українська мова і література)	75	115	01.07.2022
		014 Середня освіта (Історія)	50	50	01.07.2025
		014 Середня освіта (Англійська мова)	75	65	01.07.2021
	Спеціаліст	014 Середня освіта (Українська мова і література)	75	105	01.07.2022
		014 Середня освіта (Англійська мова)	75	55	01.07.2021
	Магістр	014 Середня освіта (Українська мова і література)	25	25	01.07.2022
014 Середня освіта (Історія)		25	-	01.07.2017	
0203 Гуманітарні науки	Бакалавр	6.020302 Історія*	50	50	01.07.2025
		6.020303 Філологія (українська мова і література)*	75	115	01.07.2022
		6.020303 Філологія (англійська мова)*	75	65	01.07.2021
	Магістр	8.02030201 Історія*	25	-	01.07.2017

Діє аспірантура зі спеціальності «Українська література» (захищено 1 дисертацію), докторантура за спеціальністю 13.00.02 Теорія і методика навчання (Українська мова)

Кадрове забезпечення освітнього процесу:

Характеристика науково-педагогічного складу факультету:

Штатна чисельність науково-педагогічних працівників (у т.ч. НПП, які викладають гуманітарні та соціально-економічні дисципліни для студентів усіх спеціальностей університету); всього осіб: 46,

з них: докторів наук, професорів ___2___;

кандидатів наук, доцентів ___20___;

кандидатів наук, старших викладачів 9___;

старших викладачів ____2____;

асистентів __13__.

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення освітньої діяльності:

- оновлення навчальних, робочих навчальних програм та навчально-методичного забезпечення дисциплін усіх спеціальностей відповідно до динамічних змін у стандартах освіти, кваліфікаційних вимог, технологій та форм навчання, що відповідають установленому рівню компетентності фахівців;

- оновлення програм проходження студентами навчальних та виробничих практик відповідно до вимог, що висуває сьогодення до кваліфікаційних характеристик фахівця;

- підготовка методичного забезпечення освітнього процесу з урахуванням необхідності та доцільності його видання на засадах підвищення якості таких видань та авторської відповідальності;

- підвищення кваліфікації, стажування педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників (частина 2, п.4 ст.16 Закону «Про вищу освіту»).

Декан факультету: Лучкіна Любов Василівна

Освіта, наукові ступені і звання:

Доцент кафедри української мови, 2003 рік.

Кандидат педагогічних наук, спеціальність 13.00.02 – теорія і методика навчання (українська мова); Академія педагогічних наук України, 2001 рік.

Дисертаційна робота: «Формування мовленнєвої культури майбутніх учителів загальнотехнічних дисциплін»

Академія педагогічних наук України, листопад 2000 року.

Глухівський державний педагогічний університет, 2004 рік, диплом спеціаліста за спеціальністю «ПМСО. Українська мова та література», кваліфікація вчителя української мови і літератури та зарубіжної літератури.

Глухівський державний педагогічний інститут ім. С.М.Сергєєва-Ценського, 1985 рік, диплом спеціаліста за спеціальністю «Педагогіка і методика початкового навчання», кваліфікація вчителя початкових класів.

Відзнаки і нагороди:

«Відмінник освіти України», 2004 рік (посвідчення № 970968).

Іменний годинник від Президента України, 2009 рік (посвідчення № 141).

Грамоти Управління освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації (2004; 2005; 2012).

Грамоти Глухівської міської ради (2006; 2013).

Наукові інтереси:

Формування мовно-мовленнєвої компетентності майбутнього вчителя.

ФАКУЛЬТЕТ ПЕДАГОГІКИ І ПСИХОЛОГІЇ. Основною метою діяльності факультету є створення і розвиток системи професійної підготовки висококваліфікованого спеціаліста, формування фахівця-педагога, фахівця соціальної сфери, психолога, практика-науковця інноваційного типу мислення та культури.

Метою програми розвитку факультету є проектування, розроблення та впровадження в освітню діяльність системи заходів з якісної підготовки педагогічних, науково-педагогічних і наукових кадрів вищої кваліфікації, підвищення конкурентоспроможності випускників, формування професійної культури, інтеграції системи української педагогічної освіти в єдиний європейський освітній простір.

Діяльність педагогічного колективу факультету зосереджена на розв'язанні таких завдань:

1. Нормативно-правове забезпечення діяльності факультету та його структурних підрозділів.

2. Ліцензування та акредитація спеціальностей, розширення переліку спеціалізацій і нових спеціальностей. Приведення у відповідність до контингенту студентів наявного ліцензованого обсягу напрямів підготовки (спеціальностей), зокрема шляхом перерозподілу його між ОКР «Спеціаліст», освітніми ступенями «Магістр», перепідготовки спеціалістів за акредитованими спеціальностями.

3. Формування контингенту студентів відповідно до ліцензованих обсягів; неухильне виконання обсягів державного замовлення.

4. Удосконалення та розвиток освітнього процесу відповідно до потреб ринку. Оптимізація навчальних та робочих навчальних планів відповідно до Закону України «Про вищу освіту».

5. Методичне, інформаційне та кадрове забезпечення освітньої діяльності. Системне впровадження технології дистанційної освіти, засобів автоматизованого управління.

6. Постійний розвиток і вдосконалення баз виробничих і навчальних практик у системі професійної підготовки.

7. Підвищення якісного складу викладачів на випускових кафедрах факультету.

8. Персоніфікована робота з абітурієнтом з використанням усіх форм комунікаційної взаємодії: агітаційні виступи, дні відкритих дверей, інститутський портал, мобільний зв'язок, соціальні мережі, залучення до студентських виховних і культурно-масових заходів.

З метою підвищення показника діяльності факультету за критерієм «Міжнародна активність» передбачається збільшити кількість угод із міжнародної співпраці; професорсько-викладацькому складові, студентам активніше залучатися до участі у відбіркових конкурсах на здобуття права стажуватися, навчатися, проходити практичну підготовку в закордонних університетах; брати участь у конкурсах на отримання зарубіжних грантів тощо. Планується збільшити видрук наукових праць у фахових виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз даних.

9. Розвиток студентського самоврядування, організація й проведення позанавчальної, спортивно-масової та виховної роботи, спрямованої на формування корпоративної культури, лідерства, професійних компетенцій.

10. Розвиток матеріально-технічної бази факультету.

Освітній процес на факультеті забезпечують 3 кафедри:

Кафедра теорії і методики фізичного виховання (завідувач – професор, к.біолог.н Курілова В.І.);

Кафедра соціальної педагогіки і соціальної роботи (завідувач – професор, д.пед.н. Міщик Л.І.);

Кафедра психології (завідувач – професор, д.псих.н. Поліщук В.М.)

Студенти факультету мають можливість здобувати освіту за трьома освітніми ступенями (ОКР):

«Бакалавр»:

а) галузь знань: 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини», напрям підготовки 6.010201 «Фізичне виховання», спеціалізація: методика спортивно-масової і туристичної роботи;

б) галузь знань: 0101 «Педагогічна освіта», напрям підготовки 6.010106 «Соціальна педагогіка», спеціалізація: практична психологія;

в) галузь знань: 0301 «Соціально-політичні науки», напрям підготовки 6.030103 «Практична психологія»;

г) галузь знань: 1301 «Соціальне забезпечення», напрям підготовки 6.130102 «Соціальна робота».

«Спеціаліст»:

а) галузь знань: 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини», спеціальність 7.01020101 «Фізичне виховання», спеціалізація: методика спортивно-масової і туристичної роботи;

б) галузь знань: 0101 «Педагогічна освіта», спеціальність 7.01010601 «Соціальна педагогіка», спеціалізація: практична психологія;

в) галузь знань: 0301 «Соціально-політичні науки», спеціальність 7.03010301 «Практична психологія».

«Магістр»:

а) галузь знань: 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини», спеціальність 8.01020101 «Фізичне виховання», спеціалізація: методика спортивно-масової і туристичної роботи;

б) галузь знань: 0101 «Педагогічна освіта», спеціальність 8.01010601 «Соціальна педагогіка», спеціалізація: практична психологія;

в) галузь знань: 0301 «Соціально-політичні науки», спеціальність 8.03010301 «Практична психологія».

Ліцензування та акредитація

Чинна ліцензія надає факультету право на провадження освітньої діяльності з підготовки фахівців за освітнім ступенем "Бакалавр" за 4 напрямками, ОКР "Спеціаліст" – за 3 спеціальностями, освітнім ступенем "Магістр" – за 3 спеціальностями; перепідготовки спеціалістів за 3 спеціальностями; з підвищення кваліфікації за акредитованими напрямками (спеціальностями);

Чинний ліцензований обсяг надання освітніх послуг у Глухівському НПУ

ім. О. Довженка (факультет педагогіки і психології)

Напрямок підготовки, спеціальність	Освітній ступінь (освітньо-кваліфікаційний рівень)								
	Бакалавр			Спеціаліст			Магістр		
	денна	заочна	Термін дії ліц.	денна	заочна	Термін дії ліц.	денна	заочна	Термін дії ліц.
Соціальна педагогіка	50	70	2022 р.	30	45	2022 р.	25	25	2024 р.
Фізичне виховання	75	75	2022 р.	55	50	2022 р.	15	15	2024 р.
Практична психологія	60	50	2023 р.	40	50	2022 р.	15	15	2022 р.
Соціальна робота	30	20	2016 р.	-	-				

Перепідготовка спеціалістів (заочна форма навчання)

7.01020101 Фізичне виховання - 25 осіб;

7.01010601 Соціальна педагогіка – 10 осіб;

7.03010301 Практична психологія – 25 осіб.

У зв'язку з уведенням нового переліку галузей знань і спеціальностей, за якими з 2016 року буде здійснюватись підготовка здобувачів вищої освіти (постанова КМУ від 29.04.15 р. та наказ МОН України №1151 від 06.11.15 р.), необхідно внести зміни до чинних ліцензій та всіх нормативних документів. У перспективі планується розширити перелік додаткових спеціальностей та спеціалізацій.

Кадрове забезпечення освітнього процесу:

1.1. Характеристика науково-педагогічного складу факультету:

1. Штатна чисельність науково-педагогічних працівників; всього осіб: 41,

з них: докторів наук, професорів 2;

кандидатів наук, професорів 1;

кандидатів наук, доцентів 9;

кандидатів наук, старших викладачів 4;

старших викладачів 1;

асистентів 24.

Організація освітнього процесу. Якість підготовки фахівців:

– постійна робота над адаптацією і збереженням контингенту студентів факультету;

– приведення освітніх програм усіх напрямів, спеціальностей, форм та курсів навчання у відповідність до Закону України «Про вищу освіту» (перехід до 30-годинного кредиту ЄКТС, урахування % вибіркового дисциплін особами, які здобувають освіту; введення дисциплін спеціалізацій та подвійних спеціальностей);

– проведення відповідної роботи на факультеті щодо вибору особами, які навчаються, навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом, в обсязі, що становить не менше як 25% загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для відповідного рівня освіти; інших рівнів (ст.62 Закону України «Про вищу освіту»);

– розширення переліку баз навчально-виробничих та виробничих практик і можливих місць майбутнього працевлаштування випускників факультету;

– здійснення моніторингу та перегляд освітніх програм (частина 2, п.2 ст.16 Закону «Про вищу освіту»);

– забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою (відповідно до розділу 2, п.5 ст.16 Закону «Про вищу освіту»).

Методичне, інформаційне та кадрове забезпечення освітньої діяльності:

- перегляд та оновлення навчальних, робочих навчальних програм та навчально-методичного забезпечення дисциплін усіх напрямів підготовки (спеціальностей) на основі динамічних змін у стандартах освіти, кваліфікаційних вимогах, технологіях та формах навчання, що відповідають встановленому рівню компетентності фахівців;

- застосування в організації та методичному забезпеченні самостійної роботи студентів інтерактивних методів навчання, можливості соціальних мереж;

- оновлення програм проходження студентами навчальної, виробничої та переддипломної практики у відповідності до вимог, що встановлює сьогодення до кваліфікаційних характеристик

фахівця;

- планування і видавництво методичного забезпечення освітнього процесу з урахуванням необхідності та доцільності його видання на засадах підвищення якості таких видань та авторської відповідальності;

- підвищення кваліфікації, стажування педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників (частина 2, п.4 ст.16 Закону «Про вищу освіту»).

Перспективи розвитку факультету:

– підвищення професійного рівня викладачів за рахунок участі в міжнародних програмах, конкурсах на отримання грантів для здійснення наукових досліджень та освітніх проектів;

– ефективне використання кадрового, наукового, освітнього, матеріально-технічного, фінансового й інших потенціалів;

– розвиток механізмів інтеграційної взаємодії із закладами, підприємствами та установами освіти, науки, виробництва тощо;

– розширення спектру освітніх послуг;

– започаткування й розвиток програм співпраці із закордонними вищими навчальними закладами щодо мобільності викладачів, аспірантів та студентів.

Декан факультету: Цюкало Людмила Євгенівна

Освіта, наукові ступені і звання:

Доцент кафедри теорії і методики фізичного виховання, 2015.

Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка, 2011 рік, диплом магістра за спеціальністю «Педагогіка і методика середньої освіти. Фізична культура», кваліфікація «Викладач фізичного виховання».

Кандидат хімічних наук за спеціальністю 02.00.02 - аналітична хімія, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2006.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 1999 рік, диплом магістра за спеціальністю «Хімія-аналітична хімія», кваліфікація «Хімік, викладач хімії».

Дисертаційна робота:

"Імобілізовані на поверхні кремнезему фталексони – твердофазні реагенти для сорбційно-спектрофотометричного і візуального тест-визначення Pb(II), Zn(II), F- і C2O42-"

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, лютий 2006 р.

Відзнаки і нагороди:

Лауреат премії Президента України для молодих вчених. Указ Президента України №891/2009.

Грамота управління освіти і науки обласної держадміністрації з нагоди Дня науки, 2011 рік.

Грамота міської ради з нагоди Дня працівників освіти, 2013 рік.

І премія Всеукраїнського конкурсу наукових студентських робіт з хімії, Київ, 1999 рік.

Наукові інтереси:

- сорбційно-спектроскопічне, сорбційно-атомно-абсорбційне та візуальне тест-визначення важких металів (плюмбум, цинк) та деяких аніонів у природних об'єктах та харчових продуктах;

- аналіз біологічних рідин та засобів гігієни на вміст аніонів, зокрема, флуориду та оксалату;

- формування здорового способу життя студентської молоді.

Найвагоміші публікації:

Всього 55 наукових праць, в тому числі 4 патенти України, статті (4 у Scopus) і тези доповідей на наукових конференціях Всеукраїнського і Міжнародного рівнях.

Міжнародні видання:

Определение молибдена иммобилизованным на кремнеземе 1,5-дифенилкарбазоном // Журн. аналит. химии. - 2000. – Т. 55, № 7. – с. 708-713. (Scopus).

Xylenol Orange adsorbed on silica surface as a solid phase reagent for lead determination using diffuse reflectance spectroscopy // Talanta – 2002. – V. 58. – P. 861-868. (Scopus).

Тест-определение свинца и цинка в воде с использованием иммобилизованного на кремнеземе ксиленолового оранжевого // Журн. аналит. хим. - 2004. - Т. 59, № 4. - С. 434-439. (Scopus).

Determination of fluoride and oxalate using the indicator reaction of Zr(IV) with methylthymol blue adsorbed on silica gel // Anal.Chim. Acta – 2007. – V. 597. – P. 171-177. (Scopus).

Solid phase reagents based on 1,5-diphenylcarbazone adsorbed on silica gel surface // Functional

materials. – 2001. – Т. 8, № 2. - Р. 382-385.

- Патенти:

1. Спосіб сорбційно-спектроскопічного визначення плюмбуму(II) 7G01N30/48 // Патент України на корисну модель UA № 9690 A від 9.03.2005. – Надрук. 17.10.2005. – Бюл. № 10.

2. Спосіб тест-визначення плюмбуму(II) 7G01N30/48 // Патент України на корисну модель UA № 9689 A від 9.03.2005. – Надрук. 17.10.2005. – Бюл. № 10.

3. Спосіб визначення флуориду B01J 20/283 // Патент України на винахід UA № 79408 від 27.06.2006. – Надрук. 11.06.2007. – Бюл. № 8.

4. Спосіб визначення оксалату в сечі B01J 20/283 // Патент України на винахід UA № 79409 від 27.06.2006. – Надрук. 11.06.2007. – Бюл. № 8.

- Посібники:

1. Основи наукової підготовки майбутнього вчителя фізичної культури // Навчальний посібник для студентів спеціальності «Фізичне виховання». - Глухів: РВВ ГНПУ ім. О.Довженка. - 2011. - 250 с.

2. Біохімія // Навчально-методичний посібник для студентів напряму підготовки 6.010201 «Фізичне виховання». - Глухів: РВВ ГНПУ ім. О.Довженка. - 2012. - 88 с.

- Фахові видання (за 2015 рік):

Вивчення мотивації та формування позитивного ставлення студенток ВНЗ гуманітарного профілю до занять фізичною культурою і спортом // Фізична культура, спорт та здоров'я нації: збірник наукових праць. Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського. Випуск 19. – Том 2. / головний редактор В.М. Костюкевич. – Вінниця : ТОВ «Планер», 2015. – С. 436-440.

Теоретико-методичні основи індивідуалізації занять з фізичного виховання школярів у позаурочний час // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури / Фізична культура і спорт. – Випуск 3К1(56)15: збірник наукових праць / за ред. Г.М.Арзютова. – К. : Вид-во НПУ імені М.П.Драгоманова, 2015. – С. 384-388.

Зміна показників фізичного розвитку та фізичної підготовленості школярів в процесі занять з фізичного виховання у позаурочний час // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури / Фізична культура і спорт. – Випуск 6(62)15: збірник наукових праць / за ред. Г.М.Арзютова. – К. : Вид-во НПУ імені М.П.Драгоманова, 2015. – С. 80-83.

Спортивно-оздоровчий туризм в системі фізичного виховання студентської молоді // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми : СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2015. – № 3 (47). – С. 451-458.

ФАКУЛЬТЕТ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

Організація освітнього процесу на факультеті початкової освіти.

Сьогодні одним із найважливіших завдань становлення української державності є переосмислення своєї Європейської сутності, пошук власного коріння серед спотворених нетрів нав'язаної сторіччями історії та прищеплення відчуття меншовартості, самоідентифікації нації в контексті генезису глобалізованого світу. Нині цінності, які необхідно прищеплювати найменшим громадянам нашої держави, лягають в основу формування методології підготовки фахівців початкової ланки освіти.

Основною метою діяльності факультету початкової освіти Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка є забезпечення необхідних умов професійної підготовки висококваліфікованих педагогічних кадрів для початкової школи, ВНЗ, керівників освітніх закладів, формування й розвитку виховного ідеалу майбутнього фахівця – гармонійно розвиненої, висококваліфікованої, соціально активної та національно свідомої особистості, наділеної громадянською відповідальністю, високими духовними якостями, носія кращих надбань національної та світової культури, здатної до розвитку, до самовдосконалення.

Досягнення мети діяльності факультету передбачає розв'язання таких завдань:

1) формування професіонала-патріота України, який чітко орієнтується в сучасних реаліях і перспективах соціокультурної динаміки, підготовленого до життя і праці в XXI столітті;

2) підготовка спеціаліста, здатного до альтернативного мислення, творчої праці, професійного розвитку, освоєння і впровадження новітніх наукових та інформаційних технологій, до оптимального вирішення педагогічних завдань (навчальних, виховних, розвивальних);

3) інтеграція європейського досвіду в систему підготовки сучасного вчителя початкової школи в умовах переходу її на п'ятирічний термін навчання;

4) збереження найкращих традицій факультету, збагачення їх новими засобами й прийомами, збереження суб'єктної і діяльнісної спроможності факультету на високому професійному рівні як самодостатньої структурної одиниці університету;

5) розвиток мобільної інноваційної освітньої системи для підготовки фахівців, особистісного розвитку студентів та наукових досліджень, що відповідають сучасним вимогам міжнародних і національних потреб, орієнтованих на сучасні демократичні цінності;

6) забезпечення умов, необхідних для здобуття студентами вищої освіти за рівнями: ОС бакалавр, ОКР спеціаліст, ОС магістр у галузі «Освіта» зі спеціальності «Початкова освіта»;

7) провадження освітньої діяльності, яка охоплює навчальну, виховну, наукову, культурну, методичну діяльність;

8) участь факультету початкової освіти в науковій діяльності Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

9) виховання особистості студента в душі українського патріотизму й поваги до національних і духовних цінностей України;

10) участь факультету початкової освіти в міжнародній діяльності Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

11) забезпечення контингенту й високопрофесійної підготовки вчителів початкових класів відповідно до кадрових потреб ринку праці засобами профорієнтаційної роботи факультету;

12) моніторинг, корегування навчальних планів, робочих навчальних планів, програм навчальних дисциплін відповідно до сучасних освітніх вимог;

13) забезпечення високого рівня викладання дисциплін навчальних циклів, організації практичної підготовки студентів, самостійної роботи;

14) упровадження дієвих прийомів і засобів контролю навчальної діяльності студентів;

15) формування й розвиток сучасної матеріально-технічної бази факультету.

Підготовка фахівців на факультеті початкової освіти здійснюється за освітніми ступенями «бакалавр», «магістр» та освітньо-кваліфікаційним рівнем «спеціаліст». Зміст підготовки фахівців визначається ОПІ, ОХ, ОКХ, де зазначено перелік та обсяг нормативних і вибіркового навчальних дисциплін, послідовність їх вивчення, відповідні обсяги й форми проведення занять, засоби проведення поточного й підсумкового контролю, а також державної атестації.

Контингент студентів за формами навчання.

Ліцензовані обсяги: ОС «бакалавр» – 137 (денна форма навчання), 324 (заочна форма навчання); ОКР «спеціаліст» – 44 (денна форма навчання), 98 (заочна форма навчання); ОС «магістр» – 20 (денна форма навчання), 10 (заочна форма навчання); перепідготовка фахівців – 8 (денна форма навчання), 7 (заочна форма навчання). Із них: Сумська філія (заочна форма навчання) – «бакалавр» – 20, «спеціаліст» – 0; Кременчуцька філія (заочна форма навчання) – «бакалавр» – 92, «спеціаліст» – 40; Барська філія (заочна форма навчання) – «бакалавр» – 52, «спеціаліст» – 25.

Коротка характеристика кадрового потенціалу

На факультеті працює 20 штатних викладачів, із них: 2 доктори наук, професори, 10 кандидатів педагогічних наук, доцентів, 1 кандидат мистецтвознавства, доцент, 5 кандидатів педагогічних наук, старших викладачів, 1 доцент, 1 асистент.

Роботу кафедр і деканату факультету забезпечують 3 старші лаборанти кафедр, 2 провідні фахівці деканату.

В аспірантурі навчається 2 викладачі.

Коротка характеристика кафедр факультету

Грунтовна фахова підготовка фахівців на факультеті забезпечується випусковими кафедрами – педагогіки і психології початкової освіти (завідувач – доктор педагогічних наук, професор Л.Я. Бірюк) та теорії і методики початкової освіти (завідувач – кандидат педагогічних наук, доцент В.О. Собко) і допоміжною кафедрою – педагогіки і менеджменту освіти (завідувач – доктор педагогічних наук, професор Г.В. Луценко).

Кафедри плідно займаються науково-дослідною роботою. Так, колектив кафедри теорії і

методики початкової освіти працює над держбюджетною темою «Розроблення систем формування соціокультурної компетентності майбутніх учителів засобами інформаційно-комунікаційних технологій» (Державний реєстраційний № 0115U000181).

З кожним роком збільшується кількість публікацій у зарубіжних фахових виданнях. Викладачами кафедр систематично видаються навчально-методичні посібники, підручники, монографії (у 2015 році вийшло 15 навчально-методичних посібників, 1 підручник, 1 монографія), які використовуються в освітньому процесі факультету й університету.

Професорсько-викладацький склад кафедр тісно співпрацює з вищими навчальними закладами України і зарубіжжя, обмінюється досвідом у площині науково-практичних конференцій і семінарів, співпрацює з навчально-виховними закладами міста, району, області. Викладачі відповідально ставляться до підготовки студентів до участі у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, Усеукраїнській олімпіаді зі спеціальності «Початкова освіта», результатом чого є здобуті призові місця.

Функціонування студентських і викладацьких колективів художньої самодіяльності (академічний жіночий хор студентів, вокальний квартет викладачів, вокально-хоровий колектив «Барви»), керівниками яких є викладачі кафедри педагогіки і психології, дає змогу якісно формувати гармонійно розвинену особистість з активною громадянською позицією, високою культурою, яскравим проявом індивідуальних творчих інтересів.

Інформація про декана факультету

Декан факультету початкової освіти Гречаник Наталія Ігорівна – кандидат педагогічних наук, доцент. На посаді декана працює з грудня 2015 року. Стаж педагогічної роботи в Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка складає 23 роки.

У 1992 році закінчила Сумський державний педагогічний інститут ім. А.С.Макаренка за спеціальністю «Музика і педагогіка» (Диплом ТВ № 800809). Кандидат педагогічних наук з 2012 року. Дисертацію за темою «Методична підготовка студентів педагогічних університетів до творчої самореалізації в процесі вивчення диригентсько-хорових дисциплін» захистила 11 квітня 2012 року у спеціалізованій ученій раді Д 26.053.08 при Національному педагогічному університеті імені М.П.Драгоманова, м. Київ (Диплом кандидата наук ДК № 008398 від 26 вересня 2012 року).

Забезпечує викладання таких навчальних курсів на факультеті: «Теорія і практика роботи з хором», «Теорія музики», «Практикум із позакласної роботи з музики», «Хоровий клас», «Нові педагогічні технології в освіті» для студентів напрямів підготовки 6.010102 і 7.01010201 Початкова освіта.

Має близько 25 наукових публікацій, із них два навчально-методичних посібники.

Особливості організації освітнього процесу на факультеті, його модернізація

Організація освітнього процесу на факультеті базується на законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», Конституції України, Концепції розвитку освіти України на 2015-2025 роки, Національній стратегії розвитку освіти в Україні та інших освітніх законодавчих актах України, Статуті Глухівського НПУ ім. О.Довженка, положеннях «Про організацію освітнього процесу», «Про державну атестацію», наказах, розпорядженнях по університету з організації освітнього процесу тощо.

Навчання здійснюється за такими формами: очною (денною), заочною (дистанційною), індивідуальною. Є поєднання різних форм навчання, наприклад, ОКР «спеціаліст» студент здобуває на денній формі навчання, а ОС «магістр» – на заочній.

Освітній процес забезпечується професорсько-викладацьким складом, науковими працівниками, навчально-допоміжним персоналом Глухівського НПУ ім. О.Довженка, а також висококваліфікованими вчителями початкових класів ЗОШ, методистами ЗОШ на умовах сумісної або погодинної оплати.

Організація освітнього процесу здійснюється відповідно до державних стандартів вищої освіти спеціальності «Початкова освіта».

Навчальні плани визначають перелік та обсяги нормативних і вибіркового навчальних дисциплін, послідовність їх вивчення, конкретні форми проведення занять, графіки навчального процесу, форми здійснення поточного й підсумкового контролів.

Навчальна діяльність студента реалізується за індивідуальним навчальним планом, який складається на кожний навчальний рік. За виконання індивідуального навчального плану

відповідає студент.

Навчальними планами передбачено такий розподіл часу на аудиторну і самостійну роботи за циклами та відповідне тижневе навантаження:

Програми навчальних дисциплін розробляються викладачами кафедр відповідно до наказу по університету «Про закріплення навчальних дисциплін за кафедрами університету», згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу з подальшим затвердженням першим проректором.

Важливою ланкою роботи є забезпечення студентів фаховою навчально-методичною літературою. У зв'язку із дистанційною й індивідуальною формами навчання значна увага приділяється розробці навчально-методичних напрацювань в електронному форматі. Видання відповідної літератури здійснюється викладачами кафедр згідно з річними планами.

Основними видами навчальних занять є лекція, практичне, семінарське, лабораторне, індивідуальне заняття, консультація.

Усі види практик, передбачені навчальним планом, проводяться під керівництвом викладачів кафедр, керівників від баз практик у навчальних закладах, району й за межами Сумської області, що визначаються замовниками, факультетом і самими студентами.

Державна атестація студентів факультету, які закінчують навчання, здійснюється державною атестаційною комісією відповідно до Положення «Про організацію освітнього процесу у вищому навчальному закладі».

Після успішного закінчення повного курсу навчання за відповідними навчальними планами, програмами випускники факультету отримують документи про освіту встановленого зразка. Цього року випускники освітніх ступенів «бакалавр» і «магістр» отримали додатки європейського зразка.

Упродовж звітного періоду на факультеті вдосконалювалася організація навчального процесу, відпрацьовувалися сучасні інноваційні форми й методи роботи, оновлювався зміст фахової підготовки студентів. Удосконалення освітнього процесу на факультеті супроводжується постійним підвищенням кваліфікації професорсько-викладацького складу кафедр, зокрема через курси з вивчення іноземної мови, комп'ютерні курси тощо.

Зусилля викладачів кафедр сконцентровані на таких завданнях: складанні модульних навчальних програм; модульному розподілі навчальних дисциплін і визначенні оптимального часу на засвоєння кожного модуля; розробка тестових завдань з дисциплін для контролю якості знань студентів; розробка критеріїв оцінювання якості знань майбутніх фахівців тощо.

Основний принцип і особливість сучасної діяльності факультету визначається модернізацією навчально-виховного процесу відповідно до Болонської декларації через упровадження сучасних освітніх технологій, кредитно-трансферної системи в навчальний процес, забезпечення комп'ютеризації, вдосконалення системи управління якістю підготовки фахівців початкової освіти на основі міжнародних стандартів.

Моніторинг якості освіти

Основними формами моніторингу якості освіти студентів факультету є проведення відкритих лекцій, взаємовідвідування занять, відвідування занять посадовими особами (деканом, завідувачами кафедр), контрольні роботи, форми поточного і підсумкового контролю якості підготовки майбутніх фахівців, аналіз науково-методичного забезпечення навчального процесу.

Традиційними формами моніторингу якості освіти на факультеті є проміжна атестація, заліково-екзаменаційна сесія студентів. Підсумки таких видів контролю детально аналізуються, обговорюються на засіданнях кафедр, студентського самоврядування факультету, радах факультету, де схвалюються відповідні рішення з метою підвищення якості успішності, удосконалення механізмів надання освітніх послуг тощо. Результати атестації навчання оприлюднюються на факультетській дошці оголошень.

Самостійна робота студентів

З огляду на збільшення обсягу годин на самостійну роботу студентів зменшується обсяг аудиторних занять: лекційних, практичних, семінарських, лабораторних. Це зумовлюється інтеграцією вітчизняних освітніх процесів до європейських стандартів. Тому викладачі кафедр працюють над покращенням організації самостійної роботи студентів. З кожної навчальної дисципліни відповідно до сучасних вимог розроблено навчально-методичний інструментарій (завдання для самостійної роботи, методичні рекомендації до написання курсових і магістерських робіт та інших видів робіт, тексти лекцій тощо), у тому числі, в електронному форматі.

Якісний рівень виконання студентами всіх видів самостійної роботи контролюється викладачами під час оцінювання навчальних досягнень на семінарських, практичних, лабораторних заняттях, під час індивідуальних консультацій до написання курсових, дипломних та магістерських робіт тощо.

Практична підготовка, бази практик

Удосконалення практичної підготовки майбутніх спеціалістів у галузі початкової освіти розглядається як одне з важливих завдань вітчизняної вищої педагогічної школи. В умовах компетентнісного підходу до освітніх процесів підвищується роль педагогічної практики, яка спрямована на формування в майбутніх фахівців професійних умінь і навичок у практичній площині. Саме педагогічна практика системно організовує взаємодії викладача, студента і молодшого школяра в реальних умовах.

Педагогічна практика студентів в умовах університетської освіти підпорядкована специфіці освітньої галузі початкового навчання, має системний і наскрізний характер. На кожному етапі професійного становлення майбутнього фахівця в умовах ступеневої підготовки передбачено різні види практик, проходження яких є обов'язковою умовою отримання студентами відповідних освітньо-кваліфікаційних рівнів, освітніх ступенів.

Отже, мета педагогічної практики студентів спеціальності «Початкова освіта» полягає у формуванні професійної компетентності, готовності до успішної фахової діяльності в галузі початкової освіти.

Завдання педагогічної практики студентів спеціальності «Початкова освіта»:

- формування професійних знань, умінь, навичок, необхідних для успішної практичної діяльності в галузі початкової освіти;
- формування теоретичного й практичного досвіду, здійснення освітньої діяльності в умовах ВНЗ на засадах суб'єкт-суб'єктної взаємодії учасників освітнього процесу, використання інтерактивних освітніх технологій;
- формування психологічної готовності до майбутньої професійної діяльності в галузі початкової освіти;
- розвиток інтересу до дослідження актуальних проблем теорії і практики початкової освіти;
- удосконалення досвіду творчої науково-дослідної діяльності у сфері початкової освіти;
- вивчення передового управлінсько-педагогічного досвіду з метою його творчої реалізації у власній професійній діяльності;
- виховання ціннісного ставлення до досвіду творчої професійної педагогічної діяльності;
- розвиток особистісно-професійних якостей, прагнення до фахового самовдосконалення.

На факультеті початкової освіти послідовно реалізується чітка система практичної підготовки студентів.

Педагогічна практика в університеті здійснюється з I по VI курси. Під час її проведення вивчається досвід учителів-початківців, методистів відділів освіти та викладачів. Тому базами для проведення педагогічної практики студентів факультету є загальноосвітні навчальні заклади, вищі навчальні заклади м. Глухова, району, області, України.

Тип навчального закладу для педагогічної практики визначається з урахуванням специфіки факультету, освітньо-професійної програми фахової підготовки та державних стандартів. Вибір баз практики ґрунтується на їх відповідності запитам факультету, університету, відзначається високим фаховим рівнем, готовністю співпрацювати зі студентами.

Підведення підсумків практик проводиться на підсумкових конференціях у формі презентацій з використанням інтерактивних технологій. На підсумкові конференції запрошуються керівники від баз практик – методисти ЗОШ.

Результатом педагогічної практики є усвідомлення студентами зв'язку розділів програми виховання, навчання і розвитку молодшого школяра з відповідними навчальними дисциплінами ВНЗ, методичних аспектів окремих тем і понять, а також можливості застосування сучасних педагогічних, інформаційно-комп'ютерних технологій в освітньому процесі початкової ланки й вищих закладів освіти.

Співпраця з освітніми установами

Кафедри тісно співпрацюють із викладачами Сумського педагогічного університету імені А.С.Макаренка, Рівненського державного гуманітарного університету, Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, Педагогічного інституту Київського університету

імені Бориса Грінченка, Бердянського державного педагогічного університету, Інституту мистецтв НПУ ім. М.П. Драгоманова, Ніжинського педагогічного університету ім. М.Гоголя, Маріупольського державного університету. У рамках такої співпраці проводяться спільні всеукраїнські і міжнародні науково-практичні конференції, здійснюється апробація результатів наукових досліджень аспірантів і докторантів, рецензування навчально-методичних посібників, авторефератів кандидатських і докторських дисертацій, магістерських робіт, опонування на захистах кандидатських дисертацій.

Співпраця з педагогічними училищами і коледжами (Лебединське педагогічне училище імені А.С.Макаренка, Путивльський педагогічний коледж імені С.В.Руднева, Прилуцький гуманітарно-педагогічний коледж імені І.Я.Франка, Кременчуцький педагогічний коледж імені А.С.Макаренка, Барський гуманітарно-педагогічний коледж імені Михайла Грушевського) здійснюється через стажування викладачів на базі факультету початкової освіти ГНПУ ім. О.Довженка, рецензування методичних посібників, участь викладачів факультету в роботі акредитаційних комісій, забезпечення наступності у підготовці фахівців для початкової освіти (випускники коледжів і училищ продовжують навчання на факультеті початкової освіти за ОС «бакалавр», «магістр»).

Науково-методична співпраця з районним і міським відділами освіти (м. Глухів) реалізується згідно з розробленим планом сумісної науково-методичної діяльності викладачів кафедр педагогіки і психології початкової освіти, теорії і методики початкової освіти і педагогів-практиків початкової ланки навчальних закладів.

Викладачами кафедр педагогіки і психології початкової освіти, теорії і методики початкової освіти з метою співпраці в рамках програми академічної мобільності Еразмус⁺ з навчальними закладами Istanbul Kavram Vocational College (Туреччина) та Ondokuz Mayıs University (Туреччина) запропоновано турецьким студентам для вивчення перелік навчальних дисциплін.

Навчально-методичне, інформаційне забезпечення освітнього процесу на факультеті

Перелік видів методичної роботи включає підготовку підручників, посібників, навчальних програм, методичних розробок до семінарських, практичних занять і лабораторних робіт; створення навчально-методичних комплексів для кредитно-модульної системи організації навчального процесу; складання завдань для тестового контролю та критеріїв оцінювання знань студентів; вивчення й упровадження нових педагогічних технологій у навчальний процес.

Навчально-методичне й інформаційне забезпечення підготовки фахівців на факультеті початкової освіти представлено в таблиці.

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення підготовки фахівців

№ п/п	Показники	Забезпеченість (%)
1.	Освітньо-кваліфікаційні характеристики фахівця	100
2.	Освітньо-професійні програми підготовки фахівця	100
3.	Навчальні плани, затверджені в установленому порядку	100
4.	Навчальні і робочі навчальні програми	100
5.	Плани семінарських, практичних занять, завдання для лабораторних робіт	100
6.	Методичні вказівки й тематика контрольних, курсових робіт (проектів)	100
7.	Пакети контрольних завдань для перевірки знань з дисциплін циклів навчальних планів	100
8.	Наскрізна програма педагогічної практики для студентів спеціальності «Початкова освіта»	100
9.	Методичні вказівки щодо виконання курсових, дипломних та магістерських робіт	100
10.	Дидактичне забезпечення самостійної роботи студента	100
11.	Критерії оцінювання знань і вмінь студентів	100
12.	Забезпеченість студентів підручниками, навчальними посібниками, що містяться у власній бібліотеці	90
13.	Доступ викладачів і студентів до internet	+

Перспективи розвитку факультету

Розвиток факультету початкової освіти залежить від низки чинників – соціально-економічних, суб'єктивних, об'єктивних.

До таких ми відносимо: покращення економічного стану в державі; підвищення соціального статусу і престижу професії вчителя початкових класів; підвищення заробітної плати працівникам початкової ланки; збільшення терміну навчання в початковій ланці; покращення демографічної ситуації в країні; збільшення державних місць на підготовку фахівців спеціальності «Початкова освіта»; розвиток матеріально-технічної бази на факультеті (створення мультимедійних аудиторій, забезпечення студентів комп'ютерами у відповідності до ліцензійних вимог, оновлення музичного інструментарію тощо); покращення якісного професорсько-викладацького складу через навчання в аспірантурі, докторантурі, стажування викладачів; участь у розробці міжнародних грантів; міжнародна співпраця (обмін студентами і викладачами).

ФАКУЛЬТЕТ ПРИРОДНИЧОЇ І ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНОЇ ОСВІТИ. Місія факультету природничої і фізико-математичної освіти як структурного підрозділу Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка полягає у створенні гнучкої інноваційної освітньої системи для підготовки фахівців із природничих та фізико-математичних наук, особистісного розвитку, наукових досліджень та консалтингу (надання інтелектуальних послуг особам, установам, спрямованих на отримання якісної освіти, підвищення ефективності діяльності вчителів та викладачів відповідного профілю), адекватних вимогам інформаційного суспільства, потребам міжнародного і національного ринків праці, інтегрованої в світовий освітній простір та орієнтованої на демократичні цінності.

Стратегічна мета діяльності факультету природничої і фізико-математичної освіти: підготовка професійно-мобільних та гнучких конкурентоспроможних фахівців різних освітніх ступенів у відповідності до державних стандартів; науково-дослідна робота, культурно-освітня, методична, видавнича робота.

Для досягнення поставленої мети необхідно розв'язати такі завдання:

1. удосконалення та розвиток навчального процесу відповідно до потреб ринку;
2. підготовка фахівців за освітніми ступенями „бакалавр”, „магістр” та освітньо-кваліфікаційним рівнем „спеціаліст” на рівні вітчизняних та світових стандартів;
3. розвиток особистості студента;
4. удосконалення менеджменту факультету на основі сучасних комп'ютерних технологій, які забезпечують ефективне розв'язання завдань планування, обліку, аналізу і регулювання функціональної діяльності, що є основою рейтингового оцінювання викладачів, кафедр, факультету в цілому;
5. участь факультету природничої і фізико-математичної освіти в науковій діяльності Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;
6. розвиток і вдосконалення баз виробничих і навчальних практик та системи професійної підготовки;
7. участь факультету природничої і фізико-математичної освіти в міжнародній діяльності Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;
8. формування та збереження контингенту студентів усіх форм навчання шляхом ефективної організації профорієнтаційної роботи, забезпечення високого рівня підготовки фахівців освітньої галузі знань у процесі організації навчання, виховання;
9. розвиток зв'язків з вищими навчальними закладами країни та зарубіжжя, розробка та реалізація механізмів обміну студентів;
10. розвиток матеріально-технічної бази факультету.

Підготовка фахівців за відповідними рівнями, напрямками, спеціальностями

Код галузі знань	Назва галузі знань	Код спеціальності	Назва (напрямку) спеціальності	Рівень акредитації	Ліцензований обсяг (у тому числі перепідготовка)
0401 01	<i>Природничі науки</i> Освіта	6.040102 014	<i>Біологія*</i> Середня освіта (Біологія)	II	70/100
0401 01	<i>Природничі науки</i> Освіта	7.04010201 014	<i>Біологія*</i> Середня освіта (Біологія)	III	60/60

0401 01	Природничі науки Освіта	8.04010201 014	Біологія* Середня освіта (Біологія)	IV	25/5
0402 01	Фізико-мате-матичні науки Освіта	6.040203 014	Фізика* Середня освіта (Фізика)	II	45/-
0402 01	Фізико-мате-матичні науки Освіта	7.04020301 014	Фізика* Середня освіта (Фізика)	III	45/10
0402 01	Фізико-мате-матичні науки Освіта	8.04020301 014	Фізика* Середня освіта (Фізика)	IV	20/5
0402 01	Фізико-мате-матичні науки Освіта	6.040201 014	Математика* Середня освіта (Математика)	II	30/25
0402 01	Фізико-мате-матичні науки Освіта	7.04020101 014	Математика* Середня освіта (Математика)	III	50/25
0402 01	Фізико-математичні науки Освіта	8.04020101 014	Математика* Середня освіта (Математика)	IV	25/0

Навчальний процес на факультеті здійснюється на основі затверджених стандартів вищої освіти: галузевих стандартів вищої освіти за відповідними напрямками підготовки, ОПП, ОКХ.

Характеристика кадрового потенціал. Якісний і кількісний склад кафедр факультету

№	Назва кафедри	Завідувач кафедри	Науково-педагогічні працівники								
			Всього, осіб	з них:							
				докт. наук, професори		канд. наук, доценти		старші викладачі		асистенти	
всього осіб	з них: штатні	всього осіб	з них: штатні	всього осіб	з них: штатні	всього осіб	з них: штатні	всього осіб	з них: штатні		
1	Кафедра теорії і методики викладання природничих дисциплін	С.Д.Рудишин, доктор педагогічних наук, професор	10	2	1	4	3	-	-	4	2
2	Кафедра біології та основ сільського господарства	Л.М.Горшкова, доктор сільськогосподарських наук, професор	8	1	1	4	4	-	-	3	3
3	Кафедра фізико-математичної освіти та інформатики	І.І.Качурик, доктор фізико-математичних наук, професор	12	1	1	7	5	2	2	2	2
Всього:			30	4	3	15	12	2	2	9	7

3 викладачі факультету (Грудинін Б. О., Кугай Н. В., Коренева І. М.) навчаються в докторантурі, 2 викладачі (Полякова А. С., Самілик В. І.) – в аспірантурі.

Роботу кафедр забезпечують 7 старших лаборантів, роботу деканату – 2 провідні фахівці.

Коротка характеристика кафедр факультету

У складі факультету функціонують три випускові кафедри, які очолюють доктори наук, професори, а саме: кафедра біології та основ сільського господарства, кафедра теорії і методики викладання природничих дисциплін, кафедра фізико-математичної освіти та інформатики.

Кафедру біології та основ сільського господарства було створено у 2001 році разом з відкриттям природничого факультету. Завідувач кафедри – доктор сільськогосподарських наук, професор, «заслужений працівник освіти України» Л. М. Горшкова. У складі кафедри кандидати педагогічних наук, кандидат хімічних наук, кандидат сільськогосподарських наук, доценти, асистенти.

Коло наукових інтересів кафедри: вивчення фізіологічних, біохімічних властивостей рослин з метою використання їх особливостей у цілях селекції, генетиці, розробка методів газорідинної та тонкошарової хроматографії; професійна підготовка майбутніх учителів біології у вищій школі. Членами кафедри проводяться всеукраїнські і міжнародні конференції, пов'язані з основними напрямками наукової роботи.

Кафедра теорії і методики викладання природничих дисциплін функціонує вже понад 40 років. Завідувач кафедри – кандидат педагогічних наук, професор С. Д. Рудишин. У складі кафедри кандидати педагогічних наук, кандидат сільськогосподарських наук, доценти, асистенти. Викладачі кафедри активно працюють над розробкою моделі реалізації стратегії Європейської економічної комісії ООН з освіти для збалансованого розвитку у процесі підготовки майбутніх фахівців.

База природничих кафедр (музей природи, кабінети, лабораторії, теплиця, навчально-дослідні ділянки) та їх науковий потенціал дають можливість успішно здійснювати підготовку майбутніх учителів-біологів. Музей Природи та куточок живої природи використовуються не тільки з навчальною та виховною метою. Вони стали осередками наукової роботи студентів. За результатами своїх досліджень студенти виконують курсові, дипломні роботи, беруть участь у наукових конференціях та семінарах. Наукова робота студента факультету у 2015 році зайняла призове місце на всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт із біології.

Кафедри факультету тісно співпрацюють з лабораторією хімічної і біологічної освіти Національної академії педагогічних наук України, національним природним парком “Деснянсько-Старогутський” та іншими науковими установами України. Практичний цикл занять з багатьох дисциплін студенти вивчають на експериментально-дослідних ділянках Інституту луб'яних культур. Виїзні польові практики до Київського музею Природи, природні парки та заповідники України, на станцію юннатів смт. Ямпіль дають можливість спостерігати за творчою роботою науковців та педагогів, вивчати передовий досвід.

Кафедру фізико-математичної освіти та інформатики очолює доктор фізико-математичних наук, професор І. І. Качурик. Викладачі кафедри працюють над проблемою вдосконалення підготовки вчителів фізики, математики та інформатики в сучасних умовах.

Підготовка майбутніх учителів здійснюється в кабінетах і лабораторіях кафедри з механіки і молекулярної фізики, електрики і магнетизму, оптики та електро побутових приладів, радіотехніки та електротехніки, обчислювальної техніки і технічних засобів навчання, основ інформатики, методики викладання фізики.

Студенти під керівництвом викладачів кафедри є активними учасниками та переможцями обласних та всеукраїнських олімпіад з математики. При кафедрі працює гурток з математики для учнів міста. Кафедра підтримує постійний зв'язок з випускниками, надає їм необхідну методичну допомогу. Кілька останніх років на базі кафедри постійно діє методичний семінар учителів фізики. Викладачі та аспіранти кафедри підтримують тісні зв'язки з провідними вищими навчальними закладами України.

Важливим елементом у діяльності кафедри фізико-математичної освіти та інформатики є наукова робота, яку виконують викладачі і співробітники кафедри, залучаючи до цієї справи студентів. Щорічно викладачі за результатами наукових досліджень виступають з доповідями на конференціях, публікують статті в міжнародних та республіканських виданнях, керують студентськими проблемними групами. Викладачі кафедри співпрацюють з Гамбурзьким інститутом фізичних досліджень у Дезі (Німеччина), беручи участь у проведенні щорічних експериментальних досліджень на синхрофазотроні. Результатом такої роботи є публікації в офіційному журналі цього потужного центру досліджень.

Інформація про декана факультету.

Декан факультету природничої і фізико-математичної освіти – кандидат педагогічних наук, доцент Хроленко Марина Володимирівна. Працює на посаді декана з 25 грудня 2015 року.

У 1999 році закінчила Глухівський державний педагогічний інститут імені С.М. Сергєєва-Ценського за спеціальністю «Початкове навчання і біологія».

Кандидат педагогічних наук з 2007 року. Дисертацію на тему «Формування екологічної свідомості майбутніх вчителів початкових класів» захистила у спеціалізованій вченій раді Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова, м. Київ. Звання доцента отримала 21 листопада 2013 року.

Стаж педагогічної роботи у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації 14 років, у тому числі у Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка

14 років.

Має понад 40 наукових публікацій. Нагороджена Грамотою Сумської обласної адміністрації (2007 р.).

Особливості організації освітнього процесу на факультеті, його модернізація.

Основними документами, що регламентують зміст і організацію навчального процесу на факультеті, є: навчальні плани, робочі навчальні плани, індивідуальні навчальні плани студента, структурно-логічна схема, робочі програми з дисциплін.

На факультеті природничої і фізико-математичної освіти на підставі освітньо-професійної програми за кожною спеціальністю розроблено навчальний план, який визначає перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовність вивчення дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю.

Для конкретизації планування навчального процесу на кожний навчальний рік складено робочий навчальний план, який затверджений ректором університету.

Навчання на факультеті здійснюється за такими формами: очна, заочна. Форми навчання можуть поєднуватися.

Основними формами організації освітнього процесу на факультеті є:
навчальні заняття (лекція, практичне, лабораторне заняття, консультація);
самостійна робота;
практична підготовка;
контрольні заходи.

Протягом звітного періоду удосконалювалася організація освітнього процесу на факультеті, а саме: було розроблено і впроваджено курси вирівнювання для окремих першокурсників; навчання студентів здійснювалося на основі особистісного підходу до студента, незалежно від показників успішності; упроваджувалися мультимедійні технології у процесі викладання навчальних дисциплін – як на лекційних заняттях, так і під час проведення лабораторних робіт (віртуальні лабораторії) тощо.

Система оцінювання знань

На факультеті впроваджена кредитно-модульна система організації навчального процесу, яка в повному обсязі відповідає вимогам європейської інтеграції вищої освіти України та Болонській конвенції. Навчальні досягнення студентів оцінюються за національною шкалою, 100-бальною шкалою та шкалою ECTS.

Моніторинг якості освіти

Моніторинг якості освіти на факультеті здійснюється за такими напрямками:

- контроль за дотриманням кафедрами факультету законодавчих і нормативних документів щодо змісту освіти, планування та організації освітнього процесу й впровадження їх у освітню діяльність університету;

- контроль за якісним складом науково-педагогічних працівників факультету;

- контроль за вчасним підвищенням рівня кваліфікації науково-педагогічних працівників факультету;

- контроль якості знань студентів.

Протягом року постійно здійснювався контроль за виконанням робочого плану студентами факультету, за організацією практик на факультеті.

Постійно аналізувався рівень успішності студентів. Так, підсумки літньої і зимової сесій узагальнено у вигляді зведених даних про успішність студентів за предметами та за групами та передано після сесій до навчального відділу. Результати сесій студентів денної та заочної форм навчання обговорювалися на засіданнях кафедр, на вченій раді факультету.

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом. Зміст самостійної роботи студенти визначається робочою навчальною програмою дисципліни, методичними матеріалами, завданнями викладача.

Кожним викладачем факультету розроблені завдання для самостійної роботи студентів, методичні вказівки щодо їх виконання, рекомендована відповідна наукова та фахова монографічна і періодична література.

Контроль за самостійною роботою студентів на факультеті здійснюється в таких формах: обговорення теоретичного матеріалу під час практичних і лабораторних робіт; перевірка

конспектів; написання контрольних робіт, рефератів; захист навчальних проєктів; проведення індивідуальних і групових консультацій тощо.

Практична підготовка студентів, бази практик

Обов'язковим компонентом особистісного становлення майбутнього вчителя біології, фізики, математики є система практик (польових, педагогічних), яка розроблена та апробована на факультеті природничої і фізико-математичної освіти.

Польові практики студентів-біологів проводяться в 2, 4, 6, 8 семестрах як єдиний цикл навчальних робіт, що підпорядковуються завданням підготовки вчителя-предметника і є логічним продовженням лекційного курсу, лабораторних та практичних робіт. Вони спрямовані на формування в студентів знань про різноманітність рослин, тварин, природних угруповань, вмінь та навичок розпізнавання та визначення природних об'єктів та стану навколишнього природного середовища, проведення біологічних досліджень.

Усі польові практики забезпечуються програмами та необхідними методичними матеріалами. Форми організації практик та місце їх проведення визначаються тематикою занять. Основними формами організації є індивідуальна та групова робота студентів; практичні роботи та екскурсії.

Із кожним роком можливості проведення польових практик в межах міста Глухова зменшується у зв'язку із зростаючим антропогенним навантаженням на місцеві біоценози. Викладачі двох кафедр (теорії та методики викладання природничих дисциплін; біології та основ сільського господарства) намагаються оптимально використовувати можливості проведення практик в околицях міста та в інших регіонах. Продуктивними виявились проведення занять з польових практик 2014-2015 н.р. на базі Деснянсько-Старогутського національного парку, Мезенського національного парку, Шалигінського заказника, Ямпільського ботанічного саду, мисливського господарства с.Горіле Глухівського району, Національного еколого-натуралістичного центру (м Київ) тощо. Розширення географії проведення польових практик підвищує рівень фахової підготовки студентів-біологів.

Особливе місце у формуванні професійної готовності майбутніх бакалаврів, спеціалістів та магістрів посідає педагогічна практика.

Педагогічна практика – це вид діяльності студентів, спрямований на вдосконалення практичної підготовки майбутнього вчителя біології, математики та фізики. Ефективність такої діяльності в тому, що вона максимально ідентифікується з майбутніми професійними завданнями. Формування професійно значущих умінь та навичок базується на принципах системності, послідовності, неперервності. Це процес тривалий і тільки за умов дотримання зазначених принципів – якісний. Саме тому протягом останніх років було створено наскрізну програму педагогічної практики студентів-біологів, яка передбачає безперервність та послідовність одержання достатнього для професійної діяльності обсягу знань та умінь відповідно до кваліфікаційної характеристики фахівця певного освітнього ступеня та освітньо-кваліфікаційного рівня.

Систему безперервної педагогічної практики майбутніх учителів біології, математики і фізики складають кілька видів практик, які проводяться послідовно, відповідно до зростання рівня теоретичної підготовки студентів з педагогіки, психології та методики викладання біології, екології, природознавства

Програми практик розроблені на основі ОКХ підготовки фахівців відповідного ОКР та з урахуванням мети та завдань наскрізної програми педагогічної практики в Університеті. Для кожного ОКР розроблено та затверджено програми педпрактики, в яких чітко визначено зміст та обсяг завдань, форма звіту та критерії оцінювання роботи студентів із кожного виду роботи з застосуванням вагового коефіцієнту.

Бази проведення педагогічних практик

Назва виду практики	База проведення практики
Навчально-залікова	освітні заклади І-ІІІ ст. м. Глухова та заклади освіти відповідно до укладеної студентом двосторонньої угоди, цільового направлення.
На робочому місці вчителя	освітні заклади І-ІІІ ст. м. Глухова та заклади освіти відповідно до карток працевлаштування
Педагогічна навчальна практика у ВНЗ І-ІІ р.а., ліцеях, колегіумах, інших освітніх установах нового типу	ВНЗ І-ІІ р.а., ліцеї, колегіуми, інші освітні установи нового типу
Практика, яка поєднує завдання дослідницької "Управління ВНЗ І-ІІІ р.а., іншими освітніми установами	ВНЗ ІІІ-ІІІІ р.а., фахові кафедри

нового типу" та навчально-наукової "На робочому місці викладача"	
Дослідницька педагогічна практика "Управління ВНЗ I-IV р.а., ліцеями, інтернатами, колегіумами, гімназіями"	освітні заклади III-IV рівнів акредитації.
Навчально-наукова "На робочому місці викладача"	освітні заклади III-IV рівнів акредитації.

Співпраця з освітніми установами

Співпраця факультету з освітніми установами здійснюється на основі укладених угод та договорів:

1. Угода про наукове співробітництво між Глухівським національним педагогічним університетом імені Олександра Довженка та Інститутом педагогіки Національної академії педагогічних наук України (термін дії угоди – 5 (п'ять) років, починаючи з 2012 року).

2. Угода про наукове співробітництво між Глухівським національним педагогічним університетом імені Олександра Довженка та Національним природним парком "Деснянсько-Старогутський (Термін дії угоди – 5 (п'ять) років, починаючи з 2012 року).

3. Договір про співпрацю між Глухівським національним педагогічним університетом імені Олександра Довженка та Полтавським національним педагогічним університетом імені В.Г.Короленка (Термін дії угоди – 5 (п'ять) років, починаючи з 2013 року).

4. Договір про співпрацю між Національним еколого-натуралістичним центром учнівської молоді МОН України і Глухівським національним педагогічним університетом імені Олександра Довженка (Термін дії угоди – 5 (п'ять) років, починаючи з 2013 року).

5. Договір про співпрацю між Глухівським національним педагогічним університетом імені Олександра Довженка і Глухівським міським центром дитячої та юнацької творчості Глухівської міської ради Сумської області (Термін дії угоди – 5 (п'ять) років, починаючи з 2014 року).

6. Договір про співпрацю між Глухівським національним педагогічним університетом імені Олександра Довженка і Ямпільською районною станцією юних натуралістів (Термін дії угоди – 5 (п'ять) років, починаючи з 2013 року). (Термін дії угоди – 5 (п'ять) років, починаючи з 2014 року).

7. Договір про співпрацю між Чернівецьким національним університетом імені Юрія Федьковича і Глухівським національним педагогічним університетом імені Олександра Довженка (Термін дії угоди - 5 (п'ять) років, починаючи з 2015 року)

8. Договір про співпрацю між Інститутом ботаніки ім. М.Г. Холодного Національної академії наук України і Глухівським національним педагогічним університетом імені Олександра Довженка (Термін дії угоди - 5 (п'ять) років, починаючи з 2015 року).

Співпраця з цими освітніми та науковими установами реалізується через організацію та проведення спільних Всеукраїнських та Міжнародних конференцій; публікації монографій, посібників, статей; стажування викладачів на базі цих установ; апробацію наукових робіт; проведення польових практик студентів на базі установ тощо.

Навчально-методичне, інформаційне забезпечення освітнього процесу факультету

Для забезпечення якісними освітніми послугами осіб, що здобувають вищу освіту на факультеті природничої і фізико-математичної освіти, сформовано базу навчально-методичного забезпечення, розроблено систему організаційних заходів:

- розроблено ОПП та ОКХ фахівців відповідних напрямів підготовки;
- розроблено та затверджено навчальні плани та робочі навчальні плани підготовки фахівців;
- підготовлено навчальні та робочі програми навчальних дисциплін;
- розроблено плани практичних, лабораторних, семінарських занять;
- підготовлено контрольні завдання для перевірки знань з навчальних дисциплін;
- укладено навчально-методичні вказівки для самостійного вивчення навчальних дисциплін;
- підготовлено завдання для індивідуальної роботи;
- укладено методичні вказівки щодо виконання дипломних робіт (проектів), державних екзаменів;
- розроблено дистанційні навчальні курси та електронні підручники;
- доведено до кожного студента календарний план навчальних заходів тощо.

З метою інформаційного забезпечення освітнього процесу кожним викладачем розроблено дидактичний пакет зі своєї дисципліни, студенти мають доступ до електронних версій лекційних курсів. Полегшує інформаційне забезпечення також і наявність доступу студентів до мережі

Інтернет, в якій розміщено електронні версії підручників, посібників, електронні фахові журнали тощо.

Читальні зали університету повністю задовольняють потребу студентів факультету природничої і фізико-математичної освіти в посадкових місцях. Усі комп'ютерні класи факультету мають доступ до мережі Інтернет як до джерела інформації.

Значна робота на факультеті проводиться щодо комп'ютеризації навчального процесу й управлінської діяльності. На факультеті працює 1 комп'ютерний клас, який укомплектований комп'ютерами та обладнанням до них, однією мультимедійною дошкою. Окрім того, комп'ютерною технікою обладнані всі кафедри. На факультеті створено 2 мультимедійні лекційні аудиторії, є чотири мультимедійні проектори, один ноутбук, два телевізори, та DVD-програвачі. Все це обладнання інтенсивно використовується на заняттях. Викладачі та студенти мають вільний доступ до мережі Інтернет у комп'ютерному класі, на всіх кафедрах. На території факультету створена Wi-Fi зона для вільного доступу до Інтернету.

Перспективи розвитку факультету

На факультеті природничої і фізико-математичної освіти створені достатні умови для підготовки якісних і конкурентоспроможних фахівців у сфері загальної середньої освіти: вчителів фізики, математики, біології. Перспективними напрямками розвитку факультету є:

1. Ліцензування нових спеціальностей та спеціалізацій.
2. Збільшення контингенту студентів денної та заочної форм навчання.
3. Підвищення якісного складу науково-педагогічних працівників кафедр факультету шляхом навчання в аспірантурі, докторантурі.
4. Налагодження міжуніверситетських зв'язків, наприклад з обміну досвідом викладачів та обміном студентів. Розширення таких зв'язків із науково-дослідними установами.
5. Покращення матеріально-технічної бази факультету за рахунок оснащення не тільки шкільним обладнанням кабінетів, а й навчальним обладнанням для вищої школи. Тільки в цьому разі факультет буде спроможний на високому рівні розробляти науково-дослідні теми з актуальних напрямків сучасної науки та здійснювати підготовку фахівців-науковців, що будуть конкурентоспроможними на сучасному ринку праці.

ФАКУЛЬТЕТ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ. Основною метою діяльності факультету дошкільної освіти як структурного підрозділу Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка є створення гнучкої інноваційної освітньої системи для підготовки фахівців, особистісного розвитку студентів та наукових досліджень, адекватних вимогам інформаційного суспільства, потребам міжнародного і національного ринків праці, що інтегровані в світовий освітній простір та орієнтовані на демократичні цінності; забезпечення умов, необхідних для отримання студентами вищої освіти; підготовка бакалаврів, спеціалістів, магістрів у галузі «Освіта», зі спеціальності «Дошкільна освіта», які спроможні успішно працювати в сучасному конкурентному середовищі в Україні та за кордоном.

Досягнення мети факультету передбачає розв'язання таких завдань:

1. Проведення освітньої діяльності, яка охоплює навчальну, виховну, наукову, культурну, методичну діяльність.
2. Забезпечення набуття студентами знань у галузі «Освіта», їх готовності до професійної діяльності, підготовка фахівців освітніх ступенів бакалавр, магістр та за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліст зі спеціальності «Дошкільна освіта» згідно з вітчизняними та світовими стандартами.
3. Забезпечення умов для оволодіння системою знань про людину, природу і суспільство; формування соціально зрілої, творчої особистості; виховання морально, психічно і фізично здорового покоління громадян; формування громадянської позиції, патріотизму, власної гідності, готовності до трудової діяльності, відповідальності за свою долю, долю суспільства, держави і людства; забезпечення високих етичних норм, атмосфери доброзичливості й взаємної поваги у стосунках між працівниками, викладачами та студентами.
4. Участь факультету дошкільної освіти в науковій діяльності Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.
5. Виховання особистості студента в душі українського патріотизму і поваги до Конституції України.

6. Участь факультету дошкільної освіти в міжнародній діяльності Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.

7. Формування контингенту і структури підготовки фахівців відповідно до потреб ринку праці через удосконалення профорієнтаційної роботи; забезпечення відкритості й прозорості роботи відбіркової, конкурсної та атестаційної комісії, приймальної комісії.

8. Формування та модифікація робочих навчальних планів, програм навчальних дисциплін.

9. Забезпечення високого рівня викладання навчальних дисциплін, організації практичної підготовки студентів, самостійної роботи, застосування раціональних форм контролю навчальної діяльності студентів.

10. Створення сучасної матеріальної бази факультету.

Контингент студентів за формами навчання

Ліцензовані обсяги: «бакалавр»: 100 (денна форма навчання), 230 (заочна форма навчання); «спеціаліст»: 50 (денна форма навчання), 230 (заочна форма навчання); «магістр»: 25 (денна форма навчання), 25 (заочна форма навчання); перепідготовка фахівців: 50 (денна форма навчання), 50 (заочна форма навчання); Сумська філія (заочна форма навчання): «бакалавр» – 30, «спеціаліст» – 30; Кременчуцька філія (заочна форма навчання): «бакалавр» – 55, «спеціаліст» – 55; Барська філія (заочна форма навчання): «бакалавр» – 30, «спеціаліст» – 25.

Характеристика кадрового потенціалу

На факультеті працює 25 штатних викладачів, із них: 2 доктори наук, професори, 7 кандидатів педагогічних наук, доцентів, 1 кандидат технічних наук, доцент, 3 кандидати педагогічних наук, старші викладачі, 1 кандидат медичних наук, старший викладач, 4 старших викладачі, 7 асистентів.

Роботу кафедр і деканату факультету забезпечують 2 старші лаборанти кафедр, 2 провідні фахівці кафедри, 1 провідний фахівець деканату, 1 фахівець деканату.

В аспірантурі навчається 4 викладачі.

Коротка характеристика кафедр факультету

Грунтовна фахова підготовка фахівців на факультеті забезпечується випусковими кафедрами: дошкільної педагогіки і психології (завідувач – доктор педагогічних наук, професор Т.О. Пономаренко), теорії і методики дошкільної освіти (завідувач – кандидат педагогічних наук, доцент І.В. Корякіна) та допоміжною кафедрою безпеки життєдіяльності, фізичного виховання та здоров'я людини (завідувач – кандидат технічних наук, доцент О.С.Мельник).

Кафедри плідно займаються науково-дослідною роботою. Щорічно маємо переможців Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт, Всеукраїнської олімпіади з дошкільної освіти. Із кожним роком збільшується кількість публікацій у зарубіжних фахових виданнях. У звітний період викладачі кафедр дошкільної педагогіки і психології і безпеки життєдіяльності, фізичного виховання та здоров'я людини в складі робочої групи взяли участь у програмі Європейського Союзу Еразмус⁺ за напрямом Жан Моне й здобули перемогу. Викладачами кафедр систематично видаються навчально-методичні посібники (у 2015 році – 3), що використовуються в освітньому процесі факультету й університету. Викладачі тісно співпрацюють з вищими навчальними закладами України і зарубіжжя, обмінюються досвідом роботи на науково-практичних конференціях і семінарах.

Факультет співпрацює з навчально-виховними закладами міста, району, області. Факультет є центром навчально-методичної роботи в області. Робота наукових лабораторій факультету («Використання педагогічного менеджменту як умови формування готовності до професійної діяльності майбутніх фахівців дошкільної освіти», «Безпека та здоров'я людини»), спортивних секцій (волейбол, баскетбол, футбол, дзюдо, настільний теніс, фітбол-аеробіка, степ-аеробіка, шахи) дає змогу якісно формувати не тільки конкурентоспроможного фахівця-професіонала для дошкільної ланки освіти, а й особистість фізично розвинену з активною громадянською позицією, високою культурою, креативними здібностями, яскравим проявом індивідуальних творчих інтересів.

Інформація про декана факультету

Декан факультету дошкільної освіти Загородня Людмила Петрівна – кандидат педагогічних наук, доцент. На посаді декана працює з червня 2015 року. Стаж педагогічної роботи в Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка 25 років.

У 1990 році закінчила Слов'янський державний педагогічний інститут. Присвоєна кваліфікація: викладач дошкільної педагогіки і психології. Вихователь.

У квітні 2001 року захистила кандидатську дисертацію з теми «Формування основ

педагогічної техніки у майбутніх фахівців дошкільного виховання» (НПУ ім. М.П.Драгоманова).

У жовтні 2004 року отримала вчене звання доцента. Атестат 02ДЦ № 002283.

З 2001 р. по 2013 р. працювала на посаді завідувача кафедри дошкільної педагогіки.

Має близько 50-ти наукових публікацій, із них: одна програма навчальної дисципліни і два посібники з грифом МОН України, 3 розділи в колективних монографіях.

Має нагороди: Грамота МОН України, Знак «Відмінник освіти України».

Особливості організації освітнього процесу на факультеті, його модернізація.

Організація освітнього процесу на факультеті базується на законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», Конституції України, Концепції розвитку освіти України на 2015-2025 роки, Національній стратегії розвитку освіти в Україні, Статуті Глухівського НПУ ім. О.Довженка, положеннях «Про організацію освітнього процесу», «Про державну атестацію» тощо; наказах, розпорядженнях по університету з організації освітнього процесу та інших актах законодавства України з питань освіти.

Навчання здійснюється за такими формами: очною (денною), очно-заочною, заочною (дистанційною), індивідуальною. Є поєднання різних форм навчання, наприклад, ОКР «спеціаліст» студент здобуває на денній формі навчання, а ОС «магістр» – на заочній.

Освітній процес забезпечується професорсько-викладацьким складом, науковими працівниками, навчально-допоміжним персоналом Глухівського НПУ ім. О.Довженка, а також висококваліфікованими вихователями ДНЗ, методистами ДНЗ на умовах сумісної або погодженої оплати.

Організація освітнього процесу здійснюється відповідно до державних стандартів вищої освіти спеціальності «Дошкільна освіта».

Навчальні плани підготовки фахівців спеціальності 012 «Дошкільна освіта» розроблено деканом факультету, схвалено вченою радою факультету і затверджено вченою радою університету.

Навчальні плани визначають перелік та обсяги нормативних та вибіркового навчальних дисциплін, послідовність їх вивчення, конкретні форми проведення занять та їх обсяги, графіки навчального процесу, форми здійснення поточного та підсумкового контролю.

Для конкретизації планування навчального процесу на навчальний рік складено графік навчального процесу, робочі навчальні плани, які затверджено ректором Глухівського НПУ ім. О.Довженка.

Навчання студента здійснюється за індивідуальним навчальним планом, який складається на кожний навчальний рік. За виконання індивідуального навчального плану відповідає студент.

Навчальними планами передбачено розподіл часу на аудиторну і самостійну роботи за циклами та відповідне тижневе навантаження.

Програми навчальних дисциплін розробляються викладачами кафедр відповідно до наказу по університету «Про закріплення навчальних дисциплін за кафедрами університету» згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу, з подальшим затвердженням першим проректором.

Важливою ланкою роботи є забезпечення студентів фаховою навчально-методичною літературою. Значна увага приділяється розробці електронних і паперових версій методичних матеріалів. Підготовка науково-методичної літератури до видання здійснюється викладачами кафедр згідно з річними й перспективними планами. Навчально-методична література видається тільки українською мовою.

Основними видами навчальних занять є: лекція, практичне, семінарське, лабораторне, індивідуальне заняття, консультація.

Усі види практик, передбачені навчальним планом, проводяться під керівництвом викладачів кафедр, керівників від баз практик у дошкільних закладах, відділах освіти м. Глухова, району та за межами Сумської області, що визначаються замовниками, факультетом і самими студентами.

Державна атестація студентів факультету здійснюється державною атестаційною комісією відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у вищому навчальному закладі, Положення про екзаменаційну комісію

Після успішного закінчення повного курсу навчання за відповідними навчальними планами, програмами випускники факультету отримують документи про освіту встановленого зразка. Цього року випускники освітніх ступенів «бакалавр» і «магістр» отримали додатки європейського зразка.

Упродовж звітного періоду на факультеті вдосконалювалася організація навчального процесу, запроваджувалися новітні навчальні технології, відпрацьовувалися сучасні інноваційні

форми й методи роботи, оновлювався зміст фахової підготовки студентів.

Інтенсифікації навчального процесу сприяє можливість доступу студентів до навчально-методичних матеріалів у електронному вигляді.

Зусилля викладачів кафедр сконцентровані на таких завданнях: складанні модульних навчальних програм; модульному розподілі навчальних дисциплін і визначенні оптимального часу на засвоєння кожного модуля; розробка тестових завдань з дисциплін для контролю якості знань студентів; розробка критеріїв оцінювання якості знань майбутніх фахівців.

Основний принцип і особливість сучасної діяльності факультету визначається модернізацією навчально-виховного процесу відповідно до Болонської декларації через впровадження прогресивних освітніх технологій, кредитно-трансферної системи в навчальний процес, забезпечення комп'ютеризації, удосконалення системи управління якістю підготовки фахівців дошкільної освіти на основі міжнародних стандартів.

Моніторинг якості освіти

Моніторинг якості освіти студентів факультету є вагомим чинником. Основними формами моніторингу якості освіти студентів факультету є: проведення відкритих лекцій, взаємовідвідування занять, контрольні відвідування занять посадовими особами (деканом), контрольні роботи, форми поточного і підсумкового контролю якості підготовки майбутніх фахівців, аналіз науково-методичного забезпечення навчального процесу.

Традиційно предметом моніторингу якості освіти на факультеті є результати атестацій (заліково-екзаменаційних сесій) студентів. Результати аналізу успішності студентів стають предметом обговорення на засіданнях кафедр, старостатів, студентського самоврядування факультету, вчених радах факультету, де приймаються відповідні організаційні, науково-методичні та адміністративні рішення з метою вдосконалення навчальної роботи, покращення якості надання освітніх послуг, виправлення виявлених недоліків. Результати навчання аналізуються щомісячно членами навчального сектору студентського самоврядування і рейтинг груп оприлюднюється на факультетській дошці оголошень. Крайні академічні групи за результатами навчання заохочуються. Моніторинг якості освіти на факультеті супроводжується систематичним підвищенням кваліфікації професорсько-викладацького складу кафедр, зокрема курси з вивчення іноземної мови.

Самостійна робота студентів

У структурі навчального навантаження зменшується обсяг лекційних, практичних, семінарських, лабораторних занять. Це зумовлюється інтеграцією до європейського освітнього простору, що передбачає зменшення кількості аудиторних занять, зростання частки самостійної роботи студентів (не менше 50%).

У полі зору кожного науково-педагогічного працівника кафедр факультету є питання поліпшення організації самостійної роботи студентів.

Викладачами з кожної навчальної дисципліни розроблено методичні комплекси для забезпечення самостійної роботи студента відповідно до сучасних вимог (у тому числі в електронних версіях), а саме: завдання для самостійної та індивідуальної роботи, список літератури, методичні рекомендації до виконання самостійної та індивідуальної роботи, написання курсових, дипломних та магістерських робіт; удосконалено тестову базу з навчальних модулів.

Контроль за якістю виконання студентами самостійної роботи здійснюється викладачами під час семінарських, практичних, лабораторних занять; годин чергувань на кафедрах; під час консультацій до написання курсових, дипломних та магістерських робіт.

Практична підготовка, бази практик

В умовах ступеневої педагогічної освіти підвищується роль практики, яка спрямована на формування в майбутніх фахівців професійної компетентності щодо реалізації Базового компонента дошкільної освіти в умовах гуманізації педагогічного процесу, особистісно орієнтованої взаємодії дитини і педагога. Удосконалення методичної підготовки фахівців у галузі дошкільної освіти розглядається як одне з важливих завдань вітчизняної вищої педагогічної школи. Сучасний дошкільний навчальний заклад потребує професійного педагога з творчим науково-педагогічним мисленням, інноваційною освітньою діяльністю, що зумовлює необхідність організації та впровадження успішної, результативної педагогічної практики.

Педагогічна практика – це поетапна система організації взаємодії викладача і студента в реальних освітніх умовах (дошкільного навчального закладу, відділу освіти, вищого навчального закладу тощо), в умовах контекстного професійного навчання, спрямована на поступове ускладнення професійної підготовки студента, що сприяє ефективному формуванню професійної

компетентності майбутнього фахівця у сфері дошкільної освіти.

Організація практичної підготовки студентів в умовах університетської освіти враховує специфіку галузі освіти дітей дошкільного віку, має наскрізний характер. На кожному етапі професійного становлення майбутнього фахівця в умовах ступеневої підготовки передбачено різні види практик, проходження яких є обов'язковою умовою отримання студентами відповідних освітньо-кваліфікаційних рівнів, освітніх ступенів.

Отже, мета педагогічної практики студентів спеціальності «Дошкільна освіта» полягає у формуванні професійної компетентності, готовності до успішної фахової діяльності в галузі дошкільної освіти.

Завданнями педагогічної практики студентів спеціальності «Дошкільна освіта» визначаються:

- формування професійних знань, умінь, навичок, необхідних для успішної практичної діяльності в галузі дошкільної освіти; управління діяльністю ДНЗ, дошкільною освітою на рівні міських (районних) відділів освіти в умовах сучасного соціуму;
- формування теоретичного й практичного досвіду, здійснення освітньої діяльності в умовах ВНЗ на засадах суб'єкт-суб'єктної взаємодії учасників освітнього процесу, використання інтерактивних освітніх технологій;
- формування психологічної готовності до майбутньої професійної діяльності в галузі дошкільної освіти;
- розвиток інтересу до дослідження актуальних проблем теорії і практики дошкільної освіти;
- удосконалення досвіду творчої науково-дослідної діяльності у сфері дошкільної освіти;
- вивчення передового управлінсько-педагогічного досвіду з метою його творчої реалізації у власній професійній діяльності;
- виховання ціннісного ставлення до досвіду творчої професійної педагогічної діяльності;
- розвиток особистісно-професійних якостей, прагнення до фахового самовдосконалення.

На факультеті дошкільної освіти послідовно реалізується чітка система практичної підготовки студентів.

Залежно від конкретних дидактичних цілей майбутні фахівці дошкільної освіти проходять 10 видів практик.

Педагогічна практика в університеті здійснюється з I по VI курси. Під час її проведення вивчається досвід вихователів, завідувачів ДНЗ, методистів відділів освіти та викладачів у налагодженні контактів з вихованцями та студентами. Тому базами для проведення практики студентів факультету є відділи освіти, дошкільні навчальні заклади, вищі навчальні заклади не лише м. Глухова, а й району, області, України в цілому.

Тип навчального або виховного закладу для педагогічної практики визначається з урахуванням специфіки факультету, освітньо-професійної програми фахової підготовки та державних стандартів. Вибір баз практики ґрунтується на їх відповідності запитам факультету, університету, відзначається високим фаховим рівнем, готовністю співпрацювати зі студентами.

Підведення підсумків практик проводиться у формі презентації з використанням інтерактивних технологій на підсумкових конференціях. На підсумковій конференції запрошуються керівники від баз практик – методисти ДНЗ.

Результатом педагогічної практики є усвідомлення студентами зв'язку розділів програми виховання, навчання і розвитку дошкільника з відповідними навчальними дисциплінами ВНЗ, методичних аспектів окремих тем і понять, а також можливості застосування сучасних педагогічних, інформаційно-комп'ютерних технологій в освітньому процесі дошкільних і вищих закладів освіти.

Важливим складником педагогічних практик є емпірична діяльність студентів, які збирають матеріал та перевіряють теоретичні положення майбутніх курсових, дипломних та магістерських робіт.

Співпраця з освітніми установами

Кафедри тісно співпрацюють із викладачами Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г.Короленка, Рівненського державного гуманітарного університету, Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка, Бердянського державного педагогічного університету, Інституту розвитку дитини НПУ ім. М.П. Драгоманова, Маріупольського державного університету, а саме: проводять

спільні всеукраїнські і міжнародні конференції, апробують результати наукових досліджень аспірантів і докторантів, рецензують навчально-методичні посібники, автореферати кандидатських і докторських дисертацій, магістерських робіт, опонують на захистах кандидатських дисертацій.

Плідною є співпраця з педагогічними училищами і коледжами (Лебединське педагогічне училище імені А.С.Макаренка, Путивльський педагогічний коледж імені С.В.Руднева, Прилуцький гуманітарно-педагогічний коледж імені І.Я.Франка, Кременчуцький педагогічний коледж імені А.С. Макаренка, Барський гуманітарно-педагогічний коледж імені Михайла Грушевського), яка реалізується через стажування викладачів на базі факультету дошкільної освіти ГНПУ ім. О.Довженка, рецензування методичних посібників, участь викладачів факультету в роботі акредитаційних комісій, забезпечення наступності у підготовці фахівців для дошкільної освіти (випускники коледжів і училищ продовжують навчання на факультеті дошкільної освіти за ОС «бакалавр», «магістр»).

Науково-методична співпраця з районним і міським відділами освіти (м. Глухів) реалізується згідно з розробленим планом сумісної науково-методичної діяльності викладачів кафедр дошкільної педагогіки і психології, теорії і методики дошкільної освіти і педагогів-практиків дошкільних навчальних закладів.

Завідувачем кафедри дошкільної педагогіки і психології, професором Пономаренко Т.О. організовано діяльність експериментального майданчика на базі ДНЗ «Світлячок» із проблеми «Формування управлінсько-педагогічної майстерності фахівців дошкільної освіти як умова ефективного соціально-морального розвитку дошкільників».

Викладачами кафедр дошкільної педагогіки і психології, теорії і методики дошкільної освіти з метою співпраці в рамках програми академічної мобільності Еразмус⁺ з навчальними закладами Istanbul Kavram Vocational College (Туреччина) та Ondokuz Mayis University (Туреччина) запропоновано турецьким студентам для вивчення перелік навчальних дисциплін.

Навчально-методичне, інформаційне забезпечення освітнього процесу на факультеті.

Перелік видів методичної роботи включає: підготовку підручників, посібників, навчальних програм, методичних розробок до семінарських, практичних занять та лабораторних робіт; створення навчально-методичних комплексів для кредитно-трансферної системи організації навчального процесу; складання завдань для тестового контролю та критеріїв оцінювання знань студентів; вивчення й упровадження нових педагогічних технологій у навчальний процес; підготовку документів для ліцензування та акредитації спеціальності тощо.

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення підготовки фахівців на факультеті дошкільної освіти ілюструє подана таблиця.

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення підготовки фахівців

№ п/п	Показники	Забезпеченість (%)
1.	Освітньо-кваліфікаційні характеристики фахівця	100
2.	Освітньо-професійні програми підготовки фахівця	100
3.	Навчальні плани, затверджені в установленому порядку	100
4.	Навчальні і робочі навчальні програми	100
5.	Плани семінарських, практичних занять, завдання для лабораторних робіт	100
6.	Методичні вказівки й тематика контрольних, курсових робіт (проектів)	100
7.	Пакети контрольних завдань для перевірки знань з дисциплін циклів навчальних планів	100
8.	Наскрізна програма педагогічної практики для студентів спеціальності «Дошкільна освіта»	100
9.	Методичні вказівки щодо виконання курсових, дипломних та магістерських робіт	100
10.	Дидактичне забезпечення самостійної роботи студента	100
11.	Критерії оцінювання знань і вмінь студентів	100
12.	Забезпеченість студентів підручниками, навчальними посібниками, що містяться у власній бібліотеці	50
13.	Доступ викладачів і студентів до internet	+

Перспективи розвитку факультету

Розвиток факультету дошкільної освіти залежить від об'єктивних і суб'єктивних умов.

Об'єктивними умовами є: підвищення соціального статусу і престижу професії вихователя

дітей дошкільного віку; підвищення заробітної плати працівникам дошкільної освітньої галузі; збільшення мережі дошкільних навчальних закладів; покращення демографічної ситуації в країні; збільшення державних місць на підготовку фахівців спеціальності «Дошкільна освіта»; оновлення матеріально-технічної бази на факультеті (створення мультимедійних аудиторій, забезпечення студентів новими комп'ютерами у відповідності до ліцензійних вимог).

Суб'єктивні умови: покращення якісного професорсько-викладацького складу через навчання в аспірантурі, докторантурі, систематичне стажування викладачів; участь у міжнародних грантових програмах; розробка навчальних планів (інтегрованих), які б забезпечували здобуття українськими студентами якісної освіти зі спеціальності «Дошкільна освіта» в будь-якій європейській країні; міжнародна співпраця (обмін студентами і викладачами).

3.2. Моніторинг якості освіти: рівень успішності здобувачів вищої освіти

Стратегічною метою та одним із основних завдань діяльності Глухівського НПУ ім.О.Довженка є підготовка висококваліфікованого, конкурентоспроможного на ринку педагогічної праці фахівця. Основою професійної підготовки такого спеціаліста є якість вищої освіти.

Нормативно-правова база формування якості освіти в університеті базується на:

- Конституції України, Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність»;
- Концепції розвитку освіти України на 2015-2025 роки; Національній стратегії розвитку освіти в Україні;
- Системі стандартів вищої освіти: державному стандарті вищої освіти; галузевих стандартах вищої освіти; стандартах вищої освіти вищих навчальних закладів;
- Статуті Глухівського НПУ ім.О.Довженка;
- Положенні «Про організацію освітнього процесу», «Про державну атестацію» та інших положеннях;
- Наказах, розпорядженнях по університету з організації освітнього процесу.

Якість освіти в університеті залежить від якості освітньої діяльності, на якій ґрунтується організація освітнього процесу. Організація освітнього процесу в університеті характеризується за 5 рівнями: високий, достатній, середній, низький, рівень ризику.

Чинним законодавством визначені показники щодо з'ясування рівнів якості організації освітнього процесу, а саме: якісний показник успішності має бути не нижчим 50%, кількісний – не нижче 90 %.

Відповідно до нового положення «Про організацію освітнього процесу в Глухівському НПУ ім.О.Довженка» оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється за національною шкалою, 100-бальною та шкалою ЄКТС; розроблено відповідність шкал оцінювання. Із 2011-2012 н.р. наказом по університету в систему оцінювання знань, умінь, навичок студентів запроваджено середньозважений бал із відповідною інтервальною шкалою, який дає змогу об'єктивно визначити підсумкову оцінку з дисципліни, педагогічної практики, курсової роботи, кваліфікаційної роботи, інших контрольних заходів.

У 2015 році з метою точніше оцінити освітні досягнення студентів та підвищити якість знань у цілому по університету було змінено показники середньозваженого бала, що формує інтервальну шкалу.

Основними засобами і процедурами забезпечення якості освіти студентів університету є:

- організація освітнього процесу відповідно до державних, галузевих стандартів та стандартів навчального закладу;
- ефективна кадрова політика;
- створення і забезпечення відповідних соціальних, матеріально-технічних, інформаційних умов;
- розроблення шкали якості оцінювання, критеріїв та рівнів освітніх досягнень студентів

Предметом моніторингу якості освіти в університеті є результати заліково-екзаменаційних сесій студентів.

Відповідність шкал оцінювання

Оцінка ECTS	Середньо-зважений бал, що формує інтервальну шкалу	Сума балів за 100 бальною шкалою	Національна оцінка		
A	4,51-5,00	90-100	5	зараховано	<i>Відмінно</i> – високий рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями
	5,00	100			
	4,95	99			
	4,90	98			
	4,85	97			
	4,80	96			
	4,75	95			
	4,70	94			
	4,65	93			
	4,60	92			
B	4,01-4,50	82-89	4		<i>Добре</i> – достатній рівень оволодіння знаннями навчального матеріалу, вміннями їх практичного впровадження
	4,50	89			
	4,43	88			
	4,36	87			
	4,29	86			
	4,22	85			
	4,15	84			
	4,08	83			
C	3,50-4,00	74-81	4		<i>Добре</i> – середньо-достатній рівень володіння теоретичним матеріалом та готовності до оперування набутими вміннями й навичками
	4,00	81			
	3,90	80			
	3,84	79			
	3,76	78			
	3,67	77			
	3,59	76			
	3,51	75			
D	2,83-3,43	64-73	3		<i>Задовільно</i> – середній рівень володіння теоретичними знаннями, практичними вміннями й навичками
	3,43	73			
	3,36	72			
	3,29	71			
	3,22	70			
	3,15	69			
	3,07	68			
	3,01	67			
	3,00	66			
	2,92	65			
E	2,51-2,75	60-63	3		<i>Задовільно</i> – рівень володіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями й навичками визначається нижче середнього
	2,75	63			
	2,67	62			
	2,59	61			
	2,51	60			
FX	2,00-2,5	35-59	2	не зараховано	<i>Незадовільно</i> – низький рівень володіння навчальним матеріалом, студент не спроможний опанувати практичні вміння без додаткових занять з дисципліни
F	0,00-1,99	1-34	2		<i>Незадовільно</i> – низький рівень знань із дисципліни, відсутність практичних умінь і навичок, що є підставою для повторного вивчення дисципліни

Результати підсумкового контролю студентів денної форми навчання (зимова сесія 2015 р.)

За результатами зимової семестрової атестації якість знань студентів денної форми навчання характеризується середньо-низьким рівнем – 47,2%; кількісний показник дорівнює 91%.

Усього підсумковий контроль склали 1932 студенти денної форми навчання, із них 1519 студентів освітнього ступеня «Бакалавр», 231 студент ОКР «Спеціаліст» та 182 студенти освітнього ступеня «Магістр».

Варто зазначити, що високий рівень успішності за національною шкалою та шкалою ЄКТС засвідчили 86 студентів (4,5%) студентів усіх освітніх рівнів, у кількісних показниках це: 69 студентів бакалаврату (4,5%), 10 студентів ОКР «Спеціаліст» (4,3%); та лише 7 студентів магістрату (3,8%).

Достатній рівень якісних знань по університету серед студентів усіх освітніх ступенів – 42,7%, оскільки загальний показник – 47,2%, із них у кількісних показниках: всього 825 студентів: 662 студенти бакалаврату (43,6%); 105 студентів спеціалітету (45,5%), 58 студентів магістрату (31,9%).

На достатньо-середньому рівні якості знань, умінь, навичок перебувають студенти (29,9%), які в процесі підсумкової зимової атестації були оцінені на змішані оцінки за шкалою ЄКТС, а саме: «А», «В», «С», «D», «E». Таких студентів – 577, із них 423 бакалаври (27,8%), спеціалістів 70 (30,3%), магістрів 84 (46,2%).

Середній рівень успішності за національною та шкалою ЄКТС засвідчив 271 студент (14%), із них 236 бакалаврів (15,5%), 29 спеціалістів (12,3%), 6 магістрів (3,3%).

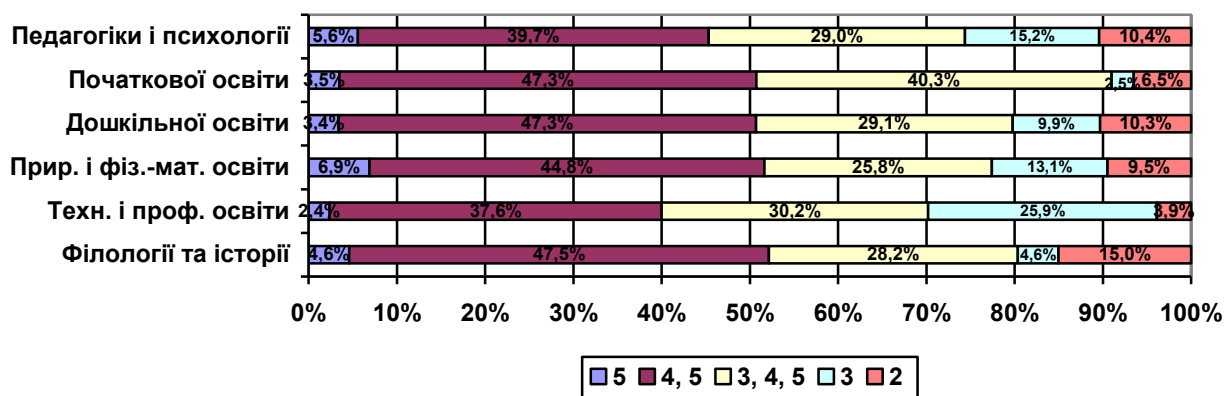
Низький бал успішності «FX» мають 169 студентів, що складає 8,7%; із них бакалаврів – 126 (6,5%); спеціалістів – 17 (0,9%); магістрів – 26 (1,3%).

Дуже низький рівень якості освіти «F» засвідчили 4 студенти, що складає 0,3%; із них бакалаврів – 3 (0,2%), магістрів – 1 (0,1%).

Отже, на «незадовільно» («FX», «F») склали сесію 173 студенти. Це 9% від загальної кількості студентів, що навчаються в університеті. Серед них бакалаврів – 129 (8,5%), спеціалістів – 17 (7,4%), магістрантів – 27 (14,8%).

Розподіл студентів за рівнями успішності в розрізі факультетів демонструє діаграма.

Зведені дані рівнів успішності студентів денної форми навчання (факультети) у 2015-2016 н.р.

Отже, найбільше студентів, які мають високий рівень успішності, навчається на факультеті природничої і фізико-математичної освіти (6,9%), найменше – на факультеті технологічної і професійної освіти (2,4%).

Достатній рівень знань продемонстрували переважна більшість студентів усіх факультетів (від 37,6% до 47,5%).

Найбільше студентів достатньо-середнього рівня якісних знань на факультеті початкової освіти (40,3), найменше – на факультеті природничої і фізико-математичної освіти (25,8%).

Середній рівень успішності мають 25,9% студентів факультету технологічної і професійної освіти (найбільший показник) та 2,5% студентів факультету початкової освіти (найменший показник).

Низький рівень знань продемонстрували 15% студентів факультету філології та історії та

3,9% студентів факультету технологічної і професійної освіти (найбільший та найменший показники).

Аналіз якості успішності студентів стаціонару за рівнями дає змогу простежити рейтинг факультетів.

Рейтинг факультетів за показниками якісної успішності студентів денної форми навчання

Місце в рейтингу	Факультет	Показники якісної успішності
I	Філології та історії	52,1%
II	Природничої і фізико-математичної освіти	51,6%
III	Дошкільної освіти	50,7%
III	Початкової освіти	50,7%
IV	Педагогіки і психології	45,3%
V	Технологічної і професійної освіти	40%
		Усереднений показник: 47,2%

За показниками якісної успішності на першому місці факультет філології та історії (52%); на другому – факультет природничої і фізико-математичної освіти (51,6%); третє місце обіймає факультет дошкільної освіти та факультет початкової освіти (50,7%); на четвертій позиції – факультет педагогіки і психології (45%), на п'ятій – факультет технологічної і професійної освіти (40%).

Рейтинг факультетів за показниками загальної успішності студентів денної форми навчання

Місце в рейтингу	Факультет	Показники абсолютної успішності
I	Технологічної і професійної освіти	96,1%
II	Початкової освіти	93,5%
III	Природничої і фізико-математичної освіти	90,5%
IV	Дошкільної освіти	89,7%
V	Педагогіки і психології	89,6%
VI	Філології та історії	85%
		Усереднений показник: 91%

Найвищі показники абсолютної успішності на факультетах технологічної і професійної освіти (96%), початкової освіти (94%). Всі інші факультети засвідчили показники близько 90%; на факультеті філології та історії абсолютний показний найнижчий – 85%.

Результати підсумкового контролю студентів заочної форми навчання (зимова сесія 2015 р.)

За результатами зимової семестрової атестації якість знань студентів заочної форми навчання характеризується середньо-низьким рівнем – 47,1%; кількісний показник дорівнює 94,7%.

Усього підсумковий контроль склали 1200 студентів заочної форми навчання, із них 813 студентів освітнього ступеня «Бакалавр», 256 студентів ОКР «Спеціаліст» та 131 студент освітнього ступеня «Магістр».

Високий рівень успішності за національною шкалою та шкалою ЄКТС засвідчили лише 22 студенти (1,8%) студентів усіх освітніх рівнів, у кількісних показниках це: 18 студентів бакалаврату (2,2%), 30 студентів ОКР «Спеціаліст» (1,2%); та 1 студент магістрату (0,8%).

Достатній рівень якісних знань по університету серед студентів усіх освітніх ступенів – 45,3, із них у кількісних показниках: всього 543 студенти: 362 студенти бакалаврату (44,5%); 122 студенти-спеціалісти (47,7%), 59 студентів магістрату (45,3%).

На достатньо-середньому рівні якості знань, умінь, навичок перебувають студенти (31,3%), які в процесі підсумкової зимової атестації були оцінені на змішані оцінки за шкалою ЄКТС, а саме: «А», «В», «С», «D», «E». Таких студентів – 376, із них 246 бакалаврів (30,3%), 86 спеціалістів (33,6%), 44 магістри (33,6%).

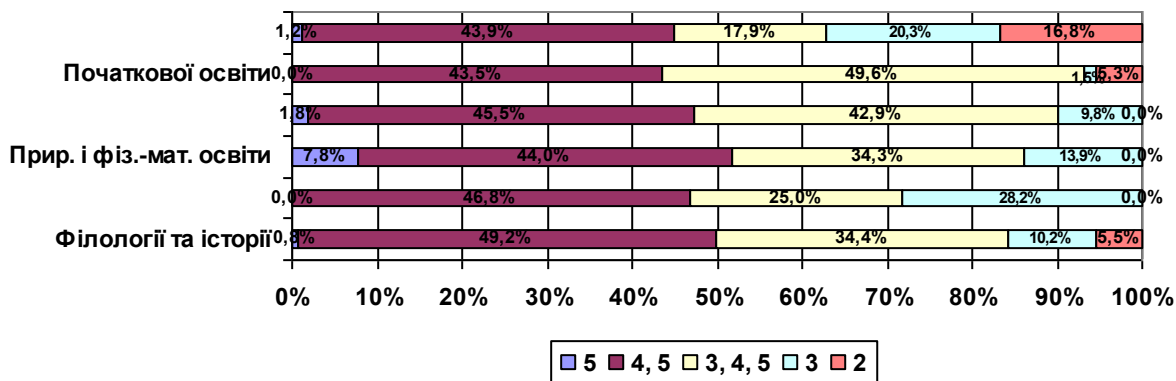
Середній рівень успішності за національною та шкалою ЄКТС засвідчили 189 студентів (15,8%), із них 132 бакалаври (16,2%), 42 спеціалісти (16,43%), 15 магістрів (11,5%).

Низький рівень успішності «FX», «F» мають 70 студентів, що складає 5,8%; із них бакалаврів – 55 (6,8%); спеціалістів – 3 (1,2%); магістрів – 12 (9,2%).

Розподіл студентів за рівнями успішності у розрізі факультетів демонструє діаграма.

**Зведені дані рівнів успішності студентів заочної форми навчання (факультети)
у 2015-2016 н.р.**

Отже, найбільше студентів, які мають високий рівень успішності, навчається на факультеті природничої і фізико-математичної освіти (7,8%), зовсім немає відмінників на факультетах технологічної і професійної освіти, початкової освіти.

Достатній рівень знань продемонстрували переважна більшість студентів усіх факультетів (від 43,5% до 49,2%).

Найбільше студентів достатньо-середнього рівня якісних знань на факультеті початкової освіти (49,6%), найменше – на факультеті педагогіки і психології (17,9%).

Середній рівень успішності мають 28,2% студентів факультету технологічної і професійної освіти (найбільший показник) та 1,5% студентів факультету початкової освіти (найменший показник).

Низький рівень знань продемонстрували 16,8% студентів факультету педагогіки та психології (найбільший показник), зовсім не отримали незадовільних оцінок студенти дошкільної освіти, природничої і фізико-математичної освіти, технологічної і професійної освіти.

Аналіз якості успішності студентів заочної форми навчання за рівнями дає змогу простежити рейтинг факультетів.

Рейтинг факультетів за показниками якісної успішності студентів заочної форми навчання

Місце в рейтингу	Факультет	Показники якісної успішності
I	Природничої і фізико-математичної освіти	51,8%
II	Філології та історії	50%
III	Дошкільної освіти	47,3%
IV	Технологічної і професійної освіти	46,8%
V	Педагогіки і психології	45,3%
VI	Початкової освіти	43,5%
		Усереднений показник: 47,1%

За показниками якісної успішності на першому місці факультет природничої і фізико-математичної освіти (51,8%); на другому – факультет філології та історії (50%); третє місце обіймає факультет дошкільної освіти (47,3%), на четвертій позиції факультет технологічної і професійної освіти (46,8%); на п'ятій позиції – факультет педагогіки і психології (45,3%), на останній шостій позиції – факультет початкової освіти (43,5%).

Рейтинг факультетів за показниками загальної успішності студентів заочної форми навчання

Місце в рейтингу	Факультет	Показники абсолютної успішності
I	Технологічної і професійної освіти	100%
III	Природничої і фізико-математичної освіти	100%
IV	Дошкільної освіти	100%
II	Початкової освіти	94,7%
VI	Філології та історії	94,5%
V	Педагогіки і психології	83,3%
		Усереднений показник: 91%

100% показник абсолютної успішності на факультетах технологічної і професійної освіти, природничої і фізико-математичної освіти, дошкільної освіти. На факультеті педагогіки і психології абсолютний показний найнижчий – 83,3%.

Результати підсумкового контролю студентів *відокремлених структурних підрозділів* (зимова сесія 2015 р.)

За результатами зимової семестрової атестації якість знань студентів заочної форми навчання, які навчаються на філіях університету, характеризується середньо-низьким рівнем – 48,8%; кількісний показник дорівнює 99%.

Усього підсумковий контроль складала **722** студенти філій, із них **187** студентів Барської філії, **379** студентів Кременчуцької філії та **156** студентів Сумської філії.

Високий рівень успішності за національною шкалою та шкалою ЄКТС засвідчили 46 студентів (6,4%) усіх філій, у кількісних показниках це: 18 студентів Барської філії (7,5%), 31 студент Кременчуцької філії (8,2%) та 1 студент Сумської філії (0,6%).

Достатній рівень якісних знань по університету серед студентів усіх філій – 42,4, із них у кількісних показниках: всього 306 студентів: 94 студенти Барської філії (50,3%), 136 студентів Кременчуцької філії (35,9%) та 76 студентів Сумської філії (48,7%).

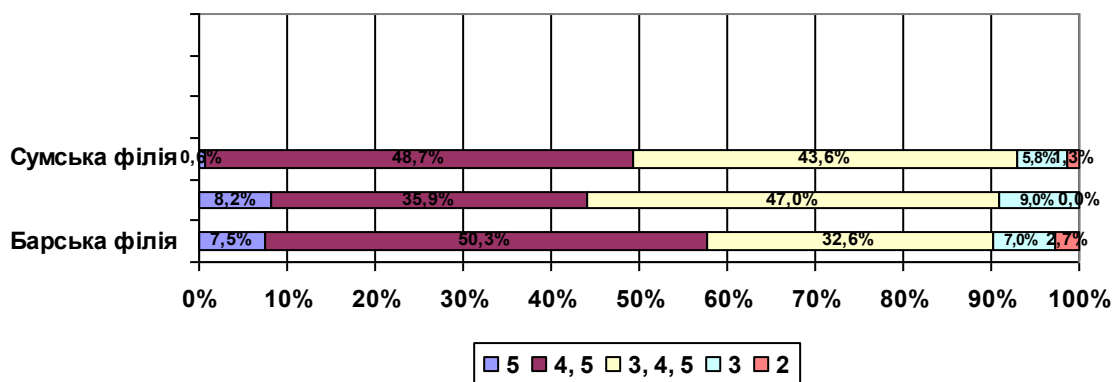
На достатньо-середньому рівні якості знань, умінь, навичок перебувають студенти (42,5%), які в процесі підсумкової зимової атестації були оцінені на змішані оцінки за шкалою ЄКТС, а саме: «А», «В», «С», «D», «Е». Таких студентів – 307, із них 61 студент Барської філії (32,6%), 178 студентів Кременчуцької філії (47%) та 68 студентів Сумської філії (43,6%).

Середній рівень успішності за національною та шкалою ЄКТС засвідчили 56 студентів філій (7,8%), із них 13 студентів Барської філії (7%), 34 студенти Кременчуцької філії (9%) та 9 студентів Сумської філії (5,8%).

Низький рівень успішності «FX», «F» мають 7 студентів, що складає 1%; із них 5 студентів Барської філії (2,7%) та 2 студенти Сумської філії (1,3%).

Розподіл студентів за рівнями успішності у розрізі факультетів демонструє діаграма.

Зведені дані рівнів успішності студентів філій у 2015-2016 н.р.

Аналіз якості успішності студентів філій за рівнями дає змогу простежити рейтинг факультетів.

Рейтинг філій за показниками якісної успішності студентів

Місце в рейтингу	Факультет	Показники якісної успішності
I	Барська філія	57,8%
II	Сумська філія	49,4%
III	Кременчуцька філія	44,1%
		Усереднений показник: 48,8%

Рейтинг філій за показниками загальної успішності студентів

Місце в рейтингу	Факультет	Показники абсолютної успішності
I	Кременчуцька філія	100%
II	Сумська філія	98,7%
III	Барська філія	97,3%
		Усереднений показник: 99%

Загальний показник якісної успішності студентів університету – 48%; абсолютна успішність складає 93,6%.

З метою підвищення якісних показників успішності студентів університету буде розроблено Програму «Система управління якістю освіти в університеті: внутрішнє і зовнішнє забезпечення», де буде передбачено заходи і процедури ефективної організації освітньої діяльності та рівневі показники їх реалізації.

3.3. Практика в професійному становленні майбутніх фахівців

Однією з актуальних проблем вищої педагогічної освіти є якісна підготовка висококваліфікованих, компетентних фахівців, які володіють системним та аналітичним мисленням, використовують знання й уміння у нестандартних ситуаціях, здатні до творчої професійної діяльності. Формування педагога нового типу забезпечується крізь призму практичної підготовки, у тому числі асистентської практики.

Нормативні вимоги щодо місця практики у навчальному процесі та їх організаційно-методичного забезпечення визначає законодавча база практик:

1. Закон України „Про освіту” від 23.05.1991 р. № 1060-ХІІ.
2. Закон України „Про вищу освіту” від 01.07.2014 р. № 1556-VII.
3. Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах, затвердженого наказом Міністра освіти України від 02.06.1993 р. № 161.
4. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти України від 08.04.1993 р. № 93 (із змінами від 20.12.1994 р. № 351).
5. Положення про педагогічну практику Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.
6. Лист МОН від 07.02.2009 р. № 1/9-93 «Про практичну підготовку студентів».

У системі формування професійно-педагогічної культури майбутнього педагога вагому роль відіграє педагогічна практика, у період якої інтенсифікується процес професійного становлення та самовизначення фахівця, актуалізуються та поглиблюються теоретичні знання, активізується процес формування педагогічних умінь, професійно значущих якостей особистості, створюються умови для формування педагогічної позиції. Це дає можливість розглядати педагогічну практику як важливий фактор формування професійно-педагогічної культури майбутнього педагога. Крім цього, за допомогою педагогічної практики відбувається:

закріплення, поглиблення, критичне осмислення студентами спеціальних психолого-педагогічних знань, застосування їх в організації навчально-освітнього процесу, формування особистої позиції майбутніх учителів;

вивчення студентами творчого педагогічного досвіду і застосування його в пошуках власних шляхів розв'язання практичних проблем;

формування у майбутніх учителів індивідуального стилю педагогічної діяльності, власного досвіду активної взаємодії з учнями, організація педагогічно доцільних взаємин, творчого підходу до практичної роботи;

ознайомлення студентів із інноваційними змінами в сучасній загальноосвітній школі, їх аналіз;

виховання стійкого інтересу та любові до професії вчителя, потреби в самопізнанні й професійно-педагогічному вдосконаленні;

формування у студентів інтересу до науково-дослідної роботи та потреби в експериментуванні під час педагогічної практики.

Відповідно до компетентнісного підходу метою професійної підготовки у вищому навчальному закладі є не лише засвоєння повного обсягу знань, вироблення відповідних умінь і навичок, а й здатність застосовувати в нестандартних умовах, уміння швидко орієнтуватися в умовах безпосередньої професійної діяльності, тобто набуття досвіду педагогічної діяльності.

У Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка склалася цілісна система практичної підготовки студентів, що охоплює навчальні практики з фаху, навчально-виховні та виробничі практики (таблиця 3.3.1). Види і терміни педагогічної практики визначаються чинними планами. Загальна тривалість усіх практик, які проходять студенти під час навчання в університеті, становить 18-30 тижнів.

Означена система практик є основою формування готовності майбутнього вчителя до викладання в школі. Педпрактика проводиться у визначеній системі з ускладненням вимог від курсу до курсу. Діяльність студентів під час практики поступово ускладнюється залежно від мети і завдань навчання на кожному етапі професійного становлення, ступеня теоретичної підготовки, а також самостійності майбутніх учителів у процесі діяльності, рівня їх загального розвитку й індивідуальних особливостей.

Тривалість практик в університеті

Види практик	Курс	Освітньо-кваліфікаційний рівень		
		Бакалавр	Спеціаліст	Магістр
Навчальні	I – III	1-3 тижні	-	-
Навчально-виховна в позашкільних закладах	II – III	3-4 тижні		
Технологічна	I – III	3-4 тижні		
Навчально-залікова	III-IV	5-7 тижнів		
На робочому місці вчителя (викладача)	V		4-6 тижнів	
Дослідницька «Управління ВНЗ I-IV р.а., ліцеями, інтернатами, колегіумами, гімназіями»	VI			4 тижні
Навчально-наукова «На робочому місці викладача»	VI			6 тижнів
<i>ВСЬОГО</i>		12-18 тижнів	4-6 тижнів	10 тижнів
Співвідношення практики до загального обсягу навантаження студента		7,5% -	15%	17,5% -25%

У період з січня по грудень 2015р. було організовано і проведено 222 види практик для студентів факультетів дошкільної освіти, початкової освіти, технологічної і професійної освіти, педагогіки і психології, філології та історії (на денній формі навчання – 124, на заочній формі навчання – 98 педпрактик.). Графіки проходження педагогічних практик подано нижче.

Усі практики проводяться відповідно до графіка.

Завдання з педагогічних практик студенти виконували в закладах освіти, рівень навчально-виховного процесу, кваліфікація педагогів та навчально-матеріальна база яких дала змогу виконати програму практики в повному обсязі.

У 2015р. виробнича педагогічна практика проводилася в загальноосвітніх закладах, державних професійно-технічних училищах, закладах нового типу (гімназіях, ліцеях, колегіумах), соціальних службах, дошкільних навчальних закладах Сумської, Чернігівської, Полтавської областей.

Навчально-виховна практика проводиться в літніх оздоровчих дитячих таборах, позашкільних закладах освіти, соціальних службах і має на меті сформувати у студентів комплекс професійно-педагогічних знань, умінь і навичок організації групової та індивідуальної роботи з дітьми та підлітками.

Базами для проведення навчальних практик студентів університету є навчально-виховні заклади (загальноосвітні школи, ліцеї, гімназії, дошкільні навчальні заклади, спеціальні навчально-виховні заклади, середні та вищі навчальні заклади); державні та громадські установи (музеї, органи внутрішніх справ); соціальні служби; реабілітаційні заклади та медичні установи; підприємства, дитячі оздоровчі табори (Див. таблицю 3.3.2)

Табл. 3.3.2

Навчально-виховна практика студентів

База практики	2015р.
ЛОТ «Артеківець» м. Очаків (Миколаївська б2бл..)	2
МДЦ «Молода гвардія» м. Одеса	5
ОДЗ ім. І. Кулика с. Генгірка (Генічеський р-н)	20
ОГ «ДОТ ім. Гагаріна» м. Скадовськ	14
ЛОТ «Крилатий» м. Скадовськ	14
ЛОТ «Ластівка» (Кролевецький р-н)	6
ДОТ «Сузір'я» (Чернігівська обл.)	19
ДОТ «Чайка» (Буринський р-н)	4
ДОТ «Зоря» (Конотопський р-н)	7
ЛОТ «Десна» (Середино-Будський р-н)	5
ЛОТ «Сонячний» с. Заруцьке (Глухівський р-н)	10
ЛОТ «Лісний» (м. Шостка)	4
Міжнародний дитячий мовний табір «Берег» ПП «Ренесанс» м. Б-Дністровський.	2
ДОТ громадської організації «Мужність»	2
Пришкільні майданчики м. Глухова	69

У літніх оздоровчих таборах практику проходило 119 студентів. Це на 58 більше ніж у 2014 році.

Педпрактиці в ЛОТ передував практикум "Табірний збір" та "Школа вожатого", методичний семінар, спрямований на підготовку студентів до роботи в ЛОТ, проведений на базі заміського оздоровчого табору «Сонячний» с. Заруцьке, Глухівського району.

Підсумкова конференція навчально-виховної практики була проведена в 3 етапи: презентація роботи в ДОТ з використанням відео та фотозвітів, проведення майстер-класів, звітний вожатський концерт «Сонячне літо-2015».

Для організації практичної підготовки в університеті відділ практик відбирає установи для проведення практик студентів, укладає угоди з ними, розробляє проекти наказів, розподіляє студентів на місця проведення практик.

У 2015 році було укладено угоди про проходження практик:

- із відділами освіти Сумської області – 8 угод;
- із відділами освіти інших областей – 5 угод;
- із загальноосвітніми школами Сумської області – 11 угод;
- із закладами позашкільної освіти – 15 угод;
- із закладами професійної освіти – 16 угод.

Наказом ректора затверджується графік проведення практик. Традиційно перед проведенням практики в університеті проводяться настановні конференції за участю методистів, групових керівників, консультанта із психології, під час яких студентів ознайомлюють із метою та завданнями практики, рейтингом оцінювання діяльності студентів-практикантів, вимогами до оформлення звітної документації, які стимулюють студентів до підвищення свого рівня професійно-педагогічної культури, розвивають прагнення до самовдосконалення та самореалізації.

Перед початком практики було проведено тренінги з удосконалення культури та техніки мовлення, з удосконалення вмінь ставити учням запитання; тримати в полі зору весь клас; правильно користуватися технічними засобами навчання та наочністю; робити зауваження учням, які б не спричиняли конфліктні ситуації та ін.

Під час проходження навчально-залікових практик студенти проводять виховні заходи профорієнтаційної тематики, досліджують особливості навчально-виховного процесу сільської школи, реалізують творчі проекти.

Здійснювали пошук нових форм позакласної виховної роботи, які були б цікаві та корисні школярам. Наслідком цієї роботи стала організація циклу зустрічей із старшокласниками з проблеми культури спілкування. Особливою популярністю в дітей користувалися інтелектуальні ігри на розвиток ерудиції. Спільний із учнями пошук матеріалів та проведення цих заходів сприяли культурному зростанню й самих студентів.

Крім проведення цікавих за змістом і формою виховних заходів, усі студенти в період практики здійснювали науково-дослідну роботу зі спеціальності, а також виконували творчі завдання. Отримані матеріали озвучувалися на підсумкових конференціях із педагогічної практики.

Контроль за станом проходження практики студентів здійснювався факультетськими і груповими керівниками та методистами: надання диференційованих консультацій із різних аспектів професійно-педагогічної культури соціального педагога для студентів із різним рівнем підготовки, педагогічними здібностями, особистісними якостями.

Своїм досвідом, досягненнями і проблемами, що виникли під час практики, враженнями від роботи студенти діляться під час проведення підсумкових конференцій. В університеті широко застосовуються презентації за допомогою мультимедійних засобів та форми відкритого захисту звітів студентів про проходження практики.

Під час практики студенти використовують як традиційні, так і інноваційні форми роботи. Студенти-практиканти проводять методичні практикуми, круглі столи, використовують інтерактивні технології навчання: урок-прес-конференцію, урок-диспут, урок-вікторину тощо. Результати практики заслуховуються на кафедрах, на навчально-методичних конференціях факультетів, а загальні результати обговорюються на вченій раді університету.

Результативною формою підведення підсумків було проведення творчої майстерні на факультеті філології та історії.

Успішність студентів

Назва практики	Загальна кількість студентів	Оцінка «відмінно»	Оцінка «добре»	Оцінка «задовільно»	Оцінка «незадовільно»
Факультет філології та історії					
Навчально-виховна в ЛОТ	46	22	24	-	-
На робочому місці вчителя	29	16	13	-	-
Дослідницька «Управління ВНЗ I-IV р.а., ліцеями, інтернатами, колегіумами, коледжами, гімназіями»	16	7	9		
Факультет дошкільної освіти					
Методична в ДНЗ	28	26	2		
Дослідницька «Управління ВНЗ I-IV р.а., ліцеями, інтернатами, колегіумами, коледжами, гімназіями»	19	12	7	-	-
Факультет технологічної і професійної освіти					
Навчально-виховна в ЛОТ	36	13	17	6	-
На робочому місці вчителя	66	8	36	22	-
Педагогічна навчальна у ВНЗ I-II р.а., ліцеях, колегіумах, інших освітніх установах нового типу.	44	9	35	-	-
Факультет природничої і фізико-математичної освіти					
Навчально-виховна в ЛОТ	86	44	37	2	3
На робочому місці вчителя	4	4	-	-	-
Педагогічна навчальна у ВНЗ I-II р.а., ліцеях, колегіумах, інших освітніх установах нового типу	34	20	14	-	-
Факультет початкової освіти					
Навчально-виховна в ЛОТ	27	25	2		-
На робочому місці психолога	30	-	27	3	-
Навчально-наукова «На робочому місці викладача»	7	7	-	-	-
Факультет педагогіки і психології					
Навчально-визовна в ЛОТ	106	52	35	19	-
На робочому місці	66	11	39	16	-
Навчально-наукова «На робочому місці викладача»	20	14	6		

Для забезпечення реалізації основних напрямів перебудови освіти, підвищення якості навчання студентів та їх практичної підготовки в університеті триває пошук нових форм проведення практик, вироблення сучасних критеріїв і показників ефективності їх проведення (з урахуванням вимог ECTS), розробляється система галузевих зв'язків між роботодавцями та університетом для набуття студентами професійних навичок під час виробничої практики та з метою їх майбутнього працевлаштування.

Мета і завдання педагогічної практики становлять наскрізний системно-цільовий процес, у ході реалізації якого відбувається динамічне професійне адаптування майбутнього педагога; системне засвоєння ним методичного арсеналу викладання; актуалізація необхідних і важливих знань навчального матеріалу; оволодіння методами і прийомами традиційної й інноваційної методики; усвідомлений аналіз умов професійної атмосфери, комунікативної, змістовної, професійно-навчальної діяльності, її результативності; внесення відповідних коректив до навчально-педагогічного процесу; вибудова раціональної особистісної професійної траєкторії викладання в подальшій педагогічній діяльності.

Педагогічна практика відіграє важливу роль в системі формування професійно-педагогічної культури; у цей період інтенсифікується процес професійного становлення спеціаліста, поглиблюються та активізуються теоретичні знання. Активується процес набуття педагогічних навичок, створюються умови для формування педагогічної позиції. З огляду на це педагогічна практика є важливою складовою професійно-педагогічної культури майбутнього фахівця.

ПЛАН - ГРАФІК

**проходження практик навчально-наукового інституту гуманітарної освіти, факультету дошкільної освіти, факультету початкової освіти, факультету педагогіки і психології, факультету природничої і фізико-математичної освіти, факультету технологічної і професійної освіти
Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка за 2015 н.р.**

№ п/п	Назва практики	Факультет, інститут	Напрямок підготовки, спеціальність	Курс, група	Кількість тижнів	Настанова конференція	Терміни практики	Всього студентів	Відповідальні кафедри
I півріччя									
1	Безвідривна (ознайомлювальна)	ПО	6.010102 Початкова освіта	I (4) 12-ПО, 13-ПО	2	лютий	10 днів щовівторка в позанавчальний час (03.03.2015р. - 06.05.2015р.)	20 19	педагогіки і психології початкової освіти
2	Навчально-виховна в ЛОТ	ПО	6.010102 Початкова освіта	II (4) 22-ПО	3	травень	09.06.2015р.- 30.06.2015р.	28	педагогіки і психології початкової освіти
3	Навчально-залікова	ПО	6.010102 Початкова освіта	III (4) 32-ПО	6	січень	02.02.2015р.- 15.03.2015р.	15 16	теорії і методики початкової освіти, педагогіки і психології початкової освіти
4	Навчально-залікова	ПО	6.010102 Початкова освіта	II (2) 21-ПОМ	6	січень	02.02.2015р.- 15.03.2015р.	15	теорії і методики початкової освіти, педагогіки і психології початкової освіти
5	Стажувальна з урахуванням спеціалізації	ПО	7.01010201 Початкова освіта	V (1) 52-ПО	6	лютий	09.02.2015р.- 20.03.2015р.	30	теорії і методики початкової освіти, педагогіки і психології початкової освіти
6	Навчально-наукова "На робочому місці викладача"	ПО	8.01010201 Початкова освіта	VI (1) 6-ПО	6	лютий	02.03.2015р.- 10.04.2015р.	7	теорії і методики початкової освіти, педагогіки і психології початкової освіти
7	Безвідривна (ознайомлювальна)	ДО	6.010101 Дошкільна освіта	I (4) 12-ДО, 13-ДО	2	січень	10 днів протягом семестру	23 22	дошкільної педагогіки і психології, теорії і методики дошкільної освіти
8	В групах дітей раннього віку	ДО	6.010101 Дошкільна освіта	II (4)24- ДВІ(2)11- ДО	3	березень	30.03.2015р.- 19.04.2015р.	375	дошкільної педагогіки і психології, теорії і методики дошкільної освіти
9	В групах дітей дошкільного віку за спеціалізацією	ДО	6.010101 Дошкільна освіта	II (2) 23-ДФ	4	березень	30.03.2015р.- 26.04.2015р.	12	дошкільної педагогіки і психології, теорії і методики дошкільної освіти
10	В групах дітей дошкільного віку за спеціалізацією	ДО	6.010101 Дошкільна освіта	II (2) 23-ДА	4	березень	30.03.2015р.- 26.04.2015р.		дошкільної педагогіки і психології, теорії і методики дошкільної освіти
11	В групах дітей дошкільного віку за спеціалізацією	ДО	6.010101 Дошкільна освіта	IV (4) 44-ДФ	6	січень	02.02.2015р.- 15.03.2015р.	28	дошкільної педагогіки і психології, теорії і методики дошкільної освіти
12	В групах дітей дошкільного віку за спеціалізацією	ДО	6.010101 Дошкільна освіта	IV (4) 43-ДА	6	січень	02.02.2015р.- 15.03.2015р.		дошкільної педагогіки і психології, теорії і методики дошкільної освіти
13	Методична в групах дітей дошкільного віку	ДО	6.010101 Дошкільна освіта	III (4) 34-ДВ	6	січень	02.02.2015р.- 15.03.2015р.	28	дошкільної педагогіки і психології, теорії і методики дошкільної освіти
14	Методична у відділах освіти за спеціалізацією	ДО	7.01010101 Дошкільна освіта	V (1) 53-ДА, 54-ДФ	3	березень	23.03.2015р.- 12.04.2015р.	14 36	дошкільної педагогіки і психології, теорії і методики дошкільної освіти
15	Навчально-наукова "На робочому місці викладача"	ДО	8.01010101 Дошкільна освіта	VI (1)6М- ДО	6	лютий	23.02.2015р.- 05.04.2015р.	12	дошкільної педагогіки і психології, теорії і методики дошкільної освіти
16	Безвідривна (методична)	ПФМО	6.040102 Біологія	II (4) 21-Б I (3) 12-Б	2	січень	04.02.2015р.- 08.04.2015р.	20 23	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
17	Навчально-виховна в ЛОТ	ПФМО	6.040102 Біологія	III (4) 31-Б	3	травень	10.06.2015р.- 30.06.2015р.	20	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
18	Навчально-виховна в ЛОТ	ПФМО	6.040102 Біологія	II (3) 22-Б	3	травень	10.06.2015р.- 30.06.2015р.	24	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
19	Навчально-залікова	ПФМО	6.040102 Біологія	IV (4) 41-Б	7	січень	26.01.2015р.- 15.03.2015р.	13	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти, біології та основ сільського господарства, теорії і методики викладання природничих дисциплін

20	Навчально-залікова	ПФМО	6.040102 Біологія	III (3) 32-Б	7	січень	26.01.2015р.- 15.03.2015р.	17	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти, біології та основ сільського господарства, теорії і методики викладання природничих дисциплін
21	На робочому місці психолога	ПФМО	7.04010201 Біологія	V (1) 52- БП	4	січень	02.02.2015р.- 12.03.2015р.	11	психології
22	Дослідницька управління ВНЗ I- IV р.а., іншими установами нового типу" навчально- наукова "На робочому місці викладача"	ПФМО	8.04010201 Біологія (ОКР "бакалавр")	VI (I) 6-М-Б	6	лютий	16.02.2015р.- 29.03.2015р.	16	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти, біології та основ сільського господарства, теорії і методики викладання природничих дисциплін
23	Безвідривна (методична)	ПФМО	6.040203 Фізика	II (4) 24-Ф	2	січень	04.02.2015р.- 08.04.2015р. (щосереда)	14	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
24	Навчально- виховна в ЛОТ	ПФМО	6.040203 Фізика	III (4) 34-Ф	3	травень	10.06.2015р.- 30.06.2015р.	20	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
25	Навчально- залікова	ПФМО	6.040203 Фізика	IV (4) 44-Ф	6	січень	26.01.2015р.- 08.03.2015р.	12	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти, фізико-математичної освіти та інформатики
26	Дослідницька управління ВНЗ I- IV р.а., іншими установами нового типу" навчально- наукова "На робочому місці викладача"	ПФМО	8.04020301 Фізика (ОКР "бакалавр")	VI (I) 6-М-Ф	6	лютий	16.02.2015р.- 29.03.2015р.	11	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти, фізико-математичної освіти та інформатики
27	Безвідривна (методична)	ПФМО	6.040201 Математика	II (4) 23-М	2	лютий	04.02.2015р.- 08.04.2015р.	15	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
28	Навчально- виховна в ЛОТ	ПФМО	6.040201 Математика	III (4)33- М	3	травень	10.06.2015р.- 30.06.2015р.	20	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
29	Навчально- залікова	ПФМО	6.040201 Математика	IV (4) 43-М	6	січень	26.01.2015р.- 08.03.2015р.	9	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти, фізико-математичної освіти та інформатики
30	Безвідривна (ознайомлю- вальна)	ННІ ГО	6.020203 Філологія	II (4) 23-У	2	лютий	02.03.2015р.- 04.05.2015р. (щовівторка)	18	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
31	Безвідривна (методична)	ННІ ГО	6.020203 Філологія	III (4) 33-У	2	лютий	02.03.2015р.- 04.05.2015р.	20	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
32	Навчально- залікова	ННІ ГО	6.020203 Філологія	II (2) 21-У	6	лютий	09.02.2015р. - 22.03.2015р.	20	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти, загального мовознавства та української філології, української, зарубіжної літератури та методики навчання, культури української мови, стилістики та методики навчання
33	Навчально- залікова	ННІ ГО	6.020203 Філологія	III (4) 43-У	6	лютий	09.02.2015р. - 22.03.2015р.	15	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти, загального мовознавства та української філології, української, зарубіжної літератури та методики навчання, культури української мови, стилістики та методики навчання
34	Навчально- виховна в ЛОТ	ННІ ГО	6.020203 Філологія	III (4) 33-У	3	травень	08.06.2015р.- 28.06.2015р.	20	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
35	Етнографічна	ННІ ГО	7.02030301 Українська мова і література	V (1) 53-У	2	січень	19.01.2015р. - 01.02.2015р.	20	української, зарубіжної літератури та методики навчання
36	Дослідницька "Управління ВНЗ I- IV р.а., іншими освітніми устано- вами нового типу" навчально-наукова "На робочому місці викладача"	ННІ ГО	8.02030301 Українська мова і література (ОКР "бакалавр")	VI (I) 61-МУ	6	лютий	23.02.2015р. - 05.04.2015р.	12	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти, культури української мови, стилістики та методики навчання
37	Навчально-	ННІ ГО	8.02030301	VI (I)	6	лютий	23.02.2015р.	4	загальної педагогіки, психології та

	наукова "На робочому місці викладача"		Українська мова і література (ОКР "спеціаліст")	61-МУ			- 05.04.2015р.		менеджменту освіти, культури української мови, стилістики та методики навчання
38	Безвідривна (ознайомлювальна)	ННІГО	6.020203 Філологія	II (4) 22-А	2	січень	02.03.2015р.- 04.05.2015р. (щовівторка)	21	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
39	Безвідривна (методична)	ННІГО	6.020203 Філологія	III (4) 32-А	2	січень	02.03.2015р.- 04.05.2015р. (щовівторка)	22	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
40	Навчально-виховна в ЛОТ	ННІГО	6.020203 Філологія	III (4) 32-А	3	травень	08.06.2015р.- 28.06.2015р.	22	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
41	Навчально-залікова	ННІГО	6.020203 Філологія	IV (4) 42-А	6	січень	09.02.2015р. - 22.03.2015р.	20	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти, української, зарубіжної літератури та методики навчання, іноземних мов та методики навчання
42	Археологічна	ННІГО	6.020302 Історія	I (4) 14-І	3	травень	22.06.2015р. - 12.07.2015р.	13	історії, правознавства та методики навчання
43	Безвідривна (ознайомлювальна)	ННІГО	6.020302 Історія	II (4) 24-І	2	січень	02.03.2015р.- 04.05.2015р. (щовівторка)	14	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
44	Безвідривна (методична)	ННІГО	6.020302 Історія	III (4) 34-І	2	січень	02.03.2015р.- 04.05.2015р. (щовівторка)	18	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
45	Навчально-залікова	ННІГО	6.020302 Історія	IV (4) 44-І	6	січень	09.02.2015р. - 22.03.2015р.	8	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти, історії, правознавства та методики навчання
46	Навчально-виховна в ЛОТ	ННІГО	6.020302 Історія	III (4) 34-І	3	травень	08.06.2015р.- 28.06.2015р.	18	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
47	Технологічна	ТПО	6.010104 Професійна освіта	I (2) 13а-Пр(М) 13б-Пр(М)	4	травень	03.06.2015р.- 30.06.2015р.	28 25	професійної освіти та технологій с/г виробництва
48	Технологічна	ТПО	6.010104 Професійна освіта	I (II) 14а-Пр(Б), 14б-Пр(Б)	4	травень	03.06.2015р.- 30.06.2015р.	19 20	професійної освіти та компютерних технологій
49	Технологічна	ТПО	6.010104 Професійна освіта	I (2) 11-Пр(К)	4	травень	03.06.2015.- 30.06.2015р.	19	професійної освіти та компютерних технологій
50	На робочому місці майстра виробничого навчання	ТПО	6.010104 Професійна освіта	IV (4) 41-Пр(М)	6	січень	02.02.2015р. - 13.03.2015р.	17	професійної освіти та технологій с/г виробництва, загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
51	На робочому місці майстра виробничого навчання	ТПО	6.010104 Професійна освіта	II (2) 23а-Пр(М) 23б-Пр(М)	6	січень	02.02.2015р. - 13.03.2015р.	2610	професійної освіти та технологій с/г виробництва, загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
52	На робочому місці майстра виробничого навчання	ТПО	6.010104 Професійна освіта	II (2) 24а-Пр(Б) 24б-Пр(Б)	6	січень	02.02.2015р. - 13.03.2015р.	20 13	професійної освіти та компютерних технологій, загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
53	На робочому місці майстра виробничого навчання	ТПО	6.010104 Професійна освіта	IV (4) 41-Пр(Б)	6	січень	02.02.2015р. - 13.03.2015р.	12	професійної освіти та компютерних технологій, загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
54	На робочому місці майстра виробничого навчання	ТПО	6.010104 Професійна освіта	II (2) 25-Пр(К)	6	січень	02.02.2015р. - 13.03.2015р.	15	професійної освіти та компютерних технологій, загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
55	Переддипломна	ТПО	7.01010401 Професійна освіта	51-Пр(М)	4	січень	02.02.2015р. - 27.02.2015р.	22	професійної освіти та технологій с/г виробництв
56	Переддипломна	ТПО	7.01010401 Професійна освіта	V (1) 52-Пр(Б)	4	січень	02.02.2015р. - 27.02.2015р.	25	професійної освіти та компютерних технологій
57	Дослідницька "Управління ВНЗ I-IV р.а., іншими освітніми установами нового типу" навчально-наукова "На робочому місці викладача"	ТПО	8.01010401 Професійна освіта (ОКР "бакалавр")	VI (1) 6МП-Пр(М)	6	січень	02.02.2015р.- 15.03.2015р.	19	професійної освіти та технологій с/г виробництва, загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти

58	Дослідницька "Управління ВНЗ I-IV р.а., іншими освітніми установами нового типу" навчально-наукова "На робочому місці викладача"	ТПО	8.01010401 Професійна освіта (ОКР "бакалавр")	V I (1) 6М-Пр(Б)	6	січень	02.02.2015р.- 15.03.2015р.	17	професійної освіти та компютерних технологій, загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
59	Технологічна	ТПО	6.010103 Технологічна освіта	II (4) 21-Т	4	травень	03.06.2015р. - 30.06.2015р.	20	педагогіки і методики технологічної освіти
60	В позашкільних навчальних закладах (ЛОТ)	ТПО	6.010103 Технологічна освіта	III (4) 31-Т	3	травень	03.06.2015р. - 24.06.2015р.	18	педагогіки і методики технологічної освіти
61	В позашкільних навчальних закладах (ЛОТ)	ТПО	6.010103 Технологічна освіта	I (2) ск.12- Т	3	травень	03.06.2015р. - 24.06.2015р.	23	педагогіки і методики технологічної освіти
62	Навчально-залікова	ТПО	6.010103 Технологічна освіта	IV (4) 42-Т, II(2) 22-Тск.	6	лютий	02.02.2015р. - 20.03.2015р.	15 28	педагогіки і методики технологічної освіти, загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
63	Дослідницька управління ВНЗ I-IV р.а., іншими установами нового типу" навчально-наукова "На робочому місці викладача"	ТПО	8.01010301 Технологічна освіта (ОКР "бакалавр")	VI (1) 6М-Т	6	лютий	02.02.2015р.- 15.03.2015р.	25	педагогіки і методики технологічної освіти, загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
64	Навчально-виховна в ЛОТ	ПП	6.010106 Соціальна педагогіка	III (4) 32-СП	3	травень	01.06.2015р. - 21.06.2015р.	34	соціальної педагогіки і соціальної роботи
65	Навчально-виховна в ЛОТ	ПП	6.010106 Соціальна педагогіка	I (2) 14-СП	3	травень	01.06.2015р. - 21.06.2015р.	15	соціальної педагогіки і соціальної роботи
66	На місці роботи соц. педагога в НВЗ	ПП	6.010106 Соціальна педагогіка	IV (4) 42-СП, 43-СП II (2) 24-СП	6	лютий	09.02.2015р. - 22.03.2015р.	16 17 13	соціальної педагогіки і соціальної роботи
67	Дослідницька управління ВНЗ I-IV р.а., іншими установами нового типу" навчально-наукова "На робочому місці викладача"	ПП	8.01010601 Соціальна педагогіка (ОКР "бакалавр")	VI (1) 6М-СП	6	лютий	23.02.2015р.- 05.04.2015р.	17	соціальної педагогіки і соціальної роботи, к-ра психології
68	Безвідривна	ПП	6.030103 Практична психологія	II (4) 21-П	2	лютий	10 днів протягом семестру	22	психології
69	Психодіагностична	ПП	6.030103 Практична психологія	III (4) 31-П	4	квітень	13.04.2015р. 08.05.2015р.	28	психології
70	Психокорекційна і психоконсультаційна	ПП	7.03010301 Практична психологія	IV(4)41- П	6	лютий	09.02.2015р. - 22.03.2015р.	16	психології
71	Навчально-виховна в ЛОТ	ПП	6.030103 Практична психологія	III (4) 31-П	3	травень	01.06.2015р. - 21.06.2015р.	28	соціальної педагогіки і соціальної роботи
72	Дослідницька управління ВНЗ I-IV р.а., іншими установами нового типу, навчально-наукова "На робочому місці викладача"	Пп	8.03010301 Практична психологія (ОКР "бакалавр")	VI (1) 6М-П	6	лютий	23.02.2015р. - 05.04.2015р.	9	психології
73	Навчально-наукова "На робочому місці викладача"	ПП	8.03010301 Практична психологія (ОКР "спеціаліст")	VI (1) 6М-П	6	лютий	23.02.2015р. - 05.04.2015р.		психології
74	Навчально-методична (на робочому місці вчителя)	ПП	6.010201 Фізичне виховання	III (4) 33-ФК, 34-ФК I (II) 15-ФК	5	січень	26.01.2015р. - 27.02.2015р.	19 17 16	ТМФВ, соціальної педагогіки і соціальної роботи, к-ра психології
75	Навчально-виховна в ЛОТ	ПП	6.010201 Фізичне виховання	III(4) 33-ФК, 34-ФК I(II) 15-ФК	3	травень	01.06.2015р. - 21.06.2015р.	19 17 16	соціальної педагогіки і соціальної роботи

76	На робочому місці вчителя	ПП	6.010201 Фізичне виховання	IV(4) 43-ФК, II(2) 25-ФК	4	лютий	23.02.2015р. - 28.03.2015р.	29 18	ТМФВ, соціальної педагогіки і соціальної роботи, к-ра психології
77	Дослідницяка "Управління ВНЗ I-IV р.а., іншими установами нового типу, навчально-наукова "На робочому місці викладача"	ПП	8.01020101 Фізичне виховання (ОКР "бакалаврт")ст.	VI (I) 6М-ФК	6	лютий	23.02.2015р. - 05.04.2015р.	12	ТМФВ, психології
78	Вступ до фаху (безвідривна)	ПП	6.130102 Соціальна робота	I (4) 16-СР	1	лютий	14.04.2015р. - 12.05.2015р. 5 днів в позанавчальний час	14	соціальної педагогіки і соціальної роботи
79	Технологічна	ПП	6.130102Соціальна робота	II (4) 26-СР	3	лютий	02.03.2015р.- 22.03.2015р.	18	соціальної педагогіки і соціальної роботи, к-ра психології
80	Стажерська	ПП	6.130102 Соціальна робота	III (4) 36-СР	3	березень	23.03.2015р.- 12.04.2015р.	22	соціальної педагогіки і соціальної роботи, к-ра психології
81	На робочому місці вчителя	ПО	6.010102 Початкова освіта	IV (4) 10-46-П	3	січень	лютий	20	теорії і методики початкової освіти, педагогіки і психології початкової освіти
82	Навчально-заликова	ПО	6.010102 Початкова освіта	III (4) 10-36-П	3	січень	лютий-березень	23	теорії і методики початкової освіти, педагогіки і психології початкової освіти
83	Навчально-заликова	ПО	6.010102 Початкова освіта	II (2) 10-21-П	3	січень	лютий	18	теорії і методики початкової освіти, педагогіки і психології початкової освіти
84	Навчально-заликова	ПО	6.010102 Початкова освіта	II (2) 11-22-П	3	січень	лютий	24	теорії і методики початкової освіти, педагогіки і психології початкової освіти
85	Навчально-заликова	ПО	6.010102 Початкова освіта	II (2) 14-23-П	3	січень	лютий	20	теорії і методики початкової освіти, педагогіки і психології початкової освіти
86	Навчально-заликова	ПО	6.010102 Початкова освіта	II (2) 14-24-П	3	січень	лютий	22	теорії і методики початкової освіти, педагогіки і психології початкової освіти
87	Навчально-наукова "На робочому місці викладача"	ПО	8.01010201 Початкова освіта	VI (I) 6-М-ПІО з.ф.н.	3	січень	13.04.2015р. -01.05.2015р.	5	теорії і методики початкової освіти, педагогіки і психології початкової освіти
88	Навчальна в ДНЗ (в групах дітей дошкільного віку за спеціалізацією)	ДО	6.010101 Дошкільна освіта	IV(4) 30-42-ДФ	2	січень	лютий	26	дошкільної педагогіки і психології, теорії і методики дошкільної освіти
89	Навчальна в ДНЗ(в групах дітей дошкільного віку за спеціалізацією)	ДО	6.010101Дошкільна освіта	IV(4)38-49-ДФ	2	січень	лютий	19	дошкільної педагогіки і психології, теорії і методики дошкільної освіти
90	Навчальна в ДНЗ (в групах дітей дошкільного віку за спеціалізацією)	ДО	6.010101 Дошкільна освіта	IV(4) 35-48-ДФ	2	січень	лютий	20	дошкільної педагогіки і психології, теорії і методики дошкільної освіти
91	На робочому місці вихователя (в групах дітей дошкільного (раннього) віку)	ДО	6.010101 Дошкільна освіта	III(4) 30-32-Д	3	січень	лютий	17	дошкільної педагогіки і психології, теорії і методики дошкільної освіти
92	На робочому місці вихователя (в групах дітей дошкільного (раннього) віку)	ДО	6.010101 Дошкільна освіта	III (4) 38-39-Д	3	січень	лютий	20	дошкільної педагогіки і психології, теорії і методики дошкільної освіти
93	В групах дітей дошкільного віку за спеціалізацією	ДО	6.010101 Дошкільна освіта	II (2) 30-21-Д	3	січень	січень-лютий	31	дошкільної педагогіки і психології, теорії і методики дошкільної освіти
94	В групах дітей дошкільного віку за спеціалізацією	ДО	6.010101 Дошкільна освіта	II (2) 31-22-Д	3	січень	лютий	10	дошкільної педагогіки і психології, теорії і методики дошкільної освіти
95	В групах дітей дошкільного віку за спеціалізацією	ДО	6.010101 Дошкільна освіта	II (2) 34-23-Д	3	січень	лютий	17	дошкільної педагогіки і психології, теорії і методики дошкільної освіти
96	В групах дітей дошкільного віку за спеціалізацією	ДО	6.010101 Дошкільна освіта	II (2) 34-24-Д	3	січень	лютий	19	дошкільної педагогіки і психології, теорії і методики дошкільної освіти

97	В групах дітей дошкільного віку за спеціалізацією	ДО	6.010101 Дошкільна освіта	II (2) 38-25-Д	3	січень	лютий	17	дошкільної педагогіки і психології, теорії і методики дошкільної освіти
98	Навчально-наукова "На робочому місці викладача"	ДО	8.01010101 Дошкільна освіта	VI (I) 6-М-ДО з.ф.н.	3	січень	лютий	23	дошкільної педагогіки і психології, теорії і методики дошкільної освіти
99	На робочому місці психолога	ПФМО	7.04010201 Біологія 7.03010301 Практична психологія	V (1) 50-52-БП (К)	3	січень	09.02.2015р.- 01.03.2015р.	20	психології
100	Навчально-залікова у 5-9кл.	ПФМО	6.040102 Біологія	IV(4) 54-45-Б	3	січень	09.02.2015р.- 01.03.2015р.	5	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти, біології та основ сільського господарства, теорії і методики викладання природничих дисциплін
101	Навчально-залікова у 5-9кл.	ПФМО	6.040102 Біологія	III (3) 50-31-Б	3	січень	09.02.2015р.- 01.03.2015р.	35	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти, біології та основ сільського господарства, теорії і методики викладання природничих дисциплін
102	Навчально-залікова у 5-9кл.	ПФМО	6.040102 Біологія	IV(4) 50-43-Б	3	січень	09.02.2015р.- 01.03.2015р.	14	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти, біології та основ сільського господарства, теорії і методики викладання природничих дисциплін
103	Дослідницька управління ВНЗ I-IV р.а., іншими установами нового типу, навчально-наукова "На робочому місці викладача"	ПФМО	8.04010201 Біологія (ОКР "бакалавр")	VI (I) 6-М-Б з.ф.н.	3	січень	09.02.2015р.- 01.03.2015р.	5	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти, біології та основ сільського господарства, теорії і методики викладання природничих дисциплін
104	Дослідницька управління ВНЗ I-IV р.а., іншими установами нового типу, навчально-наукова "На робочому місці викладача"	ПФМО	8.04020301 Фізика (ОКР "бакалавр")	VI (I) 6-М-Ф з.ф.н.	3	січень	09.02.2015р.- 01.03.2015р.	4	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти, фізико-математичної освіти та інформатики
105	Навчально-залікова	ННІГО	6.020302 Історія	IV (4) 40-44-І	3	січень	02.02.-2015р. - 23.04.2015р.	5	історії, загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
106	Археологічна	ННІГО	6.020302 Історія	I (4) 40-11-І	3	червень	01.07.2015р. - 22.07.2015р.	10	історії
107	Дослідницька управління ВНЗ I-IV р.а., іншими установами нового типу, навчально-наукова "На робочому місці викладача"	ННІГО	8.02030301 Українська мова і література (ОКР "бакалавр")	VI (I) 6М-У з.ф.н.	3	січень	02.02.2015р. - 22.02.2015р.	16	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти, загального мовознавства та української філології, української, зарубіжної літератури та методики навчання, культури української мови, стилістики та методики навчання
108	Навчально-наукова "На робочому місці викладача"	ННІГО	8.02030301 Українська мова і література (ОКР "спеціаліст")	VI (I) 6М-У з.ф.н.	3	січень	02.02.2015р. - 22.02.2015р.		загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти, загального мовознавства та української філології, української, зарубіжної літератури та методики навчання, культури української мови, стилістики та методики навчання
109	Навчально-залікова	ННІГО	6.020303 Філологія	IV(4) 40-42-У	3	січень	02.02.2015р. - 22.02.2015р.	12	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти, загального мовознавства та української філології, української, зарубіжної літератури та методики навчання, культури української мови, стилістики та методики навчання

110	Навчально-заликова	ННІГО	6.020303 Філологія	IV(4) 40-42- А(У)	3	січень	02.02.2015р. - 22.02.2015р.	7	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти, загального мовознавства та української філології, української і зарубіжної літератури та методики навчання, культури української мови, стилістики та методики навчання, іноземних мов та методики навчання
111	Навчально-заликова	ННІГО	6.020303 Філологія	II(2) 40- 21-У	3	січень	02.02.2015р. - 22.02.2015р.	20	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти, загального мовознавства та української філології, української, зарубіжної літератури та методики навчання, культури української мови, стилістики та методики навчання
112	Навчально-заликова	ННІГО	6.020303 Філологія	II(2) 44-22-У	3	січень	02.02.2015р. - 22.02.2015р.	12	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти, загального мовознавства та української філології, української, зарубіжної літератури та методики навчання, культури української мови, стилістики та методики навчання
113	Навчально-заликова	ННІГО	6.020303 Філологія	II(2) 49-23-У	3	січень	02.02.2015р. 22.02.2015р.	5	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти, загального мовознавства та української філології, української, зарубіжної літератури та методики навчання, культури української мови, стилістики та методики навчання
114	Навчально-заликова	ННІГО	6.020303 Філологія	IV (4) 44-41- А(У)	3	січень	02.02.2015р. 22.02.2015р.	10	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти, загального мовознавства та української філології, української, зарубіжної літератури та методики навчання, культури української мови, стилістики та методики навчання, іноземних мов та методики навчання
115	Навчально-заликова	ТПО	6.010103 Технологічна освіта	IV (4) 70-42-Т	3	жовтень	02.02.2015р. 22.02.2015р.	10	педагогіки і методики технологічної освіти, загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
116	Навчально-заликова	ТПО	6.010103 Технологічна освіта	IV (4) 75-44-Т	3	жовтень	02.02.2015р. 22.02.2015р.	10	педагогіки і методики технологічної освіти, загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
117	Навчально-заликова	ТПО	6.010103 Технологічна освіта	IV (4) 78-43-Т	3	жовтень	січень- лютий	11	педагогіки і методики технологічної освіти, загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
118	Навчально-наукова "На робочому місці викладача"	ТПО	8.01010301 Технологічна освіта (ОКР "спеціаліст")	VI (1) 6М-Т з.ф.н.	3	вересень	02.02.2015р. 22.02.2015р.	16	педагогіки і методики технологічної освіти, загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
119	Дослідницька управління ВНЗ I-IV р.а., іншими установами нового типу, навчально-наукова "На робочому місці викладача"	ТПО	8.01010301 Технологічна освіта (ОКР "бакалавр")	VI (1) 6М- Т з.ф.н.	3	жовтень	02.02.2015р. 22.02.2015р.		педагогіки і методики технологічної освіти, загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
120	На робочому місці майстра виробничого навчання	ТПО	6.010104 Професійна освіта	IV(4) 20-44- Пр(Б)	3	жовтень	02.02.2015р. 22.02.2015р.	9	професійної освіти та комп'ютерних технологій, загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
121	На робочому місці майстра виробничого навчання	ТПО	6.010104 Професійна освіта	IV(4) 20-43- Пр(М)	3	жовтень	02.02.2015р. 22.02.2015р.	13	професійної освіти та технологій с/г виробництва, загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
122	Дослідницька	ТПО	8.01010401	VI (1)	3	вересень	02.02.2015р.	13	педагогіки і методики

	"Управління ВНЗ I-IV р.а., іншими освітніми установами нового типу" навчально-наукова "На робочому місці викладача"		Професійна освіта (ОКР "бакалавр")	6-М-Пр(Б) з.ф.н.			22.02.2015р.		технологічної освіти, загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
123	Дослідницька "Управління ВНЗ I-IV р.а., іншими освітніми установами нового типу" навчально-наукова "На робочому місці викладача"	ТПО	8.01010401 Професійна освіта (ОКР "бакалавр")	VI (1) 6-М-Пр(М) з.ф.н.	3	вересень	02.02.2015р. 22.02.2015р.	22	професійної освіти та технологій с/г виробництва, загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
124	Психокорекційна і психоконсультативна	ПП	6.030103 Практична психологія	IV (4) 60-41-П	3	січень	лютий-березень	14	психології
125	Психокорекційна і психоконсультативна	ПП	6.030103 Практична психологія	IV (4) 61-41-П	3	січень	лютий-березень	14	психології
126	На робочому місці вчителя	ПП	6.010201 Фізичне виховання	IV(4) 63-42-ФК, II(2) 63-21-ФК	3	січень	лютий - березень	19 26	ТМФВ, соціальної педагогіки і соціальної роботи, к-ра психології
127	Навчально-наукова "На робочому місці викладача"	ПП	8.01020101 Фізичне виховання (ОКР "спеціаліст")	VI (1) 6М-ФК з.ф.н.	3	січень	лютий-березень	4	ТМФВ, психології
128	Дослідницька "Управління ВНЗ I-IV р.а., іншими освітніми установами нового типу" навчально-наукова "На робочому місці викладача"	ПП	8.01020101 Фізичне виховання (ОКР "бакалавр")	VI (1) 6М-ФК з.ф.н.	3	січень	лютий-березень	11	ТМФВ, психології
129	На робочому місці соціального педагога в НВЗ	ПП	6.010106 Соціальна педагогіка	IV(4) 60-43-СП,II(2) 60-24-СП	3	січень	лютий-березень	1716	соціальної педагогіки і соціальної роботи
130	На робочому місці соціального педагога в НВЗ	ПП	6.010106 Соціальна педагогіка	IV(4) 66-41-СП	3	січень	лютий-березень	13	соціальної педагогіки і соціальної роботи
131	На робочому місці соціального педагога в НВЗ	ПП	6.010106 Соціальна педагогіка	II (2) 65-21-СП	3	січень	березень	11	соціальної педагогіки і соціальної роботи
132	Виробнича в позашкільних навчальних закладах	ПП	7.01020101 Фізичне виховання	II(2) 21 ПО-ФВ	3	грудень	січень-лютий	6	ТМФВ, соціальної педагогіки і соціальної роботи
133	На робочому місці соц. педагога в соц. службах	ПП	7.01010601 Соціальна педагогіка	21 ПО-СП	3	грудень	січень-лютий	4	соціальної педагогіки і соціальної роботи
134	Методична у відділах освіти	ДПО	7.01010101 Дошкільна освіта	II(1) 21П8-Д Д (з.ф.н.)	2	грудень	січень-лютий	23	дошкільної педагогіки і психології, теорії і методики дошкільної освіти
135	Методична у відділах освіти	ДПО	7.01010101 Дошкільна освіта	II(1) 22ПО-Д (з.ф.н.)	2	грудень	січень-лютий	25	дошкільної педагогіки і психології, теорії і методики дошкільної освіти
136	На робочому місці вчителя	ДПО	7.01010102 Початкова освіта	II(1) 21ПО-П (з.ф.н.)	3	грудень	січень-лютий	9 (1-пр. за фахом)	теорії і методики початкової освіти, педагогіки і психології початкової освіти
137	На робочому місці вчителя	ПФМО	7.04010201 Біологія	II(1) 21ПО-Б (з.ф.н.)	3	грудень	03.02.2014р.- 22.02.2014р.	3 (1-пр. за фахом)	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти, біології та основ сільського господарства, теорії і методики викладання природничих дисциплін
138	На робочому місці вчителя	ПФМО	7.04020301 Фізика	II(1) 21ПО-Ф (з.ф.н.)	3	грудень	10.02.2014р.- 01.03.2014р.	1 (1-пр. за фахом)	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти, фізико-математичної освіти та інформатики
139	На робочому місці вчителя	ТПО	7.01010103 Технологічна освіта	II(1)21ПО-Т (з.ф.н.)	3	грудень	10.02.2014р.- 01.03.2014р.	11(1-пр. за фахом)	педагогіки і методики технологічної освіти
140	На робочому місці викладача спецпредметів	ТПО	7.01010401 Професійна освіта (Б)	21 ПО-Пр(Б)	3	грудень	січень-лютий	1	професійної освіти та комп'ютерних технологій

141	В загальноосвітньому навчальному закладі	ННІ ГО	7.02030301 Українська мова і література	ІІ(1) 2ІПО-У (з.ф.н.)	3	грудень	січень-лютий	6 (3-пр. за фахом)	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти, загального мовознавства та української філології, української, зарубіжної літератури та методики навчання, культури української мови, стилістики та методики навчання
-----	--	--------	--	-----------------------------	---	---------	--------------	-----------------------	---

ПЛАН - ГРАФІК

проходження практик факультетів: філології та історії, дошкільної освіти, початкової освіти, педагогіки і психології, природничої і фізико-математичної освіти, технологічної і професійної освіти
Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка на 2015р.

ІІ півріччя

№ п/п	Назва практики	Факультет	Напрямок підготовки спеціальність	Курс, група	Кількість тижнів	Настановча конференція	Терміни практики	Всього студентів	Відповідальні кафедри
1	На робочому місці вчителя (1-4 кл.)	початкової освіти	6.010102 Початкова освіта	IV (4) 42-ПО	6	червень	25.08.2015р. - 04.10.2015р.	29	теорії і методики початкової освіти, педагогіки і психології початкової освіти
2	Безвідривна (методична)	початкової освіти	6.010102 Початкова освіта	II (4) 21- ПО 22-ПО	(10 днів, 1 раз на тиждень)	вересень	28.09.2015р. - 01.12.2015р. протягом семестру (щовівторка)	19 18	педагогіки і психології початкової освіти
3	Дослідницька "Управління ВНЗ I-IV р.а., ліцеями, інтернатами, колегіумами, гімназіями"	початкової освіти	8.01010201 Початкова освіта	I (1) 6-МПО (на базі ОКР"спеціаліст") ст.	4	вересень	21.09.2015р. - 18.10.2015р.	11	теорії і методики початкової освіти, педагогіки і психології початкової освіти
4	В групах дітей дошкільного віку	дошкільної освіти	6.010101 Дошкільна освіта	III (4) 34-ДО	3	вересень	21.09.2015р. - 11.10.2015р.	36	дошкільної педагогіки і психології, теорії і методики дошкільної освіти
5	Дослідницька "Управління ВНЗ I-IV р.а., ліцеями, інтернатами, колегіумами, коледжами, гімназіями"	дошкільної освіти	8.01010101 Дошкільна освіта	I (1) 6-МДО	4	вересень	21.09.2015р. - 18.10.2015р.	22	дошкільної педагогіки і психології, теорії і методики дошкільної освіти
6	Організаційно-управлінська практика "Управління загальноосвітніми закладами, ліцеями, інтернатами, коледжами, гімназіями"	дошкільної освіти	8.18010020 Управління навчальним закладом	I (11) 6МУ-НЗ	4	жовтень	02.11.2015р. - 29.11.2015р.	10	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
6	Безвідривна (ознайомлювальна)	природничої і фізико-математичної освіти	6.040102 Біологія	II (4) 21-БІ (3) 12-Б	(10 днів, 1 раз на тиждень)	вересень	16.09.2015р. - 25.11.2015р. (в позанавчальний час, щосередини)	2031	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
7	На робочому місці вчителя біології	природничої і фізико-математичної освіти	7.04010201 Біологія 7.03010301 Практична психологія	V (1) 51-Б(П)	6	вересень	14.09.2015р. - 25.10.2015р.	8	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти, біології та основ сільського господарства, теорії і методики викладання природничих дисциплін
8	Дослідницька "Управління ВНЗ I-IV р.а., ліцеями, інтернатами, колегіумами, гімназіями"	природничої і фізико-математичної освіти	8.04010201 Біологія (ОКР "спеціаліст")	магістр.(1) 6-М-Б	6	вересень	14.09.2015р. - 25.10.2015р.	1	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
9	Педагогічна навчальна практика у ВНЗ I-II р.а., ліцеях, колегіумах, інших освітніх установах нового типу	природничої і фізико-математичної освіти	8.04010201 Біологія (ОКР "бакалавр")	магістр.(1) 6-М-Б	6	вересень	14.09.2015р. - 25.10.2015р.	12	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти, біології та основ сільського господарства, теорії і методики викладання природничих дисциплін, к-ра психології
10	Безвідривна (ознайомлювальна)	природничої і фізико-математичної освіти	6.040203 Фізика	II (4) 24-Ф	(10 днів, 1 раз на тиждень)	вересень	16.09.2015р. - 25.11.2015р. (в позанавчальний час, щосередини)	11	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
11	Педагогічна навчальна практика у ВНЗ I-II р.а., ліцеях, колегіумах, інших освітніх установах нового типу	природничої і фізико-математичної освіти	8.04020301 Фізика (ОКР "бакалавр")	магістр.(1) 6-М-Ф	6	вересень	14.09.2015р. - 25.10.2015р.	12	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти, фізико-математичної освіти та інформатики, к-ра психології

12	Безвідривна (ознайомлювальна)	природничої і фізико-математичної освіти	6.040201 Математика	II (4) 23-М	(10 днів, 1 раз на тиждень)	вересень	16.09.2015р. - 25.11.2015р. (в позанавчальний час, щосереда)	17	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
13	Безвідривна (ознайомлювальна)	природничої і фізико-математичної освіти	6.040201 Математика	I (3) 14-М	(10 днів, 1 раз на тиждень)	вересень	16.09.2015р. - 25.11.2015р. (в позанавчальний час, щосереда)	13	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
14	Педагогічна навчальна практика у ВНЗ I-II р.а., ліцейх, колегіумах, інших освітніх установах нового типу	природничої і фізико-математичної освіти	8.04020101 Математика (на базі ОКР "бакалавр")	I (1) 6-ММ	6	вересень	14.09.2015р.- 25.10.2015р.	10	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти, фізико-математичної освіти та інформатики, к-ра психології
15	Дослідницька "Управління ВНЗ I-IV р.а., ліцеями, інтернатами, колегіумами, гімназіями"	природничої і фізико-математичної освіти	8.04020101 Математика (на базі ОКР "спеціаліст")	I (1) 6-ММ	6	вересень	14.09.2015р.- 25.10.2015р.	1	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
16	На робочому місці вчителя	філології та історії	7.02030301 Українська мова та література Українознавство	I (I) 53-У	6	вересень	14.09.2015р. - 25.10.2015р.	12	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти, української мови, літератури та методики навчання
17	На робочому місці вчителя	філології та історії	7.02030302 Мова і література (англійська)	I (1) 52-А	6	вересень	14.09.2015р. - 25.10.2015р.	16	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти, іноземних мов та методики навчання, української мови, літератури та методики навчання
18	Педагогічна навчальна практика у ВНЗ I-II р.а., ліцейх, колегіумах, інших освітніх установах нового типу	філології та історії	8.02030301 Українська мова та література	61-МУ	4	вересень	14.09.2015р.- 11.10.2015р.	9	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти, української мови, літератури та методики навчання, к-ра психології
19	Організаційно-управлінська практика "Управління ВНЗ I-IV р.а., ліцеями, інтернатами, колегіумами, гімназіями"	філології та історії	8.02030201 Історія	64-І	4	вересень	14.09.2015р.- 11.10.2015р.	11	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
20	На робочому місці викладача спецпредметів	технологічної і професійної освіти	7.01010401 Професійна освіта	I (1) 53-Пр(М)	6	вересень	21.09.2015р.- 30.10.2015р.	26	професійної освіти та технологій с/г виробництва, загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
21	На робочому місці викладача спецпредметів	технологічної і професійної освіти	7.01010401 Професійна освіта	I (1) 54-Пр(Б)	6	вересень	21.09.2015р.- 30.10.2015р.	21	професійної освіти та компютерних технологій, загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
22	Педагогічна навчальна практика у ВНЗ I-II р.а., ліцейх, колегіумах, інших освітніх установах нового типу	технологічної і професійної освіти	8.01010401 Професійна освіта(ОКР "бакалавр") ст.	VI (1) 6М-Пр(М)	6	вересень	21.09.2015р.- 30.10.2015р.	24	професійної освіти та технологій с/г виробництва, к-ра психології
23	Педагогічна навчальна практика у ВНЗ I-II р.а., ліцейх, колегіумах, інших освітніх установах нового типу	технологічної і професійної освіти	8.01010401 Професійна освіта (на базі ОКР "бакалавр") ст.	VI (1) 6М-Пр(Б)	6	вересень	21.09.2015р.- 30.10.2015р.	13	професійної освіти та компютерних технологій, к-ра психології
24	Безвідривна (ознайомлювальна)	технологічної і професійної освіти	6.010103 Технологічна освіта	II (IV) 21-Т	(10 днів, 1 раз на тиждень)	вересень	протягом семестру (щочетверга)	26	педагогіки і методики технологічної освіти
25	Безвідривна (методична)	технологічної і професійної освіти	6.010103 Технологічна освіта	III (4) 31-Т	(10 днів, 1 раз на тиждень)	вересень	протягом семестру (щочетверга)	20	педагогіки і методики технологічної освіти, загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
26	На робочому місці вчителя	технологічної і професійної освіти	7.01010301 Технологічна освіта	V (1) 51-Т	6	вересень	21.09.2015р.- 01.11.2015р.	21	педагогіки і методики технологічної освіти, професійної освіти та компютерних технологій, загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
27	Педагогічна навчальна практика у ВНЗ I-II р.а., ліцейх, колегіумах, інших освітніх установах нового типу	технологічної і професійної освіти	8.01010301 Технологічна освіта (на базі ОКР "бакалавр")	I (1) 6М-ТІ	6	вересень	21.09.2015р.- 30.10.2015р.	21	педагогіки і методики технологічної освіти, професійної освіти та компютерних технологій, загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти, к-ра психології

28	Педагогічна навчальна практика у ВНЗ I-II р.а., ліцеях, колегіумах, інших освітніх установах нового типу	технологічної і професійної освіти	8.01010401 Професійна освіта (на базі ОКР "бакалавр")	I (1) 6М-Пр(К)	6	вересень	21.09.2015р.-30.10.2015р.	12	професійної освіти та комп'ютерних технологій, загальної педагогіки, к-ра психології
29	Професійно-орієнтовна (безвідривна)	педагогіки і психології	6.010106 Соціальна педагогіка	II (4) 22-СП	2	вересень	10 дн. протягом семестру (в позанавчальний час)	13	соціальної педагогіки і соціальної роботи
30	Волонтерська (безвідривна)	педагогіки і психології	6.010106 Соціальна педагогіка	III(4) 32-СП	2	вересень	10 днів, 1 раз на тиждень (в позанавчальний час)	14	соціальної педагогіки і соціальної роботи, к-ра психології
31	Волонтерська (безвідривна)	педагогіки і психології	6.010106 Соціальна педагогіка	I(2) 14-СП	2	вересень	10 днів, 1 раз на тиждень (в позанавчальний час)	10	соціальної педагогіки і соціальної роботи, к-ра психології
32	На робочому місці соціального педагога в соціальних службах	педагогіки і психології	7.01010601 Соціальна педагогіка	I (1) 52-СП	6	вересень	05.10.2015р.-15.11.2015р.	25	соціальної педагогіки і соціальної роботи, к-ра психології
33	Дослідницька "Управління ВНЗ I-IV р.а., ліцеями, інтернатами, колегіумами, гімназіями"	педагогіки і психології	8.01010601 Соціальна педагогіка (ОКР "спеціаліст") ст.	I (1) 6М СП	4	вересень	14.09.2015р.-11.10.2015р.	2	соціальної педагогіки і соціальної роботи
34	Педагогічна навчальна практика у ВНЗ I-II р.а., ліцеях, колегіумах, інших освітніх установах нового типу	педагогіки і психології	8.01010601 Соціальна педагогіка (ОКР "бакалавр") ст.	I (1) 6М СП	4	вересень	14.09.2015р.-11.10.2015р.	9	соціальної педагогіки і соціальної роботи, к-ра психології
35	Стажистська практика на робочому місці психолога	педагогіки і психології	7.03010301 Практична психологія	I (1) 51-П	4	листопад	09.11.2015р. - 06.12.2015р.	8	психології
36	Педагогічна навчальна практика у ВНЗ I-II р.а., ліцеях, колегіумах, інших освітніх установах нового типу	педагогіки і психології	8.03010301 Практична психологія (на базі ОКР "бакалавр")	I (1) 6М П	4	вересень	14.09.2015р.-11.10.2015р.	4	психології
37	Дидактична в ЗОШ	педагогіки і психології	6.010201 Фізичне виховання	II (4) 23-ФК	1	жовтень	5 днів протягом семестру	34	соціальної педагогіки і соціальної роботи, к-ра психології
38	На місці роботи тренера з обраного виду спорту	педагогіки і психології	7.01020101 Фізичне виховання	I (1) 53-ФК	6	жовтень	26.10.2015р. - 06.12.2015р.	31	ТМФВ, соціальної педагогіки і соціальної роботи, к-ра психології
39	Дослідницька "Управління ВНЗ I-IV р.а., ліцеями, інтернатами, колегіумами, гімназіями"	педагогіки і психології	8.01020101 (на базі ОКР "спеціаліст") ст.	I (1) 6М-ФК	4	вересень	14.09.2015р.-11.10.2015р.	3	ТМФВ
40	Педагогічна навчальна практика у ВНЗ I-II р.а., ліцеях, колегіумах, інших освітніх установах нового типу	педагогіки і психології	8.01020101(на базі ОКР "бакалавр") ст.	I (1)6М-ФК	4	вересень	14.09.2015р.-11.10.2015р.	10	ТМФВ, к-ра психології
41	На робочому місці вчителя (стажистська)	початкової освіти	7.01010201 Початкова освіта	I (1) 10-31-П	3	листопад	грудень	18	теорії і методики початкової освіти, педагогіки і психології початкової освіти
42	На робочому місці вчителя (стажистська)	початкової освіти	7.01010201 Початкова освіта	I (1) 10-32-ПМ	3	листопад	грудень	16	теорії і методики початкової освіти, педагогіки і психології початкової освіти
43	На робочому місці вчителя (стажистська)	початкової освіти	7.01010201 Початкова освіта	I (1) 14-33-П	3	жовтень	грудень	19	теорії і методики початкової освіти, педагогіки і психології початкової освіти
44	На робочому місці вчителя (стажистська)	початкової освіти	7.01010201 Початкова освіта	I (1) 14-34-П		жовтень	грудень	22	теорії і методики початкової освіти, педагогіки і психології початкової освіти
45	На робочому місці вчителя (стажистська)	початкової освіти	7.01010201 Початкова освіта	I (1) 11-32-ПО	3	жовтень	грудень	23	теорії і методики початкової освіти, педагогіки і психології початкової освіти
46	Дослідницька "Управління ВНЗ I-IV р.а., ліцеями, інтернатами, колегіумами, гімназіями"	початкової освіти	8.01010201 Початкова освіта	I (1) 6-МПО з.ф.н.	3	жовтень	15.10.2015р. - 05.11.2015р.	12	теорії і методики початкової освіти, педагогіки і психології початкової освіти

47	Дослідницька "Управління ВНЗ І-ІІ р.а., ліцеями, інтернатами, колегіумами, гімназіями"	дошкільної освіти	8.01010101 Дошкільна освіта	VI (1) 6-М-ДО з.ф.н.	3	жовтень	жовтень-листопад	24	дошкільної педагогіки і психології, теорії і методики дошкільної освіти
48	На робочому місці вчителя біології	природничої і фізико-математичної освіти	7.04010201 Біологія, 7.04010201 Біологія 7.03010301 Практична психологія	V (1) 50-52-Б, 50-51-БП	3	жовтень	09.11.2015р. - 29.11.2015р.	22 21	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти, біології та основ сільського господарства, теорії і методики викладання природничих дисциплін
49	Педагогічна навчальна практика у ВНЗ І-ІІ р.а., ліцеях, колегіумах, інших освітніх установах нового типу	природничої і фізико-математичної освіти	8.04010201 Біологія (ОКР "бакалавр")	VI (1) 6-М-Б з.ф.н.	3	жовтень	09.11.2015р. - 29.11.2015р.	5	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти, біології та основ сільського господарства, теорії і методики викладання природничих дисциплін, к-ра психології
50	Педагогічна навчальна практика у ВНЗ І-ІІ р.а., ліцеях, колегіумах, інших освітніх установах нового типу	природничої і фізико-математичної освіти	8.04020301 Фізика (ОКР "бакалавр")	VI (1) 6-М-Ф з.ф.н.	3	жовтень	09.11.2015р. - 29.11.2015р.	5	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти, фізико-математичної освіти та інформатики
51	На робочому місці вчителя	філології та історії	7.02030302 Мова і література (англійська) 7.02020301 Українська мова і література	I (1)40-52-А(У)	3	вересень	09.11.2015р. - 29.11.2015р.	3	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти, іноземних мов та методики навчання, української мови, літератури та методики навчання
52	На робочому місці вчителя	філології та історії	7.02020301 Українська мова і література	I (1) 40-52-У	3	вересень	09.11.2015р. - 29.11.2015р.	3	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти, української мови, літератури та методики навчання
53	На робочому місці вчителя	філології та історії	7.02030302 Мова і література (англійська) 7.02020301 Українська мова і література	I (1) 44-55-А(У) 44-32-У	3	жовтень	26.11.2015р. - 15.11.2015р.	10 17	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти, іноземних мов та методики навчання, української мови, літератури та методики навчання
54	Педагогічна навчальна практика у ВНЗ І-ІІ р.а., ліцеях, колегіумах, інших освітніх установах нового типу	філології та історії	8.02030301 Філологія	I (1) 40-61-МУ з.ф.н.	3	вересень	09.11.2015р. - 29.11.2015р.	20	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти, української мови, літератури та методики навчання
55	На робочому місці вчителя	технологічної і професійної освіти	7.01010301 Технологічна освіта	I (1) 70-52-Т	3	жовтень	26.10.2015р. - 15.11.2015р.	4	педагогіки і методики технологічної освіти, професійної освіти та комп'ютерних технологій, загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
56	Педагогічна навчальна практика у ВНЗ І-ІІ р.а., ліцеях, колегіумах, інших освітніх установах нового типу	технологічної і професійної освіти	8.01010301 Технологічна освіта (ОКР "бакалавр")	I (1) 6М-Т з.ф.н.	3	жовтень	26.10.2015р. - 15.11.2015р.	4	педагогіки і методики технологічної освіти, професійної освіти та комп'ютерних технологій, загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти, к-ра психології
57	На робочому місці викладача спецпредметів	технологічної і професійної освіти	7.01010401 Професійна освіта	V (1) 20-51Пр(М)	3	вересень	26.10.2015р. - 15.11.2015р.	16	професійної освіти та технологій с/г виробництва, загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
58	Педагогічна навчальна практика у ВНЗ І-ІІ р.а., ліцеях, колегіумах, інших освітніх установах нового типу	технологічної і професійної освіти	8.01010401 Професійна освіта (ОКР "бакалавр")	I (1) 6-М-Пр(Б) з.ф.н.	3	жовтень	26.10.2015р. - 14.11.2015р.	3	професійної освіти та комп'ютерних технологій, загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
59	Педагогічна навчальна практика у ВНЗ І-ІІ р.а., ліцеях, колегіумах, інших освітніх установах нового типу	технологічної і професійної освіти	8.01010401 Професійна освіта (ОКР "бакалавр")	I (1) 6-М-Пр(М) з.ф.н.	3	жовтень	26.10.2015р. - 14.11.2015р.	14	професійної освіти та технологій с/г виробництва, загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
60	На робочому місці психолога (стажистська)	педагогіки і психології	7.03010301 Практична психологія	I (1) 60-51-П	3	жовтень	листопад-грудень	8	психології
61	На робочому місці психолога (стажистська)	педагогіки і психології	7.03010301 Практична психологія	I (1) 61-51-П	3	жовтень	листопад	12	психології

62	Педагогічна навчальна практика у ВНЗ I-II р.а., ліцейх, колегіумах, інших освітніх установах нового типу	педагогіки і психології	8.03010301 Практична психологія	I (1) 60-М П з. ф. н. (на базі ОКР "бакалавр")	3	жовтень	листопад	6	психології
63	На робочому місці тренера з обраного виду спорту	педагогіки і психології	7.01020101 Фізичне виховання	I (1) 63-51-ФК	3	жовтень	жовтень-листопад	20	ТМФВ, соціальної педагогіки і соціальної роботи, к-ра психології
64	Педагогічна навчальна практика у ВНЗ I-II р.а., ліцейх, колегіумах, інших освітніх установах нового типу	педагогіки і психології	8.01020101 Фізичне виховання (ОКР "бакалавр")	I (1) 63-М ФК з.ф.н.	3	жовтень	листопад	6	ТМФВ, психології
65	Дослідницька "Управління ВНЗ I-IV р.а., ліцейми, інтернатами, колегіумами, гімназіями"	педагогіки і психології	8.01020101 Фізичне виховання(ОКР "спеціаліст")	I (1)63-М ФК з.ф.н.	3	жовтень	листопад	1	ТМФВ
66	На робочому місці соціального педагога в соціальних службах	педагогіки і психології	7.01010601 Соціальна педагогіка	I(1) 60-53-СП	3	жовтень	листопад	20	соціальної педагогіки і соціальної роботи, к-ра психології
67	На робочому місці соціального педагога в соціальних службах	педагогіки і психології	7.01010601 Соціальна педагогіка	I(1) 65-51-СП	3	вересень	жовтень-листопад	11	соціальної педагогіки і соціальної роботи, к-ра психології
67	Педагогічна навчальна практика у ВНЗ I-II р.а., ліцейх, колегіумах, інших освітніх установах нового типу	педагогіки і психології	8.01010601 Соціальна педагогіка (на базі ОКР "бакалавр")	I (1) 60-М СП з.ф.н.	3	жовтень	листопад	19	соціальної педагогіки і соціальної роботи, психології
69	В групах дітей дошкільного віку	дошкільної освіти	7.01010101 Дошкільна освіта	II (11) 21 П8-Дд (д.ф.н.)	4	квітень	05.10.2015р.- 25.10.2015р.	25 (9 працює за фахом)	дошкільної педагогіки і психології, теорії і методики дошкільної освіти
70	В групах дітей дошкільного віку	дошкільної освіти	7.01010101 Дошкільна освіта	II (11) 22 П8-Дд (д.ф.н.)	4	квітень	05.10.2015р.- 25.10.2015р.	25 (12 працює за фахом)	дошкільної педагогіки і психології, теорії і методики дошкільної освіти
71	В групах дітей дошкільного віку	дошкільної освіти	7.01010101 Дошкільна освіта	II (11) 23 ПО-Д (з.ф.н.)	3	квітень	14.09.2015р.- 04.10.2015р.	23 (21 прац. за фахом)	дошкільної педагогіки і психології, теорії і методики дошкільної освіти
72	В групах дітей дошкільного віку	дошкільної освіти	7.01010101 Дошкільна освіта	II(11) 24 ПО-Д (з.ф.н.)	3	квітень	14.09.2015р.- 04.10.2015р.	22 (22 прац. за фахом)	дошкільної педагогіки і психології, теорії і методики дошкільної освіти
73	Навчально-заликова	початкової освіти	7.01010102 Початкова освіта	II (11) 21ПО-П (з.ф.н.)	3	вересень	14.09.2015р. 04.10.2015р.	7 (3-прац. за фахом)	теорії і методики початкової освіти, педагогіки і психології початкової освіти
74	На місці роботи соц. педагога в НВЗ	педагогіки і психології	7.01010601 Соціальна педагогіка	II(1) 21 ПО-СП (з.ф.н.)	3	вересень	21.09.2015р. - 10.10.2015р.	1	соціальної педагогіки і соціальної роботи
75	Стажистська практика на робочому місці психолога	педагогіки і психології	7.03010301 Практична психологія	II (1) 21-ПО-ПП (з.ф.н.)	3	вересень	21.09.2015р.- 10.10.2015р.	3	психології
76	Навчально-заликова	природничої і фізико-математичної освіти	7.04010201 Біологія (перепідготовка)	II (2)21ПО- Б(з.ф.н.)	3	вересень	вересень-жовтень	1	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти, біології та основ сільського господарства, теорії і методики викладання природничих дисциплін
77	На робочому місці вчителя	педагогіки і психології	7.01020101 Фізичне виховання	21-ПО-ФВ (з.ф.н.)	3	вересень	вересень-жовтень	5	ТМФВ, соціальної педагогіки і соціальної роботи
78	Навчально-заликова	природничої і фізико-математичної освіти	7.04020301 Фізика (перепідготовка)	II (2) 21ПО-Ф (з.ф.н.)	3	вересень	жовтень	2 (1 працює за фахом)	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти, фізико-математичної освіти та інформатики
79	Навчально-заликова	технологічної і професійної освіти	7.01010103 Технологічна освіта	II(1) 21ПО-Т (з.ф.н.)	3	жовтень	26.10.2015р.- 15.11.2015р.	3 (3-працює за фахом)	педагогіки і методики технологічної освіти
80	В загальноосвітньому у навчальному закладі	філології та історії	7.02030301 Українська мова і література	II 2) 21ПО-У (з.ф.н.)	3	вересень	09.11.2015р.- 29.11.2015р.	1	загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти, української мови, літератури та методики навчання

3.4. Перепідготовка спеціалістів; підвищення кваліфікації, стажування на базі ЦДПО

Якісна освіта є необхідною умовою забезпечення сталого розвитку суспільства, консолідації усіх його інституцій, гуманізації суспільно-економічних відносин, формування нових життєвих орієнтирів особистості.

Ураховуючи національну стратегію розвитку освіти в Україні, післядипломна освіта в Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка визначає основні напрями, пріоритети, завдання і механізми реалізації державної політики в галузі освіти.

З огляду на визначені пріоритети в Університеті створено Центр допрофесійної та післядипломної освіти, який є навчально-науковим структурним підрозділом Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.

Центр проводить освітню, наукову роботу, спрямовану на підготовку й перепідготовку кадрів, виконання наукових досліджень, у тому числі й з використанням дистанційних технологій навчання. Основними структурними одиницями Центру є сектори. У Центрі навчаються студенти денної, очно-заочної, очно-дистанційної та заочної форм навчання.

За 2015 рік пройшли курси підвищення кваліфікації 160 слухачів (Таблиця 3.4.1.), серед яких: викладачі індустріально-педагогічного технікуму Конотопського інституту СумДУ, Олександрійського педагогічного коледжу імені В.О. Сухомлинського, Глухівського агротехнічного інституту імені С.А. Ковпака, Глухівського медичного училища, Професійно-педагогічного коледжу Глухівського НПУ імені Олександра Довженка, методисти Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка, учителі та вихователі шкіл та дошкільних закладів м. Глухова, Глухівського, Ямпільського, Середино-Будського, Кролевецького, Шосткинського районів.

Таблиця 3.4.1

Контингент слухачів курсів підвищення кваліфікації в ЦДПО за 2015 рік

№ п/п	Напрямок підготовки	Ліцензований обсяг	Кількість слухачів		Усього слухачів
			1 місяць	6 місяців	
1.	8.01010101 Дошкільна освіта	500	11		11
2.	8.01010201 Початкова освіта		31	40	71
3.	8.01010301 Технологічна освіта		15		15
4.	8.01010401 Професійна освіта (за профілем)		1	1	2
5.	8.01010601 Соціальна педагогіка		1	1	2
6.	8.01020101 Фізичне виховання		4	6	10
7.	8.02030101 Українська мова і література		10		10
8.	7.02030302 Мова та література (англійська)		13		13
9.	8.03010301 Практична психологія		3	1	4
10.	8.04010201 Біологія		2		2
11.	7.04020101 Математика		5	2	7
12.	8.04020301 Фізика		3	1	4
13.	7.02030201 Історія		7	2	9
	Усього за навчальний рік		106	54	160

Підвищення кваліфікації в 2015 році охопило такі напрями: 8.01010101 Дошкільна освіта (11 осіб), 8.01010201 Початкова освіта (71 особа), 8.01010301 Технологічна освіта (15 осіб), 8.01010401 Професійна освіта (за профілем) (2 особи), 8.01010601 Соціальна педагогіка (2 особи), 8.01020101 Фізичне виховання (10 осіб), 8.02030101 Українська мова і література (10 осіб), 7.02030302 Мова та література (англійська) (13 осіб), 8.03010301 Практична психологія (4 особи), 8.04010201 Біологія (2 особи), 7.04020101 Математика (7 осіб), 8.04020301 Фізика (4 особи), 7.02030201 Історія (9 осіб).

Навчання здійснювалося за затвердженими навчальними планами, згідно з розкладом занять. За результатами навчання слухачі отримали свідоцтво про підвищення кваліфікації державного зразка.

Підготовка молоді до складання ЗНО та до вступу на ОКР «Магістр»

У Центрі допрофесійної та післядипломної освіти проводяться підготовчі курси до складання тестів зовнішнього незалежного оцінювання якості освіти серед учнів 9-11 класів загальноосвітніх шкіл, студентів коледжів, училищ та інших навчальних закладів I-II рівнів

акредитації, а також курси з англійської мови для вступу бакалаврів і спеціалістів на ОКР «Магістр». Підготовчі курси проводяться з таких дисциплін: українська мова та література, математика, фізика, біологія, іноземна мова (англійська), історія України (Таблиці 3.4.2, 3.4.3).

Таблиця 3.4.2

Контингент слухачів підготовчих курсів до складання ЗНО в 2015 році

№ п/п	Дисципліна	Кількість слухачів
1.	Українська мова та література	22
2.	Математика	6
3.	Фізика	4
4.	Історія України	18
5.	Біологія	25
6.	Іноземна мова (англійська)	12
	Усього слухачів	87

Таблиця 3.4.3

Контингент слухачів курсів з англійської мови до вступу на ОКР «магістр» у 2015 році

№ п/п	Дисципліна	Кількість слухачів
1.	Іноземна мова (англійська)	60
	Усього слухачів	60

До навчального процесу на підготовчих курсах задіяні фахівці, які мають наукові ступені та вчені звання, досвід роботи в школі, а саме: к.ф.-м.н., доц. Шелудько В.І., к.п.н., доц. Кугай Н.В., к.п.н., доц. Баранник Н.О., к.іст.н., ст. викл. Крижанівський В.М., к.п.н., ст. викл. Земка О.І., Кмець А.М., Бутова В.О.

За результатами навчання слухачі отримують посвідчення про закінчення підготовчих курсів у Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка.

3.5. Державна підсумкова атестація випускників

Атестація здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями "Бакалавр", "Магістр", освітньо-кваліфікаційним рівнем "Спеціаліст" у Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка здійснюється відповідно до законів України "Про вищу освіту", "Про освіту", Положення про порядок створення та організацію роботи державної екзаменаційної комісії у вищих навчальних закладах України, Положення про екзаменаційну комісію у Глухівському НПУ ім.О.Довженка та інших нормативно-правових актів України з питань освіти.

Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється екзаменаційною комісією (ЕК) після завершення навчання на певному освітньому ступені (освітньо-кваліфікаційному рівні) з метою встановлення фактичної відповідності рівня підготовки вимогам освітньої (освітньо-професійної чи освітньо-наукової) програми.

Екзаменаційна комісія створюється щороку як єдина для всіх форм навчання з кожного напрямку підготовки (спеціальності) та певних освітніх ступенів (освітньо-кваліфікаційних рівнів).

Екзаменаційна комісія створюється у складі голови, його заступника (за потребою) та членів комісії окремо для кожного рівня вищої освіти (освітньо-кваліфікаційного рівня), напрямку підготовки чи спеціальності, діє протягом календарного року і є чинною для всіх форм навчання (денної, заочної, дистанційної).

Екзаменаційна комісія перевіряє науково-теоретичну та практичну підготовку випускників, вирішує питання про присвоєння їм відповідного рівня вищої освіти, видання державного документа про освіту, опрацьовує пропозиції щодо поліпшення якості освітньо-професійної підготовки спеціалістів в університеті.

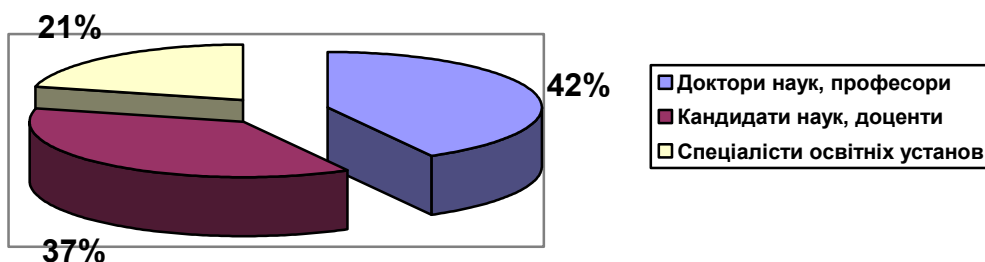
Робота екзаменаційної комісії проводиться в терміни, передбачені навчальними планами. Графік роботи комісії затверджується ректором університету.

Головою ЕК призначається висококваліфікований фахівець у відповідній галузі, повна вища освіта (кваліфікація) якого відповідає певному напрямку підготовки (спеціальності), або науковець відповідного напрямку наукової діяльності.

У 2015 році склад голів ЕК було затверджено наказом ректора та вченою радою. На посадах

голів ЕК працювали 24 особи, а саме: 10 осіб – доктори наук, професори; 9 осіб – кандидати наук, доценти; 5 осіб – спеціалісти освітніх установ.

Робота голів ЕК здійснювалася на засадах чинного законодавства (наказ від 02 квітня 1993 року № 90 «Про затвердження Інструкції про оплату праці та розміри ставок заробітної плати професорсько-викладацького складу вищих навчальних закладів»; Постанови КМУ від 3 квітня 1993 р. №245 «Про роботу за сумісництвом працівників державних підприємств, установ і організацій»; листів-погоджень з установами, де працює голова ЕК).

Якісний склад голів державних екзаменаційних комісій у 2015р.

Складання державних іспитів чи захист дипломних, магістерських робіт проводилися на відкритому засіданні ЕК за участю не менше ніж половини її складу за обов'язкової присутності голови комісії.

Державні екзамени проводилися як з окремих дисциплін, так і з декількох одночасно як комплексна перевірка знань та умінь (компетенції) студентів в обсязі навчальних програм цих дисциплін.

Для кожного рівня вищої освіти встановлено нормативні форми державної атестації; державний (тестовий державний) іспит та (або) кваліфікаційна робота. Вид кваліфікаційної роботи (дипломна, магістерська) встановлюється на основі аналізу змісту виробничих функцій, типових задач діяльності та здатностей, що визначені в освітній (освітньо-професійній чи освітньо-науковій) програмі відповідного стандарту вищої освіти.

У 2015 р. було проведено атестацію здобувачів вищої освіти і здійснено черговий випуск студентів університету: бакалаврів, спеціалістів, магістрів:

- за ОС „Бакалавр”: денна форма навчання – 436 студентів (416 д/з і 20 к/о), заочна форма навчання – 618 студентів (237 д/з і 381 к/о);
- за ОКР „Спеціаліст”: денна форма навчання – 288 студентів (270 д/з і 18 к/о), заочна форма навчання – 502 студенти (145 д/з і 357 к/о);
- за ОС „Магістр”: денна форма навчання – 154 студенти (83 д/з і 71 к/о), заочна форма навчання – 107 студентів (17 д/з і 90 к/о).

Означені показники подано в таблицях.

Порівняльна таблиця випуску фахівців за денною формою навчання

Рівень вищої освіти	Держзамовлення		Контракт		Разом	
	2014 р.	2015 р.	2014 р.	2015 р.	2014 р. / диплом з відзнакою	2015 р. / диплом з відзнакою
Бакалавр	434	416	26	20	460/17	436/9
Спеціаліст	228	270	25	18	253/24	288/17
Магістр	80	83	86	71	166/15	154/26
РАЗОМ	742	769	137	109	879/56	878/52

Випуск фахівців денної форми навчання 2015 р. порівняно з минулим роком за ОС „Бакалавр” зменшився на 24 особи, за ОС „Магістр” – на 12 осіб, а за ОКР "Спеціаліст” збільшився на 35 осіб.

У 2015 році загальна кількість випускників зменшилася на 1 особу. Кількість фахівців, які одержали дипломи з відзнакою, зменшилася на 4 особи.

Порівняльна таблиця випуску фахівців за заочною формою навчання

Рівень вищої освіти	Держзамовлення		Контракт		Разом	
	2014 р.	2015 р.	2014 р.	2015 р.	2014 р. / диплом з відзнакою	2015 р. / диплом з відзнакою
Бакалавр	180	237	534	381	714/5	618/2
Спеціаліст	120	145	415	357	535/13	502/14
Магістр	14	17	84	90	98/4	107/4
РАЗОМ	314	399	1033	828	1347/22	1227/20

Випуск заочної форми навчання 2015 року за ОС „Бакалавр” зменшився на 96 осіб, за ОКР „Спеціаліст” – на 33 особи, а за ОС „Магістр” – збільшився на 9 осіб порівняно з минулим навчальним роком.

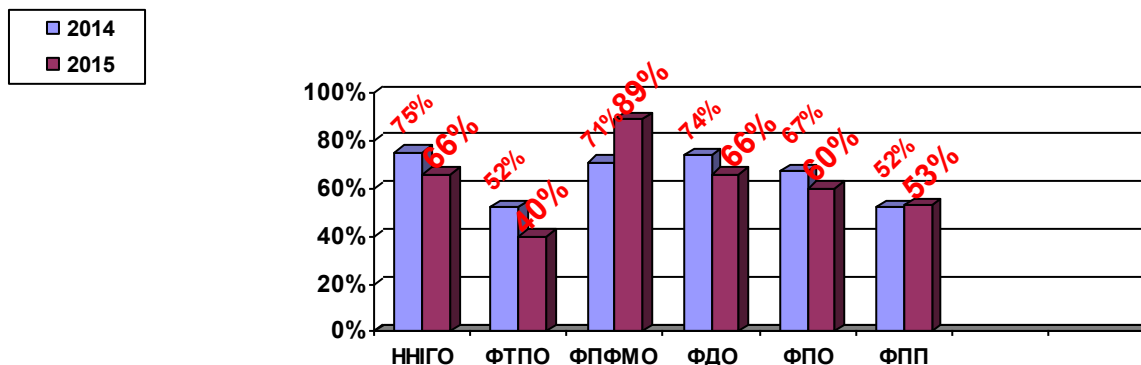
У 2015 році загальна кількість випускників зменшилася на 120 осіб. Кількість фахівців, які одержали дипломи з відзнакою, зменшилася на 2 особи.

Результати державних іспитів випускників освітнього ступеня "Бакалавр", освітньо-кваліфікаційного рівня "Спеціаліст" і результати захисту магістерських робіт

Денна форма навчання Освітній ступінь „Бакалавр”

У 2015р. випущено 436 студентів денної форми навчання освітнього ступеня „Бакалавр”.

Абсолютний показник успішності 100% (у 2014 р. – 99,8%). Якісний показник в університеті становить 56% (у 2014 р. – 61,8%).

Рейтинг факультетів за якісною успішністю студентів ОС "Бакалавр" денної форми навчання у 2014 і 2015 рр.

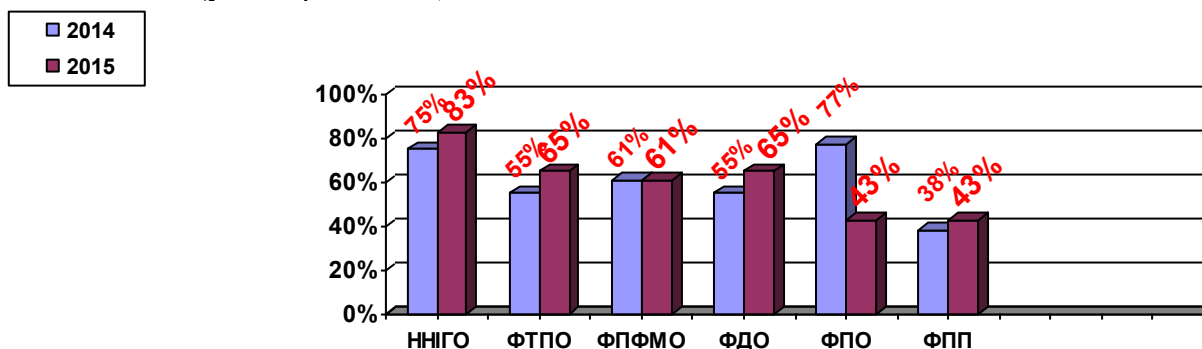
Високий рівень знань продемонстрували 15% випускників бакалаврату, достатній рівень – 41%, достатньо-середній рівень – 13%, середній рівень – 31%, незадовільних оцінок не було виставлено.

За результатами державної атестації видано 9 дипломів бакалавра з відзнакою.

Освітньо-кваліфікаційний рівень „Спеціаліст”

У 2015р. випущено 288 студентів денної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня „Спеціаліст”.

Абсолютний показник успішності 99% (у 2014 р. – 99,6%). Якісний показник в університеті становить 60% (у 2014 р. – 59,4%).

Рейтинг факультетів за якісною успішністю студентів ОКР "Спеціаліст" денної форми навчання у 2014 і 2015 рр.

Високий рівень знань продемонстрували 25% випускників-спеціалістів, достатній рівень – 34%, достатньо-середній рівень – 18%, середній рівень – 21%, низький рівень знань у 1% випускників.

За результатами державної атестації видано 17 дипломів спеціаліста з відзнакою.

Освітній ступінь „Магістр”

У 2015 р. випущено 154 магістри денної форми навчання.

Абсолютний показник успішності 100% (у 2014 р. також 100%). Якісний показник в університеті становить 89 % (у 2014 р. – 84%).

Результати захисту магістерських робіт студентів денної форми навчання

Отримані оцінки	2014 р.	2015 р.	Δ
"відмінно"	36%	42%	+6%
"добре"	48%	47%	-1%
"задовільно"	16%	11%	-5%

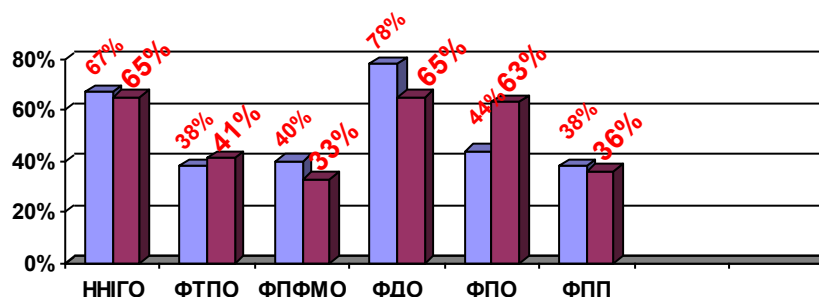
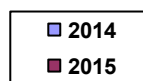
Варто зазначити, що у 2015 р. збільшилася кількість студентів, які захистили магістерські роботи на "відмінно" (+6%), а на "добре" та "задовільно" – зменшилася (-1% та -5% відповідно).

За результатами державної атестації видано 26 дипломів магістра з відзнакою.

Заочна форма навчання Освітній ступінь „Бакалавр”

У 2015р. випущено 364 студенти заочної форми навчання освітнього ступеня „Бакалавр” (Глухів).

Абсолютний показник успішності 100% (у 2014 р. – 99,7%). Якісний показник в університеті становить 48% (у 2014 р. – 44%).

Рейтинг факультетів за якісною успішністю студентів ОС "Бакалавр" заочної форми навчання у 2014 і 2015 рр.

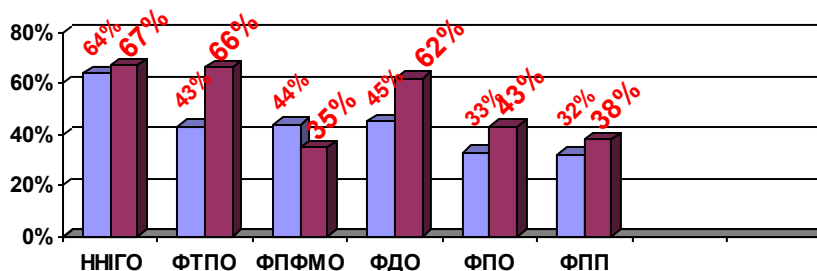
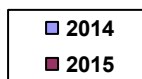
Високий рівень знань продемонстрували 6% випускників бакалаврату, достатній рівень – 41%, достатньо-середній рівень – 17%, середній рівень – 36%, незадовільних оцінок не було виставлено.

За результатами державної атестації видано 2 дипломи бакалавра з відзнакою.

Освітньо-кваліфікаційний рівень „Спеціаліст”

Випущено 253 студенти заочної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня „Спеціаліст”.

Абсолютний показник успішності становить 99% (у 2014 р. – 100%). Якісний показник – 52% (у 2014 р. – 40%).

Рейтинг факультетів за якісною успішністю студентів ОКР "Спеціаліст" заочної форми навчання у 2014 і 2015 рр.

Високий рівень знань продемонстрували 13% випускників-спеціалістів, достатній рівень – 38%, достатньо-середній рівень – 23%, середній рівень – 25%, низький рівень знань у 1% випускників. За результатами державної атестації видано 4 дипломи з відзнакою.

Освітній ступінь „Магістр”

У 2015 р. випущено 107 магістрів заочної форми навчання.

Абсолютний показник успішності 100% (у 2014 р. – 100%). Якісний показник в університеті становить 81% (у 2014 р. – 79%).

Результати захисту магістерських робіт студентів заочної форми навчання

Отримані оцінки	2014 р.	2015 р.	Δ
"відмінно"	33%	39%	+6%
"добре"	46%	42%	-4%
"задовільно"	21%	19%	-2%

Варто зазначити, що у 2015р. збільшилася кількість студентів, які захистили магістерські роботи на "відмінно" (+6%), а на "добре" та "задовільно" – зменшилася (-4% та -2% відповідно).

За результатами державної атестації видано 4 дипломи з відзнакою.

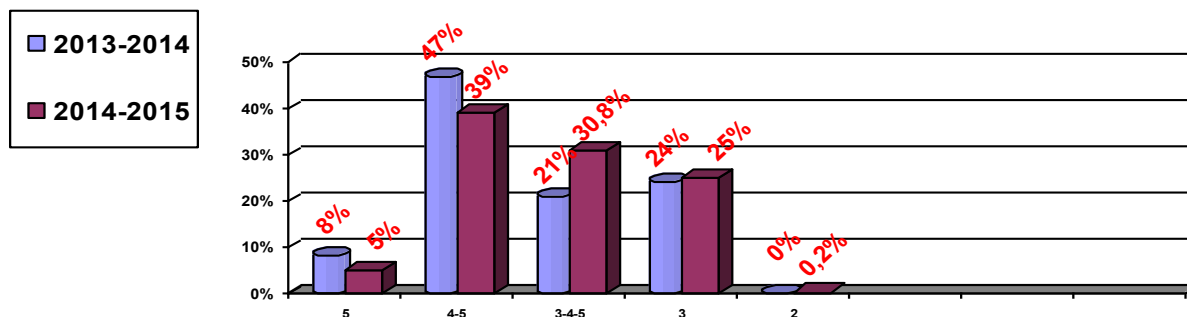
Заочна форма навчання (НКП)

У 2015р. на навчально-консультаційних пунктах (центрах) університету випущено 254 студенти заочної форми навчання ОС „Бакалавр” та 249 студентів ОКР „Спеціаліст”.

Абсолютний показник успішності за підсумками складання державних екзаменів на НКП становить 99,8% (у 2014 р. – 100%), якісний показник становить 44% (у 2014 р. – 55%).

Всього на НКП високий рівень знань у 5% студентів (у 2014р. – 8%), достатній рівень – 39% (у 2014р. – 47%), достатньо-середній рівень – 30,8% (у 2014р. – 21%), середній рівень – 25% (у 2014р. – 24%), низький рівень знань засвідчив 1 студент (0,2%).

Ці ж показники ілюструє діаграма:

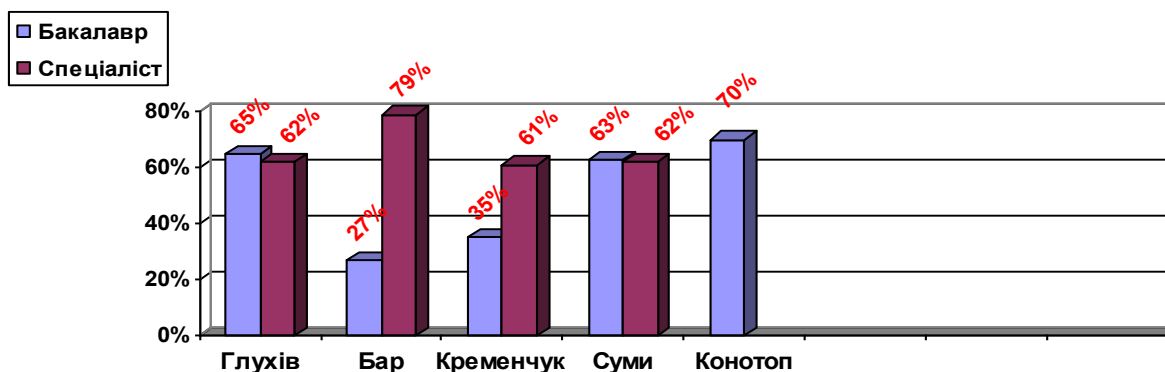

Результати складання державних екзаменів на НКП у 2013 та 2014 рр.

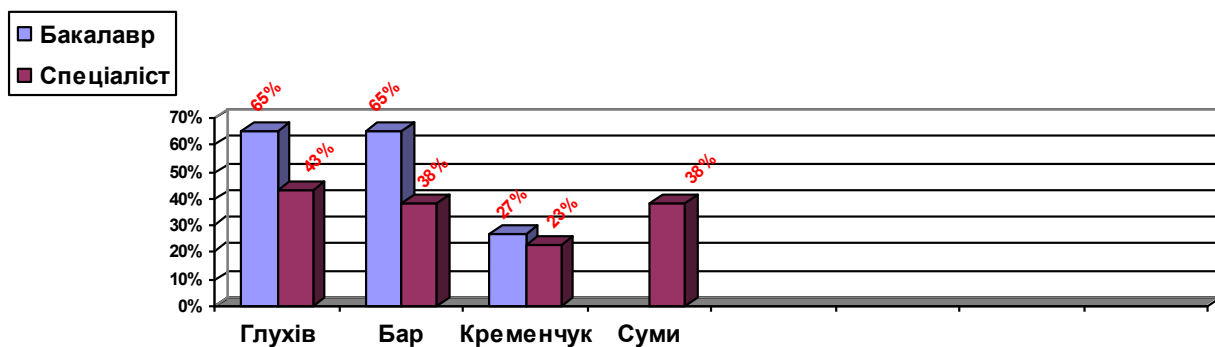
Отже, у 2015р. зменшилася кількість студентів, які склали державні екзамени на "відмінно" (-3%), на "добре" і "відмінно" (-8%), збільшилася кількість студентів, які отримали на державних екзаменах змішані оцінки (+10%) та "задовільно" (+1%), 1 студент (0,2%) отримав незадовільну оцінку (у минулому навчальному році таких студентів не було).

Рівень підготовки фахівців заочної форми навчання у розрізі спеціальностей у 2014-2015 н.р. (якісна успішність на державних екзаменах)

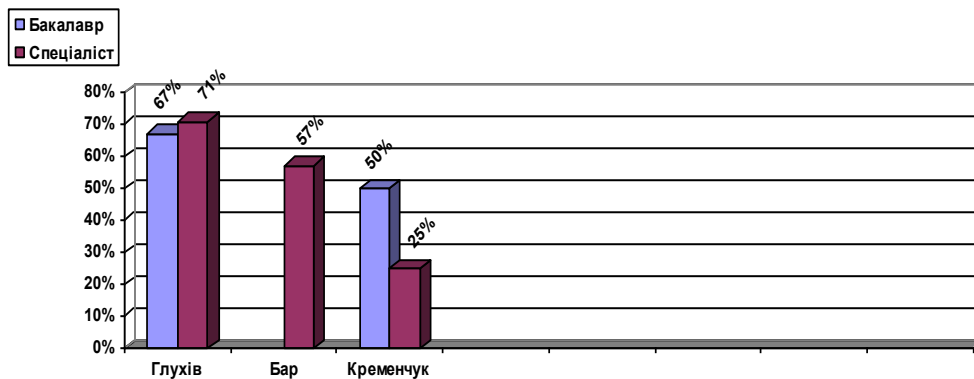
Дошкільна освіта

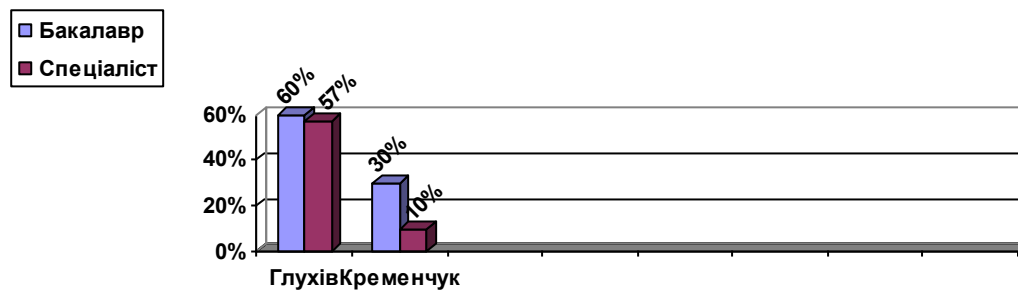
Початкова освіта

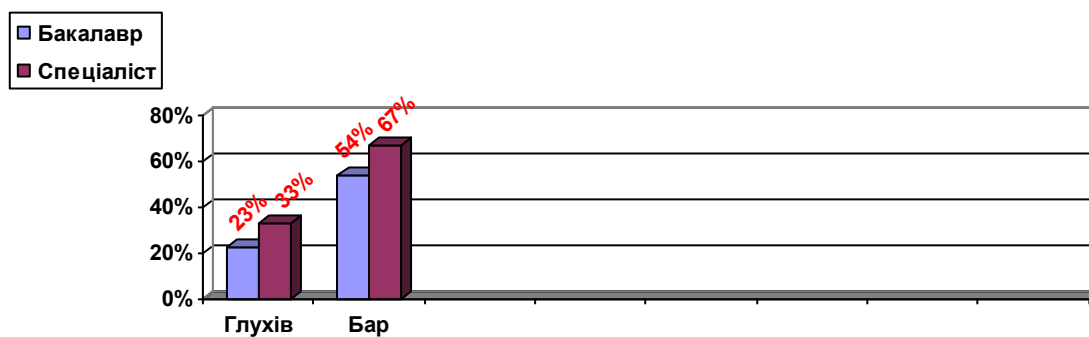
Українська мова і література

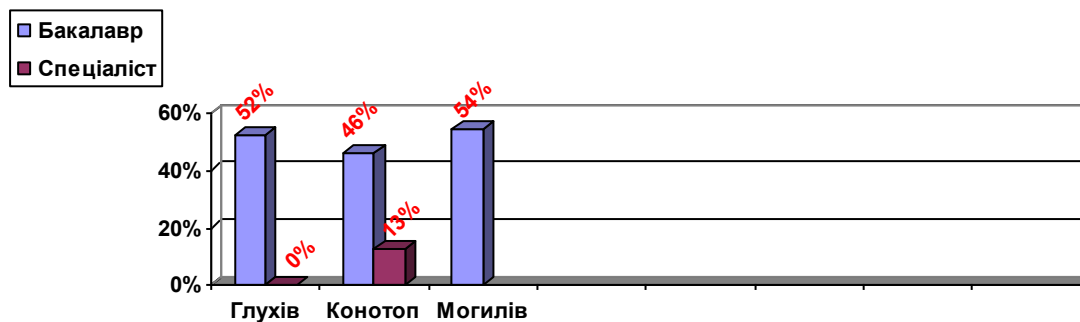
Мова і література (англійська)

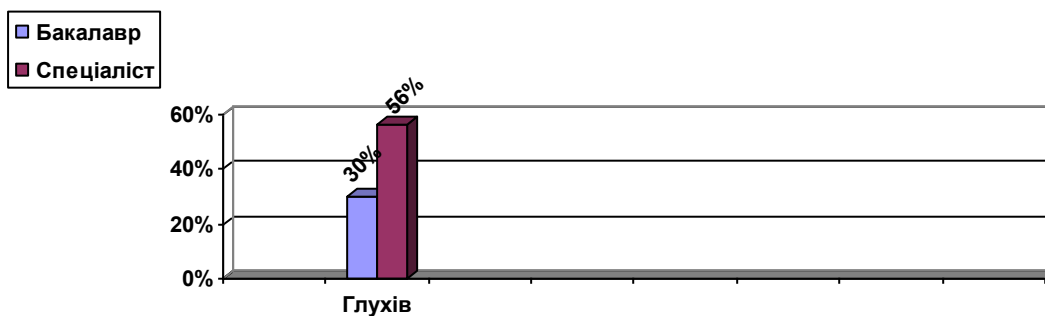
Практична психологія

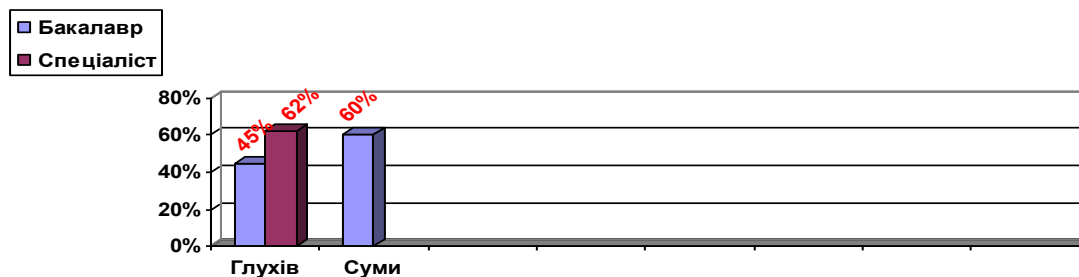
Соціальна педагогіка

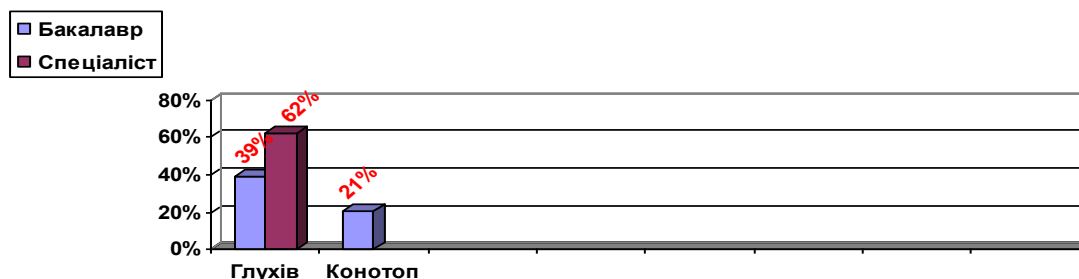
Фізичне виховання

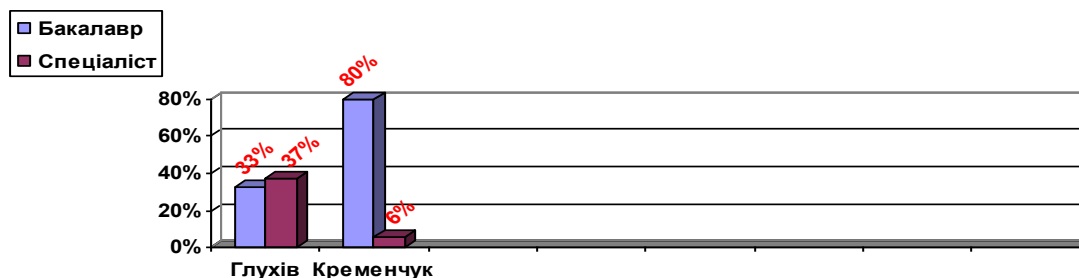
Технологічна освіта

Професійна освіта

Біологія

Отже, інтеграція до європейського освітнього простору, забезпечення мобільності й реагування на потреби ринку праці передбачають не лише модернізацію підходів до організації освітнього процесу, які втілюються в навчальних підрозділах університету, а й удосконалення механізмів гарантій якості вищої освіти, її моніторингу відповідно до Закону України «Про вищу освіту». Для реалізації зазначеного в університеті функціонує система заходів щодо вдосконалення державної атестації випускників шляхом переорієнтації її на європейські принципи оцінки якості підготовки, що передбачає як визначення рівня сформованості компетентності випускників, так і їхньої здатності до практичної діяльності та відповідності кваліфікаційним вимогам.

Аналіз результатів державної підсумкової атестації свідчить про достатній рівень підготовки випускників, оскільки усереднений показник якості знань по університету на денній формі навчання становить 68,3%, на заочній – 52,1%; абсолютна успішність на денній та заочній формах навчання – 99,7%.

3.6. Система працевлаштування молодих фахівців. Одноразова грошова допомога

Працевлаштування молодих фахівців – один із найбільш важливих напрямів Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. В університеті проблемі працевлаштування молодих фахівців освітньої галузі, з'ясуванню умов їхньої праці на першому робочому місці, професійному зростанню приділяється належна увага. Процес працевлаштування у навчальному закладі здійснюється на підставі взаємопов'язаних і врегульованих етапів виходу молоді на національний ринок праці, а саме: «Профорієнтованість – прийом професійно орієнтованої молоді згідно з обсягами державного замовлення – якісна теоретична підготовка фахівців – практична підготовка на майбутньому робочому місці – формування правознавчої компетентності випускників – працевлаштування відповідно до чинного законодавства – професійна адаптація і становлення випускника».

У процесі вирішення питання працевлаштування підрозділ сприяння працевлаштуванню керувався законодавчою базою (Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту» (стаття 13,26,64), «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні», уведеного в дію постановою Верховної Ради України від 05.02.1993 р. (зі змінами, внесеними згідно із Законами № 3109-III (3109-14) від 07.03.2000 р. – № 3142-IV (3142-15) від 29.11.2005 року); Кодексом законів про працю; Постановами Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 22 серпня 1996 р. № 992» (№ 216 від 15 квітня 2015 р.), «Про підготовку фахівців для роботи в сільській місцевості» (№1159 від 29 червня 1999 р.), «Про надання одноразової адресної грошової допомоги деяким категоріям випускників вищих навчальних закладів»(№ 1361 від 26.09.2006 р.); листами Міністерства освіти і науки України «Щодо працевлаштування випускників вищих навчальних закладів» (№ 1/9-216 від 28 квітня 2015 р.), «Щодо відміни норм обов'язковості працевлаштування» (№ 1/11-8082 від 10 червня 2015 р.), «Роз'яснення щодо питань працевлаштування випускників вищих навчальних закладів»(№ 1/9-309 від 26 червня 2015 р.) та іншими законодавчими документами.

З метою розширення партнерських зв'язків із роботодавцями, залучення їх до формування змісту вищої освіти, створення якісно нових умов для ефективного працевлаштування випускників в університеті активно проводилася робота щодо налагодження співпраці з керівниками закладів освіти, підприємств, установ, організацій. Згідно з укладеними угодами до університету подається інформація щодо вакантних місць, характеризуються умови, які роботодавці зобов'язуються створити випускникам поточного навчального року (обсяг навчального навантаження, забезпеченість житлом, інші соціальні гарантії).

Роботодавцями для випускників університету є міські, районні відділи освіти Сумської, Чернігівської, Полтавської, Київської, Харківської областей, педагогічні коледжі, медичні коледжі, професійно-технічні навчальні заклади, дитячі оздоровчі табори й центри, центри реабілітації, станції юних техніків, натуралістів, туристів.

Однією з проблем працевлаштування молодих фахівців є недосконалість і недовіра нормативно-правової бази.

На жаль, продовжує діяти низка законодавчих та інших нормативно-правових актів, внутрішні неузгодженості яких та існуючі між ними суперечності призводять до неоднозначного трактування їх змісту та, як наслідок, до виникнення конфліктів між вищим навчальним закладом та здобувачами освіти, а також необґрунтованих претензій з боку органів контролю.

На реалізацію положень Закону України "Про вищу освіту" прийнято постанову Кабінету Міністрів України № 216 від 15 квітня 2015 р. "Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України № 992 від 22 серпня 1996р", якою відміняється норма щодо обов'язковості відпрацювання та відшкодування вартості навчання. Прийняття зазначеної постанови забезпечує реалізацію основних положень цього закону та конституційне право молодих фахівців на вільний вибір місця подальшої роботи. Після внесення до цієї постанови відповідних змін, дія цього Порядку поширюється виключно на осіб, які навчаються за спеціальностями медичного профілю.

Для реалізації потреби випускників у працевлаштуванні підрозділ продовжує роботу з налагодження зв'язків з роботодавцями, тісно співпрацює з управліннями та відділами освіти, а також з підприємствами, установами та організаціями різних форм власності, що є потенційними роботодавцями для випускників університету; надає випускникам консультації з питань працевлаштування, сприяє вільному вибору місця майбутньої роботи випускниками на підприємстві, в організації чи установі будь-якої форми власності; вивчає попит на окремі

спеціальності на ринку праці.

Зазначеним структурним підрозділом ГНПУ ім. О.Довженка створено електронний банк даних потенційних роботодавців (підприємств, установ і організацій) та студентів і випускників університету, який щороку поповнюється, активно застосовуються Інтернет-простір, Web-сайти тощо.

Аналіз протоколів засідань ректорату, рад факультетів, кафедр, педагогічної ради коледжу та керівних органів студентського самоврядування дає підстави стверджувати, що проблемі працевлаштування випускників університету та професійно-педагогічного коледжу загалом приділяється значна увага. Так, студенти, які здобувають ОС «Бакалавр» (3-4-й курси), ОКР «Спеціаліст», ОС «Магістр» за денною формою навчання і працевлаштовані за фахом, навчаються за індивідуальним графіком; педагогічна практика випускників здебільшого проходить за місцями їх майбутнього працевлаштування; проблеми і перспективи працевлаштування висвітлюються в засобах масової інформації, на сайті університету; у квітні 2015 р. проведено попередні розподіли на факультетах, практикуються конкурси на кращого фахівця («Психолог року»).

У 2015 р. за денною формою навчання здобули вищу освіту в університеті за державним замовленням 353 особи, із них 270 – ОКР «Спеціаліст», 83 – ОС «Магістр».

Із 270 випускників університету ОКР «Спеціаліст» за спеціальностями працевлаштовано за фахом: «Дошкільна освіта» – 81%, «Початкова освіта» – 50%, «Практична психологія» – 45%, «Соціальна педагогіка» – 46%, «Фізичне виховання» – 52%, «Біологія» – 27%, «Біологія і практична психологія» – 10%, «Математика» – 44 %, «Українська мова і література» – 81%, «Мова і література (англійська)» – 67 %, «Професійна освіта (будівництво)» – 29%, «Професійна освіта (технологія виробництва і переробки продуктів сільського господарства)» – 20%, «Професійна освіта (технологія виробів легкої промисловості)» – 55%, «Технологічна освіта» – 22%.

Із 83 випускників ОС «Магістр» за спеціальностями працевлаштовано за фахом: «Дошкільна освіта» – 100%, «Початкова освіта» – 0%, «Практична психологія» – 33%, «Соціальна педагогіка» – 75%, Фізичне виховання» – 70%, «Біологія» – 75%, «Фізика» – 30%, «Українська мова і література» – 50%, «Професійна освіта (будівництво)» – 33% «Професійна освіта (технологія виробництва і переробки продуктів с/г)» – 20%, «Технологічна освіта» – 75%.

Загальні показники працевлаштування за фахом такі: факультет дошкільної освіти (90%), початкової освіти (45%), природничої і фізико-математичної освіти (41 %), технологічної і професійної освіти (35%), педагогіки і психології (51%), філології та історії (59%), про що свідчать дані таблиці 3.6.1.

Загальний відсоток працевлаштованих за фахом випускників по університету 51%. У минулому році цей показник становив – 77%.

На підставі ст. 64 Закону України «Про вищу освіту» та постанови КМУ від 15.04.2015р. №216 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 22 серпня 1996 р. №992», якою скасовано норму щодо обов'язковості відпрацювання випускниками вищих навчальних закладів та відшкодування ними вартості навчання (крім осіб, що навчаються за спеціальностями медичного профілю) та на виконання листа МОН України від 28.04.2015р. №1/9-216 «Щодо працевлаштування випускників вищих навчальних закладів», наказу по університету від 05.05.2015р. №136 «Про працевлаштування випускників Глухівського НПУ ім. О.Довженка» було припинено підписання тристоронніх угод, надання випускникові направлень на роботу та довідок про самостійне місце працевлаштування.

Отже, відсоток працевлаштованих випускників 2015 року порівняно з минулими роками знизився саме за вищезазначеними підставами.

Випускникам Університету відповідно до чинного законодавства виплачується одноразова грошова допомога. На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 26.09.2006 р. № 1361 та з метою упорядкування виплат випускникам щорічно наказом Міністерства затверджується «Порядок надання одноразової адресної грошової допомоги деяким категоріям випускників вищих навчальних закладів».

Нарахування допомоги здійснюється наказом по університету на підставі поданої випускником заяви про надання допомоги, копії трудової книжки та договору «Про працевлаштування випускників вищих навчальних закладів, які навчалися за напрямками і спеціальностями педагогічного профілю».

Таблиця 3.6.1

Факультет	Спеціальність	ОКР, ступінь освіти	Працевлаштовано за фактом (у %)	Загальний показник (у %)
Дошкільної освіти	«Дошкільна освіта»	«спеціаліст»	81%	90%
		«магістр»	100%	
Філології та історії	«Українська мова і література»	«спеціаліст»	81%	59%
		«магістр»	50%	
	«Мова і література (англійська)»	«спеціаліст»	67%	
Педагогіки і психології	«Соціальна педагогіка»	«спеціаліст»	46%	51%
		«магістр»	75%	
	«Фізичне виховання»	«спеціаліст»	52%	
		«магістр»	70%	
	«Практична психологія»	«спеціаліст»	45%	
«магістр»	33%			
Початкової освіти	«Початкова освіта»	«спеціаліст»	50%	45%
		«магістр»	–	
Природничої і фізико-математичної освіти	«Математика»	«спеціаліст»	44%	41%
	«Біологія»	«спеціаліст»	27%	
		«магістр»	75%	
	«Біологія і практична психологія»	«спеціаліст»	10%	
«Фізика»	«магістр»	30%		
Технологічної і професійної освіти	«Професійна освіта (технологія виробів легкої промисловості)»	«спеціаліст»	55%	35%
		«магістр»	33%	
	«Професійна освіта (будівництво)»	«спеціаліст»	29%	
		«магістр»	75%	
	«Технологічна освіта»	«спеціаліст»	22%	
		«магістр»	20%	
«Професійна освіта (технологія виробництва і переробки продуктів сільського господарства)»	«магістр»	20%		

Відповідно до п. 7 Порядку надання одноразової адресної грошової допомоги деяким категоріям випускників вищих навчальних закладів, зокрема, у 2015 році, затвердженим наказом МОН України від 11.06.2015 № 616, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 26.06.2015 за № 761/27206 зазначено, що «у разі відмови випускника без поважних причин приступити до роботи за призначенням, звільнення його з ініціативи адміністрації за порушення трудової дисципліни, звільнення за власним бажанням протягом трьох років від початку роботи в загальноосвітньому та професійно-технічному навчальному закладі отримувач допомоги зобов'язаний повернути суму фактично одержаної допомоги у вищий навчальний заклад, де була здійснена виплата».

Йдеться про повернення суми одноразової адресної грошової допомоги до ВНЗ, а не про відшкодування коштів за навчання у ВНЗ на місцях держзамовлення.

У 2015 р. сектором сприяння працевлаштуванню випускників було здійснено моніторинг працевлаштування випускників університету 2012, 2013, 2014 років випуску. Надіслано 70 листів до відділів освіти, управління освіти і науки, департаментів освіти і науки та професійно-технічних навчальних закладів, з якими був укладений Договір «Про працевлаштування випускників вищих навчальних закладів, які навчалися за напрямками і спеціальностями педагогічного профілю» з метою перевірки виконання умов Договору (229 осіб). Отримані відповіді було опрацьовано. Результати проведеного моніторингу подано в таблиці 3.6.2. та діаграмі.

У зв'язку з невиконанням умов Договору (звільнення раніше терміну дії договору та не повернення суми фактично одержаної допомоги) на трьох випускників 2012 року подані позивні заяви до відповідних судів про повернення суми одержаної допомоги.

Випускникам 2013, 2014 р.р., які порушили умови договору та не повернули суму фактично одержаної допомоги, надіслано листи-повідомлення.

У 2015 році згідно з наказом по університету № 416 від 10.11.2015 р. «Про виплату одноразової адресної грошової допомоги деяким категоріям випускників у 2015 році» отримали допомогу в розмірі п'ять мінімальних окладів 46 осіб.

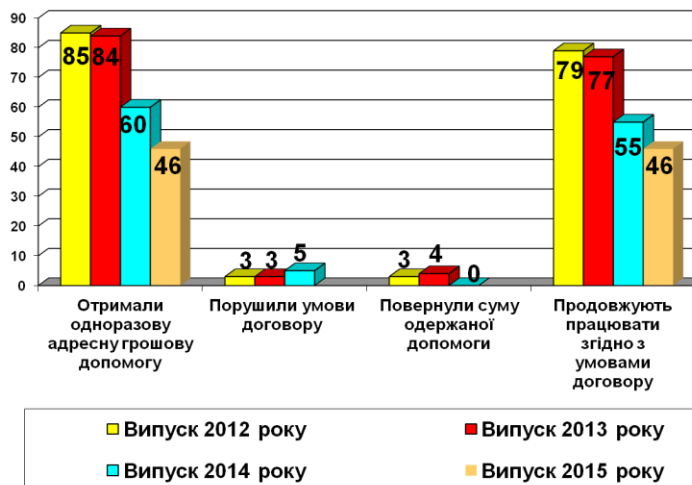
Таблиця 3.6.2.

Рік випуску	Кількість осіб, які навчалися за державним замовленням	Кількість осіб, які підписали угоду і отримали одноразову адресну грошову допомогу (% від загальної кількості осіб)	Порушили умови договору		Продовжують працювати в ЗОШ та ПТУ згідно з умовами договору (% від кількості осіб, які отримали допомогу)
			Звільнилися раніше терміну дії договору	Повернули у ВНЗ суму фактично одержаної допомоги	
2012 рік	365	85 (23%)	3	3	79 (93%)
2013 рік	359	84 (23%)	3	4	77 (92%)
2014 рік	308	60 (19%)	5	0	55 (92%)

Отже, підрозділ сприяння працевлаштуванню студентів і випускників приділяє значну увагу проблемі працевлаштування молодих фахівців освітньої галузі, з'ясуванню умов їхньої праці на першому робочому місці, професійному зростанню. Проведення семінарів, персональних розподілів укотре доводять необхідність та доцільність такої роботи. Важливу роль відіграють особисті зустрічі адміністрації і випускників з роботодавцями. Процес працевлаштування випускників університету ґрунтується на чітко прогнозованих обсягах прийому на навчання за державний кошт молоді, зорієнтованої на професію; якісній конкурентоспроможній теоретичній і практичній підготовці майбутніх фахівців у навчальному закладі, базах практики; формуванні правознавчої компетентності з питань професійної зайнятості, пошукові оптимальних шляхів працевлаштування. Означений процес є системою, яка потребує досконалого вивчення і правової підоснови.

Діаграма

Результати проведеного моніторингу щодо виконання умов договору “Про працевлаштування випускників вищих навчальних закладів, які навчалися за напрямками і спеціальностями педагогічного профілю” за роками:

IV. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

4.1. Контингент студентів університету. Педагогічне навантаження професорсько-викладацького складу

На початку 2015 року (станом на 01.01.2015) в університеті загалом навчалось **4547** студентів; за кошти державного бюджету – **2613** студентів, за кошти фізичних та юридичних осіб – **1934** студенти. Із них: денна форма навчання – **2137** студентів (1771 – за державним замовленням, 366 – за контрактом); заочна форма навчання – **2410** студентів (842 – за державним замовленням, 1568 – за контрактом).

Таблиця 4.1.1

Контингент студентів станом на 01.01.2015 р.

Факультет	Денна форма навчання			Заочна форма навчання			Разом		
	Державне замовлення	Контракт	Всього	Державне замовлення	Контракт	Всього	Державне замовлення	Контракт	Всього
Дошкільної освіти	177	113	290	114	477	591	291	590	881
Початкової освіти	166	23	189	142	306	448	308	329	637
Технологічної і професійної освіти	399	89	488	147	223	370	546	312	858
Природничої і фізико-математичної освіти	314	14	328	139	92	231	453	106	559
Філології та історії	291	21	312	130	154	284	421	175	596
Педагогіки і психології	424	106	530	170	316	486	594	422	1016
Всього по університету	1771	366	2137	842	1568	2410	2613	1934	4547

На кінець 2015 року (станом на 31.12.2015) в університеті здобувають освіту **4170** студентів; за кошти державного бюджету – **2232** студенти, за кошти фізичних та юридичних осіб – **1938** студентів. Із них: денна форма навчання – **2043** студенти (1606 – за державним замовленням, 437 – за контрактом); заочна форма навчання – **2127** студентів (626 – за державним замовленням, 1501 – за контрактом).

Чисельність студентів на 31.12.2015 демонструє таблиця 4.1.2:

Таблиця 4.1.2

Контингент студентів станом на 31.12.2015 р.

Факультет	Денна форма навчання			Заочна форма навчання			Разом		
	Державне замовлення	Контракт	Всього	Державне замовлення	Контракт	Всього	Державне замовлення	Контракт	Всього
Дошкільної освіти	158	123	281	96	481	577	254	604	858
Початкової освіти	162	50	212	94	336	430	256	386	642
Технологічної і професійної освіти	352	111	463	100	164	264	452	275	727
Природничої і фізико-математичної освіти	284	26	310	99	114	213	383	140	523
Філології та історії	267	24	291	104	135	239	371	159	530
Педагогіки і психології	383	103	486	133	271	404	516	374	890
Всього по університету	1606	437	2043	626	1501	2127	2232	1938	4170

Отже, загальний контингент студентів університету за рік зменшився на **377** студентів (**4547** – на початку 2015 р., **4170** – на кінець 2015р.), а саме: за державним замовленням зменшився на 381 особу, а за контрактом – збільшився на 4 особи.

Чисельність студентів денної форми навчання зменшилася на 94 особи: **2137** – 2015 р., **2043** – 2016 р. (-165 за державним замовленням, +71 за контрактом), заочної форми навчання – на **283** особи: **2410** – 2015 р., **2127** – 2016 р. (-216 за державним замовленням, -67 за контрактом).

Динаміка загального контингенту по факультетах:

- факультет дошкільної освіти: 881 студент – 2015р., 858 студентів – 2016р. (-23 студенти; -2,62%);

- *факультет початкової освіти*: 637 студентів – 2015р., 642 студенти – 2016р. (+5 студентів; +0,77%);
- *факультет технологічної і професійної освіти*: 858 студентів – 2015р., 727 студентів – 2016р. (-131 студент; -15,26%);
- *факультет природничої і фізико-математичної освіти*: 559 студентів – 2015р., 523 студенти – 2016р. (-36 студентів; -6,44%);
- *факультет філології та історії*: 596 студентів – 2015р., 530 студентів – 2016р. (-66 студентів; -11,07%);
- *факультет педагогіки і психології*: 1016 студентів – 2015р., 890 студентів – 2016р. (-126 студентів; -12,4%).

Таким чином, суттєве зменшення контингенту студентів спостерігається на факультетах технологічної і професійної освіти (-15,26%), педагогіки і психології (-12,4%), філології та історії (-11,07%).

Зниження чисельності студентів пов'язане зі зменшенням обсягів прийому за кошти державного бюджету та відрахуванням студентів.

Так, у 2015 році на навчання було прийнято:

- *денна форма*: всього **932** особи (у 2014 р. – **979** осіб), із них: за державним замовленням – **665** (у 2014 р. – **784** особи), за контрактом – **267** (у 2014 р. – **195** осіб), а саме: ОС «Бакалавр»: за державним замовленням – **396** осіб, за контрактом – 105 осіб; ОКР «Спеціаліст»: за державним замовленням – 177 осіб, за контрактом – 57 осіб; ОС «Магістр»: за державним замовленням – 92 особи, за контрактом – 105 осіб;
- *заочна форма*: **1069** осіб (у 2014 р. – **1227** осіб), із них: за державним замовленням – **212** (у 2014 р. – **396** осіб), за контрактом – **857** (у 2014 р. – **831** особа), а саме: ОС «Бакалавр»: за державним замовленням – 118 осіб, за контрактом – 378 осіб; ОКР «Спеціаліст»: за державним замовленням – 62 особи, за контрактом – 367 осіб; ОС «Магістр»: за державним замовленням – 32 особи, за контрактом – 112 осіб.

Отже, у 2015 році на *денну форму* було прийнято на навчання **на 47 осіб менше** ніж у минулому році, а саме: за державним замовленням менше на **119** осіб, за контрактом – на 72 особи більше.

На *заочну форму* у 2015 році вступили **на 158 осіб менше** ніж у 2014 році: за державним замовленням – менше на 184 особи, за контрактом – на 26 осіб більше.

На перепідготовку фахівців за ОКР «Спеціаліст» у 2015 році було зараховано 69 осіб: 40 осіб – на денну форму навчання (у 2014 році 50 осіб), 29 – на заочну форму навчання (у 2014 році 80 осіб).

Таким чином, можна зробити висновок, що зменшення контингенту відбулося за рахунок зменшення обсягів державного замовлення, прийом за контрактом дещо збільшився порівняно з минулим роком, але це збільшення не було суттєвим.

За 2015 рік було відраховано **287** студентів, із них: денна форма навчання **142** студенти (94 – держзамовлення, 48 – контракт), заочна форма навчання: **145** студентів (34 – держзамовлення, 111 – контракт).

Динаміка відрахування студентів по факультетах:

- *факультет дошкільної освіти* – 32 студенти: денна форма навчання – 7 студентів (контракт); заочна форма навчання – 25 студентів (контракт);
- *факультет початкової освіти* – 32 студенти: денна форма навчання – 11 студентів (5 – держзамовлення, 6 – контракт); заочна форма навчання – 21 студент (6 – держзамовлення, 15 – контракт);
- *факультет технологічної і професійної освіти* – 84 студенти: денна форма навчання – 46 студентів, із них Технологічна освіта – 16, Професійна освіта – 30 (33 – держзамовлення, із них 12 – Технологічна освіта, 21 – Професійна освіта; 13 – контракт, із них 4 – Технологічна освіта, 9 – Професійна освіта); заочна форма навчання – 38 студентів, із них Технологічна освіта – 16, Професійна освіта – 22 (12 – держзамовлення, із них 9 – Технологічна освіта, 3 – Професійна освіта, 26 – контракт, із них 7 – Технологічна освіта, 19 – Професійна освіта);
- *факультет природничої і фізико-математичної освіти* – 39 студентів: денна форма навчання – 25 студентів, із них Біологія – 22, Математика – 1, Фізика – 2 (21 – держзамовлення, із

них 18 – Біологія, 1 – Математика, 2 – Фізика, 4 – контракт, Біологія); заочна форма навчання – 14 студентів Біологія (3 – держзамовлення, 11 – контракт);

- *факультет філології та історії* – 37 студентів: денна форма навчання – 25 студентів, із них Історія – 6, Українська мова – 12, Англійська мова – 7 (21 – держзамовлення, із них 4 – Історія, 11 – Українська мова, 6 – Англійська мова, 4 – контракт, із них 2 – Історія, 1 – Українська мова, 1 – Англійська мова); заочна форма навчання – 12 студентів, із них Історія – 2, Українська мова – 7, Англійська мова – 3 (4 держзамовлення, із них 2 – Українська мова, 2 – Англійська мова, 8 – контракт, із них 2 – Історія, 5 – Українська мова, 1 – Англійська мова);

- *факультет педагогіки і психології* – 63 студенти: денна форма навчання – 28 студентів, із них Фізичне виховання – 8, Соціальна педагогіка – 9, Соціальна робота – 2, Практична психологія – 9 (14 – держзамовлення, із них 4 – Фізичне виховання, 5 – Соціальна педагогіка, 1 – Соціальна робота, 4 – Практична психологія, 14 – контракт, із них 4 – Фізичне виховання, 4 – Соціальна педагогіка, 1 – Соціальна робота, 5 – Практична психологія); заочна форма навчання – 35 студентів, із них Фізичне виховання – 10, Соціальна педагогіка – 12, Практична психологія – 13 (9 – держзамовлення, із них 1 – Фізичне виховання, 5 – Соціальна педагогіка, 3 – Практична психологія, 26 – контракт, із них 9 – Фізичне виховання, 7 – Соціальна педагогіка, 10 – Практична психологія).

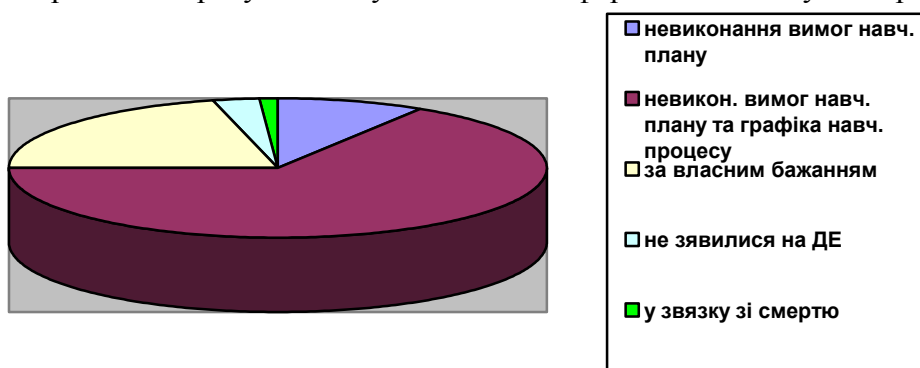
Отже, найбільше студентів було відраховано з факультетів технологічної і професійної освіти (84 особи), педагогіки і психології (63 особи), природничої і фізико-математичної освіти (39 осіб), філології та історії (37 осіб). З факультетів дошкільної освіти, початкової освіти за рік було відраховано по 32 студенти.

Основні причини відрахування студентів *денної* форми навчання:

всього у 2015 році відраховано 142 студенти, із них:

- за невиконання вимог навчального плану – 13 студентів (9%);
- за невиконання вимог навчального плану та графіка навчального процесу – 93 студенти (66%);
- за власним бажанням – 30 студентів (21%);
- таких, що не з'явилися на державні екзамени – 4 студенти (3%);
- у зв'язку зі смертю – 2 студенти (1%).

Причини відрахування студентів денної форми навчання у 2015 році

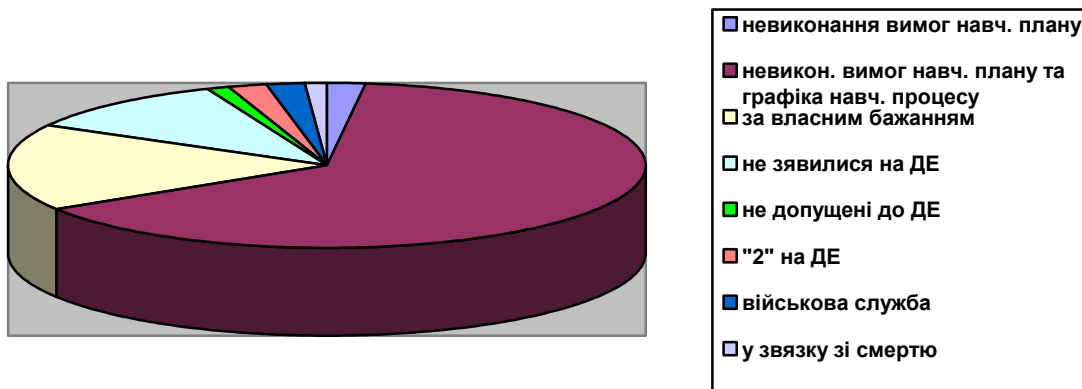

Основні причини відрахування студентів *заочної* форми навчання:

всього у 2015 році відраховано 145 студентів, із них:

- за невиконання вимог навчального плану – 3 студенти (2%);
- за невиконання вимог навчального плану та графіка навчального процесу – 93 студенти (64%);
- за власним бажанням – 24 студенти (17%);
- таких, що не з'явилися на державні екзамени – 15 студентів (11%);
- таких, що не допущені до державних екзаменів – 2 студенти (1%);
- таких, що отримали незадовільні оцінки на державних екзаменах – 3 студенти (2%);
- у зв'язку з призовом на строкову військову службу – 3 студенти (2%);
- у зв'язку зі смертю – 2 студенти (1%).

Причини відрахування студентів заочної форми навчання у 2015 році

Контингент студентів за спеціальностями, за якими здійснюється освітня діяльність

Код галузі знань	Назва галузі знань	Код спеціальності	Назва (напрямку) спеціальності	Ліцензований обсяг (у тому числі перепідготовка)		Контингент студентів станом на 01.01.15 / % від ліц. обс.		Контингент студентів станом на 01.01.16 / % від ліц. обс.	
				денна	заочна	денна	заочна	денна	заочна
0101 01	Педагогічна освіта Освіта	6.010101 012	Дошкільна освіта	100	230	155 / 38,75%	369 / 40,1%	156 / 39%	342 / 37,17%
0101 01	Педагогічна освіта Освіта	7.01010101 012	Дошкільна освіта	100 50+50	280 230+50	49+74 / 98%+74%	129+72 / 56,08%+72%	28+78 / 56%+78%	155+60 / 67,39%+60%
0101 01	Педагогічна освіта Освіта	8.01010101 012	Дошкільна освіта	25	25	12 / 48%	21 / 84%	19 / 76%	20 / 80%
0101 01	Педагогічна освіта Освіта	6.010102 013	Початкова освіта	170	175	151 / 22,2%	300 / 44,11%	140 / 20,58%	322 / 46%
0101 01	Педагогічна освіта Освіта	7.01010201 013	Початкова освіта	75 50+25	180 155+25	31 / 62%	127+16 / 81,93%+32%	44+8 / 28,38%+16%	91+7 / 58,7%+4%
0101 01	Педагогічна освіта Освіта	8.01010201 013	Початкова освіта	30 20 2014	30 5 2014	7 / 35%	5 / 100%	20 / 66,66%	10 / 33,33%
0101 01	Педагогічна освіта Освіта	6.010103 014	Технологічна освіта Середня освіта (Трудове навчання та технології)	145	115	128 / 22,06%	117 / 25,43%	126 / 21,72%	84 / 18,26%
0101 01	Педагогічна освіта Освіта	7.01010301 014	Технологічна освіта Середня освіта (Трудове навчання та технології)	130 115+15	125 110+15	21 / 16,15%	28+14 / 25,45%+46,66%	20 / 17,39%	21+8 / 19,09%+26,66%
0101 01	Педагогічна освіта Освіта	8.01010301 014	Технологічна освіта Середня освіта (Трудове навчання та технології)	20 25 2014р.	15	25 / 100%	15 / 100%	20 / 100%	15 / 100%
0203 01	Гуманітарні науки Освіта	6.020302 014	Історія* Середня освіта (Історія)	50	50	53 / 26,5%	21 / 10,5%	56 / 28%	14 / 9,33%
0203 01	Гуманітарні науки Освіта	8.02030201 014	Історія* Середня освіта (Історія)	25	0	0	0	9 / 36%	0
0203 01	Гуманітарні науки Освіта	6.020303 014	Філологія* (англійська мова) Середня освіта (Англійська мова)	75	65	90 / 30%	57 / 19%	94 / 31,33%	48 / 18,46%

0203 01	Гуманітарні науки Освіта	7.02030302 014	Мова і література (англійська)* Середня освіта (Мова і література (англійська))	75	55	19 / 25,33%	18 / 24%	16 / 21,33%	16 / 29,09%
0203 01	Гуманітарні науки Освіта	6.020303 014	Філологія (Українська мова і література)* Середня освіта (Українська мова і література)	75	115	115 / 38,33%	121 / 40,33%	95 / 31,66%	103 / 22,39%
0203 01	Гуманітарні науки Освіта	7.02030301 014	Українська мова і література* Середня освіта (Українська мова і література)	90 75+15	120 105+15	19 / 21,11%	45+8 / 42,85%/2 6,66%	13 / 17,33	32+1 / 30,47%+ 3,33%
0203 01	Гуманітарні науки Освіта	8.02030301 014	Українська мова і література* Середня освіта (Українська мова і література)	25	25	16 / 64%	14 / 56%	8 / 32%	25 / 100%
0401 01	Природничі науки Освіта	6.040102 014	Біологія* Середня освіта (Біологія)	70	100	138 / 49,28%	167 / 59,64%	146 / 52,14	165 / 41,25%
0401 01	Природничі науки Освіта	7.04010201 014	Біологія* Середня освіта (Біологія)	60 50+10	60 50+10	26 / 43,33%	48+4 / 96%+20 %	8 / 16%	36+1 / 72%+5%
0401 01	Природничі науки Освіта	8.04010201 014	Біологія* Середня освіта (Біологія)	25	5	16 / 64%	5 / 100%	13 / 52%	4 / 80%
0402 01	Фізико-математичні науки Освіта	6.040203 014	Фізика* Середня освіта (Фізика)	45	-	59 / 32,77%	0	45 / 33,33%	0
0402 01	Фізико-математичні науки Освіта	7.04020301 014	Фізика* Середня освіта (Фізика)	45 35+10	0 +10	0	+3 +15%	0	+2 10%
0402 01	Фізико-математичні науки Освіта	8.04020301 014	Фізика* Середня освіта (Фізика)	20	5	11 / 55%	4 / 80%	12 / 60%	5 / 100%
0402 01	Фізико-математичні науки Освіта	6.040201 014	Математика* Середня освіта (Математика)	30	25	62 / 51,66%	0	75 / 62,5%	0
0402 01	Фізико-математичні науки Освіта	7.04020101 014	Математика* Середня освіта (Математика)	50	25	16 / 32%	0	0	0
0402 01	Фізико-математичні науки Освіта	8.04020101 014	Математика* Середня освіта (Математика)	25	0	0	0	11 / 44%	0
0102 01	Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини Освіта	6.010201 014	Фізичне виховання* Середня освіта (Фізичне виховання)	75	75	168 / 56%	118 / 39,33%	160 / 53,33%	109 / 36,33%
0102 01	Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини Освіта	7.01020101 014	Фізичне виховання* Середня освіта (Фізичне виховання)	55	75 50+25	30 / 54,54%	27+11 / 54%+22 %	31 / 56,36%	26+9 / 52%+22 %
0102 01	Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини Освіта	8.01020101 014	Фізичне виховання* Середня освіта (Фізичне виховання)	15	15	12 / 80%	15 / 100%	13 / 86,66%	5 / 33,33%
0101 01	Педагогічна освіта Освіта	6.010104 015	Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)	30	30	33 / 55%	0	35 / 58,33%	0

0101	Педагогічна освіта	7.01010401	Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)	30	25	12 / 40%	0	0	0
01	Освіта	015							
0101	Педагогічна освіта	8.01010401	Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)	25	0	0	0	12 / 48%	0
01	Освіта	015							
0101	Педагогічна освіта	6.010104	Професійна освіта (Будівництво)	50	75	84 / 56%	43 / 19,11%	63 / 63%	21 / 14%
01	Освіта	015							
0101	Педагогічна освіта	7.01010401	Професійна освіта (Будівництво)	25	45 30+15	25 / 100%	22+3 / 73,33%+10%	21 / 84%	0+3 / +10%
01	Освіта	015							
0101	Педагогічна освіта	8.01010401	Професійна освіта (Будівництво)	25	25	17 / 68%	9 / 36%	12 / 48%	11 / 44%
01	Освіта	015							
0101	Педагогічна освіта	6.010104	Професійна освіта (Технологія виробництва і переробка продуктів сільськогосподарства)	75	105	102 / 45,33%	81 / 19,28%	109 / 72,66%	67 / 21,26%
01	Освіта	015							
0101	Педагогічна освіта	7.01010401	Професійна освіта (Технологія виробництва і переробка продуктів сільськогосподарства)	75	90 80+10	22 / 29,33%	15+3 / 18,75%+15%	25 / 33,33%	18+2 / 22,5%+10%
01	Освіта	015							
0101	Педагогічна освіта	8.01010401	Професійна освіта (Технологія виробництва і переробка продуктів сільськогосподарства)	25	25	19 / 76%	20 / 80%	20 / 80%	14 / 56%
01	Освіта	015							
0301	Соціально-політичні науки	6.030103	Практична психологія*	60	50	90 / 37,5%	108 / 54%	77 / 32,08%	87 / 43,5%
05	Соціальні та поведінкові науки	053	Психологія						
0301	Соціально-політичні науки	7.03010301	Практична психологія*	40	75 50+25	9 / 22,5%	25+11 / 50%+22%	8 / 20%	18+5 / 36%+10%
05	Соціальні та поведінкові науки	053	Психологія						
0301	Соціально-політичні науки	8.03010301	Практична психологія*	15	15	9 / 60%	0	4 / 26,66%	6 / 40%
05	Соціальні та поведінкові науки	053	Психологія						
1301	Соціальне забезпечення	6.130102	Соціальна робота	30	20	54 / 60%	12 / 20%	66 / 55%	20 / 25%
0101	Педагогічна освіта	6.010106	Соціальна педагогіка	50	70	121 / 60,5%	121 / 43,21%	100 / 50%	84 / 30%
23	Соціальна робота	231	Соціальна робота	80	90				
0101	Педагогічна освіта	7.01010601	Соціальна педагогіка	30	55 45+10	20 / 66,66%	33+5 / 73,33%+25%	17 / 56,66%	14+2 / 31,11%+10%
23	Соціальна робота	231	Соціальна робота						
0101	Педагогічна освіта	8.01010601	Соціальна педагогіка	25	25	17 / 38%	0	10 / 40%	19 / 76%
23	Соціальна робота	231	Соціальна робота						
1801	Специфічні категорії	8.18010020	Управління навчальним закладом (за типом)	25	0	0	0	9 / 36%	0
07	Управління та адміністрування	073	Менеджмент						

Аналіз стану виконання ліцензованого обсягу підготовки фахівців у 2015 році

Денна форма навчання

Чинна ліцензія (серія АЕ №527662 від 25.11.2014р.) надає університету право на провадження освітньої діяльності з підготовки фахівців за освітнім ступенем «Бакалавр», освітньо-кваліфікаційним рівнем "Спеціаліст", освітнім ступенем "Магістр"; перепідготовки спеціалістів.

Але стан виконання ліцензованого обсягу різний. Так, 100% виконання ліцензованого обсягу денної форми навчання у 2015 році простежується на спеціальностях 7.01010401 Професійна освіта (Будівництво); 8.01010301 Технологічна освіта.

Більше ніж на 50% виконано ліцензований обсяг з таких напрямів підготовки (спеціальностей):

- 7.01010101 Дошкільна освіта (98%);
- 7.01010201 Початкова освіта (62%);
- 8.02030301 Українська мова і література (64%);
- 8.04010201 Біологія (64%);
- 8.04020301 Фізика (55%);
- 6.040201 Математика (51,7%);
- 6.010201 Фізичне виховання (56%);
- 7.01020101 Фізичне виховання (54,5%);
- 8.01020101 Фізичне виховання (80%);
- 6.010104 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості) (55%);
- 6.010104 Професійна освіта (Будівництво) (56%);
- 8.01010401 Професійна освіта (Будівництво) (68%);
- 8.01010401 Професійна освіта (Технологія виробництва і переробка продуктів сільського господарства) (76%);
- 8.03010301 Практична психологія (60%);
- 6.130102 Соціальна робота (60%);
- 6.010106 Соціальна педагогіка (60,5%);
- 7.01010601 Соціальна педагогіка (66,7%).

Є напрями підготовки (спеціальності), за якими виконання ліцензованого обсягу не перевищує 25%:

- 6.010102 Початкова освіта (22,2%);
- 6.010103 Технологічна освіта (22,06%);
- 7.01010301 Технологічна освіта (16,2%);
- 7.02030301 Українська мова і література (21,1%);
- 7.03010301 Практична психологія (22,5%).

Відповідно до зазначеної ліцензії університет має право здійснювати перепідготовку спеціалістів в обсязі 125 осіб. Тільки за спеціальністю 7.01010101 Дошкільна освіта ліцензований обсяг виконано на 74%. А за спеціальностями Початкова освіта (25 місць), Технологічна освіта (15 місць), Українська мова і література (15 місць), Біологія (10 місць), Фізика (10 місць) прийом на навчання зовсім не здійснювався.

Заочна форма навчання

100% виконання ліцензованого обсягу заочної форми навчання на спеціальностях 8.01010201 Початкова освіта, 8.01010301 Технологічна освіта, 8.04010201 Біологія, 8.01020101 Фізичне виховання.

Більше ніж на 50% виконано ліцензований обсяг з таких напрямів підготовки (спеціальностей):

- 7.01010101 Дошкільна освіта (56,1%);
- 8.01010101 Дошкільна освіта (84%);
- 7.01010201 Початкова освіта (81,9%);
- 8.02030301 Українська мова і література (56%);
- 6.040102 Біологія (59,6%);
- 7.04010201 Біологія (96%);
- 8.04020301 Фізика (80%);
- 7.01020101 Фізичне виховання (54%);

- 7.01010401 Професійна освіта (Будівництво) (73,3%);
- 8.01010401 Професійна освіта (Технологія виробництва і переробка продуктів сільського господарства) (80%);
- 6.030103 Практична психологія (54%);
- 7.03010301 Практична психологія (50%);
- 7.01010601 Соціальна педагогіка (73,3%).

Напрями підготовки (спеціальності), за якими виконання ліцензованого обсягу не перевищує 25%:

- 6.020302 Історія (10,5%);
- 6.020303 Філологія (Англійська мова) 19%;
- 7.02030302 Мова і література (англійська) 24%;
- 6.010104 Професійна освіта (Будівництво) (19,1%);
- 6.010104 Професійна освіта (Технологія виробництва і переробка продуктів сільського господарства) (19,3%);
- 7.01010401 Професійна освіта (Технологія виробництва і переробка продуктів сільського господарства) (18,8%);
- 6.130102 Соціальна робота (20%).

Університет мав право на перепідготовку спеціалістів в обсязі 210 осіб. Тільки за спеціальністю 7.01010101 Дошкільна освіта ліцензований обсяг виконано на 72%.

Виконання ліцензованого обсягу від 10% до 25% спостерігається за спеціальностями:

- Професійна освіта (Будівництво) (10%);
- Професійна освіта (Технологія виробництва і переробка продуктів сільського господарства) (15%);
- Фізика (15%);
- Практична психологія (22%);
- Фізичне виховання (22%);
- Біологія (20%);
- Соціальна педагогіка (25%).

Відповідно до контингенту студентів на 2015-2016 навчальний рік затверджено 219,45 ставки професорсько-викладацького складу (у мин. році 230,75 ставок), з них 165,16 бюджетних (у мин. році 187,77) та 54,29 – позабюджетних (у мин. році 42,78).

Штатні одиниці розподілялися відповідно до загального обсягу академічної роботи, визначеної навчальними планами та програмами всіх спеціальностей за денною та заочною формами навчання, штатного розпису, Постанови КМУ від 17.09.2002 р. "Про затвердження норм часу для планування і обліку навчальної роботи та перелік основних видів методичної, наукової й організаційної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів" та відповідно до Закону України "Про вищу освіту" і Колективного договору між адміністрацією та трудовим колективом.

Розподіл ставок за категоріями викладачів подано на рис. 4.1.3.

Рис. 4.1.3. Кількість ставок професорсько-викладацького складу в 2015-2016 н.р.

Відповідно до наказу №347 від 15 вересня 2015 р. "Про розподіл штатних одиниць професорсько-викладацького складу між кафедрами університету та затвердження академічного навантаження на 2015-2016 н.р.", штатні одиниці професорсько-викладацького складу розподілено між кафедрами університету з урахуванням напрямів підготовки, спеціальностей, специфіки факультетів, випускових і загальноуніверситетських кафедр.

До педагогічного навантаження професорсько-викладацького складу університету входить: навчальне навантаження, методична, наукова та організаційна робота. Верхня межа обсягу навчального навантаження викладача, відповідно до Закону «Про вищу освіту», становить 600 годин на рік, кількість лекційних годин на одного викладача не перевищує 250 годин на рік при загальній кількості дисциплін не більше 5.

Відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу в Глухівському НПУ ім.О.Довженка, Положення про планування та облік навантаження науково-педагогічних працівників Глухівського НПУ ім.О.Довженка, рішення ректорату від 21.10.2015 (протокол №19) та з метою ефективної організації освітнього процесу в університеті, виконання вимог чинного законодавства щодо особливостей планування, звітності про виконання навантаження науково-педагогічних працівників у 2015 році наказом від 28.10.2015 №405 «Про планування й облік наукової, методичної, організаційної та виховної роботи науково-педагогічних працівників у 2015-2016 н.р.» було затверджено форми карток планування й обліку наукової, методичної, організаційної та виховної роботи науково-педагогічних працівників університету.

Картки планування й обліку наукової, методичної, організаційної та виховної роботи викладачів кафедр на 2015-2016 н.р. сформовано, звіт про виконану роботу проводиться щосеместрово на кафедрах, про що засвідчується в протоколах засідання кафедри, та подається у відділ наукової роботи та міжнародних зв'язків, навчальний відділ, виховний відділ.

ГЛУХІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ОЛЕКСАНДРА ДОВЖЕНКА
Кафедра _____

КАРТКА
планування й обліку *методичної роботи* на 2015-2016 н.р.

прізвище, ім'я, по батькові викладача (ППП)

Вид роботи	Кількість годин	Примітка	Форма звіту	Заплановано годин		
				1 півр.	2 півр.	рік
Написання і підготовка до видання текстів лекцій: - з дисциплін, що читаються вперше; - які читаються за скоригованою програмою.	5 год. 2 год.	На 1 лекцію На 1 лекцію	Тексти видання, рукопис			
Написання і підготовка до видання науково-методичних матеріалів (надрукований текст): - вказівок до виконання лабораторних робіт; - вказівок до виконання практичних (семінарських) занять; - рекомендацій до виконання індивідуальних завдань; - рекомендацій до виконання розрахункових робіт; - рекомендацій до виконання розрахунково-графічних робіт; - рекомендацій до написання курсових робіт; - рекомендацій до написання дипломних робіт; - рекомендацій до написання магістерських робіт; - рекомендацій до виконання модульних контрольних робіт; - рекомендацій до організації і проведення практик; - рекомендацій до виконання самостійної роботи студентів.	50 год.	1 друк. аркуш	Екземпляри розробок			
Розробка: - навчальних планів; - робочих навчальних планів; - робочих навчальних програм нових дисциплін; - внесення змін до робочих навчальних програм дисциплін.	40 год. 15 год.	Кожному розробнику 25% від загального обсягу дисципліни	Екземпляри розробок			
Розробка та постановка нових лабораторних робіт	15 год.	На 1 лаб. роб.	Екземпляри розробок			
Підготовка комп'ютерного програмного забезпечення навчальних дисциплін	50 год.		Екземпляри розробок			
Розробка англійської бази додатків до диплома європейського зразка	50 год.	За 1 напрям підготовки бакалавра	Наказ по університету			
Розробка нормативних навчально-методичних матеріалів з діяльності університету	50 год.	За один вид	Екземпляри матеріалів			

Розробка навчально-методичних комплексів для КМСОНП	100 год. 50 год.	За одну дисципліну (нову) оновлення	Екземпляри програмного забезпечення			
Розробка електронних версій навчальних дисциплін для дистанційної форми навчання	100 год.	За 1 дисципліну	Екземпляри програмного забезпечення			
Складання екзаменаційних білетів	10 год.	За 1 комплект (30 білетів)	Комплекти білетів			
Підготовка матеріалів до Державної підсумкової атестації	20 год.	За 1 комплект	Матеріали ДЕК			
Складання: - завдань для проведення модульного та підсумкового контролю; - завдань для проведення тестового контролю.	10 год. ½ год.	За 1 комплект (30 білетів) За 1 тестове завдання	Комплекти білетів Комплекти тестів			
Розробка та впровадження засобів навчання (плакатів, таблиць, схем, діаграм, стендів тощо)	5 год.	На один плакат, схему, стенд тощо	Екземпляри матеріалів			
Розробка і впровадження нових форм, методів і технологій навчання	60 год.	За 1 друк. аркуш документації	Екземпляри матеріалів			
Підготовка до: - лекції - лабораторної роботи - практичного, семінарського, індивідуального заняття (підготовка до занять в паралельних групах не врахов.)	2 год.	На 1 год. лекції 1 год. на 1 роботу 1 год. на 1 заняття	Тексти видання, рукопис			
Взаємовідвідування занять із складанням відзиву	3 год.	На 1 відвідування, враховуючи підготовку відзиву	Запис у журналі взаємовідвідування			
Відвідування занять	За факт. затратами часу, але не більше		Запис у журналі відвідувань			
– ректор, проректор, керівник навчального відділу	30 год.	на навчальний рік				
– декан, заступник декана	20 год.	на навчальний рік				
– завідувач кафедри	20 год.	на навчальний рік				
Підготовка документації до проведення ліцензування спеціальності	450 год.	На всіх розробників	Матеріали справи			
Підготовка документації до проведення акредитації спеціальності	200 год.	На всіх розробників	Матеріали справи			
Підготовка документації до проведення атестації ВНЗ державною інспекцією	200 год.	На всіх розробників	Матеріали справи			
Підготовка документації з перерозподілу ліцензованих обсягів	50 год.	На всіх розробників	Матеріали справи			
Підготовка концертних програм та персональних художніх виставок	50 год.	На навчальний рік	Програма виступів, виставок			
Участь у роботі науково-методичних семінарів, які організуються і проводяться під егідою Міністерства освіти і науки за ініціативою університету	6 год.	За день семінару (при наявності документів)	Наказ МОН			
Участь у роботі навчально-методичних семінарів кафедри, факультету	6 год.	За участь в одному семінарі	Протоколи засідання кафедри			
Участь у роботі НМК та комісії з розробки (за умов затвердження документу)			Наказ по університету			
– типових програм з дисципліни	25 год.					
– базових навчальних планів	50 год.					
– моделі спеціаліста	25 год.					
– структурно-логічних схем організації освітнього процесу за напрямом підготовки (спеціальностями)	20 год.					
– документів інтеграційного характеру системи “ВНЗ – коледж – технікум – ліцей”	10 год.					
Робота в методичних радах і комісіях факультету			Наказ по університету			

– голова, заступник голови	40 год.	на навчальний рік				
– секретар	20 год.	на навчальний рік				
– член	10 год.	на навчальний рік				
Керівництво науково-методичною радою (управлінням) - керівник ради (управління) - члени ради (управління)	100 год. 50 год.		Наказ по університету			
Розробка та супровід сайту структурного підрозділу: університету факультету кафедри	100 год. 100 год. 50 год.	На навчальний рік	Сайт в Інтернеті			
Робота в центрах, відділах, підрозділах, секторах певного напрямку: - керівник центру (сектора) - керівник сектора як складника центру - співробітник центру (сектора)	100 год. 70 год. 50 год.		Наказ по університету			
			Всього	1 півр.	2 півр.	рік

Підпис зав. кафедри _____ прізвище, ініціали

Підпис декана _____ прізвище, ініціали

Примітка:

1. Під час виконання видів робіт, не передбачених цим документом, їх обсяг установлюється за погодженням з ректоратом та навчальним відділом.

2. Картка докладається до матеріалів звіту викладача за I, II півріччя

ГЛУХІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ОЛЕКСАНДРА ДОВЖЕНКА
Кафедра _____

КАРТКА

планування й обліку наукової роботи на 2015-2016 н.р.

_____
прізвище, ім'я, по батькові викладача (ПП)

Вид роботи	Кількість годин	Примітка	Форма звіту	Заплановано годин		
				1 півр.	2 півр.	рік
1. Виконання запланованого етапу дослідження конкретної науково-дослідної проблеми в рамках науково-дослідної теми кафедри	Визначається керівником					
2. Захист дисертації (кількість годин на весь період роботи без навчання у аспірантурі чи докторантурі)						
2.1. Докторської	800 год.					
2.2. Кандидатської	300 год.					
3. Публікації та впровадження						
3.1. Монографія	50 год.	за 1 д.а.				
3.2. Підручник або посібник	40 год.	за 1 д.а.				
3.3. Електронний підручник або посібник для дистанційного навчання	20 год.	за 1 д.а.				
3.4. Інші видання (посібники, рекомендації)	30 год.	за 1 д.а.				
3.5. Наукова стаття (за статтю на всіх авторів): - наукометричні журнали, які індексуються у (Scopus, Web of Science) - міжнародні журнали - академічні видання та фахові національні журнали - інші наукові видання - тези доповіді	100 год. 60 год. 40 год. 20 год. 10 год.					
3.6. Підготовка і видання збірок наукових праць - відповідальний редактор (заступник) - член редколегії (той, хто безпосередньо	10 год. 20 год.	за у.д.а. за у.д.а.				

редагує)					
3.7. Свідоцтво із захисту інтелектуальної власності (патент)	100 год.				
3.8. Заявка на винахід	100 год.				
3.9. Трансфер технологій (передача технології за договором за кошти)	100 год.				
3.10. Трансфер технологій (передача технології за договором безкошт.)	30 год.				
3.11. Упровадження результатів наукової роботи поза університетом	30 год.				
4. Апробація результатів наукових досліджень					
4.1. Відповідальні за проведення конференцій та їх заступники					
- Міжнародні та національні	100/80 год.				
- університетські та регіональні	50/40 год.				
4.2. Доповідь на наукових конференціях, симпозиумах, семінарах					
- Міжнародні:					
- за межами Сумської області	40 год.	за доповідь			
- у м. Глухові	20 год.	за доповідь			
- загальнодержавні	20 год.				
- інші	10 год.				
4.3. Участь у Всеукраїнських та міжнародних виставках	50 год.				
5. Рецензування (рецензія зберігається на кафедрі)					
- авторефератів канд./докт.	2/4 год.				
- дисертацій, монографій	2 год.	на у.д.а.			
- підручників, посібників, словників	1,5 год.	на у.д.а.			
- студентських наукових робіт (конкурсних)	4 год.				
6. Участь у роботі					
наукових та науково-методичних рад, комісій	30 год.				
- міжкафедральних семінарів:					
голова семінару	30 год.	на рік			
заступник голови чи секретар	20 год.	на рік			
- спеціалізованих вчених рад	40 год.	на рік			
7. Залучення студентів до науково-дослідної роботи					
7.1. Підготовка доповіді студента на наукових конференціях:					
- Всеукраїнських та Міжнародних	20 год.				
- у ВНЗ	3 год.				
7.2. Керівництво підготовкою студентської наукової публікації					
7.2.1. – стаття/тези у міжнародному виданні	30/15 год.				
7.2.2. – стаття/тези у всеукраїнському виданні	20/10 год.				
7.2.3. – стаття/тези в університетському виданні	10/5 год.				
7.3. Підготовка студента до участі в національних чи міжнародних олімпіадах, конкурсах	50 год.	на одного студента всім керівникам			
7.4. Розробка завдань для проведення студентської олімпіади на факультеті	10 год.				
7.5. Керівництво студентською проблемною групою, науковим гуртком, лекторієм тощо	30 год.				
8. Організація діяльності наукових лабораторій, що функціонують на громадських засадах					
- завідувачам	60 год.				
- заступникам	40 год.				
- дослідникам	20 год.				
9. Фінансування наукової діяльності:					
9.1 Розробка і подання документації щодо отримання грантів на фінансування науково-дослідної роботи / отримання гранту					
9.1.1. Міжнародний	100/160 год.				
9.1.2. Загальнодержавний	70/100 год.				
9.1.3. Регіональний	50/70 год.				
9.2. Розробка і подання технічного завдання, запиту для участі в конкурсах на фінансування наукової діяльності з коштів державного бюджету	50 год.				
9.3. Розробка документації на фінансування за госпдоговором	70 год.				

10. Міжнародна діяльність						
10.1. Підготовка договору про наукове міжнародне співробітництво	20 год.					
10.2. Участь у спільному науковому чи освітньому проекті	40 год.					
			Всього	1 півр.	2 півр.	рік

Підпис зав. кафедри _____ прізвище, ініціали

Підпис декана _____ прізвище, ініціали

ГЛУХІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ОЛЕКСАНДРА ДОВЖЕНКА
Кафедра _____

КАРТКА

планування й обліку організаційної та виховної роботи на 2015-2016 н.р.

прізвище, ім'я, по батькові викладача (ПП)

Вид роботи	Кількість годин	Примітка	Форма звітності	Заплановано годин		
				1 півр.	2 півр.	рік
Організаційна робота						
Робота в експертних радах АК	за фактичними витратами часу	Не більше ніж 100 год. на рік	Наказ МОН, наказ ВАК			
Робота у спеціалізованих радах університету із захисту дисертацій: – голова, заступник – секретар – члени ради	100 год. 150 год. 60 год.	На навчальний рік На навчальний рік На навчальний рік	Наказ МОН			
Робота у науково-технічних радах і комісіях університету, його структурних підрозділів, МОН	40 год.	На навчальний рік	Наказ по університету			
Участь в організації та проведенні наукових конференцій, симпозіумів, семінарів, нарад на базі університету та інших установ	100 год.	За кожну конференцію	Програма заходів, збірник матеріалів			
Робота з видання наукових, науково-методичних збірників: – відповідальний редактор – редактор	50 год. 25 год.	За кожний випуск За кожний випуск	Екземпляри видання			
Англomовний супровід фахових видань	5 год.	За 1 стор. тексту редактору англomовної верстки	Екземпляр видання			
Комп'ютерна верстка та дизайн	50 год.	Верстальник, дизайнер				
Участь у роботі експертних комісій МОН, ВНЗ, коледжів; у роботі Державної інспекції	6 год.	У день, згідно з наказом, за умов виконання доручення	Наказ МОН			
Участь у роботі з наданням методичної допомоги коледжам, технікумам в організації розробки курсу, проведення лабораторного практикуму, адаптації навчальних планів	100 год.	На навчальний рік за погодженням з навчальним відділом	Лист відділів освіти, наказ по університету			
Робота в науково-методичних комісіях МОН:			Наказ МОН			
– голова, заступник голови	150 год.	на навчальний рік				
– секретар	150 год.	на навчальний рік				
– член	25 год.	на навчальний рік				
Участь у роботі університетських комісій з перевірки готовності до нового навчального року	20 год.	на навчальний рік на кожного з членів комісії	Наказ по університету			
Участь у профорієнтаційній роботі та роботі з підготовки молоді до вступу на навчання у ВНЗ	6 год.	За одну зустріч	Наказ по університету, програма			

			зустрічі, відмітка про виконання за місцем проведення заходу			
Розробка рекламних матеріалів та інформаційних стендів, виступів у ЗМІ	20 год.	За 1 вид реклами За один виступ	Рекламні матеріали, матеріали виступів			
Виконання обов'язків заступника декана, завідувача кафедри на громадських засадах	100 год.	На навчальний рік	Наказ по університету, план роботи, відмітка про виконання			
Керівництво навчально-методичною лабораторією на громадських засадах	300 год.	На навчальний рік	Положення про лабораторію, план роботи, звіти			
Секретар ДЕК (викладач кафедри)	0,5 год. на студента	Не більше 6 год. на день	Наказ по університету			
Відповідальний секретар приймальної комісії Заступник відповідального секретаря приймальної комісії	360 год. 200 год.	На рік	Наказ по університету			
Виховна робота						
1. Норми часу на індивідуальну виховну роботу, яку виконують декан та заступники декана зі студентами	½ год.	на студента за навчальний рік	План роботи деканату			
2. Виконання обов'язків керівника студентського клубу за інтересами, гуртка, спортивної секції	До 72 год.	на навчальний рік на групу з 15 осіб за наявності плану роботи та звіту про її виконання, затвердженого проректором з науково-педагогічної роботи	План роботи клубу, гуртка, спортивної секції та його виконання			
3. Відповідальний на факультеті за культурно-масову та спортивно-масову роботу	72 год.	на навчальний рік за організаційне забезпечення за умови підтвердження цієї роботи деканом	Наказ по університету, план роботи, відмітка про виконання			
4. Робота кафедр гуманітарного профілю з організації та проведення культурно-просвітницьких заходів - закріплений за певним факультетом викладач - завідувач кафедри за виконання цієї роботи на рівні університету	24 год. 18 год.	на навчальний рік на 1 факультет за наявності затвердженого деканом плану роботи і звіту; за семестр за наявності затвердженого плану роботи помічником ректора з виховної роботи	Наказ по університету, план роботи, відмітка про виконання			
5. Участь у самодіяльних творчих колективах	36 год.	на навчальний рік	Графік занять та виступів			
6. Керівництво колективом художньої самодіяльності	150 год.	на навчальний рік	Графік занять та виступів			
7. Відповідальний за виховну роботу зі студентами, які перебувають на практиці	До 3 год.	за день з урахуванням результатів проведеної роботи	Наказ по університету, план роботи, відмітка про виконання			
8. Проведення кураторами конкретних організаційно-виховних заходів в підопічних студентських групах I курсу	до 100 год. до 90 год.	За наявності планів виховної роботи (Базового плану навчально-виховної	Наказ по університету, план роботи, відмітка про			

II курсу III курсу IV курсу V курсу VI курсу	до 70 год. (90 год. для скор. терм. навч.) до 50 год. до 90 год. до 90 год.	роботи куратора) і звітів про їх виконання, затверджених деканом, помічником ректора з виховної роботи	виконання			
9. Нормативи часу на проведення конкретних організаційно-виховних заходів: - проведення організаційно-виховної години в групі на певну тему особисто куратором; - організація, підготовка і проведення тематичного вечора зі студентами; - організація, підготовка і проведення культурно-просвітницької зустрічі студентів з представниками творчої інтелігенції, цікавими особистостями; - організація і проведення екскурсій студентів до музею; - організація і проведення зі студентами виставок, концертів, інших культурно-масових заходів; - забезпечення участі студентів у культурно-масових заходах, які проводяться іншими організаторами на факультеті чи в університеті; - забезпечення участі студентів у спортивних змаганнях, які проводяться іншими організаторами; - підготовка, організація і проведення спортивних змагань серед студентів, викладачів, співробітників; - підготовка, організація та проведення творчих конкурсів серед студентів, викладачів, співробітників; - особиста участь в творчих конкурсах, спортивних змаганнях на рівні: - факультету - університету	2 год. 4 год. 3 год. 2 год. 4 год. 3 год. 2 год. 4 год. 16 год. 4 год. 6 год.	за одну організаційно-виховну годину за вечір організатору заходу за зустріч кожному з організаторів за одну організаційно-виховну годину за вечір організатору заходу за зустріч кожному з організаторів за одну участь за одне змагання за один конкурс за одну участь за одну участь	Програма зустрічі, відмітка про виконання за місцем проведення заходу			
10. Індивідуальна виховна робота зі студентами в позанавчальний час: куратори студентських груп - I курсу - II курсу - III курсу - IV курсу - V курсу - VI курсу	До 3 год. До 2 год. До 1 год. До 0,5 год. До 0,5 год. До 0,5 год.	У середньому на одного студента групи за навчальний рік	Наказ по університету, план індивідуальної виховної роботи, відмітка про виконання			
11. Участь у добровільній народній дружині	За фактичним часом		Наказ по університету			
			Всього	1 півр.	2 півр.	рік

Підпис зав. кафедри _____ прізвище, ініціали

Підпис декана _____ прізвище, ініціали

На 2015-2016 навчальний рік загальноуніверситетське навчальне навантаження становить 160507 годин, а саме: лекційних – 28456 годин, практичних – 38526 годин, лабораторних – 16786 годин, консультацій – 4604 години, екзаменів – 7089 годин, заліків – 2352 години, практик – 19808 годин, курсових робіт – 10127 годин, контрольних робіт – 10280 годин, дипломних, магістерських робіт – 16640 годин, державних екзаменів, захисту магістерських, дипломних робіт – 5839 годин. (Рис. 4.1.4)

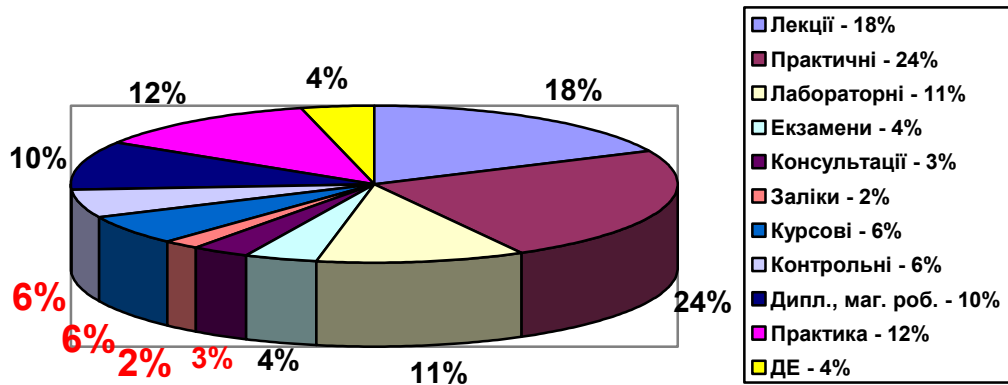

Рис. 4.1.4. Розподіл навчального навантаження у 2015-2016 н.р.

У плануванні навантаження враховувалися:

- обсяг лекційних годин (згідно з нормативами наказу №1377 від 29.11.2011р., п.2.2.4) для професорів, доцентів, старших викладачів, кандидатів наук не повинен перевищувати 250 годин;
- **обсяг аудиторного навантаження викладача у відношенні до позааудиторного (60% і 40);**
- кількість навчальних дисциплін, які викладаються, не повинна перевищувати 5 (відповідно до п. 2.2.4 наказу №1377 від 29.11.2011р.).

Структуру навчального навантаження викладача університету в 2015-2016 н.р. подано на рис. 4.1.5.

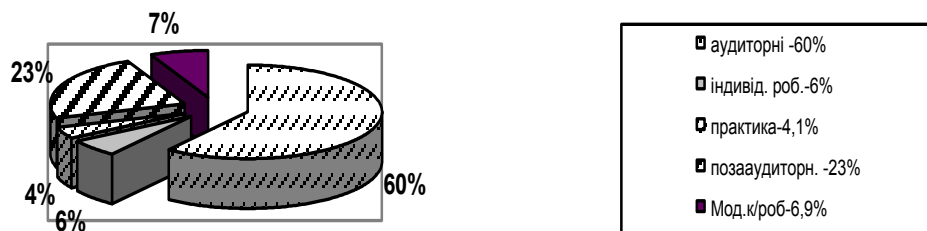

Рис. 4.1.5. Структура навчального навантаження викладача університету в 2015-2016 н.р.

У випадках виробничої необхідності (відповідно до зазначено наказу) навчальне навантаження викладача може бути збільшене, проте додаткова кількість облікових годин не може перевищувати 0,25 мінімального обов'язкового обсягу навчального навантаження.

Викладачам-сумісникам розрахунок навчального навантаження здійснюється за формулою: $n / 600$, де n - кількість навчальних годин посади викладача, причому n не повинно бути більше 300; при плануванні навчального навантаження витримуються вимоги п.11 наказу №43 від 18.06.1993 р. щодо роботи за сумісництвом.

Зміни в навчальному навантаженні викладача обов'язково вносяться до індивідуального плану викладача.

4.2. Характеристика науково-педагогічних працівників

Основним із стратегічних завдань кадрової роботи в університеті є забезпечення оптимального балансу кількісного та якісного складу викладацьких кадрів. Відтак, можна виділити кілька об'єктів кадрової політики: систему добору, професійного зростання, збереження науково-педагогічних кадрів, підвищення кваліфікації, систему соціальних гарантій і соціального захисту викладачів.

У навчальному закладі ведеться робота з відбору та залучення до викладацької роботи обдарованої молоді, закріплення досвідчених науково-педагогічних кадрів, здатних на сучасному рівні здійснювати освітній процес, вести наукові дослідження, освоювати освітні технології та інформаційні системи.

У 2015 році навчальний процес в університеті забезпечували 193 штатні науково-педагогічні працівники. Серед них – 15 докторів наук, професорів (8 %), 98 кандидатів наук, доцентів (51%), 80 осіб із числа професорсько-викладацького складу працюють на посадах старших викладачів та

асистентів (41%). Отже, відсоток викладачів із науковими ступенями і вченими званнями за основним місцем роботи становить 59 %, що фактично відповідає вимогам чинного законодавства з ліцензування та акредитації; 7 науково-педагогічних працівників університету удостоєні почесного звання Заслужений працівник освіти (див. таблицю 4.2.1).

Навчально-виховний процес в університеті (з урахуванням зовнішніх сумісників) забезпечують 21 доктор наук, професор, 123 кандидати наук, доценти.

Аналіз розподілу кадрового потенціалу між структурними підрозділами університету згідно зі штатним розкладом та відповідно до контингенту студентів дає підстави для висновку, що найбільша кількість викладачів працює на факультеті філології та історії – 45 осіб та на факультеті педагогіки і психології – 42 особи. На сьогодні в університеті функціонує 18 кафедр. 78 % кафедр очолюють доктори наук, професори, що є результатом важливої цілеспрямованої роботи із забезпечення кафедр університету висококомпетентними науково-педагогічними кадрами. Найменша кількість викладачів на факультетах початкової освіти – 23 особи, природничої і фізико-математичної освіти – 24 особи та факультеті дошкільної освіти – 24 особи.

Доцільно назвати кафедри, забезпеченість яких викладачами із вченими званнями й науковими ступенями є найвищою, зокрема: кафедра педагогіки і психології початкової освіти – (100%), кафедра теорії і методики початкової освіти – (100%), кафедра педагогіки та менеджменту освіти – (86%), кафедра фізико-математичної освіти та інформатики – (80%), кафедра дошкільної педагогіки і психології – (75%), кафедра української мови, літератури та методики навчання – (72%). Але є над чим працювати. Найменша забезпеченість викладачами із вченими званнями й науковими ступенями на кафедрах безпеки життєдіяльності, фізичного виховання та здоров'я людини – (27%), теорії і методики фізичного виховання – (28%), соціальної педагогіки і соціальної роботи – (31 %). Кафедри університету створено згідно з Законом України "Про вищу освіту", чисельність їх складу – не менше 5 осіб, троє з яких мають науковий ступінь та вчене звання.

Протягом 2015 року з університету звільнилося 29 викладачів, із них докторів наук, професорів – 5; кандидатів наук, доцентів – 13; старших викладачів, асистентів – 11. Прийнято на роботу 17 викладачів, із яких докторів наук – 2, кандидатів наук, доцентів – 2, старших викладачів, асистентів – 13.

Характеристику професорсько-викладацького складу подано в таблицях 4.2.1.- 4.2.4.

Таблиця 4.2.1

**Загальна характеристика професорсько-викладацького складу
за стажем науково-педагогічної роботи**

Загальна кількість науково-педагогічних працівників	Стаж науково-педагогічної роботи			
	до 3х років, %	3 – 10 років, %	11 – 20 років, %	21- більше років, %
193	14 осіб – 7 %	49 осіб – 25%	58 осіб – 30 %	72 особи – 38%

Таблиця 4.2.2

Загальна характеристика викладацького складу за віком

Рік	Всього викладачів	У т.ч.					Із них пенсійного віку
		До 40 років	40-49 років	50-59 років	60-65 років	понад 65 років	
2015	193	86 44 %	45 23%	36 19%	17 9 %	9 5 %	35 18 %

Таблиця 4.2.3

Розподіл штатних одиниць за науковими ступенями і вченими званнями за віком

Рік	Всього викладачів	У т.ч.					Із них пенсійного віку
		До 40 років	40-49 років	50-59 років	60-65 років	понад 65 років	
2015	113	35 31%	28 25%	26 23%	16 14 %	8 7%	33 29 %

Таблиця 4.2.4.

Середній вік штатних викладачів по кафедрах

Назва кафедр	середній вік працівників (роки)
Кафедра дошкільної педагогіки і психології	46
Кафедра теорії і методики дошкільної освіти	43
Кафедра безпеки життєдіяльності, фізичного виховання та здоров'я людини	37
Кафедра педагогіки і психології початкової освіти	54
Кафедра теорії і методики початкової освіти	46
Кафедра педагогіки та менеджменту освіти	45
Кафедра педагогіки і методики технологічної освіти	44
Кафедра професійної освіти та комп'ютерних технологій	45
Кафедра професійної освіти та технологій с/г виробництва	52
Кафедра фізико-математичної освіти та інформатики	41
Кафедра біології та основ сільського виробництва	48
Кафедра теорії і методики викладання природничих дисциплін	51
Кафедра соціальної педагогіки і соціальної роботи	40
Кафедра психології	43
Кафедра теорії і методики фізичного виховання	50
Кафедра української мови, літератури та методики навчання	42
Кафедра іноземних мов та методики викладання	40
Кафедра історії, правознавства та методики навчання	44

Зміст таблиці 4.2.4 свідчить, що наймолодші за віком працівники забезпечують роботу таких кафедр:

- фізико-математичної освіти та інформатики;
- безпеки життєдіяльності, фізичного виховання та здоров'я людини;
- соціальної педагогіки і соціальної роботи;
- іноземних мов та методики викладання.

Середній вік науково-педагогічних працівників – 45 років.

Кадрове забезпечення навчально-виховного процесу в університеті є одним із пріоритетних його завдань.

Узагальнену характеристику професорсько-викладацького складу навчального закладу подано в таблиці 4.2.5.

Таблиця 4.2.5

Узагальнена характеристика науково-педагогічного складу Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка

№ п/п	Показники	Всього по ВНЗ 2015р.
1.	Штатна чисельність науково-педагогічних працівників, усього осіб із них: докторів наук, професорів кандидатів наук, доцентів	193 15 98
2.	Штатна укомплектованість, % із них: докторів наук, професорів, кандидатів наук, доцентів	59 8 51
3.	Кількість сумісників, усього осіб із них: докторів наук, професорів кандидатів наук, доцентів	61 6 25
4.	Середній вік викладачів із науковими ступеннями і званнями, роки, із них: докторів наук, професорів, кандидатів наук, доцентів	49 63 47
5.	Кількість викладачів пенсійного віку, всього осіб із них: докторів наук, професорів кандидатів наук, доцентів	35 12 21
6.	Кількість звільнених викладачів, всього осіб із них: докторів наук, професорів кандидатів наук, доцентів	29 5 13
7.	Кількість зарахованих викладачів, всього осіб, у тому числі за конкурсом із них: докторів наук, професорів кандидатів наук, доцентів	17 2 2
8.	Частка кафедр, які очолюють особи із вченими ступеннями і званнями, % із них: доктори наук, професори кандидати наук, доценти	100 78 22
9.	Частка випускових кафедр, які очолюють доктори наук, професори, %	94

Якісний і кількісний склад науково-педагогічних працівників університету дає змогу забезпечити виконання завдань щодо високопрофесійної підготовки майбутніх фахівців.

4.3. Підвищення кваліфікації, стажування викладачів університету

Систему підвищення кваліфікації у Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка спрямовано на вдосконалення, поглиблення, розширення та оновлення загальнонаукових та спеціальних знань, умінь викладацького складу, його педагогічної майстерності і фахової кваліфікації, що й забезпечує основні ключові моменти поєднання національної моделі з європейською. Основними формами підвищення кваліфікації для керівних, педагогічних і науково-педагогічних кадрів, співробітників закладу є планові курси за здобутим фахом, стажування, курси, тренінги з дисциплін, що викладаються згідно з навчальними планами, навчання в аспірантурі, докторантурі, захист наукових досліджень, здобуття вчених звань.

Науково-педагогічні працівники, співробітники університету в процесі очної, дистанційної, дистанційно-очної форм навчання знайомилися з організацією навчальної, науково-дослідницької роботи, дидактичним та методичним забезпеченням навчального процесу, з новими науковими дослідженнями та їх результатами, працювали над розробками робочих програм із навчальних дисциплін і спецкурсів, навчальних програм і посібників, брали активну участь у науково-практичних та науково-методичних конференціях, тренінгах і семінарах. Важливим компонентом підвищення кваліфікації слухачів є вхідний і вихідний тестовий контроль, що справді засвідчує зростання рівня фахової обізнаності.

Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка в системі підвищення кваліфікації тісно співпрацює з Університетом менеджменту освіти НАПН України, Національним університетом фізичного виховання і спорту України, Сумським державним педагогічним університетом імені А.С.Макаренка, Київським педагогічним університетом імені Бориса Грінченка, Національним педагогічним університетом імені М.П.Драгоманова, Ніжинським державним університетом імені Миколи Гоголя, Київським національним університетом імені Тараса Шевченка, Чернігівським національним педагогічним університетом імені Т.Г.Шевченка та іншими.

Центр допрофесійної та післядипломної освіти Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка у 2015 р. організував підвищення кваліфікації викладачів свого навчального закладу та педагогічних і науково-педагогічних працівників інших ВНЗ I-II та III-IV рівнів акредитації.

Упродовж 2015 року підвищення кваліфікації пройшли 85 осіб, серед яких професорсько-викладацький, керівний склад, співробітники університету; педагогічні працівники професійно-педагогічного коледжу Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка, про що свідчить зміст таблиць 4.3.1-4.3.4:

Таблиця 4.3.1.

Підвищення кваліфікації викладачів та співробітників університету на базі Глухівського НПУ ім. О.Довженка

№ з/п	ПІБ	Посада, науковий ступінь	Термін підвищення кваліфікації, стажування	Серія, номер свідоцтва (посвідчення)
1.	Базуріна Тетяна Анатоліївна	провідний фахівець	25.05.15-21.06.15	СПК № 002068
2.	Баранник Наталія Олексіївна	кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української мови, літератури та методики навчання	08.06.15-20.11.15	12 СПК № 830444
3.	Бахмат Олександр Валерійович	завідувач фільмотекою	25.05.15-21.06.15	СПК № 002056
4.	Біліченко Павло Геннадійович	кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та менеджменту освіти	08.06.15-20.11.15	СПК № 002090
5.	Бондаренко Антоніна Павлівна	завідувач практиками	25.05.15-21.06.15	СПК № 002069
6.	Боровик Наталія Миколаївна	майстер виробничого навчання	25.05.15-21.06.15	СПК № 002059
7.	Борсук Микола	асистент кафедри теорії і методики фізичного	08.06.15-20.11.15	СПК № 002079

	Петрович	виховання		
8.	Бутенко Галина Олександрівна	асистент кафедри теорії і методики фізичного виховання	08.06.15-20.11.15	СПК № 002014
9.	Васіна Тетяна Леонідівна	асистент кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи	08.06.15-20.11.15	СПК № 002013
10.	Верещагін Ігор Михайлович	майстер виробничого навчання	25.05.15-21.06.15	СПК № 002060
11.	Ветрова Ольга Дмитрівна	асистент кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи	08.06.15-20.11.15	СПК № 002091
12.	Вовк Віра Федорівна	провідний фахівець	25.05.15-21.06.15	СПК № 002058
13.	Гурець Іван Миколайович	асистент кафедри біології та основ с/г	08.06.15-20.11.15	СПК № 002072
14.	Дмитренко Володимир Михайлович	зав. навчально-виробничими майстернями	25.05.15-21.06.15	СПК № 002055
15.	Зайцева Ольга Миколаївна	кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та менеджменту освіти	08.12.14-22.05.15	СПК № 002100
16.	Іванов Олександр Володимирович	майстер виробничого навчання	25.05.15-21.06.15	СПК № 002054
17.	Кадикова Наталія Володимирівна	асистент кафедри іноземних мов та методики викладання	08.06.15-20.11.15	СПК № 002067
18.	Каліш Валентина Антонівна	кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української мови, літератури та методики навчання	08.06.15-20.11.15	СПК № 002099
19.	Клиндух Тетяна Іванівна	асистент кафедри теорії і методики фізичного виховання	08.06.15-20.11.15	СПК № 002078
20.	Коваль Лариса Володимирівна	асистент кафедри біології та основ с/г	08.06.15-20.11.15	СПК № 002073
21.	Колесникова Любов Вікторівна	кандидат філософських наук, старший викладач кафедри історії, правознавства та методики навчання	08.06.15-20.11.15	СПК № 002086
22.	Коломієць Микола Борисович	кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та менеджменту освіти	08.06.15-20.11.15	СПК № 002089
23.	Конопля Вікторія Олександрівна	асистент кафедри фізико-математичної освіти та інформатики	08.06.15-20.11.15	СПК № 002095
24.	Корнієнко Тетяна Миколаївна	кандидат педагогічних наук, в.о.доцента кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи	08.06.15-20.11.15	СПК № 002006
25.	Коротич Анатолій Володимирович	помічник ректора з АГР	08.12.14-22.05.15	12 СПК № 832585
26.	Крижанівський Віталій Михайлович	кандидат історичних наук, старший викладач кафедри історії, правознавства та методики навчання	08.06.15-20.11.15	СПК № 002088
27.	Кримова Наталія Іванівна	методист	25.05.15-21.06.15	СПК № 002057
28.	Кузнецова Галина Петрівна	перший проректор	08.06.15-20.11.15	СПК № 002076
29.	Кузюра Геннадій Миколайович	кандидат педагогічних наук , старший викладач кафедри теорії і методики фізичного виховання	08.06.15-20.11.15	СПК № 002077
30.	Курант Оксана Євгенівна	асистент кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи	08.06.15-20.11.15	СПК № 002092
31.	Курілова Валентина Іванівна	кандидат біологічних наук, професор кафедри теорії і методики фізичного виховання	08.06.15-20.11.15	СПК № 002024
32.	Кухарчук Ірина Олексіївна	кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української мови, літератури та методики навчання	08.06.15-20.11.15	СПК № 002098
33.	Лукаш Оксана Михайлівна	майстер виробничого навчання	25.05.15-21.06.15	СПК № 002053
34.	Луцик Михайло Миколайович	асистент кафедри теорії і методики фізичного виховання	08.06.15-20.11.15	СПК № 002023
35.	Мамаєва Людмила Тимофіївна	керівник навчального відділу	25.05.15-21.06.15	СПК № 002070
36.	Марій Марина Миколаївна	асистент кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи	08.06.15-20.11.15	СПК № 002007
37.	Мельник Олена Сергіївна	кандидат технічних наук, доцент кафедри безпеки життєдіяльності, фізичного виховання та здоров'я людини	08.06.15-20.11.15	СПК № 002004

38.	Морозова Олена Володимирівна	майстер виробничого навчання	25.05.15-21.06.15	СПК № 002052
39.	Непомняща Галина Іванівна	кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри теорії і методики початкової освіти	08.12.14-22.05.15	12 СПК №832583
40.	Непомняща Галина Іванівна	кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри теорії і методики початкової освіти	08.06.15-20.11.15	СПК № 002080
41.	Новик Валентина Олександрівна	методист	25.05.15-21.06.15	СПК № 002065
42.	Павленко Віталій Йосипович	старший викладач кафедри теорії і методики фізичного виховання	08.06.15-20.11.15	СПК № 002021
43.	Панченко Світлана Петрівна	старший викладач кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи	08.06.15-20.11.15	СПК № 002093
44.	Петрикей Ольга Олексіївна	старший викладач кафедри безпеки життєдіяльності, фізичного виховання та здоров'я людини	08.06.15-20.11.15	СПК № 002005
45.	Петрюк Сергій Євгенович	кандидат медичних наук, старший викладач кафедри безпеки життєдіяльності, фізичного виховання та здоров'я людини	08.06.15-20.11.15	СПК № 002003
46.	Пилипенко Наталія Григорівна	провідний фахівець	25.05.15-21.06.15	СПК № 002064
47.	Пильтяй Сергій Володимирович	асистент кафедри теорії і методики фізичного виховання	08.06.15-20.11.15	СПК № 002020
48.	Пінчук Ірина Олександрівна	кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри теорії і методики початкової освіти	08.06.15-20.11.15	СПК № 002081
49.	Полятикіна Олена Валеріївна	фахівець I категорії	08.06.15-20.11.15	СПК № 002075
50.	Пустовойт Петро Андрійович	асистент кафедри теорії і методики фізичного виховання	08.06.15-20.11.15	СПК № 002019
51.	Редько Сергій Юрійович	асистент кафедри теорії і методики фізичного виховання	08.06.15-20.11.15	СПК № 002018
52.	Рябко Юрій Володимирович	асистент кафедри психології	08.06.15-20.11.15	СПК № 002085
53.	Самусь Андрій Іванович	асистент кафедри безпеки життєдіяльності, фізичного виховання та здоров'я людини	08.12.14-22.05.15	12 СПК № 832589
54.	Седляр Юрій Валерійович	кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики фізичного виховання	08.06.15-20.11.15	СПК № 002017
55.	Синіговець Василь Іванович	кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики фізичного виховання	08.06.15-20.11.15	СПК № 002012
56.	Синіговець Лариса Іванівна	асистент кафедри теорії і методики фізичного виховання	08.06.15-20.11.15	СПК № 002011
57.	Собко Валентина Олексіївна	кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики початкової освіти	08.06.15-20.11.15	СПК № 002082
58.	Солорева Валентина Федорівна	методист	25.05.15-21.06.15	СПК № 002063
59.	Ткаченко Наталія Миколаївна	кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов та методики викладання	08.06.15-20.11.15	СПК № 002071
60.	Тригубенко Лариса Миколаївна	провідний фахівець	25.05.15-21.06.15	СПК № 002062
61.	Троша Наталія В'ячеславівна	старший викладач кафедри української мови, літератури та методики навчання	08.06.15-20.11.15	12 СПК № 830445
62.	Тюльпа Тетяна Миколаївна	кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи	08.06.15-20.11.15	СПК № 002094
63.	Федорова Людмила Григорівна	методист наукового відділу	25.05.15-21.06.15	СПК № 002061
64.	Харченко Світлана Василівна	асистент кафедри психології	08.06.15-20.11.15	СПК № 002084
65.	Холявко Ірина Вікторівна	кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови, літератури та методики навчання	08.06.15-20.11.15	12 СПК № 830443
66.	Цінько Світлана Василівна	кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української мови, літератури та методики навчання	08.06.15-20.11.15	СПК № 002096
67.	Чередніченко Дмитро Володимирович	майстер виробничого навчання	25.05.15-21.06.15	СПК № 002051
68.	Швидкова Тетяна Анатоліївна	старший викладач кафедри української мови, літератури та методики навчання	08.06.15-20.11.15	СПК № 002097

69.	Шевцов Олексій Олександрович	асистент кафедри теорії і методики фізичного виховання	08.06.15-20.11.15	СПК № 002010
70.	Шконда Ірина Олексіївна	асистент кафедри історії, правознавства та методики навчання	08.06.15-20.11.15	СПК № 002087
71.	Шкура Володимир Михайлович	асистент кафедри теорії і методики фізичного виховання	08.06.15-20.11.15	СПК № 002016
72.	Щастливий Сергій Миколайович	асистент кафедри теорії і методики фізичного виховання	08.06.15-20.11.15	СПК № 002009
73.	Юденюк Віталій Михайлович	асистент кафедри безпеки життєдіяльності, фізичного виховання та здоров'я людини	08.12.14-22.05.15	12 СПК № 832590
74.	Якущенко Юрій Петрович	асистент кафедри теорії і методики фізичного виховання	08.06.15-20.11.15	СПК № 002015

Таблиця 4.3.2.

Підвищення кваліфікації викладачів професійно-педагогічного коледжу ГНПУ ім. О.Довженка на базі Глухівського НПУ ім. О.Довженка

№ з/п	ПІБ	Посада, науковий ступінь	Термін підвищення кваліфікації, стажування	Серія, номер свідоцтва (посвідчення)
1.	Бойко Анатолій Михайлович	викладач ППК	08.12.14-22.05.15	12 СПК № 832586
2.	Біліченко Тетяна Михайлівна	викладач ППК	08.12.14-22.05.15	12 СПК № 832588
3.	Горелій Руслан Петрович	викладач ППК	08.12.14-22.05.15	12 СПК № 832591
4.	Дехтярьова Світлана Василівна	викладач ППК	08.12.14-22.05.15	12СПК№ 832593

Таблиця 4.3.3.

Підвищення кваліфікації викладачів Глухівського НПУ ім. О.Довженка на базі інших ВНЗ України

№ з/п	ПІБ	Посада, науковий ступінь	Місце підвищення кваліфікації, стажування	Період підвищення кваліфікації, стажування	Серія, номер свідоцтва (посвідчення)
1.	Абакумова Вікторія Іванівна	доктор історичних наук, професор кафедри історії, правознавства та методики навчання	Сумський державний університет	01.09.14-28.02.15	№ 2289

Таблиця 4.3.4.

Підвищення кваліфікації викладачів професійно-педагогічного коледжу ГНПУ ім. О.Довженка на базі інших ВНЗ України

№ з/п	ПІБ	Посада, науковий ступінь	Місце підвищення кваліфікації, стажування	Період підвищення кваліфікації, стажування	Серія, номер свідоцтва (посвідчення)
2.	Богуца Юлія Михайлівна	викладач ППК	Сумський державний університет	22.10.14-22.04.15	№ 2295
3.	Возняк Ольга Миколаївна	викладач ППК	Сумський державний університет	18.12.14-18.06.15	№ 2303
4.	Карась Олена Дмитрівна	викладач ППК	Сумський державний університет	20.03.15-21.09.15	№ 2308
5.	Москаленко Ігор Миколайович	викладач ППК	Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти	16.11.15-25.12.15	НВВ № 029947
6.	Приходько Наталія Анатоліївна	викладач ППК	Сумський державний університет	28.11.14-28.05.15	№ 2302
7.	Решетняк Наталія Валеріївна	викладач ППК	Сумський державний університет	23.10.14-23.04.15	№ 2296

V. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

5.1. Автоматизований режим управління освітнім процесом

Інтенсивний розвиток сучасних інформаційних технологій доводить, що майбутнє освітніх установ матиме пряму залежність від здатності адаптуватися до цих змін. Упровадження в освітньому процесі інформаційних технологій, підвищення їх соціальної значущості спонукає до модернізації та автоматизації освітнього процесу в Глухівському НПУ ім. О.Довженка.

Важливим завданням, яке постало перед університетом, є підвищення ефективності управління освітнім процесом. Для розв'язання цього завдання у 2014 році впроваджується автоматизоване інформаційне середовище управління освітнім процесом «Політек-Софт», яке не лише надало доступ до необхідної користувачам актуальної інформації (навчальних та робочих навчальних планів, розрахунків зведеної сітки годин з дисциплін та інших видів робіт, відповідно до норм наказу Міністерства освіти і науки України №450 від 07.08.2002, переліку академічних груп, переліку збірних груп, що вміщують студентів з академічних груп для вивчення окремих дисциплін або їх сукупності, множини лекційних потоків, переліку підгруп на заняттях з окремих дисциплін, сукупності даних усіх викладачів університету з можливістю обліку їх роботи, даних щодо розподілу навантаження між викладачами, електронного розкладу занять на групу, викладача, аудиторію, з можливістю його всебічного аналізу, інформації щодо аудиторного фонду та його заповнюваності, даних студентів університету), а й стало інструментом щоденної діяльності користувачів. Автоматизована інформаційна система управління освітнім процесом в університеті забезпечує ефективну інформаційну взаємодію між такими структурними підрозділами університету, як навчальний відділ, планово-економічний відділ, відділ ліцензування, деканати, кафедри, що стало запорукою їх успішної діяльності, дозволяє ефективно створювати й використовувати інформацію, швидко здійснювати її всебічний аналіз.

У 2015 році впроваджене автоматизоване інформаційне середовище управління освітнім процесом «Політек-Софт» було повною мірою реалізовано у вигляді модульних систем («Навчальний план», «Навчальний процес», «ПС-Розклад», «ПС-Студент», «Колоквіум»). Воно складається з окремих баз даних, об'єднаних у комплексну систему та здатні обмінюватися інформацією між собою. Модулі впровадженої автоматизованої системи управління освітнім процесом можуть працювати і як окремі самодостатні програмні засоби. Така модульна архітектура дозволила підібрати оптимальну конфігурацію для університету та зменшити витрати на придбання непотрібних модулів.

Завдяки автоматизованій інформаційній системі управління освітнім процесом було створено належну та ефективну інформаційну інфраструктуру (комплекс програмно-технічних засобів та баз даних), впроваджено уніфіковані засоби доступу до даних, поліпшено керування всіма комплексами інформаційної системи, а також забезпечено відповідність інформаційної інфраструктури стратегічним цілям університету.

Упроваджена автоматизована інформаційна система є гнучкою, що надало можливість швидко адаптувати її до нових умов та вимог використання. Ця гнучкість програмного забезпечення досягається завдяки можливості змін у широких межах відповідних налаштувань та параметрів, а також можливості швидко модернізувати і вдосконалювати програмні модулі.

Упровадження та розвиток автоматизованої системи управління освітнім процесом дозволило закласти фундамент для створення єдиної корпоративної інформаційної системи управління університетом. Це стало можливим завдяки глибокій постійній взаємодії між користувачами, адміністратором та розробниками.

Сценарій функціонування програмного забезпечення автоматизованої системи управління освітнім процесом базується на досвіді, знаннях, вимогах та порадах широкого кола як наших працівників, так і працівників інших вищих навчальних закладів України. В єдину автоматизовану інформаційну систему управління освітнім процесом об'єднані 30 структурних підрозділів університету, більше ніж 55 користувачів. Без перебільшення можна стверджувати, що напрям постійного розвитку програмного забезпечення автоматизованої системи управління освітнім процесом визначається потребами наших співробітників та віддзеркалює зміну умов їх діяльності в часі.

Автоматизована інформаційна система побудована за клієнт-серверною технологією, що

дозволяє використовувати її на множині комп'ютерів, які об'єднані в локальну мережу або ж мають вихід до Інтернету. Використання додаткових web-сценаріїв забезпечує можливість доступу до баз даних у межах окремих складових частин інформаційної системи через web-браузер, без необхідності встановлення програмних засобів з графічною оболонкою.

Протягом звітнього періоду автоматизованою інформаційною системою управління освітнім процесом було забезпечено:

1. Створення, редагування та облікування навчальних планів, отримання відповідних звітних документів, формування множини вакансій педагогічного навантаження, відповідно до норм наказу Міністерства освіти і науки України №450 від 07.08.2002.

2. Відображення в базах даних структури освітнього процесу університету, обрахунок як навантаження для кожної кафедри та всього університету загалом, так і кількості навчальних ставок, що є основою штатного розпису навчального закладу.

3. Розподіл навантаження кафедр між викладачами.

4. Здійснення всебічного аналізу освітнього процесу в університеті, формування та друкування документів, що забезпечують функціонування освітнього процесу.

5. Формування розкладу занять на основі плану педагогічного навантаження та даних щодо аудиторного фонду, видрук розкладу занять навчальних груп, розкладу зайнятості викладачів та заповнення аудиторій.

6. Роботу електронного розкладу та доступ до нього студентів і викладачів університету в мережі Інтернет.

7. Організацію обліку студентів та відповідних подій, що фіксуються наказами (відрахування, поновлення, переведення студентів) з можливістю аналізу даних.

8. Формування та друкування додатків до дипломів.

9. Моніторинг якості знань студентів засобами тестування: уведення питань за різними темами, формування варіантів тестів з уведених питань, вибір режимів тестування, методів оцінювання, виведення результатів, збереження в базі даних статистики та друк відповідних звітів.

10. Реєстрацію анкетних даних професорсько-викладацького складу, друк множини відповідних документів.

Отже, досвід упровадження і практичного застосування автоматизованої інформаційної системи управління освітнім процесом засвідчив, що інноваційні технології сприяють оптимізації діяльності університету і є дієвим інструментом підвищення її ефективності. Упровадження програмного забезпечення в систему організації освітнього процесу дало змогу підконтрольно автоматизувати його, оптимізувати бази даних, раціоналізувати роботу користувачів.

5.2. Дистанційна освіта в системі підготовки майбутніх спеціалістів

Одним із пріоритетних напрямів діяльності Глухівського НПУ ім. О.Довженка є підготовка науково-педагогічних працівників до активного впровадження технологій дистанційного навчання. Відповідно до «Положення про дистанційне навчання», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 25 квітня 2013 року № 466 та наказу Міністерства освіти і науки України від 30.10.2013 № 1518 «Про затвердження вимог до вищих навчальних закладів та закладів післядипломної освіти, наукових, освітньо-наукових установ, що надають освітні послуги за дистанційною формою навчання з підготовки та підвищення кваліфікації фахівців за акредитованими напрямами і спеціальностями» було створено Центр допрофесійної та післядипломної освіти, у структурі якого виокремлено сектор дистанційного навчання та моніторингу якості освіти (наказ №86 від 25.03.2015).

На базі Центру допрофесійної та післядипломної освіти організовано курси підвищення кваліфікації з підготовки педагогічних, науково-педагогічних працівників і методистів до впровадження дистанційних технологій у навчальний процес, на яких слухачі протягом навчання мали можливість ґрунтовно ознайомитися з такими аспектами технологій дистанційного навчання:

1. Дистанційне навчання у вищій школі III-IV р.а.
2. Програмні середовища для розробки дистанційних курсів.
3. Системи управління дистанційним навчанням.
4. Сучасні інформаційно-комунікаційні технології в дистанційному навчанні.
5. Технологія комунікації в мережі Інтернет.
6. Психолого-педагогічні основи дистанційного навчання.

7. Теорія і практика діяльності тьютора в середовищі дистанційного навчання.

8. Функціональні обов'язки адміністратора, тьютора (викладача), модератора, методиста дистанційного навчання.

Результатами діяльності сектора дистанційного навчання та моніторингу якості освіти є:

1. Підготовка педагогічних, науково-педагогічних працівників та методистів до впровадження дистанційних технологій у навчальний процес Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка як додаткового засобу підвищення ефективності та доступності навчання студентів (курси підвищення кваліфікації з впровадження технологій дистанційного навчання). Отримали посвідчення 56 слухачів, із них: докторів наук, професорів – 1; кандидатів наук, доцентів – 16; старших викладачів – 11; асистентів – 28.

2. Проведення досліджень із проблем упровадження технологій дистанційного навчання в сучасній освіті (друк публікацій у наукових виданнях).

3. Широке впровадження технологій дистанційного навчання в освітньому процесі Глухівського НПУ ім. О. Довженка, зокрема проведення занять у режимі відеоконференцзв'язку, вебінарів, розміщення освітніх ресурсів на електронних стінах, хмарних сховищах, системі дистанційного навчання Moodle, надання доступу освітніх медіатек.

Навчальна програма дисципліни «Педагогіка вищої школи. Менеджмент освіти. Дистанційна освіта в навчальному процесі» підготовки студентів магістратури передбачає вивчення особливостей упровадження технологій дистанційного навчання.

Перспективними напрямками діяльності на наступний рік є:

1. Проведення внутрішньовузівської експертизи розроблених викладачами університету дистанційних курсів.

2. Упровадження системи стимулювання науково-педагогічних працівників до створення та використання дистанційних курсів шляхом визнання розроблених веб-ресурсів навчально-методичною працею; в процесі визначення рейтингового бала викладача університету присвоювати 100 балів за створення атестованого дистанційного курсу (електронного навчального курсу) тощо.

3. Використання технологій дистанційного навчання в освітньому процесі Глухівського НПУ ім. О. Довженка, консультування й супровід самостійної та індивідуальної роботи студентів університету.

4. Залучення студентів-магістрантів до створення дистанційних курсів з профільних дисциплін.

5. Організація освітнього процесу на філіях із використанням технологій дистанційного навчання.

5.3. Наукова бібліотека університету як інформаційний та культурно-просвітницький осередок навчального закладу

Діяльність наукової бібліотеки Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка у 2015 році відбувалась під впливом змін, що відбуваються, соціально-економічної і політичної ситуації в країні і світі.

Законодавчо-нормативну базу діяльності бібліотеки у звітному році становили Конституція України, Закони України “Про бібліотеки і бібліотечну справу”, “Про вищу освіту”, Постанови Кабінету Міністрів України, директивні документи Міністерства освіти і науки України, Міністерства культури України, рекомендації Науково-методичної бібліотечної комісії, а також регламентуюча документація університету і наукової бібліотеки.

Сучасні вимоги викликали потребу у вдосконаленні бібліотечних наукових і навчальних ресурсів із можливостями розгорнутого пошуку, здатних зацікавити і задовольнити потреби користувача в освітній та науковій діяльності. Проте в умовах незадовільного фінансування бібліотека не могла розраховувати на повноцінне комплектування документного фонду і поліпшення матеріально-технічної бази, відтак пріоритетними напрямками стали пошук доступних джерел комплектування фонду, модифікація традиційних і новітніх форм та методів діяльності, упровадження сучасних бібліотечних технологій; удосконалення якості обслуговування всіх категорій користувачів; формування довідково-пошукового апарату; облік і використання інформаційних ресурсів, ведення електронних баз даних, електронна каталогізація та організація фондів; культурно-просвітницька, науково-бібліографічна та видавнича діяльність.

Бібліотека прагнула позиціонувати себе як інформаційно-науковий та культурно-просвітницький осередок університету в контексті розвитку науково-дослідницької роботи

студентів, магістрантів, аспірантів, докторантів, викладачів. Відкриття в університеті спеціалізованої вченої ради К 56.146.01 з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук зі спеціальності 13.00.04 – Теорія і методика професійної освіти сприяло тому, що до фонду бібліотеки почали надходити рукописи дисертацій та автореферати.

Серед основних завдань наукової бібліотеки Глухівського НПУ ім. О. Довженка у звітному році були підтримка результативності роботи, координація виробничих процесів усіх структурних підрозділів бібліотеки, аналіз якості бібліотечного фонду, науково-методична робота; створення комфортного інформаційного середовища для задоволення потреб суспільного і особистого розвитку користувачів.

Проте, з огляду на складну економічну ситуацію у 2015 році кошти на придбання літератури не виділялися, тому бібліотека прагнула використовувати всі доступні можливості для поповнення фонду новими надходженнями, насамперед це подарунки від фізичних та юридичних осіб, передані кафедрами неопубліковані документи (наукові роботи студентів), прийнята від читачів література замість утраченої. Усього отримано 2331 примірник нових надходжень, із них віднесених на баланс книг - 1318 примірників на суму 60048 грн. 01коп. Подаровано читачами і благодійними організаціями 647 примірників (246 назв) на суму 32782 грн. 46 коп. Прийнято від читачів на заміну втрачених 386 примірників (264 назви) на суму 19944,00 грн. Із редакційно-видавничого відділу університету передано 285 примірників (6 назв) на суму 7321,55 грн. Бібліотечний фонд поповнився також 285 примірниками дипломних та магістерських робіт студентів випускних курсів. Бібліотека отримала 1502 примірники навчальної та 626 примірників наукової літератури (монографій, матеріалів наукових конференцій, міжвідомчих наукових збірників, офіційних матеріалів).

Із редакційно-видавничого відділу університету надійшли друковані навчально-методичні посібники викладачів: Маковська О. А. Психодіагностика професійної придатності, навчально-методичний посібник – 35 примірників; Демидчик Г.С. Основи культури і техніки мовлення – 40 примірників; Пінчук І. О. Особливості навчання англійської мови учнів початкових класів – 210 примірників та інші.

З нагоди відкриття Музею козацького права Інститут держави і права ім. В.М. Корецького передав низку видань, які становлять бібліографічну та історичну цінність: Василенко М.П. «Вибрані твори у 3-х томах»; Гурій О.Чухліб Т. «Історія козацтва», «Кодифікація цивільного законодавства на українських землях», «Україна: герби та прапори»; «Українське козацтво і Велике князівство Литовське», «Універсали Івана Мазепи (1687 - 1709). Ч. II», «Універсали українських гетьманів від Івана Виговського до Івана Самойловича (1657 – 1687)», «Права, за якими судиться малоросійський народ», «Описи Лівобережної України кінця ХУІІІ - початку ХІХ ст.» та інших.

Упродовж року до бібліотеки надходила безкоштовна література з інститутів Національної академії педагогічних наук України:

Інститут педагогіки НАПНУ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Формування предметних компетентностей в учнів початкової школи : монографія / НІАН України, Ін-т педагогіки ; Бібік Н.М., Вашуленко М.С., Мартиненко В.О. та ін. – 10 примірників. 2. Формування читацьких навичок на уроках літературного читання у 3 класі : метод. рек. / НАПН України, Ін-т педагогіки; [Кохно Т.Н.) - 3 примірники. 3. Тарара А. М. Технічна творчість учнів основної школи у процесі проектної і технологічної діяльності : навч. - метод. посіб.- 10 примірників.
Інститут спеціальної педагогіки НАПНУ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Трофименко Л. І. Шляхи подолання загального недорозвитку мовлення у дітей дошкільного віку : монографія – 5 примірників. 2. Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови : зб. наук. праць. Вип. 5 / НАПН, Ін-т спеціальної педагогіки; за ред.В.В. Засенка, А.А. Колупасової - 3 примірники.
Інститут вищої освіти НАПНУ	Концептуально-методологічні основи проектування методів і засобів діагностики освітніх результатів у вищих навчальних закладах : монографія / НАПН України, Ін-т вищої освіти; за заг. ред. В.І. Лугового, О.Г. Ярошенко. - 5 примірників.
Інститут професійно-технічної освіти НАПНУ	Підготовка учнів професійно-технічних навчальних закладів до планування й реалізації професійної кар'єри: теорія і практика : монографія / [С.В. Алексеева, Д.О. Закатнов, В.Ф. Орлов та ін. за ред. Д.О. Закатнова]. – 2 примірники.
Інститут соціальної та політичної	Соціально-психологічна підтримка освітніх реформ : метод. посіб. / НАПН України, Ін-т соціальної та політичної психології; за ред. П.Д. Фролова. -10 примірників.

психології НАПНУ	
Інститут психології ім. Г.С.Костюка НАПНУ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Становлення психологічної думки в Україні: провідні ідеї та історія розвитку : монографія – 5 примірників. 2. Дитина у сучасному соціопросторі : навч. посіб.- 4 примірники. 3. Становлення ідентичності фахівця : монографія – 3 примірники.
Інститут проблем виховання НАПНУ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Фізичне виховання підлітків у позакласній роботі загальноосвітніх навчальних закладів : навч. - метод. посіб. - 8 примірників. 2. Фізичне виховання старшокласників у позакласній роботі загальноосвітніх навчальних закладів : навч. - метод. посіб.- 8 примірників. 3. Фізичне виховання учнів початкових класів у позакласній роботі загальноосвітніх навчальних закладів : навч. - метод. посіб. - 7 примірників. 4. Виховання культури гідності дітей та учнівської молоді у позаурочній діяльності загальноосвітніх навчальних закладів : метод. посіб.- 9 примірників. 5. Маруніна, Г. Виховання основ культури гідності дошкільників: метод. рек.- 10 примірників. 6. Киричок, В. А. Виховання культури гідності молодших школярів у позаурочній діяльності] : метод. рек.-10 примірників. 7. Журба, К. О. Виховання культури гідності молодших підлітків у взаємодії сім'ї і школи : метод. рек.-10 примірників. 8. Чорна, К. І. Виховання культури гідності старшокласників у позаурочній діяльності : метод. рек.-10 примірників. 9. Пустовіт, Н. А. Формування екологічно доцільної поведінки школярів : наук. - метод. посіб.- 13 примірників.
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих	<ol style="list-style-type: none"> 1. Психодіагностичне забезпечення профорієнтації в системі педагогічної освіти : посібник / НАПН України, Ін-т педагогічної освіти і освіти дорослих; [Є.В. Єгорова, О.М. Ігнатів, В.В. Кобченко та ін. – 8 примірників. 2. Становських 3. Л. Мотиваційно-сміслові детермінанти саморегуляції професійної діяльності педагогів : посібник - 5 примірників. 3. Професіограми і психограми професій педагогічного спрямування : метод. посіб. – 5 примірників. 4. Професійна орієнтація : підручник [Є.В. Єгорова, О.М. Ігнатів, В.В. Кобченко та ін. – 10 примірників.

Загальний обсяг бібліотечного фонду на початок 2015 року становив 368,6 тис. одиниць зберігання, у тому числі 184,8 тис. примірників навчальної, 20,2 тис. примірників наукової, 57,6 тис. примірників художньої літератури, понад 7 тис. дореволюційних видань, до 60 тис. друківаних одиниць періодики.

Для забезпечення потреб навчально-наукового, виховного та виробничого процесу університету було передплачено 76 назв періодичних видань, серед яких: «Освіта і управління», «Управління освітою», «Практика управління закладом освіти», «Вища освіта України», «Вища школа», «Освіта України».

Основними категоріями користувачів бібліотечно-бібліографічних послуг залишались студенти, магістранти, аспіранти, професорсько-викладацький склад, співробітники нашого навчального закладу, а також абітурієнти, учителі шкіл, вихователі дошкільних навчальних закладів Глухова та Кролевеця, студенти професійно-педагогічного коледжу та інших навчальних закладів. Забезпечував обслуговування користувачів відповідний відділ з секторами абонементів та читальних залів, розміщених у різних корпусах університету:

- ✓ Абонемент наукової літератури (корп. № 4, 2-й поверх);
- ✓ Абонемент художньої літератури (корп. № 4);
- ✓ Читальний зал навчальної літератури (корп. № 4, 2-й поверх);
- ✓ Читальний зал наукової літератури (корп. № 4, 3-й поверх);
- ✓ Інформаційний читальний зал (корп. № 4, 3-й поверх);
- ✓ Зал рідкісних видань (корп. № 2, ауд. 42);
- ✓ Абонементи навчальної літератури в гуртожитках №1 та №2.

Інформаційне та довідково-бібліографічне обслуговування користувачів забезпечував довідково-бібліографічний відділ, у структурі якого функціонує інформаційний читальний зал. З метою оперативного забезпечення літературою навчального процесу продовжували діяти пункти видачі на окремих кафедрах, у навчальних та методичних кабінетах кафедр, безпосередньо в бібліотеці функціонувало 5 абонементів та 5 читальних залів на 250 місць із гнучким розпорядком

роботи. Абонементи і читальні зали працювали для відвідувачів з 9.00 до 19.00, у суботу з 9.00 до 16.00. На базі читального залу навчальної літератури (2-й поверх корпусу №4) продовжував функціонувати електронний читальний зал на 5 місць із безкоштовним доступом до мережі Інтернет з дротовим та бездротовим виходом. Доступність цієї послуги приваблює студентів і дає їм змогу освоювати різноманітні джерела електронної інформації. Усього послугами електронного читального залу скористувалися 1820 користувачів.

Бібліотека прагнула використовувати доступні можливості для вдосконалення набору своїх послуг. Так, наприкінці року в тестовому режимі запрацював сервіс «Віртуальна довідка» (виконано 9 довідок), а також удалося певною мірою налагодити систему міжбібліотечного абонементу. У зв'язку з відсутністю фінансування пересилки документів, за прикладом колег з інших міст ми вивчили можливість запровадження книгообміну серед бібліотек Глухова, оскільки подібна форма роботи не потребує жодних коштів, а деякі читацькі запити цілком здатна задовольнити. Ініціативу підтримали Глухівська центральна районна бібліотека та бібліотека Глухівського інституту ім. С.А.Ковпака СНАУ. У результаті такої співпраці нашою бібліотекою було отримано 29 примірників. Видано іншим бібліотекам 34 примірники документів.

Загалом упродовж звітнього періоду всіма підрозділами бібліотеки обслуговано 10453 читачі. Загальна кількість відвідувань абонементів, читальних залів, довідково-бібліографічного відділу бібліотеки склала 97843. Книговидача становить 312273 примірники.

В умовах зростання різноманіття інформаційних потоків і каналів бібліотекарі і бібліографи протягом звітнього року допомагали користувачам опановувати культуру споживання інформації, отримувати навички її аналітичного відбору, виступали активними порадниками і консультантами з питань методики пошуку необхідної літератури за допомогою ДПА бібліотеки, а також з питань використання довідкових та бібліографічних видань, правил складання бібліографічного опису за ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Бібліографічний опис документа».

Усього бібліографи надали 989 індивідуальних та групових бібліографічних консультацій, через систему каталогів та картотек у режимі “запит-відповідь” виконали 7462 бібліографічні довідки, у тому числі 5147 тематичних. 4491 довідку виконано в автоматизованому режимі за допомогою електронного каталога.

Практичні навички освоєння інформаційних потоків та методики пошуку необхідної бібліографічної інформації користувачі мали змогу отримати під час індивідуальних бесід, а також шляхом проведення групових інформаційно-бібліографічних занять, які є невід’ємною складовою формування інформаційної культури. Такі заняття проводились для студентів як молодших, так і старших курсів і викликали в них досить жвавий інтерес, оскільки включали в себе засвоєння основ бібліотечної грамотності, культури читання, уміння формувати особисті пошукові системи, уміння користуватися каталогами і картотеками, і, передусім, електронним каталогом. Заняття з основ бібліотечно-бібліографічної грамотності проходили у 2 етапи – першокурсники отримували знання про роботу з алфавітним та систематичним каталогами, знайомилися з галузевими бібліографічними виданнями, енциклопедіями, словниками. На старших курсах з урахуванням майбутньої спеціальності студента провадилось ознайомлення з класифікаційними системами ББК та УДК, навчання щодо укладання та оформлення списків джерел до наукових праць, використання в НДР довідкових та бібліографічних видань. 8 годин занять було проведено для науково-педагогічних працівників та аспірантів.

- «Каталог книг» – 24982 записи;
- «Каталог статей з періодичних видань» – 16312 записів;
- «Каталог електронних видань» – 67 записів;
- «Довженківська світлиця» - 198 записів;
- «Єдина реєстраційна картотека користувачів» – 4830 записів;
- «Реєстраційна картотека періодичних видань» – 5987 записів;
- «Картотека дипломних та магістерських робіт» - 1859 записів;
- «Каталог рідкісних книг» - 5945 записів;
- «Глухів та Глухівщина» - 300 записів;
- «Праці викладачів університету» -228 записів;
- «Власні видання Глухівського НПУ імені Олександра Довженка (РВВ)» - 1155 записів;
- «Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка» - 228 записів;

- «Бібліотечні фонди віддалених бібліотек (НКП)» -1315 записів;
- «Василенко М.П.» - 101 запис.

В автоматизованому режимі за допомогою програми «УФД/Бібліотека» здійснювалися також виробничі процеси індивідуального та сумарного обліку нових надходжень, їх наукова обробка і каталогізація.

Одним із важливих критеріїв конкурентоздатності ВНЗ у царині підготовки майбутніх фахівців є науково-дослідницька діяльність. Розуміння бібліотеки як невід'ємної частини науково-дослідницької інфраструктури ВНЗ стає все більш вагомим і далеко не обмежується функціями інформаційних центрів з наповнення наукових ресурсів. Сьогодення ставить перед бібліотеками вишів значну кількість дослідницьких завдань, формує нові риси та передбачає конкретні результати наукової роботи. Як зазначають сучасні аналітики, наукові дослідження бібліотек сьогодні відображаються не лише у звітах, а й втілюються у вигляді структурно-організаційних змін, трансформації змісту роботи.

Завдяки ініціативі земляка-глухівчанина Юрія Сергійовича ШЕМШУЧЕНКА, доктора юридичних наук, професора, академіка НАН України, Академії правових наук України й Української академії політичних наук, упродовж останніх років університет підтримував тісні зв'язки з Інститутом держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. У рамках цієї співпраці бібліотека провадила науково – пошукову роботу щодо виявлення у своїх фондах літератури з питань історії українського права. Результатом цієї діяльності стало урочисте відкриття на базі залу рідкісних видань бібліотеки Музею історії українського козацького права XVII–XVIII ст. Відвідувачами першої експозиції музею стали почесні гості - студенти і викладачі Київського університету права НАН України на чолі з ректором, кандидатом юридичних наук, професором, заслуженим юристом України Бошицьким Юрієм Ладиславовичем.

Протягом звітнього періоду бібліотекарі брали участь у наукових конференціях, які відбувалися в стінах університету та за його межами. На конференції «Використання медіа-технологій у підготовці вчителів: європейський та вітчизняний досвід» були представлені доповіді: "Масово-комунікаційні форми використання бібліотечних ресурсів і технологій у медіаосвітніх процесах» (директор бібліотеки А.В.Печена), «Використання інтерактивних технологій у роботі наукової бібліотеки як засіб формування професійної компетентності майбутніх учителів» (Бобок О.І., завідувач відділу обслуговування), «Використання бібліотечних Інтернет-ресурсів у формуванні мас-медійної культури користувача» (Лисенко Л.В., бібліотекар читального залу наукової літератури), «Вплив бібліотечних медіа-ресурсів на підвищення інформаційної культури майбутніх учителів». (Тюльпа Н.І., бібліотекар читального залу навчальної літератури).

У процесі підготовки до участі в семінарі «Імідж бібліотеки і бібліотекаря», організованого бібліотекою Глухівського інституту ім. С.А. Ковпака Сумського національного аграрного університету, бібліотекою було проведено соціологічне дослідження на основі анкетування працівників різних бібліотек з метою вивчення особливостей функціонування сучасних бібліотечних колективів і окремих особистостей у їх складі. Результати виявилися досить цікавими. Так, встановлено, що більшість колег почуваються комфортно у своїх колективах, уболівають за корпоративну справу, об'єктивно сприймають критику, прагнуть використовувати всі можливості для самореалізації, віддають перевагу компромісному способу вирішення конфліктних ситуацій, цінують і підтримують корпоративні традиції. Разом з тим сучасні бібліотекарі болісно сприймають необ'єктивність оцінки їх особистого внеску в зусилля колективу, часто відчують невпевненість у своїх силах, відзначають наявні застійні, депресивні явища на фоні загального емоційно-психологічного стану колективу. Результати і висновки дослідження дали змогу підготувати цікаву й змістовну доповідь «Корпоративна етика як складник бібліотечного іміджу».

Суттєвим складником діяльності бібліотеки залишалась культурно-просвітницька робота, яка була спрямована на популяризацію фонду та послуг бібліотеки в середовищі університету з метою забезпечення максимальної інформованості студентів та викладачів щодо пошуку потрібної інформації. Згідно з планом роботи у звітному році проводилися різноманітні масові заходи, книжково-ілюстративні виставки, круглі столи, тематичні екскурсії тощо. Для студентів – майбутніх учителів початкових класів та вихователів дитячих садочків – були проведені екскурсії до залу рідкісних видань: «Навчання грамоти дітей молодшого шкільного віку на початку ХХ століття», «Використання періодичних видань у вихованні дітей дошкільного віку в ХІХ столітті». Проводились також бесіди зі студентами перших курсів денної та заочної форм навчання про

структуру бібліотеки, склад фондів тощо.

У березні співробітники наукового читального залу організували і провели засідання літературно-музичної вітальні «Поетичний феномен українок. Ліна Костенко. Маруся Чурай (до 85-річчя від дня народження Л.В.Костенко (1930), української поетеси, громадського діяча та до 390-річчя від дня народження Марусі Чурай (1625-1653), української народної співачки, поетеси та композитора). Надихнувшись популярним серед читачів бібліотеки історико-художнім серіалом «Величне століття. Роксолана», квітневе засідання літературно-музичної вітальні працівники бібліотеки провели під назвою «Живе у кожній жінці Роксолана...» і присвятили його 510-річчю від дня народження Роксолани [справж. – Настя Лісовська (бл. 1505–1558)], дружини султана Османської імперії Сулеймана I Пишного.

У жовтні для студентів філологічного факультету було проведено літературний вечір «Син Луки Скоровина із Полоцька, русин...» (до 525-річчя від дня народження Франциска Скоровина (1490 – не пізніше 1541), білоруського першодрукаря і просвітителя.

Маючи у своєму фонді унікальне видання – факсимільну копію Пересопницького Євангелія, працівники бібліотеки всіляко прагнуть підкреслити його значущість для народу України і всіма доступними способами популяризувати історичну пам'ятку серед студентів та викладачів. Відтак у вересні для студентів першого курсу було організовано презентацію виставки «Історичні пам'ятки України. Пересопницьке Євангеліє». Цікавою для читачів-студентів факультету початкової освіти стала година спілкування «А щастя є. Хто стане суперечить?», приурочена до Міжнародного дня щастя, яке відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН А/RES/66/281 від 12.07.2012 р.).

Традиційно у своїй роботі бібліотекарі використовували таку поширену форму інформування, як бібліотечна виставка. Усього було підготовлено 121 експозицію виставок та переглядів, на яких представлено 5229 документів.

Відповідно до плану роботи документні та електронні (віртуальні) виставки, перегляди, розсипи літератури, книжкові інсталяції носили тематичний характер, організовувалися з нагоди ювілейних та пам'ятних дат відомих письменників, художників, а також до важливих подій, державних свят: до Дня Соборності України, Дня Конституції України, Дня Незалежності України, До Міжнародного дня рідної мови, Дня Чорнобильської трагедії, Дня слов'янської писемності і культури, Тижня захисту прав людини:

Тематичні виставки та перегляди:
«Великий смуток мудреця» (до 225-річчя від дня народження П.П. Гулака – Артемовського (1790-1865), українського поета, перекладача, культурно-громадського діяча, літературознавця). Виставка-портрет
«Doctor Angelicus» Середньовіччя» (до 790-річчя від дня народження Фоми Аквінського (1225 [або 1256]-1274), середньовічного філософа й теолога). Виставка-дослідження
«Життя як спалах блискавки» (до 80-річчя від дня народження В.А. Симоненка (1935-1963), українського поета, журналіста, правозахисника). Відкритий перегляд
«Перша книжка зі школознавства» (до 145-річчя від виходу (1870) праці М. О. Корфа «Русская начальная школа» – своєрідної педагогічної енциклопедії початкового навчання). Виставка-дослідження.
«Письменник і оповідач літописних діянь» (до 345-річчя від дня народження Самійла Величка (1670-1728), українського козацького літописця). Виставка однієї книги
«День люблячих сердець» (до Дня святого Валентина). Виставка виробів «хенд-мейд»: вишивка, в'язання
«Літописець українського простору» (до 110-річчя від дня народження Уласа Самчука (1905-1987), українського письменника, журналіста. Виставка-портрет
«Засоби екологічного виховання дітей початкової школи кінця ХІХ-поч. ХХ століття». Виставка-екскурсія у минуле
«Творець української садівничої наукової школи» (до 160-річчя від дня народження Лева Платоновича Смирненка (1855–1920), українського ученого, біолога-помолога, садівника). Виставка-дослідження.
«Постать в історії України: Петро Кононович-Сагайдачний» (до 445-річчя від дня народження Петра Кононовича Сагайдачного (Кононович, бл. 1570-1622), гетьмана українських реєстрових козаків, військового й політичного діяча). Виставка-досьє
«Краса жінки» (до Міжнародного жіночого дня). Виставка-вернісаж
«Святковий затишок в оселі» (до Міжнародного жіночого дня). Виставка-вернісаж
«Творець жанру біографії» (до 1970-річчя від дня народження Плутарха (45-127), давньогрецького письменника, історика, вченого). Виставка-наукове дослідження
«Спокійна творчості тривога» (до 120-річчя від дня народження Максима Тадейовича Рильського (1895-

1964), українського поета, перекладача, громадського діяча). Виставка-портрет
«Феномен двох поетес: Ліна Костенко, Маруся Чурай» (до 85-річчя від дня народження Ліни Василівни Костенко (1930), української поетеси; до 390-ї річниці від дня народження Марусі Чурай (Чураївна, 1625-1653), української народної співачки, поетеси та композитора). Виставка- дослідження
«Весна іде – красу несе: методичні розробки етнографічних свят для дітей молодшого шкільного віку». Відкритий перегляд
«Охорона пташиного царства» (до Міжнародного дня птахів). Виставка-знайомство
«Історичними місцями України» (до Міжнародного дня пам'ятників та історичних місць). Виставка-ермітаж
«Датський соловей» (до 210-річчя від дня народження Ганса Крістіана Андерсена (1805-1875), датського поета, драматурга, видатного письменника-казкаря). Виставка-портрет
«Війна: вижити і повернутись» (до Міжнародного дня визволення в'язнів фашистських концтаборів). Виставка-пам'ять
«Незламний характер Робінзона» (до 355-річчя від дня народження Даніеля Дефо (1660—1731), англійського письменника). Виставка-портрет
«Здоров'я – скарб, який завжди з тобою» (до Всесвітнього дня здоров'я)
«Світ материнської любові» (до Дня матері). Розсип літератури
«Поет Прованса» (до 175-річчя від дня народження Альфонса Доде (1840-1897), французького письменника). Виставка-дослідження
«Наукові горизонти» (до Дня науки). Розсип літератури
«Наукові здобутки викладачів Глухівського НПУ ім.О.Довженка» – (до Дня науки). Виставка праць викладачів
«Організатор першої навколосвітньої подорожі» (до 535-річчя від народження Фернана Магеллана (бл. 1480–1521), португальського мореплавця). Виставка-подорож
«Сім'я – це візерунчаста паутина. Неможливо торкнутися одну її нитку, не викликавши при цьому вібрації всіх інших» (Д. Сеттерфілд), (до Міжнародного дня сім'ї). Відкритий перегляд
«Лицарі золотого пера» (до Дня журналіста). Презентація публікацій місцевих ЗМІ
«Стогін землі» (до Дня скорботи і вшанування пам'яті жертв у війні)
«Магія класичного детективу: майстри жанру». Відкритий перегляд
«Барвистий світ енциклопедій, безмежний розсип словників»
«Від книги – до світла, до знань, до життя» (до Дня знань). Розсип літератури
«На карті України – мій Глухів сивочолий!». до Дня міста
«У здоровім тілі дух непереможний!» (до Дня фізичної культури і спорту)
«Душі людської дивний чарівник» (до 121-ї річниці від дня народження Олександра Довженка)
«Великий мовознавець» (до 180-річчя від дня народження Олександра Опанасовича Потебні (1835-1891), українського і російського філолога). Виставка- дослідження
«Глухів - край партизанський» (до Дня партизанської слави). Виставка-нагадування
«Гордість української драматургії» (до 170-річчя від дня народження Івана Карповича Карпенка-Карого (Тобілевича) (1845-1907), українського драматурга). Виставка- дослідження
«Творчий шлях С.М.Сергєєва-Ценського» (до 140-річчя від дня народження Сергія Миколайовича Сергєєва-Ценського (1875-1958), російського письменника). Відкритий перегляд
«На спокій права не дано» (до 80-річчя від дня народження Бориса Ілліча Олійника (1935), українського поета). Виставка-портрет
«Нащадки славних козаків: ювілейні дати від дня народження С.Палія, М.Залізняка, І.Сірка. С.Наливайка, П.Конашевича-Сагайдачного» (до Дня українського козацтва). Виставка-наукове дослідження
«Розп'ята душа на хресті долі» (до Днів вшанування пам'яті жертв голодомору 1932-1933 рр.). Виставка-застереження
«Ці сльози втрат Великої війни, ці жертви пам'ятає Україна!» (до Дня визволення України від німецько-фашистських загарбників (1944 р.). Виставка-нагадування
«Славетні наші земляки» (до 270-річчя від дня народження Максима Созонтовича Березовського (1745—1777), українського композитора). Виставка-портрет
«Без мови рідної, юначе, й народу нашого нема» (до Дня української писемності та мови). Розсип літератури
«Нестор Літописець – батько української історії» (до Дня української писемності та мови). Розсип літератури
«Подивувала світ високий пензлем чарівним» (до 115-річчя від дня народження Катерини Василівни Білокур (1900-1961), української художниці). Виставка-вернісаж
«Корифей української літератури» (до 175-річчя від дня народження Михайла Петровича Старицького (1840-1904), українського драматурга). Відкритий перегляд

«Справжній захисник інтересів народу» (до 420-ї річниці від дня народження Богдана (Зіновія) Михайловича Хмельницького (бл.1595-1657), гетьмана України, державного діяча й полководця, дипломата). Виставка-історичне дослідження
«Лялька-мотанка. Секрети українського лялькарства»
«Літературна пам'ятка давнини» (до 830-річчя від написання (1185–1187) «Слова о полку Ігоревім» – найдавнішої пам'ятки давньоукраїнської літератури часів Київської Русі. Автор невідомий. Уперше твір вийшов друком у 1800 р). Виставка різних видань твору
«Творці слов'янської абетки» (до Дня пам'яті рівноапостольних Кирила та Мефодія, вчителів слов'янських). Розсип літератури
«Минуще все, лиш слово не минає...» (до Дня слов'янської писемності і культури). Виставка літератури
«Гортаючи пожовклі сторінки, свої обличчя юні впізнаємо». Виставка-погляд в історію бібліотеки університету
«Чудо, ім'я якому – книга. Пересопницьке Євангеліє» Виставка однієї книги
«Книга: престол людства». Перегляд літератури

Надовго запам'яталась студентам, викладачам і співробітникам університету приємна несподіванка – книжкова інсталяція «Вклонімося Її Величності Книзі», організована з нагоди Всеукраїнського дня бібліотек.

Протягом звітного періоду з метою вдосконалення фахового рівня працівників бібліотеки здійснювалось підвищення їх кваліфікації на основі окремого плану, до якого включалися найбільш доступні з точки зору організації і проведення в наших умовах заходи. Із числа запланованого було проведено:

Науково-практичний семінар «Електронні бази даних у структурі інформаційного ресурсу бібліотеки вищого навчального закладу»
Науково-теоретичний семінар «Бібліотекознавчі читання «Подвижниця бібліотечної справи» (до 145-річчя від дня народження Л.Б.Хавкіної)»
Круглий стіл «Бібліотеки ВНЗ Сумщини в період соціально-політичних змін»
Практикум: «Організація професійної діяльності бібліотекаря в процесі інформаційного обслуговування науковців університету»
Науково-практичний семінар «Формування дисертаційного фонду бібліотеки в умовах впровадження ІКТ»
Практикум «Технологія нормування праці бібліотекарів у сучасному університетському середовищі»

З метою підвищення кваліфікації працівників бібліотеки цюкварталу проводились бібліографічні огляди «Актуальні проблеми бібліотечної галузі» за матеріалами фахових електронних ресурсів, що є у відкритому доступі. На жаль, через обмежене фінансування на передплату періодики бібліотека не мала змоги отримувати у звітному році такі фахові журнали, як «Бібліотечний вісник», «Вісник Книжкової палати», «Бібліотечна планета» та інші.

У звітному році на основі Положення про проведення атестації працівників підприємств, установ, організацій та закладів галузі культури, затвердженого наказом Міністерства культури і туризму України від 16.07.2007 № 44 (із змінами, унесеними згідно з наказом Міністерства культури і туризму України від 03.03.2008 № 9, Наказу Міністерства культури і туризму України від 13.09.2010 №38, Наказу Міністерства культури України від 13.06.2013 № 517 «Про внесення змін до наказу Міністерства культури і туризму України від 16.07.2007 р. № 44») і було проведено атестацію співробітників бібліотеки, які обіймають посади: заступник директора бібліотеки; завідувач відділу бібліотеки; провідний бібліограф; бібліотекар II та I категорій; редактор I категорії. Атестація працівників бібліотеки проводилась комісією, призначеною наказом ректора. Завданням атестації було встановлення відповідності працівника обійманій посаді; оцінка професійної кваліфікації і ділових якостей працівника на основі об'єктивних, обґрунтованих критеріїв, виходячи з результатів його роботи, з метою визначення можливостей професійного і посадового росту. Усі співробітники, що підлягали атестації, пройшли її успішно і визнані комісією такими, що відповідають обійманій посаді або виконуваний роботі.

Протягом звітного року працівники наукової бібліотеки були забезпечені соціальними пільгами і гарантіями, встановленими чинним законодавством: отримували доплату за вислугу років, надбавку за особливі умови роботи в розмірі 50% до посадового окладу, щорічну матеріальну допомогу на оздоровлення в розмірі посадового окладу.

Матеріально-технічну базу бібліотеки на кінець 2015 року становили 18 комп'ютерів, 1 сканер, 3 принтери. Бібліотека займає 1182 м² площі, у тому числі 430 м² для розміщення фондів, 652 м² для обслуговування читачів.

Основні завдання найближчої перспективи колективу наукової бібліотеки Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка:

- формування бібліотечного фонду відповідно до профілю діяльності університету та інформаційних потреб читачів;
- залучення альтернативних джерел комплектування;
- удосконалення якості та розширення набору бібліотечно-бібліографічних послуг;
- електронна каталогізація фонду, поповнення наявних та створення нових баз даних;
- культурно-просвітницька робота;
- координація роботи наукової бібліотеки зі структурними підрозділами і громадськими організаціями університету;
- удосконалення кадрового складу бібліотеки, підвищення кваліфікації працівників шляхом участі в семінарах, конференціях, майстер-класах, круглих столах та різного роду культурно-освітніх заходах.

5.4. Виставкова діяльність університету в системі інформаційної освітньої комунікації

У 2015 році університетом розроблена засаднича нормативна документація організації та проведення виставкової діяльності. Ученою радою університету схвалені Положення про порядок участі у виставково-ярмарковій діяльності університету та Програма виставково-ярмаркової діяльності університету на 2015-2020 роки.

Програму виставково-ярмаркової діяльності університету на 2015-2020 роки (надалі Програма) розроблено відповідно до Указу Президента України від 30.10.1996 року №1015 «Про заходи щодо поліпшення виставкової діяльності в Україні», розпорядження Кабінету Міністрів України від 28.07.2003 року № 459-р «Про схвалення Концепції розвитку виставково-ярмаркової діяльності», рекомендацій Міністерства освіти і науки України, спрямовано на представлення освітнього потенціалу університету, популяризації його іміджу та бренду.

Програма визначає мету, завдання, напрями виставкової діяльності вишу. Це узгоджений щодо ресурсів, виконавців і термінів реалізації комплекс заходів, спрямованих на створення правових, фінансових, організаційних та інших умов розвитку виставково-ярмаркової діяльності.

Виставково-ярмаркова діяльність університету є незалежною частиною програми розвитку регіону як невід'ємної складової ринкових процесів, стимулює закріплення позитивних структурних змін в освіті, науці, економіці, соціальній політиці, сприяє науково-технічному та технологічному оновленню, створює сприятливі умови для сталого соціально-економічного розвитку шляхом якісної вищої освіти, підвищує міжнародний імідж держави, розвиває діловий та науковий туризм у регіонах України, активізує інноваційні процеси.

Динаміка зростання виставково-ярмаркової діяльності університету свідчить про її достатній внутрішній потенціал та необхідність підтримки на регіональному рівні задля сталого розвитку з огляду на наявність ознак дієвого механізму просування позитивної інформації про освітні і наукові послуги та культурно-історичний бренд ВНЗ, території в цілому.

Виставково-ярмаркова діяльність на сучасному етапі розвитку набула більш якісних параметрів, стала важливим компонентом освітньої активності вищих навчальних закладів. Зазначене є проявом особливого ставлення суспільства до соціальної динаміки в освітній і науковій сфері життєдіяльності України.

У вересні 2015 року Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка взяв участь у Першій міжнародній професійній виставці «ЗНО-2016. Освіта в Україні. Освіта за кордоном», яку проводив «Лідерекспоцентр» у Київському міському Будинку вчителя з 24 по 27 вересня 2015 року. Девіз участі університету: «Освітня комунікативність. Соціальний динамізм. Суспільний розвій».

У рамках підготовки до виставки організаторами за участі Міністерства освіти і науки України було проведено низку конкурсів у 7 номінаціях. Узагальнений досвід студентського самоврядування Глухівського НПУ ім. О. Довженка був визнаний кращим з-поміж 18 учасників із числа ВНЗ України. Університет став володарем гран-прі «Найпотужніше студентське самоврядування», що є не лише констатацією успішного поступу студентської молоді університету, а й спонукає колектив на нові звершення за рахунок реалізації самоврядних молодіжних ініціатив, народжених в університеті. Ця відзнака безумовно свідчить про значний потенціал університету як

виробника/реалізатора молодіжної політики регіонального змісту, ефективного суб'єкта громадянського і патріотичного виховання молоді на засадах демократичних світоглядних цінностей, дотримання прав і свобод людини.

За чотири дні виставки стенд Глухівського НПУ ім. О. Довженка відвідали понад 800 осіб. Важливо, що переважна більшість відвідувачів – майбутні абітурієнти (старшокласники м. Київ та прилеглих регіонів). Тож, розраховуємо на активність абітурієнтів у наступному році.

Протягом трьох днів відбувалися тематичні конференції та круглі столи, в яких активну участь брали викладачі університету і представники адміністрації. Серед найважливіших: «Якість випускників навчальних закладів та очікування роботодавців», «Можливості участі України в програмі «Горизонт – 2020». Очолював делегацію університету помічник ректора Володимир Любимий, який на педагогічній конференції 25 вересня виступив з доповіддю «Комунікативна компетентність як важлива фахова ознака, набута в процесі позанавчальної (виховної) роботи», окресливши таким чином досвід організації виховної роботи в університеті за період 2013-2015 років. Естетичне оформлення виставкового стенду та презентацію експозиції університету забезпечували викладачі: Світлана Білевич, Борис Шевель (факультет технологічної та професійної освіти). Концепцію загальної підготовки до участі у виставці реалізовував керівник виховного відділу Роман Дзекелев. Особливо потрібно відзначити особистий внесок пані Світлани Білевич, яка своїми творчими роботами та роботами свого чоловіка Ігора Білевича (ляльки в національному вбранні, різьблені вироби, декоративні прикраси, вироби зі шкіри тощо) надала художній експозиції стенду незабутнього колориту і привабливості, що відзначали відвідувачі виставки.

12-14 листопада 2015 року в Києві у приміщенні Центру ділового та культурного співробітництва «Український дім» (Київ, вул. Хрещатик, 2) відбулася *Двадцять восьма міжнародна спеціалізована виставка «Освіта та кар'єра – День студента 2015»*, у якій взяв участь і Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка.

Організатору виставкового заходу Товариству «Знання» України за підтримки та участі Міністерства освіти і науки України і Національної академії педагогічних наук України (лист МОН України №1/9-654 від 24.12.2014) вдалося утворити комунікативне поле освітньої взаємодії, в якому взяли участь понад 70 учасників, з яких 20 – представники освіти інших країн. Розпорядженням Кабінету Міністрів України виставці «Освіта та кар'єра» з 2008 року офіційно надано статус міжнародної та включено до переліку міжнародних виставок, що проводяться в Україні.

Глухівський НПУ ім. О. Довженка представив свої унікальні можливості не лише як вищого навчального закладу, що здійснює підготовку високопрофесійних педагогічних кадрів, а й як центру розвитку художньо-декоративного та ужиткового мистецтва. На стенді університету також були представлені наукові видання кафедри психології (завідувач – *Валерій Миколайович Поліщук*, доктор психологічних наук, професор) і кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи (завідувач *Людмила Іванівна Міщук*, доктор педагогічних наук, професор) факультету педагогіки і психології. Книги (монографії і посібники) стали предметом великого інтересу з боку відвідувачів виставки.

Теплі вітання колективу університету в процесі ознайомлення з виставкою передавали почесні гості виставки: заступник Міністра освіти і науки України *Андрій Євгенович Гевко*, президент Національної академії педагогічних наук України *Василь Григорович Кремень*. Під час короткого спілкування з гостями особливу увагу було привернуто до важливості розвитку і підтримки ВНЗ, які готують «сільського вчителя», який у далекому XIX столітті іменувався ще й «народним». Поважним гостям подарували ювілейний випуск (до 140-річчя університету) газети «Освітнянські обрії».

Варто відзначити комунікативні зусилля членів робочої групи, яка презентувала університет на виставці, що були спрямовані на встановлення ділових контактів не лише у стендовому форматі, а й під час участі в різноманітних заходах (круглих столах, конференціях) протягом трьох днів виставки. Викладачі факультету технологічної та професійної освіти Світлана Білевич і Борис Шевель гідно виконали заплановану програму, і за результатами участі університет отримав «Золоту медаль» і диплом за участь у міжнародній виставці.

Зусилля колективу університету в сфері виставкової діяльності спрямовуються передусім на активізацію та підвищення можливостей виставково-ярмаркової діяльності університету, створення умов для участі у вітчизняних і міжнародних заходах виставкової діяльності, забезпечення

стабільних умов для її розвитку, сприяння просуванню на національному ринку освітніх послуг якісного продукту (вища педагогічна освіта) від Глухівського НПУ ім. О. Довженка, просування іміджу та бренду університету, зміцнення і розвиток міжрегіонального, національного та міжнародного співробітництва у сфері вищої освіти і науки, налагодження нових наукових та ділових усталених зв'язків. У поєднанні з систематичною роботою у сфері професійної орієнтації, освітнього маркетингу і зв'язків з громадськістю (реклами) виставкова діяльність є потужним джерелом презентації кращого досвіду та застосування інноваційних технологій в освітньому процесі університету.

5.5. Гендерний мейнстрімінг в інформаційній діяльності університету

Питання гендерної культури є складником загальної системи виховання на всіх освітніх щаблях: від дитячого садка до університету. Більше того, набуті знання і навички (практичний досвід застосування) є позитивною супутньою моральною ознакою особистості протягом усього життя. Права людини, як світоглядна категорія, передбачають наявність експліцитного розуміння сутності базису поняття, а саме – рівності прав жінок і чоловіків в сучасному соціальному контексті, тобто в процесі соціалізації і самореалізації. Багатьом здається, що в сучасному українському суспільстві з цим проблем немає, однак, якщо уважно придивитись, то життя вщерть переповнене стереотипним ставленням і незбалансованим сприйняттям необхідності рівного права чоловіків і жінок на успішну соціалізацію, більше того – в суспільстві розвивається сегрегаційна нерівність і гендерна дискримінація, що є антигуманним злом.

У серпні 2015 року Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка в результаті конкурсного відбору потрапив до числа 15 українських вищих навчальних закладів, які стали партнерами в реалізації проекту «Гендерний мейнстрімінг у вищих навчальних закладах України», ініційованого Всеукраїнською мережею осередків гендерної освіти (на базі Сумського державного університету).

Проектом «Гендерний мейнстрімінг» (скорочена назва) передбачалося виконання плану дій, згідно з яким забезпечувалося поширення знань і загального розуміння сутності проблеми в університетському середовищі.

Активом реалізації проекту в Глухівському НПУ ім. О. Довженка (на базі Осередку гендерної освіти – кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи, яку очолює доктор педагогічних наук, професор Міщик Людмила Іванівна) здійснено реалізацію таких заходів:

1. Проведення підготовчих робіт (створення робочих груп, налагодження комунікацій, видання відповідного наказу по ВНЗ). В університеті видано розпорядження ректора № 30 від 05 серпня 2015 року «Про створення робочої групи з підготовки та реалізації партнерських зобов'язань університету в процесі виконання Всеукраїнського проекту «Гендерний мейнстрімінг у вищих навчальних закладах України».

2. Підготовка інформаційного повідомлення щодо проведення гендерного аудиту у ВНЗ (новина на сайті ВНЗ); укладання плану-конспекту семінарів (або визначеність із використанням уже укладених напрацювань Мережі/авторських доробків), ознайомлення з анкетами (Блок 1, Блок 2 та коментарем до Блоку 2), визначення вибірки, ознайомлення зі стандартизованими формами звітності, звіт з рекомендаціями у форматі Word; узгодження термінів проведення всіх заходів у межах гендерного аудиту у своєму ВНЗ (серпень 2015 року).

3. Надання розголосу участі ВНЗ у Всеукраїнському проекті з проведення гендерного аудиту (розміщення підготовленої новини на сайті ВНЗ, за можливості – у друкованому виданні ВНЗ), вересень 2015 року.

4. Проведення семінару для профспілкового активу свого ВНЗ, аналіз його результатів (з 11 по 30 вересня 2015 року).

5. Проведення анкетування та заповнення статистичної форми проектного звіту (з 01 по 10 жовтня 2015 року).

6. Підготовка узагальненого звіту за результатами гендерного аудиту (описовий варіант, презентація у форматі PowerPoint), який відображає: а) сприйняття ідеї адміністрацією ВНЗ та охопленням контингентом; б) результати аналізу анкетування та статистичних даних; в) якісний і кількісний аналіз проведених семінарів. Укладання рекомендацій для ВНЗ (з 12 по 16 жовтня 2015 року).

7. Надання ОГО СумДУ інформації для друку листівок (фото, інформаційне повідомлення тощо), 16 жовтня 2015 року.

8. Презентація звіту у ВНЗ (залежно від можливостей – на засіданні вченої ради, ректорату, профспілкового комітету, Ради з виховної роботи, у друкованих ЗМІ, на сайті тощо), 28 жовтня 2015 року.

9. Презентація результатів на Всеукраїнській конференції у м. Суми (29 жовтня 2015 року).

Поруч з формальними елементами програми проекту реалізовано низку заходів, спрямованих на популяризацію гендерної культури, розуміння сутності проблеми і створення гендерно чутливого середовища в університеті з перспективою застосування знань майбутніми педагогами-випускниками/випускницями на робочому місці в освітніх і соціальних установах. З цією метою проведено панельні дискусії для викладачів і студентів університету на тему «Гендерні права і рівні можливості їх застосування», публічні дебати у Британському форматі парламентських дебатів (у рамках «Відкритого дебатного турніру в Глухові», НДО-III), конкурс ораторського мистецтва «Debate Open Air» (на кращий публічний виступ) на тему рівності чоловіків і жінок на шляху до успіху в житті (з 24.09.2015 р. по 25.10.2015 р.).

Оскільки в інформаційному суспільстві, яке побудоване на засадах відкритості і демократизму, найвищою цінністю є людина і її права та свободи, гендерна рівність відноситься до засадничих цінностей, бо апіорі вирішує/врегулює цілий комплекс історичних перекося в організації суспільного життя. Розвиваючи в стінах університету пріоритет свідомого ставлення до особистісного права і обов'язку як чоловіків, так і жінок, до важливості активної життєвої позиції і відповідальності як гарантії справедливого вирішення різнопланових соціальних проблем взаємодії, в процесі реалізації проекту вказано на першочерговість формування комунікативної компетентності та її компонента – гендерної освіченості/культури серед студентства і професорсько-викладацького та адміністративного складу/персоналу, яка слугує запорукою здатності до експліцитного усвідомлення сутності процесу розбудови демократичного суспільства, формує переконання в соціальній важливості першочерговості гендерної рівності і недискримінації як форми розвитку егалітарної особистості. Саме в цьому смисл і завдання «гендерного мейнстрімінгу» як державницької політики, спрямованої на застосування гендерного підходу в освітньому процесі, руйнацію застарілих соціально-рольових стереотипів, упровадження нового розуміння взаємозалежності прав і свобод людини з мірою відповідальності та активності у громадському житті.

Головна ціль проекту, яка досягнута учасниками-партнерами, – сприяти досягненню гендерної рівності та реалізації гендерночутливих підходів в українських вишах через проведення процедури гендерного аудиту. Поширення практики проведення гендерного аудиту привернуло увагу до питання гендерної рівності в університетах та мотивувало адміністрацію до реалізації політики рівних прав і можливостей жінок та чоловіків, яка дозволяє повноцінно самореалізуватись кожній особистості у ВНЗ, незалежно від статі.

Актуальність проекту визначалась тим, що, незважаючи на державні програми щодо забезпечення гендерної рівності, в Україні спостерігається дефіцит ініціатив, які реально тому сприяють. Має місце нестача практичних інструментів, які б допомагали виявити слабкі сторони в досягненні рівності жінок і чоловіків безпосередньо в навчальному чи робочому колективі, і, відповідно, ускладнюється перспектива виправлення ситуації на краще. А потребу окреслити власну гендерну політику кожним окремим ВНЗ поки що не надається належної уваги. Водночас, демократичне середовище університетів апіорі передбачає більшу відкритість до впровадження будь-яких прогресивних підходів, у тому числі – у сфері рівності жінок і чоловіків. Окрім того, сьогоднішні студенти, які вчаться у гендерночутливому закладі, завтра зможуть імплементувати підходи гендерної рівності на своїх робочих місцях.

У рамках проекту в університеті (з вересня по жовтень 2015 року) проведено опитування для визначення оцінок університетською спільнотою стану забезпечення гендерної рівності у вищому навчальному закладі, що стало важливим складником формування гендерної культури. Особливістю опитування в рамках проекту «Гендерний мейнстрімінг» як соціологічного інструменту гендерного аудиту є:

- орієнтація на отримання якісної, оцінної інформації, на основі якої можна робити порівняння, у т.ч. оцінок різних груп – студентства, викладацького складу, співробітників/-ць;
- гнучкість, яка забезпечується можливістю охопити різні групи, вичленити окремі блоки питань, що відповідають потребам та особливостям окремих ВНЗ;

- орієнтація на пролонговане дослідження, що дозволяє проводити моніторинг ситуації і порівняння її з іншими ВНЗ.

Мета анкетного методу дослідження – отримати емпіричний матеріал, який може бути основою для висновків щодо існування стереотипів, переконань та уявлень серед університетської спільноти щодо забезпечення прав і можливостей кожної людини у відповідному закладі. В анкеті є свої обмеження, про які оговорювалось на етапі підготовчої роботи. По-перше, аудитори не ставили надто високих вимог до проведення опитування, оскільки в багатьох ВНЗ (у Глухівському НПУ ім. О. Довженка зокрема) немає можливості залучити до цієї роботи фахівців-соціологів. Це стосується формування вибірки, залучення інтерв'юєрів, обробки та аналізу інформації. По-друге, анкета надала змогу отримати оціночну інформацію, яка має стати основою для подальшого вивчення й аналізу ситуації. По-третє, запропонований формат анкет не дозволяв відстежити залежність відповідей від соціального статусу респондентів (наприклад, наявності/відсутності сімейних обов'язків, обраної спеціальності тощо).

Опитуванням охоплено 199 осіб, з них – 164 студенти і студентки, 35 – працівники і працівниці, викладачі і викладачки.

Детальна статистика характеристика опитаного контингенту:

Студентство:

Жінки – 103 (63%), чоловіки – 61 (37%)

Працівники/працівниці, викладачі/викладачки:

Жінки – 25 (71%), чоловіки – 10 (29%).

Головним завданням опитування в рамках проведення гендерного аудиту в університеті було виявлення гендерних стереотипів та надання рекомендацій для їх нейтралізації в процесі виконання університетом освітніх завдань.

Результати опитування в рамках проекту:

Коментар аудитора:

Серед студентів (61 учасник опитування-анкетування) 64% не вважають важливою рівність жінок і чоловіків у професійній самореалізації. Тоді як однозначно високо оцінюють наявність такого суспільного стану лише 6,5%. Зазначена тенденція вказує на домінування в середовищі чоловіків-студентів стереотипу гендерної ролі.

Серед студенток (103 учасниці) 43% вказують на велике значення рівності жінок і чоловіків у професійній самореалізації. 23% не вважають важливою рівність жінок і чоловіків у професійній самореалізації. Можемо констатувати наявність позитивної тенденції щодо подолання стереотипу гендерної ролі в університетському середовищі серед жінок-студенток.

У категорії працівників-викладачів і працівниць-викладачок ситуація також потребує формування стійкого розуміння шкідливості існування гендерних стереотипів у процесі професійної самореалізації.

Теза: «Сьогодні жінки і чоловіки мають рівні можливості для професійної самореалізації»

Коментар аудитора:

Серед студентів ствердно ставляться до тези – 72%, негативне ставлення – 16%

Серед студенток ствердно ставляться до тези – 65%, негативне ставлення – 22%

Серед викладачів/працівників ствердно ставляться до тези – 82%, негативне ставлення – 18%

Серед викладачок/працівниць ствердно ставляться до тези – 52%, негативне ставлення – 44%

Теза: «Чоловік – гарний керівник, жінка – виконавець»

Коментар аудитора:

Серед студентів ствердно ставляться до тези – 69%, негативне ставлення – 24%

Серед студенток ствердно ставляться до тези – 46%, негативне ставлення – 52%

Серед викладачів/працівників ствердно ставляться до тези – 50%, негативне ставлення – 50%

Серед викладачок/працівниць ствердно ставляться до тези – 44%, негативне ставлення – 56%

Теза: рівень завантаженості сімейними обов'язками

Коментар аудитора:

Серед студентів низький рівень завантаження сімейними обов'язками – 63, високий рівень – 13%, не мають сімейних обов'язків – 24%

Серед студенток низький рівень завантаження сімейними обов'язками – 57%, високий рівень – 29%, не мають сімейних обов'язків – 14%

Серед викладачів/працівників низький рівень завантаження сімейними обов'язками – 60%, високий рівень – 30%, не мають сімейних обов'язків – 10%

Серед викладачок/працівниць низький рівень завантаження сімейними обов'язками – 32%, високий рівень – 56%, не мають сімейних обов'язків – 12%

Теза: «Чи важко поєднувати навчальні/професійні і сімейні обов'язки?»

Коментар аудиторів:

Серед студентів ствердна відповідь на запитання – 10%, негативна – 73%, не визначились – 17%

Серед студенток ствердна відповідь на запитання – 37%, негативна – 57%, не мають сімейних обов'язків – 6%

Серед викладачів/працівників ствердна відповідь на запитання – 0%, негативна – 90%, не мають сімейних обов'язків – 10%

Серед викладачок/працівниць ствердна відповідь на запитання – 44%, негативна – 52%, не мають сімейних обов'язків – 4%

Структура кола учасників опитування:

Частка в загальній кількості опитаних осіб

студентства – 164 (82%)

викладацький склад: 25 (13%)

співробітницький склад: 8 (4%)

аспірантки й аспіранти: 2 (1%)

Склад опитуваного студентства:

Учасники (представники і представниці) студентства факультету педагогіки і психології – 120 (73%), факультету дошкільної освіти – 44 (23%)

Висновки-рекомендації:

Гендерні стереотипи можуть змінюватися залежно від соціальних, економічних чи політичних змін, але цей процес відбувається досить повільно і складно. В університеті має функціонувати механізм подолання гендерних стереотипів, який базується на повному розумінні причинно-наслідкового зв'язку в системі соціальних відносин між жінками і чоловіками. Гендерні стереотипи є досить стійкими та сильними і сприймаються навіть тими групами індивідів, відповідно до яких вони створені, що доведено і результатами опитування в рамках проекту. Стереотипи засвоюються у ранньому віці, починаючи з дитинства (участь факультету дошкільної освіти не випадкова) і продовжують накопичуватися протягом життя, їх дуже важко позбутися та змінити їхнє значення і ставлення до них (соціальні педагоги і соціальні працівники, яких готують на факультеті педагогіки і психології) покликані протидіяти негативним проявам гендерного насильства і дискримінації.

Аудиторський висновок щодо результатів анкетування. Проведене опитування доводить, що гендерні стереотипи є невід'ємним елементом повсякденного життя кожного індивіда нашого суспільства. Університет є складовим конструктором суспільної моделі і тому є носієм притаманних суспільству стереотипів. У соціумі, який має ознаки проблемного розвитку (загальна ситуація в країні, перманентне перебування в змінах, які не дають очікуваного результату), формування соціальних стереотипів проходить досить легко, оскільки соціалізація та культура нав'язують для нас певні норми і правила, які є загальноприйнятими та визнаними. Тому люди керуються цими нормами і правилами для того, щоб відповідати певним соціальним ролям.

Основні чинники формування соціальних стереотипів є як особистим досвідом людини, так і вироблені суспільством у вигляді норм. Гендерні стереотипи існують сьогодні як у нашому суспільстві, так і в конкретному трудовому колективі (у колективі Глухівського НПУ ім. О. Довженка зокрема). Особливо яскраво себе проявляють гендерні стереотипи.

Важливі першочергові кроки:

- внести необхідні зміни до нормативно-правових документів, які утворюють правила та порядок здійснення функціонування університету як колективного організму, які унеможливають підтримку існуючих і розвиток нових гендерних стереотипів;
- забезпечити матеріальну складову, спрямовану на удосконалення інфраструктури освітнього процесу в університеті, яка вирішує гендерні проблеми;
- здійснити внесення відповідних адресних статей до бюджетного кошторису, забезпечити фінансування якісних змін у сфері гендерної політики.

Такі дії мають відбуватись планово в університетському середовищі і орієнтуватися на виконання стратегічної мети – формування цілісної системи генерування гендерної культури в університеті.

VI. НАУКОВО-ДОСЛІДНА ДІЯЛЬНІСТЬ І МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

6.1. Результати науково-дослідної роботи університету. Видання наукової літератури.

Пріоритетні напрями роботи Університету в науково-дослідній діяльності визначені Законом про вищу освіту, Законом про наукову і науково-технічну діяльність, концепцією розвитку науки в університеті, програмою діяльності ректора університету, які передбачали посилення позицій закладу як наукового центру.

Робота Університету спрямовувалася на запровадження заходів заохочення наукової активності викладачів, їхньої міжнародної та внутрішньої академічної мобільності, використання можливостей грантових досліджень.

Науково-дослідна робота в університеті у 2015 році проводилась за рахунок бюджетного та позабюджетного фінансування і всебічної підтримки ініціативи науковців у пошуку нових форм організації наукових досліджень (проведення спільних досліджень з ученими НАПН України, інших університетів; укладання договорів про співдружність та співпрацю з установами та навчальними закладами). Цю діяльність відповідно до пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки забезпечували працівники 18 кафедр та 12 науково-дослідних, науково-освітніх центрів, лабораторій, а також наукова бібліотека, музеї, зокрема створений у звітному році Музей історії українського козацького права ХУІІ-ХУІІІ ст.

Завданням відділу наукової роботи та міжнародних зв'язків університету є координація таких напрямів: трансфер технологій, захист прав інтелектуальної власності, комерціалізації наукових розробок та створення сприятливого середовища для атестації, підвищення кваліфікації та підготовка кадрів вищої кваліфікації, розробки стратегії щодо покращення якості наукових видань університету, організація науково-дослідної роботи студентів, аспірантів, молодих учених; організація і проведення масових наукових заходів, науково-технічна співпраця з іноземними науковими закладами та установами, грантова діяльності тощо.

Основними досягненнями університету в науково-дослідній діяльності протягом 2015 року є такі:

Розпочато діяльність спеціалізованої вченої ради К 56.146.01 з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 – Теорія і методика професійної освіти. Протягом року проведено 7 захистів дисертацій.

Здійснено набір до докторантури зі спеціальності 13.00.04 – Теорія і методика професійної освіти.

Відкрито постійно діючу докторантуру зі спеціальності 13.00.02 – Теорія і методика навчання (українська мова).

Відкрито аспірантуру зі спеціальності 19.00.01 – Педагогічна і вікова психологія.

Співробітники Університету вибороли грант на виконання проекту, що фінансується за міжнародною програмою „Еразмус+” «Реалізація стратегії екологічної безпеки: інтеграція європейського досвіду», розроблений проектною командою у складі керівника проекту к.тех.н., доц. О. Мельник та членів проектною команди: к.пед.н., доц. І. Кореневої, к.пед.н., доц. Л. Загородньої, к.пед.н. ст. викладача І. Данильченко, що став одним із 8 переможців серед українських ВНЗ.

Університет став членом Європейської асоціації з безпеки.

За результатами досліджень і розробок у 2015 році університет отримав 2 патенти України на корисну модель (Виконавець доц. В. Гридякін).

Подана заявка на отримання авторського свідоцтва на сорт рослин «Есмань», льондовгунець (автор: проф. М. Логінов).

Результати досліджень та розробок представлялися на ХVІІІ Міжнародній спеціалізованій виставці «Освіта та кар'єра – День студента 2015». Університет удостоєний Золотої медалі.

Студенти впродовж року отримували 5 іменних стипендій та 5 стипендій Президента України. Грамотами Департаменту освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації з нагоди професійного свята – Дня науки за досягнення в науковій і методичній роботі нагороджені 3 молоді вчені та 5 студентів.

Аспірантка 3 року навчання С. Максимчук-Макаренко виборола академічну стипендію Кабінету Міністрів України студентів ВНЗ та аспірантів (Розпорядження КМ від 27.05.2015 р. №543-р.).

Протягом року професорсько-викладацьким складом університету опубліковано **751** наукову працю (у минулому році – **638**), зокрема збільшено кількість публікацій у наукометричних виданнях.

Видано «Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Серія: Педагогічні науки» №27, 28, 29 за 2015 рік. Зазначений збірник праць включено до низки міжнародних наукометричних баз (ПІНЦ, Google Scholar, Polish Scholarly Bibliography). Видання розміщено на порталі наукової періодики Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського НАН України, на Directory Indexing of International Research Journals та на «Polska Bibliografia Naukowa».

Здійснювалося видання збірника наукових праць «Історичні студії суспільного прогресу». Вийшов із друку випуск 2.-2015. Збірник представлений у базах «Polska Bibliografia Naukowa», Journals Impact Factor, Scientific Indexing Services, Research Bib, Directory Indexing of International Research Journals, Open Academic Index.

Наукова та науково-технічна діяльність у навчальному закладі здійснювалась за наскрізною темою **«Формування професійної компетентності вчителя і вихователя у процесі навчання у вищій школі»** за такими напрямками: психолого-педагогічний, філологічний, історико-краєзнавчий, біологічний.

Науково-дослідна робота університету була спрямована на виконання у встановленому порядку держбюджетної теми і міжнародних договорів, а також роботи, яка здійснювалась за рахунок міжнародного гранту; публікацій монографій, статей у фахових виданнях, навчальних посібників; розвитку різних форм наукової співпраці (у тому числі міжнародної); упровадження результатів наукових досліджень і розробок; участі в наукових, науково-практичних, науково-методичних семінарах, конференціях, олімпіадах, конкурсах; проведення олімпіади та конкурсів; підготовку науково-педагогічних кадрів високої кваліфікації та підвищення рівня освітнього процесу.

На виконання завдань і мети загальноуніверситетської теми було спрямовано роботу кафедр та науково-дослідних лабораторій.

Результати діяльності науково-дослідних лабораторій.

1. **«Теоретико-методологічні засади комплексного підходу до фахової підготовки вчителів технологій та інженерів-педагогів».** Лабораторія становлення та розвитку інженерно-педагогічної освіти в Україні, керівник – д.пед.н., проф. Курок В.П.

Обґрунтовано теоретико-методологічні засади інженерної підготовки майбутніх учителів технологій та інженерів-педагогів у ВНЗ. Виявлено шляхи і засоби використання інформаційно-комунікаційних технологій у процесі вивчення машинознавчих дисциплін. Удосконалено зміст графічної підготовки майбутніх учителів технологій. Видано: 1 підручник, 4 посібники, 36 статей. Проведено 1 міжнародну конференцію, 1 обласний науково-методичний семінар.

2. **«Теоретико-методологічні засади комплексного підходу до фахової підготовки вчителів фізики та інформатики».**

Лабораторія формування фахової компетентності вчителя фізики та інформатики, керівник – д.ф.м.н, проф. Качурик І. І.

Продовжено наукове дослідження в напрямі математичного моделювання та системного аналізу. Удосконалено методику навчання інформатики в загальноосвітній школі. Апробовано та впроваджено в навчальний процес дослідницькі лабораторні роботи з фізики, лабораторний практикум з інформатики. Результат діяльності лабораторії: 4 посібники, 27 статей, із них 7 за кордоном (3 – у зарубіжних виданнях, які мають імпаکت-фактор).

3. **Лабораторія «Здоров'я дитини»**, керівник – к.пед.н, доцент Шовкопляс О.М. Обґрунтовано педагогічні умови створення здоров'язберігального середовища в дошкільному навчальному закладі, що забезпечило впровадження системи фізкультурно-оздоровчої роботи з дітьми дошкільного віку в роботу ДНЗ. Опубліковано: 1 монографію, 2 навчальні посібники, 18 статей, проведено Всеукраїнську студентську науково-практичну конференцію.

4. **Лабораторія комплексної підготовки вчителя початкової школи**, керівник – к.пед.н.

доцент Собко В.О. Обґрунтовано парадигму ключових і предметних компетентностей молодших школярів; розроблено систему вправ і завдань для початкових класів з реалізації соціокультурної змістової лінії на уроках української мови; проведено 1 міжнародну науково-практичну конференцію, видано 1 підручник, 9 навчальних посібників, 11 статей. На базі лабораторії виконується прикладне держбюджетне дослідження.

5. **Лабораторія практичної психології**, керівник – к. псих. н., доцент Поліщук С.А. Розроблено технологію проведення арт-терапевтичних занять, психокорекційних тренінгів. До діяльності залучено студентів, які за результатами досліджень вибороли місця на Всеукраїнській олімпіаді, конкурсі наукових робіт. Упроваджуються 2 довготривалі проекти. Проведено II Всеукраїнську науково-практичну конференцію. Опубліковано 1 навчальний посібник, 18 статей.

6. **Лабораторія підготовки майбутнього соціального педагога до соціально-педагогічної роботи у загальноосвітньому навчальному закладі інклюзивного навчання**, керівник – д.пед.н. професор Міщик Л.І. Розроблено технологію підготовки майбутніх соціальних педагогів до роботи в інклюзивному освітньому просторі. Здійснено порівняльний аналіз інклюзивної освіти в Україні та за кордоном. Обґрунтовано модель підготовки майбутнього соціального педагога до роботи в загальноосвітньому закладі інклюзивного навчання. Результат: захист 1 дисертації, 5 посібників, 32 статті. Проведено 1 міжнародну конференцію.

7. **Лабораторія «Східне Полісся: мовна ситуація в просторово-часовому вимірі»**, керівники доц. Каліш В.А., викладач Марєєв Д.А. Досліджено динаміку східнополіського діалекту, здійснено опис писемних пам'яток Сіверщини. Опубліковано 3 посібники, 29 статей.

Результати наукової діяльності кафедр.

В університеті виконується низка кафедральних та ініціативних індивідуальних науково-дослідницьких тем, які реалізують основні напрями наукової діяльності, а саме:

1) **«Розвиток соціально-педагогічного потенціалу особистості майбутніх працівників соціальної сфери в умовах інноваційних змін в освіті»** (Керівник: д.пед.н., проф. Л.І. Міщик). Опубліковано 1 монографію, 5 посібників, 32 статті, захист кандидатської дисертації, присвоєно вчене звання доцента. Проведено міжнародну конференцію, науково-практичний семінар спільно з Університетом прикладних наук Циттау-Герліц (Німеччина).

2) **«Теоретико-методологічні засади виховання патріотизму в поліетнічному суспільстві»** (Керівник: д. пед. н., проф. Луценко Г.В.). Присвоєно вчене звання доцента (3), опубліковано 2 монографії, 2 навчальні посібники, 14 статей, проведено 2 Всеукраїнські конференції. Подано документи на отримання гранту за програмою «Програма розвитку лідерського потенціалу університетів України».

3) **«Психологічні проблеми переживання і подолання вікових криз у підлітковому і юнацькому віці»** (Керівник: д. психол. н., проф. Поліщук В. М.).

Проведено Всеукраїнську науково-практичну конференцію, видано навчальний посібник, 18 статей, захищено кандидатську дисертацію. На конкурс освітніх програм ЄС (програма імені Жана Моне) подано науково-освітній проект, спрямований на збереження продуктивності та якості життя літніх людей.

4) **«Літературознавчий та методичний компоненти у структурі фахової підготовки вчителя української мови та літератури»** (Керівник: к.пед.н., доц. Каліш В.А.). Видано 4 навчальні посібники, 29 статей (3 мають імпаکت-фактор), захищено 1 кандидатську дисертацію.

5) **«Управління діяльністю дошкільного навчального закладу як умова ефективності освіти дітей дошкільного віку»**. (Керівник: д.п.н., проф. Пономаренко Т.О.). Опубліковано 1 монографію, 16 статей та 3 статті у зарубіжних виданнях, які мають імпакт-фактор.

6) **«Оптимізація навчально-виховного процесу в дошкільних закладах»**. (Керівник – к.пед.н., доц. Корякіна І.В.). Проведено Всеукраїнську науково-практичну конференцію, II тур Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціальності «Дошкільна освіта», Всеукраїнську студентську науково-практичну конференцію, опубліковано монографію, 2 посібники, 11 статей, присвоєно вчене звання доцента.

7) **«Підготовка майбутнього педагога до профорієнтаційної роботи»**. (Керівник: к. пед. н., доц. Зінченко В. П.). Викладачі стали співавторами 3-х монографій, 5 навчально-методичних посібників, 2 методичних рекомендацій, науково-популярних видань. Захищено 1 кандидатську дисертацію.

8) **«Теоретико-методологічні засади комплексного підходу до професійної підготовки вчителів технологій та інженерів-педагогів»**. (Керівник – д.пед.н., проф. Курок В.П.). Проведено

дві Міжнародні конференції та обласний науково-методичний семінар, опубліковано понад 40 наукових праць, із них 4 навчальні посібники, 1 підручник, отримано вчене звання професора, доцента.

9) **«Підготовка майбутніх учителів початкових класів до формування у молодших школярів ключових і предметних компетентностей»**. (Керівник – к.пед.н. доц. Собко В.О.). Оpubліковано: 1 підручник, 12 навчальних посібників, 31 статтю, проведено Всеукраїнську науково-практичну конференцію, видано збірник студентських наукових праць.

10) **«Професійна підготовка майбутніх учителів біології у вищій школі»**. (Керівник: д. с/г. н., проф. Горшкова Л. М.). Підготовлено розділи до 2 монографій і 2 навчальні посібники, 24 наукові статті, 18 тез. Видано «Альманах QN (Qvestiones naturales).

11) **«Теоретико-методичні засади комплексного підходу до професійної підготовки майбутнього інженера-педагога»**. (Керівник: д. техн. н., проф. Лівінський О. М.). Видано 3 підручники, 9 навчальних посібників, 5 статей.

12) **«Удосконалення теоретичних основ фізичного виховання, спортивного тренування і оздоровчої фізичної культури»**. (Керівник: к. біол. н., проф. Курілова В.І.). Видано 29 наукових праць, серед них 1 навчальний посібник, 24 студентські публікації. Присвоєно вчене звання доцента.

13) **«Теоретико-методичні засади реалізації креативного підходу до фахової підготовки майбутнього вчителя початкової освіти»** (Керівник: д.пед.н. проф. Бірюк Л.Я.). Видано 3 навчальні посібники, 21 статтю. Проведено Міжнародну науково-практичну Інтернет-конференцію та Всеукраїнську науково-практичну конференцію. Отримано вчене звання професора.

14) **«Творчість М. Кропивницького і українська драматургія»** (Керівник: д. філ. н., проф. Новиков А. О.). Оpubліковано 1 монографію, видано 47 статей, із них 10 входять до наукометричних баз даних.

15) **«Теоретичні та практичні аспекти забезпечення якісної мовної освіти в контексті нової освітньої парадигми»** (Керівник: к.пед.н. доц. Ткаченко Н.М.). Оpubліковано 1 посібник, 20 статей, із них 3 входять до наукометричних баз даних. Проведено III науково-педагогічні читання молодих учених, магістрантів, студентів іноземними мовами. Отримано вчене звання доцента.

16) **«Соціально-економічна історія Наддніпрянської України (середина XVII – кінець XX століття»** (Керівник: д.іст.н., проф. Абакумова В.І.). Захист кандидатської дисертації, отримано вчене звання доцента, співавтори 2-х монографій, 2 навчальні посібники, 3 методичні рекомендації, 31 стаття.

17) **«Удосконалення комплексної технології збирання, обробки та зберігання луб'яних культур»**. (Керівник: к. техн. н., доц. Гридякін В. О.). За результатами досліджень і розробок у 2015 році університет отримав 2 патенти України на корисну модель.

18) **«Проблеми формування безпечного та здорового способу життя на шляху до сталого розвитку суспільства»** (Керівник: к.тех.н., доц. Мельник О.С.). Отримано грант на реалізацію проекту «Реалізація стратегії екологічної безпеки: інтеграція європейського досвіду», розроблений проектною командою у складі керівника проекту к.тех.н., доц. Мельник О.С. Оpubліковано 22 статті, з них 3 – у зарубіжних виданнях, які мають імпаکت-фактор. Захист 2-х дисертацій.

19) **«Фундаменталізація біологічної освіти в педагогічному університеті у вимірах сталого розвитку»** (Керівник: д. пед. н., проф. Рудишин С. Д.). Оpubліковано 1 монографію, 2 посібники, 15 статей. Подано проект на отримання гранту: «Освітній та науковий супровід екологічної підготовки майбутніх вчителів початкових класів у вимірах концепції збалансованого розвитку (sustainable development)».

20) **«Історико-культурна спадщина Гетьманщини XVII – XVIII ст.»**. (Керівник: д.іст.н., проф. Абакумова В.І.) Укладено угоду про співробітництво і спільні наукові дослідження з Київським університетом права Національної академії наук України, 29.05.2015 р. Підписано договір про утворення на базі університету Науково-методичного Кабінету права Гетьманщини. Оpubліковано 2 монографії, 2 навчальні посібники, 31 стаття.

Наукові дослідження, що фінансуються з коштів державного бюджету

Відповідно до пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки у 2015 році в університеті виконувався 1 науковий проект «Розроблення системи формування соціокультурної компетентності майбутніх учителів засобами інформаційно-комунікаційних технологій» (№ держреєстрації: 0115U000180 (Прикладна) керівник: Собко Валентина Олексіївна, доц., канд.

пед. наук) за рахунок коштів державного бюджету з річним обсягом фінансування 150 тис. 571 грн.

Варто зазначити, що фінансування за рахунок держбюджету у 2015 році зменшилося (Обсяг коштів, виділених на виконання НДР у 2014 році 260 817 тис. грн.). Зменшення відбулось через те, що фундаментальна тема була завершена у 2014 році, а на нову тему запитів не було подано. Основну увагу було зосереджено на отримання фінансування з міжнародних грантів.

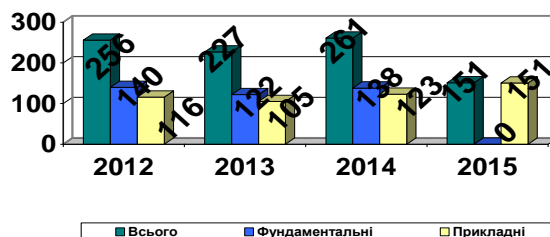

Рис. 6.1. Динаміка держбюджетного фінансування наукових досліджень (тис. грн.)

Окремо аналізуючи результати виконання держбюджетної теми (лабораторія комплексної підготовки вчителя для початкової школи), варто відзначити, що протягом року обґрунтовано проблеми формування соціокультурної компетентності в загальноосвітній та вищій школі, методика підготовки й використання електронних навчальних програм; розроблено теоретико-методичні засади системи формування соціокультурної компетентності майбутніх учителів засобами інформаційно-комунікаційних технологій у процесі вивчення курсів «Сучасна українська літературна мова», «Методика навчання української мови в початкових класах»; «Методика навчання української мови в загальноосвітніх закладах».

Результати досліджень використовуються в лекційних і практичних (лабораторних) заняттях.

Упровадження результатів дослідження в практику здійснюється шляхом співробітництва з лабораторією початкової освіти Інституту педагогіки НАПН України, загальноосвітніми закладами м. Глухова, м. Шостки, м. Конотопа Сумської області.

За результатами дослідження підготовлено 15 доповідей на наукових конференціях, опубліковано 25 наукових праць. Підготовлено 10 магістерських робіт.

ПІДРУЧНИКИ І НАВЧАЛЬНІ ПОСІБНИКИ

1. Українська мова : підруч. для 4 кл. загальноосвіт. навч. закл. з навчанням українською мовою / М.С. Вашуленко, С.Г.Дубовик, О.І.Мельничайко / за ред.. М.С. Вашуленка. – К. : Видавничий дім «Освіта», 2015. – 192 с.;

2. У світі рідного слова. Зошит із розвитку мовлення. 4 клас/М.С. Вашуленко, С.Г. Дубовик. – К. : Видавничий дім «Освіта», 2015. – 56 с.;

3. Робочий зошит з української мови. 4 клас / М.С. Вашуленко, С.Г. Дубовик. – К. : Видавничий дім «Освіта», 2015. – 80 с.;

4. Зошит для оцінювання навчальних досягнень з української мови. 4 клас. Частина 2. Тематичний тестовий контроль / М.С. Вашуленко, С.Г. Дубовик. – К. : Видавничий дім «Освіта», 2015. – 64 с.;

5. Навчання української мови в 4 класі: метод. посіб. / М.С. Вашуленко, С.Г. Дубовик. – К. : Видавничий дім «Освіта», 2015. – 248 с.;

6. Підсумковий контроль знань з української мови. Зошит із підготовки до ДПА : 4 клас / М.С. Вашуленко, С.Г. Дубовик. – К. : Видавничий дім «Освіта», 2015. – 64 с.;

7. Система вправ для засвоєння виражальної функції прикметників учнями початкових класів : навчально-методичний посібник / Т. Ф. Зенченко. – Глухів : РВВ Глухівського НПУ ім. О. Довженка, 2015. – 158 с.

СТАТТІ

1. Марєєв Д. А. Мобільні технології – альтернативний засіб вивчення української мови / Д.А.Марєєв, С.В.Цінько // Дивослово. – 2015. - № 6. – С. 4-5.

2. Кузнецова Г.П. Фонетика як основа формування професійної компетентності майбутніх учителів-філологів / Г.П. Кузнецова // Електронний збірник наукових праць – Актуальні проблеми

лінгводидактики, 2015. - №1. - Глухів. - Режим доступу: <http://www.didling.org.ua/ojs/index.php/ling/article/view/6> (16 ст.)

3. Кузнецова Г.П. Особливості наголосу як надсегментного мовного явища в системі української акцентології / Г.П.Кузнецова / Збірник наукових праць науково-практичної конференції, присвяченої 100-річчю Прилуцького гуманітарно-педагогічного коледжу ім.І.Я.Франка (20 травня 2015 року), 2015. – С. 56-67.

4. Шрамко О.О. Соціалізація учнів молодшого шкільного віку засобами регіональної усної народної творчості / О. О. Шрамко / Глухівські наукові читання – 2014. Актуальні питання суспільних та гуманітарних наук / Матеріали IV Міжнародної інтернет-конференції молодих учених і студентів 15–17 листопада 2014 р. – Глухів : РВВ Глухівського НПУ ім. О. Довженка. – 2015. – С. 22–25.

5. Шрамко О.О. Соціальна і педагогічна значущість української мови для становлення і розвитку особистості / О.О.Шрамко // Вісник Глухівського НПУ ім. О. Довженка. Серія: Педагогічні науки. Випуск 28. – Глухів : РВВ Глухівського НПУ ім. О. Довженка. – 2015. – С. 141–150.

6. Шрамко О. О. Усна народна творчість як засіб соціальної адаптації учнів молодшого шкільного віку / О. О. Шрамко / Глухівські наукові читання – 2015. Актуальні питання суспільних та гуманітарних наук / Матеріали V Міжнародна інтернет-конференція молодих учених і студентів 25-27 листопада 2015 р. – Глухів : РВВ Глухівського НПУ ім. О. Довженка. – 2015. – (16 с.).

7. Собко В.О. Когнітивно-комунікативний підхід до вивчення лексичного значення слова у системі фахової підготовки майбутніх учителів / В.О. Собко, В.А. Каліш // Електронний збірник наукових праць – Актуальні проблеми лінгводидактики – № 1 (2015) – Глухів – 2014. – Режим доступу – <http://www.didling.org.ua/ojs/index.php/ling/article/view/6> (16ст.)

8. Собко В.О. Підготовка майбутнього вчителя до формування у молодших школярів текстотвірної компетентності / В.О. Собко, В.А. Каліш // Вісник Глухівського НПУ ім. О. Довженка. Серія: Педагогічні науки. Випуск 28. – Глухів : РВВ Глухівського НПУ ім. О. Довженка. – 2015. – С. 127–135.

9. Собко В.О. Комунікативна компетентність як складник мовно-методичної підготовки сучасного вчителя / В.О. Собко, В.А. Каліш // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Мовна особистість студента в перспективі сучасної лінгводидактики», – Миколаїв, 2015. (13 ст.)

10. Кухарчук І.О. Текстотвірний підхід до формування соціокультурної компетентності майбутнього вчителя-словесника / І.О. Кухарчук // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології : наук. журнал / голов. ред. А. А. Сбруєва. – Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2015. – № 5 (49). – С286-295. *Фахове видання. Index Copernicus Master List та CEJSH.*

11. Кухарчук І.О., Кухарчук Р.П. Використання інформаційно-комунікаційних технологій у мовній освіті вчителя-словесника / Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В.О.Сухомлинського. Педагогічні науки: збірник наукових праць / за ред. А.Л. Ситченка. - №3(50), вересень 2015. – Миколаїв : МНУ імені В.О.Сухомлинського, 2015. С.152-157.Фахове видання.

12. Кухарчук І.О. Теоретико-методичні засади навчання синтаксису майбутніх учителів української мови і літератури / І.О.Кухарчук // Актуальні проблеми лінгводидактики : електронний збірник наукових праць Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка / Глухівський НПУ ім. О. Довженка; редкол.: М.С.Вашуленко (відп. ред.) [та ін]. – Глухів, 2015. – № 1 (2015). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.didling.org.ua/ojs/index.php/ling>.

13. Кухарчук І.О. Соціокультурні особливості антропонімів Східного Полісся (на матеріалі прізвищ міста Глухова Сумської області) / І.О. Кухарчук // Сучасна наука в мережі Інтернет: Матеріали XI Міжнародної наукової конференції, Київ, 16-18 лютого 2015 р. – Київ : «ТК Меганом», 2015. – С. 151-158.

14. Холявко І.В. Термінологічна культура як ресурс ефективної науково-професійної комунікації [Електронний ресурс] / І. В. Холявко // Актуальні проблеми лінгводидактики. – № 1. – 2015. – Режим доступу: www.didling.org.ua/ojs/index.php/ling/.../52c, 0,6 друк. арк.

15. Холявко І. В. Формування соціокультурної компетентності майбутніх учителів-філологів на матеріалі наукових текстів мовознавчого дискурсу / І. В. Холявко // Науковий журнал «Молодий вчений».– № 5 (20) травень, 2015 р. – Частина 4. – С. 8 – 12., 0,5 друк. арк.

16. Холявко І. В. Лінгвістичні й паралінгвістичні принципи створення тексту електронного посібника з культури наукової мови / І. В. Холявко // Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Педагогічні науки. – № 4 (51) листопад, 2015 р. Фахове видання, 0,5 друк. арк. Стаття подана до друку.

Список наукових праць, опублікованих та прийнятих редакцією до друку у 2015 році в зарубіжних виданнях:

1. Кузнецова Г.П. Проблеми і перспективи підготовки майбутнього вчителя української словесності в умовах Болонського процесу // Nowoczesna edukacja: filozofia, innowacja, doświadczenie – Nr 1. – Łódź : Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Informatyki i Umiejętności. – 2015. - Nr 1. – С.94-102

2. Кузнецова Г.П. Наголос в системі української акцентології // Nowoczesna edukacja: filozofia, innowacja, doświadczenie – Nr 2. – Łódź : Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Informatyki i Umiejętności. – 2015. –Nr 2. – С.164-168

3. Кузнецова Г.П. Електронний текст як лінгвістичне явище // Nowoczesna edukacja: filozofia, innowacja, doświadczenie – Nr 3. – Łódź : Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Informatyki i Umiejętności. – 2015.– Nr 3.- 2015.– С.103-108.

4. Кузнецова Г.П. До питання теорії електронного підручника: лінгводидактичний аспект // Nowoczesna edukacja: filozofia, innowacja, doświadczenie – Nr 4. – Łódź : Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Informatyki i Umiejętności. – 2015.– Nr 4.– С.92-98.

5 Бадер В.І. Теоретико-методичні засади побудови електронного посібника з лінгводидактики (Teoretyczne i metodologiczne podstawy dla rozwoju didaktyki podreczników elektronicznych na językowej) // Nowoczesna edukacja: filozofia, innowacja, doświadczenie - Nr 1. - Lodz : Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Informatyki i Umiejętności. – 2015. Nr1.- 2015.– С.91-94.

6 Зенченко Т. Ф. Підготовка студентів до вивчення прикметника як засобу оволодіння учнями початкових класів навичками образного мовлення // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології : наук. журнал / голов. ред. А. А. Сбруева. – Суми : Вид-во Сум ДПУ імені А. С. Макаренка, 2015. – № 3 (47). – С. 334–343. (фахов., CEJSH, INDEX COPERNICUS).

7 Zenchenko T. The role of descriptive function of adjective in the primary school pupil's speech activity // Педагогіка. Наука вчора, сьогодні, завтра / Zbiór raportów naukowych. Wykonane na materiałach Międzynarodowej Naukowo-Praktycznej Konferencji 30.05.2015 - 31.05.2015 roku. – Warszawa. : Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour», 2015. – С.78–83.

8 Собко В.О. Формування у молодших школярів соціокультурної компетентності у роботі над словом // Педагогіка. Наука вчора, сьогодні, завтра / Zbiór raportów naukowych. Wykonane na materiałach Międzynarodowej Naukowo-Praktycznej Konferencji 29.11.2015 - 30.11.2015 roku. – Warszawa. : Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour», 2015 - 30.11.2015 roku. Warszawa. : Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour». – 9 с.

Видання наукової літератури

Ученими і науковцями університету у 2015 році опубліковано **751** наукову працю, з них: **10** монографій, **51** підручник, навчальний посібник, **397** наукових статей, у т.ч. **71** в зарубіжних виданнях, із них у наукометричних — **25** (минулого року **16**); **294** матеріали наукових конференцій, **3** наукові збірники «Вісник Глухівського НПУ ім. О. Довженка» та **1** збірник «Історичні студії суспільного прогресу».

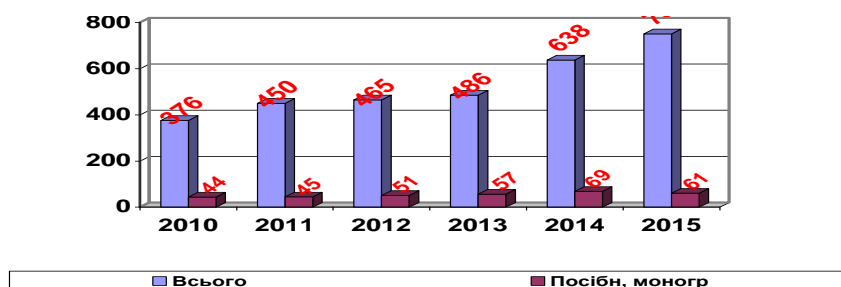

Рис. 6.2 Динаміка публікацій науково-педагогічних працівників у 2010-2015 рр.

На базі університету проведено 32 всеукраїнських та міжнародних наукових заходи, 9 регіональних і міжкафедральних конференцій (рис. 6.3).

Рис. 6.3. Динаміка наукових заходів у 2010-2015 рр.

Таблиця 6.1

Хронологія науково-практичних заходів у Глухівському НПУ ім. О. Довженка

Дата проведення	Назва заходу	Організатори
11-13.02. 2015	IV Міжнародна науково-практична конференція «Інновації у льонарстві та коноплярстві -2015»	ГНПУ ім. О. Довженка. Факультет природничих та фізико-математичних дисциплін
18-19.02.2015	Звітна науково-практична конференція викладачів та аспірантів «Модернізація професійної підготовки майбутніх фахівців: компетентісно зорієнтований підхід».	ГНПУ ім. О. Довженка
25.02.2015	Інтернет – конференція з міжнародною участю «Використання медіа технологій у підготовці вчителів: європейський та вітчизняний досвід»	ГНПУ ім. О. Довженка. Кафедра педагогіки і психології початкової освіти
10.03.2015	Семінар «Формування освітніх компетенцій дитини в новій редакції «Базового компоненту дошкільної освіти: проблеми, розвиток, супровід»	ГНПУ ім. О. Довженка. Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
11-12.03.2015	Всеукраїнська науково-практична конференція для молодих учених та студентів «Мова й література в проекції різних наукових парадигм»	ГНПУ ім. О. Довженка. Луганський національний університет імені Тараса Шевченка
18-19.03.2015	II тур Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціальності «Дошкільна освіта» у формі науково-практичної конференції	ГНПУ ім. О. Довженка. Кафедра дошкільної педагогіки і психології; кафедра теорії і методики дошкільної освіти.
24-25.03.2015	Всеукраїнська науково-практична конференція «Дошкільна освіта: від традицій до інновацій»	ГНПУ ім. О. Довженка. Сумський ДПУ імені А.С. Макаренка Управління освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти Вінницький державний педагогічний університет імені М. Коцюбинського Південноукраїнський НПУ імені К.Д. Ушинського Уманський ДПУ ім. Павла Тичини Полтавський НПУ імені В.Г. Короленка Лебединське педагогічне училище імені А.С. Макаренка Путівльський педагогічний коледж імені С.В. Руднева
27.03.2015	Регіональний семінар «Духовне	ГНПУ ім. О. Довженка. Кафедра дошкільної

	виховання дітей дошкільного віку»	педагогіки і психології; кафедра теорії і методики дошкільної освіти.
31.03.2015	Звітна студентська науково-практична конференція «Наука у молодіжному вимірі»	ГНПУ ім. О. Довженка.,
15.04.2015	Круглий стіл «Становлення молодого науковця в ГНПУ ім. О. Довженка»	ГНПУ ім. О. Довженка. Товариство молодих учених,
17-18.04.2015	Всеукраїнська інтернет-конференція «Інноваційна культура педагога: стан сформованості».	ГНПУ ім. О. Довженка. Кафедра загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти
21-22.04.2015	Дні психології у Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка (майстер-класи, круглий стіл)	ГНПУ ім. О. Довженка., кафедра психології
22.04.2015	Всеукраїнська науково-практична конференція студентів і молодих учених «Особливості організації життєдіяльності дитини у сучасному дошкільні».	ГНПУ ім. О. Довженка. Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
22.-24.04.2015	Всеукраїнська науково-практична конференція студентів і молодих учених «Перспективні напрями сучасної науки та освіти»	ГНПУ ім. О. Довженка. Донбаський державний педагогічний університет
23.04.2015	III науково-педагогічні читання молодих учених, магістрантів, студентів іноземною мовою «The 21st Century Challenges in Education and Science»	ГНПУ ім. О. Довженка. Кафедра іноземних мов та методики викладання
24-25.04.2015	Всеукраїнська студентська науково-практична конференція «Актуальні проблеми дошкільної освіти: перспективи, інновації, розвиток»	ГНПУ ім. О. Довженка., <i>факультет дошкільної освіти</i>
28.04.2015	Обласний науково-практичний семінар «Формування основ духовності та патріотизму у дітей дошкільного віку», м. Суми – Глухів	ГНПУ ім. О. Довженка. Факультет дошкільної освіти
5 - 7.05.2015	Міжнародний семінар «Європейський досвід освіти і соціальної інклюзії дітей / людей із синдромом Дауна та аутизму»	ГНПУ ім. О. Довженка. University of Applied Sciences, Magdeburg -Stendal, Germany Університет прикладних наук, Магдебург-Стендаль, (Німеччина) University of Applied Sciences, Zittau/Görlitz, Germany Університет прикладних наук, Циттау-Герлиц, (Німеччина) Сумський ДПУ імені А.С.Макаренка Чернігівський НПУ імені Т.Г. Шевченка Ніжинський ДУ імені Миколи Гоголя
14-15.05.2015	Всеукраїнська науково-практична конференція «Становлення і розвиток особистості в умовах освітнього простору: теорія і практика»	Полтавський НПУ імені В.Г. Короленка
15.05.2015	Всеукраїнська науково-практична конференція «Сучасні тенденції в навчанні української, російської та іноземної мов у закладах освіти різних типів» на базі Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса	ГНПУ ім. О. Довженка. Кафедра загального мовознавства та української філології

	Шевченка» (м. Старобільськ).	
21-22.05.2015	Інтернет-конференція «Вклад академіка І.М. Францевича в розвиток фізики твердого тіла і порошкової металургії»	ГНПУ ім. О. Довженка. Полтавський НПУ імені В.Г. Короленка
27-29.05.2015	Чотирнадцята Всеукраїнська науково-практичної конференції «СІВЕРЩИНА В ІСТОРІЇ УКРАЇНИ»	ГНПУ ім. О. Довженка. Національний заповідник «Глухів», Центр пам'яткознавства Національної академії наук України і українського товариства охорони пам'яток історії та культури
29.05.2015	Круглий стіл «Проблеми розвитку права Гетьманщини і сьогодення» (з підписанням угоди)	ГНПУ ім. О. Довженка. Київський університет права, Інститут держави і права В.М. Корецького НАН України, Глухівська міська рада
19.06.2015	Круглий стіл «Перспективи співпраці науки, освіти та бізнесу задля збереження природної та культурної спадщини на північному сході України (в рамках презентації Деснянського біосферного резервату ЮНЕСКО)	ГНПУ ім. О. Довженка. Історико-культурний заповідник «Глухів», Національний природний парк «Деснянсько-Старогутський»
19.06.2015	Круглий стіл "Перспективи співпраці науки, освіти та бізнесу задля збереження природної та культурної спадщини на північному сході України"	ГНПУ ім. О. Довженка. Дослідна станція Лубяних культур Інституту сільського господарства ПС НААН
24-25.09.2015	Всеукраїнська науково-практична конференція «Модернізація структури та змісту початкової освіти на засадах компетентнісного та комунікативного підходів»	ГНПУ ім. О. Довженка. Кафедра педагогіки і психології початкової освіти
25.09.2015	Зустріч делегації та підписання документів про членство університету в Європейській асоціації безпеки	ГНПУ ім. О. Довженка. Центр міжнародного співробітництва
01.10.2015	Онлайн-семінар з представниками НПУ ім. Драгоманова, які працюють з країнами-партнерами програми Еразмус+.	ГНПУ ім. О. Довженка. Центр міжнародного співробітництва
08.10.2015	Німецько-польсько-український проект «Європа у валізі-2015».	Глухівський НПУ ім. О. Довженка. Інститут Євро-Атлантичного співробітництва (ІЕАС); Фонд Конрада Аденауера; Європейська Академія Берліна; польський Фонд Роберта Шумана
14.10.2015	Інтернет-семінар з міжнародною участю «Основи відновлювального правосуддя в роботі з колишніми ув'язненими: канадський досвід роботи»	ГНПУ ім. О. Довженка. Запорізький НТУ, директор ЗОГО «Флоренс»; Реджайнський університет, регіональний центр підтримки і супроводу колишніх ув'язнених, Канада; Ніжинський ДУ імені Миколи Гоголя; Глухівська міська рада;
15-16.10.2015	Всеукраїнська науково-практична конференція для студентів та молодих учених «Інноваційні технології в освіті та вихованні: історія і сучасність».	ГНПУ ім. О. Довженка. Інститут педагогіки НАПН України; Інститут професійно-технічної освіти НАПН України; Сумський обласний інститут післядипломної освіти, Чернігівський НПУ імені Т.Г.Шевченка Краматорський економіко-гуманітарний інститут
21-22.10.2015	Всеукраїнська науково-практична конференція «Професійна підготовка майбутніх вихователів до реалізації завдань фізичного виховання дітей дошкільного віку в світлі сучасних освітніх вимог»	ГНПУ ім. О. Довженка. Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти Бердянський ДПУ, НПУ імені М.П. Драгоманова ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

		ДПУ імені Михайла Коцюбинського
22-23.10.2015	Всеукраїнська науково-практична конференція «Актуальні проблеми підготовки фахівців соціальної роботи»	ГНПУ ім. О. Довженка., Ніжинський ДУ імені Миколи Гоголя Департамент соціального захисту населення Сумської обласної державної адміністрації Управління соціального захисту населення Глухівської міської ради Управління праці та соціального захисту населення
03.11.2015	Международная заочная научно-практическая конференция, «Актуальные проблемы технологического образования: компетентность, мастерство, инновации IV»	Мозирський державний університет імені І.П.Шамякіна. ГНПУ ім. О. Довженка.
05.11.2015	Міжнародна науково-практична конференцію «Актуальні питання професійної підготовки майбутніх учителів технологій та інженерів-педагогів у вищих навчальних закладах»	ГНПУ ім. О. Довженка. Департамент освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації Мозирський державний університет імені І.П.Шамякіна
11.11.2015	Обласний науково-методичний семінар «Проблеми та перспективи використання інформаційно-комунікаційних технологій в технологічній освіті»	ГНПУ ім. О. Довженка Департамент освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
12-13.11.2015	II Всеукраїнська науково-практична конференція «Актуальні проблеми практичної психології»	ГНПУ ім. О. Довженка. Луганський НУ імені Тараса Шевченка Сумський ДПУ імені А. С. Макаренка Східноєвропейський НУ імені Лесі Українки Тернопільський НПУ імені Володимира Гнатюка Херсонський ДУ Департамент освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації Глухівський міський відділ освіти Глухівський районний відділ освіти
26-27.11.2015	Всеукраїнська науково-практична конференція «Інноваційні освітньо-виховні стратегії в сучасному світі: змістовний та технологічний аспект»	ГНПУ ім. О. Довженка. Інститут інноваційних технологій і змісту освіти МОН України Інститут проблем виховання НАПН України Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України Сумський ДПУ ім. А.С.Макаренка Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти Полтавський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти ім. М.В. Остроградського Південноукраїнський регіональний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів
25-27.11.2015	V Міжнародна інтернет-конференція молодих учених та студентів «Глухівські наукові читання – 2015»	ГНПУ ім. О. Довженка Брянський ДУ ім. І.Г. Петровського Мозирський ДУ імені Івана Петровича Шамякіна Могилевський ДУ імені А. О. Кулешова
08.12.2015	Міжкафедральний семінар «Управління діяльністю ДНЗ як умова ефективності освіти дітей дошкільного віку»	ГНПУ ім. О. Довженка. Відділ освіти Глухівської РДА
09-10.12.2015	II Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Еколого-валеологічне виховання дітей дошкільного та молодшого шкільного віку в сучасному освітньому просторі»	ГНПУ ім. О. Довженка, Сумський ДПУ імені А.С. Макаренка

При відділі наукової роботи і міжнародних зв'язків функціонує сектор з питань інтелектуальної власності та трансферу технологій. До роботи залучено юрисконсульта університету, який проводить консультаційну та роз'яснювальну роботу з викладачами університету з питань комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності.

Сектор співпрацює з підприємствами, установами й організаціями, діяльність яких пов'язана зі сферою інтелектуальної власності. Здійснює інформаційне забезпечення робіт зі створення, охорони, захисту та комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності. Співробітники сектору беруть участь у семінарах з питань правової охорони об'єктів інтелектуальної власності, комерціалізації, захисту прав та управління інтелектуальною власністю на підприємствах, установах та організаціях.

Сектор надає працівникам університету і студентам консультативну, інформаційну і практичну допомогу в реалізації ними особистих немайнових і майнових прав на об'єкти права інтелектуальної власності, зокрема в отриманні документів на право інтелектуальної власності.

З огляду на те, що основними споживачами наукової продукції університету виступають навчальні заклади, що не мають достатнього фінансового забезпечення, виконані розробки передаються їм на безоплатній основі.

У 2015 році отримано 2 патенти на корисні моделі:

Гридякін В.О. Патент на корисну модель № 101176; Україна, Навісна коноплежатка; заявл. 30.03.2015; номер заявки у 2015 0292; опубл. 25.08.2015, Бюл.№16;

Гридякін В.О. Патент на корисну модель № 101186; Україна, Спосіб збирання конопель заявл. 02.04.2015; номер заявки у 2015 03040; опубл. 25.08.2015, Бюл.№16.

Подана заявка на отримання авторського свідоцтва на сорт рослин «Есмань», льон-довгунець (автор: проф. М.І. Логінов).

Співробітники сектору беруть участь у пошуку можливих інвесторів для фінансування науково-дослідних робіт і розробок.

Взаємодія з науковими установами Національної академії наук України та національних галузевих академій наук

Університет здійснює різнобічне, тісне і плідне співробітництво з інститутами Національної академії та галузевих академій наук, зокрема: Інститут української мови; Інститут педагогіки НАПН України, Інститут вищої освіти НАПН України, Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, Київського університету права Національної академії наук України, Інститут проблем виховання НАПН України, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, Інститут професійно-технічної освіти НАПН України, Інститут вищої освіти НАПН України, Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України, Державна наукова сільськогосподарська бібліотека НААН, Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного Національної академії наук України, Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України.

Співпраця полягала у проведенні спільних наукових досліджень, спільних публікаціях, стажуванні працівників університету, проведенні спільних конференцій, семінарів та круглих столів, обміні науковою літературою тощо.

25.02.2015 р. — Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція «Використання медіа-технологій у підготовці вчителів: європейський та вітчизняний досвід» спільно з Інститутом педагогіки НАПН України та Інститутом педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, Інститутом вищої освіти НАПН України;

17-18.04.2015 р. — Всеукраїнська заочна інтернет-конференція «Інноваційна культура педагога: стан сформованості» спільно з Інститутом психології імені Г.С. Костюка НАПН України, Інститутом проблем виховання НАПН України, Інститутом педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, Інститутом професійно-технічної освіти НАПН України, Інститутом вищої освіти НАПН України;

24-25.09.2015 р. — Всеукраїнська науково-практична конференція «Модернізація структури та змісту початкової освіти на засадах компетентнісного та комунікативного підходів». Співорганізаторами виступили співробітники відділу змісту та організації педагогічної освіти Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, відділу змісту та організації педагогічної освіти Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, відділу початкової освіти Інституту педагогіки НАПН України, відділу андрагогіки та відділу педагогічної

майстерності Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України;

15-16.10.2015 р. — Всеукраїнська науково-практична конференція для студентів та молодих учених «Інноваційні технології в освіті та вихованні: історія і сучасність» проведено разом з Інститутом педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, Інститут професійно-технічної освіти НАПН України, Інститут вищої освіти НАПН України;

22-23.10.2015 р. — Всеукраїнська науково-практична конференція «Актуальні проблеми підготовки фахівців соціальної роботи», яку проведено спільно з Інститутом вищої освіти НАПН України та Інститутом педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України.

12-13.11.2015 р. — II Всеукраїнська науково-практична конференція «Актуальні проблеми практичної психології». Проведено з Інститутом психології імені Г.С. Костюка НАПН України та Інститутом проблем виховання НАПН України;

25-27.11.2015 р. — V Міжнародна інтернет-конференція молодих учених і студентів "Глухівські наукові читання – 2015, співорганізатори Інститут мовознавства ім. О.О. Потебні НАН України та Інститут професійно-технічної освіти НАПН України, Інститут вищої освіти НАПН України.

У межах виконання спільних наукових проєктів здійснюється підготовка науково-педагогічних кадрів. Працівники НАПН забезпечують керівництво аспірантами, докторантами. Три аспіранти та один докторант проходять підготовку в установах НАПН.

Провідні науковці установ НАПН України є членами редколегії «Вісника Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка».

Спільними зусиллями Глухівського НПУ ім. О. Довженка та Національної наукової сільськогосподарської бібліотеки Національної академії аграрних наук України продовжено видання збірника «Історичні студії суспільного прогресу», який підготовлено для включення до переліку фахових видань.

Заходи, здійснені спільно з держадміністраціями, спрямовані на підвищення рівня ефективності роботи науковців для вирішення регіональних потреб

Протягом 2015 р. на підставі угод продовжувалась співпраця з регіональними райдержадміністраціями (м. Кролевець, м. Глухова, м. Шостки, м. Путивля, м. Суми, м. Чернігова), міськими радами (м. Кролевець, м. Глухова, м. Шостки, м. Путивля), зокрема з Департаментом освіти і науки Сумської ОДА, Департаментом освіти і науки Чернігівської ОДА (Конкурс учнівських науково-пошукових робіт «Історичні перлини Сіверщини-2015», організатор: кафедра історії, правознавства та методики навчання); Департаментом соціального захисту населення Сумської ОДА, Управління соціального захисту населення Глухівської міської ради, Глухівської районної державної адміністрації; територіального центру соціального обслуговування населення Глухівської міської ради.

У межах виконання цих Угод університет:

- здійснював підготовку висококваліфікованих спеціалістів для потреб освітніх закладів, суб'єктів господарювання малого, середнього бізнесу та підприємств районів, а також сторін, визначених угодами;

- приймав на роботу за сумісництвом спеціалістів, визначених угодами;

- здійснював підвищення кваліфікації працівників закладів освіти, персоналу малих підприємств і установ;

- надавав допомогу в організації освітніх, наукових, культурно- та спортивно-масових заходів.

Глухівський національний університет імені Олександра Довженка став учасником розв'язання проєктних ідей, визначених Стратегією регіонального розвитку Сумської області на період до 2020 р. Координаторами виступили: Сумська обласна рада та Сумська обласна державна адміністрація за сприяння Проєкту Європейського Союзу «Підтримка політики регіонального розвитку в Україні». Проєкти: «Удосконалення структури сільських загальноосвітніх шкіл у відповідності до тенденцій розвитку європейської системи освіти» – Решетняк В.Ф.; «Педагогічне та методичне забезпечення взаємодії загальноосвітньої школи і закладів профтехосвіти у організації профорієнтаційної роботи» – Зінченко В.П.; «Аналіз потенціалу агропромислового комплексу Сумської області в аспекті організації вивчення дисциплін агротехнічного профілю» – Гридякін В.О.; «Асоціативно-аналізна технологія навчання учнів ПТНЗ агротехнічного профілю

Сумської області на заняттях зі спеціальних предметів» – Стешенко В.В.

У 2015 р. продовжено роботу щодо укладення угод про співробітництво з ВНЗ та установами:

З Інститутом ботаніки імені М.Г. Холодного НАН України, а саме між кафедрою теорії і методики викладання природничих дисциплін та відділом фітогормонології), 09.01.2015 р. (завідувач кафедри проф. Рудишин С.Д.);

Поновлено угоду між факультетом початкової освіти та кафедрою теорії і методики початкової освіти, 25.03.2015 р. (завідувач кафедри, доц. Собко В.О.) та кафедрою педагогіки і методики початкової освіти Дрогобицького ДПУ ім. І.Франка.

Договір про співробітництво укладено з Чернівецьким НУ ім. Ю. Федьковича, 31.03.2015 р.

Продовжено договір з Національним педагогічним університетом імені М.П. Драгоманова, 29.05.2015 р.

З Київським університетом права Національної академії наук України, 29.05.2015 р., зокрема підписано домовленість про утворення на базі нашого університету Кабінету історії права Гетьманщини.

Укладено угоди між кафедрою безпеки життєдіяльності, фізичного виховання та здоров'я людини (завідувач, доц. Мельник О.С.) та кафедрою охорони праці та безпеки життєдіяльності Навчально-наукового інституту будівництва та архітектури Національного університету водного господарства та природокористування, 29.05.2015 р.; між кафедрою іноземних мов та методики навчання факультету філології та історії Глухівського НПУ ім. О.Довженка та кафедрою іноземних мов факультету іноземних мов Уманського ДПУ ім. П.Тичини, 30.12.2015 р.

Усього укладено 7 угод про співпрацю в освітній та науковій діяльності з ВНЗ та установами.

6.2. Підготовка наукових, науково-педагогічних кадрів

Підготовка наукових і науково-педагогічних працівників вищої кваліфікації, а саме кандидатів і докторів наук, згідно із Законом України «Про вищу освіту» реалізується через навчання в аспірантурі, докторантурі та інститут здобувачів.

В університеті приділяється значна увага підвищенню фахового рівня науково-педагогічних кадрів, створенню умов для навчання. Постійно діючу аспірантуру в університеті відкрито у 2007 р. зі спеціальності 13.00.04 – Теорія і методика професійної освіти. З цього часу перелік спеціальностей аспірантури постійно розширювався. У 2010 році відкрито аспірантуру зі спеціальності 10.01.01 – Українська література, а в 2014 році 13.00.02 – Теорія та методика навчання (українська мова) та 13.00.07 – Теорія і методика виховання; та докторантуру зі спеціальностей 13.00.04 – Теорія і методика професійної освіти, 13.00.02 – Теорія та методика навчання (українська мова). У 2015 році відкрито постійнодіючу аспірантуру зі спеціальності 19.00.07 — Педагогічна та вікова психологія. (Наказ МОН від 03.03.2015 №230).

В аспірантурі університету навчається 28 осіб. Наукове керівництво ними здійснюють 20 фахівців, із них 10 докторів наук, професорів, 12 кандидатів наук, доцентів. Уперше у 2015 році здійснили набір до докторантури університету в кількості 3-х осіб.

В аспірантурі та докторантурі інших ВНЗ чи НДУ навчається 19 осіб.

Загальна кількість аспірантів та докторантів університету – 50 осіб, що становить 40 % від викладацького складу.

У 2015 р. до аспірантури університету вступило 9 осіб: Литвинов А.С. (спеціальність 13.00.07 – Теорія і методика виховання); Донець С.І. (19.00.07 - Педагогічна та вікова психологія); Халімоненко Г.С., Ростикус Н.П. (13.00.02 - Теорія та методика навчання (українська мова)); Земка О.В., Самілик В.І., Перунок О.М., Шулежко Р.А., Мандріка В.А. (спеціальність 13.00.04 – Теорія і методика професійної освіти). До докторантури університету в 2015 році вступило 3 особи: Бріжата І.А., Долинний Ю.О., Коренева І.М. (спеціальність 13.00.04 - Теорія і методика професійної освіти). В аспірантуру інших ВНЗ чи НДУ - 2 особи: Андріішина К.І. (спеціальність 10.02.04 - Германські мови. Англійська), Редько С.Ю. (13.00.02 – Теорія та методика навчання (фізична культура, основи здоров'я)).

Закінчили навчання у 2015 році в аспірантурі університету - 5 осіб, 1 випускниця закінчила зі достроковим захистом дисертації (Наконечна О.В., керівник: д.пед.н., проф. Міщик Л.І.), дисертації 2-х випускників аспірантури прийняті до захисту спецрадами поза межами університету.

Протягом 2015 року співробітниками університету захищено 8 кандидатських дисертацій (Цись Д.І., Хлус Н.О., Кабиш М.Ю., Євменова Т.М., Троша Н.В., Мануйлович Ю.М., Наконечна О.В., Зінченко А.В.) (табл.6.2.), а 5 дисертаційних досліджень аспірантів пройшли попередні розгляди на засіданнях кафедр.

Вагомим показником кваліфікаційного зростання є присвоєння викладачам учених звань. Так, на підставі рішень атестаційної колегії МОН України вчене звання доцента присвоєно 12 викладачам (Ткаченко Н.М., Цюкало Л.Є., Гоменюк О.В., Іващенко М.В., Біліченку П.Г., Благодислову О.С., Заремському М.Й., Коломійцю М.Б., Шовкопляс О.М., Ігнатенку С.В., Корнієнко Т.М., Бобилевій Я. В.); вчене звання професора – 2 (Курок В.П., Бірюк Л.Я.).

Таблиця 6.2

Захист дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата наук (доктора філософії)

Прізвище, ім'я, по батькові	Тема дисертаційного дослідження	Спеціальність
Цись Дмитро Іванович	Методика удосконалення фізичної підготовленості студентів у процесі навчання волейболу	13.00.02 – Теорія та методика навчання (фізична культура, основи здоров'я)
Троша Наталія В'ячеславівна	Концепт історії у літературній творчості Олександра Довженка	10.01.01 – Українська література
Кабиш Марина Юрійівна	Звукопис в українській поезії першої половини ХХ століття: семантика, функції	10.02.01 – Українська мова
Хлус Наталія Олександрівна	Технологія підвищення фізичної підготовленості студенток ВНЗ гуманітарного профілю засобами степ-аеробіки	24.00.02 – Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення
Євменова Тетяна Миколаївна	Психологічні бар'єри самореалізації жінки як політичного лідера	19.00.11 – Політична психологія
Наконечна Оксана Володимирівна	Формування готовності майбутніх соціальних педагогів до використання арт-терапії у роботі з підлітками	13.00.04 – Теорія і методика професійної освіти
Мануйлович Юрій Миколайович	Маркетингове управління підвищенням конкурентоспроможності машинобудівних підприємств	08.00.04 – Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)
Зінченко Альбіна Валеріївна	Формування у майбутніх учителів технологій готовності до профорієнтаційної роботи в умовах взаємодії школи і професійно-технічних навчальних закладів	13.00.04 – Теорія і методика професійної освіти

Стан наукової роботи аспірантів двічі на рік заслуховується на кафедрах та радах факультетів. З метою поліпшення роботи аспірантури підготовлено і видано спеціальні методичні рекомендації для аспірантів, здобувачів, їхніх керівників, завідувачів кафедр та деканів факультетів. Організовано навчання здобувачів і прийом кандидатських екзаменів.

Для молодих дослідників та аспірантів діє семінар «Методологія наукового дослідження», до якого залучаються провідні науковці університету та інших вищих навчальних закладів і наукових установ.

Значну роботу з підготовки та атестації кадрів вищої кваліфікації проводить спеціалізована вчена рада університету, що дозволяє стверджувати про повний цикл підготовки фахівців у навчальному закладі (бакалавр-магістр-доктор філософії).

У 2015 році відбулось 7 захистів кандидатських дисертацій.

До найближчих завдань університету в напрямі підготовки наукових кадрів варто віднести:

- розширення трициклового навчання: бакалавр-магістр-доктор філософії;
- наповнення аспірантури та докторантури здобувачами контрактної форми навчання;
- розширення переліку спеціальностей докторських студій.
- відкриття докторської спеціалізованої вченої ради.

6.3. Наукові здобутки

Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених

Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка (далі – Наукове товариство) є частиною системи громадського самоврядування Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка (далі – Університет).

У роботі Наукового товариства беруть участь особи віком до 35 років (для докторантів – 40 років), які навчаються або працюють в Університеті.

У своїй діяльності Наукове товариство діє на принципах свободи наукової творчості, добровільності, колегіальності, відкритості, рівності права осіб, які навчаються, на участь у діяльності Наукового товариства.

Молоді вчені складають значну частину професорсько-викладацького складу університету. У Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка працюють 90 молодих учених, із них 18 науковців мають наукові ступені кандидатів наук.

Радою Наукового товариства молодих учених проведено круглий стіл за участю співробітників, Товариства молодих учених і студентського наукового товариства з питань розвитку наукових досліджень у Глухівському НПУ ім. О.Довженка.

На факультетах молодими науковцями проведено цикл лекцій для студентів про діяльність наукових шкіл Глухівського НПУ ім. О.Довженка.

Адміністрацією ВНЗ передбачено надання матеріальної допомоги при захисті дисертацій.

З метою координації і сприяння їхній науково-дослідній роботі згідно з Указом Президента України № 315 від 09.04.2002 р. “Про додаткові заходи щодо підтримки молодих учених” (із змінами, внесеними згідно з Указом Президента № 253/2003 [253/2003] від 24.03.2003 р.) р. було створено Раду молодих учених (далі РМУ). У 2015 році з ініціативи її членів та на виконання вимог ЗУ «Про вищу освіту» (ст.41) було реформовано в Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених (далі – Наукове товариство). Це постійно діюча молодіжна громадська організація.

На початку 2015 року було проведено звітно-виборні збори молодих учених факультетів університету та оновлено й розширено склад Ради Наукового товариства.

Робота Ради спрямована на сприяння професійній діяльності молодих учених за підтримки адміністрації та вченої ради університету.

В університеті діє система підтримки обдарованої студентської молоді та молодих науковців. Щорічно університет стає організатором наукових заходів для студентів і молодих учених (міжнародних, всеукраїнських, регіональних, вузівських конференцій, семінарів і круглих столів).

Кількісні показники щодо діяльності молодих науковців університету (згідно з даними щорічних звітів до МОН «Про підсумки наукової та науково-технічної інформації») наведено в таблиці 6.3.

Таблиця 6.3

Динаміка залучення студентів та молодих учених до наукових досліджень

Роки	Кількість студентів, які беруть участь у наукових дослідженнях (відсотків)	Кількість молодих учених, які працюють у ВНЗ або науковій установі	Відсоток молодих учених, які залишаються у ВНЗ або установі після закінчення аспірантури
2011	1760 (80)	72	95
2012	1720 (79)	70	100
2013	1802 (85)	75	95
2014	1790 (85)	100	95
2015	1730 (85)	90	95

Робота в 2015 році першочергово спрямовувалася на стимулювання бажання й готовності талановитої молоді до здійснення наукових розвідок, забезпечення належних умов і можливостей проведення наукової та науково-технічної діяльності. За звітний період молоді вчені Університету захистили 6 дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата наук (доктора філософії); організували 21 науковий захід (із них – 5 міжнародних; 6 всеукраїнських, 5 регіональних та міжвузівських, 5 місцевого значення), опублікували **223** наукові праці (із них посібників, підручників — **17**, статей — **114**, з них у фахових виданнях — **83**, у зарубіжних – **14**, з них, що входять у наукометричні бази даних — **10**; тез — **92**).

Упродовж року Науковим товариством проводилися відкриті засідання, на яких розглядалися актуальні питання стану та перспектив участі молодих науковців університету в чинних національних та міжнародних наукових програмах і конкурсах, одержання грантів, у програмах стажування, конференціях тощо. Так, постійно здійснюється інформування молодих учених про наукові заходи, конкурси, стипендії і фонди, які пропонують грантову підтримку молодих учених тощо.

Адміністрація університету дбає про поліпшення житлових умов для молодих учених. Надано житло молодим дослідникам, кандидатам наук, аспірантам.

Залучення молодих учених до розв'язання проблем соціально-економічного розвитку регіону

Для активного залучення молоді до громадського життя країни, регіону проводяться семінари, науково-практичні конференції з проблем розвитку регіону.

Звітна науково-практична конференція була присвячена питанням використання альтернативних джерел енергії, дослідження рідкісних видів рослин Північно-Східного регіону; аналізу динаміки температурного режиму південного регіону Сумської області; вивченню ресурсозберігальних технологій вирощування та збирання сортів льону-довгунця; технологій вирощування сортів озимої пшениці в умовах північно-східного Полісся України; технологій вирощування сортів картоплі в умовах північно-східного Полісся України; технологій вирощування сортів ячменю ярого в умовах північно-східного Полісся України; розробкам технологій вирощування цукрових буряків в умовах північно-східного Полісся України; ролі фермерських господарств у вирішенні продовольчої проблеми в Україні; розглядалися педагогічні засади впровадження в АПК енерго- та ресурсозберігальних технологій; системи машин для вирощування і збирання картоплі у фермерському господарстві; особливості вирощування озимої пшениці за ресурсозберігальною технологією та ін.

У рамках роботи Інтернет-конференцій (Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми підготовки фахівців соціальної роботи», 22-23 жовтня 2015 р.) обговорювалися проблеми сирітства, технології соціального захисту вимушених переселенців: стан реалізації в Україні та зарубіжний досвід; соціально-економічний захист населення, проблеми безробіття.

Питання репрезентації пам'яток культурної спадщини в останнє десятиріччя перетворюється в одну з провідних проблем сфери охорони та використання культурної спадщини, це і стало темою для обговорення молодих учених кафедри історії, правознавства та методики навчання під час участі в роботі конференції.

Здійснено видання збірника наукових праць «Історичні студії суспільного прогресу», в якому представлено статті з історії науки і техніки, актуальні питання історії України, всесвітньої історії, краєзнавства, історіографії тощо. У редакційній колегії працюють молоді вчені, кандидати історичних наук Гирич Я.М., Крижанівський В.М.

Обсяги науково-дослідних робіт, виконаних у 2015 р., у тому числі за участю молодих учених

Важливим результатом діяльності закладу є робота молодих дослідників над держбюджетними темами. Відповідно до пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки у 2015 році в університеті виконувався 1 науковий проект «Розроблення системи формування соціокультурної компетентності майбутніх учителів засобами інформаційно-комунікаційних технологій» (№ держреєстрації: 0115U000180 (Прикладна) керівник: Собко Валентина Олексіївна, доц., канд. пед. наук) за рахунок коштів державного бюджету з річним обсягом фінансування 150 тис. 571 грн.

Мета дослідження полягає в розробці, обґрунтуванні, експериментальній перевірці й упровадженні в навчальний процес системи формування соціокультурної компетентності майбутніх учителів початкових класів та української мови і літератури засобами інформаційно-комунікаційних технологій у педагогічних університетах та в системі післядипломної педагогічної освіти. Отримані результати можуть бути поширені на підготовку фахівців для основної і старшої школи з усіх спеціальностей відповідних навчальних планів. Над темою працювали магістранти та студенти. За результатами дослідження студентами підготовлено 65 доповідей на наукових конференціях, опубліковано 13 наукових праць. Захищено 14 магістерських та 21 курсову роботу.

Захищено кандидатську дисертацію на тему «Краєзнавчий матеріал як засіб реалізації соціокультурної змістової лінії початкової мовної освіти в умовах Сіверського регіону» (Шрамко О.О.). Підготовлено до захисту ще 1 дисертацію.

За результатами виконаного дослідження опубліковано 6 статей у журналах, що входять до наукометричних баз даних; 12 статей у наукових фахових виданнях України. Захищено 14 магістерських робіт.

Інформація щодо грантів, отриманих молодими вченими у 2015 році

Робоча група проекту «Реалізація стратегії екологічної безпеки: інтеграція європейського досвіду», який розроблений проектною командою у складі керівника проекту к.тех.н., доц. Мельник О. С. та членів проектною команди: докторантки Кореневої І.М., к.пед.н. ст. викладача Данильченко І. Г., стала одним із 8 переможців серед українських ВНЗ. Тривалість проекту три роки (з 1 вересня 2015 року по 30 серпня 2017 року), проект буде профінансовано з фондів Європейського Союзу у розмірі 20160 євро.

Зусилля команди відтепер буде спрямовано на втілення таких видів діяльності, як викладання спеціалізованого однойменного курсу для студентів факультетів дошкільної, природничої та фізико-математичної освіти, публікацію результатів викладацької та наукової діяльності в академічних і громадських виданнях; підготовка навчального посібника та книги для читання (для молодших школярів) з екологічної безпеки на євроінтеграційних засадах. Проектною командою розраховано й проведення семінарів, дебатів, флешмобу із залученням студентів, педагогів-практиків, представників громадських екологічних організацій, держслужбовців, що дозволить активізувати громадянську позицію учасників і сформуванню установки на використання досвіду європейських країн зі створення екологічної безпеки у власній професійній діяльності.

На команду очікує стажування в Польщі з метою отримання європейського досвіду. Проведення міжнародної науково-практичної конференції стане завершенням проекту.

6.4. Розвиток науково-дослідної і творчої роботи студентів

Студентська науково-дослідна робота – один з найважливіших засобів підвищення якості підготовки спеціалістів. Основна мета – сприяти глибокому вивченню програмного матеріалу, розвитку наукового мислення і творчого підходу до розв'язання теоретичних і практичних завдань майбутньої діяльності. Основні завдання – поглиблення, розширення, систематизація теоретичних і практичних знань, оволодіння методикою наукових досліджень; розвиток навичок самостійної пошукової діяльності, накопичення досвіду дослідницької роботи; виховання творчого ставлення до наукового пошуку; підвищення власної наукової активності; інтелектуальний і духовний розвиток особистості.

Тематика науково-дослідної і творчої діяльності студентів визначається перспективним планом розвитку університету відповідно до специфіки факультету, кафедри і відображається в планах їх наукової роботи та в індивідуальних планах викладачів.

Для підготовки найбільш талановитих студентів було впроваджено систему, яка дозволяла оцінити якість навчання студентів та магістрантів кожної кафедри, а також випускових кваліфікаційних робіт і магістерських досліджень з актуальних проблем сьогодення.

Студенти опановували основи науки в науково-дослідних гуртках, що створені на всіх кафедрах.

Про результативність студентської науково-дослідної роботи свідчать такі цифри: із 2137 студентів денної форми навчання в наукових гуртках займається 1730 студентів.

Курсові та дипломні роботи мають самостійний дослідницький характер, відзначаються актуальністю і науковою новизною. У процесі виконання курсових, дипломних та магістерських робіт педагогічного спрямування студенти проводять експерименти, результати яких упроваджуються в практику роботи загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладів.

Традиційно студенти беруть активну участь у науково-практичних конференціях різного рівня; презентують результати своїх досліджень під час Декади студентської науки, яка щорічно проходить в університеті.

В університеті відбулася звітна науково-практична конференція студентів, магістрантів «Наука в молодіжному вимірі» (31 березня 2015 р відповідно до наказу ректора від 12.02.2015 р. №

46 «Про проведення в університеті Днів науки»).

З 30.03.15 р. по 22.05.15 р. організовано виставку «Наукові розробки вчених університету» та презентацію нових наукових надходжень у бібліотеку.

З 23.05.15 по 27.05.15 р. проведено заходи з відзначення кращих студентів-науковців, переможців Всеукраїнських студентських олімпіад та Всеукраїнських студентських наукових конкурсів.

Протягом звітнього періоду проведено 15 університетських та 2 Всеукраїнських студентських конкурсів і олімпіади. За результатами аналізу підготовлено накази про відзначення переможців. Кількість призерів всеукраїнських конкурсів наукових робіт та олімпіад зросла порівняно з минулим роком. Збільшилась кількість учасників та лауреатів міжнародних конкурсів. Зокрема, 5 студентів та аспірантів стали лауреатами конкурсу Єжі Бузека (минулого року – 3).

З метою підвищення якості підготовки кваліфікованих фахівців, пошуку обдарованої студентської молоді, створення умов для її творчого зростання та згідно з Положенням про проведення Всеукраїнської студентської олімпіади, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13 грудня 2012 р. № 1410 та зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 27 грудня 2012 р. за № 2207/ 22519 (далі-Положення), наказу Міністерства освіти і України від 23.12.2014 р. №1506 «Про проведення Всеукраїнської студентської олімпіади у 2014/2015 навчальному році» та наказу ректора №15 від 14.01.2015 р. «Про проведення I етапу Всеукраїнської студентської олімпіади та підготовку студентів до II етапу 2014/2015 навчального року» з 26.01.15 р. по 20.02.15 р. проведено I етап Всеукраїнської студентської олімпіади.

Проведено обов'язкові олімпіади з таких навчальних дисциплін: українська мова, педагогіка, психологія, політологія, історія України, англійська мова, математика, інформатика, фізика, екологія, безпека життєдіяльності, опір матеріалів, теоретична механіка, основи охорони праці, цивільний захист; та спеціальностей: 1) дошкільна освіта, 2) початкова освіта, 3) технологічна освіта, 4) соціальна педагогіка, 5) соціальна робота, 6) фізичне виховання, 7) історія, 8) українська мова і література, 9) англійська мова та література, 10) психологія, 11) фізика, 12) біологія, 13) математика, 14) професійна освіта.

Усього проведено 20 олімпіад з навчальних дисциплін та 12 – зі спеціальностей; у яких взяли участь 520 студентів.

39 переможців I етапу взяли участь у II етапі 16 олімпіад, переможцями якого стали 4 студенти. *Довбиш Ю.Д.* — переможець II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Дошкільна освіта» — посіла III місце; *Прус Л.І.* — переможець II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з навчальної дисципліни «Психологія» — виборола I місце, *Чорний В.І.* — переможець II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Професійна освіта», посів III місце; *Лузан В.В.* — переможець Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Технологічна освіта» — посів I місце.

Переможцями Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт із природничих, технічних та гуманітарних наук стало 9 студентів. *Дяченко М.О.* — переможець II етапу Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузі «Педагогічні науки», посіла II місце; *Мазур С.В.* — переможець наукових робіт з гендерних досліджень — посіла III місце; *Міськов А.В.* — переможець конкурсу студентських наукових робіт з галузі «Біологічні науки», виборов III місце, *Ситник К.В.*, переможець зі спеціальності «Дошкільна освіта», посіла III місце, *Скачидуб А.В.*, переможець II етапу наукових робіт зі спеціальності «Теорія і методика професійної освіти», посіла III місце; *Ткачова Л.Л.* — переможець конкурсу наукових робіт з філософських наук, II місце; *Туболец М.В.* — переможець II етапу конкурсу з галузі «Педагогічна та вікова психологія» — I місце; *Харченко (Ціленко) О.М.*, переможець конкурсу наукових робіт із галузі «Корекційна та соціальна педагогіка», III місце; *Чмихун Д.С.*, переможець конкурсу студентських наукових робіт з гендерних досліджень, виборов III місце.

Другий рік поспіль університет став учасником Міжнародного конкурсу «**Сталий розвиток – Науковий дебют 2014**», що сприяв формуванню нової молодішої генерації майбутніх науковців у нашій державі. Особливістю конкурсу є те, що до участі разом із студентами-магістрантами допущено сучасну українську молодіжну наукову еліту – аспірантів, що дозволило збагатити конкурс новими науковими проектами і сміливими ідеями. До участі в Конкурсі від нашого ВНЗ було представлено 9 наукових робіт, і з них 5 – студентів, 4 – аспіранти. До II етапу Конкурсу пройшли роботи *Шерудила А.В.*, аспіранта 2 курсу, *Самусь Т.В.*, *Коноплі В. А.*,

Хомин О.В., Білого С.О.

Цьогоріч студентка факультету філології та історії *Ілленко А.В.* виборола III місце у I етапі VI Міжнародного мовно-літературного конкурсу імені Тараса Шевченка, а також II місце у магістрантки факультету філології та історії *Жаровської А.О.* у II етапі (обласного) туру XVI Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика серед студентів вищих навчальних закладів.

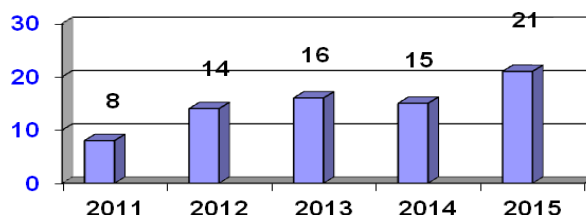

Рис.6.4 Студенти-переможці всеукраїнських та міжнародних наукових заходів

Студентами підготовлено й опубліковано **522** наукових статті і тези, у тому числі **458** – самостійно.

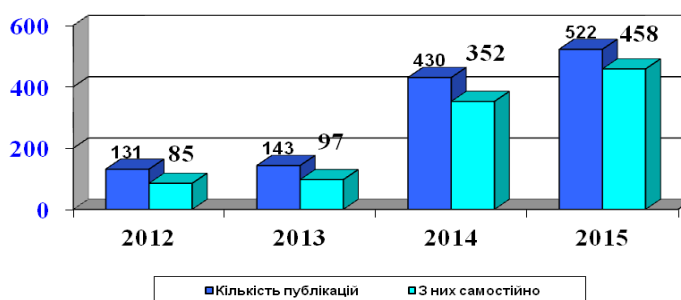

Рис.6.5 Динаміка студентських публікацій

У 2015 р. 834 студенти брали участь у міжнародних та всеукраїнських конференціях і семінарах. У міжнародних заходах узяли участь 196 студентів, у всеукраїнських — 313.

За результатами проведення звітної науково-практичної конференції студентів, магістрантів «Наука в молодіжному вимірі» видано факультетські збірники наукових праць. Зокрема, факультетом дошкільної освіти видано 2 збірники студентських наукових праць «Психолого-педагогічний пошук» (відпов.: доц. Шовкопляс О.М.). Здійснено випуск наукових праць за результатами роботи II науково-педагогічних читань молодих учених, магістрантів, студентів іноземними мовами (зав. каф., доц. Ткаченко Н.М.). Щорічно виходить збірник студентських наукових праць кафедри психології «Актуальні проблеми практичної психології» (зав. каф., проф. Поліщук В.М.), кафедра теорії і методики початкової освіти видрукувала збірник «Наші перші кроки до наукового сходження» (відп.: доц. Демидчик Г.С.). Факультетом технологічної та професійної освіти за результатами звітної науково-практичної конференції студентів презентовано збірник студентських наукових праць «Реалії та перспективи технологічної і професійної освіти» (відп.: доц. Шевель Б.О.) та електронне видання студентських наукових робіт «Науковий пошук в інформаційну епоху» (відп.: доц. Базурін В.М.).

Традиційними стали випуски студентських збірників наукових праць, зокрема «Альманах QN (Qvestiones naturales)», підготовлений кафедрами факультету природничих і фізико-математичних дисциплін.

Факультетом педагогіки і психології видруковано збірник праць студентів «Студентські наукові обрії» (відп. Цюкало Л.Є., Міщик Л.І., Курілова В.І.); факультетом філології та історії «Науковий потенціал молоді: гуманітарні науки», випуск III (відп.: Каліш В.А.).

23 квітня 2015 року відбулись III науково-педагогічні читання молодих учених, магістрантів, студентів іноземними мовами «The 21st Century Challenges in Education and Science», організовані кафедрою іноземних мов та методики викладання (завідувач кафедри доц. Ткаченко Н.М.). Співорганізатором заходу виступила кафедра іноземних мов Інституту педагогіки та психології Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Цьогоріч науково-педагогічні читання зібрали близько 80 учасників. Серед них – студенти, магістранти, аспіранти ГНПУ імені О.Довженка, професійно-педагогічного коледжу ГНПУ ім. Олександра

Довженка, НПУ імені М.П. Драгоманова, Київського національного лінгвістичного університету та державного Опольського університету (Польща).

24 - 25 квітня 2015 року на базі Університету відбулася Всеукраїнська студентська науково-практична конференція «Актуальні проблеми дошкільної освіти: перспективи, інновації, розвиток», організаторами якої виступив факультет дошкільної освіти Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка, Бердянський державний педагогічний університет, Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, Державний вищий навчальний заклад «Донбаський державний педагогічний університет», Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського. Кількість учасників – 152 особи. У роботі конференції взяли участь 98 студентів та 54 молодих учених.

Таблиця 6.4

Творча діяльність студентів: участь у виставковій діяльності

<i>Назва виставки</i>	<i>Місце проведення виставки</i>	<i>Назва представленої розробки</i>
XIV Міжнародний конкурс молодих модельєрів-дизайнерів "Печерські каштани" номінація "Текстиль" (вишивка).	Київський національний університет технологій та дизайну	Вишита картина «Дзвони рідного міста»
Міська виставка «Рушники моєї долі»	м. Глухів, виставкова зала Глухівського міського краєзнавчого музею, січень-квітень 2015 року. Керівник – Воїтелева Г.О.	Колекція весільних рушників
XV Міжнародний конкурс молодих модельєрів-дизайнерів "Печерські каштани" номінація "Печворк"	Київський національний університет технологій та дизайну (м. Київ, 2015 р.). Керівник – Білевич С.В.	Пальто демісезонне «Місячна соната» Підпригора- Н., Агаркова Ю. 1 місце
Міжнародний літературно-мистецький фестиваль «Кролевецькі рушники»	м. Кролевець Керівник – Білевич С. В.	Колекції рушників та ляльок
Виставка до дня міста	м. Глухів, ГНПУ ім. О. Довженка Керівник – Дещенко О. М.	Вироби студентів
Загальноуніверситетська виставка до дня відкритих дверей	м. Глухів, ГНПУ ім. О. Довженка	Вироби студентів
Виставка-продаж, приурочена обласному науково-методичному семінару вчителів трудового навчання «Проблеми та перспективи використання інформаційно-комунікаційних технологій в технологічній освіті	м. Глухів, ГНПУ ім. О. Довженка Керівник – Дещенко О. М.	Вироби студентів

Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених Глухівського НПУ ім. О. Довженка – ініціатор цікавих заходів для молоді ВНЗ. На базі ВНЗ 15 – 16 жовтня 2015 року відбулася Всеукраїнська науково-практична конференція для студентів і молодих учених «Інноваційні технології в освіті та вихованні: історія і сучасність» та Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні питання професійної підготовки майбутніх учителів технологій та інженерів-педагогів у вищих навчальних закладах», 5-6 листопада 2015 р. Співорганізатори: Міністерство освіти і науки України, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, Курський державний університет, Мозирський державний університет імені Івана Петровича Шамакіна.

Зібрання наукової спільноти у форматі наукових конференцій чи семінарів стало доброю традицією для Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених «Глухівські наукові читання-2015. Актуальні питання суспільних та гуманітарних наук». Варто зазначити, що конференція щороку розширює межі наукового співробітництва. Так, якщо ще 2 роки тому учасниками конференції ставали науковці з Росії та Польщі, то цього року конференція радо вітала учасників із Франції, Польщі, Білорусі та Росії.

18-20 травня 2015 року проходив II етап Всеукраїнської студентської олімпіади з навчальної дисципліни «Педагогіка». В Олімпіаді взяли участь 55 студентів з 25 ВНЗ.

Уперше в історії України в університеті проведено II етап Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціальності «Дошкільна освіта». На Конкурс було представлено 53 наукові роботи з актуальних проблем дошкільної освіти.

6.5. Динаміка міжнародної співпраці

Глухівський НПУ ім. О.Довженка активно працював у напрямках інтенсифікації міжнародного академічного співробітництва. Найбільшого прогресу було досягнуто у відносинах з польськими, німецькими, турецькими партнерами. У звітний період Університет здійснював активне співробітництво із зарубіжними вищими навчальними закладами, як на двосторонній основі, так і на багатосторонньому рівні.

Участь співробітників університету в міжнародних грантових програмах є вагомим складником пошуку додаткових джерел фінансування наукової сфери та розвитку університету в цілому. Про результати участі професорсько-викладацького складу університету в програмі Європейського Союзу Еразмус + за напрямом Жан Моне з січня-березня 2015 року співробітниками Глухівського НПУ ім. О.Довженка було підготовлено 4 проектні заявки:

1. Інтеграція дітей з особливими потребами в загальноосвітні заклади інклюзивного навчання: європейський досвід соціального включення. Академічний координатор – Міщик Людмила Іванівна.

2. Європейська інтеграція задля збереження продуктивності та якості життя літніх людей. Академічний координатор – Поліщук Валерій Миколайович.

3. Інтеграція європейського досвіду в систему реформування початкової освіти України. Академічний координатор – Решетняк Віктор Федорович.

4. Реалізація стратегії екологічної безпеки: інтеграція європейського досвіду. Академічний координатор – Мельник Олена Сергіївна.

Проект «Реалізація стратегії екологічної безпеки: інтеграція європейського досвіду», розроблений проектною командою у складі керівника проекту доц. Мельник О.С. та членів проектною команди: доц. Загородньої Л. П., доц. Кореневої І. М., Данильченко І. Г., став одним із 8 переможців серед українських ВНЗ.

Тривалість проекту три роки (з 1 вересня 2015 року по 30 серпня 2017 року), проект профінансовано з фондів Європейського Союзу у розмірі 20160 євро. Відповідно до розробленого плану проект передбачає реалізацію однойменного спецкурсу обсягом 3 кредити ECTS. Під час реалізації проекту передбачається проведення позанавчальних науково-методичних заходів: дебатів, конференцій, круглих столів, флеш-мобів зі студентами, співробітниками, громадськістю, держслужбовцями та іншими громадянами.

На підставі спільних домовленостей Інституту вищої освіти НАПН України, Британської Ради в Україні, Фондації лідерства для вищої освіти (Сполучене Королівство) та за підтримки Міністерства освіти і науки України молоді вчені взяли участь у конкурсі «Розвиток лідерського потенціалу університетів України» для вітчизняних закладів вищої освіти в першому циклі Програми розвитку лідерського потенціалу університетів України. Члени проектною команди: Мельник О. С., Благосмислов О.С., Дзекелев Р.Є., Рябко Ю.В., Савицька І.М., Шевцова В.В.

Зібрано інформацію про курси для навчання та стажування, які викладачі можуть читати англійською мовою (понад 20 курсів) у рамках програми мобільності з турецьким університетом.

Підготовлено наказ №421 від 11.11.2015 р. за рішенням ректорату від 21.10.15 р. (протокол №19) «Про організацію та викладання навчальних дисциплін англійською мовою в рамках грантових програм мобільності».

Зареєстровано університет та отримано власний ідентифікаційний номер у базі даних Європейської комісії для подання проектів на конкурси Еразмус+, Горизонт 2020 та ін.

На сайті університету створено сторінку Центру міжнародного співробітництва.

Підготовлено та розміщено на сайті національного Еразмус+ офісу інформацію про ГНПУ ім. О. Довженка у розділі пошук партнерів для співробітництва.

Розіслано інформацію про ГНПУ ім. О. Довженка та проекти для співпраці до національних агенцій Еразмус+ офісів більше 40 країн Європи та світу.

Підписано угоду про співробітництво з Турецьким університетом Афьон Коджатепе з метою участі у проекті Еразмус+ напрям КА 2 – навчальна мобільність. Спільний проект подано до

розгляду Європейській комісії.

Отримано пропозиції від іноземних університетів щодо співробітництва в рамках проекту Еразмус+, напрямком КА 2 – розбудова потенціалу вищої освіти:

Гуманітарно-економічний університет, Польща, м. Лодзь;

Університет Кобленц-Ландау, Німеччина, м. Кобленц;

Таджицький державний педагогічний університет, Таджикистан, м. Душанбе;

Худжандский Государственный Университет им. академика Б. Гафурова, Таджикистан, г. Худжан;

Філіал Московського державного університету ім. Ломоносова, Таджикистан, м. Душанбе.

Проведено зустріч студентів університету з генеральним директором Німецької фірми МітОст щодо можливостей отримання другої вищої освіти, проходження практики та працевлаштування студентів в Німеччині на час канікул.

Підготовлено угоду про співробітництво з німецьким університетом Віадрина.

На Міжнародну грантову програму Еразмус+ подано спільний міжнародний проект з Центром освіти дорослих (Латвія), Вищою школою туризму (Іспанія), Центром кар'єрного росту (Ірландія). Основна мета проекту — збалансувати вимоги ринку праці з системою освіти і розробити стратегію реалізації ECVET (кредитна система професійно-технічної освіти та підготовки кадрів) і ECTS на практиці. Координатор проекту від ГНПУ ім. О. Довженка – перший проректор доц. Кузнецова Г. П.

Проводилися навчання на курсах вивчення англійської мови.

Проведено зустріч студентів і молодих науковців з командою проекту «Європа у валізі» (жовтень 2015 р.).

Проведено зустріч з представниками Європейської асоціації безпеки. Підписано декларацію про входження університету до асоціації.

Університет став членом *Європейської асоціації з безпеки*. Персональними членами Асоціації є д. пед. наук, професор В.П. Курок; канд. техн. наук, доцент О.С. Мельник.

Проведено спільну онлайн-конференцію з Інститутом соціальної роботи і управління НПУ імені М.П. Драгоманова та Вищою лінгвістичною школою (м. Ченстохова, Польща) щодо участі у програмах подвійних дипломів. 3 студенти взяли участь у програмі.

20 листопада 2015 року відбулась міжнародна науково-практична онлайн-конференція з Університетом Вшехніца (Республіка Польща).

Тісно співпрацює з Університетом прикладних наук Циттау-Герліц кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи (завідувач проф. Л.І. Міщик). Організовано цикл лекцій доктора педагогічних наук, професора Вольфа Бльомерса з Університету прикладних наук (Магдебург-Стендаль, Німеччина) у листопаді 2015 р.

Проведено Міжнародну інтернет-конференцію «Основи відновлювального правосуддя в роботі з колишніми ув'язненими: канадський досвід роботи» з Реджайнським університетом (Канада) 14 жовтня 2015 р.

Прийом зарубіжних викладачів, науковців і студентів є вагомим показником інтернаціоналізації університету.

Для проведення наукової роботи, участі в конференціях, короткотермінового читання лекцій Університет відвідали зарубіжні вчені і викладачі із 4 країн світу (Німеччини, Польщі, Франції, Туреччини).

Центр міжнародного співробітництва активно працює в інформаційному напрямі, постійно консультує студентів, аспірантів та викладачів Університету про можливості навчання та проведення досліджень за кордоном.

Оскільки найголовнішим "промоутером" України в Європі виступає Польща, одним із важливих напрямів співробітництва є зміцнення міжнародних зв'язків з польськими вищими навчальними закладами та надання їм нового, системного, багатовимірною характеру і виходу на новий рівень міжнародного академічного партнерства.

Здійснюється робота щодо укладання угод з Вищою лінгвістичною школою у Ченстохові (Польща), з Карагандинським державним університетом імені Е. А. Букетова м. Караганда, (Казахстан), з Худжандським державним університетом імені академіка Б. Гафурова (Таджикистан).

Заплановано обміни студентами (від семестру до 1 навчального року) за спеціальностями – «Історія», «Філологія», «Соціальна робота», «Математика».

**Договори про співробітництво з вищими навчальними закладами
(науковими установами)**

Країна – партнер	Установа – партнер	Напрями співробітництва	Документ про співробітництво, термін його дії
Білорусь	Мозирський державний педагогічний університет ім. І.П. Шамякіна	Обмін інформацією щодо наукових напрямів, які розробляються в університетах. Обмін інформацією про проведення конференцій, семінарів, симпозіумів. Спільна організація міжнародних конференцій, семінарів та симпозіумів у Білорусії й Україні, участь у них учених, спеціалістів	Договір про співробітництво 2011 р. (до 2016 р.)
Німеччина	Університет прикладних наук Магдебург-Стендаль	Підвищення якості викладання та досліджень у галузі соціальної педагогіки, соціальної роботи та спеціальної освіти; обмін викладацьким, науковим персоналом та студентами	Договір про співробітництво 2012 р. (до 2017 р.)
Німеччина	Університет прикладних наук Циттау-Герліц	Реалізація спільних дослідницьких проектів; розробка навчальних програм; обмін викладацьким, науковим персоналом та студентами	Договір про співробітництво 2012 р. (до 2017 р.)
Польща	Університет Інформатики та Мистецтв	Розробка спільних освітніх та наукових проектів, обмін інформацією про проведення наукових заходів, створення спільних підручників, посібників, трансфер освітніх послуг, стажування науково-педагогічних працівників, обмін студентами в межах програми практик	Угода про співпрацю 2014 р. (до 2019 р.)
Польща	Європейська асоціація з безпеки	Організація наукових конференцій, курсів оцінки заходів щодо захисту від небезпек, формування соціальних та організаційних умов в цілях підвищення безпеки, створення організаційних та економічних умов для підвищення якості освітніх послуг.	Угода 29.09.2015 р. (безстроково)
Росія	Брянський державний університет імені академіка І.Г.Петровського	Дослідження ефективності навчально-виховного процесу у виші, підготовка науково-педагогічних кадрів, проведення спільних науково-практичних заходів	Договір про співробітництво 2009 р. (до 2016 р.)
Туреччина	Afion Kocatepe University	Реалізація спільних дослідницьких проектів; розробка навчальних програм; обмін викладацьким, науковим персоналом та студентами	Договір про співробітництво 2014 р. (до 2019 р.)
Туреччина	Університет Карабук	Реалізація спільних дослідницьких проектів; розробка навчальних програм; обмін викладацьким, науковим персоналом та студентами	Договір про співробітництво 2015 р. (до 2020 р.)
Туреччина	Ondokuz Mayıs university	Реалізація спільних дослідницьких проектів; розробка навчальних програм; обмін викладацьким, науковим персоналом та студентами	Договір про співробітництво 2015 р. (до 2020 р.)

Зібрано інформацію про курси для навчання та стажування, які викладачі можуть читати німецькою мовою (понад 20 курсів) у рамках програми мобільності з турецьким університетом

На виконання Дорожньої карти розвитку стратегічного партнерства між Україною та Литовською республікою в науково-освітній сфері надіслано пропозиції щодо співпраці в рамках програми Еразмус+ університетам Литви: Вільнюський університет, Університет ім. Ніколоаса

Рамеруса, Європейський гуманітарний університет, Університет ім. Олександра Стульгінського, Університет Вітаутаса Великого, Шауляйський університет.

З метою розвитку міжнародного співробітництва в подальшому передбачається:

1. Для підвищення індексу цитувань реалізувати партнерські угоди з іншими університетами, розширити спектр спільних досліджень і відповідно публікацій в іноземних виданнях.
2. Продовжити підготовку викладачів університету до проведення занять іноземною мовою.
3. Активізувати проходження стажування в закордонних ВНЗ за рахунок фінансової підтримки (грантів, стипендій).
4. Збільшувати обсяги виконання міжнародних грантів, активізувати діяльність усіх підрозділів університету до підготовки і подання грантових пропозицій.
5. Налогодити обмін студентами, узгодивши навчальні плани.

VII. ВИХОВНА, СПОРТИВНО-МАСОВА ТА СПОРТИВНО-ОЗДОРОВЧА РОБОТА

7.1. Основні напрями виховної роботи в університеті

Організація виховної та позанавчальної роботи в університеті за звітний період проводилась відповідно до Конституції України, Декларації прав людини, Закону України «Про вищу освіту», Стратегії національно-патріотичного виховання, Концепції національного виховання студентської молоді, Національної програми правової освіти населення, державних програм з утвердження гендерної рівності в українському суспільстві, постанов Верховної Ради України, указів та розпоряджень, соціальних ініціатив Президента України, нормативних актів Міністерства освіти і науки України, рішень з питань молодіжної політики інших міністерств і відомств України, відповідних обласних, міських програм, перспективної програми розвитку університету, Концепції виховної роботи в університеті, Комплексного річного плану виховної роботи, річних планів роботи структурних підрозділів. Пріоритетними напрямками виховання визначено: національно-патріотичний, правовий, морально-духовний, психологічний, екологічний, інтелектуальний, профілактично-оздоровчий, культурно-мистецький, художньо-естетичний, науково-дослідний, формування здорового способу життя, фізкультура та спорт, просвітницька робота бібліотеки.

Національно-патріотичне виховання є фундаментом становлення світогляду молодої людини, на якому формуються фахові знання та професійна відповідальність. У цьому контексті розроблено концептуальні засади виховання студентів Університету, які охоплюють головну мету, цілі і завдання виховної роботи, ідейне підґрунтя, основні напрями і засоби досягнення мети; визначають, які соціально-етичні й духовні риси необхідно прищеплювати студентам Університету; враховують рішення ректорату, накази та розпорядження ректора, розпорядження деканів, рішення профкому студентів та аспірантів, студентського самоврядування. Також виховна робота зі студентами в нашому Університеті орієнтується на кращі зразки досвіду українських та світових вищих навчальних закладів. Зокрема, значну увагу було приділено вимогам нормативних документів Болонського процесу.

Головною метою виховання, на досягнення якої спрямовано зусилля професорсько-викладацького колективу, підрозділів, громадських організацій і об'єднань, є **формування цілісної і гармонійно розвиненої особистості з високою національною самосвідомістю**. Така особистість — це, насамперед, громадянин української держави, патріот, гуманіст, для якого пріоритетом є загальнолюдські й загальнодержавні цінності, це людина з високою фаховою підготовкою й широким світоглядом, розвинутим інтелектом, належним рівнем загальної, політичної та правової культури.

Одним із найважливіших завдань виховної роботи є формування у студентів та членів колективу університету громадянських якостей, патріотизму та розуміння приналежності до Українського народу. Тому, саме патріотичне виховання наскрізно пронизує весь навчально-виховний процес, органічно поєднує національне, громадянське, моральне, родинно-сімейне, естетичне, правове, екологічне, фізичне, трудове виховання, базується на національній історії, знанні та вмінні відстоювати свої права, виконанні конституційного і громадянського обов'язків, відповідальності за власне майбутнє, добробут та долю країни.

Існує розуміння важливості не підмінити зовнішніми ознаками патріотизму його глибокої

ідейної сутності – готовності своєю працею, науковими, творчими й спортивними досягненнями, військовою службою із захисту країни сприяти розвитку української незалежної демократичної держави. Роль активного студентства та професорсько-викладацького складу педагогічного університету є визначальною, слугує прикладом для інших у цьому процесі.

Формування української інтелігенції, сприяння збагаченню і оновленню інтелектуального генофонду нації, виховання її духовної еліти – завдання, що стоять перед вищими навчальними закладами на одному рівні з підготовкою висококваліфікованих фахівців. Досягнення мети виховання можливе лише за умови комплексного підходу і залучення до цієї роботи всього професорсько-викладацького складу вищого навчального закладу (ВНЗ), адміністрації, органів студентського самоврядування та громадських об'єднань студентської молоді Університету.

Концепція виховної роботи в Університеті є національно-демократичною. Це означає, що:

1) виховання є національним, тобто спрямованим на розвиток національного самоусвідомлення і всі аспекти виховання мають відповідати духові і стратегічним цілям української нації і держави, нашій виховній традиції та ментальності;

2) другою домінантною тенденцією виховного процесу стає демократизація особистості і пристосування її до життя в умовах свободи;

3) пріоритетність патріотичного виховання та волонтерського руху, спрямованого на виховання розуміння необхідності свідомого служіння Батьківщині.

Головною метою національного виховання студентської молоді в Університеті є формування свідомого громадянина – патріота Української держави, активного провідника національної ідеї, представника української національної еліти через набуття національної свідомості, активної громадянської позиції, високих моральних і професійних якостей та духовних запитів.

Особливу роль у становленні гуманістичного світогляду, соціально-політичної орієнтації, моральності і культури студентів Університету відіграють гуманітарні та соціально-політичні наукові дисципліни – історія України, філософія, соціально-політична й економічна теорії, педагогіка і психологія, українознавчі дисципліни, національна та іноземна філологія. Пізнаючи ці й інші світоглядні науки на найвищому рівні світових академічних здобутків, орієнтуючись на світоглядний і культурний інтелект науково- педагогічних кадрів, студент розвивається всебічно, включається у навчально-виховний процес та зростає як особистість.

Великі виховні можливості у формуванні висококваліфікованих кадрів мають спеціальні, фахові навчальні предмети та їх викладачі як носії актуальності змісту якісних знань та навичок. Специфіка їх впливу на виховання студентів ґрунтується на їх тісному зв'язку з реальним життям, що забезпечує формування виховних рис і якостей студентів у щоденній практиці, гартує їх, виробляє необхідні для професійної діяльності навички, вміння. Головними завданнями виховання під час вивчення спеціальних дисциплін є формування високої професійної культури, дисциплінованості, організованості, заповзятості та ініціативності у повсякденній діяльності, готовності до кропіткої праці, підвищення вимогливості до себе, конкурентоздатності та потенційної успішності. Саме завдяки гуманітарним дисциплінам формується система поглядів студентства, яка є визначальною у забезпеченні високої духовності як формувального пріоритету суспільної поведінки.

Поряд з основним навчально-виховним процесом, виховання студентів відбувається і в позанавчальний час завдяки функціонуванню народного історико-педагогічного музею університету, бібліотеки, студентських клубів за інтересами, діяльності органів студентського самоврядування, залучення студентів до участі в роботі громадських організацій, мистецької творчості, спорті, молодіжній дипломатії, волонтерській роботі патріотичного та соціального спрямування. Особливістю цієї ділянки виховної роботи є планомірний та змістовний характер організації виховних заходів. Саме через них реалізуються природні та набуті тенденції творчих можливостей студентів, створюються умови для їхнього всебічного розвитку та досягнення успіху у статусі активних громадян-патріотів (самореалізації).

НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ. До Дня Соборності України, Дня Конституції України, Дня Державного Прапора, Дня незалежності України проведено засідання Центру правових знань «День Соборності України»; виховні години «В єдиній соборній» з переглядами документального серіалу «Собор на крові»; науково-практичні семінари «Конституційний процес в Україні: історія та сучасність»; інформаційну годину «Народ мій завжди

є, народ мій завжди буде...» тощо.

Науково-дослідна діяльність спрямовується на поглиблене вивчення українських національно-визвольних змагань 1917-1921 років з висвітленням ролі їх учасників – генерала УНР О.П. Грекова, міністра освіти УНР академіка М.П. Василенка, члена дипломатичної місії в Італії (1918), письменника-енциклопедиста Є.Д. Онацького, розробника українського герба УНР (1918), видатного художника-графіка Г.І. Нарбута та інших.

Виховним відділом організовано та проведено майстер-класи, конкурси, конференції, флешмоби, інформаційно-виховні години, екскурсії до меморіалів м. Київ до Дня української писемності та мови, Міжнародного дня рідної мови, Дня слов'янських мов, довженківських та шевченківських днів, 80-ї річниці жертв голодоморів та політичних репресій в Україні, Дня українського козацтва тощо.

Такі заходи вдало поєднуються із професійно-орієнтованими знаннями і є важливим складником організації різних урочистостей і свят. Це сприяє послідовному і систематичному національному вихованню, змінам у духовному житті молодої людини, як члена національної спільноти, глибокому усвідомленню особистістю себе як суб'єкта культурно-історичної творчості свого народу, нації, чіткішому і впевненішому самовизначенню в процесах національного відродження.

ГРОМАДЯНСЬКЕ ВИХОВАННЯ. Значної уваги приділяється вихованню високої правосвідомості, правової культури студентів, формуванню поваги до Основного Закону України, міжнародних та європейських конвенцій у царині прав людини та прав дитини, до яких приєдналася Україна. Це насамперед:

- правова освіта, тобто правовий всеобуч (декади, тижні правових знань);
- правова освіта в гуртожитках;
- тематичні засідання відеолекторію з використанням сучасних комунікаційних форм та засобів;
- юридична практика державних органів та інших організацій (наприклад, круглі столи з питань правовиховної діяльності органів внутрішніх справ, юстиції тощо);
- правомірна поведінка викладача вищого закладу освіти, їхня особиста участь у здійсненні, реалізації й охороні правових норм;
- самовиховання студентів, що охоплює накопичення правових знань, правової інформації, перетворює її в правові переконання, навички правомірної поведінки, у готовність діяти, керуючись цими правовими переконаннями, тобто чинити правомірно, відповідно до закону.

Для правового виховання та профілактики неправомірних дій у навчально-виховній діяльності використовувались такі методи і форми:

- тематичні інформаційні години з питань роз'яснення нормативно-правових актів, законодавства з питань соціального забезпечення, сімейного, цивільного, адміністративного та кримінального права, трудового законодавства тощо (до роботи залучалися декани, куратори, викладачі відповідних курсів, працівники спеціальних структур та підрозділів органів державної влади, місцевого самоврядування);
- підготовка і розміщення роз'яснювальних та ознайомлювальних матеріалів про правові акти у засобах масової інформації (рубрики «Правова освіта майбутнього вчителя», «Формуємо громадянина»);
- робота Центру правових знань під девізом «Закон і молодь: знати щоб діяти!», діяльність антикорупційних груп контролю на базі органів студентського самоврядування;
- проведення організаційно-освітніх заходів: прес-конференцій, зустрічей, лекцій, брифінгів, бесід, кураторських годин, семінарів, «круглих столів», тематичних дебатів, консультацій, вечорів запитань і відповідей із залученням спеціалістів відповідних служб виконавчих органів державної влади та місцевого самоврядування тощо.

Маючи за мету підвищення правової обізнаності молоді у сфері забезпечення та реалізації норм міжнародного права в галузі прав дитини ректор університету, депутат Сумської обласної ради О.І. Курок, депутат Глухівської міської ради Л.В. Слінченко спільно з органами студентського самоврядування проводили години спілкування з роз'яснення сутності та практичної реалізації Загальнодержавної програми «Національний план дій щодо реалізації Конвенцій ООН про права дитини» на період до 2016 року, відповідних обласної та міської програм, проведені слухання на тему: «Реформування університету відповідно до вимог євроінтеграційного процесу в Україні». У

резолуційній частині заходів зазначалось, що відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту» має бути продовжено місію освіти з врахуванням важливості рівноправного розвитку трьох напрямів діяльності – виховного, навчального та наукового, що дозволить забезпечити гармонійний розвиток вишу в нелегких умовах конкуренції на ринку послуг вищої педагогічної освіти.

На засіданнях Центру правових знань обговорювалися результати практичної реалізації в Україні положень Конвенції ООН про права дитини, «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей», «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» щодо забезпечення прав дітей; у залах наукової бібліотеки університету студенти відвідували тематичні виставки та ознайомилися з відкритим переглядом літератури. Роботу здійснено в рамках проведення тижневиків правових знань. Активно використовується така форма правової освіти, як проведення форматних дебатів (у формі інтелектуально-рольової гри).

Постійно виконуються вимоги законодавства щодо соціального захисту студентів, насамперед – представників соціально-незахищених категорій, зокрема своєчасне оновлення банку даних студентів означеної категорії, вирішення питань щодо забезпечення захисту їх особистих, майнових і житлових прав.

Забезпечується дотримання прав студентських сімей, що мають дітей, зокрема належного їх соціального захисту та реалізації передбачених законодавством пільг: соціальні виплати, робота клубу студентської сім'ї та ін. Університет продовжував поширювати у своєму середовищі гендерну культуру, брав участь як партнер у Всеукраїнському проекті «Гендерний мейнстримінг у вищих навчальних закладах України», розробленому Сумським державним університетом.

МОРАЛЬНО-ДУХОВНЕ ВИХОВАННЯ. Виховання серед студентів гуманістичного сприйняття життя не можливе без активного застосування методик волонтерської роботи та трудового виховання (діяльність волонтерських загонів).

З метою формування позитивної громадської думки щодо євроінтеграційного (євроатлантичної співпраці) курсу України та європейських цінностей, залучення колективу університету до діяльності, пов'язаної з членством України у Раді Європи, інтеграцією країни до Європейського Союзу, в університеті **Центром євроінтеграції** (Євроклубом) та іншими творчими об'єднаннями проведено:

- єдині інформаційні години «Україна та Європа»;
- «Європейський тиждень місцевої демократії: історія та сьогодення»;
- науково-практичну конференцію «Права і свободи дитини як європейські цінності»;
- кураторські години з питань історичного розвитку країн Європи та Європейського союзу;
- інформаційно-виховний захід у формі круглого столу «Рейтингування університетів в ЄС»

за участі афілійованого члена центру співпраці Університету Упсалла (Швеція), старшого наукового співробітника Інституту вищої освіти АПН України, доктора філософських наук Сергія Курбатова;

- серія лекцій з курсу «Інклюзивний чинник в соціальній роботі» та «Болонський процес: виклик інтегрування» від професора з Німеччини Вольфа Бльомера;

- фестиваль «День Європи в університеті».

КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКЕ ВИХОВАННЯ. У 2015 р. викладачі університету О.Є. Ковальов, Г.О. Воїтелева, С.В. Білевич, І.В. Білевич та студенти презентували університет на міжнародних, усеукраїнських, обласних і міських літературно-мистецьких фестивалях і конкурсах, виставках декоративно-прикладного та ужиткового мистецтва (м. Глухів, Кролевецька Хрестовоздвиженська ярмарка, міжнародний літературно-мистецький фестиваль «Кролевецькі рушники», обласна естафета праці та культури), надаючи свої вироби або особисто беручи участь у заходах. Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка презентував кращі роботи викладачів та студентів науково-дослідних груп кафедр. Вироби з деревини, оздоблені традиційним сіверським різьбленням, надані членом Національної спілки майстрів народного мистецтва України, викладачем І.В. Білевич, який протягом 2015 року виконує громадянський обов'язок у лавах Збройних Сил України. Справжнє захоплення відвідувачів викликали народні мотиви паперових шедеврів (витинанок) та вишитих рушників центру відродження духовних традицій «Калинові криниці», яким понад два десятиліття керує Заслужений працівник народної освіти України, доцент О.Є. Ковальов.

Свято кольору й емоцій створила експозиція текстильних ляльок-мотанок «Барвисти красуні» студентської науково-дослідної групи з відродження традицій народного іграшкарства (керівник – кандидат педагогічних наук, доцент С.В. Білевич).

Високохудожні експонати університетської виставки та національне вбрання її учасників відобразили атмосферу єднання минушини та сьогодення українського народу.

Протягом 2015 року в університеті організовані місячники благодійництва та волонтерства (реалізація особистих мистецьких творів, виробів), у ході яких проведено:

- кураторські години «Зі всіх чеснот і достоїнств душі найбільша цінність – доброта»;
- благодійні ярмарки на факультетах і в коледжі;
- волонтерські акції, спрямовані на підтримку морального духу українських воїнів-учасників

АТО;

- благодійні концерти (в т.ч. для дітей з фізичними вадами).

ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ. Підготовлено та проведено конкурс краси «Міс університету – 2015», загальноуніверситетський конкурс «Містер університету - 2015»; спортивно-розважальні заходи: «Олімпійський урок», «Козацькі забави», конкурс талантів «Нумо, першокурснику!», церемонію нагородження «Студент року» (в 9-ти номінаціях), «Ліга КВК», випускні вечори, відзначено День знань в університеті, проведено посвяту в першокурсники, урочисті концертні програми, приурочені Дню працівників освіти, річниці з дня заснування університету, творчий конкурс «Дні Європи в університеті», конкурс «Студентська весна – 2015». Продовжено традицію проведення щорічного студентського кінофестивалю аматорського кіно «Довжен.com».

Новаторською складовою діяльності виховного відділу та молодіжного центру стало створення новаторських культурно-мистецьких заходів – творчі змагання між факультетами на краще хорове виконання гімну університету «Наш гімн», присвячені 10-й річниці написання. Важливою віхою відзначення здобутків студентів у 2014-2015 н.р. стала організація та проведення церемонії «Еліт». Творчою платформою для реалізації авторської творчості студентської молоді стало проведення театральних музичних вистав «Дом, в котром я...», «Дом странных» та розважальних шоу «Старі пісні про головне», «Музичні листівки», «Весняні ластівки», «Живий голос».

Представники університету традиційно забезпечили успішну участь у міському фестивалі-конкурсі патріотичної пісні «Пісні, опалені війною», фестивалі «Дні Європи в м. Глухові», туристичному зльоті «В дружнім колі на природі».

Важливим осередком у системі навчально-виховної роботи університету зі студентською молоддю є Молодіжний центр виховного відділу Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Мета діяльності молодіжного творчого об'єднання – формування умов для самореалізації та особистісно зорієнтованого розвитку, удосконалення, становлення молоді на засадах студентоцентризму, толерантності, зацікавленості, креативності; активна участь студентів у громадському житті університету, міста, Сумщини, України, закордоння; практична реалізація молодіжних ініціатив; популяризація іміджу університету на різних рівнях суспільної комунікації. Основними напрямками роботи молодіжного центру є робота творчо-мистецьких гуртків, секцій (вокал, сценічна майстерність, хореографія, музична майстерність, театр тощо).

Секційна робота студій молодіжного центру:

Назва секції, кількість учасників	Керівник	Результат роботи
Вокальна (сучасна) (25)	Дзекелев Р.Є.	Вокальний ансамбль, малі форми ансамблю (дуети, тріо, соло). Роботу секції презентовано під час проведення загальноуніверситетських, міських, загальнообласних, всеукраїнських заходів. Підготовлено хореографічні та вокально-хореографічні постановки та композиції, які було презентовано під час проведення культурно-розважальних заходів. Організовано та проведено танцювальні флешмоби.
Студія літературного театру та авторської поезії «Мегаполіс» (25)	Махоня Я.С.	Об'єднання творчої молоді університету, створення умов для реалізації авторської творчості в різних літературних жанрах. Проведено низку виховних заходів, підготовлено театралізовані постановки до заходів загальноуніверситетського гатунку.

		Написано сценарії до свят, концертів.
Студія «Folk-світлиця» (20)	Дзекелев Р.Є.	Продовжено роботу фольклорного ансамблю та його малих форм, результати роботи якого презентовано під час проведення університетських, загальноміських, районних, обласних, всеукраїнських, міжнародних заходів.
Студія театрального мистецтва «Погляд» (40)	Гурець А.В.	Організовано заняття зі сценічної майстерності, що включали елементи риторики, виразного читання, уміння триматися на сцені. Роботу секції презентовано під час проведення загальноуніверситетських, міських заходів. Організовано розвивальне студентське дозвілля (командно-рольові інтелектуальні ігри).

Важливою складовою брендингу університету на регіональному, всеукраїнському та міжнародному рівнях у рамках реалізації концепції виховної роботи на зазначений період є представництво університету на фестивалях та конкурсах. Зокрема, 2015 рік був плідний на перемоги та здобутки студентів. Так, номінації «Міс фото», «Міс онлайн симпатій» регіонального конкурсу краси «СтудМіс Сумщини» виборола студентка факультету дошкільної освіти Любов Пукась, а студентка факультету початкової освіти Марина Разумних стала «Міс артистичність» та «I Віце-Міс Сумщини-2015». Ця перемога дозволила студентці представляти університет та Сумщину на Всеукраїнському конкурсі «СтудМіс Україна-2015», де нею було вибoreно титул «Міс романтичність». Успішним було представництво університету на конкурсі краси «Міс льон». З переможні місця здобули працівниці університету (Шрамко О.О. – I місце, Махоня Я.С. – II місце, Донець С.І. – III місце). Корону переможниці в конкурсі «Глухівчанка – 2015» було також присвоєно представниці університету Яні Махоні. Вдалим був виступ творчої групи університету на XV Міжнародному фестивалі студентської творчості «Барви осені – 2015», зокрема, учасники студії «Folk-Світлиця» (керівник Роман Дзекелев) стали лауреатами I ступеня в номінації «Народний вокал», Дмитро Бабенко – учасник театральної студії «Взгляд» (керівник Андрій Гурець) став лауреатом I ступеня в номінації «Художнє слово», учасниці студії літературного театру та авторської поезії «Мегаполіс» (керівник Яна Махоня) Анастасія Валько та Діана Кабанова вибороли III та I місця відповідно в номінації «Авторська поезія».

ЕКОЛОГІЧНЕ ВИХОВАННЯ. Музей природи, студенти-волонтери, колектив університету провели низку заходів до Дня охорони довкілля, Дня Землі, Дня води, акції «Чистий берег», «Чисте довкілля». Систематично проводяться навчальні заняття (інші освітні форми співпраці) для учнів-учасників літньої школи Сумської МАН.

ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ ТА ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ І СПОРТ. Викладачі навчальних курсів «Безпека життєдіяльності», «Цивільна оборона», «Основи права та конституційне право», «Здоровий спосіб життя» провели інформаційно-роз'яснювальну роботу зі студентами університету та коледжу щодо боротьби з ВІЛ/СНІДом та наркоманією.

Працівниками виховного відділу традиційно організовано виховний захід до Дня протидії СНІДу, на факультетах пройшли відповідні акції та інформаційні години.

Клубом «За здоровий спосіб життя» організовано профілактично-роз'яснювальну роботу про наслідки шкідливих звичок, зокрема негативного впливу тютюну, алкоголю, наркотичних речовин на молодий організм; організовано зустрічі з лікарем-кардіологом; лікарем-ендокринологом; лікарем-гінекологом; лікарем-терапевтом.

Систематично проводилася індивідуальна робота зі студентами щодо популяризації здорового способу життя, підготовлено випуски санбюлетенів до Всесвітнього дня здоров'я «Я – за здоровий спосіб життя», Всесвітнього дня боротьби із захворюваннями серця, профілактики ракових захворювань та ін.

Важливою складовою виховної роботи в університеті є спортивно-масова та фізкультурна робота, яка формує у студентській молоді розуміння важливості фізичного самовдосконалення, ведення здорового способу життя.

На виконання листа Комітету з фізичного виховання та спорту Міністерства освіти і науки України «Про проведення Всеукраїнського Олімпійського уроку та тижня» спільно з ППК ГНПУ організовано і проведено спортивно-виховний захід інформаційно-пізнавального та промоційного характеру за участі відомих студентів-спортсменів і випускників ВНЗ, що мають досягнення на обласному, всеукраїнському та міжнародному рівнях.

Робота з питань організації спортивно-масової роботи в університеті спрямовується на виконання нормативно-правових та контрольно-розпорядчих документів: указів, розпоряджень Президента України, постанов, розпоряджень та доручень Кабінету Міністрів України, наказів Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту, Державної туристичної адміністрації України, розпоряджень та доручень голови обласної державної адміністрації щодо активізації пропаганди та розвитку фізкультурно-оздоровчої, спортивно-масової роботи серед студентської молоді.

Організація масового спорту також здійснюється на підставі календарного плану спортивних заходів, положень про змагання (універсіаду, спартакіаду тощо) та відповідних правил, що встановлюються організаторами і затверджуються в установленому порядку.

Спортивно-масова робота в університеті здійснюється згідно з індивідуальним планом спортивно-масової роботи університету. В університеті активно функціонує Спортивний клуб (в.о. керівника – Юденюк В.М.).

Так, протягом 2015 року було проведено спортивно-масові заходи: змагання серед факультетів з таких видів спорту, як легкоатлетичний крос та настільний теніс, футбол, волейбол, баскетбол, лижні перегони, серед студентів перших курсів – змагання з волейболу та баскетболу.

Регулярно організовувалися товариські зустрічі з волейболу та баскетболу з командами міста Глухова, м. Кролевеця, м. Путивля та командами району. Студенти перших курсів брали участь в одноденному туристичному поході. Спільно з управліннями та відділами виконавчого комітету Глухівської міської ради забезпечено активну участь студентів та працівників університету в підготовці та проведенні Дня міста, Дня працівників освіти, фестивалю «Різдвяні зустрічі», Дня Святого Миколая, відкриття міської новорічної ялинки, новорічні заходи (ранки для дітей, концерти), «Глухівської масляної», Дня матері, Дня захисту прав дитини та ін.

СПІВПРАЦЯ З МІСЦЕВОЮ ВЛАДОЮ. Виховний відділ університету забезпечував у 2015 році активну співпрацю з Глухівською міською радою, спрямовану на виконання молодіжних програм, реалізацію спільних ініціатив, участь у конкурсах, фестивалях, концертних програмах. Продовжено співпрацю з Глухівською районною державною адміністрацією, спрямовану на реалізацію районної комплексної програми «Освіта Глухівщини у 2012-2015 роках» у частині функціонування пересувного комплексу надання послуг позанавчальної роботи з сільськими школярами (автобус Будинку дитячо-юнацької творчості відділу освіти Глухівської райдержадміністрації в рамках соціально-освітнього проекту «Зірковий час для кожної дитини»).

Активно університет співпрацює з Кролевецькою районною радою та Кролевецькою районною державною адміністрацією, Кролевецькою міською радою з питань виконання спільних соціальних програм, пов'язаних з розвитком вищої освіти на території, реалізацією молодіжної політики держави, організації та проведення виховних і мистецьких заходів (Міжнародний літературно-мистецький фестиваль «Кролевецькі рушники» та інші). Студенти університету є учасниками Кролевецької районної молодіжної президії.

Університет є співорганізатором та учасником молодіжних ініціатив, які надходять від Департаменту освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації, управління молоді і спорту Сумської обласної державної адміністрації. Продовжено партнерські стосунки протягом 2015 року із зазначеними підрозділами обласної влади в питаннях реалізації молодіжного проекту «Дебатний клуб: дискусійна платформа інформаційно-комунікаційного обміну» (ДКД – ШКО), в процесі реалізації обласного проекту «Дійти до кожного, зацікавити всіх», спрямованого на поліпшення якості позанавчальної освіти, які забезпечують ефективну взаємодію задля виконання освітніх завдань. Традиційно університет долучається не лише до національних проектів (проведення студентських форумів, фестивалів обласного та всеукраїнського рівнів), а й до міжнародних проектів зі сфери молодіжної комунікації та співпраці. Здійснюються пошукові зусилля для наповнення дієвим змістом визначеної форми міжнародної співпраці.

Начальником управління пенсійного фонду в м. Глухові та Глухівському районі Козубовою С.М. проведено інформаційні години для колективу університету «Реалізація соціальних програм в Україні», «Накопичувальна система пенсійного фонду», «Добровільна участь молоді у системі загальнообов'язкового соціального страхування», години запитань і відповідей «Пенсійне законодавство сучасної України» та інші.

За ініціативи місцевої влади з нагоди відзначення Дня Перемоги, Дня партизанської слави, Дня захисника Вітчизни, ушанування пам'яті загиблих та зустрічі з учасниками та ветеранами

Великої Вітчизняної війни та праці, річниці Партизанського руху, Дня виведення військ з території інших держав, ушанування пам'яті загиблих та заходи вшанування учасників (пам'яті) Партизанського руху, організовано та проведено:

- єдині уроки пам'яті «Їх славні імена в літописі Великої Вітчизняної»;
- відеоекскурсії «Вулиці міста Глухова, названі іменами героїв Великої Вітчизняної війни»;
- перегляд фільмів «Його звали «Дід», «Визволення Глухова»;
- відеолекторії та кураторські години «Вони давали клятву на вірність Батьківщині»;
- виховний захід «Рани Афгану» за участі учасників бойових дій в Афганістані Гайдука

А.М., Бондаренка М.І.;

- зустрічі «Діалог поколінь» тематичні кураторські години патріотичного спрямування з ветеранами; акцію «Доброго ранку, ветеране!»; вітання з ювілейними датами, державними святами, днями народження ветеранів війни та праці.

Колектив університету – учасник міських урочистостей вшанування пам'ятних дат Другої світової війни 1939-1945 років: мітингу-реквієму, покладання квітів до меморіалу загиблим, до пам'ятного знака «Героям Чернівського бою», до Алеї Слави Героїв Глухівщини, до пам'ятного знака «Діти війни».

СТИПЕНДІАТИ УНІВЕРСИТЕТУ. Значну увагу протягом року було приділено підтримці і заохоченню студентів, що мають високі показники у навчальній, науковій та громадській діяльності. За звітний період право на іменні стипендії здобули:

1) іменна стипендія голови Сумської обласної державної адміністрації:

Яворський Сергій Іванович, студент 2 курсу факультету технологічної та професійної освіти;

Нещимна Єлизавета Миколаївна, студентка 3 курсу факультету педагогіки і психології;

Палєєва Тетяна Костянтинівна, студентка 3 курсу факультету педагогіки і психології;

Мажуга Оксана Юрївна, студентка 3 курсу професійно-педагогічного коледжу Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

2) академічна стипендія Президента України: **Лузан Віктор В'ячеславович**, студент 4 курсу факультету технологічної і професійної освіти; **Ткачова Леся Леонідівна**, студентка 4 курсу факультету природничої і фізико-математичної освіти;

3) іменна стипендія Верховної Ради України: **Пехенько Наталія Михайлівна**, студентка 3 курсу факультету природничої та фізико-математичної освіти

Інформація про проведені заходи висвітлювалась у ЗМІ, на офіційному сайті університету.

7.2. Студентський волонтерський рух

Волонтерський рух у нашому університеті розвивається не перший рік, але приємно констатувати той факт, що саме з 2015 року студенти-активісти мають змогу заручитися підтримкою професіоналів, покликаних навчити новому та корисному. Все більше в університеті реалізовується студентських волонтерських ініціатив. У час, коли загальний успіх нашої країни залежить від небайдужості кожного громадянина України, важко переоцінити важливість для нашого регіону відкриття на базі університету у грудні 2014 року «Школи волонтера».

«Школа волонтера» створена кафедрою соціальної педагогіки і соціальної роботи на чолі з доктором педагогічних наук, професором Людмилою Іванівною Міщик. Активну участь у роботі школи протягом 2015 року брали: меценат, громадський активіст, з листопада 2015 року – міський голова Мішель Терещенко, директор Територіального центру соціального обслуговування населення Глухівської міської ради Світлана Іллівна Ніколаєнко, к. політ. наук, доцент, проректор з науково-педагогічної роботи університету Лариса Володимирівна Слінченко. У рамках виконання програми діяльності Школи волонтера реалізовано різноманітні заходи соціального спрямування.

Зазвичай діяльність волонтерських груп здійснюється в інформаційно-просвітницькому, профілактичному, соціальному, охоронно-захисному напрямках. Реалії сьогодення визначили новий напрям волонтерської роботи – психологічна та моральна підтримка воїнів Збройних Сил України, Національної гвардії, інших військових формувань; допомога родинам, що були змушені покинути свої домівки у результаті анексії Росією Криму та окупації окремих територій східної України. У форматі «Школи волонтера» ми прагнемо продовжити участь дітей, молоді та дорослих у таких всеукраїнських акціях, як «Лист пораненому», «Хвиля доброти», а також у волонтерських акціях,

що започатковані за ініціативи громадських організацій та навчальних закладів, студентського активу нашого університету.

Активно діє студентське об'єднання волонтерської активності («СОВА»), яке створено 19 жовтня 2014 року. Ініціативна група студентів різних факультетів протягом року здійснила поїздки з програмами до шкіл-інтернатів, організувала та провела акцію «Здійсни дитячу мрію», та розважально-ігрову програму в день Святого Миколая для дітей реабілітаційного центру м. Глухова. Протягом року студентам-волонтерам вдалося реалізувати низку добродійних ініціатив (починаючи зі збору коштів на благодійних ярмарках, закінчуючи святковими заходами в соціальних установах) у співпраці з місцевими громадськими організаціями.

Означена робота з реалізації відповідних національних та державних програм та соціальних проектів патріотичного спрямування створює умови для застосування набутих знань та навиків у педагогічній практиці, надає можливість майбутнім працівникам системи освіти корегувати методи і форми профілактичної роботи з громадськістю, сприяє підвищенню ролі територіальної громади, батьків у вирішенні питань захисту прав і розвитку дітей, молоді, виявляючи при цьому високий рівень моральної етики та професіоналізму на базі комунікативної компетентності.

Виховний відділ організував та провів протягом року в рамках Всеукраїнських тижнів права круглі столи, виховні години за участі фахівців зі сфери громадянського суспільства, представників Центру соціальних служб для молоді, спеціалістами РАГС (з використанням матеріалів Міжнародного фестивалю документального кіно про права людини в університеті та професійно-педагогічному коледжі університету; дискусійне обговорення на тему «Документальне кіно про права людини: розвиток та перспективи») за участі деканів факультетів, керівника навчально-наукового інституту гуманітарної освіти, спеціаліста психологічної служби університету Рябка Ю.В.); організовано відкритий перегляд документальних фільмів – переможців Міжнародного фестивалю документального кіно «DOCU DAYS. UA» 2015 року (за участі працівників служби у справах дітей Глухівської міської ради, центру соціальних служб для молоді, спеціаліста психологічної служби університету Рябка Ю.В. та інших фахівців) з подальшим відкритим обговоренням.

У рамках виконання молодіжного проекту «Дебатний клуб: дискусійна платформа інформаційно-комунікаційного обміну» (ДКД – ПШКО) проводиться волонтерами дебатного руху дебатний турнір «Відкритий дебатний турнір в Глухові» – III (НДО-III), який стартував у листопаді 2015 року на базі професійно-педагогічного коледжу Глухівського НПУ ім. О. Довженка. Метою освітньої ініціативи є практичне навчання студентської молоді критичному мисленню та риториці, культивування бажання бути переконливим, досягати успіху під час дебатів у формі інтелектуальної гри (Британський формат парламентських дебатів), формувати базисні засади майбутньої комунікативної компетентності. Участь у проекті беруть представники не лише нашого університету, а й студенти та старшокласники з міста Кролевець і Кролевецького району.

До Міжнародного Дня добровольчих дій в інтересах економічного та соціального розвитку (05 грудня 2015 року) про свою роботу звітували волонтерські загони, що здійснювали діяльність за такими напрямками:

- допомога інвалідам, ветеранам ВВв і ветеранам праці, літнім людям;
- організація роботи та допомога дітям-сиротам та дітям з обмеженими можливостями;
- просвітницька робота з профілактики негативних явищ у молодіжному середовищі;
- співпраця з громадськими організаціями;
- співпраця з органами виконавчої влади, організаціями та установами в ході волонтерської діяльності;
- організація та проведення благодійних та мобілізаційних акцій (допомога військовослужбовцям в зоні АТО) тощо;
- співпраця із засобами масової інформації.

З метою формування національної свідомості студентської молоді, виховання її на кращих героїчних традиціях минулого, увіковічення пам'яті учасників бойових дій, осмислення уроків та подій Другої світової і Великої Вітчизняної війн, в умовах становлення України як демократичної, соціальної, правової держави та побудови громадянського суспільства, підтримки постійних зв'язків з ветеранами війни та праці, надання їм посильної допомоги у різних сферах життя в університеті здійснюється цілеспрямована системна робота з патріотичного виховання студентської молоді. У навчально-виховному процесі поєднуються традиційні й нові форми та

методи роботи.

До найбільш *типових форм роботи* з різними групами волонтерів належать:

- лекція – базовий метод у навчанні волонтерів;
- бесіда – для більш плідної взаємодії з групою, закріплення матеріалу та вивчення нового, визначення настрою групи тощо;
- ділова гра з різних напрямів соціальної роботи – для ефективного засвоєння матеріалу та набуття практичних навичок;
- «мозковий штурм» – для стимулювання до вивчення тієї чи іншої теми та більш ефективного навчання;
- дискусія з волонтером або з групою волонтерів із найбільш актуальних, гострих питань і тем;
- колоквиум як форма обговорення проблеми за участю членів групи;
- семінар-практикум для волонтерів та працівників соціальних служб з метою подальшого засвоєння теоретичних знань;
- тренінги;
- конференції різного рівня органів студентського самоврядування та волонтерів з обміну досвідом та напрацювання інноваційних методик волонтерської діяльності;
- «круглий стіл» із питань взаємодії державних та громадських структур у розвитку волонтерського руху;
- засідання тематичного відеолекторію;
- організація та проведення походів місцями бойової слави, містами-героями України;
- догляд за місцями масових та індивідуальних захоронень воїнів-визволителів, загиблих у роки ВВв;
- екскурсії до музею С.А. Ковпака, музею під відкритим небом у м. Путивлі тощо.

7.3. Інноваційні форми виховної взаємодії

Виховна і позанавчальна робота в університеті здійснюється на рівні структурних підрозділів університету відповідно до планів роботи, має системний, безперервний, комплексний характер та реалізується у навчально-виховному процесі через систему лекцій, семінарських занять, семінарів-дискусій, семінарів-конференцій, підготовку наукових доповідей та рефератів, круглих столів у ході навчання загалом та у вивченні соціально-гуманітарних наук зокрема. Саме вони формують концептуальну світоглядну ідею формування особистості, історичну освіченість, цінності, ідеали, норми політичної і правової поведінки, дають знання про систему прав і свобод людини і громадянина, їх реалізацію в умовах демократичного державно-політичного середовища, готують кожну людину до виконання ролі громадянина, формують культуру політичного спілкування, активну життєву позицію, полікультурність.

Актуальною ознакою виховної роботи сучасності є проведення заходів національно-патріотичного спрямування, метою якої є героїзація подвигів захисників Вітчизни: в університеті активно проводиться співпраця з громадськими об'єднаннями, які займаються патріотичним вихованням. Зокрема налагоджена взаємодія з військово-патріотичними об'єднаннями, такими, як молодіжний клуб «Мужність», Глухівська міська організація ветеранів Афганістану (воїнів-інтернаціоналістів) «Град», підтримується співпраця з ветеранськими організаціями офіцерів та учасників Другої світової війни, з установами місцевої влади (в т.ч. військкоматами).

Робота протягом 2015 року проводилася відповідно до розпорядження ректора № 36 від 28.10.2014 р. «Про заходи щодо патріотичного виховання та героїзації осіб, які віддали життя за незалежність України», яким визначено порядок здійснення практично-виховної роботи за напрямками діяльності, серед яких є військово-патріотичне виховання, увічнення пам'яті загиблих учасників військових дій в зоні АТО, історико-краєзнавча робота та популяризація здорового способу життя, фізичного і духовного виховання, спорту як запоруки громадянської готовності до захисту України.

Цілісність виховної та позанавчальної роботи забезпечується взаємодією інноваційного формату з боку професорсько-викладацького складу, виховного відділу, органів студентського самоврядування, профспілкою університету, радою ветеранів війни та праці, іншими громадськими організаціями та структурами, створеними відповідними підрозділами: народним історико-

педагогічним музеєм, Центром правових знань, Довженковою світлицею, Школою волонтера, спортивним клубом, клубом «За здоровий спосіб життя», дебатним клубом «Оратор і Я», історичним клубом, туристичним клубом «ЯСМАНЬ», методично-мистецьким центром «Тонко ткала, дзвінко пряла», центром декоративно-прикладного мистецтва «Калинові криниці», науково-дослідними групами «Оптимізація методики навчання учнів основ народних ремесел» та «Дослідження традицій українських народних ремесел», літературною студією «Слово», літературною вітальнею, студії літературного театру «Мегаполіс»; Центром євроінтеграції (Євроклубом), клубом студентської сім'ї, музеєм природи, шаховим клубом ветеранів і молоді та іншими.

Ефективному виконанню Комплексного плану виховної роботи сприяє аналіз і адаптація різноманітних напрямів виховної та позанавчальної роботи, розгляд ініціатив виховного спрямування на засіданнях вченої ради університету, ректорату, рад факультетів та інститутів, професійно-педагогічного коледжу, кафедр, інших структурних підрозділів університету, налагоджене організаційно-методичне забезпечення, тісна співпраця з відповідними управліннями, відділами і службами органів державної влади та місцевого самоврядування.

За багатьма напрямками виховної роботи проводяться науково-практичні конференції, круглі столи, студентські конкурси есе та поетичних творів, засідання літературної студії та літературної вітальні, організовуються творчі виставки, презентації тематичних відкритих переглядів літератури та книжкові виставки, відео лекторії, шахові турніри, шоу у формі брейн-рингів, дебати, інші змістовні заходи з нагоди відзначення важливих дат міжнародного та державного календаря. Метою такої діяльності є розвиток критичного мислення студентства, набуття навичок публічних виступів (риторики), готовності до творчої самореалізації в фаховому педагогічному середовищі.

Концепція виховної роботи у Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка базується на основних положеннях Конституції України, Національній доктрині розвитку освіти, Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту» та інших державних документах і відображає основні засади роботи зі студентською молоддю в університеті.

Важливу роль у загальному позитивному результаті виховної роботи, якості інноваційних рішень у системі її координації відіграє розуміння з боку учасників процесу того, що розбудова Української держави, відродження української нації потребують формування та впровадження якісної Концепції національно-патріотичного виховання студентської молоді, яка має стати складовою частиною системи національного виховання громадянина України з акцентом на патріотичному вихованні з урахуванням сучасних умов. У національно-патріотичному вихованні важлива роль належить державі, яка координує зусилля всіх інститутів суспільства, забезпечує єдність та пріоритет загальнодержавних і національних інтересів, дає відповідь на виклики сучасного світу, формує успішну протидію деструктивним тенденціям зовнішнього впливу.

На виконання Концепції виховної роботи Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка, яка є національно-демократичною виховною ініціативою за своїм змістом, протягом 2015 року здійснено впровадження таких інновацій, які позитивно впливали на динаміку виховної роботи:

І. Забезпечено проведення змагання між навчальними підрозділами у сфері позанавчальної активності та виховної роботи.

- Систематично працює **Рейтингова комісія університету** (очолює перший проректор Кузнецова Г.П.), яка має на меті визначення кращого навчального підрозділу університету (з числа 7 рівноправних суб'єктів): 1) факультет дошкільної освіти, 2) факультет початкової освіти, 3) факультет педагогіки та психології, 4) факультет технологічної та професійної освіти, 5) факультет філології та історії; 6) факультет природничої та фізико-математичної освіти, 7) професійно-педагогічний коледж – за результатами поданої звітної інформації.

- Функціонує (постійно оновлюється) Рейтинговий екран (РЕ) як місце оприлюднення результатів змагання навчальних підрозділів у сфері позанавчальної активності студентів, зроблено підсумок позанавчальної активності за 2014/2015 навчальний рік (результати оприлюднені на РЕ, розміщеному в корпусі № 5);

Остаточні рейтингові результати за 2014/2015 навчальний рік:

- 1) Факультет педагогіки та психології (ФПП) – 2205 балів;
- 2) Факультет початкової освіти (ФПО) – 1103 балів;
- 3) Факультет філології та історії – 1625 балів;

4) Факультет природн. та фізико-математичної освіти (ФПФМО) – 1411 балів;

5) Факультет технолог. і професійної освіти (ФТПО) – 670 балів;

6) Професійно-педагогічний коледж (ППК) – 1837 балів;

7) Факультет дошкільної освіти (ФДО) – 1677 балів.

Сумарна кількість балів рейтингової активності університету (ПСА) за 2014/2015 навчальний рік: 10528 балів (зростання 182% порівняно з попереднім навчальним роком).

Трійка лідерів за 2014/2015 навчальний рік:

I – ФПП: 2205 балів.

II – ППК: 1837 балів.

III – ФДО: 1677 балів.

II. Продовжено реалізацію виховної роботи в проектному форматі – через виконання соціально-освітніх проектів.

У 2015/2016 навчальному році продовжено реалізацію дебатового проекту **«Дебатний клуб: дискусійна платформа інформаційно-комунікаційного обміну» (ДКД – ПКО)**, головною складовою якого є дебатний турнір «Відкритий дебатний турнір в Глухові – III» (НДО-III) (виконавець: дебатний клуб університету «Оратор і Я» у співпраці з виховним відділом (молодіжним центром).

Відповідно до Концепції виховної роботи виховний відділ (молодіжний центр), студентська профспілка та студентське самоврядування утворюють **Молодіжний актив «Гравітація» (МАГ)** Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка, який є:

- важливу активізувальну ланку у системі навчально-виховної роботи зі студентською молоддю, спрямовану на самоврядування та розвивальну ініціативу;
- формалізованою структурою виконання молодіжних та наукових проектів університету;
- можливістю для самореалізації студентської молоді без будь-яких обмежень у прийнятній для конкретної особи формі.

Студентське самоврядування (студентський парламент, студентська профспілка) та виховний відділ як локомотив активності студентського колективу Університету в цілому утворюють виховну платформу.

Метою діяльності молодіжного творчого та самоврядного об'єднання (МАГ) університету є:

- формування додаткових можливостей для самореалізації та особистісного зростання студентів;
- більш повне розкриття їх індивідуальних та колективних творчих здібностей, таланту, становлення художнього світогляду і формування естетичних смаків майбутніх педагогічних та наукових кадрів;
- удосконалення соціально-публічних навичок та компетенцій, необхідних для досягнення високого рівня професійної майстерності та успіху в житті через безпосередню участь у самоврядуванні в Університеті.

Виховна робота в університеті є комплексною і системною діяльністю, яка має пріоритетом виховання національної свідомості, патріотизму, активного ставлення до пошуку можливостей для самореалізації з боку студентів, формування прагнення суспільно-корисного служіння, виявлення кращих громадянських рис. Незважаючи на складний період розвитку держави, наявність дестабілізуючих процесів в суспільстві, підрозділам університету, які займаються організацією та проведенням виховної роботи, вдалося зберегти позитивну динаміку зростання активності студентського загалу в позанавчальних виховних заходах, забезпечити гідне представлення університету на різноманітних культурно-мистецьких заходах, громадянських ініціативах, студентських форумах і фестивалях.

Актуалізуючи той факт, що головною метою виховання, на досягнення якої спрямовано зусилля професорсько-викладацького колективу, підрозділів та об'єднань, є формування цілісної і гармонійно розвиненої особистості з високою національною самосвідомістю, потрібно сконцентрувати зусилля на індивідуальній роботі зі студентом/студенткою у відповідності до вимог сучасності. Виховання особистості, яка вільно користується своїми правами та свободами, відчуває відповідальність та прагне приносити користь є завданням, яке забезпечує становлення особистості молодої людини як свідомого громадянина, який забезпечує єдність поколінь, наступність національної культури і безсмертя нації.

7.4. Спортивні здобутки студентів університету

СПОРТИВНО-МАСОВА РОБОТА. З січня по травень 2015 року проведено Спартакіаду серед збірних команд факультетів з п'яти видів спорту: легкоатлетичний крос, настільний теніс, волейбол, баскетбол, футбол. У змаганнях взяли участь 300 студентів. За результатами змагань місяця розподілились таким чином:

Таблиця. Результати Спартакіади університету 2014/2015 навчальний рік.

Назва факультету	Вид спорту	Легкоатлетичний крос	Настільний теніс	Волейбол (жінки)	Волейбол (чоловіки)	Баскетбол (чоловіки)	Футбол	Кількість балів
Факультет філології та історії		3	2	5	3	3	3	19
Факультет дошкільної та початкової освіти (ФДО, ФПО), об'єднана команда		1	3	2	1	1	1	9
Факультет професійної та технологічної освіти		5	5	1	5	4	5	25
Факультет природничої та фізико-математичної освіти		4	1	4	4	2	4	19
Факультет педагогіки і психології		2	4	3	2	5	4	20

I місце – факультет професійної та технологічної освіти;

II місце – факультет педагогіки та психології;

III-IV місце – факультет філології та історії; факультет природничої та фізико математичної освіти.

V місце – факультет дошкільної та початкової освіти.

У 2015 році неодноразово проводились товариські зустрічі з волейболу та баскетболу між університетськими командами та командами міст Глухова, Кролевеця і Путивля.

Команди університету були представлені на спартакіаді міста Глухова серед навчальних закладів, де посіли такі місця:

Легкоатлетичний крос – 2 місце;

Настільний теніс – 4 місце;

Футбол – 1 місце;

Волейбол – 1 місце (жін.);

Волейбол – 1 місце (чол.);

Легка атлетика – 1 місце (чол., жін.);

Баскетбол – 1 місце (жін.).

Баскетбол – 2 місце (чол.).

У спартакіаді міста взяло участь 103 студенти.

Згідно з Положенням обласного управління з фізичного виховання та спорту в 2015 н. р. проводились III обласні спортивні ігри серед вищих навчальних закладів III-IV рівня акредитації. Забезпечено участь збірних команд та індивідуальне представництво спортсменів університету у таких видах спорту: дзюдо, волейбол (чоловіки), настільний теніс, легка атлетика, лижні гонки, біатлон, волейбол (чоловіки), спортивне орієнтування. Систематично проводились тренування збірних команд з волейболу, котрі в підсумку посіли 2 перших місця в міській універсіаді і друге місце на обласній універсіаді (чол.) Загалом в універсіаді Сумської області взяли участь 77 спортсменів. За підсумками змагань університетом досягнуті високі результати (див. таблицю).

Результати участі команди ГНПУ ім. О. Довженка за 2015 р. у обласних змаганнях у м. Суми.

Вид спорту	Змагання	Результат	Дата проведення
Волейбол, чоловіки	XIV обласна універсиада серед вищих навчальних закладів III - IV рівнів акредитації Сумської області	II	березень
Спортивне орієнтування	XIV обласна універсиада серед вищих навчальних закладів III - IV рівнів акредитації Сумської області	II	березень
Футбол	XIV обласна універсиада серед вищих навчальних закладів III - IV рівнів акредитації Сумської області	II	травень
Дзюдо	V обласні змагання серед вищих навчальних закладів III - IV рівнів акредитації Сумської області	II	жовтень
Футзал, чоловіки	V обласні змагання серед вищих навчальних закладів III - IV рівнів акредитації Сумської області	III	грудень

Студенти та викладачі взяли участь у спортивному святі, присвяченому Дню фізичної культури та спорту (вересень 2015 року) з таких видів: волейбол (чол., жін.), міні-футбол, шахи, легкоатлетичні забіги, стрільба з пневматичної гвинтівки. До Дня працівників освіти проведено міський волейбольний турнір, в якому команда університету посіла I місце.

У вересні 2015 року організовано та проведено відкритий Олімпійський урок для студентів університету та професійно-педагогічного коледжу на центральній площі університету. Захід проведено у змагальному форматі.

В університеті функціонують 4 спортивні зали, 1 басейн та 2 майданчики нестандартного обладнання біля гуртожитків № 1 та № 2, діє спортивний клуб. У місті Кролевець знаходиться спеціалізований спортивний комплекс, який задіяний до всіх видів спортивної роботи, та лижна база. Для проведення навчальних занять і спортивно-масових заходів використовуються міські стадіони у міста Глухова і міста Кролевця.

СПОРТ ВИЩИХ ДОСЯГНЕНЬ. Представники університету з числа членів збірних команд України протягом 2015 року брали участь у міжнародних і всеукраїнських змаганнях. Високі спортивні результати мають студенти факультету педагогіки і психології, факультету технологічної та професійної освіти. Так у складі молодіжної збірної України U 21 з футболу студент університету Гребенюк І. брав участь у Міжнародному турнірі «Австралія OPEN» і посів у складі команди II місце. На Чемпіонаті Європи з радіоорієнтування, який відбувся в м. Замость (Польща) у жовтні 2015 року студентка Нечипорук Е. посіла III місце. На Кубку Європи з дзю-до у складі молодіжної збірної України U 21, який проходив у м. Вроцлав (Польща), студент Зусько Б. посів II місце, а студентка Скора М. – III місце.

Значного особистого успіху у 2015 року досягнув студент Савченко О., який неодноразово ставав призером міжнародних і всеукраїнських змагань зі спортивного орієнтування (I, II та III місце на Чемпіонаті України, Чемпіон зі спортивного орієнтування серед ВНЗ України), виконав норматив Майстра спорту України зі спортивного орієнтування. Норматив Майстра спорту з волейболу у 2015 році виконав студент Маринченко А., який у складі команди «Хімпром-Суми» посів II місце в першості Супер-ліги України з волейболу.

VIII. СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ В СИСТЕМІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ВНЗ

8.1. Студентське самоврядування як невід'ємний складник громадського самоврядування університету

Студентське самоврядування є невід'ємною частиною громадського самоврядування Університету, гарантоване державою право осіб, які навчаються в Університеті (далі – Студенти), самостійно та через представницькі органи вирішувати питання захисту власних прав та брати участь в управлінні Університетом.

Діяльність органів студентського самоврядування спрямована на удосконалення навчального процесу, підвищення його якості, забезпечення виховання духовності та культури, формування активної соціальної позиції Студентів.

Основними функціями студентського самоврядування Університету є:

- захист і представництво прав та інтересів осіб, які навчаються;
- сприяння громадській, соціальній та професійній самореалізації осіб, які навчаються;
- прийняття актів, що регламентують організацію та діяльність студентського самоврядування у вищому навчальному закладі;
- надання пропозицій щодо підвищення якості освіти з урахуванням наукових та професійних інтересів осіб, які навчаються;
- організація роботи в гуртожитках університету, а саме: поселення в гуртожитки, організація побуту студентів;
- проведення організаційних, наукових, культурно-масових, спортивних, оздоровчих та інших заходів;
- діяльність, спрямована на підвищення свідомості студентів, їх вимогливості до рівня своїх знань, виховання патріотизму до свого навчального закладу;
- сприяння залученню осіб, які навчаються, до творчої та науково-дослідної роботи;
- забезпечення гласності всіх сторін життя студентства через засоби масової комунікації та інформації;
- сприяння працевлаштуванню осіб, які навчаються у вищому навчальному закладі;
- укріплення зв'язків між вищими навчальними закладами, започаткування міжрегіональних, загальнодержавних та міжнародних університетських контактів;
- інші функції, передбачені Статутом вищого навчального закладу та Положенням про студентське самоврядування Університету.

У своїй роботі органи студентського самоврядування керуються Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», нормативними документами Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України, чинним законодавством України, Статутом університету, Положенням про студентське самоврядування та іншими нормативними документами.

Усі засідання органів студентського самоврядування підтверджуються протоколами, звітами, фотозвітами, написанням положень, рішень та проєктів.

8.2. Фінансування органів студентського самоврядування

Фінансування органів студентського самоврядування спрямовується на виконання їх завдань і повноважень. Органи студентського самоврядування займаються навчальною, науковою, культурно-освітньою, спортивною, міжнародною та волонтерською діяльністю, що має бути відповідним чином забезпечене фінансовими ресурсами. Всі фінансові питання, що стосуються компетенції органів студентського самоврядування, погоджуються з ректоратом університету.

Фінансування здійснюється відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту» і ґрунтується на повній автономності відповідальних осіб студентського парламенту, невторчання адміністрації університету в діяльність ОССУ. Кошторисом ОССУ розподіляються кошти, визначені вченою радою вищого навчального закладу в розмірі не менш як 0,5 відсотка власних надходжень університету, отриманих вищим навчальним закладом від основної діяльності. Водночас, використання коштів, процедура складання і виконання відповідного кошторису ОССУ є проблемними і робота з планово-економічним відділом, бухгалтерією потребує удосконалення і системності. Певною мірою завдяки такому стану справ в студентському середовищі виникла ініціатива про створення громадської організації органів студентського самоврядування

університетів.

Звіт про використання коштів відноситься до компетенції студентського ректора, заслуховується на звітній конференції студентського самоврядування.

8.3. Функціонування органів студентського самоврядування: напрями, проблеми, перспективи

Структурний склад студентського самоврядування університету та гуртожитків систематизований та ієрархізований. Всю діяльність врядування організує студентський парламент університету. Йому підпорядковуються студентська рада і староста гуртожитку, старостати факультетів, студентські активи академічних груп, студентські гуртки та клуби за інтересами.

У складі студентського парламенту університету (далі СПУ) діє 7 секторів: СОВА (студентське об'єднання волонтерської активності), спорту, наукової роботи, міжнародних зв'язків, культурно-масовий, відділ по роботі гуртожитків та інформаційний.

До листопада 2015 року обов'язки студентського ректора виконував Олег Панченко (студент 4 курсу факультету філології та історії). Протягом року студентським парламентом організовано підготовку до проведення виховних позанавчальних заходів: «День Європи»; благодійні акції «Подаруй життя»; конкурс «Ми – довженківці»; тижні допомоги ветеранам Другої світової війни; акції «Серце до серця»; волонтерські акції «Ветеран у нашому серці», патріотично-виховні ініціативи, пов'язані з формуванням українства та інші.

Вищий орган студентського самоврядування університету (студентський парламент) входить до складу Всеукраїнської Студентської Ради при Міністерстві освіти і науки України з 2013 року.

Щомісяця навчально-науковий відділ спільно зі студентськими деканами факультетів проводили моніторинг відвідуваності студентами занять, ставлення студентів до семінарських занять з подальшим аналізом. Щоквартально проводились загальні збори старост із ключових питань: стан успішності, дисципліна і порядок, пропозиції студентів щодо покращення умов навчання. Навчально-науковий відділ взяв участь в організації та проведенні науково-практичної конференції, Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт у галузі «Педагогічні науки» (березень 2015 р.), круглого столу «Розвиток наукових досліджень у Глухівському НПУ ім. О. Довженка» (квітень 2015 р.) та інших.

Волонтерами організовано акції: «Серце до серця», уже зазначений Андріївський ярмарок, кошти з якого було передано до територіального центру у м. Глухів, «Запали свічку пам'яті» (лютий 2015 р.) та збір коштів на допомогу сім'ям загиблих внаслідок військових дій в зоні АТО.

Значну увагу студентське самоврядування приділило проблемі функціонування гуртожитків університету. Враховуючи постійні скарги студентів, було проведено неодноразові зустрічі із помічником ректора з адміністративно-господарської роботи – Коротичем А.В., рейди-перевірки «Гуртожиток і зима», «Екран чистоти», внаслідок чого було усунуто деякі проблеми, зокрема: відсутність гарячої води, робота душових кабін. Подано клопотання про ремонт у найбільш проблемних кімнатах та душових в гуртожитку № 1 та № 2.

Студенти у 2015 році відвідали форуми та круглі столи з багатьох організаційно-методичних питань. Наприклад: «Імплементация Закону України «Про вищу освіту» у місті Харків, «Школа студентського ректора» у місті Суми, «Школа лідерства» у місті Суми тощо.

Проблематичними елементами у функціонуванні органів студентського самоврядування усіх рівнів залишаються:

- недостатній рівень координації з адміністрацією (деканів факультетів та завідувачів кафедр, бухгалтерією та фінансово-економічним відділом), відсутність розуміння необхідності конструктивного підходу до активної співпраці на принципі взаємодопомоги;
- недостатній рівень соціально-правового захисту студентів університету;
- обмеження можливостей реалізації низової ініціативи студентськими деканами факультетів.

У листопаді 2015 року відбулись звітно-виборча конференція органів студентського самоврядування університету та вибори студентського ректора. На посаду студентського ректора обрано студентку Ніколаєнко Анну Сергіївну, студентку 2 курсу факультету природничої та фізико-математичної освіти.

Програма роботи студентського самоврядування на наступному етапі розвитку полягає в поліпшенні співпраці з адміністрацією університету, органами студентського самоврядування

інших ВНЗ, Всеукраїнською студентською радою, Національним студентським союзом, Департаментом освіти і науки та Управлінням та молоді і спорту Сумської обласної державної адміністрації, органами виконавчої влади Глухівської міської ради.

Робота студентського самоврядування висвітлюється в університетській газеті «Освітнянські обрії», молодіжному додатку до газети «Довженківець», на сайті й публічних сторінках у соціальних мережах, місцевих засобах масової інформації.

В університеті традиційно реалізується творча програма дій «Мій університет – моя гордість», яка охоплює всі сфери життєдіяльності ВНЗ: навчально-виховну (надання допомоги в організації роботи на факультетах, в академічних групах, серед студентів, які проживають у гуртожитках; координація діяльності старост, студентського профбюро; спільно з деканами вживають оперативних заходів громадського, дисциплінарного виховного впливу на студентів, які порушують навчальну дисципліну, правила внутрішнього розпорядку в ГНПУ ім. О. Довженка; беруть участь у розподілі та призначенні стипендії студентам та ін.), науково-дослідну (організація молоді для проведення конкурсів, олімпіад, круглих столів тощо); спортивно-оздоровчу роботу; побут, відпочинок, дозвілля, участь у суспільно-громадському житті. Програма потребує доопрацювання з урахуванням сучасних тенденцій розвитку університету та соціально-економічного етапу розвитку країни.

Важливим напрямом діяльності студентського самоврядування, як уже відзначалось, є організація роботи в гуртожитках університету, поселення студентів, організація побуту.. Відповідно до Положення про раду самоврядування студентського гуртожитку студентська рада створюється для надання практичної допомоги адміністрації університету у проведенні різнопланових заходів у гуртожитках. У кожному гуртожитку діє рада студентського самоврядування, яка обирається пропорційно чисельності студентів, мешканців гуртожитку і нараховує близько 20 осіб і стільки ж активістів, що працюють на громадських засадах. Членами ради контролюються й обговорюються питання дотримання правил внутрішнього розпорядку, успішність, дисципліна, культура спілкування, організація дозвілля.

Ради самоврядування студентських гуртожитків спільно зі студентською профспілкою, виховним відділом проводять рейди-перевірки (з подальшим обговоренням на засіданнях студентського самоврядування) виконання студентами наказу ректора про поселення в гуртожитки, правил внутрішнього розпорядку, культури поведінки, бережного ставлення до майна, дотримання пропускної системи, умов проживання студентів-сиріт тощо.

У гуртожитках проводиться значна робота з питань пропаганди знань гігієни побуту, особистої гігієни, профілактики шкідливих звичок, надання педагогічної та психологічної допомоги у різних життєвих ситуаціях за участю відповідних фахівців Глухівської центральної районної лікарні, обласної та міської соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, викладачів університету.

Функціонує система організації і проведення індивідуальної роботи зі студентами, що вимагають підвищеної уваги, та студентами-сиротами. Складено плани роботи з цими категоріями студентської молоді. Проводиться систематична робота щодо профілактики протиправних дій, шкідливих звичок.

Особлива увага приділяється чистоті житлових та побутових кімнат. Щомісяця житлово-побутова і санітарно-гігієнічна комісії здійснюють контроль за проведенням генеральних прибирань, за результатами яких випускається санбюлетень. Результати перевірок на дотримання студентами санітарно-гігієнічних норм проживання у гуртожитках висвітлюються на екрані чистоти та на спеціальних стендах.

У Глухівському НПУ ім. О. Довженка активно працюють рада студентського самоврядування університету (студентський парламент – вища форма виконавського рівня) та ради студентського самоврядування на кожному факультеті. На рівні факультетів діють дискусійні клуби: клуб молоді сім'ї, «Центр психологічної допомоги», туристичний клуб, центр правових знань, дебатний клуб «Оратор і Я» та інші.

Студентське самоврядування Глухівського НПУ ім. О. Довженка регулярно обмінюється досвідом організації роботи з іншими вишами, вивчає, узагальнює і впроваджує у своїй роботі досвід аналогічних структур Сумського державного університету, Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка та інших. Студенти університету є активними учасниками роботи обласної студентської ради, беруть участь у нарадах з організаційних питань

студентського самоврядування в Україні.

Варто відзначити, що діяльність студентського самоврядування не обмежується стінами ВНЗ. Так, за традиційної участі студентської молоді в Глухові діє громадська організація «Військово-патріотичний клуб «Мужність», що надає можливості брати участь в патріотично-виховних заходах національного та міжнародного рівнів. Успішно впроваджується в навчально-виховний процес освітня технологія «Дебати» і є дієвим механізмом формування комунікативної компетентності майбутніх педагогів-лідерів, дозволяє поглиблено залучати студентство до ігрової форми дебатування на актуальні гуманістичні теми (ціннісного та проектного спрямування), розвиває критичне мислення і риторичні навички особистості.

Студентське самоврядування постійно сприяє роботі виховного і навчального відділів, організовуючи соціологічні опитування серед студентів, результати яких ураховуються ректоратом під час планування та організації навчального процесу, студентського життя, громадської діяльності. Мали місце практичні ініціативи, спрямовані на візуалізацію патріотичного виховання, проводились волонтерські мобілізаційні акції для надання підтримки та допомоги військовим формуванням України в зоні АТО, здійснювались заходи творчо-консолідуючого виховного характеру (виготовлення малюнків, виробів, написання листів українським солдатам тощо). Забезпечено активну участь в загальнонаціональному процесі героїзації учасників боротьби за незалежність і цілісність України.

Органи студентського самоврядування університету протягом 2015 року забезпечували активну участь у проведенні вступної кампанії, долучались до профорієнтаційної роботи та працевлаштування випускників, організації тимчасової зайнятості для старшокурсників за педагогічним фахом, залучення зазначеної категорії молоді до активної громадсько-корисної діяльності.

У цілому протягом 2015 року функціонування органів студентського самоврядування в університеті спрямовувалось на утвердження органів студентського самоврядування як повноправних партнерів в управлінні вищим навчальним закладом; створення ефективної та дієвої системи студентського самоврядування від академічних груп та гуртожитків вищого навчального закладу до Студентського парламенту Університету; виховання в студентській молоді лідерських, морально-вольових, інтелектуально-креативних, організаційно-ділових, емоційно-комунікативних якостей, соціальної активності, почуття патріотизму і громадянської відповідальності, конструктивного та аналітичного мислення, практики публічних виступів. Саме такий підхід дозволяє сподіватись на проявлення позитивних результатів, пов'язаних з успішністю в процесі соціалізації та професійного становлення студентства університету.

8.4. Соціальна робота, соціальний захист студентів, аспірантів

Протягом звітнього періоду здійснено системні заходи для забезпечення соціального розвитку університету згідно з Концепцією освітньої діяльності, об'єднані у вісім основних напрямів:

1. Створення та поліпшення умов праці і навчання:

- будівництво нового гуртожитку для сімейної молоді, аспірантів, докторантів, сім'ям професорсько-викладацького складу;
- капітальний та поточний ремонт навчальних корпусів, гуртожитків, об'єктів соціальної сфери;
- стипендіальне забезпечення.

2. Забезпечення умов проживання студентів:

- забезпечення гуртожитком студентів з інших місцевостей;
- надання сімейним студентам окремих кімнат (у 2015 році поселено 6 студентських сімей);
- субсидювання плати за проживання в гуртожитку;
- надання безкоштовного проживання в гуртожитках студентів-сиріт (33 особи)

3. Забезпечення умов для відпочинку та спорту:

- ремонт спортивного комплексу і спортивних залів;
- ремонт і модернізація спортивно-оздоровчої бази «Десна»;
- забезпечення ефективної роботи Спортивного клубу університету;
- забезпечення роботи молодіжного центру;
- забезпечення роботи студентського об'єднання волонтерської активності;
- забезпечення роботи студентського медіа-клубу;

- туристично-оздоровчого клубу «ЯСМАНЬ»;
- надання допомоги первинною профспілковою організацією студентів і аспірантів на оздоровлення студентам університету (сиротам, чорнобильцям, інвалідам, студентам, що мають дітей, спортсменам, талановитій та обдарованій молоді, які мають активну громадську позицію тощо).

4. Соціальний захист малозабезпечених, інвалідів, дітей-сиріт, дітей позбавлених батьківського піклування та студентів з багатодітних сімей:

- надання студентам-сиротам, студентам, позбавлених батьківського піклування, грошової компенсації на харчування, одяг та на придбання навчальної літератури (65 осіб);
- надання матеріальної допомоги студентам (студентам пільгових категорій);
- запровадження системи пільг для малозабезпечених студентів, аспірантів та докторантів;
- залучення недержавних організацій до соціального захисту студентів;
- соціальне забезпечення студентів із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;
- ефективне використання фонду соціальної допомоги студентам.

5. Соціальне страхування:

- виділення цільових коштів на лікування та медикаменти для осіб, які мають у цьому невідкладну потребу;
- безкоштовний медичний огляд студентів, які проходять літню практику в оздоровчих таборах;
- організація служби психологічної підтримки.

6. Розвиток системи оздоровлення і туризму:

- оздоровлення студентів у спортивно-оздоровчому таборі (за 2014 – 2015 роки оздоровлено 526 студентів, що зменшено у 2 рази порівняно з 2013 – 2014 н.р.);
- профілактичне лікування та запобігання захворюванням;
- створення туристичних клубів, об'єднань за інтересами (упродовж 2010 - 2015рр. організовано 67 туристичні екскурсії маршрутами України).

7. Запровадження системи заохочень, матеріальних і моральних стимулів:

- надання студентам, працівникам, які мають у цьому потребу, щорічної матеріальної допомоги;
- надання премій студентам за успіхи у навчанні, участь у громадській, спортивній та науковій діяльності студентів, які навчаються в межах обсягів підготовки кадрів за державним замовленням;
- надання премій працівникам.

8. Захист духовних інтересів, гарантія прав і свобод:

- захист працівників та студентів від посягання посадових осіб на їхні права і свободи;
- забезпечення вирішення трудових спорів відповідно до чинного законодавства, захист від неприпустимих дій сторін;
- захист інтелектуальної власності та духовних інтересів.

Планування та виконання заходів із соціального розвитку університету регулярно обговорювалось на засіданнях вченої ради та зборах трудового колективу, студентських організаціях.

Первинна профспілкова організація студентів і аспірантів здійснює соціальний і правовий захист студентів; організовує та здійснює громадський контроль за реалізацією прав студентів у сфері охорони здоров'я, медико-соціальної допомоги; організовує оздоровлення та відпочинок студентів та членів їх сімей, бере участь у розвитку фізичної культури, спорту, туризму тощо.

В університеті особлива увага приділяється роботі зі студентами пільгових категорій (студентами-сиротами, студентами позбавлених батьківського піклування, малозабезпеченими, інвалідами, студентами з багатодітних сімей) студентам, що мають дітей. Їхні звернення з будь-якого питання розглядаються першочергово.

Станом на 01.12.2015 в закладі за денною формою навчаються: студенти-сироти – 65 осіб, студенти-сироти під опікою – 2 особи; у професійно-педагогічному коледжі університету навчаються: студенти-сироти – 26 осіб; студенти-інваліди – 6 осіб; студенти/студентки, які мають дітей – 12 осіб.

Важливе місце в діяльності адміністрації, студентського профкому та студентського самоврядування займала організація побуту та відпочинку студентів.

Значна увага приділяється санітарно-гігієнічному стану гуртожитків, дотриманню правил проживання у гуртожитках, результати якого відображаються на інформаційних стендах:

- естетичне оформлення гуртожитків та кімнат;
- облаштування кімнат гігієни;
- облаштування побутових кімнат;
- покращення технічного забезпечення житлових кімнат;
- обладнання кімнат для самопідготовки студентів;
- забезпечення студентів предметами першої потреби;
- постійний контроль встановленого температурного режиму;
- наявність холодного та гарячого водопостачання.

Відповідно до програми «Кращий гуртожиток», Концепції розвитку університету щорічно проводиться конкурс-огляд на «Кращу кімнату», «Кращий блок», «Кращий поверх», переможці отримують призи від профкому студентів і аспірантів.

9. Психологічний супровід та соціальна робота.

Значна увага приділяється психологічному супроводу, процесу адаптації, в рамках якого проводяться: опитування з метою з'ясування стану адаптації, виявлення актуальних проблем; спільно з психологічною службою проводиться психодіагностичне вивчення комунікативних, організаторських здібностей, характерологічних особливостей; здійснюється індивідуальна робота; аналіз матеріалів особових справ.

Процес життєдіяльності у студент-сиріт – вступників до ВНЗ переважно відбувається в умовах незавершеної соціалізації, мінімального соціального досвіду та самостійного прийняття відповідальних рішень; обмеженого досвіду певних досягнень і соціального визнання.

Фактична відсутність дієвих державних програм щодо соціального супроводу сиріт у ВНЗ значно знижує ефективність роботи з їх підтримки. Тому виникає потреба в цілеспрямованій допомозі цій категорії студентів в раціональній організації їх життєдіяльності та оптимальній соціальній адаптації – успішному пристосуванню студента до соціально обумовленого середовища навчання та спілкування.

Для якісної соціалізації студентів-сиріт необхідно запровадити низку комплексних заходів, які б у цілому забезпечували гармонійний розвиток підопічних, сприяли б змістовному навчанню та вихованню, залучали б їх до організованого молодіжного руху, створювали відповідні мотивації, в результаті чого молодь відчувала б власну відповідальність за підготовку до дорослого життя, професійного зростання та повної особистісної самореалізації.

Комплексний соціальний супровід студентів-сиріт в умовах Первинної профспілкової організації студентів і аспірантів (ППОСА) університету включає такі види допомоги:

- консультування щодо особливостей користування майном гуртожитку (за умови відповідного проживання);
- особливостей приготування їжі, розташування місць закупівлі якісних продуктів харчування, товарів загального вжитку, одягу, взуття, тощо;
- місць побутового обслуговування; проведення підготовки до подальшого проживання у комунальних квартирах з роз'ясненням про особливості оплати за комунальні послуги тощо;
- організація колективних зібрань студентів-сиріт зі спільним обговоренням основних питань їх життєдіяльності;
- організація надання (отримання) державних пільг та гарантій, поселення студентів-сиріт до студентських гуртожитків (у разі потреби);
- сприяння звільненню студентів-сиріт від сплати за проживання у студентських гуртожитках; ознайомлення студентів із плануванням власного бюджету, орієнтовним використанням власних коштів;
- ознайомлення з особливостями навчального процесу у ВНЗ, зазначення відмінностей від загальноосвітніх навчальних закладів тощо;
- розповсюдження тематичних методичних посібників, у яких доступно надавалися б відповіді на найбільш поширені питання сиріт; запобігання конфліктів з можливими учасниками навчального-виховного, соціально-побутового процесів;
- проведення бесід із залученням фахівців різних установ та закладів із пропагуванням здорового способу життя, форм сімейної підтримки;
- щорічне інформування студентів про існуючі пропозиції щодо пільгового оздоровлення в

університетських санаторіях-профілакторіях, базах відпочинку тощо;

- постійне інформування зацікавлених категорій про можливість отримання додаткової фінансової підтримки від ВНЗ, профспілки у зв'язку із важким матеріальним становищем, оздоровленням, лікуванням тощо.

Діяльність первинної профспілкової організації студентів і аспірантів університету має за мету активну співпрацю з органами студентського самоврядування, адміністрацією університету задля максимального врахування інтересів та реалізації ініціативи студентів.

Традиційно беручи на себе важливі функції у соціально-виховній роботі, такі як планування, координування та практична реалізація проектних ініціатив, первинна профспілкова організація відповідно до узгодженого з ректоратом плану значною мірою «розвантажує» адміністрацію та структурні підрозділи університету від низки організаційних проблем. Наприклад, ініціативи і їх реалізація у сфері організації змістовного дозвілля студентів як однієї з ефективних форм виховного процесу, що охоплює велику кількість учасників (студентів, аспірантів, викладачів) і враховує різноманітні інтереси студентського загалу (інтелектуальні та рольові ігри, турніри, спортивні заходи, фестивалі художньої самодіяльності тощо). За минулий 2015 рік удосконалювались види і форми волонтерської діяльності як добровільної активізації молодіжної ініціативи, спрямованої на вирішення соціальних проблем і посиленої допомоги національному захисту та обороні як елементи виявлення патріотизму та свідомої громадянської позиції студентів.

Заходи, спрямовані на організацію роботи первинної профспілкової організації студентів і аспірантів, внесення коригувань в традиційні плани діяльності, зберігали у 2015 році пріоритетність виховного впливу на студентів та розвиток структури соціального захисту студентського колективу університету в системі освітнього процесу університету.

ІХ. ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТУ

9.1. Фінансова діяльність навчального закладу

Фінансово-господарська діяльність Університету у звітному періоді здійснювалась відповідно до вимог Статуту Університету та чинного законодавства.

У своїй фінансово-економічній роботі ректорат керувався Законом про Державний бюджет України на 2015 р., указом Президента України, постановами Верховної Ради та Кабінету Міністрів, наказами та розпорядженнями Міністерства освіти і науки України, наказами та розпорядженнями ректора, щодо економічного використання бюджетних коштів.

Основні зусилля були спрямовані як на виконання доходної частини, так і на раціональне та ефективне її використання, дотримання фінансової дисципліни, збереження матеріальних цінностей.

Підсумовуючи фінансово-господарську діяльність Університету за звітний 2015 рік в умовах складної економічної ситуації в нашій країні, недофінансування основних видатків Університету за рахунок загального фонду Державного бюджету України, варто зазначити, що завдяки зусиллям трудового колективу та ректорату програми і плани, що приймалися, були в основному виконані.

Фінансування Університету в 2015 році здійснювалось за рахунок асигнувань із загального та спеціального фондів Державного бюджету за 2 програмними класифікаціями, а саме :

2201040 «Дослідження, наукові та науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами та державним замовленням, виконання міжнародних наукових та науково-технічних програм і проектів вищими навчальними закладами та науковими установами, фінансова підтримка наукової інфраструктури та наукових об'єктів, що становлять національне надбання, амбулаторне медичне обслуговування працівників Кримської астрофізичної обсерваторії»,

2201160 «Підготовка кадрів вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації та забезпечення діяльності їх баз практики»).

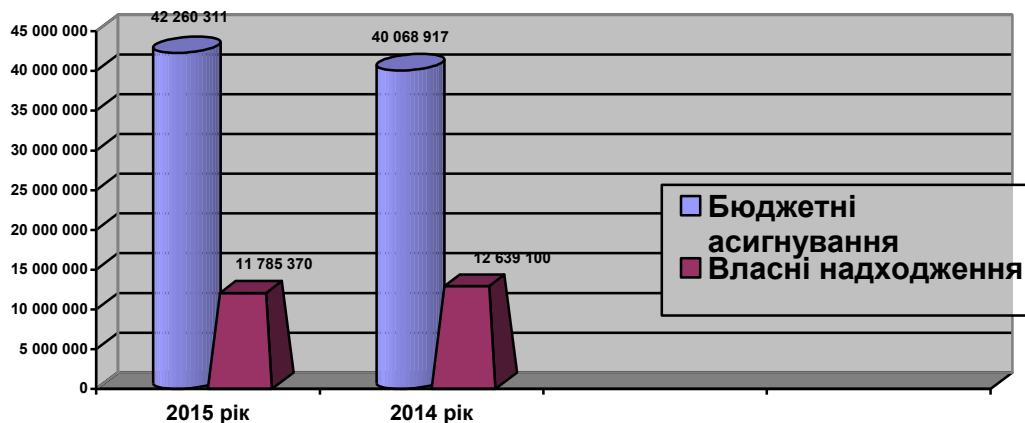
Кошти до загального фонду бюджету надходили у вигляді асигнувань із державного бюджету України, а кошти до спеціального фонду бюджету – за рахунок платних послуг, що надаються Університетом згідно з чинним законодавством, про що свідчать дані, наведені в таблиці 9.1.1.

Таблиця 9.1.1.

Показники	Фактичні 2014 р.	Кошторис 2015 р.	Фактичні 2015 р.	Відхилення факту в 2015 р. порівняно з 2014р. (+)/(-)
	Університет (КПК 2201160, 2201040)	Університет (КПК 2201160, 2201040)	Університет (КПК 2201160, 2201040)	Університет (КПК 2201160, 2201040)
НАДХОДЖЕННЯ:				
Загальний обсяг держбюджетного фінансування	40 068 917	42 260 311	42 260 311	2 191 394
Загальний обсяг надходження коштів спеціального фонду	12 059 507	11 917 700	11 785 370	-274 137
кошти, отримані за навчання	9 431 757	9 527 500	9 487 324	55 567
кошти, що отримані від господарської діяльності	2 587 643	2 335 200	2 236 452	-351 191
за оренду майна	39 320	55 000	60 717	21 397
від реалізація майна	787	0	877	90
Фінансування (залишок на 01.01.15 р.)	X	3 192 199	X	X
Загальний обсяг фінансування (загального і спеціального фондів)	52 128 424	57 370 210	54 045 681	1 917 257
Співвідношення фінансування загального фонду до загальної суми всіх надходжень у %	77%	74%	78%	X
Загальний обсяг надходження коштів за іншими джерелами:	269 711	X	361 918	92 207
у т.ч.кошти, отримані на виплату стипендії молодому вченому		X	0	0
відсотки за розміщення тимчасово вільних коштів		X	0	0
КАСОВІ ВИДАТКИ:				
Загальний державний фонд	40 064 327	42 260 311	42 260 308	2 195 981
Оплата праці працівників з нарахуванням	21 910 126	22 277 764	22 277 762	367 636
Стипендії, адресна допомога випускникам	15 017 199	16 310 901	16 310 900	1 293 701
Комунальні послуги	2 009 110	2 439 400	2 439 400	430 290
Забезпечення студентів з числа дітей сиріт	1 126 590	1 224 246	1 224 245	97 655
Утримання ВНЗ (обладнання, матеріали, відрядження та ін.)	1 302	8 000	8 000	6 698
Капітальне будівництво	0	0	0	0
Спеціальний фонд	10 894 746	11 933 720	11 287 777	393 031
Оплата праці працівників з нарахуванням	8 041 480	8 412 600	8 328 848	287 368
Комунальні послуги	1 588 267	1 879 180	1 667 799	79 532
Утримання ВНЗ (обладнання, матеріали, відрядження та ін.)	714 881	1 007 069	890 596	175 715
Придбання обладнання, предметів довгострокового користування	20 663	11 628	11 628	-9 035
Капітальне будівництво	484 392	438 062	388 905	-95 487
Капітальний ремонт	45 063	180 789	0	-45 063
Інші джерела	381 800	X	391 212	9 412
в т.ч. одержано безоплатно основних засобів та ТМЦ	147 263	X	151 487	4 224
Одержано кредитів для здобуття вищої освіти	0	0	0	0

Співвідношення надходження коштів загального та спеціального фондів показано на Діаграмі 9.1.1.

Співвідношення надходжень коштів загального та спеціального фондів

Витрати університету у 2015 році

Обсяг фінансування Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка на 2015 р. склав **54 046 тис. грн.**

Фінансування із загального фонду у 2015 р. становить **42 260 тис. грн.**, або **78 %**, із спеціального фонду – **11 785 тис. грн.**, або **22 %** загального обсягу фінансування.

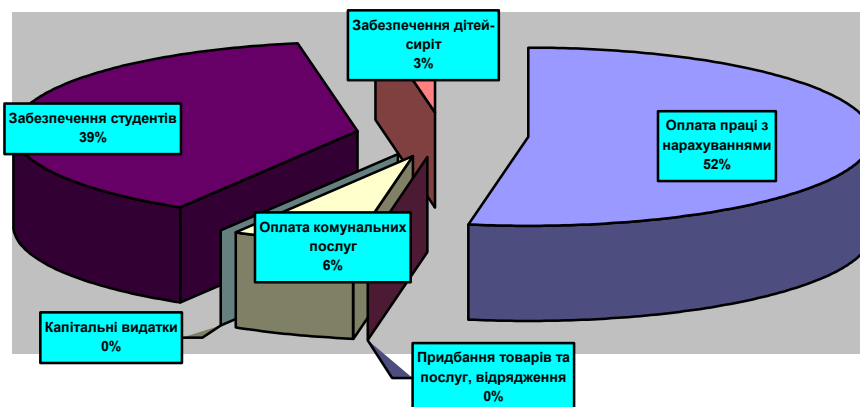
У 2015 році порівняно з 2014 роком зросли асигнування загального бюджету на *2 191 тис. грн.*, а надходження до спеціального фонду зменшились на 274 тис. грн.

Асигнування загального фонду бюджету дуже обмежені і задовольняють потребу Університету з окремих видатків, а саме:

- оплата праці працівників;
- нарахування на заробітну плату;
- стипендія студентам і аспірантам;
- комунальні послуги;
- видатки на харчування, одяг та придбання навчальної літератури для дітей-сиріт;
- адресна грошова допомога випускникам при працевлаштуванні.

Діаграма 9.1.2.

Структура видатків із загального фонду у 2015 р., тис. грн

Доцільно зазначити, що позитивним показником у 2015 році є додаткове бюджетне фінансування, загальна сума якого становить *2 191 тис. грн.* в т.ч. на виплату одноразової адресної грошової допомоги випускникам (46 осіб) в сумі 317 тис. грн.

За 2015 р. отримано надходжень за спеціальним фондом КПКВ 2201160 "Підготовка кадрів Глухівським національним педагогічним університетом імені Олександра Довженка" – **12 517 тис. грн.**

Структура фактичних надходжень до спеціального фонду у 2015 р.

Джерела надходжень	Сума, тис. грн
Навчання за контрактом студентів	6 010
Навчання за контрактом аспірантів, докторантів, здобувачів, слухачів, кандидатські іспити, курси тощо	69
Навчання за контрактом студентів НКП	3 173
Підготовчі курси, підвищення кваліфікації, гуртки	217
Проживання в гуртожитках студентів, аспірантів, докторантів тощо	2 141
Оренда приміщень	61
Послуги РВВ	41
Інші послуги (послуги Інтернету, оздоровлення на базі «Десна», брукхт, ін.)	54
Благодійні внески, гранти, дарунки, суми за дорученнями	732

У 2015 році університет отримав іноземний грант на суму **14,1 тис. євро** для підтримки дій, ініційованих в рамках діяльності Жана Моне в рамках програми «Еразмус+». Захід названий «Реалізація стратегії екологічної безпеки: інтеграція Європейського досвіду», покликаний поширювати знання з питань євроінтеграційних процесів шляхом заохочення університету, орієнтування викладачів на запровадження навчальних, дослідницьких, інформаційних заходів із питань євроінтеграції у сфері екології.

Основним джерелом надходжень до спеціального фонду в Університеті є платні послуги з підготовки студентів, які становлять **73 %** від загальної суми надходжень.

**Структура надходжень за платні освітні послуги у 2015 р.
у розрізі факультетів, філій**

Факультет, філія	Сума, тис. грн	%
Факультет філології та історії	361	4%
Факультет природничої і фізико-математичної освіти	512	6%
Факультет дошкільної освіти	1 560	17%
Факультет початкової освіти	717	8%
Факультет технологічної і професійної освіти	1 266	14%
Факультет педагогіки і психології	1 575	17%
Барська філія	731	8%
Конотопський НКП	251	3%
Кременчуцька філія	1 490	16%
Могилів-Подільський НКП	52	1%
Сосницький НКЦ	37	0%
Сумська філія	612	7%

Кошти спеціального фонду в 2015 році було спрямовано на:

- забезпечення працівників закладу заробітною платою, проведення індексації, встановлення надбавок за складність, напруженість у роботі, за високі досягнення у праці, виплату заохочень;
- поліпшення матеріально-технічної бази: поповнення бібліотечного фонду, проведення поточних і капітальних ремонтів;
- оплату комунальних послуг та інші видатки, які не фінансуються державою, проте необхідні для забезпечення ефективного функціонування й життєдіяльності навчального закладу, – це сплата податків, видатки на відрядження, придбання матеріалів для забезпечення навчального процесу, видатки на послуги зв'язку тощо.

Заробітна плата співробітників

Заробітна плата науково-педагогічного персоналу університету, яка виплачується за рахунок загального та спеціального фондів, становить:

професор (з відповідними доплатами і надбавками за стаж, науковий ступінь і вчене звання) – **7837 грн;**

доцент (з відповідними доплатами і надбавками за стаж, науковий ступінь і вчене звання) – **6206 грн;**

асистент, кандидат наук – **4348 грн;**

асистент (без ступеня) – **3685 грн.**

Для інших категорій співробітників Університету розмір посадових окладів становить від **1378 грн до 4368 грн.**

У 2015 р. підвищення посадових окладів здійснювалось таким чином (таблиця 9.1.4):

Таблиця 9.1.4.

Тарифні розряди	01.01.15	01.09.15	01.12.15
1 тарифний розряд	1218	1378	1378
2 тарифний розряд	1223	1383	1383
3 тарифний розряд	1233	1393	1393
4 тарифний розряд	1243	1403	1414
5 тарифний розряд	1253	1413	1514
6 тарифний розряд	1263	1467	1614
7 тарифний розряд	1312	1558	1714
8 тарифний розряд	1397	1660	1829
9 тарифний розряд	1474	1751	1925
10 тарифний розряд	1551	1842	2025
11 тарифний розряд	1678	1994	2193
12 тарифний розряд	1806	2145	2360
13 тарифний розряд	1934	2297	2527
14 тарифний розряд	2062	2449	2693
15 тарифний розряд	2198	2611	2872
16 тарифний розряд	2377	2823	3105
17 тарифний розряд	2556	3036	3339
18 тарифний розряд	2735	3249	3573
19 тарифний розряд	2914	3461	3806
20 тарифний розряд	3101	3684	4051
21 тарифний розряд	3280	3896	4285
22 тарифний розряд	3459	4109	4519
23 тарифний розряд	3638	4321	4753
24 тарифний розряд	3715	4412	4853

На виплату доплат до посадових окладів співробітникам Університету за рахунок **загального фонду** у 2015 р. витрачено **2658,4 тис. грн**, а саме:

надбавки: за складність, напруженість у роботі, за високі досягнення у праці встановлені до 50% посадового окладу **75,5 тис. грн**,

за почесне звання "заслужений" встановлені працівникам, у яких діяльність за профілем збігається з наявним почесним званням, у розмірі 20% посадового окладу **46,5 тис. грн**,

за спортивні звання "заслужений тренер" у розмірі 20% та "майстер спорту" – 10 % посадового окладу, встановлені працівникам, у яких діяльність за профілем збігається з наявним спортивним званням, **13,2 тис. грн**,

за стаж наукової роботи понад 3 роки у розмірі 10%, понад 10 років – 20%, понад 20 років – 30% посадового окладу наукового працівника за основним місцем роботи **1107,0 тис. грн**,

за особливі умови роботи в розмірі 50 % посадового окладу працівникам бібліотеки, які провадять культурну, освітню, інформаційну, науково-дослідну, методичну діяльність **144,3 тис. грн**,

за класність водіям автотранспортних засобів встановлені водіям II класу – 10 %, водіям I класу – 25 % посадового окладу, **3,7 тис. грн**;

доплати: за вчене звання професора у граничному розмірі 33%, доцента – 25% посадового окладу, встановлені працівникам, у яких діяльність за профілем збігається з наявним ученим званням, **632,2 тис. грн**,

за науковий ступінь доктора наук у граничному розмірі 25%, кандидата наук – 15% посадового окладу, встановлені працівникам, у яких діяльність за профілем збігається з наявним науковим ступенем, **507,7 тис. грн**,

за вислугу років понад 3 роки у розмірі 10%, понад 10 років - 20%, понад 20 років – 30% посадового окладу працівникам бібліотеки, які провадять культурну, освітню, інформаційну, науково-дослідну, методичну діяльність, крім тих, що мають право на виплату надбавки (доплати) за стаж роботи (вислугу років) на інших підставах, **104,2 тис. грн**;

за використання в роботі дезінфікуючих засобів, а також працівникам, які зайняті прибиранням туалетів, – у розмірі 10 % посадового окладу, **24,0 тис. грн.**

У межах фонду заробітної плати, затвердженого в кошторисах доходів і видатків, згідно з Колективним договором працівникам надається матеріальна допомога та заохочення, а саме: стимулюється захист дисертаційних робіт докторантам, аспірантам та здобувачам; здійснюється грошова винагорода за сумлінну працю, зразкове виконання службових обов'язків; надається матеріальна допомога: на оздоровлення, у зв'язку зі смертю близьких, тривале та оперативне лікування, у зв'язку зі скрутним матеріальним становищем.

На виконання абзацу 11 частини першої статті 57 Закону України "Про освіту" у 2015 році надавалася матеріальна допомога на оздоровлення у розмірі місячного посадового окладу всім педагогічним і науково-педагогічним працівникам університету, а також працівникам бібліотеки. Загалом на матеріальну допомогу витрачено коштів загального фонду – **486,7 тис. грн** і спеціального фонду – **132,7 тис. грн.**

Однією з форм соціального захисту співробітників є їх оздоровлення під час відпусток. З цією метою університет використовує спортивно-оздоровчу базу «Десна».

На роботах зі шкідливими і небезпечними умовами праці, а також роботах, пов'язаних з забрудненням працівникам видаються безоплатно за встановленими нормами спеціальний одяг, спеціальне взуття та інші засоби індивідуального захисту, а також мийні та знешкоджувальні засоби.

Стипендіальне забезпечення

Під час планування та формування стипендіального фонду враховується забезпечення студентів у повному обсязі академічною стипендією та соціальною стипендією – для окремих категорій студентів, визначених законодавством.

Особливу увагу приділено найменш захищеним категоріям студентів, а саме:

- студентам з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування,
- студентам інвалідам I-III групи,
- студентам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи,
- студентам з малозабезпечених сімей,
- студентам, які мають сім'ї з дітьми.

Ведеться їх облік, розглядаються питання їхнього соціального захисту.

У 2015 році забезпечено 61 студента з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування на суму 1 516 261,66 грн, що у порівнянні з 2014р. (1 127 тис. грн.) збільшено на 34%, а саме:

- готівкою на продукти харчування – 1 174 281 грн;
- одноразовою матеріальною допомогою на придбання навчальної літератури по 2475 грн. 62 студентам (крім тих, що перебувають під "піклуванням") – 153 450 грн;
- готівкою для забезпечення первісного придбання м'якого інвентарю 17 студентам з числа дітей-сиріт I та V курсів по 595 грн та 30 студентам – по 386,75 грн; 5 студентам - по 204 грн та по 42,50 грн грошовою компенсацією при продовженні навчання;
- випускників із числа дітей-сиріт при працевлаштуванні забезпечено м'яким інвентарем – 22 особи по 680 грн на суму 14 960 грн та одноразовою допомогою 17 осіб – по 8268 на суму 140 556 грн .

Під час розподілу коштів стипендіального фонду своєчасно сплачувалась разом зі стипендією доплата в розмірі 10% за педагогічний напрям, 21% – за напрями підготовки "фізика", "математика"; проводилась індексація стипендії в місяці, визначені законодавством. Передбачені кошти на соціальний захист (10%) спрямовувались на надання матеріальної допомоги та преміювання студентів.

Стипендіальний фонд у 2015 р. становив **15 700 тис. грн.** У 2015 р. розмір мінімальної академічної (ординарної) стипендії студентів Університету з 01.01.2015 становив 730 грн на місяць, а з 01.09.2015 – 825 грн; аспірантів з 01.01.2015 – 2198 грн, з 01.09.2015 – 2611 грн, з 01.12.2015 – 2872 грн; докторантів з 01.11.2015 – 3461 грн, з 01.12.2015 – 3806 грн.

У 2014/15 навчальному році з 01 лютого 2015 року стипендію отримували **1245** студентів, 14 аспірантів, усього **1259** осіб. У 2015/16 навчальному році з 01 вересня 2015 року стипендію отримували **1321** студентів та 13 аспірантів, усього **1334** особи (таблиця 9.1.5). З 01 листопада 2015 року – 3 докторанти.

Контингент студентів, що отримували стипендії

	Кількість стипендіатів у 2014/15 навч. році	Кількість стипендіатів у 2015/16 навч. році
Студенти, що отримують стипендії Верховної Ради України	1	1
Студенти, що отримують стипендії Президента України	-	2
Студенти, що отримують стипендію імені М.Грушевського	-	-
Студенти, що отримують стипендії Кабінету Міністрів України	-	-
Студенти, що отримують стипендію імені В.Чорновола	-	-
Студенти, що отримують іменні стипендії Університету	-	-
Студенти-сироти та позбавлені батьківського піклування	71	64
Студенти-"чорнобильці"	-	-
Студенти з малозабезпечених сімей	15	27
Студенти, які є інвалідами	25	20
Студенти, які мають сім'ї з дітьми	51	30
Студенти за напрямами підготовки пед. освіти 10%	918	451
Студенти за напрямами підготовки пед. освіти 21%	80	50
Студенти, які навчаються на відмінно	76	41
Студенти, які мають середній бал 4-4,99	1006	686

За 2015 рік фонд соціальної допомоги студентам та аспірантам склав 125,9 тис. грн. Видатки подано в таблиці 9.1.6:

Таблиця 9.1.6.

Вид допомоги	Розмір допомоги	Кількість студентів	Загальна сума
Матеріальна допомога студентам	136	64	125854,00
	825	142	
Матеріальна допомога аспірантам	-	-	
Заохочення студентів за громадську роботу	-	-	
Заохочення студентів за культурно-масову роботу	-	-	
Усього	-	-	125854,00

Фінансування студентського самоврядування

Для гармонійного розвитку особистості студента, формування в нього навичок майбутнього організатора та відповідно до ст.40 Закону України "Про вищу освіту" в Університеті створено студентський парламент як керівний орган студентського самоврядування. Ухвалою вченої ради Університету на виконання завдань і повноважень студентського самоврядування у 2015 році передбачено **4,3 тис. грн**, у т. ч. видатки на відрядження (для участі в предметних олімпіадах та конкурсах, спортивних змаганнях, конференціях) – 34,1 тис. грн, витрати на придбання матеріалів, обладнання та інвентарю – 9,2 тис. грн (благодійна допомога матеріалами – меблі для студректора на 7,4 тис. грн та кулер – на 1,8 тис. грн).

9.2. Господарська діяльність університету

Сучасний Університет неможливий без продовження цілеспрямованої роботи щодо забезпечення комфортних умов для навчання, праці та відпочинку. Цей напрям був і залишатиметься пріоритетним.

У звітному періоді постійна увага приділялася господарчій діяльності, капітальному та поточному ремонту, збереженню та підтриманню в належному технічному стані університетського майна та інфраструктури.

Фінансування університету з оплати за комунальні послуги у 2015 р. здійснено в сумі 4 107 тис. грн. (59%): 2439 тис. грн – загальний та (41%) 1 668 тис. грн – спеціальний фонд, що збільшено на 12% в порівнянні з 2014р. (3 597 тис. грн.)

Зміна тарифів щодо оплати за комунальні послуги у 2015 році в порівнянні з 2014 р. відбувалось таким чином :

Підвищення тарифів з оплати за теплопостачання (1Гкал) на 12,6 %.

Підвищення тарифів з оплати за Водопостачання і водовідведення (1куб.м) на 31,4 %.

Підвищення тарифів з оплати за електроенергію (1кВтг) на 15,1 відсотків.

Підвищення тарифів з оплати природного газу (тис.м³) на 16,0 відсотків

В університеті функціонує сучасна матеріально-технічна база, що відповідає вимогам державного стандарту і дає змогу повноцінно організовувати освітній процес на високому рівні. Незважаючи на складні соціально-економічні умови, пріоритетним напрямом роботи всіх служб адміністративно-господарської частини університету у 2015 календарному році було зміцнення матеріально-технічної бази, підготовка навчального закладу до нового 2015– 2016 навчального року та до роботи в осінньо-зимовий період.

Забезпечення освітнього процесу в університеті господарськими службами проводилось відповідно до затверджених навчальних планів, планів розвитку матеріально-технічної бази та вимог повсякденного життя.

Загальна площа навчальних корпусів на сьогодні складає 18551,3 м², гуртожитків – 11292,9 м², в м. Кролевець: гуртожиток – 1295,9 м², спортивний комплекс – 4942,2 м².

Відповідно до наказу ректора було розроблено комплекс заходів щодо ефективного використання державного майна, створення відповідних умов для забезпечення навчального процесу, проживання в гуртожитках та передбачено раціональні шляхи зміцнення й розширення матеріально-технічної бази університету за умови безперебійної роботи всіх підрозділів та інженерно-технічного складу працівників АГЧ, а саме:

1. У гуртожитках поліпшуються умови проживання студентської молоді та працівників університету. З цієї метою проведено низку робіт, зокрема:

- замінено вікна на металопластикові в студентських кімнатах - 13 шт.;

- замінено дверні блоки – 10 шт.;

- облицьовано плиткою 162 м² стін і підлоги на кухнях та в кімнатах гігієни (VI поверх гуртожитку № 1);

- пошпакльовано та пофарбовано 300 м² стін і стелі в житлових кімнатах, коридорах, кімнатах гігієни (VI поверх гуртожитку № 1);

- проводиться капітальний ремонт душової кімнати (гуртожиток № 1).

2. Завдяки значним зусиллям адміністрації університету було введено в експлуатацію гуртожиток сімейної молоді № 2, загальна площа будівлі складає 864 м². Нова будівля відповідає всім енергозберезувальним нормам (утеплено фасад і дах, встановлено енергозберезувальні металопластикові вікна).

3. Постійно проводилась робота щодо благоустрою території. Пофарбовано 980 м² огорожі навколо університету. Облаштовано тротуарні доріжки – 121 м², газон – 0,23 га. Проведено санітарну чистку деревонасаджень на території ВНЗ.

4. У навчальних корпусах силами техпрацівників та спеціалістів АГЧ проведено косметичний ремонт майже всіх приміщень, ревізію та частковий ремонт інженерних комунікацій. Зроблено капітальний ремонт другої половини даху лабораторного корпусу №

5. Інженерним складом АГЧ проведено велику і кропітку роботу з підготовки матеріально-технічної бази університету до роботи в новому навчальному році та в осінньо-зимовий період, а саме:

5.1. Замінено запірну арматуру в тепловому вузлі та вузлах водомережі навчальних корпусів № 1, 3, 4.

5.2. Повністю замінено електромережу на IV поверсі в гуртожитку № 1 (коридор).

5.3. Проведено ремонт системи опалення та водопостачання в гуртожитку № 1 на IV поверсі (коридор, кімнати гігієни, кухні).

5.4. Виконано повірку приладів обліку та їх встановлення у вузли обліку тепло та електромережі.

Проблема підвищення ефективності використання енергетичних ресурсів в університеті та зниження платежів за спожиті енергоносії залишається, як і раніше, досить актуальною, оскільки оплата комунальних послуг є однією з найбільш видаткових статей господарської діяльності університету.

З метою економного використання бюджетних коштів на комунальні видатки у 2016 році розроблено заходи щодо ефективного та раціонального використання аудиторного фонду.

З метою забезпечення надійної та безаварійної експлуатації системи інженерних мереж у навчальних корпусах і гуртожитках систематично проводиться моніторинг та аналіз їх стану.

Постійно проводиться робота щодо ремонту та обслуговування системи інженерних комунікацій. Проведено ревізію системи водо- та теплопостачання. Виконано роботи з утеплення інженерних вводів підвальних та технічних приміщень гуртожитків, навчальних корпусів.

Проведено комплекс профілактичних робіт електромереж навчальних корпусів та гуртожитків. Частково замінено електропроводку, розетки, світильники, лампи та вимикачі, проведено технічний огляд електрощитів у гуртожитках, навчальних корпусах. Систематично проводиться робота щодо їх ремонту та обслуговування.

У полі зору адміністрації університету постійний контроль та аналіз тепло- та енергоспоживання в навчальних корпусах і гуртожитках. Так, у гуртожитках та навчальних корпусах університету встановлено лічильники обліку витрат опалення, холодної води, електроенергії. Серед студентів проводиться роз'яснювальна робота щодо ощадливого використання електроенергії, води, газу та тепла.

Так, на 2015 рік кошторисом було передбачено на теплопостачання 2 711 505,16 грн., із них із загального фонду – 1 622 234 грн, спеціального фонду – 1 089 271,16 грн.

На водопостачання - 516 188,57 грн, із них загального фонду – 239 858 грн, спеціального фонду – 276 330,57 грн.

На електричну енергію – 449 423,07 грн, із них загального фонду – 267 428 грн, спеціального фонду – 181 995,07 грн.

Газ – 430 082,67 грн, із них загального фонду – 309 880 грн, спеціального фонду – 120 202,67 грн.

Загальний фонд – 2 439 400 грн., спеціальний фонд – 1 667 799,47 грн. Всього 4 107 199,47 грн.

На наведених діаграмах відображено ефективність зазначеної вище роботи

	2014 рік	2015 рік	різниця, %
Електроенергія, кВт	729984	650249	- 11
Теплоенергія, Гкал	2742	2400	- 12
Водопостачання, м ³	31230	28793	- 8
Газопостачання, тис. м ³	72,49	62,47	- 14

"-" зменшення, "+" збільшення

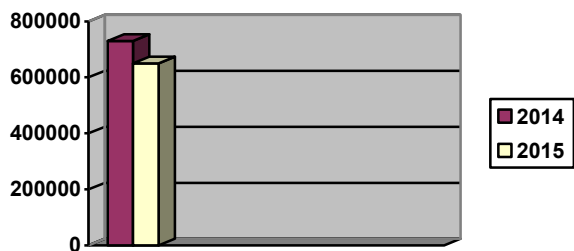

Рис. 1. Електроенергія, Квт

Рис. 2. Теплоенергія, Гкал

Рис. 3. Водопостачання, м³

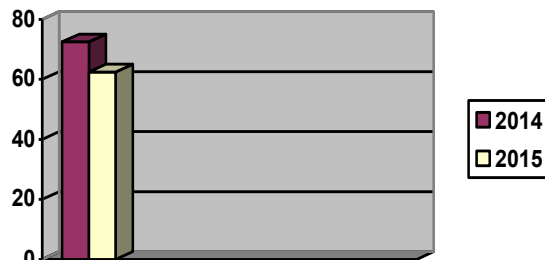

Рис. 4. Газопостачання, м³

На виконання листа Міністерства освіти і науки України щодо ефективного використання енергоресурсів адміністративно-господарська частина проводить активну роботу щодо зменшення комунальних видатків на 10% порівняно з попереднім роком у натуральних показниках.

Діаграми 1, 4 свідчать, наскільки серйозно проводиться робота щодо економного використання електроенергії та газу. На зменшення показників вплинула, зокрема, заміна вікон (

кімнатах стало світліше) та заміна ламп розжарювання на енергозберігальні.

Простежується значна економія теплової енергії в навчальних корпусах та гуртожитках, де замінено частину вікон на металопластикові. З огляду на це будемо продовжувати роботу і в подальшому щодо заміни вікон на металопластикові та ламп розжарювання на енергозберігальні.

Діаграма № 3 свідчить про необхідність запровадження заходів економії води.

Сьогодні господарська діяльність університету спрямована на:

- зміцнення, удосконалення та модернізацію матеріально-технічної бази;
- пошук нових джерел фінансування;
- приведення витрат до реального фінансування навчального закладу;
- покращення умов праці співробітників, навчання і проживання студентів;
- забезпечення економічних та соціальних гарантій учасникам освітнього процесу;
- реконструкцію навчальних корпусів, гуртожитку № 3, добудову теплогенераторної та котельні;
- економне використання енергоносіїв, упровадження енергозберігальних технологій;
- створення умов для підвищення ефективності використання потенціалу університету;
- забезпечення конкурентоспроможності університету на ринку освітніх послуг;
- модернізацію наукової, навчальної і виховної роботи відповідно до вимог державних стандартів, концепції розвитку університету та потреб особистості в сучасному інформаційному суспільстві.

Отже, господарська діяльність університету у звітний період була спрямована на підтримання функціонального стану матеріально-технічної бази, покращення умов праці співробітників, навчання і проживання студентів, економне використання енергоносіїв, що дозволило акумулювати кошти на забезпечення наукової, навчальної і виховної роботи відповідно до вимог державних стандартів, концепції розвитку університету та потреб особистості.

Перспективні плани роботи адміністративно-господарської частини на 2016-2020 рр.:

- Розробити проектно-кошторисну документацію на утеплення фасаду спортивної зали та будівництво шатрового даху в навчальному корпусі № 5.
- Розпочати будівництво котельні спортивного комплексу.
- Продовжувати заміну віконних та дверних блоків у гуртожитках та лабораторному корпусі №7.
- Утеплити західний фасад лабораторного корпусу № 7.
- Утеплити стелі III-го поверху гуртожитку №3 та стіни спортивної зали навчального корпусу № 5.
- Відремонтувати фасад корпусу № 6.
- Розробити проектно-кошторисну документацію на капітальний ремонт навчального корпусу №1 та навчального корпусу № 3 (I-й поверх).
- Установити мікропроцесорні регулятори тепла в навчальних корпусах (в рік по одному).

9.3. Ефективне використання державного майна та його збереження

З метою ефективного використання державного майна у відповідності до його цільового призначення в університеті укладено угоди повної матеріальної відповідальності з матеріально-відповідальними особам кафедр, підрозділів. Усе майно знаходиться на зберіганні в матеріально-відповідальних осіб. Під час звільнення матеріально-відповідального працівника проводиться повна інвентаризація та передавання матеріальних цінностей іншій особі.

Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність» від 16 липня 1999р. N996 ст.10 «Інвентаризація активів і зобов'язань» річною інвентаризацією перевіряється фактична наявність та умови збереження матеріальних цінностей. Відчуження землі не відбувалося.

Матеріально-технічну базу Університету складають основні та оборотні фонди, матеріальні активи та інші фінансові цінності, вартість яких відображається на самотійному балансі університету. До них належать: будівельні споруди, машини, обладнання, транспортні засоби, засоби зв'язку, інтелектуальна власність, грошові кошти. Майно, що закріплене за Університетом, а також доходи від використання цього майна (від оренди приміщень, спортивного комплексу, гуртожитків, роботи видавничого відділу, науково-дослідних розробок та досліджень) належать університету. Контроль за ефективністю використання і зберігання майна здійснюють центральні органи виконавчої влади.

Університет, керуючись 48 статтею Бюджетного кодексу України, бере зобов'язання та здійснює відповідні видатки за загальним фондом бюджету тільки в межах бюджетних асигнувань, а за спеціальним фондом бюджету – виключно в межах відповідних фактичних надходжень до спеціального фонду бюджету. Дебіторська і кредиторська заборгованості за розрахунками із постачальниками та іншими суб'єктами є реальними. Університет немає ніякої заборгованості перед своїми працівниками щодо заробітної плати, перед студентами – з виплати стипендій. Перерахування платежів до бюджету проводиться своєчасно, відповідно до вимог законодавства.

Університет вчасно подає МОН України, органам державного казначейства, статистики та іншим державним органам, яким законодавством України надане право контролю за відповідними напрямками його діяльності, необхідну бухгалтерську та статистичну звітність.

Ринкові процеси та кризові явища і складна економічна ситуація в країні змушують ректорат постійно шукати шляхи до стійкого фінансово-економічного стану в Університеті.

Університетом кожного року розробляється "Програма фінансування", яка включає в себе два розділи: "Фінансування за рахунок загального фонду бюджету" і "Фінансування за рахунок спеціального фонду бюджету". Окрім того, в Університеті щороку розробляється комплексна програма соціально-економічного розвитку для зміцнення фінансово-економічного стану та розвитку господарської, науково-виробничої та комерційної діяльності.

9.4. Соціально-економічний розвиток і соціальний захист працівників

За останні роки в Університеті значно поліпшились умови праці, навчання та відпочинку.

У складі університету з метою реалізації соціальної складової (забезпечення харчування, відпочинку та оздоровлення осіб, які навчаються і працюють в університеті) функціонує спортивний комплекс та спортивно-оздоровча база "Десна" (с. Погореловка).

Для забезпечення економічного та раціонального використання бюджетних коштів під час ведення господарської діяльності в університеті працюють пральні в гуртожитках, майстерня з обробки деревини, столярна майстерня та швейний цех.

Для підвищення культурного виховання та творчого розвитку співробітників та студентської молоді в навчальному корпусі № 5 працює "Молодіжний центр", в якому щотижня проводяться культурно-мистецькі заходи за участю студентів факультетів. Також для організації дозвілля в Університеті функціонує 2 актові зали.

Університет має 5 гуртожитків, в яких проживають студенти, аспіранти, докторанти, науково-педагогічні, наукові та інші працівники навчального закладу, для яких створено відповідні умови проживання та відпочинку.

Для забезпечення культурно-масової, фізкультурної, оздоровчої роботи та надання співробітникам матеріальної і фінансової допомоги Університетом перераховано Первинній профспілковій організації Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка кошти в сумі 479 тис. грн. (в т.ч. ПК працівників та співробітників –168 тис.грн., ПК студентів та аспірантів – 311 тис. грн). Обкому профспілки робітників освіти перераховано 29 тис.грн.

В університеті діє Колективний договір як важлива форма реалізації демократичних принципів управління і соціального партнерства, який є правовим актом і визначає взаємовідносини адміністрації та трудового колективу щодо питань економічного і соціального розвитку на підставі взаємного узгодження інтересів сторін відповідно до чинного законодавства. Постійно з метою забезпечення соціально-економічних та трудових прав працівників проводиться моніторинг щодо стану виконання положень колективного договору, про що ректор звітує перед трудовим колективом один раз на рік. Проведений аналіз виконання положень колективного договору свідчить, що завдяки спільним зусиллям адміністрації та профспілкового комітету в університеті діє система соціальних пільг. Здійснюється оплата додаткових відпусток, виплати доплат, надбавок за вислугу років педагогічним та науково-педагогічним працівникам, виплачується грошова допомога на оздоровлення, винагороди за сумлінну працю та зразкове виконання службових обов'язків. Адміністрація вищого навчального закладу відповідно до змісту Колективного договору для забезпечення соціального захисту працівників, матеріального стимулювання праці здійснювали розподіл коштів на:

- виплату надбавок і доплат до посадових окладів – 6026,6 тис. грн.

- виплату матеріальної допомоги на оздоровлення, допомоги у зв'язку зі скрутним матеріальним становищем та на поховання – 598,1 тис.грн

Значну суму коштів за рахунок економії фонду оплати праці було використано на преміювання викладачів та співробітників навчального закладу.

До Колективного договору внесено додаткові соціально-побутові пільги, гарантії та компенсації. Працівникам Університету надаються вихідні дні із збереженням заробітної плати за наявності таких поважних причин: укладення шлюбу – 3 р.д.; укладення шлюбу дітьми – 2 р.д.; народження дитини – 2 р.д.; у випадку смерті членів сім'ї – 3 р.д., членам добровільної народної дружини – 2 р.д.

Предметом постійної уваги адміністрації та профспілкової організації є покращення умов і охорона праці співробітників. Робота профспілки спрямована на забезпечення здоров'я й працездатності співробітників та студентів у навчально-виробничому процесі. Співробітники університету, які працюють на роботах зі шкідливими умовами праці, згідно зі встановленими нормативами за рахунок фонду з охорони праці університету, забезпечені спеціальним одягом, взуттям, засобами індивідуального захисту, мильними та дезинфікувальними засобами, аптечками першої медичної долікарської допомоги.

Згідно з умовами Колективного договору прийняття на роботу здійснюється на підставі Закону України "Про освіту", " Про вищу освіту" та Кодексу Законів про працю України. Припинення трудових відносин здійснюється відповідно до чинного законодавства.

Чергові щорічні відпустки надаються тривалістю не менше 24 календарних днів згідно з графіками відпусток та заявами співробітників; додаткові відпустки надаються згідно з чинним законодавством; відпустки без збереження заробітної плати надаються на підставі заяви співробітників відповідно до Закону України "Про відпустки" та інших нормативних актів.

Соціальна політика університету та профспілкового комітету спрямована на забезпечення прав кожного співробітника, збереження та підвищення його матеріального добробуту. Для колективу університету основним джерелом доходів є заробітна плата, що виплачується двічі на місяць. Заборгованості й затримки у виплаті немає.

Щорічно співробітники Університету мають змогу оздоровитися на спортивно-оздоровчій базі "Десна" на мальовничому березі Десни у Кролевецькому районі Сумської області. У 2015 році послугами бази скористалися 36 осіб.

X. ВІДОКРЕМЛЕНІ СТРУКТУРНІ ПІДРОЗДІЛИ УНІВЕРСИТЕТУ

10.1. Філії університету: особливості функціонування, перспективи розвитку

Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка здійснює освітню діяльність як у базовому навчальному закладі, так і у відокремлених структурних підрозділах.

Станом на 01.01.2015 року підготовка фахівців за заочною формою навчання за кошти фізичних та юридичних осіб здійснювалася у:

Барському НКП Глухівського НПУ ім. О. Довженка, що функціонував на базі Барського гуманітарно-педагогічного коледжу;

- Кременчуцькому НКП Глухівського НПУ ім. О. Довженка, що функціонував на базі Кременчуцького педагогічного коледжу ім. А.С. Макаренка;

- Конотопському НКП Глухівського НПУ ім. О. Довженка, що функціонував на базі Конотопського індустріально-педагогічного коледжу;

- Могилів-Подільському НКП Глухівського НПУ ім. О. Довженка;

- Сосницькому НКЦ Глухівського НПУ ім. О. Довженка.

-Сумському НКП Глухівського НПУ ім.О.Довженка, що функціонував на базі Сумського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, де загалом навчалося 910 студентів.

У червні 2015 року 506 випускників відокремлених структурних підрозділів отримали дипломи бакалаврів та спеціалістів за ліцензованими та акредитованими напрямками, спеціальностями.

У зв'язку з набуттям чинності нового Закону України «Про вищу освіту», на виконання п. 25 рішення Акредитаційної комісії України від 8 липня 2014 року (протокол № 110), на засіданні ректорату прийнято рішення вивчити питання узгодження з чинним законодавством України

структури університету у частині функціонування відокремлених структурних підрозділів і надання їм статусу філій. Зокрема, згідно з п.9 ст.7 розділу VI Закону України «Про вищу освіту», «філія – це територіально відокремлений структурний підрозділ вищого навчального закладу, що утворюється з метою задоволення потреб регіонального ринку праці у відповідних фахівцях та наближення місця навчання здобувачів вищої освіти до їх місця проживання. Філія не є юридичною особою і діє на підставі затвердженого вищим навчальним закладом положення та відповідно до отриманої ліцензії на провадження освітньої діяльності».

Учена рада Університету (протокол №12 від 17 червня 2015 року), проаналізувавши виконання ліцензії університету у відокремлених структурних підрозділах (ВСП), наявний контингент, забезпеченість навчальними матеріалами бібліотек НКП (НКЦ), інформацію чинних керівників відокремлених структурних підрозділів про перспективи подальшого розвитку ВСП, клопотання на ім'я ректора університету професора Курка О.І., що надійшли від керівників ВНЗ І – ІІ р.а., зокрема:

директора Барського гуманітарно-педагогічного коледжу ім. М. Грушевського (23000, Вінницька обл., м. Бар, майдан Грушевського,1),

директора Кременчуцького педагогічного коледжу ім. А.С. Макаренка (39613, Полтавська обл., м. Кременчук, вул. Л.Чайкіної, 33),

в.о. ректора СОППО (40007 м.Суми, вул.. Римського-Корсакова,5),

відповідальних осіб органів державної влади та місцевого самоврядування Вінницької, Полтавської, Сумської областей,

ухвалила рішення щодо узгодження функціонування відокремлених структурних підрозділів Університету з чинним Законом України «Про вищу освіту» та, з урахуванням чинної ліцензії Глухівського НПУ ім. О. Довженка на підготовку фахівців за акредитованими спеціальностями, порушити клопотання перед МОН України про перейменування Барського НКП НПУ ім. О. Довженка, що функціонував на базі Барського гуманітарно-педагогічного коледжу (адреса пункту: 23000, Вінницька обл., м. Бар, майдан Грушевського,1) – у Барську філію Глухівського НПУ ім.О.Довженка; Кременчуцького НКП Глухівського НПУ ім. О. Довженка, що функціонував на базі Кременчуцького педагогічного коледжу ім. А.С. Макаренка (39613, Полтавська обл., м. Кременчук, вул. Л.Чайкіної, 33) – у Кременчуцьку філію Глухівського НПУ ім. О. Довженка; Сумського НКП Глухівського НПУ ім. О. Довженка, що функціонував на базі Сумського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти (адреса пункту 40007 м.Суми, вул. Римського-Корсакова, 5) – у Сумську філію Глухівського НПУ ім. О.Довженка, надання з 01.08.2015 року дозволів на використання ліцензій за акредитованими спеціальностями (спеціалізаціями) за ОКР «Бакалавр», «Спеціаліст» у межах загальної ліцензії Університету (ліцензія МОН України Серія АЕ № 527662 від 25.11.2014 року) у філіях Університету, без додаткового проведення акредитації у НКП (НКЦ), реорганізованих у філії.

Водночас учена рада схвалила рішення (протокол № 11 від 27.05.15 р.) розпочати процедуру ліквідації Конотопського, Могилів-Подільського НКП, Сосницького НКЦ Глухівського НПУ ім. О.Довженка, затвердила План заходів щодо реорганізації навчально-консультативних пунктів (НКП) та навчально-консультаційних центрів (НКЦ) Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. На основі прийнятих рішень, відповідно до наказів по університету (№ 192 від 11.06.15 «Про заходи щодо ліквідації та реорганізації відокремлених структурних підрозділів (НКП, НКЦ) Глухівського НПУ ім. О.Довженка», № 231 від 07.09.15 «Про проведення інвентаризації» та ін.) згідно з чинним законодавством України переукладено договори про співпрацю в галузі підготовки фахівців за заочною формою навчання з навчальними закладами, на базі яких функціонують відокремлені структурні підрозділи, що підлягають реорганізації чи ліквідації, переукладено договори підряду з директорами навчальних закладів, на базі яких розташовані відокремлені структурні підрозділи, що підлягають ліквідації.

На виконання наказу МОН України № 807 від 24.07.2015 року наказом по університету створено інвентаризаційну комісію у складі проректора з науково-педагогічної роботи Слінченко Л.В., головного бухгалтера Василенко Л.О., помічника ректора з адміністративно-господарської роботи Коротича А.В., яка провела повну інвентаризацію основних засобів, інших необоротних активів, товарно-матеріальних цінностей з перевіркою за місцем розташування ВСП за їх фактичної наявності та документального підтвердження станом на 01 вересня 2015 року, провела відповідні інвентаризаційні описи у матеріально-відповідальних осіб – Конотопського НКП (Ковач

Н.А.), Сосницького НКЦ (Вакули О.М.), Могилів-Подільського НКП (Милки Н.П.). У процесі інвентаризації до базового навчального закладу повернуто всі матеріальні цінності, встановлено реальний стан заборгованості, а саме: у відношенні до дебіторської заборгованості за надання освітніх послуг, про що комісією складено відповідні протоколи.

Необхідну роботу було проведено зі студентами заочної форми навчання. Зокрема, ректором університету, проректорами, деканами факультетів, головним бухгалтером, провідним фахівцем-юрисконсультантом, керівниками, методистами, провідними фахівцями відокремлених структурних підрозділів упродовж червня–серпня 2015 року зі студентами Конотопського, Могилів-Подільського, Сосницького НКП (НКЦ), що ліквідуються, проведено загальні збори; надано консультаційні послуги, проведено індивідуальні роз'яснювальні бесіди щодо подальшого навчання за відповідними напрямками, спеціальностями, укладання та переукладання договорів про оплату за надання освітніх послуг із фізичними та юридичними особами, переоформлення договорів на навчання в Університеті – базовому навчальному закладі. Усіх студентів відокремлених структурних підрозділів, що ліквідуються, переведено на навчання до базового навчального закладу.

Планово-фінансовим та навчальним відділами опрацьовано в межах кожної спеціальності (спеціалізації) контингент студентів, ставки та навчальне навантаження науково-педагогічних працівників, ставки педагогічного та допоміжного персоналу за спеціальним фондом у відокремлених структурних підрозділах Університету (окремо за кожним і загалом) на 2015/2016 н.р., підготовлено та внесено відповідні зміни до штатного розпису університету та його структурних підрозділів з урахуванням відповідних змін відкореговано графік навчального процесу.

Відповідно до чинного законодавства України, на виконання наказу ректора університету №280 від 20.08.2015 року «Про вилучення та виготовлення печаток і штампів» було знищено печатку Барського, Конотопського, Кременчуцького, Могилів-Подільського, Сосницького, Сумського НКП (НКЦ) та виготовлено печатку та штампи відокремлених структурних підрозділів: Барської, Кременчуцької та Сумської філій.

10.1.2 Організація освітнього процесу

Освітній процес у відокремлених структурних підрозділах (філіях) здійснюється згідно із ліцензією МОН України Серія АЕ №527662 від 25.11.2014, Положенням про філію Глухівського НПУ ім. О.Довженка, Положенням про організацію освітнього процесу у Глухівському НПУ ім. О.Довженка, чинним законодавством України в галузі освіти.

Станом на 01.01.2015 року у відокремлених структурних підрозділах Університету навчалось 910 осіб. Із них:

1) на базі Барського педагогічно-гуманітарного коледжу ім. М. Грушевського – 209 осіб (6.010101, 7.01010101 Дошкільна освіта; 6.010102, 7.01010201 Початкова освіта; 7.02030301 Українська мова і література*, 6.030103, 7.03010301 Практична психологія*);

2) на базі Кременчуцького педагогічного коледжу ім. А.С. Макаренка – 386 осіб (6.010101, 7.01010101 Дошкільна освіта, 6.010102, 7.01010201 Початкова освіта; 6.020303 Філологія* (українська мова і література), 7.02030301 Українська мова і література*, 6.020303 Філологія* (англійська мова), 7.02030302 Мова і література (англійська), 6.040102 Біологія, 06.010103 Технологічна освіта);

3) на базі Сумського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти – 172 здобувачі освіти за напрямками, спеціальностями – 6.010101, 7.01010101 Дошкільна освіта, 6.010103 Технологічна освіта, 7.01010201 Початкова освіта.

4) на базі Конотопського індустріально-педагогічного коледжу – 114 осіб;

5) на базі Могилів-Подільського НКП – 19 осіб;

6) на базі Сосницького професійного аграрного ліцею – 10 осіб.

У 2015 році у відокремлених структурних підрозділах здобули вищу освіту 503 здобувачі: ОС «бакалавр» - 254 особи; ОС «спеціаліст» – 249 осіб.

За підсумками вступної кампанії 2015 року на навчання у відокремлених структурних підрозділах за кошти фізичних і юридичних осіб зараховано 409 здобувачів освіти: 233 особи за ОС «бакалавр» та 176 осіб за ОКР «спеціаліст»; у тому числі 104 особи (відповідно 59 та 45) – на Барську філію; 232 особи (відповідно 131 та 101) – на Кременчуцьку філію; 73 особи (відповідно 43 та 30) – на Сумську філію.

Станом на 01.09.2015 року у відокремлених структурних підрозділах Університету

навчалося 745 осіб. Із них:

1) на базі Барського педагогічно-гуманітарного коледжу ім. М. Грушевського 191 особа (6.010101, 7.01010101 Дошкільна освіта; 6.010102, 7.01010201 Початкова освіта; 7.02030301 Українська мова і література*, 6.030103, 7.03010301 Практична психологія*);

2) на базі Кременчуцького педагогічного коледжу ім. А.С. Макаренка 396 осіб (6.010101, 7.01010101 Дошкільна освіта, 6.010102, 7.01010201 Початкова освіта; 6.020303 Філологія* (українська мова і література), 7.02030301 Українська мова і література*, 6.020303 Філологія* (англійська мова), 7.02030302 Мова і література (англійська), 6.040102 Біологія, 06.010103 Технологічна освіта);

3) на базі Сумського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти 158 здобувачів освіти за напрямками, спеціальностями – 6.010101, 7.01010101 Дошкільна освіта, 6.010103 Технологічна освіта, 7.01010201 Початкова освіта.

Станом на 01.01.2016 року у ВСП здобувають освіту 734 особи.

Організація навчального процесу у філії визначається стандартами вищої освіти (освітньо-кваліфікаційні характеристики, освітньо-професійні програми та засоби діагностики якості освіти), Положенням про організацію освітнього процесу у Глухівському НПУ ім. О. Довженка, робочими навчальними планами за повним та скороченим термінами навчання, розробленими на базі навчальних і робочих навчальних планів бакалаврів і спеціалістів денної форми навчання, затверджених ректором.

Відповідно до наказу ректора університету № 131 від 30.04.2015 р. «Про організацію освітнього процесу в університеті та планування навчального навантаження ПВС у 2015–2016 н.р.» у вересні 2015 року (протокол № 18 від 21.09.2015) на засіданні ректорату розглянуто питання «Організація освітнього процесу на філіях Глухівського НПУ ім.О.Довженка у 2015-2016н.р. Обговорення плану роботи філій у 2015–2016 н.р.».

Університет забезпечує філії необхідними нормативними документами (навчальні та робочі навчальні плани, пакети програм, набори тестів та питань різної складності, зміст яких відповідає ОПП, ОКХ фахівця відповідного профілю, навчально-методичною літературою - методичні розробки до вивчення дисциплін, практичних і семінарських занять, виконання лабораторних робіт, контрольних робіт, курсових і дипломних проектів та робіт, а також навчальною літературою (підручники, навчальні посібники), що видаються редакційно-видавничим відділом університету.

Студенти філії користуються навчальною літературою наукової бібліотеки Глухівського НПУ ім. О. Довженка (передано на філії відповідно до чинного законодавства), основними фондами бібліотек ВНЗ I-IV р.а., на базі яких вони функціонують, а також мають право на користування електронною бібліотекою університету через мережу Інтернет.

Навчально-лабораторні бази кожного коледжу, Сумського ОППО, що використовується відповідною філією для проведення навчальних занять, відповідають встановленим вимогам ліцензування та акредитації освітньої діяльності.

Освітній процес на філіях забезпечують завідувачі випускових кафедр, науково-педагогічні працівники університету (не менше 50%), що мають ступінь кандидата (доктора) наук, вчене звання доцента (професора), для виконання вимог ліцензування та акредитації, з урахуванням гуманітарного та соціально-економічного; математичного, природничо-наукового, професійного та практичного циклів підготовки. Це завкафедри педагогіки і психології дошкільної освіти д.п.н., професор, Т.О. Пономаренко, завкафедри педагогіки та психології початкової освіти д.п.н., професор Л.Я. Бірюк, завкафедри практичної психології д.психол. н., професор В.М Поліщук та ін.

До освітнього процесу на філіях, за погодженням з керівництвом Університету, долучено зокрема і висококваліфікованих викладачів коледжів, на базі яких функціонують філії, та викладачі інших вищих навчальних закладів України III-IV р.а., спеціалістів підприємств і організацій, фахівців-практиків на умовах погодинної оплати або за сумісництвом. Це доктор філософських наук, доц. Москалик Г.Ф., канд.іст.н., доц. Стегній П.А., канд.філ.н. Гладир Ю.Ф., канд.біол.н., доц Антонова О.І., канд. псих.н., доц. Білоус Р.М., канд.п.н., доц. Шкляєва Г.О., канд.хім.н., доц. Новохатько О.В. та ін. (Кременчуцька філія);

д.і.н., доц.Нікітін Ю.О., канд.т.н., доц. Серик Л.М., канд.п.н., доц. Стегній Я.О. та ін. (Сумська філія);

д.п.н., доц.Штифурак В.Є., канд.мистецтвознавства, доц. Бурса А.І., канд.п.н. Дусь Н.А.,

канд.п.н. Савчук П.Н. та ін.(Барська філія).

Загальне навчальне навантаження кафедр сформовано відповідно до навчальних планів спеціальностей (напрямів підготовки) фахівців за ОС «Бакалавр», «Спеціаліст» за заочною формою навчання.

Індивідуальний розподіл навчального навантаження ПВС на 2015-2016 навчальний рік здійснено відповідно до робочих навчальних планів, з урахуванням норм часу, встановлених чинним законодавством України, Положення про організацію навчального процесу у Глухівському НПУ ім. О.Довженка. Першочергово навчальним навантаженням у розмірі повної ставки забезпечувалися викладачі, яких обрано за конкурсом.

Індивідуальне навчальне навантаження зовнішнім сумісникам надавалося у граничному розмірі 240 годин або 0,5 ставки відповідної посади на навчальний рік.

Усі філії зареєстровано в державній фіскальній службі України, ЄДРПОУ (державного реєстратора), відділі статистики, мають штампи з реквізитами, із своїм найменуванням, свій штатний розпис.

Філія функціонує з використанням матеріально-технічної бази коледжів та ОППО, згідно з договором між Університетом та відповідним ВНЗ I-IV р.а., який укладено відповідно до чинного законодавства України.

Результати підсумкового контролю студентів відокремлених структурних підрозділів

За результатами зимової семестрової атестації якість знань студентів заочної форми навчання, які навчаються на філіях університету, характеризується середньо-низьким рівнем – 48,8%; кількісний показник дорівнює 99%.

Усього підсумковий контроль склали **722** студенти філій, із них – **187** студентів Барської філії, **379** студентів Кременчуцької філії та **156** студентів Сумської філії.

Високий рівень успішності за національною шкалою та шкалою ЄКТС засвідчили 46 студентів (6,4%) усіх філій: 18 студентів Барської філії (7,5%), 31 студент Кременчуцької філії (8,2%) та 1 студент Сумської філії (0,6%).

Достатній рівень якісних знань по університету серед студентів усіх філій – 306 студентів (42,4 %): 94 студенти Барської філії (50,3%), 136 студентів Кременчуцької філії (35,9%) та 76 студентів Сумської філії (48,7%).

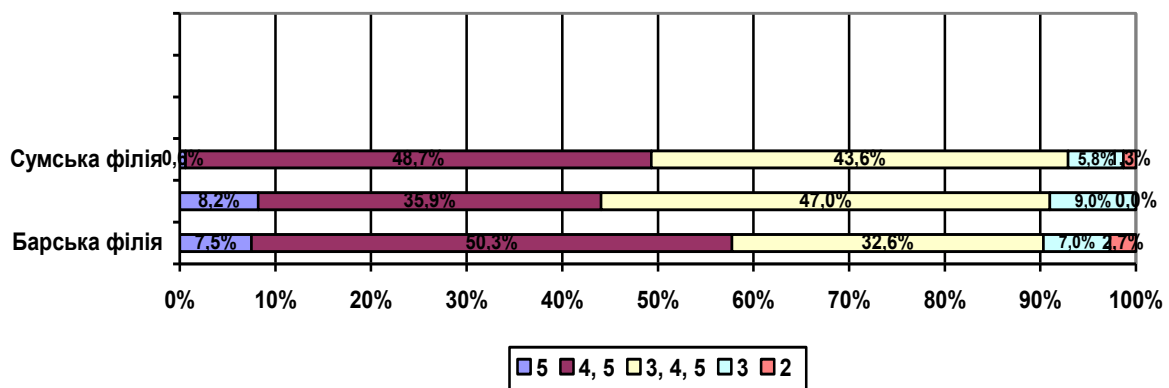
Достатньо-середній рівень якості знань, умінь, навичок виявили студенти (42,5%), які в процесі підсумкової зимової атестації були оцінені на змішані оцінки за шкалою ЄКТС, а саме: «А», «В», «С», «D», «Е». Таких студентів – 307, із них 61 студент Барської філії (32,6%), 178 студентів Кременчуцької філії (47%) та 68 студентів Сумської філії (43,6%).

Середній рівень успішності за національною та шкалою ЄКТС засвідчили 56 студентів філій (7,8%), із них – 13 студентів Барської філії (7%), 34 студенти Кременчуцької філії (9%) та 9 студентів Сумської філії (5,8%).

Низький рівень успішності «FX», «F» мають 7 студентів, що складає 1%; із них 5 студентів Барської філії (2,7%) та 2 студенти Сумської філії (1,3%).

Розподіл студентів за рівнями успішності у розрізі факультетів демонструє діаграма.

Зведені дані рівнів успішності студентів філій у 2015-2016 н.р.

Аналіз якості успішності студентів філій за рівнями дає змогу простежити рейтинг факультетів.

Рейтинг філій за показниками якісної успішності студентів

Місце в рейтингу	Факультет	Показники якісної успішності
I	Барська філія	57,8%
II	Сумська філія	49,4%
III	Кременчуцька філія	44,1%
		Усереднений показник: 48,8%

Рейтинг філій за показниками загальної успішності студентів

Місце в рейтингу	Факультет	Показники абсолютної успішності
I	Кременчуцька філія	100%
II	Сумська філія	98,7%
III	Барська філія	97,3%
		Усереднений показник: 99%

Результати підсумкового контролю за I півріччя 2015/2016 н.р. студентів ФІЛІЙ Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка														
Філія	Напрямок підготовки	Студентів	Відмінно	%	Відмінно і добре	%	Змішані	%	Задовільно	%	Незадовільно	%	Абсолютна успішність, %	Якісна успішність, %
Бар	Дошкільна освіта	51	4	7,8	30	58,8	13	25,5	1	2,0	3	5,9	94,1	66,7
	Початкова освіта	77	8	10,4	35	45,5	31	40,3	3	3,9	0	0,0	100,0	55,8
	Укр. мова і літ.	14	2	14,3	8	57,1	0	0,0	4	28,6	0	0,0	100,0	71,4
	Практ. психол.	45	0	0,0	21	46,7	17	37,8	5	11,1	2	4,4	95,6	46,7
	Всього	187	14	7,5	94	50,3	61	32,6	13	7,0	5	2,7	97,3	57,8
Кременчук	Дошкільна освіта	126	11	8,7	38	30,2	51	40,5	26	20,6	0	0,0	100,0	38,9
	Початкова освіта	159	10	6,3	60	37,7	85	53,5	4	2,5	0	0,0	100,0	44,0
	Укр. мова і літ.	50	4	8,0	20	40,0	26	52,0		0,0		0,0	100,0	48,0
	Мова і літ. (англ.)	28	6	21,4	11	39,3	10	35,7	1	3,6		0,0	100,0	60,7
	Технол. освіта	16	0	0,0	7	43,8	6	37,5	3	18,8	0	0,0	100,0	43,8
	Біологія													
	Всього	379	31	8,2	136	35,9	178	47,0	34	9,0	0	0,0	100,0	44,1
Суми	Дошкільна освіта	115	1	0,9	57	49,6	50	43,5	7	6,1	0	0,0	100,0	50,4
	Початкова освіта	22	0	0,0	12	54,5	8	36,4	0	0,0	2	9,1	90,9	54,5
	Технол. освіта	19	0	0,0	7	36,8	10	52,6	2	10,5	0	0,0	100,0	36,8
	Всього	156	1	0,6	76	48,7	68	43,6	9	5,8	2	1,3	98,7	49,4
ВСЬОГО		722	46	6,4	306	42,4	307	42,5	56	7,8	7	1,0	99,0	48,8

10.1.3 Перспективи розвитку

У червні 2015 року на базі Центру дистанційної освіти для науково-педагогічних працівників Університету організовано 6-місячні курси з розроблення навчально-методичного та електронного забезпечення надання якісних освітніх послуг, у тому числі й у відокремлених структурних підрозділах. За підсумками навчання викладачами створено навчально-методичні комплекси з фахових дисциплін, що дасть можливість ширше застосовувати ІКТ в освітньому процесі, а в перспективі – розширити перелік надання освітніх послуг здобувачам освіти у ВСП та створити локальні центри дистанційної освіти.

10.2. Професійно-педагогічний коледж Глухівського НПУ ім. О. Довженка

1. Нормативно-правове забезпечення діяльності коледжу

Професійно-педагогічний коледж Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка (надалі – Коледж, Університет) заснований на державній формі власності, є структурним підрозділом Університету без права юридичної особи, якому надані права автономії згідно зі Статутом, включаючи право мати відокремлений розрахунковий рахунок у державному казначействі з обов'язками платника податків. Коледж функціонує відповідно до Законів України "Про освіту", "Про вищу освіту", "Про повну загальну середню освіту", "Про професійно-технічну освіту", Статуту Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка та Положення про Професійно-педагогічний коледж Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка, що ухвалено рішенням ученої ради Університету (протокол №4 від 11.12.2014 р.). У своїй діяльності Коледж керується Конституцією України, законами України, постановами й розпорядженнями Кабінету Міністрів України, нормативними актами Міністерства освіти і науки України, міністерств і відомств, наказами й розпорядженнями Департаменту освіти і науки СОДА, наказами й розпорядженнями ректора Університету. Чинна ліцензія (серія АЕ №527662 від 25.11.2014 р.) надає Професійно-

педагогічному коледжу Глухівського НПУ ім. О. Довженка право на провадження освітньої діяльності з підготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Молодший спеціаліст» за трьома галузями знань, сімома спеціальностями (табл. 1).

Таблиця 1

Код галузі знань	Назва галузі знань	Код (напряму) спеціальності	Назва (напряму) спеціальності	Рівень акредитації	Ліцензований обсяг	№ протоколу ДАК	Термін дії ліцензії
0101	Педагогічна освіта	5.01010101	Дошкільна освіта	I	25/-	протокол №92 від 26.01.2012	до 01.07.2016
0101	Педагогічна освіта	5.01010301	Технологічна освіта	I	60/15	протокол №97 від 06.07.2012	до 01.07.2017
0101	Педагогічна освіта	5.01010401	Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)	I	60/-	протокол №115 від 31.03.2015	до 01.07.2025
0101	Педагогічна освіта	5.01010401	Професійна освіта (Технологія виробництва і переробка продуктів сільського господарства)	I	60/15	протокол №97 від 06.07.2012	до 01.07.2017
0101	Педагогічна освіта	5.01010401	Професійна освіта (Транспорт)	I	60/-	протокол №115 від 31.03.2015	до 01.07.2025
0102	Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини	5.01020101	Фізичне виховання	I	25/-	протокол №92 від 26.01.2012	до 01.07.2016
0305	Економіка та підприємництво	5.03050801	Фінанси і кредит	I	25/-	протокол №109 від 03.06.2014	до 01.07.2019

Коледж має ліцензію (серія АЕ №458667 від 08.07.2014 року) на надання освітніх послуг, пов'язаних із одержанням професійної освіти відповідно до кваліфікаційних вимог до кваліфікованих робітників, за трьома видами професійної підготовки та сімома професіями.

Таблиця 2

№ з/п	Код за державним класифікатором України	Назва професії	Ліцензований обсяг	№ протоколу ДАК	Термін дії ліцензії
1.	7231 8322	Слюсар з ремонту автомобілів. Водій автотранспортних засобів (категорія "С")	30	№ 109 від 03.06.2014	26.04.2016
2.	4112	Оператор комп'ютерного набору	30	№ 109 від 03.06.2014	26.04.2016
3.	8322	Водій автотранспортних засобів (категорія «С»)	60	№ 109 від 03.06.2014	03.06.2017
4.	8322	Водій автотранспортних засобів (категорія «СЕ»)	30	№ 109 від 03.06.2014	26.04.2016
5.	8322	Водій автотранспортних засобів (категорія «В»)	20	№ 109 від 03.06.2014	26.04.2016
6.	8321	Водій мототранспортних засобів (категорія «А»)	15	№ 109 від 03.06.2014	26.04.2016
7.	8321	Водій мототранспортних засобів (категорія «А1»)	15	№ 109 від 03.06.2014	26.04.2016

Свідоцтво про атестацію (серія ОС №030047), видане відповідно до рішення регіональної експертної ради з питань ліцензування та атестації навчальних закладів при управлінні освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації (протокол №109 від 13.06.2012 р.), засвідчує право Коледжу на провадження до 13.06.2022 року освітньої діяльності за рівнем загальноосвітньої підготовки студентів, які навчаються на основі базової загальної середньої освіти, з присвоєнням освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст» та наданням повної загальної середньої освіти.

8. Підготовка фахівців із вищою освітою
2.1. Дотримання ліцензійних умов з надання освітніх послуг

Коледж щорічно виконує встановлені обсяги державного замовлення на прийом фахівців відповідно до чинної ліцензії за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Молодший спеціаліст».

У 2015 році здобули освіту:

- 163 особи денної та заочної форм навчання ОКР «Молодший спеціаліст» (табл.3);

ОКР «Молодший спеціаліст»

Таблиця 3

Спеціальність	Всього	Державне замовлення		За кошти фізичних осіб	
		денна	заочна	денна	Заочна
5.01010401 Професійна освіта (Транспорт)	41	40		1	
5.01010301 Технологічна освіта	25	25			
5.01010401 Професійна освіта (Технологія виробництва і переробка продуктів с/г)	40	28	10	1	1
5.01010401 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)	36	35		1	
5.03050801 фінанси і кредит	21	21			
Разом	163	149	10	3	1

- 20 кваліфікованих робітників (табл.4);

Таблиця 4

ОКР «кваліфікований робітник»

Спеціальність	Всього	Державне замовлення	За кошти фізичних осіб
7231 Слюсар з ремонту автомобілів.	20	0	20
8322 Водій автотранспортних засобів (категорія «С»)			

- 186 слухачів (табл.5).

Таблиця 5

Спеціальність	Всього	Державне замовлення	За кошти фізичних осіб
8322 Водій автотранспортних засобів (категорія «С»)	80	0	80
8322 Водій автотранспортних засобів (категорія «СЕ»)	22	0	22
8322 Водій автотранспортних засобів (категорія «В»)	57	0	57
8321 Водій мототранспортних засобів (категорія «А»)	22		22
8321 Водій мототранспортних засобів (категорія «А1»)	5	0	5
Разом	186	0	186

Відповідно до затверджених обсягів державного замовлення у 2015 році сформовано контингент студентів:

- за ОКР "Молодший спеціаліст" (табл.6);

Таблиця 6

Рік вступу	Спеціальність	Державне замовлення		Контракт	
		денна	Заочна	денна	заочна
2014	5.01010401 Професійна освіта (Транспорт) (на базі 9 класів)	23			
2014	5.01010401 Професійна освіта (Транспорт) (на базі ОКР "Кваліфікований робітник")	29		1	
2014	5.01010401 Професійна освіта (Технологія виробництва і переробка продуктів с/г) (на базі 9 класів)	12			
2014	5.01010401 Професійна освіта (Технологія виробництва і переробка продуктів с/г) (на базі ОКР "Кваліфікований робітник")			14	6
2014	5.01010401 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості на базі 9 кл.)	20			
2014	5.01010401 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості) (на базі ОКР "Кваліфікований робітник")	6			

2014	5.01010301 Технологічна освіта	10		
2013	5.01010101 Дошкільна освіта	20		
2013	5.01020101 Фізичне виховання	25		
2013	5.03050801 Фінанси і кредит	15		
Разом		160	17	6

- за освітньо-кваліфікаційним рівнем "кваліфікований робітник" (табл. 7).

Таблиця 7

Спеціальність	Всього	За кошти фізичних осіб
		денна
7231 Слюсар з ремонту автомобілів 8322 Водій автотранспортних засобів (категорія "С")	11	11
Разом	11	11

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів від 09.08.2001 № 978 «Про затвердження положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах», наказу Міністерства освіти і науки України від 19.01.2015р. №31л, наказу по Глухівському національному університету № 27 від 20.01.2015 року експертна комісія у період з 26.01.2015 по 28.01.2015 безпосередньо в навчальному закладі здійснила перевірку діяльності Професійно-педагогічного коледжу Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка, пов'язану з повторною акредитацією спеціальностей 5.01010401 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості) та 5.01010401 Професійна освіта (Транспорт) галузі знань 0101 Педагогічна освіта освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст».

Акредитаційну експертизу проведено відповідно до вимог законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Ліцензійних умов надання освітніх послуг у сфері вищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 24.12.2003 р. № 847, Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 09.08.2001 №978.

2.2. Організація освітнього процесу на відділенні професійної освіти

Відділення професійної освіти є структурним підрозділом Професійно-педагогічного коледжу Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка, де здійснюється підготовка молодших спеціалістів за рахунок коштів юридичних та фізичних осіб за акредитованими й ліцензованими спеціальностями на основі базової загальної середньої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня «Кваліфікований робітник» на денній та заочній формах навчання.

У 2014-2015 навчальному році відділення професійної освіти здійснювало підготовку молодших спеціалістів за спеціальностями: 5.01010401 Професійна освіта (Транспорт), 5.01010401 Професійна освіта (Технологія виробництва і переробка продуктів сільського господарства) та 5.01010401 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості) денної та заочної форми навчання.

Відділення об'єднує викладачів, предметно-циклові комісії та класних керівників навчальних груп коледжу.

У 2014-2015 н.р. на відділенні – 256 студентів денної форми та 32 студенти – заочної форми навчання.

До роботи на відділенні залучалися викладачі інших вищих навчальних закладів, керівники окремих ланок підприємств та організацій для керівництва практиками.

Організація навчального процесу на відділенні регламентується Конституцією України, Законами України: «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про професійно-технічну освіту», «Про загальну середню освіту», Положенням про Професійно-педагогічний коледж Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка та іншими чинними нормативно-правовими актами в галузі освіти.

Освітній процес на відділенні здійснювався у формі аудиторних занять, самостійної роботи студентів, практичної підготовки, контрольних заходів.

З метою перевірки знань студентів з дисциплін загальноосвітньої, гуманітарної, соціально-економічної, математичної, природничо-наукової, професійної та практичної підготовки сформовано пакети контрольних завдань.

Освітній процес на відділенні, як і в цілому в Коледжі, спрямовано на формування гармонійно і всебічно розвиненої особистості, освіченої й здатної до постійного здобуття знань, професійної мобільності та швидкої адаптації до динамічних процесів у освітній та соціально-культурній сферах, у системах організації праці в умовах ринкової економіки.

2.3. Організація освітнього процесу на відділенні технологічної освіти

Відділення технологічної освіти є структурним підрозділом Професійно-педагогічного коледжу Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка, де проводиться підготовка молодших спеціалістів за рахунок коштів юридичних та фізичних осіб за акредитованими й ліцензованими спеціальностями на основі базової загальної середньої освіти.

У 2014-2015 навчальному році відділення технологічної освіти здійснювало підготовку молодших спеціалістів за спеціальностями: 5.01010301 Технологічна освіта, 5.03050801 Фінанси і кредит, 5.01020101 Фізичне виховання, 5.01010101 Дошкільна освіта денної форми навчання.

Відділення об'єднує викладачів, предметно-циклові комісії та класних керівників навчальних груп Коледжу.

У 2014-2015 н.р. на відділенні технологічної освіти – 219 студентів денної форми навчання.

До роботи на відділенні залучалися викладачі інших вищих навчальних закладів, керівники окремих ланок підприємств та організацій для керівництва практиками.

Організація навчального процесу на відділенні регламентується Конституцією України, Законами України: «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про професійно-технічну освіту», «Про загальну середню освіту», Положенням про Професійно-педагогічний коледж Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка та іншими чинними нормативно-правовими актами в галузі освіти.

Освітній процес на відділенні здійснювався у формі аудиторних занять, самостійної роботи студентів, практичної підготовки, контрольних заходів.

З метою перевірки знань студентів з дисциплін загальноосвітньої, гуманітарної, соціально-економічної, математичної, природничо-наукової, професійної та практичної підготовки сформовано пакети контрольних завдань.

Освітній процес на відділенні, як і в цілому в Коледжі, спрямовано на формування гармонійно і всебічно розвиненої особистості, освіченої й здатної до постійного здобуття знань, професійної мобільності та швидкої адаптації до динамічних процесів у освітній та соціально-культурній сферах, у системах організації праці в умовах ринкової економіки.

Головними завданнями роботи відділень Коледжу є:

- організація освітньої діяльності, що охоплює навчальну, виховну, наукову, культурну, методичну складові;
- забезпечення умов для оволодіння системою знань про людину, природу й суспільство; формування соціально свідомої, творчої особистості; виховання морально, психічно й фізично здорового покоління громадян; формування громадянської позиції, патріотизму, власної гідності, готовності до трудової діяльності, відповідальності за свою долю, долю суспільства, держави й людства; забезпечення високих етичних норм, атмосфери доброзичливості й взаємної поваги у стосунках між адміністрацією, працівниками, викладачами, студентами та іншими працівниками;
- забезпечення виконання умов контракту та інших угод на підготовку фахівців;
- проведення наукових досліджень; творчої діяльності як основи підготовки майбутніх фахівців для науково-технічного і культурного розвитку держави;
- інформування абітурієнтів і студентів про ситуацію, що склалася на ринку праці;
- створення умов для продовження навчання випускників Коледжу на відповідних факультетах Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.

Перспективи розвитку відділень Коледжу:

- проведення акредитації спеціальностей 5.01020101 Фізичне виховання, 5.01010101 Дошкільна освіта, 5.01010301 Технологічна освіта ;
- проведення акредитації спеціальності 5.01010401 Професійна освіта (Технологія виробництва і переробка продуктів сільського господарства);
- організація роботи з ліцензування нових перспективних спеціальностей;
- виконання плану набору абітурієнтів у межах ліцензованого обсягу;
- розширення мережі профорієнтаційної роботи та баз практик;
- сприяння оволодінню студентами III-IV курсів відділення робітничими професіями у межах навчального закладу;

- залучення до освітнього процесу фахівців відповідних професій та спеціальностей з метою ознайомлення студентів із новітніми технологіями виробництва;
- залучення студентів до діяльності та стажування у рамках Програми культурного обміну і співробітництва між вищими навчальними закладами Україна-Франція та пошук партнерських зв'язків між професійними навчальними закладами Франції та України.

3. Формування контингенту студентів та працевлаштування випускників

3.1. Профорієнтаційна робота в Коледжі

Формування контингенту студентів Коледжу в 2015 році здійснювалося на підставі таких законодавчо-нормативних документів:

- Закону України „Про вищу освіту”;
- Умов прийому до ВНЗ України в 2015 році, затверджених наказом МОН України № 1172 від 15 жовтня 2014 року та зареєстрованих у Міністерстві юстиції України №1390/26167 від 04 листопада 2014 року;
- Правил прийому до Професійно-педагогічного коледжу Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка, погоджених із МОН України 21 листопада 2013 року;
- Ліцензованих обсягів за ОКР „Кваліфікований робітник”, „Молодший спеціаліст” (згідно з ліцензією АЕ №527662 від 25.11.2014 р.);
- Наказу МОН України № 728 від 9.07.2015 року "Про затвердження обсягу державного замовлення на підготовку та випуск фахівців із вищою освітою у 2015 році для вищих навчальних закладів, підпорядкованих Міністерству освіти і науки”;
- Обсягів державного замовлення на підготовку фахівців із вищою освітою у 2015-2016 навчальному році;
- Плану роботи приймальної комісії;
- Плану профорієнтаційної роботи в коледжі;
- Положень про приймальну та апеляційну комісії університету.

Відповідно до наказу Глухівського НПУ ім. О. Довженка "Про створення приймальної комісії" за №329 від 07.11.2014р. у структурі приймальної комісії Університету створено відбіркову комісію Коледжу, яка розпочала свою діяльність із профорієнтаційної роботи та прогнозування обсягів державного замовлення за ОКР «Молодший спеціаліст» на 2015-2016 навчальний рік.

Профорієнтаційна робота стала основою організації та проведення вступної кампанії. Основними видами й формами профроботи були:

- зустрічі в рамках укладених угод із відділами освіти, НВК, ЗОШ, училищами;
- відвідування центрів зайнятості; ярмарку професій;
- розробка й розповсюдження агітаційно-інформаційних матеріалів, а саме: інформаційних буклетів, флаєрів, плакатів „Запрошуємо на навчання”, оголошень про вступ, інформаційних стендів, календарів;
- проведення „Дня відкритих дверей” у Коледжі;
- розміщення інформації на сайті Університету;
- співпраця із засобами масової інформації;
- відповіді на телефонні дзвінки громадян, електронні листи абітурієнтів.

Протягом 2015 року було проведено таку профорієнтаційну роботу:

- укладено договори про співпрацю із ДПТНЗ «Прилуцький професійний ліцей», ДПТНЗ "Сумське міжрегіональне ВПУ", ДПТНЗ «Івано-Франківський професійний ліцей автомобільного транспорту і будівництва», Глухівська ЗОШ І-ІІІ ступенів №2, Глухівська ЗОШ І-ІІІ ступенів №3, Глухівська ЗОШ І-ІІІ ступенів №1, Глухівська ЗОШ І-ІІІ ступенів №6, Глухівська ЗОШ І-ІІ ступенів №4, Глухівська ЗОШ-інтернат І-ІІІ ступенів ім. М.І. Жужоми, ТВО «СМ спецодяг Україна»;
- подовжено угоди з навчальними закладами: ДПТНЗ «Острозьке вище професійне училище», ДПТНЗ «Роменське вище професійне училище»;
- у 2015 році продовжено співпрацю із ДПТНЗ "Зноб-Новгородський професійний аграрний ліцей", ДПТНЗ "Недригайлівське вище професійне училище", ДПТНЗ "Лебединське вище професійне училище лісового господарства", ДНЗ "Охтирський центр ПТО", ДПТНЗ «Путивльський професійний ліцей», ДПТНЗ «Конотопський професійний аграрний ліцей», ДПТНЗ «Кролевецьке вище професійне училище», ДПТНЗ «Сосницький професійний аграрний ліцей», ДПТНЗ «Конотопське вище професійне училище», ДПТНЗ «Шосткинське вище професійне

училище», Професійно-технічне училище №25 м. Зіньків, ДПТНЗ "Реутинський професійний аграрний ліцей", ДПТНЗ «Сумський професійний ліцей будівництва та автотранспорту», ДПТНЗ «Сумський центр ПТО з дизайну та сфери послуг», ДПТНЗ «Славутський професійний ліцей», ДПТНЗ «Нетішинський професійний ліцей», Ямпільська районна дитячо-юнацька спортивна школа, Глухівська міська ДЮСШ;

- організовано зустрічі з педагогічними колективами шкіл, професійних ліцеїв; учнями загальноосвітніх навчальних закладів м. Глухова, районів Сумської (Глухівського, Путивльського, Буринського, Ямпільського, Середино-Будського, Кролевецького), Чернігівської (Коропського й Новгород-Сіверського), Полтавської, Хмельницької, Рівненської областей та їх батьками;

- проведено Дні відкритих дверей, в програмі яких – презентація спеціальностей; екскурсії до навчальних приміщень (кабінетів, лабораторій, спортивної зали) з метою ознайомлення з матеріально-технічною, навчальною, спортивною базою Коледжу, творчими доробками викладачів;

- проведено пробне тестування для випускників ДПТНЗ Зноб-Новгорода, Свеси, Реутинців, Ромнів, Недригайлова, Лебедина, Синівки, Глинська, Конотопа, Охтирки, Сум, Путивля, Славути, Нетішина, Острога.

Крім того, для вступників (27 осіб) на основі базової загальної середньої освіти проводились безкоштовні консультації з математики, української мови, біології.

3.2. Робота приймальної комісії

Одним із пріоритетних напрямів роботи Коледжу є формування контингенту студентів відповідно до державного замовлення та ліцензованих обсягів.

Реєстрація заяв вступників і зарахування абітурієнтів на навчання здійснювались у Єдиній державній електронній базі з питань освіти, для роботи в якій було подовжено відповідну угоду між Університетом та ДП „Інфоресурс”. Факти подання заяви, зміни статусів, власний рейтинг, а також результати конкурсного відбору кожен абітурієнт мав можливість контролювати на сайті Університету, а також „Vstupinfo”.

У 2015 році до Коледжу подано заяв

на денну форму навчання:

- за ОКР „Молодший спеціаліст” – 368, оригіналів документів - 183, на дозарахування (2 курс) на базі повної загальної середньої освіти – 17, в електронному вигляді – 12;

- за ОКР „Кваліфікований робітник” – 15;

на заочну форму навчання:

- за ОКР „Молодший спеціаліст” на скорочений термін на базі ОКР „Кваліфікований робітник” – 11, з них оригіналів – 6.

Таблиця 8

Кількість поданих заяв до Коледжу

ОКР	Денна форма навчання		Заочна форма навчання	
	Всього	Оригіналів	Всього	Оригіналів
Молодший спеціаліст	368	183	11	6
Кваліфікований робітник	15	11	-	-
ВСЬОГО	383	194	11	6

Державне замовлення у 2015 році виконано в повному обсязі. Усього на навчання за кошти державного бюджету до Коледжу **зараховано 160** студентів.

Таблиця 9

Кількість зарахованих на навчання до Коледжу

ОКР	Денна форма навчання		Заочна форма навчання	
	Бюджет	Контракт	Бюджет	Контракт
Молодший спеціаліст (3 р.10 м.)	125	2	-	-
Молодший спеціаліст (2 р.10 м.)	4	2	-	-
Молодший спеціаліст (1 р.10 м.)	35	15	-	6
Кваліфікований робітник	-	11	-	-
Усього по Коледжу	164	30	-	6

Усього до Коледжу на денну та заочну форми навчання зараховано 200 осіб:

- на місця державного бюджету – **160** осіб; на навчання за кошти фізичних, юридичних осіб – **28** осіб, у тому числі **11** осіб за ОКР „Кваліфікований робітник”.

У цілому серед вступників за ОКР „Молодший спеціаліст” (3 р. 10 м. навчання) **мінімальний** прохідний бал цього року становив **15,8** (2014 року – 13,6), **максимальний** прохідний бал сягав **29,6** (2014 року – 32,1). Отже, середній прохідний бал становив близько 22,7 балів (2014 року – 22,9).

Конкурс вступників на місця державного замовлення за спеціальностями:

- 5.01010301 Технологічна освіта (3 р.10 м.) – 5,2 особи на місце;
- 5.01010401 Професійна освіта (Транспорт) (3 р.10 м.) – 1,6 особи на місце;
- 5.01010401 Професійна освіта. (Транспорт) (2 р.) – 1,3 особи на місце;
- 5.01010401 Професійна освіта (Технологія виробництва і переробка продуктів сільського господарства) (2 р.) – 1,2 особи на місце;
- 5.01010401 Професійна освіта (Технологія виробництва і переробка продуктів сільського господарства) (3 р.10 м.) – 3,5 особи на місце;
- 5.01010401 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості) (3 р.10 м.) – 1,6 особи на місце;
- 5.01010401 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості) (2 р.) – 1,2 особа на місце;
- 5.01010101 Дошкільна освіта (3 р.10 м.) – 3 особи на місце;
- 5.01020101 Фізичне виховання (3 р.10 м.) – 1,4 особи на місце;
- 5.03050801 Фінанси і кредит (3 р.) – 2,3 особи на місце.

У 2015 р. здійснювався прийом абітурієнтів за ОКР „Молодший спеціаліст” на базі ОКР кваліфікованого робітника за результатами вступних фахових випробувань за напрямом підготовки 5.01010401 Професійна освіта (за профілем).

Усі вступні фахові випробування проводилися у формі письмових тестів із використанням комп’ютерних технологій та оцінювалися за 200-бальною шкалою.

Аналіз результатів прийому документів, проведення конкурсу сертифікатів, вступних екзаменів та вступних фахових випробувань дав підстави для **висновків**:

1. Прийом на навчання за ОКР "Молодший спеціаліст" до Коледжу.

1.1. Державне замовлення за ОКР „Молодший спеціаліст” на денну форму навчання з урахуванням перерозподілу державних місць та змін до обсягів державного замовлення виконано в обсязі 160 місць (з них 125 – на основі БЗСО; 35 – на базі ОКР „Кваліфікований робітник”), про що свідчить таблиця.

Таблиця 10

Кількість студентів, зарахованих за ОКР „Молодший спеціаліст” на державні місця денної форми навчання у 2015 році

Спеціальність	Зараховано осіб у 2015 р.
5.01010301 Технологічна освіта (3 р.10 м.)	10
5.01010401 Професійна освіта (Транспорт) (3 р.10 м.)	23
5.01010401 Професійна освіта (Транспорт) (1 р.10 м.)	29
5.01010401 Професійна освіта (Технологія виробництва і переробка продуктів сільського господарства) (3 р.10 м.)	12
5.01010401 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості) (3 р.10 м.)	20
5.01010401 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості) (1 р.10 м.)	6
5.01010101 Дошкільна освіта (3 р.10 м.)	20
5.01020101 Фізичне виховання (3 р.10 м.)	25
5.03050801 Фінанси і кредит (3 р.)	15
Усього	160

1.2. За кошти фізичних, юридичних осіб на денну форму навчання результати прийому наведено в таблиці.

Таблиця 11.

Кількість студентів, зарахованих за ОКР „ Молодший спеціаліст” на денну форму навчання за кошти фізичних, юридичних осіб

Спеціальність	Кількість осіб
5.01010401 Професійна освіта (Технологія виробництва і переробка продуктів сільського господарства) (1 р.10 м.)	14
5.01010301 Технологічна освіта (3 р.10 м.)	1
5.01010401 Професійна освіта (Транспорт) (1 р.10 м.)	1
5.01010101 Дошкільна освіта (3 р.10 м.)	1
Усього	17

- 1.3. На 2-й курс денної форми навчання на базі повної загальної середньої освіти зараховано:
- на місця державного замовлення – 4 особи (у 2014 р. – 4 особи; у 2013 р. – 5 осіб);
  - за кошти фізичних і юридичних осіб – 2 особи.

Таблиця 12

Кількість студентів, зарахованих на старші курси за ОКР „ Молодший спеціаліст ” на вакантні державні місця денної форми навчання .

Напрямок підготовки	Зараховано осіб
5.01010101 Дошкільна освіта (2 р.10 м.)	1
5.01020101 Фізичне виховання (2 р.10 м.)	1
5.01010401 Професійна освіта (Технологія виробництва і переробка продуктів сільського господарства) (2 р.10 м.)	1
5.01010401 Професійна освіта (Транспорт) (2 р.10 м.)	1
Усього	4

1.4. За спеціальністю 7231.2 Слюсар з ремонту автомобілів. Водій автотранспортних засобів (категорія „С”) терміном навчання на 1 рік за кошти фізичних і юридичних осіб було зараховано 11 осіб.

Таблиця 13

ОКР "Кваліфікований робітник"

Рік вступу	Спеціальність	Всього	За кошти фізичних осіб
			денна
2015	7231 Слюсар з ремонту автомобілів 8322 Водій автотранспортних засобів (категорія "С")	11	11

1.5.Усього до Коледжу 2015 року зараховано на навчання 200 осіб, із них 30 за кошти фізичних осіб.

1.6.На підставі аналізу кількості поданих заяв та конкурсної ситуації, що склалася, для Коледжу було внесено такі зміни щодо обсягів державного замовлення:

- збільшено на 4 місця за спеціальністю 5.01010401 Професійна освіта (Транспорт) (на основі ОКР "Кваліфікований робітник");
- збільшено на 6 місць за спеціальністю 5.01010401 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості) (на основі ОКР "Кваліфікований робітник").

1.7.Контингент на 01.07.2015 року становив 327 студентів за ОКР "Молодший спеціаліст".

Контингент на 01.09.2015 року – 519 студентів за ОКР "Молодший спеціаліст" та 11 учнів за ОКР "Кваліфікований робітник".

Таблиця 14

Контингент студентів та учнів

Спеціальність	Бюджет на 01.09.15		Платне навчання на 01.09.15		Академічна відпустка	
	денна	заочна	денна	заочна	денна	заочна
ОКР "Молодший спеціаліст"						
Професійна освіта	231	20	19	7	1	-
Технологічна освіта	42	-	2	-	-	-
Дошкільна освіта	71	-	11	-	-	-
Фізичне виховання	59	-	5	-	-	-
Фінанси і кредит	51	-	2	-	-	-
Усього	454	20	37	7	1	-
ОКР "Кваліфікований робітник"						
Слюсар з ремонту автомобілів. Водій автотранспортних засобів (категорія "С")	-	-	11	-	-	-
Усього	-	-	11	-	-	-
Разом по Коледжу	454	20	48	7	1	-

3.3. Система працевлаштування випускників

Одним із пріоритетних напрямів діяльності навчального закладу як структурного підрозділу Університету є втілення неперервної педагогічної освіти з поєднанням двоциклової або трициклової підготовки педагогічних кадрів за освітньо-кваліфікаційними рівнями "Молодший спеціаліст" у Коледжі; "Бакалавр", "Спеціаліст", "Магістр" – в Університеті.

У 2014-2015 навчальному році диплом молодшого спеціаліста у Професійно-педагогічному коледжі отримали 149 випускників, які навчалися за державним замовленням.

З метою сприяння працевлаштуванню випускників коледжу у 2015 році 93 особи (62%) працевлаштовані відповідно до "Порядку працевлаштування випускників ВНЗ, підготовка яких здійснювалася за державним замовленням", зокрема:

- 9 випускників (6 %) працюють за призначенням;
- 84 випускники (56%) продовжили навчання у ВНЗ III-IV рівня акредитації за спорідненою спеціальністю (Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка, Сумський державний університет);
- 2 випускники (1%) отримали вільне працевлаштування;
- 15 випускників (10%) працюють не за спеціальністю.

4. Навчально-методична робота в Коледжі

4.1. Організація освітнього процесу

Навчально-методична робота в Коледжі спрямована на безперервний розвиток творчої особистості педагога, підвищення рівня творчого потенціалу всього педагогічного колективу; оволодіння сучасними технологіями навчання й виховання, прагнення до захисту власних методичних ідей, розробок авторського методичного забезпечення освітнього процесу підготовки студентської молоді з обраної спеціальності.

Протягом навчального року методична робота в Коледжі спрямовувалася на вирішення головної навчально-виховної і методичної проблеми педагогічного колективу – ***"Формування конкурентоспроможної особистості на засадах педагогічних інновацій в системі наступності професійної підготовки студентів"***.

Центром методичної роботи в навчальному закладі є методичний кабінет, де систематизовано програмно-методичну базу підготовки молодших спеціалістів, методичні розробки викладачів. Відповідно до навчальних планів і програм удосконалено навчально-методичні комплекси дисциплін, що забезпечують якісний рівень викладання.

На початку навчального року для голів предметно-циклових комісій проведено практичний семінар з питань розробки та упорядкування навчально-методичних комплексів дисципліни, програмно-методичного забезпечення освітнього процесу.

Протягом звітної періоду працював постійно діючий семінар "Школа молодого викладача", програмою якого передбачався розгляд питань з організації освітнього процесу, діяльності різних структурних підрозділів, методики викладання дисциплін, психолого-педагогічного впливу та співпраці зі студентами. Надавалася методична допомога молодим викладачам у розробці навчальних і робочих навчальних програм, індивідуальних робочих планів тощо.

Ураховуючи особливості та зміни до "Типового положення про атестацію педагогічних працівників", проведено значну роботу щодо методичного забезпечення організації і проходження в Коледжі кампанії "Атестація-2015", розроблено плани заходів щодо результативної роботи атестаційної комісії в 2015р., розпочато роботу атестаційної комісії 2015-2016 н.р.

Протягом навчального року проведено 25 відкритих занять, у тому числі з використанням інноваційних технологій навчання ("Студентський проект як удосконалення власного мовлення" (інтерактивна лекція) – викладач Усок О.В.); інтерактивних технологій ("Винаходи й винахідники. Функції дієслова to be. Майбутній та минулий тривалий час" – викладач Дворянова Т.О.) та ін.

Система методичної роботи Коледжу, в тому числі і методичної ради та предметно-циклових комісій за напрямками підготовки, сприяла якісній організації освітнього процесу відповідно до чинних вимог законодавчих, нормативних та розпорядчих документів про освіту, вивченню та узагальненню кращого педагогічного досвіду.

У звітний період на засіданнях предметно-циклових комісій розглядалися питання програмно-методичного забезпечення, різних видів діагностики навчальних досягнень студентів.

У 2015 році продовжено плідну співпрацю з колективами навчальних закладів Сумщини з питань обміну педагогічним досвідом.

Науково-методична робота викладачів Коледжу (робота предметно-циклових комісій)

I. ПЦК соціально-економічних дисциплін:

1. Колтакова М.Ю.

- підготувала дидактичний матеріал, друковану наочність (таблиці, схеми) для навчальних дисциплін «Фінанси», «Банківські операції», «Вступ до спеціальності», «Страхові послуги», «Бюджетна система»;

- підготувала студентку до участі у науково-практичній конференції «Наука у молодіжному вимірі».

2. Сидоренко О.М.

- взяла участь в обласному методичному об'єднанні викладачів історії, на якому виступила з доповіддю;

- опублікувала статтю у фаховому виданні (журнал «Відкритий урок: розробки, технології, досвід». Інтегроване заняття з історії України та української літератури «Голод 1932-1933 рр. в Україні як геноцид (мовою документів та через твори У. Самчука «Марія» та В.Барки «Жовтий князь»);

- брала участь у щорічній звітній науково-практичній конференції: тема «Використання ІКТ у роботі викладача суспільних дисциплін з метою розвитку соціально-політичної компетенції молодих спеціалістів»;

- участь у Міжнародній науково-практичній Інтернет-конференції «Використання медіа-технологій у підготовці вчителів: європейський та вітчизняний досвід» 2015 р., тема «Використання медіа-технологій у роботі викладача суспільних дисциплін».

- підготувала тези для звітної науково-практичної конференції Інституту професійно-технічної освіти НАПН України «Науково-методичне забезпечення професійної освіти і навчання» 2015 р. Тема «Інноваційні технології підготовки майбутніх кваліфікованих робітників»;

- підготувала студентку 21ДО групи Головач А. до участі у науково-практичній конференції «Наука у молодіжному вимірі», тема доповіді «Роль жінки в українському суспільстві на різних етапах історії (від сарматських амазонок до сьогодення)».

3. Земка О.В.

- участь у Міжнародній науково-практичній Інтернет-конференції «Актуальні питання професійної підготовки майбутніх вчителів технологій та інженерів-педагогів у ВНЗ»;

- участь у II Міжнародній науково-практичній конференції «Освітні інновації: філософія, психологія, педагогіка»;

- стаття у науковому журналі «Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології»: тема «Використання інноваційних технологій під час вивчення дисциплін економічного циклу в умовах педагогічного коледжу»;

- підготувала студентку 31Ф групи Старченко Д. до участі у науково-практичній конференції «Наука у молодіжному вимірі», тема доповіді «Актуальність марксистського аналізу економіки в сучасних умовах»;

- у 2015 році вступила до аспірантури.

II. ПЦК технологічної освіти у 2015 році працювала над науково-методичною проблемою: «Формування професійної компетентності студентів шляхом організації самостійної та індивідуальної роботи під час вивчення предметів фахової підготовки».

Викладачі взяли участь у Звітній науково-практичній конференції викладачів та аспірантів «Модернізація професійної підготовки майбутніх фахівців: компетентісно зорієнтований підхід», 18-19 лютого 2015 року. м.Глухів, виступили з темами:

1. Бикова Т.Б., викладач Професійно-педагогічного коледжу Глухівського НПУ ім. О. Довженка. Тема: «Особливості формування науково-предметної компетентності майбутніх майстрів виробничого навчання швейного профілю»

2. Синиця Д.О., викладач Професійно-педагогічного коледжу Глухівського НПУ ім. О. Довженка. Тема: «Особливості методик пошуку інформації в мережі Internet для студентів при виконанні ними самостійної та індивідуальної роботи»

3. Возняк О.М., викладач Професійно-педагогічного коледжу Глухівського НПУ ім. О. Довженка. Тема: «Шляхи покращення рівня знань та вмінь студентів під час проведення лабораторних робіт з технічної механіки»

4. Дехтярьова С.В., викладач Професійно-педагогічного коледжу Глухівського НПУ ім. О. Довженка. Тема: «Використання нестандартних уроків при вивченні фахових дисциплін»

Викладач Дехтярьова С.В. взяла участь у міжнародній інтернет-конференції "Актуальні питання професійної підготовки майбутніх вчителів технологій та інженерів педагогів у ВНЗ", яка проходила у Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка 5-6.11.2015 р. Тема доповіді: "Використання інтерактивних технологій як перспективного напрямку удосконалення професійної підготовки майбутніх учителів технологій".

Результати науково-методичної роботи голови ПЦК Бикової Т.Б.:

1. Іващенко М.В., Бикова Т.Б. Особливості освітніх інновацій в умовах актуалізації економіки освіти / Міжнародна діяльність університетів як фактор інноваційного розвитку вищої школи: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної заочної конференції (18 вересня 2015 року). – Маріуполь, 2015, 385 с. (с. 175 – 176). Тези

2. Peculiarities of training university students for professional work in gaining knowledge in economics Social Educational Project of Improving Knowledge in Economics // Journal LrAssociation 1901 "SEPIKE" /Ausgabe 10 . –Osthofen, Deutschland; Poitiers, France; Los Angeles, USA . – P.23-27. – 188р. Стаття

3. Участь у роботі Всеукраїнської науково-практичної конференції «Модернізація структури та змісту початкової освіти на засадах компетентнісного та комунікативного підходів», яка відбулася 24–25 вересня 2015 року у Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка. Тема доповіді: «Реалізація креативного підходу в процесі викладання навчальної дисципліни «Технічна творчість»»

4. Участь у роботі Всеукраїнської науково-практичної конференції для студентів та молодих вчених «Інноваційні технології в освіті та вихованні: історія і сучасність» 15-16 жовтня 2015 року тема доповіді «Інноваційний характер формування креативності майбутніх учителів технологій»

5. Участь у Всеукраїнській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми підготовки фахівців соціальної роботи, яка відбулася 22-23 жовтня 2015 року на базі Глухівського НПУ ім. О. Довженка. Тема без доповіді «Особливості педагогічної взаємодії у системі соціальний педагог – класний керівник – учень».

6. Особенности подготовки будущих учителей технологий в условиях актуализации экономики образования. Тезисы IV Международной заочной научно-практической конференции «Актуальные проблемы технологического образования: компетентность, мастерство, инновации» 03 ноября 2015 года

7. Участь у Міжнародній інтернет-конференції "Актуальні питання професійної підготовки майбутніх учителів технологій та інженерів-педагогів у вищих навчальних закладах", яка відбулася 5-6 листопада 2015 року у Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка. Тема доповіді : «Особливості організації процесу підготовки майбутніх майстрів виробничого навчання швейного профілю до пробних залікових занять під час педагогічної практики засобами мережі Інтернет».

III. ПЦК гуманітарних дисциплін представлена низкою заходів:

- проведено відкриті заняття з іноземної мови (англійської) («У лікаря. Виклик лікаря. Здоровий спосіб життя. Ступені порівняння прикметників») – викладач Федотенко Л.Г., зі світової літератури («Трагедія «маленької людини» в сучасному світі (за новелою Франца Кафки «Перевтілення»)») – викладач Сорока О.Л., з української мови (за професійним спрямуванням) («Стилі української літературної мови у професійному спілкуванні») – викладач Карась О.Д.;

- підготовлено презентації творчих звітів у рамках позачергової атестації педагогічних працівників (викладачі Федотенко Л.Г., Сорока О.Л.);

- здійснено взаємовідвідування аудиторних занять, методичних та виховних заходів, підготовлених викладачами коледжу;

- систематично проводилися засідання предметно-циклової комісії;

- проведено предметно-методичний тиждень;

- здійснювалась робота з обдарованими студентами: залучення до підготовки творчих проєктів, участі в предметних конкурсах, олімпіадах, виховних заходах;
- отримано сертифікати на публікацію матеріалів у журналі «Відкритий урок: розробки, технології, досвід» (викладачі Федотенко Л.Г., Сорока О.Л.);
- проведено конкурс «Ми любимо твори Тараса Шевченка» (викладачі Усок О.В., Сорока О.Л., Корзюкова Л.П.);
- укладено методичні рекомендації «Організація та проведення позакласної роботи з іноземної мови», українсько-англійський тлумачний словник професійних термінів для студентів спеціальностей 5.01010301 Технологічна освіта, 5.01010401 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості) – викладач Федотенко Л.Г.;
- взято участь у науковій конференції «Наука в молодіжному вимірі» (викладачі ПЦК), міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Використання медіа-технологій у підготовці вчителів: європейський та вітчизняний досвід» (доповіді «Застосування мультимедійних засобів на заняттях з іноземної мови як один із напрямів інтенсифікації та підвищення ефективності процесу навчання» – викладач Федотенко Л.Г., «Формування мовної компетентності студентів засобами інформаційно-комунікаційних технологій» – викладач Карась О.Д.); звітній науково-практичній конференції Інституту професійно-технічної освіти НАПН України «Науково-методичне забезпечення професійної освіти і навчання» (тези «Використання інформаційно-комунікаційних технологій у процесі викладання іноземної мови професійного спрямування» – викладач Федотенко Л.Г.); V Міжнародній інтернет-конференції молодих учених і студентів «Глухівські наукові читання – 2015. Актуальні питання суспільних та гуманітарних наук» (доповіді «Функціонування звуко символічних універсалій в українській мові» – викладач Усок О.В., «Специфіка науково-дослідницької діяльності студентів коледжу» – викладач Сорока О.Л.), Міжнародній науково-практичній конференції «Філологічні науки: історія, сучасний стан та перспективи досліджень» (тези «Завдання у структурі самостійної роботи спецкурсу з фоносемантики» – викладач Усок О.В.).

IV. ПЦК педагогіки, психології та фахових методик працювала згідно із затвердженим планом роботи за темою «Особливості професійно-педагогічної діяльності на сучасному етапі розвитку психолого-педагогічної науки», мета якої передбачала систему діяльності викладача, спрямовану на розвиток інноваційного потенціалу особистості, запровадження новітніх освітніх технологій, для підвищення рівня знань студентів, поліпшення підготовки спеціалістів, здатних адаптуватися у нових соціально-економічних умовах.

Викладачами предметної циклової комісії було розроблено, доповнено, внесено зміни в робочі програми з педагогіки, психології, методики виховної роботи, загальних питань методики, методики навчання технологій, організації та методики професійного навчання, дефектології, вступу до спеціальності, оздоровчо-корекційної роботи з дітьми дошкільного віку, які було розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні ПЦК.

Проведено відкриті заходи: Малишева Н.В. – «Формування у студентів професійних умінь та навичок в ході педагогічної практики». Біліченко Т.М.: організувала виставку творчих робіт студентів коледжу. Провела відкритий захід до річниці з Дня народження А. С. Макаренка «Інженер людських душ», провела підсумкове засідання ПЦК педагогіки, психології та фахових методик «Відповідальність як основна якість педагога». Богуца Ю.М. провела позанавчальний захід «Мистецтво жити у світі емоцій і почуттів».

Викладачі взяли участь у засіданні методичного об'єднання класних керівників, зокрема, Богуца Ю.М. з темою: «Способи вирішення конфліктів у колективі».

Брали участь у Міжнародній науково-практичній Інтернет-конференції «Використання медіа технологій у підготовці вчителів: європейський та вітчизняний досвід». Богуца Ю.М. з темою: «Психологічні аспекти формування особистісної медіа культури майбутніх вчителів».

Були учасниками звітної науково-практичної конференції викладачів "Модернізація професійної підготовки майбутніх фахівців: компетентісно-зорієнтований підхід" з темою: «Психологічно комфортне середовище як важливий фактор у формуванні конкурентоспроможної особистості», Турянця З.В. «Роль освітнього середовища у формуванні в майбутніх майстрів виробничого навчання готовності до професійного самовдосконалення», Капоріна О.В. «Жорстока поведінка молоді», Біліченко Т.М. «Формування готовності студентів до використання казки у

вихованні загальнолюдських цінностей дошкільнят», Малишева Н. В. «Шляхи вдосконалення компетентності майбутніх фахівців під час проходження педагогічної практики».

Участь у конференції викладачів та аспірантів «Традиції та інноватика у підготовці педагогічних кадрів», Малишева Н.В. з доповіддю: «Аспекти вивчення ручної праці в процесі підготовки фахівців технологій».

Біліченко Т.М. брала участь у науково-практичній конференції Інституту ПТО НАПН України "Науково-методичне забезпечення професійної освіти і навчання", підготувала доповідь на тему: «Місце інформаційно-комунікаційних технологій у самостійній роботі студентів у професійно-технічних навчальних закладах»

Здійснено підготовку студентів для участі у звітній студентській конференції «Наука у молодіжному вимірі». Малишева Н.В. підготувала студентку 41 ТЛ групи з темою: «Технологія виготовлення народної іграшки»; Біліченко Т.М. студентка 41 ТЛ групи Кіндюшенко С. з темою: «Роль наочних засобів у процесі навчання», Грудина А. з темою: «Ділова гра як засіб розвитку професійного творчого мислення»; Туряниця З.В. підготувала студентку Догадайлову О. з темою: «Ігрова діяльність як один з методів формування спритності на уроках волейболу»; Богуца Ю.М. студентка 21 ДО з темою: «Причини і види конфліктів у студентській групі»; Решетняк Н. В. підготувала студентів 21 До групи Лось О., з темою: «Виховний потенціал творчості Т.Г. Шевченка», та Мажугу О., з темою «Використання творчості Г.Х. Андерсена у моральному вихованні дітей».

Біліченко Т.М. підготувала студентку Фалько Вікторію до участі у Міжнародній інтернет-конференції «Використання медіа-технологій у підготовці вчителів: європейський та вітчизняний досвід», де вона виступила з доповіддю: «Моральний розвиток дітей дошкільного віку на сучасному етапі».

Від адміністрації Коледжу брали участь у Всеукраїнській науково-практичній конференції для студентів та молодих учених «Інноваційні технології в освіті та вихованні: історія і сучасність» 15-16 жовтня 2015 року:

1. Заїка О.М., заступник директора з НР за темою: «Інноваційна культура педагога в управлінській діяльності керівника навчального закладу».

2. Гаврилов І.П., завідувач відділення технологічної освіти за темою: «Запровадження інноваційних підходів в організації теоретичної підготовки учителів у системі коледжів Великобританії у ході освітніх реформ 90-х років ХХ ст.».

3. Шилко С.О., завідувач відділення професійної освіти за темою: «Організаційно-діяльнісні ігри як засіб підготовки керівників педагогічних коледжів до управлінського спілкування.».

За професійним і загальноосвітнім напрямками підготовлено й надруковано 19 методичних розробок у фахових виданнях: журнал "Відкритий урок: розробки, технології, досвід", часопис "Позакласний час", "Все для вчителя" та ін. Редакцією журналу "Відкритий урок: розробки, технології, досвід" колектив Коледжу нагороджений дипломом за поширення кращого педагогічного досвіду в Україні.

Викладачі Коледжу є співавторами методичних, науково-методичних посібників, авторських програм, укладених викладачами Університету.

4.2. Навчальне навантаження викладачів

На підставі Положення про професійно-педагогічний коледж Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка, Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти України №102 від 15.04.93 (зі змінами), наказу Міністерства освіти і науки України №557 від 26.09.2005 "Про впорядкування умов оплати праці та затвердження схем тарифних розрядів працівників навчальних закладів, установ освіти та наукових установ (із змінами), Постанови Кабінету Міністрів України №643 від 20.04.2007 р. "Про затвердження розмірів підвищення посадових окладів (ставок заробітної плати) та додаткової оплати за окремі види педагогічної діяльності у співвідношенні до тарифної ставки" та з метою вирішення навчально-методичних і виховних питань діяльності Коледжу тарифікаційна комісія здійснила розподіл педагогічного навантаження таким чином (Таблиця 15):

Таблиця 15

Навчальний рік	У групах з підготовки за ОКР "Молодший спеціаліст", які навчаються за державним замовленням		У групах з підготовки за ОКР "Молодший спеціаліст" та ОКР "Кваліфікований робітник", які навчаються за кошти фізичних осіб	
	годин	ставок	годин	Ставок
2012-2013	26906	37,4	1090	1,5
2013-2014	32652	45,35	856	1,18
2014-2015	28569,6	39,68	1464	2,03
2015-2016	28569,6	39,68	1464	2.03

4.3. Успішність студентів Коледжу. Моніторинг якості освіти.

Моніторинг якості освіти в Коледжі здійснюється предметно-цикловими комісіями, відділеннями технологічної і професійної освіти, адміністрацією Коледжу, науково-методичним управлінням (радою) університету.

Предметом моніторингу якості освіти є результати заліково-екзаменаційних сесій.

Семестровий контроль було проведено у формі семестрових екзаменів, заліків, диференційованих заліків в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальними програмами.

Таблиця 16

Результати зимової екзаменаційної сесії з предметів загальноосвітньої та професійно-практичної підготовки

№ п/п	Назва спеціальності	Якісна успішність	Абсолютна успішність	Прим
1	012 Дошкільна освіта	43%	98,5%	
2	014 Середня освіта (Трудове навчання)	36,4%	100%	
3	014 Середня освіта (Фізичне виховання)	52,65%	100%	
4	015 Професійна освіта (Транспорт)	34%	100%	
5	015 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)	49,5%	100%	
6	015 Професійна освіта (Технологія виробництва і переробка продуктів с/г)	37,5%	98%	
7	072 Фінанси, банківська справа та страх.	40,5%	100%	
Разом		42%	99,5%	

Державна атестація випускників, які навчаються за освітньо-кваліфікаційними рівнями "Молодший спеціаліст" та "Кваліфікований робітник", здійснювалася відповідно до Закону України "Про вищу освіту", "Про освіту", "Про професійно-технічну освіту", Положення "Про організацію освітнього процесу у Професійно-педагогічному коледжі Глухівського НПУ ім.О.Довженка", "Положення про порядок кваліфікаційної атестації та присвоєння кваліфікації особам, які здобувають професійно-технічну освіту".

Державна підсумкова атестація студентів, які навчаються за ОКР "Молодший спеціаліст" на основі базової загальної середньої освіти, із загальноосвітніх предметів проводилася відповідно до Законів України "Про загальну середню освіту", Положення про державну підсумкову атестацію із загальноосвітніх предметів за напрямками та спеціальностями 5.01010401 Професійна освіта (Технологія виробництва і переробка продуктів с/г), 5.01010401 Професійна освіта (Транспорт), 5.01010401 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості), 5.01010301 Технологічна освіта, 5.03050801 Фінанси і кредит; 5.01010201 Фізичне виховання та 5.01010101 Дошкільна освіта.

Відповідно до наказу ректора №151 від 18.05.2015р. у Коледжі було створено державну комісію, до складу якої входили голова і члени комісії (директор або заступники, голови предметно-циклових комісій, досвідчені викладачі). Склад членів державної комісії та екзаменаторів затверджено в усталеному порядку за місяць до початку роботи ДК. Робота державних комісій (проведення державних екзаменів) тривала в терміни, передбачені графіком навчального процесу та навчальними планами, – з 22.06.15р. по 27.06.15р.

Державний екзамен проводився у формі комплексної перевірки знань студентів із дисциплін, передбачених навчальним планом.

**Результати проведення державних екзаменів випускників
ОКР "Молодший спеціаліст"**

Показники	2014-2015н.р.
Абсолютна успішність	100%
Показник якості	87%

Таблиця 18

**Результати проведення державних екзаменів випускників
ОКР "Кваліфікований робітник"**

Показники	2014-2015н.р.
Абсолютна успішність	100%
Показник якості	74%

Результати державної підсумкової атестації, що проводилася відповідно до Положення про державну підсумкову атестацію студентів із загальноосвітніх предметів у професійно-педагогічному коледжі Глухівського НПУ ім. О. Довженка, які навчаються за ОКР "Молодший спеціаліст" на основі базової загальної середньої освіти, затвердженого на засіданні вченої ради Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка від 22.09.2010 року, протокол №1, подано в таблиці 19.

Таблиця 19

**Результати проведення державної підсумкової атестації
із загальноосвітніх предметів**

Предмети, що входили до ДПА	Форма, за якою проводилися	Показник якості	Абсолютна успішність
Українська мова	Переказ (письмово)	48%	100%
Математика	Тестування	37%	100%
Історія України	Усно	68,5%	100%
Фізика	Тестування	53,4%	100%
Всього		51,7%	100%

Атестат про повну загальну середню освіту в 2015 році отримали 70 осіб.

Відповідно до Положення про золоту медаль "За високі досягнення у навчанні" та срібну медаль "За досягнення у навчанні" для студентів Коледжу встановлено засоби морального стимулювання за високі досягнення у навчанні.

Згідно з рішенням Державної екзаменаційної комісії професійно-педагогічного коледжу Глухівського НПУ ім. О. Довженка від 28.06.15 р., протокол № 6, 10-ти студентам-випускникам денної форми навчання (що становить 6.3%), які повністю виконали освітньо-професійну програму підготовки фахівців ОКР "Молодший спеціаліст", мають більше 75% відмінних оцінок, склали екзамен на відмінно, видано дипломи з відзнакою.

4.4. Педагогічна практика в системі підготовки майбутніх освітян

Одним із пріоритетних завдань Коледжу є удосконалення практичної підготовки студентів з обраної професії. З огляду на це важливе значення в освітньому процесі приділялося організації різних видів практик (навчальної, технологічної та виробничої або педагогічної), що проводилося відповідно до "Положення про проведення практики студентів у вищих навчальних закладах", нормативних документів Міністерства освіти і науки України, графіка навчального процесу.

У поточному навчальному році продовжувалося укладання договорів про співпрацю з підприємствами міста, на базі яких проходять навчальні, технологічні та виробничі практики.

Види й терміни проходження практики визначені навчальними планами. У процесі професійної підготовки студентів увага групових керівників та методистів акцентувалася на розвитку творчих здібностей студента; його самостійності, спроможності працювати в колективі.

Результати проходження практик

Спеціаль-ність	Назва практики	I семестр		II семестр	
		Успішність %	Якісний показник знань %	Успішність %	Якісний показник знань %
Професійна освіта	Навчальна (безвідривна)	99,4	69,5	95	54
	Технологічна (безвідривна)	100	88	100	68,6
	Педагогічна (пробні заняття) безвідривна	98,5	72,7	-	-
	Навчальна	-	-	99	79,8
	Технологічна	-	-	96,5	51
	Педагогічна (на робочому місці майстра виробничого навчання)	-	-	100	96,2
Технологічна освіта	Педагогічна (пробні уроки) безвідривна	100	60	-	-
	Педагогічна (пропедевтична)	-	-	100	91
	Педагогічна (на робочому місці вчителя технологій)	-	-	100	93,8
Фінанси і кредит	Навчальна	-	-	100	100
	Виробнича	-	-	100	100
Фізичне виховання	Літній табірний збір	100	92		
	Зимовий табірний збір	-	-	100	87
Дошкільна освіта	Навчальна	100	71,3	-	-
	Літня в ДНЗ	100	65	-	-

5. Кадрове забезпечення освітнього процесу

5.1. Характеристика викладацького складу

Розбудова системи освіти, її докорінне реформування, відродження українського суспільства, його успішний розвиток на сучасному етапі значною мірою залежить від творчості та професіоналізму викладача й тих умов, які створюються для кожної особистості.

Укомплектованість закладу педагогічними кадрами, умотивованість їх розстановки – визначальні чинники, що зумовлюють ефективність функціонування Коледжу як соціально-педагогічної системи.

Систематично проводиться робота з формування кадрового потенціалу Коледжу, що ґрунтується на принципах раціонального поєднання досвідчених та молодих викладачів, регулярному підвищенні кваліфікації, освоєнні нових технологій підготовки фахівців і здійснюється відповідно до чинного законодавства та Положення про Професійно-педагогічний коледж. За останні роки відзначається позитивна динаміка зростання якісного складу спеціалістів вищої категорії, підвищення рівня стабільності педагогічних кадрів.

У 2015 році навчально-виховний процес у Коледжі забезпечували 36 штатних викладачів, 14 внутрішніх сумісників, 6 – зовнішніх. Серед штатних викладачів – 14 осіб з вищою категорією (38,9%). Із них – 2 особи мають педагогічне звання «старший викладач», 1 особа – педагогічне звання «викладач-методист». Отже, відсоток викладачів з вищою категорією і педагогічними званнями за основним місцем роботи становить 38,9%.

Освітній процес у Коледжі (з урахуванням зовнішніх і внутрішніх сумісників) забезпечують 19 викладачів із вищою категорією, що становить 33,9%.

На сьогодні в Коледжі функціонують 7 предметно-циклових комісій, очолені викладачами з вищою категорією та I категорією.

Протягом 2015 року викладацький склад Коледжу поповнився двома викладачами з кваліфікаційною категорією «Спеціаліст» та двома з кваліфікаційною категорією «Спеціаліст вищої категорії».

Характеристику викладацького складу подано в таблицях.

Якісний і кількісний склад

Всього викладачів	З вищою освітою	Кваліфікаційна категорія				Педагогічне звання		Науковий ступінь	Відмінник освіти України	Кількість викладачів пенсійного віку
		Вища категорія	I категорія	II категорія	Спеціаліст	Старший викладач	Викладач-методист			
								Кандидат пед. наук		
Штатних	36	14 38,9%	6 16,7%	10 27,8%	6 16,7%	2	1	-	1	4
Внутрішніх сумісників	14	2 14,3%	3 21,4%	1 7,1%	7 50%	2	-	1	-	1
Зовнішніх сумісників	6	3 50%	-	1 16,7%	2 33,3%	-	-	-	-	-
РАЗОМ	56	19 33,9%	9 16,1%	12 21,4%	15 26,8%	4	1	1	1	5

Таблиця 22

Викладачі, які мають освітньо-кваліфікаційний рівень «Магістр»

№ з/п	Предметно-циклова комісія викладачів	ПІБ викладачів	Рік закінчення	Примітка
1.	Математичних, природничо-наукових дисциплін	Сорока Валерій Вікторович	2011	
		Буц Людмила Вікторівна	2013	
		Синиця Ніна Олексіївна	2012	
2.	Гуманітарних дисциплін	Карась Олена Дмитрівна	2013	внутрішній сумісник
3.	Фізичного виховання та методик	Гаркавіна Сергій Михайлович	2015	
4.	Соціальних та економічних дисциплін	Чмирков Микола Юрійович	2009	
5.	Професійної освіти	Герашенко Неля Миколаївна	2005	
		Горелій Руслан Петрович	2007	
		Шилко Сергій Олексійович	2007	внутрішній сумісник
		Дига Валентин Іванович	2013	
6.	Технологічної освіти	Гаврилов Іван Петрович	2006	внутрішній сумісник
7.	Педагогіки, психології та фахових методик	Небож Ірина Сергіївна	2015	

Таблиця 23

Загальна характеристика викладачів Коледжу за стажем педагогічної роботи

Загальна кількість штатних викладачів	Стаж науково-педагогічної роботи			
	до 3-х років, %	3 – 10 років, %	10 – 20 років, %	понад 20 років, %
36	5 осіб – 13,9%	11 осіб – 30,6 %	12 осіб – 33,3 %	8 осіб – 22,2%

Таблиця 24

Загальна характеристика викладацького складу Коледжу за віком

Рік	Всього викладачів	У т.ч.					З них пенсійного віку
		До 40 років	40-49 років	50-59 років	60-65 років	понад 65 років	
2015	36	22 61,1%	8 22,2%	2 5,6%	4 11,1%	-	4 13,8%

Середній вік штатних викладачів за предметно-цикловими комісіями

Назва предметних (циклових) комісій	Середній вік працівників (роки)
Предметно-циклова комісія професійної освіти	48
Предметно-циклова комісія фізичного виховання та методик	39
Предметно-циклова комісія педагогіки, психології та фахових методик	38
Предметно-циклова комісія соціальних та економічних дисциплін	35
Предметно-циклова комісія математичних, природничо-наукових дисциплін	36
Предметно-циклова комісія гуманітарних дисциплін	36
Предметно-циклова комісія технологічної освіти	38

Зміст таблиці свідчить, що наймолодші за віком працівники забезпечують роботу:

- предметно-циклової комісії соціальних та економічних дисциплін;
- предметно-циклової комісії математичних, природничо-наукових дисциплін;
- предметно-циклової комісії гуманітарних дисциплін.

Середній вік педагогічних працівників коледжу – 38 років. Фактично незмінним порівняно з минулим роком є відсоток педагогічних працівників пенсійного віку – 4 особи (13,8%). Підвищилась кількість викладачів до 40 років – 25 осіб .

Якісний і кількісний склад педагогічних працівників коледжу дозволяє забезпечити виконання завдань щодо професійної підготовки майбутніх фахівців педагогічної галузі знань.

5.2. Підвищення кваліфікації викладачів

Підвищення кваліфікації педагогічних працівників здійснюється відповідно до нормативних вимог з орієнтацією на пріоритети використання інноваційних технологій у освітньому процесі. Курси підвищення кваліфікації згідно з перспективним планом педагога проходять відповідно до Типового положення про атестацію педагогічних працівників України, затвердженого наказом МОН України від 06.10.2010 за № 930 (зі змінами).

Таблиця 26

Курси підвищення кваліфікації у 2015 році

№	ПІБ	Посада	Напрямок підготовки
Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка			
1.	Біліченко Тетяна Михайлівна	Викладач педагогіки та фахових дисциплін зі спеціальності «Дошкільна освіта»	«Дошкільна освіта» та викладання дисципліни «Педагогіка»
2.	Бойко Анатолій Михайлович	Викладач спецдисциплін	«Професійна освіта»
3.	Горелій Руслан Петрович	Викладач спецдисциплін	«Професійна освіта»
4.	Дехтярєва Світлана Василівна	Викладач спецдисциплін	«Професійна освіта», «Технологічна освіта»
Сумський державний університет Факультет підвищення кваліфікації викладачів			
1.	Богуца Юлія Михайлівна	Викладач психології	«Психологія»
2.	Возняк Ольга Миколаївна	Викладач технічної механіки	«Машинознавство»
3.	Карась Олена Дмитрівна	Викладач англійської мови (за професійним спрямуванням)	«Англійська мова»
4.	Приходько Наталія Анатоліївна	Викладач географії та біології	«Географія»
5.	Решетняк Наталія Валеріївна	Викладач хімії та педагогіки	«Хімія», «Педагогіка»
Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти			
1.	Москаленко Ігор Миколайович	Викладач фізичної культури	За спеціальністю викладач фізичної культури

Атестація педагогічних працівників здійснювалася відповідно до нормативних вимог шляхом поетапного виконання плану: вивчення системи роботи педагогічних працівників через відвідування занять, виховних та позааудиторних заходів, у тому числі відкритих; аналіз внутріколеджного контролю, з'ясування рівня виконавчої та трудової дисципліни викладачів протягом атестаційного періоду; ознайомлення з персональними методичними доробками педагогів; вивчення досвіду роботи викладачів з обдарованою молоддю.

Рішенням атестаційної комісії Професійно-педагогічного коледжу Глухівського НПУ ім. О. Довженка (Протокол №4 від 31.03.2015 року) присвоєно кваліфікаційну категорію "Спеціаліст II категорії" Синиці Дмитру Олександровичу, Ковальовій Ользі Іванівні, Капориній Ользі Вікторівні.

Рішенням атестаційної комісії професійно-педагогічного коледжу Глухівського НПУ ім. О. Довженка (Протокол №4 від 31.03.2015 року) присвоєно кваліфікаційну категорію "спеціаліст I категорії" Биковій Тетяні Борисівні, Земці Оксані Валеріївні, Сороці Оксані Леонідівні.

Рішенням атестаційної комісії управління освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації (наказ №314-ОД від 29.04.2015 року «Про результати атестації педагогічних працівників у 2014-2015 навчальному році») присвоєно кваліфікаційну категорію "Спеціаліст вищої категорії" викладачам Федотенко Людмилі Григорівні, Сидоренко Оксані Миколаївні.

Рішенням атестаційної комісії управління освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації (наказ №314-ОД від 29.04.2015 року «Про результати атестації педагогічних працівників у 2014-2015 навчальному році») подовжено на п'ять років термін дії кваліфікаційної категорії "Спеціаліст вищої категорії" та присвоєно педагогічне звання "Старший викладач" Заїці Олексію Михайловичу.

Відповідно до перспективного плану продовження навчання педагогічних працівників коледжу в магістратурі, аспірантурі у 2015 році:

- вступили до магістратури та навчаються 6 викладачів: завідувачі відділень Гаврилов І.П. і Шилко С.О., заступник директора з навчальної роботи Заїка О.М., викладачі гуманітарних дисциплін Усок О.В., Сорока О.Л., методист коледжу Карась О.Д.;

- вступила до аспірантури викладач економічних дисциплін Земка О.В.

6. Організаційне забезпечення діяльності Коледжу

6.1. Педагогічна рада

Педагогічна рада – колегіальний орган, створений для розв'язання актуальних проблем освітнього процесу, методичної роботи викладачів, ступеневої підготовки фахівців, визначення перспектив подальшого розвитку навчального закладу.

За звітний період було проведено 10 засідань педагогічної ради, де розглядалися питання, актуальні для організації освітнього процесу відповідно до сучасних вимог підготовки молодших спеціалістів: виконання навчальних планів і програм, моніторингу якості освіти, ведення ділової документації, комплектування бібліотечного фонду, підсумки роботи державних кваліфікаційних комісій, затвердження плану роботи Коледжу на 2015-2016 н.р.

Особлива увага приділялась аналізу вступної кампанії 2015 року, формуванню контингенту студентів та виконанню держзамовлення.

Актуальним залишалось питання ступеневої освіти студентів у системі "коледж – університет", інтеграції навчальної і наукової роботи як умови забезпечення якісної вищої освіти майбутніх вчителів та майстрів виробничого навчання.

Також було розглянуто низку питань психологічного характеру: адаптація першокурсників до навчання в Коледжі та усвідомлення нової соціальної ролі "студент"; попередження суїцидної поведінки.

Тематику засідань педагогічної ради регламентовано річним планом на основі аналізу навчально-виховної роботи закладу, роботи над загальноколеджною методичною проблемою, індивідуальними планами викладачів

6.2. Робота адміністративних нарад

Вищим керівним робочим органом Коледжу є адміністративна рада, очолювана директором, засідання якої проводяться щотижня (середа).

На засіданні розглядалися такі питання:

- організація освітнього процесу;

- навчально-методична робота педагогічного колективу;
- організація практичного навчання;
- збереження та розвиток матеріальної бази закладу;
- заохочення та відзначення викладачів, співробітників та студентів;
- кадрові питання;
- взаємодія педагогічного, студентського, батьківського колективів Коледжу;
- підготовка до загальноколеджних заходів; до заходів, пов'язаних із представництвом Коледжу на зовнішньому рівні (на рівні м. Глухова, області, регіональному та всеукраїнському);
- економічні проблеми та шляхи їх вирішення;
- підведення підсумків за певними напрямками роботи тощо.

7. Бібліотека Коледжу

7.1. Забезпечення шкільними підручниками, навчально-методичною та довідковою літературою

Бібліотечний фонд налічує 31765 примірників, зокрема:

- підручників – 4744;
- навчально-методичної та довідкової літератури – 17785;
- художньої літератури – 10237.

Забезпеченість підручниками з дисциплін загальноосвітнього циклу становить 56% (10 кл. – 72%, 11 кл. – 46%), навчально-методичною та довідковою літературою фахової підготовки – 71%.

У 2015 році передплата на фахові видання становила суму 9959 грн

У 2016 році планується передплата на 24 видання в сумі 10 000 грн.

7.2. Забезпеченість навчально-методичною та довідковою літературою спеціальностей

5.01010401 Професійна освіта (Транспорт) – 91%.

5.01010401 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості) – 59%.

5.01010401 Професійна освіта (Технологія виробництва і переробка продуктів сільського господарства) – 94%.

5.01010301 Технологічна освіта – 57%.

5.01010101 Дошкільна освіта – 28%.

5.03050801 Фінанси і кредит – 58%.

5.01020101 Фізичне виховання – 31%.

7231 Слюсар із ремонту автомобілів 8322 Водій автотранспортних засобів (категорія "С") – 100%.

Студенти-сироти забезпечені навчально-методичною та довідковою літературою на 100%.

З метою поповнення бібліотечного фонду проводилася акція "Подаруй бібліотеці книгу!".

Для створення умов для ефективного використання інформаційно-бібліотечних ресурсів та покращення бібліотечного забезпечення користувачів зі школами міста укладено угоди про співпрацю.

7.3. Взаємодія з науковою бібліотекою Університету

Діяльність бібліотеки Коледжу та наукової бібліотеки Університету спрямована на гуманізацію навчально-виховного процесу й духовне становлення студентів, проведення інформаційної та довідково-бібліографічної роботи.

Студенти Коледжу є користувачами бібліотеки Університету (видано читацькі квитки). Бібліотекарі наукової бібліотеки Університету надають індивідуальні консультації студентам Коледжу.

Бібліотека Коледжу є осередком для проведення позанавчальних заходів. У 2015 році було проведено зустрічі в літературній вітальні («Іван Богун – один з найвидатніших військових діячів українського народу» – викладач Усок О.В.; до 120-річчя від дня народження Олександра Довженка – викладач Усок О.В.; до 150-річчя від дня народження Михайла Коцюбинського – викладач Сорока О.Л.; до 200-річчя від дня народження Михайла Лермонтова – викладач Сорока О.Л.; до 125-річчя від дня народження Остапа Вишні – викладачі Усок О.В., Корзюкова Л.П.; до 320-річчя від дня народження Вольтера – викладач Сорока О.Л.; до 25-ї річниці від дня перепоховання Юрія Литвина, Олекси Тихого та Василя Стуса – викладачі Усок О.В., Корзюкова Л.П., Сорока О.Л.);

8. Виховна робота

8.1. Основні напрямки виховної роботи в коледжі

Виховну роботу в навчальному закладі в 2015 році здійснювали відповідно до таких напрямків:

1. Громадянське виховання:

1. інформаційні години: «Акт злуки та його історичне значення», «Гарячі точки земної кулі та України», «Історія створення ООН»;
2. урок пам'яті «Бій за незалежність»;
3. урок мужності «Бойовими стежками Другої світової війни»;
4. тематична бесіда «Герої Небесної Сотні – справжні громадяни своєї держави»;
5. міський фестиваль-конкурс «День Європи»;
6. конкурс плакатів «Хай буде мир на всій землі!»;
7. тематичні газети: «Молодь у боротьбі за відзначення української державності: Революція на граніті. Помаранчева революція. Революція Гідності», «У нашій рідній Україні ми всі – український народ»;
8. виставка студентських малюнків «Ми за мир»;
9. фотовиставка «Я – студент ХХІ століття»;
10. тематична експозиція «Революція на граніті – Свято Воскресаючого духу» (кабінет суспільних дисциплін);
11. тематична виставка літератури «Пам'яті тридцяти».

2. Морально-етичне виховання:

- інформаційні хвилини «1 жовтня – Міжнародний день людей похилого віку», «Толерантність як шлях до Європи»;
- засідання у форматі «круглого столу» «Толерантність – веселка, що єднає світ»;
- відкритий мікрофон «Що для тебе означає бути толерантним?»;
- акції: «Кульки щастя», «Скринька щасливих побажань», «Сильні духом», «Назустріч мрії», «День щастя в коледжі», «Турбота», «Хай живе надія» (до Дня інваліда), «З добрим ранком, ветеране!», «Ветеран живе поруч».
- виставка плакатів «Рецепти щастя»;
- тематична газета «Ми втячні їм за їхній труд»;
- виставка студентських робіт «Толерантність у малюнках».

3. Естетичне виховання:

- презентація збірки студентських малюнків та есе за творами Василя Симоненка «Можна все на світі вибирати, сину, Вибрати не можна тільки Батьківщину» (В. Симоненко);
- презентація збірки студентських есе за творами Бориса Олійника «Весь у славі, як у сповиткові»;
- презентація збірки студентських есе за творами Ліни Костенко «А слово – струм, А слово – зброя, А віще слово – вічове...» (Л. Костенко);
- гумористична газета «Зі студентського життя»;
- літературна газета «Поетичні доробки студентів коледжу»;
- конкурси: «Містер коледжу», «Містер університету – 2015», «Міс коледжу», «Міс університету – 2015», «Нумо, першокурснику!»;
- виставка студентських малюнків «Світ очима Кобзаря»;
- виставка студентських малюнків за творами Ліни Костенко «Буває, часом сліпну від краси. Спинюсь, не тямлю, що воно за диво, - оці степи, це небо і ліси, усе так гарно, чисто, незрадливо, усе як є – мдорога, явори, усе моє, все зветься – Україна» (Л. Костенко);
- виставка студентських малюнків гумористичного змісту «Зі студентського життя»;
- виставка виробів декоративно-ужиткового мистецтва студентів коледжу «Слава Шевченка – України слава»;
- виставка студентських композицій «Новорічні та Різдвяні фантазії»;
- виставка поробок із природних матеріалів «Дари землі»;
- фестиваль команд КВК;
- конкурс-фестиваль «Наш гімн»;
- театралізоване дійство «На святого Миколая»;

- концертно-розважальна програма «У гостях у казки»;
- акція «Іграшка від Святого Миколая».

4. **Національно-патріотичне виховання:**

- зустрічі у літературній вітальні «Життєвий і творчий шлях Василя Симоненка», «Маруся Чурай – народна поетеса», «Життєвий і творчий шлях Уласа Самчука», «Ми любимо твори Тараса Шевченка», «Життя і творчість Максима Рильського», «Життя і творчість – Миколи Зерова», «Життя і творчість Дмитра Білоуса», «Григорій Тютюнник. З виру життя», «Життя і творчість І. Карпенка-Карого», «Борис Олійник. Українська людина зі світовою душею», «Максим Березовський – неоціненний геній», «Біля витоків нашої писемності. Нестор Літописець – батько української словесності та писемності», «Катерина Білокур. Доля, виспівана у квітах», «Михайло Старицький. Гра долі»;

- інформаційна хвилина пам'яті «Подвиг Героїв Небесної Сотні – безсмертний»;
- вікторина «Багатій, розбруньковуйся, мово!»;
- фестиваль військово-патріотичної пісні «Пам'ять жива»;
- фестиваль української пісні, поезії і прози «Свята Покрова»;
- тематична виховна година «Державні й народні символи України»;
- виховний захід у форматі «круглого столу» «Українці у Другій світовій війні»;
- тематичний виховний захід «Люди правди. Щоб світ знав»;
- урок-презентація «Україна – мати. Умій її захищати»;
- урок мужності «Партизанськими стежками»;
- урок пам'яті «З присвятою замордованим голодом...»;
- міський фестиваль патріотичної пісні «Пісні, опалені війною»;
- кінолекторій «Правда про фашистські концтабори»;
- кінолекція з подальшим обговоренням «Невідома Україна. Михайло Грушевський»;
- тематичні газети: «Герої Небесної Сотні», «Іван Богун – один з найвидатніших військових діячів часів козаччини»;
- тематичні експозиції (кабінет суспільних дисциплін): «Революція Гідності», «За Україну, за її єдність, за честь і славу, за народ!», «1939-1945. Мужність і відвага крізь покоління», «Україна пам'ятає, світ визнає»;

- книжкова викладка «Мово моя барвінкова, диво мое калинове!»;

- виставки студентських малюнків: «Партизанський подвиг – вічний», «Героям слава!»

«Нам заповідана мужність»;

- акція «Лист солдату в АТО»;
- участь у чемпіонаті міста з військово-тактичного ЛАЗЕРТАГУ «За Україну».

5. **Трудове виховання:**

- тематична конкурсна програма «Кращий за професією»;
- тематичний захід «Земний уклін працівникам землі»;
- літературно-музичне свято «Учителю, перед іменем твоїм дозволяю покірно стати на коліна»;

- вікторина «Знавці правил дорожнього руху»;
- літературна газета «Ми вдячні їм за їхній труд»;

• виставки студентських малюнків: «Безпека життєдіяльності», «Безпека дорожнього руху очима студентів»;

- акція «Затишок».

6. **Родинно-сімейне виховання:**

- зустріч поколінь «Партизани – наша слава, наша гордість»;
- презентація буклетів-пам'яток «Помилки батьків, через які страждають діти».

7. **Екологічне виховання:**

- урок пам'яті «Чорнобиль – скорбота пам'яті людської»;
- відеолекція з елементами дискусії «Космос і людина»;
- газети: «Ліс – легені планети», «Вода – джерело життя», «Птахи Глухівщини»,

«Покоління відходить і покоління приходить, а земля вічно стоїть» з нагоди Всесвітнього дня Матері-Землі;

- акції: «Шпаківня», «Квітуй, Україно», «Чисте довкілля».

8. Фізичне виховання:

- Олімпійський тиждень;
- Олімпійський урок;
- свято «Наша спортивна гордість»;
- спортивне свято «Нумо, дівчата»;
- військово-спортивне свято «Нумо, хлопці»;
- спортивні змагання «Веселі старти»;
- спортивні змагання «Естафета мужності»;
- військово-спортивні змагання «Козацький гарт»;
- військово-спортивна гра «Джура»;
- День цивільного захисту в коледжі.

9. Формування здорового способу життя:

- розмова у форматі «круглого столу» «СНІД не знає жалю й каяття»;
- тематичні бесіди: «Вплив куріння на здоров'я», «Куріння – велике лихо», «Що таке наркоманія», «Алкоголь – викрадач розуму», «Умій контролювати свої бажання», «Обов'язок. Відповідальність. Совість», «Шкідливі звички та їх наслідки», «Не сплай своє майбутнє!», «Подумай: чи справді тобі це потрібно?», «Шкідливий вплив пасивного куріння на здоров'я», «Здоровим бути модно»;
  - відеолекторії: «Я розповім про наслідки сумної хвороби лютої – страшного СНІДу», «Скажи «Ні» – нікотину», «Правда про наркотики», «Згубний вплив алкоголю»;
  - інформаційна хвилина «Профілактика ехінококозу»;
  - вікторина «Здоровий спосіб життя»;
  - санбюлетні: «Загартування організму» (січень), «Рак легенів. Причини. Профілактика» (лютий), «Профілактика туберкульозу» (березень), «Ехінококоз. Поради лікаря» (квітень), «Я за здоровий спосіб життя» (квітень), «Вплив куріння на організм людини» (травень), «Ні – тютюну, алкоголю, наркотикам» (червень), «Профілактика серцево-судинних захворювань» (вересень), «Профілактика ракових захворювань» (жовтень), «Профілактика діабету» (листопад), «Скажемо СНІДу: «Ні!»» (грудень);
  - участь у Міжнародному українсько-литовському конкурсі малюнків «Здай кров заради життя»;
  - акції: «Цукерка – замість цигарки», «Серце до серця» – «Врятуй життя дитини».

10. Формування правової культури:

- інформаційні години: «Дотримання прав людини та основоположних свобод»; «Всеукраїнський тиждень права», «Держава на захисті життя і гідності людини», «Що таке правомірне поведінка», «9 грудня – Міжнародний день боротьби з корупцією»;
  - години спілкування: «Ти не правий, якщо не знаєш своїх обов'язків», «Закон та право для всіх єдині», «Держава – дім, а лад у ньому – закон», «Ми і закон», «Права людини: історія і сучасність», «Захисний вплив закону на життя людини», «Поведінка і закон», «Права дитини», «Як захистити себе від насильства в сім'ї», «Мій обов'язок – навчання», «10 грудня – Міжнародний день прав людини», «Пустощі і кримінальна відповідальність», «Закони в нашому житті», «Гендерна рівність», «Право на працю», «Сімейне право як галузь права України», «Взаємні права та обов'язки батьків і дітей», «Вчинок – відповідальність», «Різниця між поняттями СВОБОДА та ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ», «Актуальні питання забезпечення прав і свобод людини в Україні», «Пустощі і кримінальна відповідальність», «Я – громадянин України. Я маю право на...», «Конституція – основа моєї держави»;
  - година спілкування з елементами тренінгу та рольового моделювання «Привіт! Я – конфлікт»;
  - диспут «Місце студента в сучасному світі»;
  - правовий діалог «Держава – це я», «Що означає бути громадянином»;
  - виховні заходи у форматі «круглого столу»: «Від громадянина України до громадянина Землі», «Правопорядок – основа демократії»;

- бесіди: «Торгівля людьми», «Чи можуть бути права без обов'язків», «Я – громадянин України», «Обов'язок. Відповідальність. Совість», «права і обов'язки пасажирів», «Твоя правова культура», «Доброта та жорстокість», «Закон і ми», «Що означає бути громадянином», «Торгівля людьми як проблема порушення прав людини», «Мораль і право, право і закон», «Девіантна поведінка: фактори ризику, форми прояву», «Охорона праці. Правовий аспект», «Перейменування вулиць та демонтування пам'ятників – це виконання Закону України про засудження комуністичного й нацистського тоталітарних режимів і заборону їхньої промаганди та символіки»;
- тренінг «Законодавство, яке мене захищає»;
- перегляд фільмів: «Людське життя як найбільша цінність у сучасному світі», «Скрытая правда», «Доказательства вины», «Конвенція ООН про права дитини або Кожна дитина має право», «Доказательства вины»;
- вікторини: «Знавці права», «Вчинок – відповідальність», «Вчимося бути громадянами», «У світі прав людини»;
- анкетування «Чи відповідальні ви»;
- кросворд «Права людини».

8.2. Роль і місце студентського самоврядування в системі функціонування Коледжу

Студентське самоврядування бере активну участь у житті коледжу. Метою його діяльності є створення умов для самореалізації особистості студентів і формування в них організаторських навичок, лідерських якостей, відповідальності за результати своєї діяльності. Робота органів студентського самоврядування спрямована на удосконалення навчального процесу, підвищення його якості, забезпечення виховання духовності та культури студентів, підвищення їх соціальної активності.

Для організації роботи серед членів студентського самоврядування створені сектори різних напрямів:

Члени сектору фізичної культури надають допомогу в організації участі студентів коледжу у міських заходах до Дня фізичної культури і спорту «Спорт – це сила і краса», міської спартакіади з різних видів спорту, надали допомогу в організації і проведенні Олімпійського тижня та Олімпійського уроку, військово-патріотичної гри «Джура», спортивних змагань «Козацький гарт», «Нумо, хлопці», «Нумо, дівчата», змагання «Веселі старты», «Естафета мужності» та ін.

Інформаційний сектор та сектор редколегії організують випуск святкових газет, а саме: з нагоди Дня працівників освіти, Дня української писемності і мови, до Дня студента, до Міжнародного дня миру, до Міжнародного дня людей похилого віку та Дня ветерана, з нагоди визволення України від фашистських загарбників, Дня українського козацтва, Дня автомобіліста та дорожника, газет на правову тематику, санбюлетнів.

Члени санітарно-побутового сектору організують прибирання аудиторій коледжу та прилеглої території, проведення акцій: «Затишок», «Шпаківня», «Квітуй, Україно», «Чисте довкілля».

Сектор дисципліни й порядку організує роботу чергових на перервах, розглядає на засіданнях поведінку студентів.

Сектор дозвілля організує екскурсії до Довженкової світлиці, міських краєзнавчого музею та музею археології, Національного заповідника «Глухів», місцями бойової та партизанської слави. Залучають студентів коледжу до роботи в гуртках технічної творчості, декоративно-ужиткового мистецтва, гуртках художньої самодіяльності.

Члени волонтерського сектору організують роботу волонтерів коледжу. Було проведено акції: «Сильні духом», «Назустріч мрії», «Іграшка від Святого Миколая», «День щастя в коледжі», «Турбота», «Хай живе надія» (до Дня інваліда), «З добрим ранком, ветеране!», «Ветеран живе поруч» «Доброго ранку, Ветеране!», «Лист солдату в АТО». Організують конкурсно-розважальні програми для дітей-інвалідів районного терцентру; студентів, які перебувають у складних життєвих обставинах.

Члени наукового сектору є організаторами студентських конференцій, круглих столів, тренінгів. Брала участь у щорічній звітній науково-практичній конференції студентів та магістрантів «Наука у молодіжному вимірі», Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми дошкільної освіти: перспективи, інновації, розвиток», науково-педагогічних читаннях молодих учених, магістрантів, студентів іноземними мовами «The 21st

Century Challenges in Education and Science»; Міжнародній інтернет-конференції молодих учених і студентів «Глухівські наукові читання-2015».

Сектор культури сприяє організації позанавчальних виховних заходів, зокрема: фестивалю української пісні, поезії і прози «Свята Покрова»; фестивалю військово-патріотичної пісні «Пам'ять жива»; конкурсів: «Нумо, першокурснику», «Міс коледжу», «Містер коледжу»; театралізованого свята до Дня Святого Миколая «Відчиняйте двері — йде Миколай, Він благословить весь рідний наш край»; новорічного ранку для дітей студентів та працівників коледжу «У гостях у казки» та ін.

Члени навчального сектору надають допомогу студентам, які мають прогалини у знаннях, організовують Дні самоврядування.

Отже, оцінюючи роботу органів студентського самоврядування коледжу, можна зробити висновок, що їхня діяльність активізує громадську активність студентської молоді й наближає їх до реального життя.

8.3. Соціальний захист студентів

Головою профкому студентів Коледжу є Синиця Ніна Олексіївна.

До складу профкому входять профорги студентських груп.

Профком студентів бере активну участь у громадському житті Коледжу: організовує відпочинок та оздоровлення студентів; надає матеріальну допомогу студентам, які потрапили в складні життєві обставини (33 студенти отримали матеріальну допомогу); допомагає в організації та проведенні загальноколеджних виховних заходів (10 студентів отримали премію за активну участь у громадському житті Коледжу).

8.4. Волонтерська діяльність студентів Професійно-педагогічного коледжу Глухівського НПУ ім. О. Довженка у 2015 році

Під час виховання молодого покоління окремої уваги заслуговує волонтерська діяльність. У коледжі створено координаційну волонтерську групу (розпорядження від 24.09.2015 № 211 «Про організацію волонтерської діяльності в коледжі»), до складу якої входять викладачі та студенти. Її мета – формування у студентської молоді прагнення до відповідальної патріотичної поведінки, моральних та духовних якостей, світогляду справжнього громадянина України.

Волонтерська діяльність здійснюється в інформаційно-просвітницькому, трудовому, соціальному та охоронно-захисному напрямках.

Протягом року волонтери коледжу брали участь у численних акціях. Так, у рамках акції «Серце до серця» – «Врятуй життя дитини» волонтери організували благодійний розпродаж студентських виробів декоративно-ужиткового мистецтва (побутових речей, м'яких іграшок, прикрас із бісеру, сувенірів), виготовлених під керівництвом викладачів Севрюкової В.Є., Бикової Т.Б., Дехтярьової С.В. Виручені кошти було передано на лікування дітей із вадами зору, для придбання обладнання в реабілітаційні відділення дитячих лікарень.

Актуальними залишаються акції «Турбота», «Хай живе надія», «З добрим ранком, ветеране!», «Ветеран живе поруч». Волонтери вітають ветеранів війни, педагогічної праці, пенсіонерів квітами, листівками, запрошують їх на святкові концертні програми, що проходять у коледжі, допомагають на присадибних ділянках.

У рамках акції «Серце до серця» волонтерами коледжу було зібрано кошти, на які придбали іграшки для дітей-інвалідів районного терцентру. Члени волонтерського загону Ткачова Катерина, Грудина Марія, Миколенко Тетяна, Авдасьова Владислава, Нечай Дар'я, Хачко Сніжана, Москаленко Наталія, Андрієнко Дарина під керівництвом викладача Біліченко Т.М. підготували для дітей-інвалідів музично-ігрову програму з казковими персонажами.

До Дня Святого Миколая під керівництвом Ювченко Т.М. волонтери підготували для дітей-інвалідів казкову виставу та ігри: у гості до дітей завітав Святий Миколай із казковими персонажами (ангели, чорти, сніжинки, Червона шапочка та ін.), ролі яких виконували студенти Ткачова Катерина, Грудина Марія, Авдасьова Владислава, Яненко А., Мажуга Оксана, Бондаренко Марина, Соп'яненко Олександр, Ювченко Михайло, Громова Дар'я, Донець Альона, Савченко Мілана. Святий Миколай приніс дітям іграшки та солодощі.

Конкурсно-розважальні програми для дітей-інвалідів волонтери коледжу підготували та провели з нагоди Всесвітнього дня здоров'я та Міжнародного дня захисту дітей.

Волонтери 21Тр та 21ТП груп доглядають за могилами ветеранів війни Бадулїна С.К.,

Касатова П.Ф., Кочмарика С.Я., що знаходяться на Вознесенському кладовищі. У рамках акцій «Квітує, Україно», «Чисте довкілля», «Затишок» волонтери озеленюють територію коледжу, створюється затишок у стінах навчального закладу та на прилеглій території.

Реалії сьогодення визначили ще один напрям волонтерської роботи – психологічна, моральна та матеріальна підтримка воїнів Збройних Сил України, Національної гвардії, інших військових формувань. Так, волонтерами коледжу було зібрано кошти на допомогу родинам воїнів, які несуть службу в зоні АТО. Взяли участь у Всеукраїнській акції «Лист солдату».

Під керівництвом викладачів Бикової Т.Б., Севрюкової В.Є., Дехтярьової С.В., волонтери коледжу пошили 14 костюмів, 7 курток, 5 брюк для воїнів-земляків, які знаходяться в зоні АТО.

Студенти-волонтери 31ТЛ групи (Козіонна Наталія, Матлак Олеся, Спаських Катерина, Федянович Юлія, Шаміна Ірина, Шара Катерина, Шеремет Юлія) та 41Т групи (Амеліна Анна, Овсієнко Альона, Нікітін Богдан, Сердюк Яна, Соп'яненко Анастасія, Соп'яненко Марія) взяли участь у заготівлі стрічок із тканини для маскувальних сіток.

Отже, волонтери Професійно-педагогічного коледжу Глухівського НПУ ім. О. Довженка мають широке поле діяльності і планують його розширювати та надавати допомогу й підтримку тим, кому вона необхідна.

8.5. Психологічний супровід навчально-виховного процесу

Успішна самореалізація особистості у сучасних умовах відбувається за рахунок психологізації, тобто побудови освітнього процесу таким чином, за якого опанування певного обсягу знань є матеріалом для максимального розкриття особистісного, інтелектуального та творчого потенціалу людини.

Ураховуючи цей аспект, психологічною службою Коледжу протягом року здійснювалася робота за такими напрямками:

1. Діагностична діяльність

Проведення психологічного дослідження адаптації першокурсників до умов навчання в Коледжі з метою виявлення негативних компонентів адаптаційного періоду та організація корекційної роботи з дезадаптованими студентами й учнями "групи ризику".

Дослідження рівня самооцінки студентів 2 курсу (сформованість "Я-концепції").

Анкетування з метою вивчення готовності студентів до професійної діяльності.

Вивчення ставлення студентів до праці, людей праці та обраної професії, соціального статусу студента в колективі, особистісного розвитку студентів, які потребують особливої уваги з боку викладача, психолога ("важкі").

Дослідження навчальної та професійної мотивації студентів.

Дослідження рівня знань молоді про ВІЛ/СНІД, поведінки та ставлення до людей, що живуть з ВІЛ/СНІДом.

Вивчення рівня знань студентів, батьків та педагогів щодо проблеми торгівлі людьми.

У 21Ф групі було проведено соціометричне дослідження з метою вивчення питання лідерства, соціально-психологічного сумісництва, визначення психологічного клімату в студентському колективі.

2. Корекційно-відновлювальна та розвивальна робота спрямовувалася на:

- усунення відхилень в індивідуальному та груповому розвитку: з метою ефективної адаптації першокурсників проведено цикл занять "Адаптація першокурсника" за програмою А.Б. Расторста, І.В. Сагер;

- пропаганду здорового способу життя;

- покращення стосунків у студентській групі: проведені комплекси занять "Міжгрупова та міжособистісна взаємодія", "Самопізнання та саморозуміння", "Гендер – це цікаво", "У світі емоцій", "Самовдосконалення".

Проводилися виховні заходи зі студентами, що проживають у гуртожитку: "Уміння вести дискусію та знаходити конструктивні рішення", "Розвиток креативності", "Маю право на ...".

3. Просвітницька діяльність спрямовувалася на залучення викладачів, класних керівників, батьків, студентів до психологічних знань; на формування психологічної культури шляхом проведення тренінгів, виступів, круглих столів, семінарів.

Просвітницька діяльність здійснювалася відповідно до напрямів:

• робота зі студентами: "Жорстокість у підлітковому віці. Причини її виникнення та шляхи подолання", "Наше здоров'я – у наших руках", "Цінність сімейних стосунків", "Усвідомлене

батьківство", "Я обираю здоровий спосіб життя", "Вірус лихослів'я: як уберегтися?", "Психологія харчування",

- робота з батьками: "Профілактика девіантної та адитивної поведінки", "Попередження насильства, жорстокості в сім'ї та в дитячому колективі", "Профілактика суїцидної поведінки", "Покарання дитини. Чи потрібні вони?", "Про шкідливі звички і роль батьків у подальшому розвитку стійкої потреби студентів щодо здорового способу життя",

- робота з викладачами: "Попередження суїцидної поведінки серед студентів", "Профілактика стресів", "Психолого-педагогічні аспекти роботи з обдарованими дітьми", "Шляхи подолання конфліктних ситуацій у студентському колективі", "Урахування особливостей поведінки студентів з різними типами темпераменту та характеру під час оцінювання навчальних досягнень на екзаменах",

- проведення тренінгового заняття з використанням арт-технік на тему "Самовдосконалення").

З метою пропаганди психологічних знань було проведено тиждень психології, акцію з попередження суїцидної поведінки "Дерево життя", "День відвертості, дружби і ввічливості", де студенти презентували на виставці власні малюнки та вироби, ділились своїми враженнями та емоціями.

З 11 по 15 травня 2015 року в Коледжі пройшов тиждень толерантності під гаслом "Толерантність – дорога до миру", основною метою якого було формування у студентів навичок ефективного спілкування, розвиток емпатії, розуміння проблем оточуючих людей. У рамках тижня було проведено пошту добрих слів: "Мені приємно сказати тобі, що ...", тренінгові заняття: "Я та інший: як нам разом?", акцію: "Дерево толерантності", виставку студентських газет: "Я толерантна людина".

4. Психологічне консультування передбачало психологічну допомогу студентам, викладачам у життєвих ситуаціях, допомогу у роботі з дітьми з деструктивних сімей; запобігання конфліктів з дітьми, які потребують особливої уваги, вирішення особистих проблем, психологічну підтримку з питань виховання та навчання.

З метою забезпечення повноцінного навчання, виховання, розвитку студентів було здійснено облік та складено базу даних на студентів різних соціальних категорій (сироти, напівсироти, інваліди, діти з багатодітних сімей тощо), складено соціальний паспорт Коледжу та окремих груп.

Здійснювався соціальний патронат проблемних сімей; сімей, які здійснюють опіку над дітьми-сиротами.

9. Спортивні досягнення студентів Коледжу

Організація спортивно-масової роботи в Коледжі здійснюється відповідно до державних документів щодо активізації пропаганди та розвитку фізкультурно-оздоровчої, спортивно-масової роботи серед студентської молоді, плану роботи Коледжу і спрямована на виконання Програми розвитку фізичної культури і спорту в Коледжі.

Організація масового спорту здійснюється відповідно до календарного плану спортивних заходів.

Ведеться робота над створенням гімнастичної зали із належними матеріально-технічними умовами.

У Коледжі організовано роботу спортивних секцій: волейбол, баскетбол, футбол, фітнес. До занять у спортивних секціях, дитячо-юнацькій спортивній школі залучено понад 40 % студентів.

Протягом року на базі навчального закладу проводились спортивні змагання, товариські зустрічі з волейболу, настільного тенісу, шахів та інших видів спорту та спортивні свята «Нумо, дівчата!», «Нумо, хлопці!», «Козацький гарт», «Веселі старты!», дитячо-юнацька військово-патріотична гра «Джура!».

Студенти Коледжу неодноразово ставали переможцями та призерами спортивних змагань, спартакіад міського, обласного, Всеукраїнського та Міжнародного рівнів. Протягом 2015 року здобуто 17 призових місць на Всеукраїнських змаганнях із різних видів спорту.

Кривонос Ганна – Двократна чемпіонка України з біатлону серед юніорів. Призерка Чемпіонату Світу в м. Роубичі (Білорусь) в індивідуальній гонці 1 місце. Учасниця етапів кубку Європи з біатлону серед юніорів.

Ситник Ганна –призерка Чемпіонату України з біатлону (2 місце, 3 місце).

Зальотов Артур – абсолютний чемпіон України, призер Чемпіонату України з пауерліфтингу: жим лежачи 167.5 кг – 1 місце; жим лежачи 227.5 кг – 1 місце. Чемпіонат Світу у Швеції з жиму лежачи 227.5 кг – 2 місце, виконав норматив «майстер спорту».

Самсоненко Василь – призер Чемпіонату області з класичного пауерліфтингу (1 місце).

Пурис Костянтин – призер відкритого турніру за кубок України з АЙКІБУ ДО (карате) (2 місце).

Кузьменко Анастасія – учасниця Чемпіонату України з біатлону й увійшла в десятку кращих (4 місце).

Гончаревський Владислав – учасник Чемпіонату України з біатлону й увійшов у десятку кращих (6, 5 місця).

Боровик Роман – учасник Чемпіонату України з біатлону.

Сигачова Ангеліна – учасниця Чемпіонату України з біатлону.

Студенти й викладачі навчального закладу брали активну участь у міському святі до Дня фізичної культури та спорту.

Футбольна команда Коледжу брала участь у змаганнях на кубок міського голови.

За підсумками 2015 року спортивна команда Коледжу має такі результати:

- спартакіада міста з волейболу (юнаки – III місце, дівчата – IV місце);
- спартакіада міста з баскетболу (юнаки – IV місце, дівчата – IV місце);
- спартакіада міста з легкої атлетики (II місце);
- спартакіада міста з легкоатлетичного кросу (I місце);
- спартакіада міста з футболу (III місце);
- спартакіада міста з настільного тенісу (II місце);
- спартакіада міста з шахів (I місце);
- спартакіада області серед ВНЗ I-II р.а. з лижних гонок у м. Суми (I місце);
- спартакіада області серед ВНЗ I-II р.а. з міні-футболу в м. Шостка (VII місце);
- спартакіада області серед ВНЗ I-II р.а. з легкоатлетичного кросу в м. Суми (IV місце).

Члени збірних команд області:

1. Кузьменко Анастасія – біатлон.
2. Гончаревський Владислав – біатлон.
3. Смолін Андрій – пауерліфтинг.

Члени збірних команд України:

1. Зальотов Артур – пауерліфтинг.
2. Кривонос Ганна – біатлон.
3. Ситник Ганна – біатлон.

10. Соціально-побутова сфера і соціальний захист працівників

Діяльність профспілкового комітету професійно-педагогічного коледжу Глухівського НПУ ім. О. Довженка здійснюється згідно з Положенням про первинну профспілкову організацію, Статутом профспілки працівників освіти і науки України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» та регламентується планом роботи ПК, розробленим на календарний рік. Питання соціального захисту працівників коледжу, пенсіонерів та студентів є одним із ключових. Адміністрація навчального закладу та профспілковий комітет створюють всі умови для плідної праці, відпочинку колективу навчального закладу, захищають права й соціальні пільги кожного і є в цих питаннях посередниками між державною владою і трудовим колективом.

Виробничі, трудові, соціально-економічні відносини між адміністрацією та трудовим колективом регулюються Колективним договором, у якому значна увага приділяється питанням охорони праці, спрямованих на забезпечення здоров'я й працездатності співробітників та студентів в навчальному процесі. Співробітники, які працюють на посадах зі шкідливими умовами праці, згідно зі встановленими нормативами, за рахунок фонду з охорони праці університету забезпечуються спеціальним одягом, засобами індивідуального захисту, миючими та дезінфікувальними засобами, аптечками першої медичної долікарської допомоги.

Згідно з заявами членам профспілки було надано матеріальну допомогу за сімейними обставинами, на оздоровлення, поховання, преміювання.

Через профспілку університету співробітники коледжу щорічно мають змогу відпочивати на спортивно-оздоровчій базі «Десна» Кролевецького району Сумської області та оздоровлювати дітей, отримавши часткову оплату путівок до дитячого табору «Сонячний» (с. Заручьке, Глухівського району).

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка у 2015 році гідно продовжував історичну місію – підготовку висококваліфікованого вчителя – професіонала-патріота України, який чітко орієнтується в сучасних реаліях і перспективах соціокультурної динаміки, здатного до альтернативного мислення, творчої педагогічної праці, професійного розвитку, освоєння і впровадження новітніх наукових та інформаційних технологій, до оптимального вирішення педагогічних завдань, конкурентоспроможного у вітчизняному та європейському освітньому просторі.

Незважаючи на соціальні, економічні, політичні зміни, що відбуваються в державі, й, безперечно, мають вплив на розвиток і трансформацію освіти, Університет функціонував відповідно до спланованої на 2015 рік роботи за основними напрямками:

1. Удосконалення нормативно-правової бази навчального закладу відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту».

2. Здійснення процесів ліцензування та акредитації.

3. Орієнтація молоді на вибір педагогічної професії та забезпечення об'єктивності, рівного доступу до вищої освіти.

4. Формування контингенту студентів, аспірантів, докторантів. Виконання обсягів державного замовлення, угод на підготовку кадрів із вищою освітою.

5. Організація освітньої діяльності в рамках тісної й ефективної взаємодії з ринком педагогічної праці. Працевлаштування випускників.

6. Забезпечення освітньої діяльності за всіма формами відповідно до освітніх стандартів. Навчально-методичне, матеріально-технічне, інформаційне забезпечення освітнього процесу.

7. Кадрове забезпечення освітнього процесу. Підготовка кадрів вищої кваліфікації.

8. Реалізація програм наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності із залученням до співпраці іноземних партнерів, освітніх наукових установ Національної академії наук України.

9. Розширення міжнародної співпраці.

10. Ефективне провадження фінансово-господарської діяльності.

11. Розвиток студентського самоврядування, формування національно свідомого патріота, корпоративної культури, лідерства на компетентнісних засадах.

12. Соціальне забезпечення, соціальний захист суб'єктів освітнього середовища.

Аналіз діяльності за означеними напрямками роботи дає підстави для узагальнювальних висновків:

1. У звітному періоді Університет здійснював свою діяльність відповідно до законодавчо-нормативної бази:

- Конституції України, Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про освіту», Закону України «Про наукову, науково-технічну діяльність», Національної стратегії розвитку освіти в Україні на період до 2021 року;

- ліцензії Серія АЕ № 527662 від 25.11.2014 року; витягів із рішень Акредитаційної комісії України (протокол №113 від 25.11.2014, №115 від 31.03.2015, №116 від 28.05.2015, №117 від 30.06.2015);

- сертифікатів про акредитацію напрямів та спеціальностей, сертифіката про акредитацію Глухівського НПУ ім. О. Довженка Серія РД-IV №1926587 від 28 липня 2014 року;

- Державних стандартів вищої освіти;

- Статуту Університету;

- Колективного договору;

- Перспективного плану розвитку Університету на 2015-2020 роки;

- Регламенту Глухівського НПУ ім. О. Довженка;

- Правил внутрішнього розпорядку;

- Правил прийому до Глухівського національного педагогічного університету імені О. Довженка та його структурних підрозділів;

- Положення «Про організацію освітнього процесу в Глухівському НПУ ім. О. Довженка»;

- Нормативних Положень щодо діяльності всіх структурних підрозділів, відділів, центрів, колегіальних та дорадчих органів.

- Положень, Концепцій з освітньої, наукової, науково-технічної, інноваційної діяльності, виховної роботи тощо.

- Наказу «Про діяльність Університету в новому 2014-2015 н.р.»

2. Функціонування Університету ґрунтувалося на таких принципах:

- ✓ людиноцентризм;
- ✓ толерантність;
- ✓ миролюбство;
- ✓ солідарність;
- ✓ визначення та конкретизації цілей як результату діяльності;
- ✓ забезпечення системності й чіткості структури управління за основи зворотного зв'язку

за результатами діяльності;

- ✓ злагодженості функціонування структурної системи навчального закладу;
- ✓ автономії, самоврядування, партнерства, відкритості до змін;
- ✓ цілеорієнтованої мотивації на професійне кадрове зростання;
- ✓ концептуальної, інформаційно-комунікаційної перманентності;
- ✓ соціальної спрямованості освітньої діяльності.

3. Основними завданнями навчального закладу були:

- додержання державної політики у сфері вищої освіти;
- підготовка компетентного фахівця за ліцензованими й акредитованими напрямками (спеціальностями);
- провадження наукової та міжнародної діяльності;
- підготовка кадрів вищої кваліфікації;
- розвиток інтелектуального потенціалу нашого регіону та України;
- реалізація випускниками університету права на працю, рівних можливостей обрання

місця роботи;

- поступове входження в європейський освітній простір.

4. На виконання означених завдань спрямовувалася діяльність усього колективу навчального закладу, його структурних підрозділів. Структуру Університету складала:

- 6 факультетів (дошкільної освіти, початкової освіти, педагогіки і психології, природничої і фізико-математичної освіти, технологічної і професійної освіти; філології та історії);
- професійно-педагогічний коледж;
- 3 філії (Барська, Кременчуцька, Сумська);
- 18 кафедр, відділ наукової діяльності та міжнародних зв'язків, наукова бібліотека, навчальний відділ, спортивні комплекси, оздоровчі бази, прес-центр, видавництво, виховний відділ, молодіжний центр, центр міжнародного співробітництва, розвинена господарсько-фінансова інфраструктура.

На виконання вимог Закону України «Про вищу освіту» та рішення Акредитаційної комісії України від 8 липня 2014 року (протокол №110) та на підставі наказу МОН України «Про ліквідацію, перейменування навчально-консультаційних пунктів Глухівського НПУ ім. О. Довженка» № 807 від 24.07.2015, ухвали вченої ради навчального закладу (протокол №11 від 27.05.2015 року) було ліквідовано Могилів-Подільський, Конотопський НКП, Сосницький НКЦ. Студентів відокремлених структурних підрозділів переведено на навчання до базового навчального закладу.

У 2015 році на базі наукової бібліотеки відкрито Музей історії українського козацького права XVII-XVIII ст.

Окрім цього, з метою оптимізації фінансової діяльності у 2015 році, на підставі рішення вченої ради Університету (протокол №10 від 29.04.15 року) ННІ Гуманітарної освіти надано статусу факультету Філології та історії.

Рішенням ученої ради університету (протокол №2 від 30.09.15 року) перейменовано кафедру загальної педагогіки, психології, менеджменту освіти на кафедру педагогіки та менеджменту освіти.

Для реалізації взаємозв'язку складників неперервної освіти у 2015 році в Університеті розпочав діяльність Центр допрофесійної та післядипломної освіти.

5. Відповідно до чинного законодавства України про вищу освіту у 2015 році Глухівський НПУ ім.О.Довженка:

- 1) здійснював підготовку громадян України до вступу у вищі навчальні заклади;
- 2) відповідно до нового Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими

здійснюватиметься підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою КМУ від 29 квітня 2015 року №266, провадив освітню діяльність за:

✓ 2 галузями знань, 7 спеціальностями освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст», а саме:

1) **Галузь знань «01 Освіта». Спеціальності:**

- 1) 012 «Дошкільна освіта»;
  - 2) 014 «Середня освіта (Трудове навчання та технології)»;
  - 3) 014 «Середня освіта» (Фізичне виховання);
  - 4) 015 «Професійна освіта за профілями (Технологія виробів легкої промисловості);
  - 5) (Технологія виробництва і переробка продуктів сільського господарства; 6) (Транспорт)».
- 2) **Галузь знань «07 Управління та адміністрування». Спеціальність: 7) 072 Фінанси,**

банківська справа та страхування.

✓ за 3 галузями знань, 16-тьома напрямками бакалаврату, а саме:

1) **Галузь знань «01 Освіта». Спеціальності:**

- 1) 012 «Дошкільна освіта»;
- 2) 013 «Початкова освіта»;
- 3) 014 «Середня освіта (Трудове навчання та технології)»;
- 4) 014 «Середня освіта (Історія);
- 5) 014 «Середня освіта (Англійська мова)»;
- 6) 014 «Середня освіта (Українська мова і література)»;
- 7) 014 «Середня освіта (Біологія)»;
- 8) 014 «Середня освіта (Фізика)»;
- 9) 014 «Середня освіта (Математика)»;
- 10) 014 «Середня освіта (Фізичне виховання)»;
- 11) 015 «Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості);
- 12) 015 «Професійна освіта (Будівництво)»;
- 13) 015 «Професійна освіта (Технологія виробництва і переробка продуктів сільського господарства);

2) **Галузь знань «05 Соціальні та поведінкові науки». Спеціальність:**

- 14) 053 Психологія

3) **Галузь знань «23 Соціальна робота». Спеціальність:**

- 15) 231 Соціальна робота. 16) Соціальна педагогіка.

✓ За 3 галузями знань, 14 спеціальностями освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст», а саме:

1) **Галузь знань «01 Освіта». Спеціальності:**

- 1) 012 «Дошкільна освіта»;
- 2) 013 «Початкова освіта»;
- 3) 014 «Середня освіта (Трудове навчання та технології)»;
- 4) 014 «Середня освіта (Англійська мова)»;
- 5) 014 «Середня освіта (Українська мова і література)»;
- 6) 014 «Середня освіта (Біологія)»;
- 7) 014 «Середня освіта (Фізика)»;
- 8) 014 «Середня освіта (Математика)»;
- 9) 014 «Середня освіта (Фізичне виховання)»;
- 10) 015 «Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості);
- 11) 015 «Професійна освіта (Будівництво)»;
- 12) 015 «Професійна освіта (Технологія виробництва і переробка продуктів сільського господарства);

2) **Галузь знань «05 Соціальні та поведінкові науки». Спеціальність:**

- 13) 053 Психологія

3) **Галузь знань «23 Соціальна робота». Спеціальність:**

- 14) Соціальна педагогіка

✓ За 4 галузями знань, 15 спеціальностями магістрату, а саме:

1) **Галузь знань «01 Освіта». Спеціальності:**

- 1) 012 «Дошкільна освіта»;
- 2) 013 «Початкова освіта»;

- 3) 014 «Середня освіта (Трудове навчання та технології)»;
- 4) 014 «Середня освіта (Історія);
- 5) 014 «Середня освіта (Українська мова і література)»;
- 6) 014 «Середня освіта (Біологія)»;
- 7) 014 «Середня освіта (Фізика)»;
- 8) 014 «Середня освіта (Математика)»;
- 9) 014 «Середня освіта (Фізичне виховання)»;
- 10) 015 «Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості);
- 11) 015 «Професійна освіта (Будівництво)»;
- 12) 015 «Професійна освіта (Технологія виробництва і переробка продуктів сільського господарства)»;

2) Галузь знань «05 Соціальні та поведінкові науки». Спеціальність:

- 13) 053 Психологія

3) Галузь знань «23 Соціальна робота». Спеціальність:

- 14) Соціальна педагогіка

4) Галузь знань «07 Управління та адміністрування». Спеціальність:

- 15) 073 Менеджмент

3) за 10 спеціальностями освітяни мали змогу здобути другу вищу педагогічну освіту;

4) Університет надавав освітні послуги з підвищення кваліфікації, стажування за всіма акредитованими напрямками (спеціальностями).

6. Рівень спроможності Глухівського НПУ ім.О.Довженка провадити на високому рівні освітню діяльність засвідчили процеси ліцензування та акредитації. У 2015 році відповідно до проведених процедур здійснено:

✓ планову першу акредитацію напряму підготовки (спеціальності) 6.020302 **Історія*** (014 Середня освіта (Історія)) (рішення Акредитаційної комісії України від 31 березня 2015 року, протокол №115);

✓ проведено процедуру ліцензування та отримано дозвіл на здійснення освітньої діяльності з підготовки магістрів за спеціальностями:

8.02030201 **Історія*** (014 Середня освіта (Історія)) галузі знань 0203 Гуманітарні науки (01 Освіта);

8.04020101 **Математика*** (014 Середня освіта (Математика)) галузі знань 0204 Фізико-математичні науки (014 Освіта);

8.01010401 (015) **Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)** галузі знань 0101 Педагогічна освіта (01 Освіта);

8.18010020 **Управління навчальним закладом** (за типом) (073 Менеджмент) галузі знань 1801 Специфічні категорії (07 Управління та адміністрування).

На виконання вимог Наказу МОН України від 06.11.2015 № 1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266», Закону України «Про доступ до публічної інформації» було проведено:

✓ узгодження чинного й нового переліку спеціальностей, проаналізовано доцільність корегування ліцензованого обсягу поєднаних спеціальностей, сформовано й затверджено в МОН України відповідний Акт узгодження переліку спеціальностей та ліцензованого обсягу;

✓ створення інформаційних пакетів ЕКТС: загального пакету Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка, що охоплює інформацію про університет, перелік напрямів, спеціальностей, спеціалізацій, основні нормативні документи тощо; пакетів освітніх програм, що містять основну інформацію про освітні програми, анотації (змістові модулі) із зазначенням обов'язкових та вибіркового курсів, методики і технології викладання, залікові кредити, форми та умови проведення контрольних заходів, система оцінювання якості освіти тощо).

Означену нормативну документацію навчального закладу оприлюднено на сайті навчального закладу, внесено до Єдиної державної електронної бази з питань освіти; здійснюється постійне оновлення з урахуванням усіх змін або уточнень.

7.Формування контингенту студентів, аспірантів, докторантів є одним із пріоритетних напрямів діяльності Глухівського НПУ ім. .О. Довженка.

У 2015 році державне замовлення виконано в повному обсязі за всіма освітніми ступенями

та ОКР. Для здобуття вищої освіти за кошти державного бюджету за всіма освітніми рівнями та формами навчання зараховано **1047 студентів**, що на 270 студентів менше ніж у минулому році (у 2014 році – 1317), із них:

- ✓ **170** студентів для здобуття ОКР «Молодший спеціаліст»;
- ✓ **665** – на навчання за освітніми ступенями «Бакалавр» (396), «Спеціаліст» (177), «Магістр» (92) на денну форму;
- ✓ **212** студентів за освітніми рівнями «Бакалавр» (118), «Спеціаліст» (62), «Магістр» (32) на заочну форму навчання

Здобути освіту за кошти фізичних осіб виявили бажання 1154 студенти, із них:

- ✓ **30** студентів ОКР «Кваліфікований робітник», «Молодший спеціаліст»;
- ✓ **267** студентів освітніх ступенів «Бакалавр» (105), «Спеціаліст» (57), «Магістр» (105) магістрів денної форми навчання;
- ✓ **857** студентів за освітніми рівнями «Бакалавр» (378), «Спеціаліст» (367), «Магістр» (112) на заочну форму навчання.

До філій Університету на навчання за кошти фізичних і юридичних осіб зараховано 409 студентів, що на 82 особи менше ніж у 2014 році (491 студент, а саме: 241 бакалавр та 250 спеціалістів), із них: 233 особи за ОС «Бакалавр» та 176 осіб за ОКР «Спеціаліст»; у тому числі:

- ✓ 232 студенти – на Кременчуцьку філію (Бакалаврів – 131; Спеціалістів - 101);
- ✓ 104 студенти – на Барську філію (Бакалаврів – 59; Спеціалістів – 45);
- ✓ 73 студенти – на Сумську філію (Бакалаврів – 43; Спеціаліст – 30),.

На здобуття другої вищої освіти у 2015 році було зараховано 69 осіб, що на 61 студента менше порівняно із 2014 р. (130 осіб).

Отже, у 2015 році до університету на денну форму навчання зараховано **на 47 осіб менше** ніж у минулому році, а саме: за державним замовленням менше на **119** осіб, за контрактом – на 72 особи більше.

На заочну форму у 2015 році вступили **на 158 осіб менше** ніж у 2014 році: за державним замовленням – менше на 184 особи, за контрактом – на 26 осіб більше.

Таким чином, можна зробити висновок, що зменшення контингенту відбулося за рахунок зменшення обсягів державного замовлення, прийом за контрактом дещо збільшився порівняно з минулим роком, але це збільшення не було суттєвим.

Особливості вступної кампанії 2015 року такі:

- враховувався пріоритет ВНЗ, що визначався вступниками;
- уведення коефіцієнтів, з огляду на що вступні бали рахувалися за шкалою 100-200 балів;
- вступники на базі ПЗСО на денну та заочну форми навчання обов'язково склали ЗНО;
- на спеціаліста та магістра допускався прийом з інших напрямів.

Варто зазначити, що на початку 2015-го року (станом на 01.01.2015) в Університеті загалом навчалось **4547** студентів; за кошти державного бюджету – **2613** студентів, за кошти фізичних та юридичних осіб – **1934** студенти.

Із них: денна форма навчання – **2137** студентів (1771 за державним замовленням, 366 за контрактом); заочна форма навчання – **2410** студентів (842 за державним замовленням, 1568 за контрактом).

Аналіз динаміки контингенту – це система не лише прийому на навчання, руху контингенту на 2-3 курсах, що передбачає процеси поновлення, переведення, відрахування, а й випуск фахівців – здобувачів вищої освіти. Саме зіставлення результатів прийому на навчання й випуску спеціалістів свідчить про сталий розвиток Університету, дає змогу проаналізувати причини змін у контингенті, а відтак, ефективно планувати кадрову політику навчального закладу.

У 2015 році **випуск** фахівців за всіма освітніми рівнями університету **склав 2105** студентів (на денній формі навчання – 878 осіб, що на 1 випускника менше порівняно із 2014 роком (879)); на заочній формі – 1227, що на 120 осіб менше ніж у минулому році (2014 р. – 1347 випускників)).

Прийом на денну форму навчання за всіма освітніми рівнями (без студентів професійно-педагогічного коледжу) за державним замовленням і за контрактом склав у 2015 році **1992** студенти (на денній формі **923 особи**, що на 45 осіб більше ніж випуск; на заочній – 1069 вступників, що на 158 осіб менше порівняно із випуском).

Отже, на навчання у 2015 році вступило **на 113 осіб менше** ніж випустилося.

Окрім цього, загальний рух контингенту студентів засвідчує, що за 2015 рік усього було відраховано **287** студентів, із них: денна форма навчання **142** студенти (94 держзамовлення, 48

контракт), заочна форма навчання: **145** студентів (34 держзамовлення, 111 контракт).

Найбільше студентів було відраховано з факультетів технологічної і професійної освіти (84 особи), педагогіки і психології (63 особи), природничої і фізико-математичної освіти (39 осіб), філології та історії (37 осіб). З факультетів дошкільної освіти, початкової освіти за рік було відраховано по 32 студенти.

Основні причини відрахування студентів денної форми навчання:

всього у 2015 році відраховано 142 студенти, із них:

- за невиконання вимог навчального плану – 13 студентів (9%);
- за невиконання вимог навчального плану та графіка навчального процесу – 93 студенти (66%);
- за власним бажанням – 30 студентів (21%);
- таких, що не з'явилися на державні іспити – 4 студенти (3%);
- у зв'язку зі смертю – 2 студенти (1%).

Основні причини відрахування студентів заочної форми навчання:

всього у 2015 році відраховано 145 студентів, із них:

- за невиконання вимог навчального плану – 3 студенти (2%);
- за невиконання вимог навчального плану та графіка навчального процесу – 93 студенти (64%);
- за власним бажанням – 24 студенти (17%);
- таких, що не з'явилися на державні іспити – 15 студентів (11%);
- таких, що не допущені до державних іспитів – 2 студенти (1%);
- таких, що отримали незадовільні оцінки на державних іспитах – 3 студенти (2%);
- у зв'язку з призовом на строкову військову службу – 3 студенти (2%);
- у зв'язку зі смертю – 2 студенти (1%).

Таким чином, адаптація студентів до освітнього середовища та збереження контингенту студентів – основне завдання навчального закладу.

8. *Виконання ліцензованого обсягу.* Зменшення контингенту студентів негативно вплинуло на виконання ліцензованого обсягу спеціальностей навчального закладу.

Так, 100% виконання ліцензованого обсягу денної форми навчання у 2015 році простежувалося за спеціальностями 7.01010401 Професійна освіта (Будівництво); 8.01010301 Технологічна освіта.

Більше ніж на 50% виконано ліцензований обсяг за такими напрямками підготовки (спеціальностями):

- 7.01010101 Дошкільна освіта (98%);
- 7.01010201 Початкова освіта (62%);
- 8.02030301 Українська мова і література (64%);
- 8.04010201 Біологія (64%);
- 8.04020301 Фізика (55%);
- 6.040201 Математика (51,7%);
- 6.010201 Фізичне виховання (56%);
- 7.01020101 Фізичне виховання (54,5%);
- 8.01020101 Фізичне виховання (80%);
- 6.010104 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості) (55%);
- 6.010104 Професійна освіта (Будівництво) (56%);
- 8.01010401 Професійна освіта (Будівництво) (68%);
- 8.01010401 Професійна освіта (Технологія виробництва і переробка продуктів сільського господарства) (76%);
- 8.03010301 Практична психологія (60%);
- 6.130102 Соціальна робота (60%);
- 6.010106 Соціальна педагогіка (60,5%);
- 7.01010601 Соціальна педагогіка (66,7%).

Є напрямки підготовки (спеціальності), за якими виконання ліцензованого обсягу не перевищує 25%:

- 6.010102 Початкова освіта (22,2%);
- 6.010103 Технологічна освіта (22,06%);
- 7.01010301 Технологічна освіта (16,2%);

- 7.02030301 Українська мова і література (21,1%);
- 7.03010301 Практична психологія (22,5%).

Відповідно до ліцензії Університет має право здійснювати перепідготовку спеціалістів в обсязі 125 осіб. Тільки за спеціальністю 7.01010101 Дошкільна освіта ліцензований обсяг виконано на 74%. За спеціальностями Початкова освіта (25 місць), Технологічна освіта (15 місць), Українська мова і література (15 місць), Біологія (10 місць), Фізика (10 місць) прийом на навчання у 2015 році зовсім не здійснювався.

На **заочній формі** навчання 100% виконання ліцензованого обсягу простежується за спеціальностями 8.01010201 Початкова освіта, 8.01010301 Технологічна освіта, 8.04010201 Біологія, 8.01020101 Фізичне виховання.

Більше ніж на 50% виконано ліцензований обсяг із таких напрямів підготовки (спеціальностей):

- 7.01010101 Дошкільна освіта (56,1%);
- 8.01010101 Дошкільна освіта (84%);
- 7.01010201 Початкова освіта (81,9%);
- 8.02030301 Українська мова і література (56%);
- 6.040102 Біологія (59,6%);
- 7.04010201 Біологія (96%);
- 8.04020301 Фізика (80%);
- 7.01020101 Фізичне виховання (54%);
- 7.01010401 Професійна освіта (Будівництво) (73,3%);
- 8.01010401 Професійна освіта (Технологія виробництва і переробка продуктів сільського господарства) (80%);
- 6.030103 Практична психологія (54%);
- 7.03010301 Практична психологія (50%);
- 7.01010601 Соціальна педагогіка (73,3%).

Напрями підготовки (спеціальності), за якими виконання ліцензованого обсягу не перевищує 25%:

- 6.020302 Історія (10,5%);
- 6.020303 Філологія (Англійська мова) 19%;
- 7.02030302 Мова і література (англійська) 24%;
- 6.010104 Професійна освіта (Будівництво) (19,1%);
- 6.010104 Професійна освіта (Технологія виробництва і переробка продуктів сільського господарства) (19,3%);
- 7.01010401 Професійна освіта (Технологія виробництва і переробка продуктів сільського господарства) (18,8%);
- 6.130102 Соціальна робота (20%).

Університет мав право на перепідготовку спеціалістів в обсязі 210 осіб. Тільки за спеціальністю 7.01010101 Дошкільна освіта ліцензований обсяг виконано на 72%.

Виконання ліцензованого обсягу від 10% до 25% спостерігається за спеціальностями:

- Професійна освіта (Будівництво) (10%);
- Професійна освіта (Технологія виробництва і переробка продуктів сільського господарства) (15%);
- Фізика (15%);
- Практична психологія (22%);
- Фізичне виховання (22%);
- Біологія (20%);
- Соціальна педагогіка (25%).

9. Динаміка контингенту студентів унесла корективи в штатний розпис Університету.

Освітній процес у 2015 році забезпечували 193 штатні науково-педагогічні працівники, із них 15 докторів наук, професорів; 98 кандидатів наук, доцентів, 80 старших викладачів та асистентів, що на 13 штатних одиниць менше ніж у 2014 році (18 докторів наук, 106 кандидатів наук, доцентів; 82 – старші викладачі та асистенти). На сьогодні в університеті функціонують 18 кафедр (у 2014 році – 21). 78% кафедр очолюють доктори наук, професори. Упродовж 2015 року

підвищення кваліфікації пройшли 85 осіб, із них: науково-педагогічних працівників – 51; педагогічних працівників – 34; у тому числі 10 викладачів професійно-педагогічного коледжу.

У процесі Державної підсумкової атестації було задіяно 24 викладачі на умовах погодинної оплати праці, із них 10 докторів наук, професорів, 9 кандидатів наук, доцентів; 5 спеціалістів вищої категорії різних освітніх установ.

У професійно-педагогічному коледжі освітній процес забезпечували 36 штатних викладачів, 14 внутрішніх сумісників, 6 – зовнішніх. Серед штатних працівників 14 осіб (38,9 %) мають вищу категорію; 2 – педагогічне звання «Старший викладач»; 1 – «Викладач-методист».

10. Відповідно до Закону України «Про вищу освіту», ст.64, інших законодавчих актів Університет у співпраці із роботодавцями повною мірою забезпечив умови для реалізації випускниками закладу права на працю за здобутою спеціальністю.

Проводилася значна робота щодо пошуку першого робочого місця для випускників (353 особи, із них: 270 здобули ОКР «Спеціаліста»; 83 – ОС «Магістра»), які навчалися за державним бюджетом на денній формі. Загальний показник працевлаштування склав 51%, що на 26 % менше ніж у 2014 році. 46 спеціалістів одержали одноразову адресну грошову допомогу.

У професійно-педагогічному коледжі дипломи молодшого спеціаліста здобули 149 випускників, працевлаштовано 93 особи (62%); із них 9 працюють за призначенням, 84 – продовжили навчання у ВНЗ III-IV рівнів акредитації; 2 – отримали дозвіл на вільне працевлаштування; 15 – працюють не за спеціальністю. Варто зазначити, що відсоток працевлаштування випускників 2015 року за останні 3 роки є найнижчим (2012 – 75 %; 2013 – 81 %; 2014 – 77 %).

Порівняно з минулим роком знизився показник працевлаштування і випускників Професійно-педагогічного коледжу Глухівського НПУ ім. О. Довженка на 19,4 % (2015 рік – 62 %; 2014 – 81,4 %). Загальний відсоток працевлаштованості випускників університету та коледжу – 56,5.

Зниження рівня працевлаштування викликано змінами у чинному законодавстві, що відбулися у звітному році, а саме: **постановою КМУ від 15.04.2015р. №216 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 22 серпня 1996 р. №992» скасовано норму щодо обов'язковості відпрацювання випускниками вищих навчальних закладів та відшкодування ними вартості навчання (крім осіб, що навчаються за спеціальностями медичного профілю); листом МОН України від 28.04.2015р. №1/9-216 «Щодо працевлаштування випускників вищих навчальних закладів» було припинено підписання тристоронніх угод, видання випускникові направлень на роботу та довідок про самостійне місце працевлаштування.**

Питання працевлаштування випускників Університету за період з 01.04.2012 по 31.08.2015 р.р. перебувало на контролі Державної фінансової інспекції в Сумській області.

11. Імплементация Закону України «Про вищу освіту» спонукала до аналізу, моніторингу й модернізації освітнього процесу в Університеті. З огляду на це схвалено до дії вченою радою та наказом ректора 11 положень. Розроблено нові експериментальні навчальні плани для вступників 2015 року. Навчальні плани здобувачів освітніх рівнів «Бакалавр», « Магістр» спроектовано так:

- обсяг одного кредиту становить 30 годин;
- кількість навчальних обов'язкових, вибіркових дисциплін, практик у навчальному році обмежено до 16 (до 8 на семестр);
- перелік навчальних дисциплін і практик узгоджено з вимогами ОКХ відповідних спеціальностей;
- курсова робота, що має міждисциплінарний характер, може виокремлюватися в навчальному плані та враховуватися в число 16 дисциплін на рік;
- середній обсяг годин з однієї навчальної дисципліни становить 4 кредити ЄКТС;
- визначено перелік дисципліни за обов'язковим вибором навчального закладу й уніфіковано за обсягом кредитів (16) за всіма напрямками підготовки: Історія та культура України; Українська мова за професійним спрямуванням; Іноземна мова;
- визначено перелік дисциплін за вільним вибором студентів за напрямками (спеціальностями): політологія, етика й естетика, соціологія, релігієзнавство, логіка, основи демократії, основи правознавства, психологія праці тощо;
- затверджено й уведено до навчальних планів блоки дисциплін за поєднаними спеціальностями (спеціалізаціями) обсягом орієнтовно 25 кредитів.

Здійснено перехід до навчального навантаження науково-педагогічних працівників в обсязі 600 годин, з огляду на що аудиторне навантаження з одного кредиту становить 30-50% за освітнім ступенем «Бакалавр»; 23-33% для магістрату.

Внесено зміни до інтегральної шкали оцінювання знань студентів у рамках оцінювання якості знань за 100 бальною, національною та шкалою ЄКТС.

Освітні програми адаптовано до змін.

Організація освітнього процесу здійснювалася за допомогою автоматизованого інформаційного середовища управління освітнім процесом «Політек-Софт», функціонування якого відбувається через систему взаємопов'язаних і водночас самодостатніх модулів: «Навчальний план», «Навчальний процес», «Розклад», «Студент», «Колоквіум». Сьогодні в єдину автоматизовану систему управління навчальним процесом об'єднані 30 підрозділів Університету та близько 60 користувачів.

Протягом звітнього періоду автоматизованою інформаційною системою управління освітнім процесом було забезпечено:

8. Створення, редагування та облікування навчальних планів, отримання відповідних звітних документів, формування вакансій педагогічного навантаження відповідно до норм Наказу Міністерства освіти і науки України №450 від 07.08.2002.

9. Обрахунок навчального навантаження кожної кафедри та всього університету; кількості ставок професорсько-викладацького складу, що є основою штатного розпису навчального закладу.

10. Розподіл навантаження кафедр між викладачами.

11. Формування розкладу занять на основі плану педагогічного навантаження та даних щодо аудиторного фонду.

12. Видрук розкладу занять навчальних груп, розкладу зайнятості викладачів та заповнення аудиторій.

13. Роботу електронного розкладу та доступ до нього студентів і викладачів університету в мережі Інтернет.

14. Організацію обліку студентів та відповідних процесів, що фіксуються наказами (відрахування, поновлення, переведення студентів), з можливістю аналізу даних.

15. Формування та друкування додатків європейського зразка до дипломів.

16. Моніторинг якості знань студентів засобами тестування, збереження в базі даних статистики, друк відповідних звітів.

17. Реєстрацію анкетних даних професорсько-викладацького складу, друк множини відповідних документів.

Важливим складником освітнього процесу є *практична професійна підготовка* фахівців. У 2015 році студентами Університету успішно виконано завдання 222 практик. Загальна тривалість усіх практик складає 18-30 тижнів. У 2015 році з освітніми установами було укладено 55 угод у сфері практичної підготовки майбутніх освітян.

12. Один із пріоритетних напрямів діяльності Глухівського НПУ ім. О.Довженка у 2015 році – підготовка науково-педагогічних працівників до активного впровадження технологій дистанційного навчання в освітній процес навчального закладу та його філій.

Значну роль у реалізації спланованого зіграв Центр допрофесійної та післядипломної освіти, на базі якого було організовано 6-місячні курси підвищення кваліфікації з підготовки педагогічних, науково-педагогічних працівників та співробітників до впровадження дистанційних технологій у навчальний процес. На курсах 56 слухачів (із них: докторів наук, професорів – 1; кандидатів наук, доцентів – 16; старших викладачів – 11; асистентів – 28) ґрунтовно ознайомилися з основними аспектами технологій дистанційного навчання та розробили близько 70 дистанційних курсів. Найбільш активно до підвищення кваліфікації з технологій дистанційної освіти долучився факультет педагогіки та психології, зокрема всі викладачі кафедри теорії і методики фізичного виховання (завкафедри професор Курілова В.І.).

14. Наукова, науково-технічна та інноваційна діяльність в Університеті стала невід'ємним складником освітньої діяльності і провадилася з метою інтеграції наукової та освітньої діяльності в систему вищої педагогічної освіти. Наукова та науково-технічна діяльність у навчальному закладі здійснювалася за наскрізною темою *«Формування професійної компетентності вчителя і вихователя у процесі навчання у вищій школі»*.

Відповідно до пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки у 2015 році в Університеті виконувався 1 науковий держбюджетний проект «Розроблення системи формування

соціокультурної компетентності майбутніх учителів засобами інформаційно-комунікаційних технологій» (№ держреєстрації: 0115U000180 (Прикладна).

Протягом 2015 року захищено 8 кандидатських дисертацій. Атестат професора отримали 2 науковці. Атестат доцента – 12 викладачів. Окрім цього, 56 викладачів Університету пройшли підвищення кваліфікації з технологій дистанційної освіти; 60 – з вивчення англійської мови.

Успішно продовжувала діяльність спеціалізована вчена рада К 56.146.01 із правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 – Теорія і методика професійної освіти. Протягом року проведено 7 захистів дисертацій.

Уперше здійснено набір до докторантури зі спеціальності 13.00.04 – «Теорія і методика професійної освіти»; на навчання вступили 3 особи.

Відкрито постійно діючу докторантуру зі спеціальності 13.00.02 – «Теорія і методика навчання (українська мова)»; аспірантуру зі спеціальності 19.00.01 – «Педагогічна і вікова психологія».

В аспірантурах Університету навчаються 28 молодих науковців, із них 9 вступили на навчання у 2015 році. В аспірантурі та докторантурі інших вищих навчальних закладів підвищують кваліфікацію 19 осіб.

Закінчили навчання у 2015 році в аспірантурі Університету – 5 осіб, 1 випускниця своєчасно захистила дисертацію (Наконечна О.В., керівник: проф. Міщик Л.І.).

За результатами досліджень і розробок у 2015 році Університет отримав 2 патенти України на корисну модель (Виконавець доц. В. Гридякін).

Подано заявку на отримання авторського свідоцтва на сорт рослин «Есмань», льондовгунець (автор: проф. М. Логінов).

Результати досліджень та розробок представлялися на XVIII Міжнародній спеціалізованій виставці «Освіта та кар'єра – День студента 2015». Університет удостоєний Золотої медалі.

Ученими і науковцями Університету у 2015 році опубліковано: **751** – наукову працю, а саме: **10** монографій; **51** підручник, навчальний посібник; **397** наукових статей, у т.ч. **71** у зарубіжних виданнях, із них у наукометричних — **25** (у 2014 році – **16**); **294** матеріали наукових конференцій, **3** наукові збірники «Вісник Глухівського НПУ ім. О. Довженка», **1** збірник «Історичні студії суспільного прогресу», **1** електронний збірник «Актуальні проблеми лінгводидактики».

«Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Серія: Педагогічні науки» включено до низки міжнародних наукометричних баз (РІНЦ, Google Scholar, Polish Scholarly Bibliography).

На базі Університету проведено 32 наукові всеукраїнські та міжнародні заходи. Окрім того, 9 регіональних і міжкафедральних конференцій.

В Університеті у звітний період успішно функціонувало Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених, що є частиною системи громадського самоврядування навчального закладу. У товаристві працюють 90 молодих викладачів (віком до 35 років), із них 18 – кандидати наук. Членами Наукового товариства у 2015 році захищено 6 дисертацій; організовано й проведено 21 науковий захід; опубліковано 223 наукові праці (підручників, посібників – 17; статей – 114, із них 83 у фахових виданнях; 14 - у зарубіжних; 92 тези).

У 2015 р. 834 студенти Університету стали активними учасниками міжнародних та всеукраїнських конференцій і семінарів. У міжнародних заходах узяли участь 196 студентів, у всеукраїнських — 313, регіонального рівня — 709. Студентством опубліковано **522** наукові публікації, у тому числі **458** –одноосібних.

Переможцями Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт із природничих, технічних та гуманітарних наук стали 9 студентів; всеукраїнських студентських олімпіадах – 4 студенти (спеціальності: «Дошкільна освіта», «Професійна освіта», «Технологічна освіта», з навчальної дисципліни «Психологія»). Окрім того, студенти Університету успішно виступили на конкурсах імені П. Яцика та Т.Шевченка. Уперше на базі Університету проведено олімпіаду з педагогіки, конкурс наукових робіт студентів зі спеціальності «Дошкільна освіта».

15. Суттєво підвищилася міжнародна активність Університету.

Співробітники Університету вибороли грант на виконання проекту, що фінансується за міжнародною програмою „Еразмус+” «Реалізація стратегії екологічної безпеки: інтеграція європейського досвіду», що став одним із 8 переможців серед українських ВНЗ.

Університет став членом Європейської асоціації з безпеки.

З метою інтеграції Університету в науковий простір Європи, його популяризації серед установ, організацій та закладів науки світу, пошуку партнерів для міжнародного співробітництва у 2014-2015 н.р. укладено нові угоди з навчальними закладами Туреччини (університет Афьон Коджатепе та Карабук); освітніми установами Польщі (Вища лінгвістична школа м. Ченстохова; університет Вшехніца, Польща).

16. Інформаційним та культурно-просвітницьким осередком навчального закладу є наукова бібліотека, основним завданням якої у 2015 році було створення інформаційного середовища для ефективного функціонування усіх структурних підрозділів університету. У звітний період до бібліотеки надійшло 2330 нових видань. Для забезпечення потреб навчально-наукового, виховного, виробничого процесів було передплачено 76 примірників періодичних джерел. За звітний період працівниками бібліотеки проведено більше 50 культурно-просвітницьких заходів, виставок, переглядів; 6 семінарів, практикумів із підвищення кваліфікації бібліотечного персоналу, планову атестацію співробітників.

17. У 2015 році Університет став активним учасником виставкової діяльності в Україні.

1. Перша міжнародна професійна виставка «ЗНО – 2016. Освіта в Україні. Освіта за кордоном». Університет – володар гран-прі «Найпотужніше студентське самоврядування» (24-27 вересня 2015 року, м.Київ, Будинок учителя).

2. XVIII міжнародна спеціалізована виставка «Освіта та кар'єра – День студента 2015». Університет удостоєний «Золотої медалі» (12-14 листопада 2015 року, м.Київ, «Український дім»).

18. Виховна й позанавчальна робота як складники цілісної системи функціонування навчального закладу здійснювалася на рівні всіх структурних підрозділів Університету. Актуальними були заходи національно-патріотичного виховання, мета яких – героїзація подвигів захисників Вітчизни. Активно працювали Школа волонтерів, студентське об'єднання волонтерів.

Важливим осередком у структурі навчально-виховної роботи зі студентством є Молодіжний центр, яким у звітний період було організовано роботу таких секцій-студій: «Вокальна», студія літературного театру та авторської поезії «Мегаполіс», «Folk-світлиця», студія театрального мистецтва «Погляд».

У 2015 році Університет став активним учасником фестивалів та конкурсів регіонального, всеукраїнського, міжнародного рівнів, а саме:

1. Перемога у номінаціях «СтудМіс Сумщини» (Пукась Любов, факультет Дошкільної освіти); «I Віце-Міс Сумщини, 2015» (Разумних Марина, факультет Початкової освіти).

2. Перемога у конкурсі «Міс льон»: I місце (Шрамко О., викладач факультету Початкової освіти), II місце (Махоня Я., керівник студії «Мегаполіс»), III місце (Донець С., викладач кафедри психології).

3. Лауреати номінацій XV міжнародного фестивалю студентської творчості «Барви осені - 2015»:

✓ I ступеня в номінаціях «Народний вокал» (студія «Folk-світлиця», керівник Дзекелев Р.); «Художнє слово» (Бабенко Д., учасник студії «Погляд»);

✓ I, III місця в номінації «Авторська поезія» (Кабанова Д., Валько А., учасниці студії «Мегаполіс»)

19. Є досягнення у спортивних змаганнях. Високих спортивних результатів досягли студенти факультетів педагогіки і психології, технологічної та професійної освіти, а саме:

1. **Гребенюк І.**, учасник молодіжної збірної України U 21 з футболу – II місце у складі команди на Міжнародному турнірі «Австралія OPEN».

2. **Нечипорук Е.** – III місце на Чемпіонаті Європи з радіоорієнтування (м. Замость, Польща, жовтень 2015 року).

3. **Зусько Б.** – II місце, Скора М. – III місце на Кубку Європи з дзю-до у складі молодіжної збірної України U 21 (м. Вроцлав, Польща).

4. **Савченко О.** – призер міжнародних і всеукраїнських змагань зі спортивного орієнтування (I, II та III місце на Чемпіонаті України, Чемпіон зі спортивного орієнтування серед ВНЗ України), виконав норматив «Майстер спорту» України.

Студенти Професійно-педагогічного коледжу Глухівського НПУ ім.О.Довженка у 2015 році вибороли **17 призових місць** усеукраїнського та міжнародного рівнів із різних видів спорту, а саме:

Кривонос Ганна – Двократна Чемпіонка України з біатлону серед юніорів. Призерка Чемпіонату Світу в м. Роубічі (Білорусія) в індивідуальній гонці **1 місце**. Учасниця етапів кубку

Європи з біатлону серед юніорів.

Ситник Ганна – призерка Чемпіонату України з біатлону (**2 місце, 3 місце**).

Зальотов Артур – абсолютний Чемпіон України, призер Чемпіонату України з пауерліфтингу: жим лежачи 167.5 кг – 1 місце; жим лежачи 227.5 кг – **1 місце**.

Чемпіонат Світу у Швеції з жиму лежачи 227.5 кг – **2 місце**, виконав норматив «Майстер спорту» України.

Самсоненко Василь – призер Чемпіонату області з класичного пауерліфтингу (**1 місце**).

Пурис Костянтин – призер відкритого турніру за кубок України з АЙКІБУ ДО (карате) (**2 місце**).

Кузьменко Анастасія – учасниця Чемпіонату України з біатлону й увійшла в десятку кращих (**4 місце**).

Гончаревський Владислав – учасник Чемпіонату України з біатлону й увійшов у десятку кращих (**6, 5 місця**).

Боровик Роман – учасник Чемпіонату України з біатлону.

Сигачова Ангеліна – учасниця Чемпіонату України з біатлону.

Насико Денис – чемпіон України з біатлону, чемпіон в естафетній гонці 4x7,5 км.

20. Успішне функціонування навчального закладу залежить від правильно спланованого й обґрунтованого фінансування. Фінансування Університету у 2015 році здійснювалось за рахунок асигнувань із загального та спеціального фондів державного бюджету за 2 програмними класифікаціями, а саме :

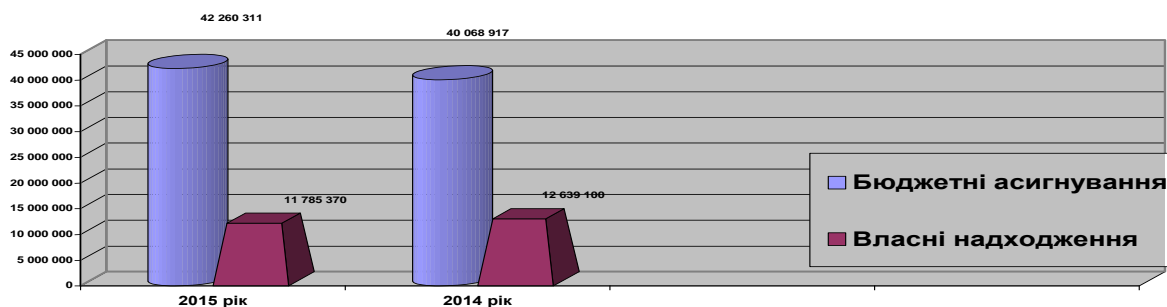
2201140 «Дослідження, наукові та науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами та державним замовленням, виконання міжнародних наукових та науково-технічних програм і проектів вищими навчальними закладами та науковими установами, фінансова підтримка наукової інфраструктури та наукових об'єктів, що становлять національне надбання, амбулаторне медичне обслуговування працівників Кримської астрофізичної обсерваторії»,

2201160 «Підготовка кадрів вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації та забезпечення діяльності їх баз практики»).

Обсяг фінансування Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка на 2015 р. склав **54 045 тис. грн.**, а саме:

- ✓ **загальний фонд: 42 260 тис. грн.** (78%), що на 2 191 тис. грн. більше ніж у 2014 році;
- ✓ **спеціальний фонд: 11 785 тис. грн.** (22%), що на 274 тис. грн. менше ніж у 2014 році

Співвідношення надходжень коштів загального та спеціального фондів засвідчує діаграма

Попри соціально-економічну кризу, що простежується в країні, навчальний заклад не мав заборгованості з виплати заробітної плати, стипендії. Своєчасно сплачувалися комунальні послуги.

Із **загального фонду**, окрім оплати праці, комунальних послуг, нарахувань на зарплату, виплати стипендій, адресної грошової допомоги випускникам під час працевлаштування, видатків на харчування, одяг, навчальну літературу для дітей-сиріт, відповідно до чинного законодавства здійснювалися доплати та надбавки працівникам Університету.

Кошти **спеціального фонду** були спрямовані на:

- заробітну плату, проведення індексації, надбавки за складність, напруженість у роботі, за високі досягнення у праці, виплату заохочень;
- поліпшення матеріально-технічної бази: поповнення бібліотечного фонду, проведення поточних і капітальних ремонтів;
- оплату комунальних послуг та інші видатки, які не фінансувалися державою.

Особливу увагу приділено найменш захищеним категоріям студентів:

У 2015 році студентам із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування (61 особа), було сплачено 1 516 261,66 грн, що на 34 % більше, ніж у 2014 р. (1 127 тис. грн.), а саме:

- готівка на продукти харчування – 1 174 281 грн;
- одноразова матеріальна допомога на придбання навчальної літератури (по 2475 грн 62 студентам (крім тих, що перебувають під «піклуванням»)) – 153 450 грн;
- готівка для придбання м'якого інвентарю (17 студентам із числа дітей-сиріт I та V курсів по 595 грн; 30 студентам – по 386,75 грн; 5 студентам – по 204 грн та по 42,50 грн грошова компенсація при продовженні навчання);
- видатки по 680 грн. на суму 14 960 (22 студентам-випускникам із числа сиріт) на придбання м'якого інвентарю;
- одноразова допомога студентам-випускникам із числа дітей-сиріт на суму 140 556 грн (17 осіб по 8 268 грн).

Стипендіальний фонд у 2015 р. становив **15 703,6 тис. грн.** У 2015 р. обсяг мінімальної академічної (ординарної) стипендії студентів Університету з 01.01.2015 склав **730** грн на місяць, а з 01.09.2015 – 825 грн. Окрім цього, студенти Університету отримували 5 стипендій Президента України, 2 – Верховної Ради України, 1 – Кабінету Міністрів України, 1 – Президента переможців олімпіад МАН.

Студентам своєчасно сплачувалася академічна стипендія, доплата за педагогічний напрям в обсязі 10 %; за напрямами підготовки «Фізика», «Математика» – 21 %. У 2015 році фонд соціальної допомоги студентам та аспірантам склав 125,9 тис. грн.

На функціонування студентського самоврядування було передбачено **43,3 тис. грн.**

21. Господарська діяльність Університету була і залишається пріоритетним напрямом у його діяльності. У звітний період значна увага приділялася капітальному та поточному ремонтам, спрямовувалася на збереження та підтримання в належному технічному стані майна та інфраструктури навчального закладу для забезпечення комфортних умов праці, навчання, відпочинку.

У 2015 адміністративно-господарською частиною виконано такі роботи:

1. Поліпшено умови проживання студентської молоді та працівників Університету в гуртожитках, а саме:

- у студентських кімнатах замінено 13 вікон на металопластикові;
- замінено 10 дверних блоків;
- облицьовано плиткою 162 м² стін і підлоги на кухнях та в кімнатах гігієни (четвертий поверх гуртожитку №1);
- пошпакльовано та пофарбовано 300 м² стін і стелі в житлових кімнатах, коридорах, кімнатах гігієни (четвертий поверх гуртожитку №1);
- проводився капітальний ремонт душової кімнати (гуртожиток №1).
- уведено в експлуатацію гуртожиток сімейної молоді №2, загальна площа будівлі складає 864 м². Нова будівля відповідає всім енергозберезувальним нормам (утеплено фасад і дах, встановлено металопластикові вікна).

2. Проведено благоустрій території:

- пофарбовано 980 м² огорожі навколо університету;
- облаштовано тротуарні доріжки – 121 м²; газон – 0,23 га;
- проведено санітарну чистку деревонасаджень на території вищу.

3. Проведено косметичний ремонт майже всіх приміщень навчальних корпусів, частковий ремонт інженерних комунікацій. Зроблено капітальний ремонт другої половини даху лабораторного корпусу №7 (310 м²).

4. Підготовлено матеріально-технічну базу Університету до роботи в новому навчальному

році та в осінньо-зимовий період, а саме:

- замінено запірну арматуру в тепловому вузлі та вузлах водомережі навчальних корпусів № 1, 3, 4;
- замінено електромережу четвертого поверху гуртожитку №1 (коридор);
- відремонтовано систему опалення та водопостачання в гуртожитку №1 (четвертий поверх: коридор, кімнати гігієни, кухні);
- виконано повірку приладів обліку та їх установлення у вузли обліку тепло- та електромереж.

На комунальні послуги у 2015 році витрачено 4 107 тис.грн, із них: із загального фонду – 2 439 тис.грн, із спеціального – 1 668 тис.грн, що на 12 % більше, ніж у 2014 році (3 597 тис.грн).

Проблема підвищення ефективності використання енергетичних ресурсів в Університеті та зниження платежів за спожиті енергоносії є актуальною, оскільки оплата комунальних послуг – це одна з найбільш видаткових статей господарської діяльності університету.

Важливою для Університету у 2015 році була планова виїзна ревізія фінансово-господарської діяльності, яку здійснювала Державна фінансова інспекція в Сумській області за період із 01.04.2012 по 31.08.2015 р.р.. Загалом, комісія позитивно схвалила ведення фінансово-господарської діяльності закладу. Водночас, було виявлено певні порушення та недоліки в роботі університету. Ректорат проаналізував усі зауваження інспекції, розробив план заходів щодо усунення недоліків. Заходи виконано, недоліки усунуто.

22. Усі сфери діяльності Глухівського НПУ ім. О. Довженка ґрунтуються на тісній співпраці ректорату вишу та органів студентського самоврядування, оскільки 141 рік Університет плідно працює задля успішного професійного майбутнього його випускників.

Робота студентського самоврядування реалізується через творчу програму «Мій Університет – моя гордість», якою передбачено участь студентського активу в організації управління освітнім процесом, здійснення профорієнтаційної роботи, працевлаштування випускників, організація і проведення науково-дослідної діяльності, спортивно-оздоровчої, дозвілєвої. З огляду на це структуру студентського парламенту складають 7 секторів:

1. Студентське об'єднання волонтерської активності.
2. Спортивно-оздоровчий.
3. Розвитку освіти та інформаційної комунікації.
4. Навчально-наукова робота.
5. Міжнародних зв'язків.
6. Культурно-масовий.
7. Адміністративного господарювання.

Студентський парламент входить до складу всеукраїнської Студентської Ради при Міністерстві освіти і науки України. У 2015 році на першій міжнародній професійній виставці «ЗНО – 2016. Освіта в Україні. Освіта за кордоном» студентське самоврядування Університету стало володарем гран-прі «Найпотужніше студентське самоврядування» (24-27 вересня 2015 року, м.Київ, Будинок учителя).

23. Соціальний захист учасників освітнього процесу, співробітників – основа успішного функціонування вишу. Відповідно до Концепції освітньої діяльності протягом звітного періоду здійснено системні заходи для забезпечення соціального розвитку Університету, які об'єднані у вісім основних напрямів:

1. Створення та поліпшення умов проживання, праці і навчання:

- будівництво нового гуртожитку для сімейної молоді, аспірантів, докторантів, сімей професорсько-викладацького складу;
- капітальний та поточний ремонт навчальних корпусів, гуртожитків, об'єктів соціальної сфери;
- стипендіальне забезпечення;
- забезпечення житлом студентів з інших місцевостей;
- надання сімейним студентам окремих кімнат (у 2015 році поселено 6 студентських сімей);
- субсидювання плати за проживання в гуртожитку;
- безкоштовне проживання в гуртожитках студентів-сиріт (33 особи);
- освітня адаптація, психологічний супровід.

2. Забезпечення умов для відпочинку та спорту:

- ремонт спортивного комплексу і спортивних залів;

- ремонт і модернізація спортивно-оздоровчої бази «Десна»;
- робота Спортивного клубу Університету;
- діяльність молодіжного центру;
- функціонування студентського об'єднання волонтерської активності;
- робота студентського медіа-клубу;
- діяльність туристично-оздоровчого клубу «ЯСМАНЬ»;

3. Соціальний захист малозабезпечених, інвалідів, дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та студентів з багатодітних сімей:

- надання студентам-сиротам, студентам, позбавлених батьківського піклування, грошової компенсації на харчування, одяг та на придбання навчальної літератури (65 осіб);
- надання матеріальної допомоги студентам (студентам пільгових категорій);
- запровадження системи пільг для малозабезпечених студентів, аспірантів та докторантів;
- залучення недержавних організацій до соціального захисту студентів;
- соціальне забезпечення студентів із числа дітей-сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування;
- працевлаштування студентів.

4. Соціальне страхування:

- виділення цільових коштів на лікування та медикаменти для осіб, які мають у цьому невідкладну потребу;
- безкоштовний медичний огляд студентів, які проходять літню практику в оздоровчих таборах;
- організація служби психологічної підтримки.

5. Розвиток системи оздоровлення і туризму:

- оздоровлення студентів у спортивно-оздоровчому таборі (за 2014 – 2015 роки оздоровлено 526 студентів);
- профілактичне лікування та запобігання захворюванням;
- створення туристичних клубів, об'єднань за інтересами (упродовж 2010 - 2015р.р. організовано 67 туристичних екскурсій маршрутами України).

6. Запровадження системи заохочень, матеріальних і моральних стимулів:

- матеріальна допомога на оздоровлення; тривале й оперативне лікування; у зв'язку зі смертю близьких; у зв'язку зі скрутним матеріальним становищем (619,4 тис.грн, із них: 486, 7 – заг.фонд; 132,7 тис.грн – спецфонд; матеріальна допомога студентам – 125 854, 00 грн);
- преміювання студентів за успіхи в навчанні, участь у громадській, спортивній та науковій діяльності;
- виплата надбавок і доплат до посадових окладів (6026,6 тис.грн); премій.
- за особливі успіхи в роботі працівникам бібліотеки (50 % посадового окладу; 144,3 тис.грн);
- стимулювання захистів дисертаційних наукових досліджень

7. Захист духовних інтересів, гарантія прав і свобод:

- захист працівників та студентів від посягання посадових осіб на їхні права і свободи;
- вирішення трудових спорів відповідно до чинного законодавства, захист від неприпустимих дій сторін;
- захист інтелектуальної власності та духовних інтересів;
- надання вихідних днів із збереженням заробітної плати (укладення шлюбу – 3 р.д.; укладення шлюбу дітьми працівників – 2 р.д.; народження дитини – 2 р.д.; смерть членів сім'ї – 3 р.д.; учасники добровільної народної дружини – 2 р.д.).

Отже, у 2015 році Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка як державний навчальний заклад на високому рівні виконав зобов'язання, поставленні перед адміністрацією та колективом.

Досягти означених результатів у роботі вдалося завдяки плідній і самовідданій праці всього колективу закладу, тісній взаємодії з МОН України, Департаментом освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації, органами місцевого самоврядування.

Водночас політичні й економічні виклики часу, економічна скрута, дискусивний характер реформування освіти, трансформація національної вищої педагогічної школи відповідно до вимог Європейського Союзу, пряма залежність функціонування навчальних освітніх установ від активної участі в грантових проектах, ініціативах, що фінансуються Європою, накреслюють перед

навчальним закладом нові завдання, спонукають до пошуку раціональних і ефективних шляхів, технологій діяльності, форм управління вищою педагогічною школою, до проектування й створення такого професійного середовища, в якому завдання інноваційного розвитку освіти в Україні узгоджуються із спроможністю вищого навчального педагогічного закладу.

З огляду на це в переліку **стратегічних завдань Глухівського НПУ ім. О.Довженка такі:**

1. Реалізація системи заходів щодо подальшої імплементації Закону України «Про вищу освіту», розроблення й упровадження в дію нормативно-правової бази діяльності Університету та його структурних підрозділів.

2. Розроблення ефективних механізмів упровадження державної стратегії національно-патріотичного виховання молоді, оволодіння нею кращими рисами національної ментальності: прагнення до свободи, справедливості, миру; працелюбність; любов до рідного краю, до України, до державної мови; примноження й збереження національних традицій.

3. Активізація й урізноманітнення профорієнтаційної роботи. Збільшення і збереження контингенту студентів, штатного розпису Університету. Розширення співпраці з роботодавцями.

4. Організація й проведення планової акредитації, ліцензування нових спеціальностей відповідно до потреб особистості, ринку педагогічної праці.

5. Забезпечення освітнього процесу фахівцями вищої категорії: докторами наук та професорами випускових кафедр; кандидатами наук на основі розроблення відповідних програм наукового супроводу кафедр і факультетів та згідно з вимогами законодавства в галузі ліцензування господарської діяльності.

6. Подальша автоматизація системи організації та управління освітнім процесом.

7. Оновлення змісту освітніх програм, навчальних планів із підготовки бакалаврів, магістрів відповідно до нового переліку галузей знань та спеціальностей, вимог ліцензування.

8. Створення й упровадження в освітній процес внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності, щорічного оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних, педагогічних працівників.

9. Інтенсивна підготовка викладачів до роботи в режимі дистанційної освіти в організації освітнього процесу в Університеті та філіях; до читання лекцій іноземними мовами.

10. Стажування професорсько-викладацького складу в закордонних освітніх установах за рахунок грантів, стипендій. Участь у грантових програмах, активізація патентної діяльності.

11. Розширення міжнародної мобільності студентів, професорсько-викладацького складу.

12. Унесення видань та публікацій Університету до реферативно-бібліографічної інформаційно-пошукової системи SCOPUS.

13. Стимулювання якісної освітньої, науково-педагогічної праці на підставі об'єктивної її оцінки згідно з вимогами кваліфікаційних характеристик та системи визначення рейтингів.

14. Активізація всіх структурних підрозділів Університету щодо збільшення фінансових надходжень до спеціального фонду навчального закладу. Випрацювання шляхів раціонального його планування та використання.

15. Розроблення фінансово-господарської стратегії із жорсткої економії державних коштів, фінансових ресурсів Університету шляхом запровадження енергозберезувальних технологій, оптимізації освітніх площ, створення сталого фонду (евдамент) навчального закладу.

16. Підвищення рівня позиціонування Університету в національних та міжнародних освітніх рейтингах.

17. Сприяння сталому розвитку Університету шляхом створення належних умов для ефективної діяльності в ньому науково-педагогічного, педагогічного персоналу, співробітників та умов здобуття якісної освіти протягом життя.

Ми будемо поступово розв'язувати поставлені перед нами завдання. Задля цього докладемо щонайбільше спільних професійних зусиль і старань, а відтак не втрачатимемо своїх позицій, у 2016 році успішно здійснюватимемо освітню та науково-дослідну діяльність, дбатимемо, щоби творчий колектив Університету гідно виконував свою функцію: підготовка вчителя-професіонала, науковця, практика.

Ректор

О.І.Курок